

ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ

**АНОТОВАНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ
ТРЬОМА МОВАМИ**

Укладач Ірина Свістельник

СЕРІЯ
**„ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ,
РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ”**

ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ
АНОТОВАНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ
ТРЬОМА МОВАМИ

Укладач Ірина Свістельник

УДК 796.035
ББК 75.4(2)
О 46

***Серія „Інформаційне забезпечення фізичної рекреації,
реабілітації і здоров'я людини”.***
Заснована 2011 року

*Рекомендовано до друку вченою радою Львівського державного
університету фізичної культури
(протокол № 4 від 25 лютого 2014 р.)*

Рецензенти: **Жданова О. М.** – кандидат педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри фітнесу і рекреації Львівського
державного університету фізичної культури;
Шиян О. І. – доктор наук з державного управління,
професор кафедри здоров'я людини Львівського
державного університету фізичної культури

Оздоровча рухова активність : анот. бібліогр. покажч. друкованих
видань трьома мовами / уклад. Ірина Свістельник. – К. : Кондор , 2014. – 454
с. (Серія „Інформаційне забезпечення фізичної рекреації, реабілітації і
здоров'я людини ”, вип. 3).

До анотованого бібліографічного покажчика увійшли інформаційні
джерела (книги, монографії, наукові статті, автореферати дисертацій тощо)
бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури. Праці
науковців, що досліджують проблеми оздоровчої рухової активності
представлено за рубриками, в алфавітній послідовності прізвищ авторів,
анотації подано трьома мовами (українською, російською та англійською);
тексти анотацій збережено в авторських варіантах.

Бібліографічні описи складено відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006
„Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила
складання” та ДСТУ 3582–97 „Скорочення слів в українській мові у
бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила”.

Анотований бібліографічний покажчик буде корисний усім тим, хто
цікавиться проблемами оздоровчої рухової активності.

© Свістельник І. Р., 2015

З М І С Т

1. ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	
2. ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СОЦІАЛЬНО- ВІКОВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ.....	
<i>2.1. Оздоровча рухова активність дошкільнят.....</i>	
<i>2.2. Оздоровчі заняття школярів.....</i>	
<i>2.3. Оздоровчі заняття студентів навчальних закладів різного рівня акредитації.....</i>	
<i>2.4. Оздоровчі заняття з особами різного віку і статі.....</i>	
<i>2.5. Оздоровчі заняття за місцем проживання та відпочинку населення...</i>	
<i>2.6. Фізкультурно-оздоровчі заняття у виробничій сфері</i>	
<i>2.7. Фізкультурно-оздоровчі заняття у соціально-побутовій сфері</i>	
<i>2.8. Фізкультурно-оздоровчі заняття на селі</i>	
3. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ.....	
4. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ОЗДОРОВЧОГО ТРЕНУВАННЯ.....	
<i>4.1. Фізкультурно-оздоровчі клуби, групи та центри</i>	
<i>4.2. Фізкультурно-оздоровчі технології</i>	
<i>4.3. Фізкультурно-оздоровчі програми</i>	
<i>4.4 . Оздоровче тренування</i>	
<i>4.5. Використання спортивних ігор в оздоровчому тренуванні</i>	
<i>4.6. Оздоровчі види гімнастики</i>	
<i>4.7. Оздоровче плавання</i>	
<i>4.8. Оздоровчий біг</i>	
<i>4.9. Оздоровча ходьба</i>	
<i>4.10. Оздоровчі заняття з хворими та неповносправними.....</i>	
<i>4.11. Нетрадиційні та народні засоби оздоровлення</i>	

4.12. Використання тренажерного обладнання та пристроїв в оздоровчому тренуванні.....

5. МІЖНАРОДНИЙ РУХ „СПОРТ ДЛЯ ВСІХ”.....

6. МАСОВІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ

ТА ВИДОВИЩА.....

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах зростає науковий потенціал галузі фізичної культури і спорту, підвищуються вимоги до якості підготовки фахівців, важливою стає роль наукової інформації. Значущість інформаційного забезпечення спортивної науки, зростання кількості наукових досліджень та публікацій, поява електронних ресурсів потребують координації інформаційного середовища та формування системи наукових інформаційних ресурсів.

Оздоровча рухова активність як складова навчально-виховного процесу вирішує освітні, виховні, лікувально-оздоровчі і корегувальні завдання. Заняття оздоровчою руховою активністю сприяють: оволодінню власним тілом; розвитку просторово-часових відчуттів; розвитку координаційно-рухових умінь і навичок; формуванню довільної регуляції; створенню функціонального ресурсу діяльності особистості. За допомогою основних рухів: ходьби, бігу, стрибків, метання, лазіння у молоді та осіб різного віку формуються прикладні уміння і навички, необхідні у повсякденному житті. Фізичні вправи є основним засобом оздоровчої фізичної культури. До них відносять: гімнастичні вправи, фізичні вправи прикладного характеру, силові, швидко-силові, на розслаблення, у рівновазі, дихальні тощо.

Необхідність опрацювання та доведення величезного інформаційного масиву з оздоровчої фізичної культури до користувача спонукала до формування цього наукового інформаційного видання. Це перша спроба систематизувати інформаційні першоджерела і дати можливість студентам, магістрантам, аспірантам, викладачам, усім тим, хто відстежує проблеми, сучасний стан та розвиток цього напрямку, без відвідування бібліотек отримати сучасну актуальну інформацію.

Пропонований анотований бібліографічний покажчик відображає інформаційні ресурси Львівського державного університету фізичної культури за період з 1974 до 2014 року. У покажчику представлені книги,

брошури, наукові видання (монографії, автореферати дисертацій), тези доповідей конференцій, статті зі збірок наукових праць, друкованих та електронних журналів, навчальні видання. Матеріал покажчика тематично структурований за розділами (в алфавітному порядку), усередині розділів систематизація здійснена в алфавітному порядку прізвищ авторів і назв. Анотації наведені в авторській редакції.

ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

1. Амосов М. М. Роздуми про здоров'я / Амосов М. М. – К. : Здоров'я, 1990. – 168 с.: іл.

Анотація. У книзі розповідається про те, як зміцнити своє здоров'я, продовжити активне творче довголіття. Читач дізнається, як краще організувати свою працю, відпочинок, знайде поради щодо раціонального харчування.

Ключові слова: здоров'я, довголіття, праця, відпочинок.

Аннотація. В книге рассказывается о том, как укрепить свое здоровье, продолжить активное творческое долголетие. Читатель узнает, как лучше организовать свой труд, отдых, найдет советы относительно рационального питания.

Ключевые слова: здоровье, долголетие, труд, отдых.

Annotation. In a book told about that, how to fix the health, continue active creative longevity. A reader knows, as better to organize the labour, rest, will find advices in relation to a rational feed.

Key words: health, longevity, labour, rest.

2. Амосов Н. М. Раздумья о здоровье / Амосов Н. М. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1987. – 63 с.

Аннотація. Книга «Раздумья о здоровье» в новом, дополненном и переработанном издании — результат профессионального опыта автора в области укрепления здоровья, продления активного творческого долголетия. Она поможет читателям лучше организовать свой труд, отдых, питание, семейную жизнь и объяснит, как губительны вредные привычки.

Ключевые слова: здоровье, долголетие, работа, отдых.

Анотація. Книга у новому, доповненому і переробленому виданні – результат людського і професійного досвіду автора в галузі зміцнення здоров'я, продовження активного творчого довголіття. Вона допоможе читачам краще організувати свою працю, відпочинок, живлення, сімейне життя і пояснить, які згубні шкідливі звички.

Ключові слова: здоров'я, довголіття, робота, відпочинок.

Annotation. Book of «Meditation on a health» in new, complemented and processed edition is a result of human and work experience of author in area of strengthening of health, extension of active creative longevity. She will help readers it is better to organize the labour, rest, feed, domestic life and will explain how harmful habits are ruinous.

Keywords: health, longevity, work, rest.

3. Андреев Ю. А. Три кита здоровья / Андреев Ю. А. – М. : Физкультура спорт, 1991. – 336 с.

Аннотация. В этой книге рассказывается о трех китах, на которых стоит наше здоровье. В ней в доступной форме раскрываются «тайны здорового образа жизни, излагаются принципы и методики исцеления от многих физических и духовных недугов, базирующиеся на личном опыте автора.

Ключевые слова: здоровье, здоровый образ жизни, методика исцеления.

Анотація. У цій книзі розповідається про трьох китів, на яких ґрунтується наше здоров'я. У доступній формі розкриваються таємниці здорового способу життя, висловлюються принципи і методики цілення від багатьох фізичних і духовних недуг, що базуються на особистому досвіді автора.

Ключові слова: здоров'я, здоровий спосіб життя, методика цілення.

Annotation. In this book told about three whale which our health costs on. In her the «secrets» of healthy way of life open up in an accessible form, principles and methods are expounded healings from many physical and spiritual ailments, being based on the personal experience of author.

Key words: health, healthy way of life, healing method.

4. Андреева О. Анализ мотивационных теорий у сфере оздоровочной физической культуры та рекреации / Андреева О. // Теория і методика фізичного виховання і спорту. – 2004. – № 2. – С. 81–84.

Анотація. Представлений аналіз теорій мотивації до занять руховою активністю. На підставі розглянутих мотиваційних теорій запропоновані специфічні стратегії, націлені на формування або посилення мотивації до занять руховою активністю.

Ключові слова: теорія мотивації, заняття, оздоровча фізична культура.

Аннотация. Представлен анализ теорий мотивации к занятиям двигательной активностью. На основании рассмотренных мотивационных теорий предложены специфические стратегии, нацеленные на формирование или усиление мотивации к занятиям двигательной активностью.

Ключевые слова: теория мотивации, занятия, оздоровительная физическая культура.

Annotation. The paper reviews some motivational, education-oriented theories. Specific strategies to initiate and sustain motivation toward physical activity participation based on the theories have been suggested.

Key words: theory of motivation, employments, health physical culture.

5. Ахромова А. Специалисты нового профиля в области оздоровительной физической культуры – веление времени / Ахромова А. // Человек в мире спорта: нове идеи, технологии, перспективи : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С. 471–472.

Аннотация. Предлагаемая система не имеет аналогов в России и является существенным внутренним ресурсом и одновременно фактором развития физкультурного образования, обеспечивающим его гибкость, динамизм и

способность к своевременному удовлетворению потребности общества в укреплении здоровья нации.

Ключевые слова: специалисты, физическая культура, профессиональная деятельность.

Анотація. Пропонована система не має аналогів в Росії і є істотним внутрішнім ресурсом і одночасно чинником розвитку фізкультурної освіти, що забезпечує його гнучкість, динамізм і здібність до своєчасного задоволення потреби суспільства в зміцненні здоров'я нації.

Ключові слова: фахівці, фізична культура, професійна діяльність.

Annotation. The offered system does not have analogues in Russia and, in our view, is a substantial internal resource and simultaneously factor of development of athletic education, providing his flexibility, dynamism and capacity for timely satisfaction of necessity of society in strengthening of health of nation.

Key words: specialists, physical culture, professional activity.

6. Боляк А. Новые подходы к оценке подготовленности лиц занимающихся оздоровительной физической культурой / Боляк А., Куликов А., Боляк Н. // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnyk. – 2002. – Т. 46, supl. № 1, стр. 2. – С. 225 – 226.

Аннотація. Для современного развития сферы массовой физической культуры характерно возникновение самостоятельных, отличительных от теоретических основ спортивной тренировки, методических подходов к проблеме оценки физической подготовки населения. Эти отличия заключаются в определении жизненно необходимых качеств (силы, выносливости, гибкости) и создания эффективных методик их оптимального развития с учётом индивидуальных особенностей человека.

Ключевые слова: подготовка, физическая культура, здоровье.

Анотація. Для сучасного розвитку сфери масової фізичної культури характерне виникнення самостійних, відмінних від теоретичних основ спортивного тренування, методичних підходів до проблеми оцінки фізичної підготовки населення. Ці відмінності полягають у визначенні життєво необхідних якостей (сили, витривалості, гнучкості) і створення ефективних методик їх оптимального розвитку з урахуванням індивідуальних особливостей людини.

Ключові слова: підготовка, фізична культура, здоров'я.

Annotation. For modern development of sphere of mass physical culture the origin of independent, distinctive from theoretical bases of the sporting training, methodical approaches to the problem of estimation of physical preparation of population is characteristic. These differences consist in determination vitally of necessary qualities (force, endurance, flexibility) and creation of effective methods of their optimum development taking into account the individual features of man.

Key words: preparation, physical culture, health.

7. Бондар А. С. Менеджмент рекреаційно-оздоровчої роботи : навч. посіб. / Бондар А. С. – Х., 2010. – 176 с.

***Анотація.** Навчальний посібник відповідає навчальній програмі курсу «Менеджмент рекреаційно-оздоровчої роботи». У посібнику розглядаються сучасні аспекти організації оздоровчих та рекреаційних занять в навчальних закладах, на підприємствах, в місцях масового відпочинку та за місцем проживання, як з боку теоретичних основ менеджменту, так і практичної діяльності студентів.*

***Ключові слова:** менеджмент, організація оздоровчих занять, масовий відпочинок.*

***Аннотація.** Учебное пособие отвечает учебной программе курса «Менеджмент рекреационно-оздоровительной работы». В пособии рассматриваются современные аспекты организации оздоровительных и рекреационных занятий в учебных заведениях, на предприятиях, в местах массового отдыха и по месту жительства, как со стороны теоретических основ менеджмента, так и практической деятельности студентов.*

***Ключевые слова:** менеджмент, организация оздоровительных занятий.*

***Annotation.** A train aid answers the on-line tutorial of course «Management of recreation-health work». In a manual the modern aspects of organization of health and recreation employments are examined in educational establishments, on enterprises, in the places of mass rest and domiciliary, both from the side of theoretical bases of management and to practical activity of students.*

***Key words:** management, organization of health employments, mass rest.*

8. Булатова М. Здоров'я і фізична підготовленість населення України / Марія Булатова, Олександр Литвин // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2004. – № 1. – С. 3–9.

***Анотація.** Розглянуто проблеми зміцнення здоров'я населення України методами фізичного виховання і спорту, створення умов для підвищення рівня здоров'я і фізичного розвитку населення.*

***Ключові слова:** фізична підготовленість, населення України, методи фізичного виховання і спорту.*

***Аннотація.** Рассмотрены проблемы укрепления здоровья населения Украины методами физического воспитания и спорта, создания условий для повышения уровня здоровья и физического развития населения.*

***Ключевые слова:** физическая подготовленность, население Украины, методы физического воспитания и спорта.*

***Annotation.** The problems of strengthening of health of population of Ukraine the methods of physical education and sport, creations of rusloviy, are considered for the increase of health and physical development of population level.*

***Key words:** physical preparedness, population of Ukraine, methods of physical education and sport.*

9. Воробйов Р. Вплив духовної спадщини на розвиток і становлення національної системи оздоровлення та фізичної культури в Україні / Руслан

Воробйов, Володимир Пристинський, Тетяна Пристинська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2004. – Вип. 8, т. 4. – С. 66–69.

Анотація. Знання про вплив духовної спадщини на зародження і розвиток оздоровчих традицій різних регіонів України повинні ставати в нагоді у формуванні ланок національної системи фізичного виховання і спорту.

Ключові слова: духовна спадщина, національна система фізичного виховання і спорту, оздоровчі традиції.

Аннотация. Знания о влиянии духовного наследия на зарождение и развитие оздоровительных традиций разных регионов Украины должны стать полезными в формировании национальной системы физического воспитания и спорта.

Ключевые слова: духовное наследие, национальная система физического воспитания и спорта, оздоровительные традиции.

Annotation. Knowledge about influence of spiritual inheritance on an origin and development of health traditions of different regions of Ukraine must become in case in forming of lanocs of the national system of physical education and sport.

Key words: spiritual inheritance, national system of physical education and sport, health traditions.

10. Гаптарь В. М. Метод "К-сегментирования" рынка физкультурно-оздоровительных услуг / Гаптарь В. М. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XI Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2009 год : молодежь – науке. – Минск, 2010. – С. 65 – 67.

Аннотация. Одним из основных направлений маркетинговой деятельности физкультурно-оздоровительной организации является сегментация рынка, позволяющая аккумулировать средства предприятия на определенном направлении своего бизнеса. Поэтому физкультурно-оздоровительная организация ищет доходный сегмент, который соответствует ее ресурсам и возможностям.

Ключевые слова: маркетинг, деятельность, организация, средства.

Анотація. Одним з основних напрямів маркетингової діяльності фізкультурно-оздоровчої організації є сегментація ринку, що дозволяє акумулювати засоби підприємства на певному напрямі власного бізнесу. Тому фізкультурно-оздоровча організація шукає прибутковий сегмент, який відповідає її ресурсам і можливостям.

Ключові слова: маркетинг, діяльність, організація, засоби.

Annotation. One of basic directions of marketing activity of athletic-health organization is market segmentation, allowing to accumulate facilities of enterprise on certain direction of the business. Therefore athletic-health organization searches a profitable segment which corresponds its resources and possibilities.

Key words: marketing, activity, organization, facilities.

11. Гаптарь В. М. Методика оценки конкурентоспособности физкультурно-оздоровительных организаций / Гаптарь В. М. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XI Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2009 год : молодежь – науке. – Минск, 2010. – С. 67 – 70.

Аннотация. Данная методика обладает следующими преимуществами. Во-первых, позволяет с большей точностью учесть значимость отдельных показателей и степень их влияния на интегральный показатель конкурентоспособности. Во-вторых снижает уровень использования условных количественных оценок, так как многие показатели измеряются прямым методом. Наконец, дает возможность использовать информацию, полученную непосредственно от потребителей, что является залогом успеха маркетинговой деятельности.

Ключевые слова: методика, оценка, конкуренция, организация.

Анотація. Запропонована методика має наступні переваги. По-перше, дозволяє з більшою точністю врахувати значущість окремих показників і ступінь їх впливу на інтегральний показник конкурентоспроможності. По-друге знижує рівень використання умовних кількісних оцінок. Дає можливість використовувати інформацію, отриману безпосередньо від споживачів, що є запорукою успіху маркетингової діяльності.

Ключові слова: методика, оцінка, конкуренція, організація.

Annotation. This method possesses next advantages. At first, allows with greater exactness to take into account meaningfulness of separate indexes and degree of their influence on the integral index of competitiveness. Secondly reduces the level of the use of conditional quantitative estimations, because many indexes are measured a direct method. Finally, he enables to use information, got directly from users, that is the mortgage of success all» to marketing activity.

Key words: method, estimation, competition, organization.

12. Горбенко О. В. Аналіз діяльності комерційних фізкультурно-оздоровчих установ у розвитку фізичної культури і спорту / Горбенко О. В. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IX Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 52.

Анотація. Комерційні фізкультурно-оздоровчі установи в силу того, що не мають широко розвиненої мережі, не можуть розгорнути масштабну загальнонаціональну кампанію з пропаганди та популяризації засобів фізичної культури і спорту. Вони виконують більш локальні завдання. Саме всебічне пропагування засобами масової інформації фізкультурно-оздоровчого руху є, на нашу думку, одним з пріоритетних напрямів роботи регіонального апарату управління фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: комерція, установи, пропаганда засобів фізичної культури і спорту.

Аннотация. Коммерческие физкультурно-оздоровительные учреждения в силу того, что не имеют широко развитой сети, не могут развернуть масштабную общенациональную кампанию по пропаганде и популяризации

средств физической культуры и спорта. Они выполняют более локальные задания. Сама всесторонняя пропаганда средствами массовой информации физкультурно-оздоровительного движения является, по нашему мнению, одним из приоритетных направлений работы регионального аппарата управления физической культурой и спортом.

Ключевые слова: коммерция, учреждения, пропаганда средств физической культуры и спорта.

Annotation. Commercial athletic-health establishments by virtue of that, which do not have the widely developed network, can not open out a scale national campaign from propaganda and popularization of facilities of physical culture and sport. They execute more local tasks. Comprehensive propaganda mass of athletic-health motion medias is, to our opinion, one of work of regional vehicle of management a physical culture and sport assignments of priorities.

Key words: commerce, establishments, propaganda of facilities of physical culture and sport.

13. Господарук Т. Інструментарій моніторингу залучення різних груп населення України до оздоровчих та спортивних занять / Тетяна Господарчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 1. – С. 313–315.

Анотація. Проведений аналіз документів організаційного регламентування діяльності центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" дав змогу сформулювати анкети для опитування учасників фізкультурно-оздоровчих занять, а також людей, які не є прихильниками рухової активності. Опитування дорослого населення країни є обов'язковою складовою моніторингу, який має за мету з'ясувати стан фізкультурної активності та визначення шляхів подальшої активізації фізкультурно-оздоровчих та спортивних занять.

Ключові слова: моніторинг, різні групи населення, оздоровчі та спортивні заняття.

Аннотация. Проведенный анализ документов организационного регламентирования деятельности центров физического здоровья населения "Спорт для всех" дал возможность сформировать анкеты для опроса участников физкультурно-оздоровительных занятий, а также людей, которые не являются сторонниками двигательной активности. Опрос взрослого населения страны является обязательной составляющей мониторинга, который позволяет выяснить исходное состояние физической активности и определения путей последующей активизации физкультурно-оздоровительных и спортивных занятий.

Ключевые слова: мониторинг, разные группы населения, оздоровительные и спортивные занятия.

Annotation. Conducted analysis of documents of organizational regulation of activity of centers of physical health of population "Sport for all" enabled to form questionnaires for questioning of participants of athletic-health employments, and also people which are not the supporters of motive activity. A public grown man

opinion of country poll is the obligatory constituent of monitoring which allows to find out the initial state of athletic activity and determination of ways to subsequent

and sporting employments.

Key words: *monitoring, different groups of population, health and sporting employments.*

14. Грегор О. Жить не старея / Грегор О. ; пер. чешск. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 271 с.; ил.

Аннотація. *Книга посвящена методам борьбы со стрессом и профилактике преждевременного старения.*

Ключевые слова: *бодрость, здоровье, здоровый образ жизни.*

Анотація. *Книга присвячена методам боротьби зі стресом та профілактики передчасного старіння.*

Ключові слова: *бадьорість, здоров'я, здоровий спосіб життя.*

Annotation. *A book is devoted the methods of fight against stress and prophylaxis of senilism.*

Key words: *cheerfulness, health, healthy way of life.*

15. Гнесь Н. Историко-філософські аспекти рекреаційно-оздоровчої діяльності населення / Наталія Гнесь, Анатолій Данелюк // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали II Регіон. наук.-практ. конф. – Л, 2000. – С. 5–6.

Анотація. *Враховуючи, що Україна має значний туристичний потенціал, можна констатувати нагальну необхідність об'єктивного відображення туристичного чинника в державній регіональній політиці.*

Ключові слова: *історія, філософія, рекреація, населення.*

Аннотація. *Учитывая то, что Украина имеет значительный туристический потенциал, можно констатировать неотложную необходимость объективного отображения туристического фактора в государственной региональной политике.*

Ключевые слова: *история, философия, рекреация, население.*

Annotation. *Taking into account that Ukraine has considerable tourist potential, it is possible to establish the urgent necessity of reflection of tourist factor for a public regional policy.*

Key words: *history, philosophy, recreation, population.*

16. Гріненко М. Ф. Шлях до здоров'я / Гріненко М. Ф. – К. : Здоров'я, 1981. – 152 с. : іл.

Анотація. *У книзі розповідається про те, яким має бути руховий режим людини, що займається певним видом праці, розкривається методика занять різними вправами, визначаються енергетичні витрати на основні рухові акти.*

Ключові слова: *здоров'я, режим, праця, методика занять.*

Аннотація. *В книге рассказывается о том, каким должен быть двигательный режим человека, занимающегося определенным видом труда,*

раскрывается методика занятий различными упражнениями, определяются энергетические затраты на основные двигательные акты.

Ключевые слова: здоровье, режим, труд, методика занятий.

Annotation. In a book told about what the motive mode of man, engaged in the certain type of labour must be, the method of employments opens up by different exercises, power expenses are determined on basic motive acts.

Key words: health, mode, labour, method of employments.

17. Деминский А. Ц. Методические основы оздоровительной физической культуры : учеб. пособие для ин-тов. физ. культуры и спорта / Деминский А. Ц., Холодов Ж. К., Кузнецов В. С. – Донецк, 2011. – 67 с.

Аннотація. Рассматриваются основы построения оздоровительной тренировки, средства специально-оздоровительной направленности, физкультурно-оздоровительные методики и системы применительно к различному контингенту населения.

Ключевые слова: тренировка, методика, система физической культуры, здоровье.

Анотація. Розглядаються основи побудови оздоровчого тренування, засоби спеціально-оздоровчої спрямованості, фізкультурно-оздоровчі методики і системи стосовно різного контингенту населення.

Ключові слова: тренування, методика, система фізичної культури, здоров'я.

Annotation. Construction of the health training, facilities of specially-health orientation, athletic-health methods and systems, are examined as it applies to the different contingent of population.

Key words: training, method, system of physical culture, health.

18. Дук В. Аналіз попиту населення на спортивно-оздоровчі послуги у Волинській області / Вікторія Дук // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – № 1. – С. 15 - 18.

Анотація. Ключовим стратегічним напрямком функціонування підприємств, що надають спортивно-оздоровчі послуги у Волинській області, є забезпечення найповнішого задоволення потреб у всьому комплексі заходів дозвілля, а також постійна робота зі створення у населення мотиваційних чинників у галузі фізичної культури та спорту.

Ключові слова: населення, спортивно-оздоровчі послуги, Волинська область.

Анотація. Ключевым стратегическим направлением функционирования предприятий, которые предоставляют спортивно-оздоровительные услуги в Волынской области, является обеспечение самого полного удовлетворения потребностей во всем комплексе мероприятий досуга, а также постоянная работа по созданию у населения мотивационных факторов в отрасли физической культуры и спорта.

Ключевые слова: население, спортивно-оздоровительные услуги, Волынская область.

Annotation. *The key strategic trend of functioning of enterprises which give sporting health services in the Volhynia area is providing of the completest satisfaction of requirements in all complex of measures of leisure, and also permanent work on creation in the population of motivational factors in industry of physical culture and sport.*

Key words: *population, sporting-health services, Volhynia area.*

19. Дук В. А. Прогнозування та планування як функція управління спортивно-оздоровчою діяльністю / В. А. Дук, В. В. Шикун // Молодіжний науковий вісник : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Фізичне виховання і спорт. – Луцьк, 2008. – С. 56 – 59.

Анотація. *Розглянуто та сформульовано основні цілі спортивно-оздоровчої діяльності і визначено програму дій для їх забезпечення.*

Ключові слова: *прогнозування, планування, спортивно-оздоровчі послуги.*

Аннотація. *Рассмотрены и сформулированы основные цели спортивно-оздоровительной деятельности и определена программа действий для их обеспечения.*

Ключевые слова: *прогнозирование, планирование, спортивно-оздоровительные услуги.*

Annotation. *In the article of were considered the primary purposes of sporting-health activity are formulated and the program of actions is certain for their providing.*

Key words: *prognostication, planning, sporting - health services.*

20. Золочевський В. В. Етнопедагогічна основа розвитку фізкультурно-масової роботи в Україні / Золочевський В. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник : зб. наук. ст. – Х., 2008. – № 3. – С. 175–178.

Анотація. *У статті розкрито питання розвитку історико-культурних основ формування української нації, коріння та звичаїв, що вплинули і на становлення фізичної культури. Аналіз етнопедагогічних традицій фізичного виховання української молоді підкреслює педагогічну доцільність масових ігор і забав, яка полягає в тому, що вони є проявом системного підходу до фізичного виховання молоді, в якому передбачено цілісність напрямів фізичного, етико-естетичного, розумового і морального становлення особистості, формування працьовитості як життєвої потреби.*

Ключові слова: *фізичне виховання, етнопедагогічні традиції, українська молодь, фізкультурно-масова робота.*

Аннотація. *В статье раскрыты вопросы развития историко-культурных основ формирования украинской нации, корней ее обычаев, которые повлияли на становление физической культуры. Анализ этно-педагогических традиций физического воспитания украинской молодежи подчеркивает педагогическую целесообразность массовых игр и забав, которая заключается в том, что они являются проявлением системного подхода к физическому воспитанию молодёжи, в котором предусмотрена целостность направлений физического, этико-эстетического, умственного*

и морального становления личности, формирования трудолюбия как жизненной необходимости.

Ключевые слова: физическое воспитание, этнопедагогические традиции, украинская молодежь, физкультурно-массовая работа.

Annotation. In articles the question of development of historical and cultural bases of formation of the Ukrainian nation, roots and customs which had an influence on becoming of physical training is opened. The analysis of ethnopedagogical traditions of physical training of the Ukrainian youth emphasizes pedagogical expediency of mass games and entertainments which consists that they are display of the system approach to physical training of youth in which stipulates integrity of directions of physical, aesthetic, intellectual and moral becoming of the personality, formation diligence as vital need.

Key words: physical training, ethnopedagogical traditions, the Ukrainian youth, physical mass work.

21. Иващенко В. А. Секреты вашей бодрости / В. А. Иващенко. – Минск : Высшая школа, 1991. – 253 с.; ил.

Аннотация. Изложена современная система восстановления и повышения работоспособности организма человека путем укрепления его резервов. Дается научное обоснование многочисленных методов борьбы с утомлением: оздоровительной физкультуры, тонизирующих пищевых растений, напитков, ароматов, функциональной музыки, фитодизайна, точечного и обычного самомассажа, дыхательной гимнастики и др. Рассказывается о применении их в быту и на производстве.

Ключевые слова: бодрость, здоровье, утомление, гимнастика.

Анотація. Викладена сучасна система відновлення і підвищення працездатності організму людини шляхом зміцнення його резервів. Дається наукове обґрунтування численних методів боротьби з втомою: оздоровчої фізкультури, тонізуючих харчових рослин, напоїв, ароматів, функціональної музики, фітодизайну, точкового і звичайного самомасажу, дихальної гімнастики тощо. Розповідається про застосування їх в побуті і на виробництві.

Ключові слова: бадьорість, здоров'я, втома, гімнастика.

Annotation. The modern recovery and increase of capacity of organism of man system is expounded by strengthening of his backlogs. The scientific ground of numerous methods of fight is given against a fatigue: health physical education, restorative food plants, drinks, aromas, functional music, fito design, point and ordinary selfmassage, respiratory gymnastics and other Told about application them in the way of life and on a production.

Key words: cheerfulness, health, fatigue, gymnastics.

22. Калинин Л. А. Физкультурно-рекреационная стратегия развития современного общества / Калинин Л. А., Матов В. В. // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 1. – С. 8 – 11.

Аннотация. Рассмотрены возможности становления одной из областей индустрии здоровья — оздоровительной физической культуры и рекреации в их совокупности. В сферу рассматриваемой проблемы попадают группы современного общества, имеющие различия по следующим позициям: по состоянию здоровья и так называемые практически здоровые

Ключевые слова: физическая культура, стратегия, развитие.

Анотація. Розглянуто можливості становлення однієї з областей індустрії здоров'я – оздоровчої фізичної культури і рекреації в їх сукупності. У сферу даної проблеми потрапляють групи сучасного суспільства, що мають відмінності за такими показниками: за станом здоров'я і так звані практично здорові.

Ключові слова: фізична культура, стратегія, розвиток.

Annotation. to consider possibilities of becoming of one of regions of industry of health - health physical culture and recreation in their aggregate. Groups of modern society, having distinctions on followings to positions, get in the sphere of the examined problem: on the state a health and so urgent practically healthy.

Key words: physical culture, strategy, development.

23. Компанієць Ю. А. Здоровий, спортивний стиль життя як умова подальшої еволюції людини / Компанієць Ю. А. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2007. – № 4. – С. 69 – 72.

Анотація. У статті з позицій синергетики розглянуто можливість використання здорового, спортивного стилю життя в якості самоорганізації системи фізичної культури та спорту. Проголошуючи головним завданням діяльності в сфері фізичної культури та спорту формування в суспільстві позитивного ставлення до здорового, „спортивного стилю життя” ми створюємо не що інше як умови для подальшого еволюційного процесу людства.

Ключові слова: стратегія розвитку, фізична культура, синергетика, здоровий спосіб життя.

Аннотация. В статье с позиций синергетики рассмотрена возможность использования здорового, спортивного образа жизни в качестве самоорганизации системы физической культуры и спорта. Провозглашая главной задачей деятельности в сфере физической культуры и спорта формирование в обществе положительного отношения к здоровому, „спортивному стилю жизни” мы создаем не что иное, как условия для дальнейшего эволюционного процесса человечества.

Ключевые слова: стратегия развития, физическая культура, синергетика, здоровый образ жизни.

Annotation. The article is devoted to the possibility problem of healthy und sports way of life use in the capacity of objective reflection of the self-organisation system of physical culture from the point of view of synergetic. Proclaiming the main task of activity in sphere of physical training and sports formation in a society of the

positive attitude to healthy, to „sports style of a life” we create not that other, as conditions for the further evolutionary process of mankind.

Key words: *methodology, theory of physical culture, sunergetic.*

24. Коростелев Н. В. Найденное время / Коростелев Н. В. – М. : Физкультура и спорт, 1988. – 224 с. : ил.

Аннотация. *В данной книге рассмотрена важная проблема — проблема сохранения здоровья и работоспособности. Время, затраченное на занятия физкультурой, не потерянное, а найденное время. В книге даются советы, как выкроить время для физкультуры, сделать так, чтобы она вошла в повседневную жизнь, научиться заботиться о своем здоровье.*

Ключевые слова: *физическая культура, проблема сохранения здоровья.*

Анотація. *У даній книзі розглянута важлива проблема — проблема збереження здоров'я і працездатності. Час, витрачений на заняття фізкультурою, не втрачений, а знайдений час. У книзі даються поради, як знайти час для фізкультури, зробити так, щоб вона увійшла до повсякденного життя, навчитися піклуватися про своє здоров'я.*

Ключові слова: *фізична культура, проблема збереження здоров'я.*

Annotation. *In this book of rassotrena an important problem is a problem of maintainance of health and capacity. Time, expended on employments physical education, not lost, but found time. Advices are given in a book, how to cut out time for physical education, to do so that it entered in everyday life, to learn to care of the health.*

Key words: *physical culture, problem of maintainance of health.*

25. Круцевич Т. Ю. Научные исследования в массовой физической культуре / Т. Ю. Круцевич. – К. : Здоров'я, 1986. – 120 с., ил.

Аннотация. *В книге представлен методический подход к исследованиям в области физического воспитания. Излагаются вопросы выбора темы, планирования и организации исследования, а также описываются методы, приемлемые для изучения отдельных аспектов физического воспитания и спортивной тренировки.*

Ключевые слова: *научные исследования, массовая физическая культура, методы.*

Анотація. *У книзі представлений методичний підхід до досліджень у фізичному вихованні. Викладені питання вибору теми, планування і організації дослідження, а також описуються методи, прийнятні для вивчення окремих аспектів фізичного виховання і спортивного тренування.*

Ключові слова: *наукові дослідження, масова фізична культура, методи.*

Annotation. *In a book the methodical going is presented near researches in area of physical education. The questions of choice of theme, planning and organization of research are expounded, and also methods, acceptable to the study of separate aspects of physical education and sporting training, are described.*

Key words: *scientific researches, mass physical culture, methods.*

26. Круцевич Т. Организационное обеспечение реализации физкультурно-оздоровительных услуг в Украине / Татьяна Круцевич, Татьяна Имас // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 2. – С. 53–57.

Аннотация. Представлены данные о динамике кадрового обеспечения сферы физкультурно-оздоровительных и спортивных услуг с 2008 по 2010 гг. в разных регионах Украины, уровень их специального образования. Подана характеристика сферы физкультурно-оздоровительных услуг как сложного структурного явления с выделением четырех секторов: государственного, добровольно общественного, смешанного и частного (коммерческого). Обнаружено, что недостаточно развитая инфраструктура физкультурно-оздоровительных услуг в некоторых областях Украины является результатом недооценки социальной и экономической значимости этой сферы со стороны региональной власти.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные услуги, кадровое обеспечение, организация, инфраструктура.

Анотація. Представлено дані про динаміку кадрового забезпечення сфери фізкультурно-оздоровчих і спортивних послуг з 2008 до 2010 рр. у різних регіонах України, рівень їх спеціальної освіти. Подано характеристику сфери фізкультурно-оздоровчих послуг як складного структурного явища з виокремленням чотирьох секторів: державного, добровільно-суспільного, змішаного та приватного (комерційного). Виявлено, що недостатньо розвинута інфраструктура фізкультурно-оздоровчих послуг у деяких областях України є результатом недооцінки соціальної і економічної значущості цієї сфери з боку регіональної влади.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі послуги, кадрове забезпечення, організація, інфраструктура.

Annotation. To the article data are driven about the dynamics of the skilled providing of athletic-health and sporting service business on 2008 for 2010 p.p. in different regions of Ukraine, level them the special education. Description of athletic-health service business is given, as to the difficult structural phenomenon with the selection of four sectors: state, voluntarily-public, mixed and private (commercial). The developed not enough infrastructure of athletic-health services in some areas of Ukraine is the result of underestimation of social and economic meaningfulness of this sphere from the side of regional power.

Key words: the skilled providing, athletic-health and sporting service business, organization, infrastructure.

27. Лазоренко С. А. Рівень висвітлення питань фізкультурно-оздоровчої спрямованості у друкованих засобах масової інформації Сумської області / Лазоренко С. А. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2009. – № 4. – С. 157–160.

Анотація. Досліджено особливості висвітлення питань фізкультурно-оздоровчої спрямованості в періодичних друкованих виданнях Сумської області та інформаційне забезпечення фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів в умовах регіону. Рівень інформаційного забезпечення є ключовим

чинником оптимізації фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів і одним з найефективніших шляхів їх залучення до здорового способу життя, але відзначено його недостатність в умовах Сумського регіону.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча діяльність, здоровий спосіб життя, рухова активність, студенти.

Аннотація. Исследованы особенности освещения вопросов физкультурно-оздоровительной направленности в периодических изданиях Сумской области и информационное обеспечение физкультурно-оздоровительной деятельности в условиях региона. Уровень информационного обеспечения является ключевым фактором оптимизации физкультурно-оздоровительной деятельности студентов и одним из наиболее эффективных путей их привлечения к здоровому образу жизни, но отмечена его недостаточность в условиях Сумского региона.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная деятельность, здоровый образ жизни, двигательная активность, студенты.

Annotation. The informational assistance of students' physical and health-improving activity in conditions of region. The peculiarities of physical and health-improving activity media support in Sumy region were investigated. The level of informational support is the key factor of students' physical and health-improving activity optimization and one of the most effective ways to active living and healthy lifestyle. But it was noted the lack of it in conditions of Sumy region.

Key words: physical and health-improving activity, healthy lifestyle, moving activity, students.

28. Ландарь А. М. Проблемы методического обеспечения массовой физкультурно-оздоровительной работы / А. М. Ландарь // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 147–153.

Аннотація. Результаты проведенного исследования позволяют утверждать, что создание комплексной системы методического обеспечения МФОР является существенной задачей мобилизации резервов её использования с целью активизации деятельности физкультурных организаций для решения социальной задачи – укрепления здоровья трудящихся, важным фактором, обеспечивающим повышение уровня их физического развития. Значительное место в организации деятельности этой системы должно занять создание консультативных пунктов и методических кабинетов.

Ключевые слова: методическое обеспечение, массовая физическая культура, деятельность.

Анотація. Результати проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що створення комплексної системи методичного забезпечення масової фізкультурно-оздоровчої роботи є важливим завданням мобілізації резервів її використання з метою активізації діяльності фізкультурних організацій для вирішення соціального завдання – зміцнення здоров'я населення, важливим чинником, що забезпечує підвищення рівня їх фізичного розвитку. Значне місце в організації діяльності цієї

системи повинне зайняти створення консультативних пунктів і методичних кабінетів.

Ключові слова: методичне забезпечення, масова фізична культура, діяльність.

Annotation. The results of the research conducted by us allow to assert that creation of the complex system of the methodical providing of mass athletic health work is the substantial task of mobilization of backlogs of its use with the purpose of activation of activity of athletic organizations for the decision of social task are strengthening of health workers, by an important factor, providing the increase of level of their physical development. A considerable place in organization of activity of this system must occupy creation of points consultations and methodical cabinets.

Key words: methodical providing, mass physical culture, activity.

29. Левицкий В. Концепция подготовки специалистов по оздоровительной физической культуре / Левицкий В. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : матеріали IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 489.

Аннотация. Проведенные исследования позволили сформировать Концепцию подготовки специалистов физкультурно-оздоровительного профиля, включающую теоретико-методическое обоснование направлений и содержания процесса обеспечения сферы оздоровительной физической культуры квалифицированными кадрами.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, подготовка специалистов, концепция.

Анотация. Проведені дослідження дозволили сформувавши Концепцію підготовки фахівців фізкультурно-оздоровчого профілю, що включає теоретико-методичне обґрунтування напрямів і змісту процесу забезпечення сфери ОФК кваліфікованими кадрами.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, підготовка фахівців, концепція.

Annotation. The conducted researches allowed to form Conception of preparation of specialists of athletic-health type, including the teoretical-methodical ground of directions and maintenance of process of providing of sphere of health physical culture by skilled shots.

Key words: health physical culture, preparation of specialists, conception.

30. Левицкий В. В. Анализ системы подготовки специалистов по оздоровительной физической культуре и рекреации / Левицкий В. В. // Здоровье человека: технологии формирования здравоостроителя в системах образования и здравоохранения Украины : сб. науч. тр. – Д., 1995. – Вып. 1. – С. 104 – 105.

Аннотация. В связи с этим необходимо рациональное построение и определение содержания дисциплины общего курса "Методика рекреации и массового спорта", значительное усиление ее межпредметных связей, введение специализированной практики студентов по оздоровительно-рекреативной работе и целый ряд других компенсаторных мер.

Представленный материал обуславливает необходимость теоретико-методического обоснования форм, средств и методов подготовки специалистов по физкультурно-оздоровительной работе.

Ключевые слова: *подготовка специалистов, оздоровительная физическая культура, система.*

Анотація. *Необхідна раціональна побудова і визначення змісту дисципліни загального курсу "Методика рекреації і масового спорту", значне посилення її міжнаочних зв'язків, уведення спеціалізованої практики студентів з оздоровчо-рекреаційної роботи і цілий ряд інших компенсаторних заходів. Представлений матеріал зумовлює необхідність теоретико-методичного обґрунтування форм, засобів і методів підготовки фахівців з фізкультурно-оздоровчої роботи.*

Ключові слова: *підготовка фахівців, оздоровча фізична культура, система.*

Annotation. *In this connection a rational construction and determination of maintenance of discipline of flat rate is needed "Method of recreation and mass sport", considerable strengthening of its recreation intersubject connections, introduction of the specialized practice of students on work and a number of other compensate measures. The presented material is an predetermines necessity of methodical ground of forms, facilities and methods of preparation of specialists on athletic-health work.*

Key words: *preparation of specialists, health physical culture, system.*

31. Левицкий В. Теоретико-методологические основы подготовки специалистов по оздоровительной физической культуре / В. Левицкий // Человек в мире спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. Междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С. 481.

Аннотація. *Результаты исследования позволили сформулировать концепцию подготовки специалистов по оздоровительной физической культуре, в основу которой положена ориентация на реализацию сложного конфигурирующего объекта – динамического здоровья человека.*

Ключевые слова: *подготовка специалистов, оздоровительная физическая культура.*

Анотація. *Результати дослідження дозволили сформулювати концепцію підготовки фахівців з оздоровчої фізичної культури, в основу якої покладена орієнтація на реалізацію складного конфігурального об'єкту – динамічного здоров'я людини.*

Ключові слова: *підготовка фахівців, оздоровча фізична культура.*

Annotation. *Research results allowed to formulate conception of preparation of specialists on a health physical culture, an orientation on realization of difficult configuring object is fixed in basis of which – dynamic health of man.*

Key words: *preparation of specialists, health physical culture.*

32. Левицький В. Термінологічний апарат у галузі оздоровчої фізичної культури / Левицький В. // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2000. – № 2/3. – С. 93 – 96.

Анотація. У статті представлені результати теоретико-методичних досліджень, направлених на систематизацію термінологічного апарату в галузі оздоровчої фізичної культури. Дана наукова характеристика "фітнесу" як одного з "зонтичних" понять, що охоплюють широке коло термінів, що характеризують сферу загальної фізичної культури (масовий спорт, кондиційне тренування, рекреація тощо).

Ключові слова: термінологія, оздоровча фізична культура.

Аннотация. В статье представлены результаты теоретико-методических исследований, направленных на систематизацию терминологического аппарата в отрасли оздоровительной физической культуры. Дана научная характеристика "фитнеса" как одного из "зонтичных" понятий, охватывающих широкий круг терминов, характеризующих сферу общей физической культуры (массовый спорт, кондиционная тренировка, рекреация и др).

Ключевые слова: терминология, оздоровительная физическая культура.

Annotation. The paper contains the results of theoretico-methodical studies aimed at systematization of terminology in the field of health related physical culture. Scientific characteristics of "fitness" as one of "umbrella" notions, covering variety of terms which characterize the sphere of general physical culture (mass sport, conditioning training, recreation, etc.) is given.

Key words: terminology, health physical culture.

33. Леськів В. В. З досвіду проведення спортивних і оздоровчих заходів у ЛДІНТУ ім. В. Чорновола / Леськів В. В., Боровик Ю. І., Фестрига С. В. // Актуальні проблеми організації фізичного виховання студентської молоді Львівщини : зб. наук. пр. – Л., 2007. – С. 49–50.

Анотація. Ретельно сплановані та якісно проведені спортивні масові і оздоровчі заходи значно впливають на процес фізичного виховання у ВНЗ. До них можна віднести спортивні змагання, спортивні свята, туристичні походи, мандрівки тощо.

Ключові слова: спортивні свята, оздоровчі заходи, національні традиції.

Аннотация. Тщательным образом спланированные и качественно проведенные спортивные массовые и оздоровительные мероприятия значительно влияют на процесс физического воспитания в вузе. К ним можно отнести спортивные соревнования, спортивные праздники, туристические походы, путешествия и тому подобное.

Ключевые слова: спортивные праздники, оздоровительные мероприятия, национальные традиции.

Annotation. Carefully planned and sporting mass and health measures are high-quality conducted considerably influence on the process of physical education in the institute of higher. To them it is possible to take sporting competitions, sporting holidays, walking tours, trips and others like that.

Key words: sporting holidays, health measures, national traditions.

34. Мацянтовіч Є. Цивілізація і рухова активність людини : [монографія] / Мацянтовіч Є., Рибак О. – Л. : [б. в.], 2004. – 114 с.

Анотація. У монографії проаналізовано соціально-політичні, природні і техногенні впливи сучасної цивілізації на здоров'я людини, описано захворювання, ними викликані, а також подані практичні рекомендації щодо необхідного рухового режиму, методики оздоровчого тренування для здоров'я, оптимальні режими харчування тощо. Книжка призначена для людей різного віку, а також буде корисна для студентів біологічних і фізкультурних спеціальностей, тренерів і викладачів.

Ключові слова: здоров'я людини, захворювання, руховий режим, методика тренування.

Аннотація. В монографии проанализированы социально-политические, естественные и техногенные влияния современной цивилизации на здоровье человека, описано заболевание, ими вызванные, а также поданы практические рекомендации относительно необходимого двигательного режима, методики оздоровительной тренировки, для здоровья, оптимальные режимы питания и тому подобное. Книжка предназначена для людей разного возраста, а также будет полезна для студентов биологических и физкультурных специальностей, тренеров и преподавателей.

Ключевые слова: здоровье человека, заболевания, двигательный режим, методика тренировки.

Annotation. In a monograph socio-political, natural and technogenic influences of modern civilization are analysed on a health man, a disease is described, by them caused, and also practical recommendations are given in relation to the necessary motive mode, method of the health training, for health, optimum diets and others like that. A book is intended for the people of different age, and also will be useful to the students of biological and athletic specialities, trainers and teachers.

Key words: health of man, diseases, motive mode, training method.

35. Медвідь Ф. Роль фізичної культури в оздоровчому способі життя молоді / Федір Медвідь, Тетяна Курчаба // Молодіжні проблеми в Україні : зб. наук.-метод. ст. – Л., 1997. – С. 142 – 146.

Анотація. Фізична культура є єдиним видом фізкультурно активного відпочинку, що може широко застосовуватися в режимі робочого дня і навчання. Якщо говорити про необхідність розвитку фізичних здібностей та підвищення рівня загальної фізичної культури і підготовки молоді, то в цьому відношенні систематичні заняття фізичною культурою взагалі не можна нічим замінити. В конкретних умовах життєдіяльності сучасної молоді людини взаємозамінність занять фізичною культурою і іншими видами фізично-активного відпочинку має свої об'єктивні обмеження. Щоб поповнити дефіцит рухової активності, відповідні навантаження повинні бути регулярними, досить частими і досить інтенсивними. Систематичні заняття фізичною культурою повністю відповідають цим вимогам.

Ключові слова: фізична культура, здоровий спосіб життя, фізичні здібності.

Аннотация. Физическая культура как единственный вид физкультурно активного отдыха может широко применяться в режиме рабочего дня и учебы. Если говорить о необходимости развития физических способностей и повышения уровня общей физической культуры и подготовки молодежи, то в этом отношении систематические занятия физической культурой вообще нельзя ничем заменить. В конкретных условиях жизнедеятельности современного молодого человека взаимозаменяемость занятий физической культурой и другими видами физически-активного отдыха имеет свои объективные ограничения. Чтобы пополнить дефицит двигательной активности, соответствующие нагрузки должны быть регулярными, достаточно частыми и достаточно интенсивными. Систематические занятия физической культурой полностью отвечают этим требованиям.

Ключевые слова: физическая культура, здоровый образ жизни, физические способности.

Annotation. Physical culture as an unique kind is athletic active rest which can be widely used in the mode of working day and studies. If to talk about the necessity of development of physical capabilities and increase of level of general physical culture and preparation of young people, in that behalf systematic employments in general it is impossible a physical culture by nothing to replace. In the concrete terms of vital functions of modern young man interchangeability of employments has the objective limitations a physical culture and other types of physically-active rest. To fill up the deficit of motive activity, the proper loadings must be regular, frequent enough and intensive enough). Systematic employments a physical culture is answer these requirements fully.

Key words: physical culture, healthy way of life, physical capabilities.

36. Методика массовой физкультурно-оздоровительной работы : программа для пед. ф-тов. – М. : [б. и.], 1983. – 18 с.

Аннотация. Настоящая программа составлена на основании нового учебного плана, введенного в 1982/83 учебном году для педагогических факультетов, и рассчитана на подготовку преподавателей — организаторов физкультурно-оздоровительной работы и туризма. В программе широко и систематизированно раскрываются оздоровительная направленность и функции физической культуры, гарантирующие сохранение и укрепление здоровья занимающихся, пути и условия приобщения населения к физкультурно-оздоровительным формам специально организованных и самостоятельных занятий физическими упражнениями, а также методические особенности организации массовой физкультурно-оздоровительной работы в различных звеньях физкультурной практики (в производственных коллективах физической культуры, по месту жительства, в сфере массового отдыха и др.).

Ключевые слова: физкультурная работа, методика, программа.

Анотація. Програма складена на підставі нового навчального плану, уведеного в 1982/83 навчальному році для педагогічних факультетів, і розрахована на підготовку викладачів – організаторів фізкультурно-

оздоровчої роботи і туризму. У програмі систематизовано розкриваються оздоровча спрямованість і функції фізичної культури, що гарантують збереження і зміцнення здоров'я, шляхи і умови залучення населення до фізкультурно-оздоровчих форм спеціально організованих і самостійних занять фізичними вправами, а також методичні особливості організації масової фізкультурно-оздоровчої роботи в різних ланках фізкультурної практики (у виробничих колективах фізичної культури, за місцем проживання, у сфері масового відпочинку і ін.).

Ключові слова: фізкультурна робота, методика, програма.

Annotation. *The real program is made on the basis of new curriculum, entered in 1982/83 school year for pedagogical faculties, and counted on preparation of teachers - organizers of athletic-health work and tourism. In the program widely and a health orientation and functions of physical culture, guaranteing saving and strengthening of health of gettings busy, ways and terms of attaching of population, open up systematization to the athletic-health forms of the specially organized and independent employments by physical exercises, and also methodical features of organization of mass athletic-health work in the different links of athletic practice (in the collectives of productions of physical culture, domiciliary, in the field of mass rest and other).*

Key words: athletic work, method, program.

37. Мичуда Ю. Лицензирование физкультурно-оздоровительной деятельности в Украине / Юрий Мичуда // Наука в олимпийском спорте. – 2001. – № 3. – С. 67–71.

Аннотація. *Рассмотрена роль лицензирования в развитии сферы физической культуры и спорта в Украине, в формировании рынка физкультурно-спортивных услуг. Дается характеристика нормативно правовой базы лицензирования, изложено содержание лицензионных условий, которые должны выполняться физкультурно-спортивными организациями, — субъектами хозяйственной деятельности.*

Ключевые слова: лицензирование, оздоровительная деятельность, Украина.

Анотація. *Розглянута роль ліцензування у розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні, у формуванні ринку фізкультурно-спортивних послуг. Представлена характеристика нормативно-правової бази ліцензування, викладено зміст ліцензійних умов, що повинні виконуватися фізкультурно-спортивними організаціями — суб'єктами господарської діяльності.*

Ключові слова: ліцензування, оздоровча діяльність, Україна.

Annotation. *In the article are considered a role of licensing in development of sphere of physical cultures and ports in Ukraine, information of the market of sports services. The characteristic of legal base of licensing is given. The contents of license conditions is resulted which should be carried out by sports organizations — subjects of economic activity.*

Key words: licensing, health activity, Ukraine.

38. Мичуда Ю. Приватизация и лицензирование как предпосылки развития рынка физкультурно-оздоровительных услуг в Украине / Юрий Мичуда // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 494.

Аннотация. Приватизация должна быть дополнена лицензированием предпринимательской деятельности как неременным фактором развития рынка физкультурно-оздоровительных услуг. Лицензирование позволит обеспечить высокое качество предоставляемых услуг, создать предпосылки для дальнейшей их сертификации, явится толчком для использования физкультурно-спортивными организациями прогрессивных управленческих технологий, станет фактором усиления социальной защиты субъектов профессиональной деятельности в сфере оздоровительной физической культуры и массового спорта. В процессе совершенствования лицензирования может быть выработан подход к государственному регулированию предпринимательской деятельности физкультурно-спортивных организаций, которые являются природными монополистами на рынке оздоровительных услуг.

Ключевые слова: приватизация, лицензирование, физкультурные и оздоровительные услуги.

Анотація. Приватизація має бути доповнена ліцензуванням підприємницької діяльності як неодмінним чинником розвитку ринку фізкультурно-оздоровчих послуг. Ліцензування дозволить забезпечити високу якість послуг, що надаються, створити передумови для подальшої їх сертифікації, з'явиться поштовхом для використання фізкультурно-спортивними організаціями прогресивних управлінських технологій, стане чинником посилення соціального захисту суб'єктів професійної діяльності в сфері оздоровчої фізичної культури і масового спорту.

Ключові слова: приватизація, ліцензування, фізкультурні і оздоровчі послуги.

Annotation. Privatization must be complemented licensing of entrepreneurial activity as necessary factor of market of athletic-health services development. Licensing will allow to provide high quality of the given services, create pre-conditions for their further certification, will be a shove for the use athletic-sporting organizations of progressive administrative technologies, will become the factor of strengthening of social defence of subjects of professional activity in to the sphere of health physical culture and mass sport.

Key words: privatization, licensing, athletic and health services.

39. Мичуда А. Мотивація на різних стадіях споживання фізкультурно-оздоровчих послуг / Мичуда А., Варуск К. // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. пр. – К., 2004. – № 4. – С. 140 – 147.

Анотація. У статті визначаються мотиваційні передумови залучення населення до тренувальних занять у фізкультурно-оздоровчих організаціях. Розглянуті способи, за допомогою яких можна впливати на споживання фізкультурно-оздоровчих послуг.

Ключові слова: мотив, мотивування, мотивація, залучення населення до тренувальних занять з метою оздоровлення.

Аннотація. В статті определяються мотивационные предпосылки привлечения населения к тренировочным занятиям в физкультурно-оздоровительных организациях. Здесь рассмотрены и способы, с помощью которых можно влиять на потребление физкультурно-оздоровительных услуг.

Ключевые слова: мотив, мотивирование, мотивация, привлечение населения к тренировочным занятиям с целью оздоровления.

Annotation. In clause are determined of the motivation preconditions of attraction of the population to training occupations in sport organizations. Ways here are considered also, with which help it is possible to influence consumption of sport services.

Key words: motive, reason, motivation, attraction of the population to training occupations with the purpose of improvement.

40. Мічуда А. В. Об'єктно-суб'єктні відносини на українському ринку фізкультурно-оздоровчих послуг / Мічуда А. В., Приймак М. С. // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. пр. – К., 2004. – Вип. 2. – С. 116–125.

Аннотація. В статті изложены результаты исследования показателей спроса на физкультурно-оздоровительные услуги и их предложения в условиях рыночных отношений. Представлены показатели маркетинговой активности физкультурно-оздоровительных организаций Украины. Сопоставлены и проанализированы некоторые данные, характеризующие соответствие спроса и предложения.

Ключевые слова: спрос на физкультурно-оздоровительные услуги, предложение физкультурно-оздоровительных услуг, маркетинговая активность, стимуляция потребления физкультурно-оздоровительных услуг.

Анотація. У статті викладені результати дослідження показників попиту на фізкультурно-оздоровчі послуги і їх пропозиції в умовах ринкових стосунків. Представлені показники маркетингової активності фізкультурно-оздоровчих організацій України.

Ключові слова: попит на фізкультурно-оздоровчі послуги, пропозиція фізкультурно-оздоровчих послуг, маркетингова активність, стимуляція вжитку фізкультурно-оздоровчих послуг.

Annotation. In the article the results of research of indexes of demand are expounded on athletic-health services and their suggestions in the conditions of market relations. The indexes of marketing activity of athletic-health organizations of Ukraine are presented.

Key words: demand on athletic-health services, suggestion of athletic-health services, marketing activity, stimulation of consumption of athletic-health services.

41. Мовчанюк В. Е. Новые ориентиры здравоохранения Украины / Мовчанюк В. Е. // Физическая культура и здоровый образ жизни : тез. докл. Всерос. науч.-практ. конф. – М., 1990. – С. 59.

Аннотация. В настоящее время основным и относительно дешевым путем решения проблемы охраны здоровья населения страны становится воспитание идеала здорового образа жизни, стремления и умения быть здоровым. Достижение этой цели возможно при наличии как минимум двух обязательных условий: должна быть создана общегосударственная система пропаганды, обучения и воспитания здорового образа жизни; в общественных отношениях должна быть сформирована такая система приоритетов и ценностных ориентации, которая бы стимулировала стремление человека вести здоровый образ жизни.

Ключевые слова: охрана здоровья, Украина, здоровый образ жизни.

Анотація. В даний час основним і відносно дешевим шляхом вирішення проблеми охорони здоров'я населення країни стає виховання ідеалу здорового способу життя, прагнення і вміння бути здоровим. Досягнення цієї мети можливе за наявності як мінімум двох обов'язкових умов: повинна бути створена загальнодержавна система пропаганди, навчання і виховання здорового способу життя; у суспільних відносинах має бути сформована така система пріоритетів і ціннісних орієнтацій, яка б стимулювала прагнення людини вести здоровий спосіб життя.

Ключові слова: охорона здоров'я, Україна, здоровий спосіб життя.

Annotation. Presently basic and relatively the cheap by the decision of problem of health of population of country care is become by education of ideal of healthy way of life, aspiration and ability to be healthy. Achieving this purpose is possible at presence of at least two obligatory conditions: the national system of propaganda, teaching and education of healthy way of life must be created; in public relations such system of priorities must be formed and valued an orientation which is stimulated aspiration of man to conduct the healthy edge of life.

Key words: health care, Ukraine, healthy way of life.

42. Моисейчук Э. Проблемы организации физкультурно-оздоровительной работы / Моисейчук Э. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 509.

Аннотация. Оценка состояния человека относительно процесса закаливания предполагает: определение качеств, характеризующих закаленность организма и анализ их взаимосвязей с учетом специфики процесса закаливания в возрастном и половом аспекте; обоснование способов, приемов исследования в связи со спецификой закаливания; использование комплексного подхода для всесторонней оценки различных сторон подготовленности и изучения состояния человека.

Ключевые слова: оздоровительная работа, организация, проблемы.

Анотація. Оцінка стану людини щодо процесу гартування припускає визначення якостей, що характеризують загартованість організму і аналіз їх взаємозв'язків з урахуванням специфіки процесу загартовування у віковому

і статевому аспекті; обґрунтування способів, прийомів дослідження у зв'язку із специфікою загартовування; використання комплексного підходу для всесторонньої оцінки різних сторін підготовленості і вивчення стану людини.

Ключові слова: оздоровча робота, організація, проблеми.

Annotation. *The estimation of the state of man supposes in relation to the process of making healthy: determination of qualities, characterizing training of organism and analysis of their intercommunications taking into account the specific of process of making healthy in an age and sexual aspect; ground of methods, adopting research in connection with the specific of making healthy; taking complex approach for the comprehensive estimation of different sides of preparedness and study of the state of man.*

Key words: *health work, organization, problems.*

43. Моль Х. Семь программ здоровья / Моль Х. ; пер. с нем. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 64 с. – (Физкультура и здоровье).

Аннотация. *Автор разбил свою книгу на семь глав, посвященных важнейшим вопросам оздоровительной программы: питанию, физической активности, борьбе с алкоголизмом и курением, предупреждению болезней и несчастных случаев, психическому здоровью.*

Ключевые слова: *здоровье, программа, питание.*

Анотация. *Автор присвятил свою книгу наиболее важным вопросам оздоровительной программы: харчуванню, фізичній активності, боротьбі з алкоголізмом і курінням, попередженню хвороб і нещасних випадків, психічному здоров'ю.*

Ключові слова: *здоров'я, програма, харчування.*

Annotation. *An author is a commentator of western German television, anchorman of television magazine «Health» - broke up the book on seven chapters, devoted the major questions of the health program: to the feed, physical activity, fight against alcoholism and smoking, warning of illnesses and accidents, psychical health.*

Key words: *health, program, feed.*

44. Муравов И. В. Физическая культура и активный отдых в разные возрастные периоды / Муравов И. В. – К. : Здоров'я, 1973. – 132 с.

Аннотация. *В книге кратко и достаточно популярно излагаются современные представления о влиянии физической культуры и активного отдыха на организм, а также даются рекомендации относительно конкретных форм занятий физическими упражнениями с учетом возраста. Цель книги, рассчитанной на широкий круг читателей, помочь тем, кто еще не приступил к систематическим занятиям физическими упражнениями, правильно ориентироваться в различных средствах физической культуры, обеспечивающих здоровье, высокую работоспособность и активное долголетие.*

Ключевые слова: *физическая культура, активный отдых, возраст.*

Анотація. У цій книзі стисло і достатньо популярно висловлюються сучасні уявлення про вплив фізичної культури і активного відпочинку на організм, а також подаються рекомендації щодо конкретних форм занять фізичними вправами з урахуванням віку. Мета книги – допомогти тим, хто ще не приступив до систематичних занять фізичними вправами, правильно орієнтуватися в різних засобах фізичної культури, що забезпечують здоров'я, високу працездатність і активне довголіття.

Ключові слова: фізична культура, активний відпочинок, вік.

Annotation. In this book modern pictures are briefly and popularly enough expounded of influence of physical culture and active rest on an organism, and also given recommendation in relation to the concrete forms of employments by physical exercises taking into account age. Purpose of book, counted on the wide circle of readers, to help that, whoever yet began systematic employments physical exercises, it is correct to be oriented in different facilities of physical culture, providing a health, high capacity and active longevity.

Key words: physical culture, active rest, age.

45. Мурза В. П. Фізичні вправи і здоров'я / Мурза В. П. – К. : Здоров'я, 1991. – 254 с.

Анотація. У книзі розглянуто актуальні питання використання фізичних вправ людьми різних вікових і професійних груп з оздоровчою метою, при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем, у профілактиці і корекції порушень постави і плоскостопості у дітей. Описано способи і зміст аутогенного тренування, методи психотерапії під час занять фізичними вправами; показано вплив складових способу життя на здоров'я людей.

Ключові слова: фізичні вправи, здоров'я, профілактика.

Аннотация. В книге рассмотрены актуальные вопросы использования физических упражнений людьми различных возрастных и профессиональных групп в оздоровительных целях, при заболеваниях сердечно-сосудистой и дыхательной систем, в профилактике и коррекции нарушений осанки и плоскостопия у детей. Описаны приемы и содержание аутогенной тренировки, методы психотерапии во время занятий физическими упражнениями, показано влияние слагаемых образа жизни на здоровье людей.

Ключевые слова: физические упражнения, здоровье, профилактика.

Annotation. In a book the actual questions of the use of physical exercises the people of different groups of ages and professional are considered in health aims, at the diseases of the cardiac vascular and respiratory systems, in a prophylaxis and correction of violations of carriage and flat foot at children. Receptions and maintenance of the autogen training are described, methods of psychotherapy during employments by physical exercises, influencing of elements of way of life on a health of people is shown.

Key words: physical exercises, health, prophylaxis.

46. Научно-методическое и медико-биологическое обеспечения физкультурно-оздоровительной и спортивной работы : тез. докл. обл. науч.-

практ. конф., посвящ. 10-летию Днепроп. гос. ин-та физ. культуры и спорта. – Д. : ДГИФК, 1990. – Ч. 1. – 129 с.

Аннотация. Сборник включает тезисы докладов участников областной научно-практической конференции, посвященной 10-летию Днепропетровского государственного института физической культуры.
Ключевые слова: медицинское, биологическое обеспечение физической культуры, спортивная работа, научные статьи.

Анотація. Збірка містить тези доповідей учасників обласної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю Дніпропетровського державного інституту фізичної культури.

Ключові слова: медичне, біологічне забезпечення фізичної культури, спортивна робота, наукові статті.

Annotation. Collection includes the theses of lectures of participants of regional practical conference.

Key words: medical, biological providing of physical culture, sporting work, scientific articles.

47. Овчаренко Т. Г. Кваліфікаційна характеристика спеціаліста з рекреації фізкультурно-оздоровчої роботи (7.01.02.02.) / Овчаренко Т. Г., Тучак А. М. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф. – К. : [та ін.], 1997. – С. 246 – 249.

Анотація. Розглянута кваліфікаційна характеристика спеціаліста з рекреації фізкультурно-оздоровчої роботи, до якої належать: професійне призначення, вимоги, завдання, відповідальність.

Ключові слова: кваліфікаційна характеристика спеціаліста, професійне призначення, вимоги.

Аннотация. Рассмотрена квалификационная характеристика специалиста по рекреации физкультурно-оздоровительной работы, к которой принадлежат: профессиональное назначение, требования, задания, ответственность.

Ключевые слова: квалификационная характеристика специалиста, профессиональное назначение, требования.

Annotation. Qualifying description of specialist is considered from recreation of athletic-health work to which belong: professional setting, requirements, tasks, responsibility.

Key words: qualifying description of specialist, professional setting, requirements.

48. Операйло С. Державна політика – зміцнення здоров'я нації / Сергій Операйло // Фізичне виховання в школі. – 1999. – № 3. – С. 6–8.

Анотація. Поставлена урядом при схваленні програми розвитку футболу в Україні мета щодо планомірного розвитку футболу в Україні, оздоровлення різних верств громадян, підвищення рівня проведення національних змагань і сприяння досягненням високих спортивних результатів у престижних міжнародних змаганнях буде досягнута. Реалізація цієї програми створить умови для зростання інтересу до футболу як видувища, засобу підвищення

фізичного потенціалу, поліпшення здоров'я і продовження тривалості життя; дасть змогу створити організаційні та економічні передумови, що сприятимуть процесу адаптації футболу до ринкових відносин; впливатиме на поліпшення соціального клімату в країні; дасть можливість Україні вийти на рівень світових показників з фізичного розвитку громадян; створить умови для досягнення високих спортивних результатів у національних і міжнародних змаганнях.

Ключові слова: державна політика, програма розвитку футболу, спортивні результати.

Анотація. *Поставленная правительством при одобрении программы развития футбола в Украине цель относительно планомерного развития футбола в Украине, оздоровление разных слоев граждан, повышения уровня проведения национальных соревнований и содействия достижениям высоких спортивных результатов, в престижных международных соревнованиях будет достигнута. Реализация этой программы создаст условия для роста интереса к футболу как зрелищу, средству повышения физического потенциала, улучшения здоровья и продолжения продолжительности жизни; даст возможность создать организационные и экономические предпосылки, которые будут способствовать процессу адаптации футбола к рыночным отношениям; будет влиять на улучшение социального климата в стране; даст возможность Украине выйти на уровень мировых показателей физического развития граждан; создаст условия для достижения высоких спортивных результатов в национальных и международных соревнованиях.*

Ключевые слова: государственная политика, программа развития футбола, спортивные результаты.

Annotation. *Put a government at approval of the program of development of football in Ukraine purpose in relation to systematic development of football in Ukraine, making healthy of different layers of citizens, increase of level of leadthrough of national competitions and assistance achievement of high sporting results, in prestige international competitions will be attained. Realization of this program will create terms for growth of interest to football as spectacle, mean of increase of physical potential, improvement of healthy a and continuation of life-span; will enable to create organizational and economic pre-conditions which will be instrumental in the process of adaptation of football to the market relations; will influence on the improvement of social climate in a country; will enable Ukraine to go out on the level of world indexes of physical development of citizens; will create terms for achievement of high sporting results in national and international competitions.*

Key words: public policy, program of development of football, sporting results.

49. Організація та методика оздоровчої фізичної культури і рекреаційного туризму : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. з фіз. виховання і спорту] / Жданова О. М., Тучак А. М., Котова І. В., Поляковський В. І. – Луцьк : Вежа, 2000. – 241 с. : іл.

Анотація. Книга містить інформацію про систему управління, пропаганду та рекламу, організацію оздоровчої фізичної культури у різних сферах суспільства, міжнародний рух "Спорт для всіх", досвід оздоровчої діяльності у зарубіжних країнах. Висвітлено методичні засади програмування та проведення різноманітних за змістом оздоровчих занять з особами різного віку і статі, контролю за їх оздоровчим ефектом. Подано історію розвитку та сучасний стан рекреаційного туризму, описано види та особливості використання туристичних ресурсів, основи лікувального туризму та перспективи підприємницької діяльності.

Ключові слова: організація, методика, фізична культура, туризм.

Аннотация. Книга содержит информацию о системе управления, пропаганде и рекламе, организации оздоровительной физической культуры в разных сферах общества, международное движение "Спорт для всех", опыт оздоровительной деятельности в зарубежных странах. Отражены методические принципы программирования и проведения разнообразных по содержанию оздоровительных занятий с лицами разного возраста и пола, контроля за их оздоровительным эффектом. Подана история развития и современное состояние рекреационного туризма, описаны виды и особенности использования туристических ресурсов, основы лечебного туризма и перспективы предпринимательской деятельности.

Ключевые слова: организация, методика, физическая культура, туризм.

Annotation. A book contains information about the control system, propaganda and advertising, organization of health physical culture in the different spheres of society, international motion "Sport for all", experience of health activity in foreign countries. Methodical principles of programming and conducting of the various on maintenance health reading are reflected with the persons of different age and floor, control after their health effect. History of development and modern state of recreation tourism is given, kinds and features of the use of tourist resources, bases of medical tourism and prospect of entrepreneurial activity, are described.

Key words: organization, method, physical culture, tourism.

50. Пангелов С. Тенденції розвитку фізичної культури оздоровчої спрямованості в країнах Сходу у період Середньовіччя / Степан Пангелов // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2012. – № 2. – С. 65–69.

Анотація. У статті розглядається питання організаційно-методичних передумов розвитку рекреаційних форм фізичної культури в епоху феодалізму у найбільш розвинених народів Азії (Індія, Китай, Японія). Розкриті чинники впливу (релігійні, політичні, соціально-економічні) на розвиток фізичної культури оздоровчої спрямованості в цьому регіоні.
Ключові слова: фізична рекреація, тенденції розвитку, епоха феодалізму, країни Сходу.

Аннотация. В статье рассматривается вопрос организационно-методических предпосылок развития рекреационных форм физической культуры в эпоху феодализма у наиболее развитых народов Азии (Индия, Китай, Япония). Раскрыты факторы влияния (религиозные, политические,

социально-экономические) на развитие физической культуры оздоровительной направленности в этом регионе.

Ключевые слова: физическая рекреация, тенденции развития, эпоха феодализма, страны Востока.

Annotation. In the article the question of organizationally-methodical pre-conditions of development of recreation forms of physical culture is examined in the epoch of feudalism at the most developed people of Asia (India, China, Japan). The factors of influence (religious, political, socioeconomic) on development of physical culture of health orientation are exposed in this region.

Key words: physical recreation, progress trends, epoch of feudalism, countries in Orients.

51. Пархотик И. И. Как сохранить здоровье / Пархотик И. И. – К. : Наукова думка, 1981. – 174 с.

Аннотация. В книге рассмотрены основные профилактические меры, направленные на сохранение здоровья и активное долголетие. Большое внимание уделяется нервно-эмоциональному состоянию человека, характеру питания, труда и отдыха, физической активности и умелому использованию целебных факторов внешней среды. Для массового читателя, а также для специалистов, занимающихся вопросами профилактической медицины и социальной гигиены.

Ключевые слова: здоровье, профилактика, труд, отдых.

Анотація. У книзі розглянуті основні профілактичні заходи, направлені на збереження здоров'я і активне довголіття. Велика увага приділяється нервово-емоційному стану людини, характеру харчування, праці і відпочинку, фізичній активності і умілому використанню цілющих чинників зовнішнього середовища. Для масового читача, а також для фахівців, що займаються питаннями профілактичної медицини і соціальної гігієни.

Ключові слова: здоров'я, профілактика, праця, відпочинок.

Annotation. Basic prophylactic measures, directed on saving of health and active longevity, are considered in a book. Large attention is spared the nervously-emotional state of man, character of feed, labour and rest, physical activity and able use of healthful factors of external environment. For a mass reader, and also for specialists, engaged in the questions of prophylactic medicine and social hygiene.

Key words: health, prophylaxis, labour, rest.

52. Петренко Н. В. Оздоровча фізична культура: напрямки та принципи / Петренко Н. В., Медведєва Л. М. // Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях : сб. ст. VI междунар. науч. конф. – Белгород ; Харьков ; Красноярск, 2010. – С. 76 – 79.

Анотація. У статті розглядається оздоровча фізична культура як основний засіб покращення стану здоров'я та працездатності людини. Принцип оздоровчої спрямованості зобов'язує організувати процес фізичного виховання, щоб він виконував і профілактичну і розвивальну функцію.

Ключові слова: оздоровча спрямованість, фізична реабілітація, фізична рекреація.

Анотація. В статті розглядається оздоровительная физическая культура как основное средство улучшения состояния здоровья и работоспособности человека. Принцип оздоровительной направленности обязывает организовать процесс физического воспитания, чтобы он выполнял и профилактическую и развивающую функцию.

Ключевые слова: оздоровительная направленность, физическая реабилитация, физическая рекреация.

Annotation. The article is dedicated to sanitary physical culture as the main way of increasing level pictures of health and capacity to work of the person. The principle to sanitary directivity obliges the specialist culture and sport so organize the process of the physical education to dared two main functions and developing.

Key words: health orientation, physical rehabilitation, physical recreation.

53. Петровский В. В. Некоторые особенности организации и методики занятий в массовой оздоровительной физической культуре / В. В. Петровский // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 6–13.

Анотація. Повышение социальной и педагогической эффективности занятий в различных формах массовой физической культуры может быть достигнуто путем уточнения их конкретных задач, обусловленных задачами организационных и методических решений, введением соответствующих критериев эффективности.

Ключевые слова: организация, особенности, методика, занятия оздоровительной физической культурой.

Анотація. Підвищення соціальної і педагогічної ефективності занять в різних формах масової фізичної культури може бути досягнуте шляхом уточнення їх конкретних завдань, обумовлених завданнями організаційних і методичних рішень, уведенням відповідних критеріїв ефективності.

Ключові слова: організація, особливості, методика, заняття оздоровчою фізичною культурою.

Annotation. The increase of social and pedagogical efficiency of employments in the different forms of mass physical culture can be attained by clarification of their concrete tasks, organizational and methodical decisions conditioned tasks, by introduction of the proper criteria of efficiency.

Key words: organization, features, method, engaged in a health physical culture.

54. Пирогова Е. Влияние физических упражнений на работоспособность и здоровье человека / Пирогова Е., Иващенко Л., Страпко Н. – К. : Здоров'я, 1986. – 150 с.

Анотація. В книге освещены вопросы использования средств физической культуры с оздоровительной целью, допуска к занятиям различными упражнениями, врачебного контроля, самоконтроля и взаимоконтроля. Описаны современные методы оценки работоспособности и функциональных

возможностей людей разного возраста, особенности применения способов контроля, оценки физического состояния и др.

Ключевые слова: физические упражнения, здоровье, средства физической культуры.

Анотація. У книзі висвітлені питання використання засобів фізичної культури з оздоровчою метою, допуску до занять різними вправами, лікарського контролю, самоконтролю і взаємоконтролю. Описані сучасні методи оцінки працездатності і функціональних можливостей людей різного віку, особливості застосування способів контролю, оцінки фізичного стану тощо.

Ключові слова: фізичні вправи, здоров'я, засоби фізичної культури.

Annotation. In a book the questions of the use of facilities of physical culture are lighted up with a health purpose, admitting to employments by different exercises, medical control, self-control and mutual control. The modern methods of estimation of capacity and functional possibilities of people of different age, feature of application of control methods, estimation of bodily condition and other are described.

Key words: physical exercises, health, facilities of physical culture.

55. Пирогова Е. А. Совершенствование физического состояния человека / Пирогова Е. А. – К. : Здоров'я, 1989. – 168 с. : ил.

Аннотація. В книге освещены современные достижения науки по обоснованию и использованию средств физической культуры для укрепления здоровья, профилактики заболеваний и повышения работоспособности населения. Описаны способы определения физического состояния человека, методы его улучшения и наиболее эффективные формы повышения работоспособности и укрепления здоровья.

Ключевые слова: средства физической культуры, укрепление здоровья, профилактика заболеваний.

Анотація. Висвітлені сучасні досягнення науки з обґрунтування і використання засобів фізичної культури для зміцнення здоров'я, профілактики захворювань і підвищення працездатності населення. Описані способи визначення фізичного стану людини, методи його поліпшення і найбільш ефективні форми підвищення працездатності і зміцнення здоров'я.

Ключові слова: засоби фізичної культури, зміцнення здоров'я, профілактика захворювань.

Annotation. In the book of doctor of medical sciences E. A. Pirogovoy modern achievements of science are lighted up on a ground and use of facilities of physical culture for strengthening of health, prophylaxis of diseases and increase of capacity of population. The methods of determination of bodily condition of man, methods of his improvement and most effective forms of increase of capacity and strengthening of health, are described. For the specialists of medical prophylactic establishments, sporting doctors.

Key words: facilities of physical culture, strengthening of health, prophylaxis of diseases.

56. Подружитесь с физкультурой. – Минск : Полымя, 1985. – 256 с. : ил.

Аннотация. Как приобщиться к самостоятельным занятиям бегом и лыжами, велосипедом и спортивными играми, легкой атлетикой и плаванием — об этом рассказывает книга.

Ключевые слова: физическая культура, бег, лыжи, велосипед.

Анотація. Як долучитися до самостійних занять бігом і лижами, велосипедом і спортивними іграми, легкою атлетикою і плаванням - про це розповідає книга.

Ключові слова: фізична культура, біг, лижі, велосипед.

Annotation. The secret of health is simple - will make friends with physical education! How to be attached to independent employments at run and by ski, bicycle and sporting games, track-and-field and swimming - a book tells about it.

Key words: physical culture, at run, ski, bicycle.

57. Преображенский В. С. Доктор ФИС: советы взрослым / Преображенский В. С. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 167 с. : ил. – (Физкультура и здоровье).

Аннотация. Автор книги, специалист по спортивной медицине, дает читателям полезные советы: как правильно готовиться к сдаче норм ГТО, как избежать физических перегрузок, какие упражнения помогут для профилактики профессиональных заболеваний, как восстановить утраченную тренированность и многое другое.

Ключевые слова: полезные советы, физические перегрузки, профессиональные заболевания.

Анотація. Автор книги, фахівець зі спортивної медицини, дає читачам корисні поради: як правильно готуватися до здачі норм ГТО, як уникнути фізичних перенавантажень, які вправи допоможуть для профілактики професійних захворювань, як відновити втрачену тренуваність тощо..

Ключові слова: корисні поради, фізичні перенавантаження, професійні захворювання.

Annotation. Author of book, specialist on sporting medicine, gives readers useful advices: as correctly to prepare to handing over of norms of ready to labour and defensive, how to avoid physical overloads, what exercises will help for the prophylaxis of professional diseases, how to recover lost trained and many other.

Key words: useful advices, physical overloads, professional diseases.

58. Преображенский В. С. Доктор ФиС: советы детям и родителям / Преображенский В. С. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 144 с. : ил.

Аннотация. Книга отвечает на многочисленные вопросы взрослых и юных читателей: как грамотно тренироваться и сдать нормативы комплекса ГТО, как самостоятельно достичь высот в спорте, как всей семьей ходить в туристские походы, как вырастить подрастающее поколение здоровым и сильным.

Ключевые слова: *полезные советы, физические перегрузки, профессиональные заболевания.*

Анотація. *Книга відповідає на численні запитання дорослих і юних читачів: як правильно тренуватися і здати нормативи комплексу ГПО, як самостійно досягти висот в спорті, як всією сім'єю ходити у туристичні походи, як виховати підростаюче покоління здоровим і сильним.*

Ключові слова: *корисні ради, фізичні перенавантаження, професійні захворювання.*

Annotation. *In this book answers numerous questions of adult and young readers again: how correctly to practice and hand over the norms of complex ready to labour and defensive, how independently to attain heights in sport, as to go about in all family in tourist hikes, how to rear a rising generation healthy and strong.*

Key words: *useful advices, physical overloads, professional diseases.*

59. Проблемы совершенствования подготовки специалистов физкультурно-оздоровительной работы и туризма // Теория и практика физической культуры. – 1984. – № 5. – С. 32–38.

Аннотація. *Рассмотрены проблемы по управлению физкультурным движением Совета по физкультурному образованию Спорткомитета СССР и кафедрой организации управления физкультурным движением.*

Ключевые слова: *подготовка специалистов, круглый стол, обсуждение.*

Анотація. *Розглянуто проблеми з управління фізкультурним рухом Радою з фізкультурної освіти Спорткомітета СРСР і кафедрою організації управління фізкультурним рухом.*

Ключові слова: *підготовка фахівців, круглий стіл, обговорення.*

Annotation. *Problems are considered on athletic traffic of Council control of athletic formation of Sportkomiteta of the USSR and department of organization of athletic traffic control.*

Key words: *preparation of specialists, round table, discussion.*

60. Приходько В. В. Здоровье – каждому / Приходько В. В. – К. : Здоров'я, 1987. – 103 с.

Аннотація. *В книге раскрыто содержание комплексных физкультурно-оздоровительных занятий. Приведены рекомендации по созданию каждым человеком индивидуальной программы таких занятий в режиме дня, недели, года. Даны советы, как посредством физкультуры избавиться от вредных привычек — курения и пьянства.*

Ключевые слова: *здоровье, индивидуальная программа, режим дня.*

Анотація. *У книзі розкрито зміст комплексних фізкультурно-оздоровчих занять. Подані рекомендації з індивідуальної програми таких занять в режимі дня, тижня, року. Представлено поради, за допомогою фізичних вправ можна позбавитися від шкідливих звичок - куріння і пияцтва.*

Ключові слова: *здоров'я, індивідуальна програма, режим дня.*

Annotation. *In the book maintenance of complex athletic-health employments is exposed. Recommendations are resulted on creation of the individual program of*

such employments everybody in the mode of day, week, year. Advices are given, how by means of physical education to break off harmful habits - smoking and drunkenness.

Key words: *health, individual program, mode of day.*

61. Пропастин Г. Н. Через века... / Пропастин Г. Н. – М. : Физкультура и спорт, 1979. – 213 с. : ил.

Аннотация. *Эта книга о физических упражнениях: о их роли и значении в жизни людей для сохранения здоровья и долголетия; профилактики и лечения болезней в давно отшумевших веках и в наше время.*

Ключевые слова: *физические упражнения, профилактика и лечение болезней.*

Анотація. *Ця книга про фізичні вправи, про їх роль і значення у житті людей для збереження здоров'я і довголіття; профілактики і лікування хвороб в століттях, що давно відшуміли, і у наш час.*

Ключові слова: *фізичні вправи, профілактика і лікування хвороб.*

Annotation. *This book on physical exercises: about their role and value in life of people for saving of health and longevity; prophylaxis and treatment of illnesses in a long*

Key words: *physical exercises, prophylaxis and treatment of illnesses.*

62. Пропастин Г. Н. Через века... / Пропастин Г. Н. – 2-е изд., перераб. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 192 с. : ил. – (Физкультура и здоровье).

Аннотация. *Эта книга о роли и значении физических упражнений в жизни людей для сохранения здоровья и долголетия, профилактики и лечения болезней.*

Ключевые слова: *физические упражнения, лечение болезней, утренняя гимнастика.*

Анотація. *Ця книга про роль і значення фізичних вправ у житті людей для збереження здоров'я і довголіття, профілактики і лікування хвороб.*

Ключові слова: *фізичні вправи, лікування хвороб, уранішня гімнастика.*

Annotation. *This book on a role and value of physical exercises in life of people for saving of health and longevity, prophylaxis and treatment of illnesses.*

Key words: *physical exercises, treatment of illnesses, morning gymnastics.*

63. Расин М. С. Кафедра и специализация "Физкультурно-оздоровительная работа". Какими им быть? / М. С. Расин // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 12. – С. 21 – 23.

Аннотация. *В данной публикации автор сформулировал свое представление о модели специалиста относительно новой в сфере физкультурного образования профессии – «педагог-организатор физкультурно-оздоровительной работы» и связал ее с построением учебного процесса на профилирующей кафедре.*

Ключевые слова: *сущность профессиональной подготовленности, учет интересов населения, создание соответствующей кафедры.*

Анотація. У даній публікації автор сформулював своє уявлення про модель фахівця щодо нової у сфері фізкультурної освіти професії – «педагог-організатор фізкультурно-оздоровчої роботи» і пов'язав її з побудовою навчального процесу на профільюючій кафедрі.

Ключові слова: сутність професійної підготовленості, облік інтересів населення, створення відповідної кафедри.

Annotation. In this publication an author formulated the picture of model of specialist in relation to a new in the field of athletic education profession is a «teacher-organizer of athletic-health work» and bound her to the construction of educational process on a profiling department.

Key words: essence of professional preparedness, account of interests of population, creation of the proper department.

64. Сафронова Г. Б. Рух – запорука здоров'я / Г. Б. Сафронова. – К. : Здоров'я, 1976. – 59 с.

Анотація. Автор у популярній формі висвітлює питання рухової активності людини, підвищення рухових можливостей, боротьби з гіподинамією, розповідає про енергетичні процеси, що відбуваються в організмі, та їх зміни в умовах дефіциту руху.

Ключові слова: здоров'я, рух, енергетичні процеси.

Аннотация. В этой книжке автор в популярной форме освещает вопрос двигательной активности человека, повышения двигательных возможностей, борьбы с гиподинамией, рассказывает об энергетических процессах, которые происходят в организме, и их изменениях в условиях дефицита движения.

Ключевые слова: здоровье, движение, энергетические процессы.

Annotation. In this book an author in a popular form lights the question of motive activity of man, increases of motive possibilities, fight against gipodinamic, tells about power processes, which take place in an organism, and their changes in the conditions of deficit of motion.

Key words: health, motion, power processes.

65. Селуянов В. Принципы построения физической подготовки в оздоровительной физической культуре / В. Селуянов // Человек в мире спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С . 536–537.

Аннотация. Представлены принципы оздоровительной физической подготовки.

Ключевые слова: физическая подготовка, принципы, физическая культура.

Анотація. Представлені принципи оздоровчої фізичної підготовки.

Ключові слова: фізична підготовка, принципи, фізична культура.

Annotation. Principles of health physical preparation are presented.

Keywords: physical preparation, principles, physical culture.

66. Синяков А. Ф. Рецепты здоровья / А. Ф. Синяков. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1988. – 240 с. – (Физкультура и здоровье).

Аннотация. Автор, специалист по спортивной медицине, в течение многих лет занимался изучением влияния на организм человека оздоровительной физкультуры, закаливания, средств восстановления. Результаты своих наблюдений, изложил в популярной форме и предлагает читателю в этой книге.

Ключевые слова: здоровье, рецепты, спортивная медицина, физическая культура.

Анотація. Автор, фахівець зі спортивної медицини, протягом багатьох років займався вивченням впливу на організм людини оздоровчої фізкультури, загартовування, засобів відновлення.

Ключові слова: здоров'я, рецепти, спортивна медицина, фізична культура.

Annotation. Author, candidate of medical sciences, specialist on sporting medicine, during many years engaged in the study of influence on the organism of man of health physical education, health, facilities of renewal.

Key words: health, recipes, sporting medicine, physical culture.

67. Соколова Н. И. Организационные основы управления здоровьем на региональном уровне / Соколова Н. И. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова. – Х., 2003. – № 4. – С. 77 – 86.

Аннотация. Представлены актуальные теоретические и праксеологические аспекты теории здоровья.

Ключевые слова: здоровье, "количество" здоровья, превентивная реабилитация.

Анотація. Представлено актуальні теоретичні та праксеологічні аспекти теорії здоров'я.

Ключові слова: здоров'я, "кількість" здоров'я, превентивна реабілітація.

Annotation. Topical theoretical and praxeological aspects of health theory and health potential increase have been presented.

Key words: health, quantity health, preventive rehabilitation.

68. Толкачев Б. С. Физкультура против недуга / Толкачев Б. С. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 104 с. : ил. – (Физкультура и здоровье).

Аннотация. Книга рассказывает о профилактике и лечении в домашних условиях всевозможных респираторных заболеваний, бронхитов, бронхиальной астмы средствами физической культуры. Читатели познакомятся с конкретными рекомендациями по использованию специальной дыхательной гимнастики, приемов массажа, закаливающих процедур, ходьбы и бега трусцой для борьбы с этими заболеваниями.

Ключевые слова: физическая культура, недуг, заболевания, рекомендации, гимнастика.

Анотація. Книга розповідає про профілактику і лікування в домашніх умовах всіляких респіраторних захворювань, бронхітів, бронхіальної астми засобами фізичної культури. Читачі познайомляться з конкретними рекомендаціями з використання спеціальної дихальної гімнастики, прийомів

масажу,загартовуючих процедур, ходьби і бігу підтюпцем для боротьби з цими захворюваннями.

Ключові слова: фізична культура, недуга, захворювання, рекомендації, гімнастика.

Annotation. A book tells about a prophylaxis and treatment in the home terms of various diseases of respirators, bronchitis, bronchial asthma by facilities of physical culture. Readers will become acquainted with concrete recommendations on the use of the special respiratory gymnastics, adopting a massage, health procedures, walking and at run a jog-trot for a fight against these diseases.

Key words: physical culture, ailment, diseases, recommendations, gymnastics.

69. Уткин В. Л. Культура движений (основы оптимизации) / Уткин В. Л. – М. : Знание, 1984. – 64 с. – (Новое в жизни, науке, технике. Серия: Физкультура и спорт, № 9).

Аннотация. В брошюре изложены научные основы рационального использования двигательных возможностей человека и даны практические рекомендации, как целесообразнее распределять силы при физической работе в зависимости от возраста и состояния здоровья, как двигаться быстрее, точнее, экономичнее.

Ключевые слова: культура движений, двигательные возможности человека, практические рекомендации.

Анотація. У брошурі викладені наукові основи раціонального використання рухових можливостей людини і представлені практичні рекомендації, як доцільніше розподіляти сили під час виконання фізичної роботи залежно від віку і стану здоров'я, як рухатися швидше, точніше, економічніше.

Ключові слова: культура рухів, рухові можливості людини, практичні рекомендації.

Annotation. In a brochure scientific bases of the rational use of motive possibilities of man and presented are expounded practical recommendations, how more expedient to distribute forces during physical work depending on age and states of health, how to move quick, more precisely, more economical.

Key words: culture of motions, motive possibilities of man, practical recommendations.

70. Федоровская В. П. Проблемы и пути совершенствования материально-технической базы для массовой физкультурно-оздоровительной работы / В. П. Федоровская // Физическая культура и здоровье: сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 162–168.

Аннотация. Разработано комплексное объемно-планировочное решение физкультурно-оздоровительной зоны для современных парков. Основная его направленность – обеспечение условий для активного отдыха людей.

Ключевые слова: техническая база, массовая физическая культура, проблемы, пути совершенствования.

Анотація. Розроблено комплексне об'ємно-планувальне визначення фізкультурно-оздоровчої зони для сучасних парків. Основна його спрямованість – забезпечення умов для активного відпочинку людей.

Ключові слова: технічна база, масова фізична культура, проблеми, шляхи удосконалення.

Annotation. In the plan of perfection of financial base of athletic motion we are develop a complex by volume of-plan decision of athletic-health area for modern parks. His basic orientation is providing of terms for active rest of people.

Key words: technical base, mass physical culture, problems, ways of perfection.

71. Франчук В. І. Фізкультурно-оздоровча робота – як інструмент зворотнього зв'язку у системі управління / Франчук В. І., Жданова О. М. // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. – Л., 1994. – С. 110 – 111.

Анотація. Оцінка споживачами фізкультурно-оздоровчих послуг дає певну інформацію, на підставі якої видно, які з них надаються краще, а які гірше. Дана інформація має зворотній характер, що дає можливість керівнику, у даному випадку начальнику фізкультурно-оздоровчого комплексу "Електрон", бачити ефективність діяльності окремих фахівців, які відповідають за ті чи інші управлінські завдання.

Ключові слова: управління, система, діяльність.

Аннотация. Оценка потребителями физкультурно-оздоровительных услуг дает определенную информацию, на основании которой видно, какие из них предоставляются лучше, а какие хуже. Данная информация имеет обратный характер, который дает возможность руководителю, в данном случае начальнику физкультурно-оздоровительного комплекса "Электрон", видеть эффективность деятельности отдельных специалистов.

Ключевые слова: управление, система, деятельность.

Annotation. An estimation gives certain information on the basis of which evidently the users of these athletic-health services, which are given better from them, and which worse. This information has reverse character which enables a leader, in this case to see efficiency of activity of separate specialists the chief of athletic-health complex "Electron" what answer for those.

Key words: management, system, activity.

72. Фурманов А. Г. Оздоровительная физическая культура в Республике Беларусь: теория, практика, подготовка специалистов / А. Г. Фурманов // Теорія і практика фізичного виховання. – 2004. – № 2. – С. 49 – 54.

Аннотация. В статье раскрыто понятие и назначение оздоровительной физической культуры, изложен опыт внедрения ее в Республике Беларусь, представлены документы, которые являются основой подготовки методистов по оздоровительной физической культуре.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, Республика Беларусь, подготовка специалистов.

Анотація. У статті розкрито поняття і призначення оздоровчої фізичної культури, викладений досвід впровадження її у Республіці Білорусь, наведені документи, які є основою підготовки методистів з оздоровчої фізичної культури.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, Республіка Білорусь, підготовка фахівців.

Annotation. In clause are opened concept and purpose (appointment) of improving physical culture, the experience of introduction her(it) in Republic Belarus is described, the documents fixed in a basis of preparation of the mcth-odologists on improving physical culture are named.

Key words: health physical culture, Republic Byelorussia, preparation of specialists.

73. Фурманов А. Г. Содержание спецкурса "Физическая рекреация и физкультурно-оздоровительная работа" / Фурманов А. Г., Леонова В. В. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XI Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2009 год: Инновационные технологии в сфере туризма, гостеприимства, рекреации и экскурсоведения. – Минск, 2010. – С. 108–111.

Аннотація. Представлено содержание спецкурса. Показано, что целью преподавания спецкурса является подготовка будущего специалиста к выполнению своих профессиональных обязанностей в сфере организации физической рекреации и физкультурно-оздоровительной работы с населением.

Ключевые слова: спецкурс, содержание, цели, задачи.

Анотація. Представлений зміст спецкурсу. Показано, що метою викладання спецкурсу є підготовка майбутнього фахівця до виконання своїх професійних обов'язків у сфері організації фізичної рекреації і фізкультурно-оздоровчої роботи з населенням.

Ключові слова: спецкурс, зміст, цілі, завдання.

Annotation. Maintenance of the special course is presented. It is shown that the purpose of teaching of the special course is preparation of future specialist to discharging the professional duties in the field of organization of physical recreation and athletic-health work with a population.

Key words: special course, maintenance, aims, tasks.

74. Храмов В. В. Цель и задачи физкультурно-оздоровительных занятий / Храмов В. В. // Физическая культура и спорт в системе образования : материалы VI Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием. – Красноярск, 2003. – С. 200 – 204.

Аннотація. Цель физкультурно-оздоровительных занятий может быть достигнута при условии выделения общих и частных задач, что позволит оптимизировать содержание занятий на основе учета физкультурных мотивов и потребностей, в соответствии с объективными закономерностями формирования оздоровительного эффекта.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, физкультурно-оздоровительные занятия, оздоровительные, воспитательные и образовательные задачи.

Анотація. Мета фізкультурно-оздоровчих занять може бути досягнута за умови виокремлення загальних і приватних завдань, що дозволять оптимізувати зміст занять на основі обліку фізкультурних мотивів і потреб, відповідно до об'єктивних закономірностей формування оздоровчого ефекту.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, фізкультурно-оздоровчі заняття, оздоровчі, виховні і освітні завдання.

Annotation. Athletic-health employments can be achieved objective on condition of selection of general and private tasks that will allow to optimize maintenance of employments on the basis of account of athletic reasons and necessities, in accordance with objective conformities to the law of forming of health effect.

Key words: a health physical culture is athletic-health employments; health, educate and educational tasks.

75. Чаплигін В. Фізична культура і спорт: шляхи формування оздоровчих стратегій / Чаплигін В. // Актуальні проблеми розвитку руху "Спорт для всіх" у контексті європейської інтеграції України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Т., 2004. – С. 193 – 196.

Анотація. Фізкультура і спорт, ратифікована в суспільній свідомості, як надзвичайно важливі компоненти освіти і оздоровчого удосконалення, а також як ефективний засіб запобігання хворобам і наразі залишаються недостатньо застосованими більшістю громадян України. Необхідно змінити оздоровчі стратегії удосконалення, які допоможуть стимулювати захисні сили організму і збільшити і його оздоровчий потенціал.

Ключові слова: фізична культура і спорт, шляхи формування оздоровчих стратегій.

Аннотация. Физкультура и спорт, ратифицированная в общественном сознании, как чрезвычайно важные компоненты образования и оздоровительного усовершенствования, а также как эффективное средство предотвращения болезней и сейчас остаются недостаточно применяемые большинством граждан Украины. Необходимо изменить оздоровительные стратегии усовершенствования, которые помогут стимулировать защитные силы организма и увеличить и его оздоровительный потенциал.

Ключевые слова: физическая культура и спорт, пути формирования оздоровительных стратегий.

Annotation. Physical training and the sports, ratified in public consciousness as extremely important components of education and health improvement and also as effective means of disease prevention, till now remain insufficiently acquired by the majority of citizens of Ukraine. It's necessary to change health improvement strategies, which are able to stimulate protective forces of an organism and to increase its health improvement potential.

Key words: physical culture and sport, ways of forming of health strategies.

76. Чаплигін В. П. Фізична культура і спорт: шляхи формування оздоровчих стратегій / Чаплигін В. П. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2004. – № 20. – С. 53 – 59.

Анотація. У статті розглядаються основні тенденції фізкультурного руху, що утвердився в суспільній свідомості як потужний засіб підвищення духовного та фізичного здоров'я людини на всіх стадіях її індивідуального розвитку.

Ключові слова: фізична культура, спорт, здоров'я, наукові підвалини, валеологія.

Аннотація. В статье рассматриваются основные тенденции физкультурного движения, которое утвердилось в общественном сознании как мощный способ повышения духовного и физического здоровья человека на всех стадиях его индивидуального развития.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, здоровье, научные основы, валеология.

Annotation. In the article the basic tendencies of sports movement which has affirmed in public consciousness as a powerful way of increase of spiritual and physical health of the person at all stages of his individual development are examined.

Key words: physical training, sports, health, scientific bases, valeology.

77. Чжу Ф. Оценка развития физической культуры и спорта в провинции Хебей на основе программных требований укрепления здоровья нации Государственного совета КНР / Чжу Фен // Слобожанський науково-спортивний вісник : зб. наук. ст. – Х., 2009. – № 1. – С. 215 – 217.

Аннотація. В статье рассматриваются основные направления, задачи и мероприятия совершенствования и развития физкультурного движения Китая.

Ключевые слова: физическая культура и спорт, цели и задачи в сфере спорта, программа укрепления здоровья, материальное обеспечение, стандарты здоровья.

Анотація. У статті розглядаються основні напрямки, завдання та заходи удосконалення і розвитку фізкультурного руху держави.

Ключові слова: фізична культура і спорт, мета і завдання у сфері спорту, програма зміцнення здоров'я, матеріальне забезпечення, стандарти здоров'я.

Annotation. The article deals with the major trends, tasks and activities of perfection and development of physical culture movement of the state.

Key words: physical culture and sport, aims and tasks in the sphere of sport, program of health building, material provision, standards of one's health.

78. Шершаков Н. В. Ветру и солнцу навстречу / Шершаков Н. В. – М. : Физкультура и спорт, 1989. – 176 с. : ил.

Аннотация. Тем, кто хочет приобщиться к оздоровительным занятиям или разнообразить их, автор предлагает овладеть виндсерфингом, скейтбордом, малым теннисом, бадминтоном, горными лыжами и т. п.

Ключевые слова: движение, тренировка, занятия, бег, виды спорта.

Анотація. Тим, хто хоче залучитися до оздоровчих занять або урізноманітити їх, автор пропонує опанувати віндсерфінгом, скейтбордом, малим тенісом, бадмінтоном, гірськими лижами тощо.

Ключові слова: рух, тренування, заняття, біг, види спорту.

Annotation. That, who wants to be attached to health employments or diversify them, an author suggests to capture windsurfing, skateboard, small tennis, badminton, mountain ski.

Key words: motion, training, employments, at run, types of sport.

79. Щербина В. А. Проблемы и пути совершенствования кадрового обеспечения массовой физкультурно-оздоровительной работы / В. А. Щербина // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 143–147.

Аннотация. Программы подготовки общественных физкультурных кадров следует строить на основе подвижных квалифицированных характеристик. Эти характеристики должны включать как минимум две группы прикладно-организационных умений: способность формировать активное отношение к физической культуре, выявлять интересы и увлечения различных групп населения, вовлекать трудящихся в различные группы, секции; грамотной подготовке к проведению занятий, умению переносить методический опыт, владеть методами оперативного контроля и оценки проводимых занятий.

Ключевые слова: кадровое обеспечение, проблемы, пути.

Анотація. Програми підготовки суспільних фізкультурних кадрів слід будувати на основі рухових кваліфікованих характеристик. Ці характеристики повинні включати як мінімум дві групи прикладно-організаційних умінь: здатність формувати активне ставлення до фізичної культури, виявляти інтереси і захоплення різних груп населення; умінь грамотної підготовки і проведення занять, умінь переносити методичний досвід, володіти методами оперативного контролю і оцінки занять

Ключові слова: кадрове забезпечення, проблеми, шляхи.

Annotation. It is necessary to build the programs of training of public athletic personnels on the basis of mobile skilled descriptions. These descriptions must include two groups of the applied organizational abilities at least: ability to form active attitude toward a physical culture, to expose interests and fascinations of different groups of population, involve trudyaschikh different groups, sections; to gramotnoy preparation to the leadthrough of employments, ability to carry methodical experience, own the methods of operative control and estimation of the conducted employments.

Key words: skilled providing, problems, ways.

ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СОЦІАЛЬНО-ВІКОВИХ ГРУП

оздоровча рухова активність дошкільнят

80. Кальонова І. Удосконалення фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах дитячих дошкільних установ / Ірина Кальонова, Оксана Погонцева // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 113–117.

Анотація. Проведені дослідження дозволили підтвердити позитивний вплив запропонованої методики оздоровлення дітей в умовах дитячих дошкільних установ.

Ключові слова: оздоровча діяльність, умови дитячих дошкільних установ.

Аннотация. Проведенные исследования позволили подтвердить позитивное влияние предложенной методики оздоровления детей в условиях детских дошкольных учреждений.

Ключевые слова: оздоровительная деятельность, условия детских дошкольных учреждений.

Annotation. The conducted researches allowed to confirm positive influence of the offered method of making healthy of children in the conditions of child's preschool establishments.

Key words: health activity, terms of child's preschool establishments.

81. Ківерник О. Чинники використання вправ спортивного характеру в фізкультурно-оздоровчій роботі сучасного дошкільного закладу / Ківерник О. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 4. – С. 64 – 67.

Анотація. У статті розглядається стан впровадження вправ спортивного характеру (катання на санчатах та ходьба на лижах) розділу «Виховуємо здорову дитину» програми виховання дітей дошкільного віку «Малятко» в практику роботи ДНЗ м. Чернівці.

Ключові слова: катання на санчатах, ходьба на лижах, ігрові завдання.

Аннотация. В статье рассматриваются факторы использования упражнений спортивного характера (кагания на санках и ходьбы на лыжах) раздела „Воспитываем здорового ребенка“ программы воспитания детей дошкольного возраста „Малятко“ в практике работы детских садов г. Черновцы.

Ключевые слова: катание на санках, ходьба на лыжах, игровые задания.

Annotation. The article deals with the factors of using exercises of sports character (driving on luge and walkings on a ski) the unit „Bnng up the healthy child“ programs of education of children of preschool age «Malyatko» in practice of kindergartens work in Chernovtsy.

Key words: driving on luge, walking on a ski, game tasks.

82. Кисель О. Методическое обеспечение физкультурно-оздоровительной работы в Киевском доме ребенка "Березка" / Кисель О. // Материалы IV науч.-метод. конф. студ. ф-та "Рекреации, физической реабилитации и спортивной медицины". – К., 2001. – С. 82 – 88.

Аннотація. Стаття надає дані експерименту щодо оцінки переміщення ефективності і пов'язаних зі здоров'ям фізичних вправ серед дітей від 1 до 3 років в Київському будинку дитини "Берізка". Метод автора використовується в оздоровчих уроках.

Ключевые слова: обеспечение, дети, физические упражнения.

Анотація. Стаття надає дані експерименту щодо оцінки переміщення ефективності і пов'язаних зі здоров'ям фізичних вправ серед дітей від 1 до 3 років в Київському будинку дитини "Берізка". Метод автора використовується в оздоровчих уроках.

Ключові слова: забезпечення, діти, фізичні вправи.

Annotation. The article gives the data from statins experiment as for the estimation of moving effectiveness and health-related physical activities among children.of 1 to 3 years old at Kiev Orphan-asylum. Laizaneh author's method is used at the lessons of physical exercises.

Key words: providing, children, physical exercises.

83. Круцевич Т. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми 3–6 років у дошкільних закладах за кордоном / Тетяна Круцевич, Наталія Пангелова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2011. – № 2. – С. 156–163.

Анотація. У статті розкриваються особливості і характерні межі фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми 3–6 років в дошкільних закладах зарубіжних країн.

Ключові слова: організація, оздоровча робота, діти, дошкільні установи.

Аннотація. В статтє раскрываються особенности и характерные черты физкультурно-оздоровительной работы с детьми 3–6 лет в дошкольных заведениях зарубежных стран.

Ключевые слова: организация, оздоровительная работа, дети, дошкольные учреждения.

Annotation. In the article features and personal touches of athletic-health work open up with children 3–6 years in preschool establishments of foreign coun tries.

Key words: organization, health work, children, preschool establishments.

84. Логвина Т. Ю. Оптимизация режима двигательной активности дошкольников в зависимости от их возраста : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Логвина Татьяна Юрьевна ; БГИФК. – Минск, 1991. – 24 с.

Аннотація. Теоретически и экспериментально обоснована возможность управления физическим состоянием дошкольников. Разработана и реализована в условиях детского сада система управления процессом физического воспитания детей 3–6 лет с использованием оптимального

двигательного режима, обучающих нагрузок и методов обратной связи. Получены новые данные о развитии гипозволюции сердца у дошкольников под влиянием больших режимов двигательной активности, превышающих функциональные возможности детей.

Ключевые слова: дошкольники, режим двигательной активности, детский сад, нагрузки.

Анотація. Теоретично і експериментально обґрунтована можливість управління фізичним станом дошкільників. Розроблена і реалізована в умовах дитячого садка система управління процесом фізичного виховання дітей 3–6 років з використанням оптимального рухового режиму, навчальних навантажень і методів зворотного зв'язку.

Ключові слова: дошкільники, режим рухової активності, дитячий садок, навантаження.

Annotation. In theory and possibility of management the bodily condition of under-fives is experimentally grounded. Developed and realized in the conditions of child's garden control system by the process of physical education of children 3–6 years with the use of the optimum motive mode, teaching loadings and methods of feed-back. New information is got about development of gipoevolucii heart for under-fives under influence of the large modes of motive activity, exceeding functional possibilities of children.

Key words: under-fives, mode of motive activity, child's garden, loadings.

85. Малащенко М. Вплив нових засобів та форм занять фізичними вправами на рухову діяльність та стан здоров'я дітей 5–7 років / Марина Малащенко // Молода спортивна наука України : матеріали I Всеукр. наук. конф. асп. галузі фіз. культури і спорту. – Л., 1997. – С. 46–48.

Анотація. Метою експериментального дослідження стала розробка оригінальної методики, яка б сприяла значному підвищенню рухової активності, кращому формуванню рухових навичок, а також поліпшенню стану здоров'я дітей 5–7 років.

Ключові слова: фізичні вправи, засоби, форми занять.

Аннотация. Целью экспериментального исследования стала разработка оригинальной методики, которая бы способствовала значительному повышению двигательной активности, лучшему формированию двигательных навыков, а также улучшению состояния здоровья детей 5–7 лет.

Ключевые слова: физические упражнения, средства, формы занятий.

Annotation. The purpose of experimental research was become by development of original method, which would be instrumental in the considerable increase of motive activity, the best forming of motive skills, and also improvement of the state of health of children 5-7 years.

Keywords: physical exercises, facilities, forms of employments.

86. Міхайлович М. М. Чинники використання вправ спортивного характеру в фізкультурно-оздоровчій роботі сучасного дошкільного закладу

/ Міхайлович М. М., Чернокоза Л. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Х., 2009. – № 8. – С. 104–107.

Анотація. У статті розглядається стан і проблеми використання вправ спортивного характеру (катання на санчатах та ходьба на лижах) розділу „Виховуємо здорову дитину” програми навчання і виховання дітей дошкільного віку „Малятко” в практику роботи дошкільних навчальних закладів м. Чернівці. Специфікою фізичного виховання в дитсадку є його пріоритетність в освітньо-виховному процесі. Тож усі форми фізичного гарту дошкільнят мають здійснюватися як самостійні заходи задля оптимальної рухової активності та фізичного розвитку дітей.

Ключові слова: катання на санчатах, ходьба на лижах, ігрові завдання, потреби, здоров'я.

Аннотация. В статье проанализированы проблемы и аспекты использования упражнений спортивного характера (катания на санках и ходьбы на лыжах) раздела „Воспитываем здорового ребенка” программы воспитания детей дошкольного возраста „Малятко” в практике работы детских учреждений г. Черновцы. Спецификой физического воспитания в детсаду является его приоритетность в учебно-воспитательном процессе. Итак все формы физической закалки дошкольников могут осуществляться как самостоятельные мероприятия ради оптимальной двигательной активности и физического развития детей.

Ключевые слова: катание на санках, ходьба на лыжах, игровые задания, потребность, здоровье.

Annotation. In article problems and aspects uses of exercises of sports character (driving on luge are analysed and walkings on a ski) the unit „We Bring up the healthy child ” programs of education of children of preschool age „Maliatko” in practice of work of children's establishments Chernovtsy. Specificity of physical training in a kindergarten is it priority in educational process. So all forms of physical quenching of preschool children can be carried out as independent provisions for the sake of an optimum motor performance and physical development of children.

Key words: driving on luge, walking on a ski, game tasks, playing tasks, necessity, health.

87. Москаленко Н. В. Пути оптимизации физкультурно-оздоровительной работы в дошкольных учреждениях разного типа в Украине / Н. В. Москаленко, А. В. Полякова // Здоровье для всех : сб. ст. V Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2013. – Ч. 1. – С. 204–208.

Аннотация. Научно обоснованы пути совершенствования организационной структуры системы физического воспитания в дошкольных учреждениях.

Ключевые слова: оздоровительная работа, дошкольные учреждения, Украина.

Анотація. Науково обґрунтовані дороги вдосконалення організаційної структури системи фізичного виховання в дошкільних установах.

Ключові слова: оздоровча робота, дошкільні установи, Україна.

Annotation. *The ways of perfection of organizational structure of the system of physical education are scientifically grounded in preschool establishments.*

Key words: *health work, preschool establishments, Ukraine.*

88. Москаленко Н. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних закладах / Наталія Москаленко, Антоніна Полякова, Яков Ковров // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2013. – № 1. – С. 40–42.

Анотація. У статті представлені підходи до розробки програми фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних установах, яка направлена на поліпшення здоров'я дітей дошкільного віку. Програма фізкультурно-оздоровчої роботи забезпечує поліпшення всіх складових здоров'я – психічного, соціального і фізичного, у зв'язку з чим перед педагогами ставляться нові завдання з розробки сучасних педагогічних технологій фізичного виховання.

Ключові слова: дошкільні установи, здоров'я, програма фізкультурно-оздоровчої роботи.

Аннотация. В статье представлены подходы к разработке программы физкультурно-оздоровительной работы в дошкольных учреждениях, которая направлена на улучшение здоровья детей дошкольного возраста. Программа физкультурно-оздоровительной работы обеспечивает улучшение всех составляющих здоровья – психического, социального и физического, в связи с чем перед педагогами ставятся новые задачи по разработке современных педагогических технологий физического воспитания.

Ключевые слова: дошкольные учреждения, здоровье, программа физкультурно-оздоровительной работы.

Annotation. *The article presents the approaches to the development of the program of physical culture and sanitary work in pre-school establishments. The program aims at improvement of pre-school-age children. The program of physical and sanitary work provides improvement of all health components - psychic, social and physical ones and set teachers new tasks as to develop modern pedagogical technologies of physical education.*

Key words: *pre-school establishments, health, program of physical culture.*

89. Пангелова Н. Особливості програмного забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних закладах Росії / Наталія Пангелова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 24–27.

Анотація. У статті висвітлені особливості і характерні риси освітніх програм дошкільних установ Росії в галузі фізичної культури.

Ключові слова: програмне забезпечення, оздоровча робота, дошкільні установи Росії.

Аннотация. В статье освещены особенности и характерные черты образовательных программ дошкольных учреждений России в области физической культуры.

Ключевые слова: программное обеспечение, оздоровительная работа, дошкольные учреждения России.

Annotation. The article outlines the peculiarities and some features of educational programmes of pre - school establishments of Russia in the sphere of physical culture.

Key words: software, health work, preschool establishments of Russia.

90. Петрукович Н. Закаливание детей дошкольного возраста в системе оздоровительной работы по семейному воспитанию / Наталья Петрукович, Людмила Врублевская, Евгений Врублевский // Спортивный вісник Придніпров'я. – 2012. – № 2. – С. 30–32.

Аннотация. В статье рассмотрена роль закаливания в оптимизации двигательной активности детей дошкольного возраста. Описаны задания, методы и средства проведения закаливания, а также гигиенические требования к одежде детей и помещению для закаливания.

Ключевые слова: закаливание организма, двигательная активность, дошкольники.

Анотація. У статті розглянута роль загартовування в оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку. Описані завдання, методи і засоби проведення загартовування, а також гігієнічні вимоги до одягу дітей і приміщення.

Ключові слова: загартування організму, рухова активність, дошкільники.

Annotation. In article the role of hardening of the body in optimisation of impellent activity of children of preschool age is considered. Problems, methods and means of carrying out ofhardening of the body, and also hygienic requirements to clothes of children and a premise for carrying out ofhardening of the body are described. Given article will be interesting to experts of preschool centres, parents, medical workers.

Key words: hardening of the body, impellent activity, preschool children.

91. Петрукович Н. П. Роль семьи в формировании рациональной двигательной активности дошкольников и укреплении здоровья детей / Н. П. Петрукович // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 1. – С. 167–169.

Аннотация. Совместные занятия родителей с детьми приносят следующие положительные результаты: пробуждают у родителей интерес к уровню двигательной зрелости детей и способствуют развитию у детей двигательных навыков в соответствии с их возрастом и способностями; углубляют взаимосвязь родителей и детей; предоставляют возможность позаниматься физкультурой за короткий отрезок времени не только ребенку, но и взрослому.

Ключевые слова: семья, двигательная активность, дошкольники.

Анотація. Спільні заняття батьків з дітьми приносять наступні позитивні результати: проявляють у батьків інтерес до рівня рухової зрілості дітей і сприяють розвитку у дітей рухових навичок відповідно до їх віку і здібностей; заглиблюють взаємозв'язок батьків і дітей; надають можливість займатися фізкультурою за короткий відрізок часу не лише дитині, але і дорослому.

Ключові слова: сім'я, рухова активність, дошкільники.

Annotation. The joint reading of parents with children bring the followings positive results: wake up for parents interest to the level of motive maturity of children and instrumental in development for the children of motive skills in accordance with their age and capabilities; deepen intercommunication of parents and children; give possibility to do some work physical education for the short span of time to not only the child but also to the grown man.

Key words: monogynopaedium, motive activity, under-fives.

92. Петрунина Н. В. Эффективность физкультурно-оздоровительной программы в процессе физического воспитания в дошкольном образовательном учреждении / Н. В. Петрунина, Г. Н. Голубева // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 1. – С. 92.

Аннотація. Експериментально обоснована ефективність впливу фізкультурно-оздоровительной программы на психофізическое состояние детей дошкольного возраста (6-7 лет).

Ключевые слова: психическое и физическое состояние детей 6-7 лет, основные проблемы и трудности в физическом развитии.

Анотація. Експериментально обґрунтована ефективність впливу фізкультурно-оздоровчої програми на психофізичний стан дітей дошкільного віку (6-7 років).

Ключові слова: психічний і фізичний стан дітей 6-7 років, основні проблеми і труднощі у фізичному розвитку.

Annotation. Efficiency of influence of the athletic-health program is experimentally grounded on the: mental and physical state of children of preschool age (6-7 years).

Key words: mental and physical condition of children 6-7 years, basic problems and difficulties in physical development.

93. Салямин Ю. Н. Методика управления двигательной активностью на основе комплексной оценки физической подготовленности детей 6–летнего возраста : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Салямин Юрий Николаевич ; КГИФК. – К., 1984. – 24 с.

Аннотація. Комплексно изучен широкий круг медико-педагогических показателей, характеризующих физическую подготовленность детей 6-летнего возраста, направленности учебного процесса на достижение не только определенного уровня развития двигательных навыков и качеств, но и обеспечения их интегрального проявления в повседневной деятельности.

Разработаны способы определения оптимальной массы тела ребенка в зависимости от морфологических признаков организма, определения функциональной готовности организма ребенка к работе на выносливость. Разработана комплексная оценка физической подготовленности детей 6-летнего возраста в динамике учебного года.

Ключевые слова: *двигательная активность, методика управления, комплексная оценка, физическая подготовленность, дети 6-летнего возраста.*

Анотація. *Комплексно вивчені медико-педагогічні показники, що характеризують фізичну підготовленість дітей 6-річного віку, спрямованість навчального процесу на досягнення не лише певного рівня розвитку рухових навичок і якостей, але і забезпечення їх інтегрального прояву в повсякденній діяльності. Розроблено способи визначення оптимальної маси тіла дитини залежно від морфологічних ознак організму, визначення функціональної готовності організму, визначення функціональної готовності організму дитини до роботи на витривалість. Розроблена комплексна оцінка фізичної підготовленості дітей 6-річного віку в динаміці навчального року.*

Ключові слова: *рухова активність, методика управління, комплексна оцінка, фізична підготовленість, діти 6-річного віку.*

Annotation. *The wide circle of mediko-pedagogicheskikh indexes, characterizing physical preparedness of children of 6-years-old age is complex studied, to the orientation of educational process on achievement of not only certain level of development of motive skills and qualities but also providing of their integral display in everyday activity. The methods of determination of optimum mass of body of child are developed depending on the morphological signs of organism, determination of functional readiness of organism determinations of functional readiness of organism of child to work on endurance. The complex estimation of physical preparedness of children of 6-years-old age is developed in the dynamics of school year.*

Key words: *motive activity, management method, complex estimation, physical preparedness, children 6-years-old age.*

94. Соловьева Л. А. *Дополнительный физкультурно-оздоровительный комплекс для ослабленных дошкольников / Л. А. Соловьева, Е. И. Кривицкая // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2009. – № 3. – С. 61–63.*

Анотація. *Предложенный методологический подход к индивидуальному оздоровлению, направленный на коррекцию отклонений в физическом состоянии здоровья ослабленных дошкольников, позволил углубить представление детей о собственных нарушениях здоровья, вызвал интерес к оздоровлению с помощью дыхательных тренажеров, повысил мотивацию к физическим достижениям, существенно увеличил двигательную активность, привнес позитивный настрой в эмоционально-психологическую сферу и образовательный процесс ослабленных детей. Все это позволяет*

рекомендовать внедрение дополнительного физкультурно-оздоровительного комплекса в образовательный процесс часто болеющих детей старшего дошкольного возраста.

Ключевые слова: ослабленные дошкольники, оздоровительная тренировка, тренажеры.

Анотація. Запропоновано методологічний підхід до індивідуального оздоровлення, направлений на корекцію відхилень у фізичному стані здоров'я ослаблених дошкільнят, який дозволив поглибити уявлення дітей про власні порушення здоров'я, викликав інтерес до оздоровлення за допомогою дихальних тренажерів, підвищив мотивацію до фізичних досягнень, істотно збільшив рухову активність, привніс позитивний настрій в емоційно-психологічну сферу і освітній процес ослаблених дітей.

Ключові слова: ослаблені дошкільники, оздоровче тренування, тренажери.

Annotation. The offered methodological going near the individual making healthy, directed on the correction of rejections in the bodily condition of health of hyposthenic under-fives, allowed to deepen the picture of children of own violations of health, caused interest to making healthy by respiratory trainers, promoted motivation to physical achievements, substantially increased motive activity, brought a positive mood to the emotional-psychological sphere and educational process hyposthenic children.

Key words: hyposthenic under-fives, health training, trainers.

95. Шебеко В. Н. Формирование субъективных качеств у ребенка дошкольного возраста в физкультурно-оздоровительной деятельности / Шебеко В. Н., Мельникова М. С. // Мир спорта. – 2011. – № 2 (43). – С. 48–55.

Аннотація. Понимание субъекта связывается с наделением человеческого индивида качествами быть активным, самостоятельным в осуществлении специфических человеческих форм жизнедеятельности. Проблемной областью выступает и определение эффективных форм и методов организации педагогического процесса с целью обеспечения субъектной инициативы, творчества занимающихся. Условия развития субъектности дошкольника - задача нашего исследования.

Ключевые слова: качества, дети дошкольного возраста, оздоровительная деятельность.

Анотація. Розуміння суб'єкта зв'язується з наділом людського індивіда якостями бути активним, самостійним у здійсненні специфічних людських форм життєдіяльності. Проблемною областю виступає і визначення ефективних форм і методів організації педагогічного процесу з метою забезпечення суб'єктної ініціативи, творчості тих, що займаються фізичною культурою.

Ключові слова: якості, діти дошкільного віку, оздоровча діяльність.

Annotation. Nowadays the problem of a person's subject qualities cultivation is on the stage of development. In pedagogical literature when the notion subjectness is discussed not explanation but rather the sense of this phenomenon is in the

foreground. Subject comprehension is associated with such human's qualities as to be active, and independent in realization of specific human forms of vital activity. Determination of efficient forms and methods in organization of educational process aiming at children's subject initiative and creative work ensuring is the problem area as well. Conditions of subjectness development in preschool children are the object of our investigation.

Key words: *qualities, children of preschool age, health activity.*

96. Яворська Т. Є. Гармонійний розвиток дитини дошкільного віку в процесі використання оздоровчих інноваційних технологій / Яворська Т. Є. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 5 (38). – С. 300–303.

Анотація. *Розглянуто нетрадиційний та оздоровчий підхід - використання м'ячів-футболів - з метою гармонійного розвитку дитини дошкільного віку в процесі фізичного виховання. Вивчено стан фізичного й психічного здоров'я дітей старшого дошкільного віку; визначено ефективність впливу засобів футболгмнастики на рівень розвитку фізичних якостей дітей старшого дошкільного віку; використано сучасні методи дослідження та здійснено аналіз результатів експерименту. Доведено ефективність впливу засобів футболгмнастики на гармонійний розвиток дитини дошкільного віку в процесі використання оздоровчих інноваційних технологій. Розглянуто можливості впровадження оздоровчої інноваційної технології в педагогічну практику дошкільного навчального закладу. Результати дослідження апробовано в навчально-виховний процес дошкільної освіти Житомищини.*

Ключові слова: *постава, м'яч-футбол, футболгмнастика, фізичні якості, діти.*

Аннотація. *Рассмотрен нетрадиционный и оздоровительный подход - использование мячей-фитболов - с целью гармоничного развития ребёнка дошкольного возраста в процессе физического воспитания. Изучено состояние физического и психического здоровья детей старшего дошкольного возраста; определена эффективность воздействия средств фитболгимнастики на уровень развития физических качеств детей старшего дошкольного возраста; использованы современные методы исследования и проведен анализ результатов эксперимента. Доказана эффективность воздействия средств фитболгимнастики на гармоничное развитие ребенка дошкольного возраста в процессе использования оздоровительных инновационных технологий. Рассмотрены возможности внедрения оздоровительной инновационной технологии в педагогическую практику дошкольного учебного заведения; результаты исследования апробированы в учебно-воспитательный процесс дошкольного образования Житомищины.*

Ключевые слова: *осанка, мяч-фитбол, фитболгимнастика, физические качества.*

Annotation. *The article considers the unconventional and Wellness approaches to the use of balls-fitbol to harmonious development of the child of preschool age in physical education. The author studied the state of physical and mental health of*

children of senior preschool age; the effectiveness of the impact of fitbol gymnastics on the level of development of physical qualities of senior preschool age children; used modern methods of research and analysis of the results of the experiment; proved the effectiveness of the impact of fitbol gymnastics on the harmonious development of a child of preschool age in the process of usage of health-improving innovative technologies; considered the possibility of the introduction of the health of innovative technologies in the teaching practice of preschool educational establishments; the results of the research were tested in the educational process of preschool education of Zhytomyr.

Key words: bearing, ball-fitbol, fitbol gymnastics, physical qualities, children.

оздоровчі заняття школярів

97. Андрєєва О. Організація рекреаційно-оздоровчої діяльності дітей віком 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку / Олена Андрєєва, Анна Гакман // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 4. – С. 40–46.

Анотація. Стаття присвячена розробці, теоретичному обґрунтуванню і практичній перевірці ефективності технології організації рекреаційно-оздоровчої діяльності школярів у віці 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку.

Ключові слова: дитячий табір відпочинку, рекреаційно-оздоровча діяльність, підлітки, технологія.

Аннотація. Стаття посвящена разработке, теоретическому обоснованию и практической проверке эффективности технологии организации рекреационно-оздоровительной деятельности школьников в возрасте 11–14 лет в условиях детского лагеря отдыха.

Ключевые слова: детский лагерь отдыха, рекреационно-оздоровительная деятельность, подростки, технология.

Annotation. The article is devoted to development, theoretical substantiation and efficiency verification of recreation and health-related activity organization technology for 11–14 years aged children in summer camps that takes into account the motivation of adolescents and intended to create the appropriate conditions for physical and psychoemotional recovery following the academic year, to develop in students the knowledge and skills for active leisure.

Key words: summer recreational camps, recreation and health related activity, adolescents, technology.

98. Андреева Е. Программирование физкультурно-оздоровительных занятий с девочками-подростками / Андреева Е. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 2. – С. 38–41.

Аннотація. На основани индивидуального подходу к выбору средств была разработана методика физкультурно-оздоровительных занятий, учитывающая уровень физического здоровья, развитие двигательных

качеств, особенности телосложения, интересы тех занимающихся. Программа предусматривала наличие специализированных «блоков», которые дают возможность осуществлять избирательное влияние на разнообразные компоненты физической подготовленности девушек, обратный связок в виде контроля реализации поставленных физкультурно-оздоровительных задач и формирования комплексов, наличие широкого спектра музыкального сопровождения занятий.

Ключевые слова: занятие физической культурой, программирование, девочки-подростки.

Анотація. На підставі індивідуального підходу до вибору засобів була розроблена методика фізкультурно-оздоровчих занять, що враховувала рівень фізичного здоров'я, розвитку рухових якостей, особливості статури, інтереси дівчат-підліток. Програма передбачала наявність спеціалізованих «блоків», що дають можливість здійснювати виборчий вплив на різноманітні компоненти фізичної підготовленості дівчат, зворотній зв'язок у виді контролю реалізації поставлених фізкультурно-оздоровчих задач і переформування комплексів, наявність широкого спектра музичного супроводу занять.

Ключові слова: заняття фізичною культурою, програмування, дівчатка-підлітки.

Annotation. The procedure of physical fitness training is developed based on the individual approach for means choice, which take into consideration level of physical health, motor skills development, peculiarities of bearing, interests of exercisers. The training program imply the building from specialized "blocks". Such organization of exercises allow selective influence on various components of physical fitness of girls-teenagers, feedback consisting in the control of physical fitness goals realization, reorganization of exercise complex, availability of wide spectrum of musical composition for exercises.

Keywords: engaged in a physical culture, programming, girls-teenagers.

99. Андреева О. Оцінка доцільності впровадження рекреаційно-оздоровчих технологій в процес фізичного виховання молодших школярів / Олена Андреева, Максим Чернявський // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. – № 2/3. – С. 17–19.

Анотація. Проведена експертна оцінка вчителів фізичної культури, що визначила доцільність і необхідність впровадження рекреаційно-оздоровчої технології, а також встановлена послідовність етапів і необхідність визначення критеріїв ефективності рекреаційно-оздоровчих технологій.

Ключові слова: оздоровчі технології, процес фізичного виховання, молодші школярі.

Аннотация. Проведена экспертная оценка учителей физической культуры, определившая целесообразность и необходимость внедрения рекреационно-оздоровительной технологии, а также установлена последовательность этапов и необходимость определения критериев эффективности рекреационно-оздоровительных технологий.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, процесс физического воспитания, младшие школьники.

Annotation. An assessment of physical education teachers has been done that allow to determine the practicability and necessity of recreation and health-improving technologies introduction into primary school physical education, as well as the sequence of the introduction and importance of determining of recreation and health-improving technologies efficiency criteria.

Key words: health technologies, process of physical education, junior schoolboys.

100. Андреева О. Спрямованість рекреаційно-оздоровчих занять молодших школярів / Олена Андреева // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 4. – С. 307–311.

Анотація. Виокремлено велику кількість різноманітних доступних видів рухової активності, що сприяють росту самооцінки і приносять задоволення від занять.

Ключові слова: молодші школярі, оздоровчі заняття, види рухової активності.

Аннотація. Выделено большое количество разнообразных доступных видов двигательной активности, которые способствуют росту самооценки и приносят удовлетворение от занятий.

Ключевые слова: младшие школьники, оздоровительные занятия, виды двигательной активности.

Annotation. The motives and interests of younger schoolchildren to physical fitness were studied. Based on the data obtained, specific types and orientation of physical fitness were suggested.

Key words: younger schoolchildren, physical fitness, recreational.

101. Артимович О. І. Вплив різних видів фізкультурно-спортивних занять на рівень фізичного здоров'я підлітків / Артимович О. І. // Сучасні проблеми фізичного виховання та спорту школярів і студентів України : матеріали IV Всеукр. наук. студ. конф. – Суми, 2004. – С. 56–58.

Анотація. У роботі розглядається вплив різних видів фізкультурно-спортивних занять на рівень фізичного здоров'я підлітків.

Ключові слова: фізкультурні заняття, рівень фізичного здоров'я, підлітки.

Аннотація. В работе рассматривается влияние разных видов физкультурно-спортивных занятий на уровень физического здоровья подростков.

Ключевые слова: физкультурные занятия, уровень физического здоровья, подростки.

Annotation. Influence of different types of athletic-sporting employments is in-process examined on a physical health of teenagers level.

Key words: athletic employments, physical health level, teenagers.

102. Астахов А. И. Формула укрепления здоровья школьников / Астахов А. И. // Физическая культура в школе. – 1988. – № 4. – С. 20–21.

Аннотация. Подводя итоги обмена опытом работы учителя-методисты и инспекторы районных и городских отделов народного образования Оренбургской области были единодушны в своем решении своевременно донести практические рекомендации до сведения всех учителей области.

Ключевые слова: здоровье, укрепление, школьники.

Анотація. Підводячи підсумки обміну досвідом роботи, вчителі-методисти і інспектори районних і міських відділів відділународної освіти Оренбурзької області були одностайні в своєму рішенні своєчасно донести практичні рекомендації до відома всіх вчителів області.

Ключові слова: здоров'я, зміцнення, школярі.

Annotation. Working out the totals of exchange experience, teachers-methodists and inspector of district and city departments of folk formation of the Orenburgskoy area were unanimous in the decision in good time to carry practical recommendations to taking of all teachers of area.

Key words: health, strengthening, schoolboys.

103. Ахмеди Д. В. Дорогу осилит идущий / Д. В. Ахмеди // Физическая культура в школе. – 1987. – № 9. – С. 34–39.

Аннотация. Разве уж так велика норма в 6—7 часов еженедельных физкультурно-спортивных занятий для наших школьников? Неужели совсем невозможна стопроцентная сдача выпускниками школ нормативов комплекса ГТО? Но пока это остается для нас только целью, ориентиром, к которому мы идем, а не нормой нашей жизни.

Ключевые слова: занятия физической культурой, нормативы, здоровье.

Анотація. То хіба вже така велика норма о 6—7 годині щотижневих фізкультурно-спортивних занять для наших школярів? Невже зовсім неможлива стовідсоткова здача випускниками шкіл нормативів комплексу ГТО? Але доки це залишається для нас лише метою, орієнтиром, до якого ми йдемо, а не нормою нашого життя.

Ключові слова: заняття фізичною культурою, нормативи, здоров'я.

Annotation. Really is a norm so great at 6—7 o'clock of weekly athletic-sporting employments for our schoolboys? Really is the hundred-per-cent handing over of schools of norms of complex ready to labour and defensive quite impossible graduating students? But while it remains for us only by a purpose, orientirom which we go to, but not norm of our life.

Key words: engaged in a physical culture, norms, health.

104. Бажуков С. М. Здоровье детей – общая забота: (организация физического воспитания школьников по месту жительства) / Бажуков С. М. – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 127 с.; ил.

Аннотация. В книге раскрываются содержание, планирование физкультурной работы. Даются практические рекомендации по созданию простейших спортивных площадок и их оборудованию.

Ключевые слова: здоровье, дети, воспитание, место жительства.

Анотація. У книзі розкриваються зміст, планування фізкультурної роботи. Представлені практичні рекомендації зі створення простих спортивних майданчиків і їх устаткування.

Ключові слова: здоров'я, діти, виховання, місце проживання.

Annotation. In a book there is open up maintenance, planning of athletic work. Practical recommendations are given on creation of the simplest sporting grounds and their equipment.

Key words: health, children, education, place of inhabitation.

105. Богданов Г. П. Содержание и структура современной системы внеурочных занятий школьников оздоровительной физической культурой, спортом и туризмом / Богданов Г. П. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тезисы док. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 1. – С. 51–52.

Анотація. Существуют разные варианты взаимодействия школы, семьи и общественности в деле организации физического воспитания учащихся. Наиболее перспективно создание усилиями культурно-спортивного комплекса на базе школ или внешкольных учреждений малокомплектных клубов с комфортными условиями не только для занятий разными видами оздоровительной физической культуры и туризма, но и для содержательного отдыха и общения.

Ключевые слова: содержание, структура, система внеурочных занятий.

Анотація. Існують різні варіанти взаємодії школи, сім'ї і громадськості в справі організації фізичного виховання учнів. Найбільш перспективне – створення зусиллями культурно-спортивного комплексу на базі шкіл або позашкільних установ малокомплектних клубів з комфортними умовами не тільки для занять різними видами оздоровчої фізичної культури і туризму, але і для змістовного відпочинку і спілкування.

Ключові слова: зміст, структура, система позаурочних занять.

Annotation. There are different variants of co-operation of school, family and public on business of organization of physical education of studying. Creation of in a civilized manner-sporting complex is most perspective efforts on the base of schools or out-of-school establishments of littlecomplete: clubs with the terms of comforts of not only .dlya employments by the different types of health physical culture and turizm but also for rich in content rest and intercourse.

Key words: table of contents, structure, system of employments out of lesson employments.

106. Боднар З. Уявлення учнів та вчителів про естетичне виховання у процесі занять фізичною культурою / Зоряна Боднар, Мар'яна Ріпак // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 67–71.

Анотація. З'ясовано уявлення учнів середнього шкільного віку та вчителів фізичної культури про естетичні цінності фізичної культури.

Ключові слова: учні, вчителі, фізичне виховання, естетичне виховання.

Аннотация. Выяснено представление учеников среднего школьного возраста и учителей физической культуры об эстетических ценностях физической культуры.

Ключевые слова: ученики, учителя, физическое воспитание, эстетичное воспитание.

Annotation. The picture of students of middle school age and teachers of physical culture is found out of aesthetically beautiful values of physical culture.

Key words: students, teachers, physical education, aesthetically beautiful education.

107. Бондар Т. С. Фізкультурно-оздоровчі клуби як форма організації позакласної роботи зі школярами / Т. С. Бондар // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 423.

Анотація. Дослідження дозволило встановити, що одним із перспективних напрямів реформування системи шкільного фізичного виховання є організація у загальноосвітніх навчальних закладах учнівських фізкультурно-оздоровчих клубів, які сприятимуть підвищенню рівня рухової активності школярів і формуванню фізичної культури особистості.

Ключові слова: фізична культура, клуб, форма організації, робота, школярі.

Аннотация. Исследование позволило установить, что одним из перспективных направлений реформирования системы школьного физического воспитания является организация в общеобразовательных учебных заведениях ученических физкультурно-оздоровительных клубов, которые будут способствовать повышению уровня двигательной активности школьников и формированию физической культуры личности.

Ключевые слова: физическая культура, клуб, форма организации, робота, школьники.

Annotation. Research allowed to set that one of perspective directions of reformation of the system of school physical education is organization in general educational establishments of athletic-health clubs of students's, which will be instrumental in the increase of level of motive activity of schoolboys and forming of physical culture of personality.

Key words: physical culture, club, form of organization, robot, schoolboys.

108. Бондарь Т. Задействованность подростков в разных видах двигательной активности / Бондарь Тарас // Știința culturii fizice. – 2013. – Nr. 14/2. – С. 91–100.

Аннотация. Выявлена степень приобщения подростков к двигательной активности в течение года. Определено, что наиболее распространенными факторами активного отдыха подростков являются самостоятельно организованные подвижные и спортивные игры с друзьями во дворе, школьные секции и кружки, занятия и спортивные игры с родителями, занятия по танцам и туризму в домах детского и юношеского творчества, тренировки в детско-юношеских спортивных школах; занятия экстремальными видами спорта.

Ключевые слова: подростки, виды активной деятельности, факторы активного отдыха.

Анотація. Виявлена міра залучення підлітків до рухової активності протягом року. Визначено, що найбільш поширеними чинниками активного відпочинку підлітків є самостійно організовані рухливі і спортивні ігри з друзями у дворі, шкільні секції і кухлі, заняття і спортивні ігри з батьками, заняття по танцях і туризмі в будинках дитячої і юнацької творчості, тренування в дитячо-юнацьких спортивних школах; заняття екстремальними видами спорту.

Ключові слова: підлітки, види активної діяльності, чинники активного відпочинку.

Annotation. The results of the survey conducted among 648 adolescents Kharkiv region. Detected parameters involving children aged 11-15 years to various types of physical activity throughout the year. The most common forms of regular physical activity of adolescents during the school year are (in order of ranking): Lessons physical culture, self organized mobile and sports games with friends in the backyard; school sections and groups; classes and sports games with their parents; dance classes and Tourism in the homes of children and teenagers; coaching youth sports schools, classes with peers extreme sports. During summer vacation: visiting reservoirs, stay in school camp, stay in country schools of rest and recovery.

Key words: teens, sports and recreational activities, physical activity, recreation, leisure

109. Булгаков О. І. Активна та свідома участь учнів загальноосвітніх шкіл у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності як основа формування фізичної культури особистості / Булгаков О. І. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2009. – № 4. – С. 133–135.

Анотація. У статті представлені результати соціологічного дослідження, що проводилося серед учнів загальноосвітніх шкіл Вінницької області. Результати дослідження показали, що більшість учнів мають добрі знання про позитивний вплив на їх організм фізкультурно-оздоровчих заходів, які проводяться в режимі навчального дня. Встановлено, що переважна більшість учнів бажують навчитися самостійно проводити фізкультурні хвилини та приймати активну участь в організації та проведенні всіх фізкультурно-оздоровчих заходів. З'ясовано, що в більшості шкіл, де відбувалось дослідження, проведенню фізкультурно-оздоровчих заходів в режимі навчального дня (ранкова гімнастика, фізкультурні хвилини) приділяється недостатньо уваги.

Ключові слова: потреба, дієве ставлення, особистісно орієнтовані технології, принцип, фізкультурно-оздоровчі заходи, фізична культура особистості.

Анотація. В статті представлені результати соціологічного дослідження, проведеного серед учеників общеобразовательных шкіл Винницької області. Результати дослідження показали, що більшість

учеников имеют хорошие знания о позитивном влиянии на их организм физкультурно-оздоровительных мероприятий, проводимых в режиме учебного дня. Установлено, что большинство учеников имеют желание научиться самостоятельно проводить физкультурные минутки, и принимать активное участие в организации и проведении всех физкультурно-оздоровительных мероприятий. Результаты исследования показали, что в большинстве школ, в которых проводились исследования, физкультурно-оздоровительным мероприятиям (утренняя гимнастика, физкультурные минутки) уделяется недостаточно внимания.

Ключевые слова: потребность, деятельное отношение, личностно ориентированные технологии, принцип, физкультурно-оздоровительные мероприятия, физическая культура личности.

Annotation. In article results of sociological research which was spent among pupils of comprehensive schools of Vinnitsa area are presented. Results of research have shown, that good knowledge of positive influence on their organism of health-improvement measures roving actions which are spent in a mode of educational day have the majority of pupils. The analysis of materials of the carried out research has shown, that the majority of pupils have desire will learn to spend independently sports minutes, and to accept active participation in carrying out of all physical health-improvement measures. By results of research it is established, that in the majority of schools, in which researches, to carrying out of physical health-improvement measures were carried out, which are spent in a mode of educational day (the morning gymnastics, sports minutes), is allocated not enough attention.

Key words: requirement, the active relation, personality oriented technologies, a principle, health-improvement measures, physical training of the person.

110. Власюк Г. І. Мотивація фізкультурно-оздоровчих занять старшокласниць / Власюк Г. І. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф. – К. [та ін.], 1997. – С. 78–80.

Анотація. Необхідною умовою залучення школярів до оздоровчої діяльності є мотивація. В процесі мотиваційної роботи в учнів формується прагнення до здорового способу життя, як усвідомлене, стійке, яке активно проявляється у повсякденному житті, позитивне ставлення до виконання його вимог.

Ключові слова: мотивація, мотиви, прагнення до оздоровчої діяльності.

Аннотація. Необходимым условием приобщения школьников к оздоровительной деятельности является мотивация. В процессе мотивационной работы у учеников формируется стремление к здоровому образу жизни, как сознательное, устойчивое, активно проявляемое в повседневной жизни, положительное отношение к выполнению его требований.

Ключевые слова: мотивация, мотивы, стремление к оздоровительной деятельности.

Annotation. *The necessary condition of attaching of schoolboys to health activity is motivation. In the process of motivational robots in students, aspiring is formed to the healthy way of life, as conscious, steady, actively shown in everyday life, positive attitude toward implementation of his requirements.*

Key words: *motivation, reasons, aspiring to health activity.*

111. Власюк Г. Планування самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності старшокласниць за місцем проживання / Власюк Г. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2006. – Вип. 10, т. 3. – С. 105– 110.

Аннотація. *Для успішного виконання школярками нормативів з фізичної підготовки необхідно залучати їх до самостійних тренувальних занять за місцем проживання. Дієвим стимулом в цьому є система планування завдань з фізичної підготовки дівчат за руховими тестами з дошкільного віку до студентського. Контроль фізичної підготовленості за руховими тестами має багато переваг над контролем у виконанні нормативів шкільної програми фізичного виховання. Самостійна робота над виконанням планових завдань з рухових тестів сприяє успішному виконанню нормативів з фізичної підготовки.*

Ключові слова: *показник здоров'я, рівень фізичної підготовленості, нормативи фізичної підготовки, рухові тести, планування, контроль, самостійні заняття.*

Аннотація. *Для успешного выполнения школьницами нормативов по физической подготовке необходимо приобщать их к самостоятельным тренировочным занятиям по месту жительства. Действенным стимулом в этом есть система планирования занятий по физической подготовке девушек по двигательным тестам с дошкольного возраста по студенческий. Контроль физической подготовленности по двигательным тестам имеет много преимуществ над контролем выполнения школьной программы физического воспитания. Самостоятельная работа над выполнением плановых заданий по двигательным тестам способствует успешному выполнению нормативов физической подготовки.*

Ключевые слова: *показатель здоров'я, уровень физической подготовленности, нормативы физической подготовки, двигательные тесты, планирование, контроль, самостоятельные занятия.*

Annotation. *For successful fulfillment of physical training norms by female pupils it is necessary to accustom them to self-dependant trainings at their domiciles. The system of planning physical training tasks for females by impellent tests from pre-school to graduate age is an active stimulus in the field. The control of physical grounding by impellent tests has got many advantages over me control during the fulfillment of curriculum norms in physical training. Self-dependant work for the implementation of the planned tasks in impellent tests contributes to successful ralfillment of physical training norms.*

Key words: *health index; level of physical grounding; physical training norms; impellent tests; planning; control; self-dependant trainings.*

112. Волчок И. П. Для спортивного часа / Волчок И. П. // Физическая культура в школе. – 1988. – № 4. – С. 40–44.

Аннотация. В первой части комплексной программы физического воспитания в числе физкультурно-оздоровительных мероприятий в режиме учебного дня предусмотрено проведение спортивного часа с целью закаливания организма и обеспечения активного отдыха учащихся на открытом воздухе. При проведении спортивного часа следует придерживаться правила постепенного повышения нагрузки и снижения ее к концу занятия. Поэтому если спортивный час состоит из подвижных игр, то в начало занятия включаются игры низкой интенсивности, например «Светофор», «Салки по месяцам», «Делай наоборот» и др. Основная часть (30–40 мин.) состоит из подвижных игр средней и высокой интенсивности, эстафет, спортивных развлечений, танцевальных элементов, игр по желанию детей. И, наконец, в конце занятия снова даются игры низкой интенсивности, упражнения и игры на внимание, с тем чтобы привести организм занимающихся в относительно спокойное состояние, при котором возможна последующая самоподготовка.

Ключевые слова: физическое воспитание, программа, мероприятия, режим учебного дня.

Анотація. У першій частині комплексної програми фізичного виховання в числі фізкультурно-оздоровчих заходів в режимі навчального дня передбачено проведення спортивної години з метою загартовування організму і забезпечення активного відпочинку учнів на відкритому повітрі. При проведенні спортивної години слід дотримуватися правила поступового підвищення навантаження і зниження його до кінця заняття. Тому якщо спортивна година складається з рухливих ігор, то в початок заняття включаются ігри низької інтенсивності, наприклад «Світлофор», «Салки по місяцям», «Роби навпаки» тощо. Основна частина (30-40 хв) складається з рухливих ігор середньої і високої інтенсивності, естафет, спортивних розваг, танцювальних елементів, ігор за бажанням дітей. І, нарешті, в кінці заняття знову пропонуються ігри низької інтенсивності, вправи та ігри на увагу, з тим щоб привести організм учнів у відносно спокійний стан, при якому можлива подальша самопідготовка.

Ключові слова: фізичне виховання, програма, заходи, режим навчального дня.

Annotation. In the first part of the complex program of physical education in the number of athletic-health measures in the mode of educational day conducting of sporting hour is foreseen with the purpose of zakalivaniya of organism and providing of active rest of studying outdoors. During conducting of sporting hour it is necessary to toe the line of gradual increase of loading and decline of her by the end of employment. Therefore if a sporting hour consists of mobile games, the games of low intensity join in beginning of employment, for example «Traffic-light», «Salki on months», «Do vice versa» and other. Basic part (30-40 min.) consists of mobile games of middle and high intensity, relay races, sporting entertainments, dancings elements, games at will of children. And, finally, at the

end of employment again given game of low intensity, exercise and game on attention, with that to bring an organism over of gettings in relatively the quiet state which subsequent independent preparation is possible at busy.

Key words: *physical education, program, measures, mode of educational day.*

113. Воробйова А. Вплив рекреаційно-оздоровчих занять на психологічне здоров'я підлітків / Анастасія Воробйова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 4. – С. 58–62.

Анотація. Проаналізовані погляди сучасних учених на поняття психологічного здоров'я підлітків і його компонентів. Розглянуті такі компоненти психологічного здоров'я підлітків, як рівень агресивності і тривожності. Запропоновано програму рекреаційно-оздоровчих занять, направлену на підвищення рівня психологічного здоров'я підлітків.

Ключові слова: підлітки, психологічне здоров'я, акцентуація характеру, рекреація.

Аннотация. Проанализированы взгляды современных ученых на понятие психологического здоровья подростков и его компонентов. Рассмотрены такие компоненты психологического здоровья подростков, как уровень агрессивности и тревожности. Предложена программа рекреационно-оздоровительных занятий, направленная на повышение уровня психологического здоровья подростков.

Ключевые слова: подростки, психологическое здоровье, акцентуации характера, рекреация.

Annotation. Views of modern scientists on the psychological health of adolescents and its components were analyzed in the article. In particular, we consider components of the psychological health of adolescents: the level of aggression and anxiety. Program of recreational and health activities for adolescents was proposed. It was directed to increasing the level of their psychological health.

Key words: adolescents, psychological health, character's accentuation, recreation.

114. Воробйова А. В. Індивідуалізація рекреаційно-оздоровчих занять підлітків з акцентуаціями характеру : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Воробйова Анастасія Володимирівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2012. – 20 с.

Анотація. Уперше визначено та обґрунтовано шляхи індивідуалізації рекреаційно-оздоровчих занять підлітків з акцентуаціями характеру, а саме: розподіл підлітків на групи за типами акцентуацій характеру та переважним типом їхньої емоційної реакції на фрустраційні ситуації; постановка спеціальних завдань для різних груп та підбір відповідних рекреаційних засобів; застосування різних методичних прийомів та послідовності виконання вправ у структурі заняття; уперше обґрунтовано ефективність комплексного застосування фізичних вправ із метою

цілеспрямованого впливу на рівень тривожності, агресивності, соціальної адаптованості у шкільному, сімейному середовищі та під час дозвілля.

Ключові слова: рекреаційно-оздоровче заняття, підлітки, акцентуація характеру, здоров'я, індивідуалізація.

Анотація. Дисертація посвячена теоретическому и практическому обоснованию индивидуализированных программ рекреационно-оздоровительных занятий подростков с акцентуациями характера.

Ключевые слова: рекреационно-оздоровительное занятие, подростки, акцентуация характера, здоровье, индивидуализация.

Annotation. The individualized programs of recreational and health activities of adolescents with character's accentuations was elaborated, theoretically and practically substantiated in this work. Their key moments were: the distribution of adolescents according to pronounced character's accentuation and prevailing type of their emotional reaction to frustrative situations; the forming of special tasks and selection of appropriate means; the using of different teaching methods and sequences of doing exercises. The improvement of physical and mental health of adolescents, which were engaged in programs, that we had developed, shows its effectiveness

Key words: technology, recreational and health activity, adolescents, character's accentuation, health, individualization.

115. Гакман А. В. Організація рекреаційно-оздоровчої діяльності дітей 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гакман Анна Вікторівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2012. – 20 с.

Анотація. Уперше теоретично обґрунтовано технологію організації рекреаційно-оздоровчої діяльності школярів 11–14 років в умовах дитячого табору відпочинку, що враховує мотивацію підлітків та спрямована на створення належних умов для фізичного та психоемоційного відновлення школярів після навчального року, на формування знань і умінь школярів з рекреаційної діяльності; визначено її змістове наповнення, умови оптимального функціонування та реалізації, відмітними особливостями технології є етапність, інтегративність, сюжетність; уперше здійснено комплексне дослідження організації рекреаційної діяльності дитячого табору відпочинку та обґрунтовано підходи до упровадження програми літнього відпочинку школярів 11–14 років залежно від їхніх інтересів до рекреаційних занять, що дозволяє в канікулярний період забезпечити належну рухову активність підлітків; уперше запропоновано систему пізнавальних (вікторини, дискусії, тематичні бесіди, конкурси), розвиваючих (сюжетно-рольові, комунікаційні ігри, майстер-класи, розважальні заходи тематичної спрямованості, шоу-програми, олімпіада) форм роботи з підвищення рівня теоретичної підготовленості підлітків з рекреаційно-оздоровчої діяльності в умовах дитячого табору відпочинку.

Ключові слова: дитячі табори відпочинку, рекреаційно-оздоровча діяльність, підлітки, технологія.

Аннотація. Диссертационная работа посвящена организации рекреационно-оздоровительной деятельности детей 11–14 лет в условиях детского лагеря отдыха. В исследовании разработана, теоретически обоснована и проверена эффективность технологии организации рекреационно-оздоровительной деятельности в детских лагерях отдыха, которая включает концептуальный, организационный, диагностический, программно-методический компоненты; выявлены мотивы и интересы школьников 11–14 лет в рекреационно-оздоровительных занятиях и определены показатели физического и психоэмоционального состояния подростков; определены педагогические условия эффективной реализации рекреационной деятельности подростков в условиях детского лагеря отдыха; обоснованы этапы и содержание технологии рекреационно-оздоровительной деятельности и определена эффективность ее внедрения в условиях летнего лагеря отдыха для детей 11–14 лет; осуществлено комплексное исследование организации рекреационной деятельности детского лагеря отдыха и обосновано проектный подход к внедрению программы летнего отдыха школьников 11–14 лет в зависимости от их интересов к рекреационным занятиям, что позволяет в каникулярный период обеспечить надлежащую двигательную активность подростков; систематизированы подходы к организации и внедрению рекреационной деятельности, направленной на формирование у школьников знаний и умений активного отдыха на разных этапах лагерной смены; предложено систему познавательных (викторины, дискуссии, тематические беседы, конкурсы), развивающих (сюжетно-ролевые, коммуникационные игры, мастер-классы, развлекательные мероприятия тематической направленности, шоу-программы, олимпиада) форм работы по повышению уровня теоретической подготовленности подростков; расширено представление об особенностях содержания рекреационно-оздоровительной деятельности школьников 11–14 лет.

Ключевые слова: детский лагерь отдыха, рекреационно-оздоровительная деятельность, подростки, технология.

Annotation. The dissertation is devoted to development, theoretical substantiation and efficiency verification of recreation and health-related activity organization technology for 11–14 years aged children in summer camps that takes into account the motivation of adolescents and intended to create the appropriate conditions for physical and psychoemotional recovery following the academic year, to develop in students the knowledge and skills for active leisure. The substantive content of technology is defined as well as conditions for its optimal operation and implementation. Characteristic features of technology are staging, integrative and use of story games. Comprehensive investigation into organization of recreational activity in summer camps is performed and approaches are grounded to implementation of the summer recreation program for 11–14 years aged children with regard to their interests in recreational activities that allow ensuring proper

motor activity during the summer period. The system of cognitive discussions educational (role and story games, communication games, workshops, entertainment thematic focus, shows, competitions) forms of work is proposed which aimed on improvement of the level of adolescents theoretical background on recreational and health activities in summer camps.

Key words: *summer recreational camps, recreation and health related activity, adolescents, technology.*

116. Гасюк І. Л. Програмування оздоровчої спрямованості уроків фізичної культури для дівчат 11–14 років різних соматотипів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гасюк Ігор Леонідович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2003. – 23 с.

Анотація. *Розроблено оздоровчо-розвивальний зміст уроків фізичної культури для дівчат-підлітків різних соматотипів на підставі виявлених віково-типологічних фізичних здібностей. Модифіковано діагностику соматичного типу конституції школярок.*

Ключові слова: *урок фізичної культури, зміст, програмування, вік, фізичні здібності.*

Аннотация. *Разработан оздоровительно-развивающий перечень уроков физической культуры для девочек-подростков разных соматотипов на основе возрастных типологических физических качеств. Модифицирована диагностика соматического типа конституции школьниц.*

Ключевые слова: *урок физической культуры, содержание, программирование, возраст, физические способности.*

Annotation. *The health-improvement-developing list of lessons of physical culture is developed for the girls-teenagers of somatotip on the basis of tipologic physical qualities of ages. Diagnostics of somatic type of constitution of schoolgirls is modified.*

Key words: *lesson of physical culture, maintenance, programming, age, physical capabilities.*

117. Гладушкін В. Досвід організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах / Гладушкін В. // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 3. – С. 52–53.

Анотація. *Представлений досвід організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.*

Ключові слова: *досвід, організація, оздоровча робота, загальноосвітні навчальні заклади.*

Аннотация. *Представлен опыт организации физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных учебных заведениях.*

Ключевые слова: *опыт, организация, оздоровительная работа, общеобразовательные учебные заведения.*

Annotation. *Experience of organization of athletic-health work is presented in general educational establishments.*

Key words: *experience, organization, health work, general educational establishments.*

118. Глоба Г. В. Соціально-психологічна структура чинників рухової активності та здоров'я учнів загальноосвітніх шкіл в системі розробки інноваційних фізкультурно-оздоровчих технологій / Глоба Г. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : матеріали наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 2. – С. 28–31.
Анотація. У статті викладені основні соціально-психологічні параметри системи чинників, що впливають на динаміку показників рухової активності та стану здоров'я школярів. Представлено напрямки їх врахування в процесі розробки інноваційної фізкультурно-оздоровчої технології.

Ключові слова: *рухова активність, фізичні якості, аеробні технології, степ-аеробіка, фітбол-аеробіка, комбінована форма аеробіки.*

Аннотація. В статье изложены основные социально-психологические параметры системы факторов, влияющих на динамику показателей двигательной активности и состояния здоровья школьников. Представлено направление их учета в процессе разработки инновационной физкультурно-оздоровительной технологии.

Ключевые слова: *двигательная активность, физические качества, аэробные технологии, степ-аэробика, фитбол-аэробика, комбинированная форма аэробики.*

Annotation. In the article are described the main social-psychological parameters of the system of factors, that make the dynamic of markers of moving activity and health of pupils. It is represented the direction of their accounting during the developing of the innovational physical-culture-healthy technology.

Key words: *moving activity, physical abilities, aerobic technologies, step-aerobic, football-aerobic, combine-aerobic.*

119. "Години здоров'я" в групах продовженого дня : метод. рек. – Т. : Астон, 1998. – 36 с.

Анотація. У методичних рекомендаціях подані поради щодо проведення «годин здоров'я» в групах продовженого дня, рекомендовані заняття для різної пори року.

Ключові слова: *групи продовженого дня, заняття, пори року.*

Аннотація. В методических рекомендациях даны советы относительно проведения «часов здоровья» в группах продленного дня, рекомендованы примерные занятия для разных времен года.

Ключевые слова: *группы продленного дня, занятия, времени года.*

Annotation. In methodical recommendations advices are given in relation to conducting of «clock of health» in the groups of the prolonged day, exemplary employments are recommended for different times of year.

Key words: *groups of the prolonged day, employment, time of year.*

120. Головач И. И. Мотивация школьников старших классов к физкультурно-оздоровительным занятиям и экотуризму / И. И. Головач // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 440.

***Аннотация.** Существующий недостаток информации о состоянии окружающей среды и негативные параметры хозяйствования человека в природе ведут к формированию неадекватного мировоззрения у школьников, что влечет за собой отсутствие основы для формирования мотиваций к бережному отношению не только окружающей природы, но и проявлению безразличного поведения к своему собственному здоровью. Развитие экотуризма стало приоритетным направлением в политике нашей страны. Для разработки и оборудования экологических маршрутов, тропинок и т. д. необходимы средства и специалисты. Воспитать таких специалистов сегодня – первоочередная задача.*

***Ключевые слова:** школьники старших классов, мотивация, занятия, экологический туризм.*

***Анотація.** Існуючий недолік інформації про стан навколишнього середовища і негативні параметри господарювання людини в природі ведуть до формування неадекватного світогляду у школярів, що спричиняє за собою відсутність основи для формування мотивацій до дбайливого ставлення не тільки навколишньої природи, але й прояву байдужої поведінки до свого власного здоров'я. Розвиток екотуризму став пріоритетним напрямом в політиці нашої країни. Для розробки і прокладання екологічних маршрутів, стежин тощо необхідні засоби і фахівці. Виховати таких фахівців сьогодні - першочергове завдання.*

***Ключові слова:** школярі старших класів, мотивація, заняття, екологічний туризм.*

***Annotation.** The existent lack of state information environment and negative parameters of management of man in nature conduce to forming of inadequate world view at schoolboys, that entails absence of basis for forming of motivations to the careful relation of not only surrounding nature but also to the display of indifferent conduct to the own health. Development of ekotourism became priority direction in the policy of our country. For development and equipment of ecological routes, paths and etc facilities and specialists are needed. To educate such specialists today is a primary concern.*

***Keywords:** schoolboys of higher forms, motivation, employments, ecological tourism.*

121. Граф А. Г. Оценка эффективности общественно-педагогической практики студентов по физкультурно-оздоровительной работе с учащимися / Граф А. Г. // Научные основы подъема массовости и эффективности физической культуры и спорта : сб. науч. тр. – Л., 1982. – С. 23–25.

***Аннотация.** Практика способствует воспитанию у студентов высокого гражданского долга и большой ответственности перед обществом, приобщает к общественно-политической работе с молодежью,*

воспитывает у них устойчивые профессиональные интересы к деятельности педагога.

Ключевые слова: педагогическая практика, оздоровительная работа, учащиеся.

Анотація. Практика сприяє вихованню у студентів високого громадянського обов'язку і великої відповідальності перед суспільством, залучає до суспільно-політичної роботи з молоддю, виховує у них стійкі професійні інтереси до діяльності педагога.

Ключові слова: педагогічна практика, оздоровча робота, учні.

Annotation. Practice is instrumental in education for the students of high civil debt and large responsibility before society, attaches to social and political work with young people, educates for them steady professional interests to activity of teacher.

Key words: pedagogical practice, health work, student.

122. Грейда Н. Б. Засоби фізкультурно-оздоровчої роботи в школі / Грейда Н. Б. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. Єрмакова С. С. – Х., 2001. – № 16. – С. 33–36.

Анотація. В статті розглянуто позитивний вплив раціонально організованих фізичних навантажень, чинників зовнішнього середовища та гігієнічних чинників на здоров'я та підвищення успішності підлітків.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, фізична витривалість, здоров'я учнів, фізкультурно-оздоровча робота.

Анотація. В статье рассмотрено положительное влияние рационально организованных физических нагрузок, факторов внешней среды и гигиенических факторов на здоровье, а также на поднятие уровня успеваемости подростков.

Ключевые слова: здоровый образ жизни, физическая выносливость, здоровье учеников, физкультурно-оздоровительная работа.

Annotation. In article is considered positive dominance of rationally organized physical loadings, factors of external environment and hygienic factors on health, and also on raising of teenagers progress level.

Key words: healthy mode of life, physical endurance, pupils health, athletically-sanitary work.

123. Грейда Н. Б. Обґрунтування фізкультурно-оздоровчої роботи в школі / Грейда Н. Б. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2001. – Вип. 2. – С. 201–203.

Анотація. У статті значна увага приділяється обґрунтуванню питань, пов'язаних з трактуванням здорового способу життя як комплексу оздоровчих заходів, що забезпечує гармонійний розвиток особистості, зміцнення фізичного та психічного здоров'я, підвищення працездатності.

Ключові слова: фізична культура, оздоровча робота, школа.

Аннотация. В статье значительное внимание уделяется обоснованию вопросов, связанных с трактовкой здорового образа жизни как комплекса оздоровительных мероприятий, которые обеспечивают гармоничное развитие личности, укрепление физического и психического здоровья, повышение работоспособности.

Ключевые слова: физическая культура, оздоровительная работа, школа.

Annotation. In clauses the significant attention is allocated (removed) to a substantiation of questions connected to interpretation of a healthy image of life as of a complex of improving measures, which provides garmane development of the person, strengthening of physical and mental health, increase of work capacity. It includes such basic elements: active physical activity, failure (refusal) of harmful habits, personal hygiene, massage, mode of day, balanced diet and optimum impellent mode (employment (occupation) by physical culture). Only under such circumstances possible (probable) decrease (reduction) of a level and functional deviations (rejections) of children.

Key words: physical culture, health work, school.

124. Гуменна О. А. Впровадження оздоровчих заходів у гімназії № 1 м. Сум / Гуменна О. А., Єжова О. О. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Х., 2003. – № 20. – С. 18–26.

Анотація. Розроблено комплекс оздоровчих заходів для дітей молодшого шкільного віку. Його було впроваджено у гімназії №1 м. Сум. Оздоровчий комплекс позитивно вплинув на розвиток психофізіологічних показників.

Ключові слова: комплекс оздоровчих заходів, психофізіологічні показники.

Аннотация. Разработан комплекс оздоровительных мероприятий для детей младшего школьного возраста. Он был внедрён в гимназии №1 г.Сум. Оздоровительный комплекс положительно повлиял на развитие психофизиологических показателей.

Ключевые слова: комплекс оздоровительных мероприятий, психофизиологические показатели.

Annotation. The complex of improving measures is developed for the younger schoolchildren's. It was introduced in Sumy gymnasium N°1. The improving complex positively has affected development of psychophysiological parameters.

Key words: a complex of improving measures, psychophysiological parameters.

125. Гусев Е. Ф. Физическая культура на службе здоровья учащихся / Гусев Е. Ф. // Физическая культура в школе. – 1991. – № 10. – С. 7–8.

Аннотация. Проведена конференция, в которой приняли участие ученые-медики, специалисты в области физической культуры и практические работники физического воспитания учебных заведений профтехобразования Украины.

Ключевые слова: физическая культура, здоровье, учащиеся.

Анотація. Проведена конференція, у якій взяли участь учені-медики, фахівці в галузі фізичної культури і практичні працівники фізичного виховання навчальних закладів профтехосвіти України.

Ключові слова: фізична культура, здоров'я, учні.

Annotation. A conference, scientists-physicians, specialists in area of physical culture and practical workers of physical education of educational establishments of proftekhobrazovaniya Ukraine, took part in which, is conducted.

Key words: physical culture, health, student.

126. Давиденко Е. В. Оздоровительная эффективность режимов двигательной активности школьников с различным уровнем физического состояния / Давиденко Е. В., Семененко В. П. // Фізична підготовленість та здоров'я населення : матеріали міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 159.

Аннотація. В результате анализа полученных данных по динамике параметров физической подготовленности и соматического здоровья выявлено, что для детей с низким уровнем соматического здоровья рациональными являются режимы, использующие физические нагрузки преимущественно средней интенсивности, и такие средства физического воспитания, как: плавание и разновидности гимнастики; для детей со средним уровнем соматического здоровья рациональными являются режимы, использующие физические нагрузки средней и высокой интенсивности, и такие средства физического воспитания, как: плавание, футбол и гимнастика; самостоятельные занятия на роликовых коньках; высокому уровню соматического развития доступны практически все виды исследованных режимов двигательной активности, включая разновидности борьбы.

Ключевые слова: режим двигательной активности, школьники, уровень физического состояния.

Анотація. У результаті аналізу отриманих даних за динамікою параметрів фізичної підготовленості і соматичного здоров'я виявлено, що для дітей з низьким рівнем соматичного здоров'я раціональними є режими з використанням фізичних навантажень переважно середньої інтенсивності, і такі засоби фізичного виховання, як: плавання і різновиди гімнастики; для дітей з середнім рівнем соматичного здоров'я раціональними є режими з використанням фізичних навантажень середньої і високої інтенсивності, і такі засоби фізичного виховання як: плавання, футбол і гімнастика; самостійні заняття на роликових ковзанах. Високому рівню соматичного розвитку доступні практично всі види досліджених режимів рухової активності, навіть різновиди боротьби.

Ключові слова: режим рухової активності, школярі, рівень фізичного стану.

Annotation. As a result of analysis of the got data it is exposed on the dynamics of parameters of physical preparedness and somatic health, that for children with the low level of somatic health rational are the modes, using the physical loadings of mainly middle intensity, and such facilities of physical education, as: swimming and varieties of gymnastics; for children with a middle somatic health level rational are the modes using the physical loadings of middle and to high intensity, and such facilities of physical education, as: swimming, football and gymnastics; independent employments on roller skates; practically all types of the

investigational modes of motive activity are accessible to the high level of somatic development, including the varieties of fight.

Key words: *mode of motive activity, schoolboys, level of bodily condition.*

127. Джангобекова Х. Вплив позакласних оздоровчих занять із бадмінтону, легкої атлетики та спортивних танців на фізичний розвиток осіб середнього шкільного віку / Христина Джангобекова, Любомир Вовканич // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Л., 2014. – Вип. 18, т. 4. – С. 21–25.

Анотація. *Удосконалення фізичного розвитку і зміцнення здоров'я школярів є одним із завдань фізичної культури. Тому ми порівнювали вплив занять у спортивних секціях із бадмінтону, спортивних танців і легкої атлетики на фізичний розвиток та фізичну працездатність підлітків. Ми виявили позитивний вплив занять у спортивних секціях на густину тіла, вміст м'язової та жиркової тканини у складі тіла, фізичну працездатність (РЅ/Спо) та аеробні можливості (МСК) підлітків. Описано особливості змін цих показників при заняттях у різних секціях.*

Ключові слова; *підлітки, бадмінтон, біг, танці, фізичний розвиток, фізична працездатність.*

Аннотація. *Усовершенствование физического развития и укрепление здоровья школьников является одним из заданий физической культуры. Поэтому мы сравнивали влияние занятий в спортивных секциях по бадминтону, спортивным танцам и легкой атлетике на физическое развитие и физическую работоспособность подростков. Мы обнаружили положительное влияние занятий в спортивных секциях на плотность тела, содержание мускульной и жировой ткани в составе тела, физическую работоспособность (РВСпо) и аэробные возможности (МСК) подростков. Описаны особенности изменений этих показателей на занятиях в разных секциях.*

Ключевые слова: *подростки, бадминтон, бег, танцы, физическое развитие, физическая работоспособность.*

Annotation. *An improvement of physical development and strengthening of children health is one of the tasks of physical re Therefore, we compared influence of badminton, track-and-field training and dances on physical development and ical capacity of teenagers. We discovered positive influence of training on the body density, percentage of muscular and ssues in body composition, physical capacity (PWCi₇₀) and aerobic possibilities (VO₂max) of teenagers. The changes of ; indexes during the training in different sports are described.*

Key words: *teenagers, badminton, track-and-field, dances, physical development, physical capacity.*

128. Если хочешь быть здоров. – Изд. 3-е., исправ. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1968. – 248 с.

Аннотация. Особое значение в стране придается физическому воспитанию, занятиям физической культурой и спортом. Особое внимание в этом уделено подрастающему поколению. Задача школы – привить учащимся необходимые знания и навыки по физической культуре, массовым видам спорта и на этой основе обеспечить всестороннее физическое развитие и укрепление здоровья школьников.

Ключевые слова: здоровье, продолжительность жизни, занятия физической культурой и спортом.

Анотація. Особливе значення в країні надається фізичному вихованню, заняттям фізичною культурою і спортом. Особлива увага в цьому приділена підростаючому поколінню. Завдання школи - прищепити учням необхідні знання і навички з фізичної культури, масових видів спорту і на цій основі забезпечити всебічний фізичний розвиток і зміцнення здоров'я школярів.

Ключові слова: здоров'я, тривалість життя, заняття фізичною культурою і спортом.

Annotation. Special significance in a country is attached physical education, to employments by a physical culture and sport. The special attention is herein spared a rising generation. Task of school - to instil studying necessary knowledges and skills on a physical culture, to the mass types of sport and on this basis to provide comprehensive physical development and strengthening of health of schoolboys.

Key words: health, life-span, engaged in a physical culture and sport.

129. Жданова О. Заходи з залучення школярів до спеціально організованої рухової активності на дозвіллі / Ольга Жданова, Любов Чеховська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Л., 2014. – Вип. 18, т. 4. – С. 26–32.

Анотація. У статті висвітлено досвід проведення низки заходів, які демонструють різновиди фізкультурно-спортивних занять і пропонують школярам обрати один з них для раціонального проведення дозвілля. Проаналізовано програму щорічних «Ярмарків спорту», які впродовж чотирьох років організовує громадське об'єднання «Самопоміч» (м. Львів). Зроблено спробу простежити вплив заходів на формування переконань школярів у необхідності занять руховою активністю на дозвіллі.

Ключові слова: школярі, дозвілля, «Ярмарок спорту», переконання, залучення.

Аннотация. В статье освещается опыт проведения ряда мероприятий, которые демонстрируют разновидности физкультурно-спортивных занятий и предлагают школьникам выбрать один из них для рационального проведения досуга. Проанализированы программы ежегодных «Ярмарков спорта», которые в течение четырех лет организует общественное объединение «Самопомощь» (г. Львов). Сделана попытка проследить влияние мероприятий на формирование убеждений школьников в необходимости занятий двигательной активностью на досуге.

Ключевые слова: школьники, досуг, «Ярмарок спорта», убеждения, привлечения.

Annotation. The experience of conducting few events that show the variety of sports classes and offer pupils to choose one of them for spending leisure rationally described in the article. Programs of every year "Sports Fair" that is organized by public association "Selfhelp" (Lviv) during four years are analyzed. An attempt to trace the influence of events in conviction formation of pupils of necessity of physical activity classes at leisure.

Keywords: pupils, leisure, «Sports Fair», conviction, involvement.

130. Жевага С. Методична підготовка батьків до проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи серед підлітків / Жевага С. // Фізичне виховання в школі. – 1999. – № 3. – С. 40–42.

Анотація. Мотивом до свідомого і систематичного використання фізичних вправ та інших засобів фізичної культури є похвала за старанність, ініціативу в роботі, позитивні зрушення у розвитку фізичних якостей. Пошук заходів мотивації правильного сприйняття, уваги, запам'ятовування, самостійності в роботі — це одночасно пошук заходів стимулювання психічних процесів підлітків.

Ключові слова: методична підготовка, батьки, проведення спортивної роботи, підлітки.

Аннотация. Мотивом к сознательному и систематическому использованию физических упражнений и других средств физической культуры является похвала за старательность, инициативу в работе, позитивные сдвиги в развитии физических качеств. Поиск мероприятий мотивации правильного восприятия, внимания, запомњятовування, самостоятельности в работе — это одновременно поиск мероприятий стимулирования психических процессов подростков.

Ключевые слова: методическая подготовка, родители, проведения спортивной работы, подростки.

Annotation. Reason to the conscious and systematic use of physical exercises and other facilities of physical culture is praise for a diligence, initiative in-process, positive changes in development of physical qualities. Search of measures of motivation of correct perception, attention, memorizing, to independence in-process is simultaneous search of measures of stimulation of psychical processes of teenagers.

Key words: methodical preparation, parents, leadthroughs of sporting.

131. Жук Г. Формування мотивації до фізкультурно-оздоровчих занять у воді в учнів молодших класів / Ганна Жук, Людмила Фандікова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 52–54.

Анотація. Проведено анкетування серед учнів молодших класів, яке визначило мотивацію до фізкультурно-оздоровчих занять у воді. Встановлені найбільш значущі мотиви до відвідування занять серед даного контингенту.

Ключові слова: мотивація, фізкультурні заняття у воді, учні молодших класів.

Анотація. Проведено анкетирование среди учащихся младших классов, которое определило мотивацию к физкультурно-оздоровительным занятиям в воде. Установлены наиболее значимые мотивы к посещению занятий среди данного контингента.

Ключевые слова: мотивация, физкультурные занятия в воде, учащиеся младших классов.

Annotation. A questionnaire among of schoolboys junior classes, which determining motivation to health physical culture in water. The most meaningful reasons to visited studies among given contingent are fixed.

Key words: motivation, athletic employments in water, studying junior classes.

132. Жукотинський К. Фізкультурно-оздоровча та спортивно-масова робота в загальноосвітніх навчальних закладах Буковини / Корнелій Жукотинський // Фізичне виховання в школі. – 2010. – № 3. – С. 7–8.

Анотація. Важливою складовою фізичного виховання школярів є позакласна робота, організація секцій з найпопулярніших видів спорту і проведення масових багатоступеневих спортивних заходів. Найбільшою популярністю серед школярів області користуються змагання з футболу на призи клубу «Шкіряний м'яч», волейболу, легкоатлетичного чотириборства, «Нащадки козацької слави» і «Старти надій».

Ключові слова: оздоровча, спортивна, масова робота, загальноосвітні навчальні заклади.

Анотація. Важной составляющей физического воспитания школьников является внеклассная работа, организация секций по самым популярным видам спорта и проведение массовых многоступенчатых спортивных мероприятий. Наибольшей популярностью среди школьников области пользуются соревнования по футболу на призы клуба «Кожный мяч», волейбола, легкоатлетического многоборья, «Потомки казацкой славы» и «Старты надежд».

Ключевые слова: оздоровительная, спортивная, массовая работа, общеобразовательные учебные заведения.

Annotation. The important constituent of physical education of schoolboys is extracurricular work, organization of sections on the biggest-selling types of sport and leadthrough of mass multi-stage sporting measures. Most popularity among the schoolboys of area is used by competitions on football on the prizes of club «The Skin ball», volley-ball, track-and-field all-round, «Descendants of cossack glory» and «Starts of hopes».

Key words: health, sporting, mass work, general educational establishments.

133. Кардялис К. К. Педагогические основы информационного воздействия на отношение школьников к физкультурно-спортивной деятельности : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной

физической культуры” / Кардялис Кястутис Казевич ; ГЦОЛИФК. – М., 1990. – 47 с.

Аннотация. Разработано и обосновано новое направление научных исследований в области физического воспитания школьной молодежи, связанное с анализом комплекса психолого-педагогических методов, обеспечивающих эффективное информационное воздействие на формирование у школьников положительного отношения к физкультурно-спортивной деятельности. Уточнено субъективное отношение школьников к занятиям физкультурой и спортом, их физкультурно-спортивную активность и ее динамику, выявлены множественные связи физкультурно-спортивной активности школьников со стилем их жизни, особенностями социального окружения и другими факторами. Изучены механизмы формирования положительного отношения школьников к занятиям физической культурой. Впервые разработаны нормативы физкультурной активности школьников, позволившие оценить эффективность информационных методов воздействия, направленных на ее повышение. Представлена модель регуляции отношений к физкультурно-спортивным занятиям, экспериментально подтверждена возможность педагогической коррекции ряда объективных и субъективных факторов, оказывающих неодинаковое влияние на физкультурно-спортивную активность школьников.

Ключевые слова: педагогические основы, информационное воздействие, школьники, спортивная активность, педагогическая коррекция.

Анотація. Розроблено і обґрунтовано новий напрям наукових досліджень в галузі фізичного виховання школярів, пов'язаний з аналізом комплексу педагогічних для психологотипу методів, що забезпечують ефективну інформаційну дію на формування у школярів позитивного ставлення до фізкультурно-спортивної діяльності.

Ключові слова: педагогічні основи, інформаційна дія, школярі, спортивна активність, педагогічна корекція.

Annotation. Developed and grounded new direction of scientific researches in area of physical education of school young people, related to the analysis of complex of pedagogical methods, providing the effective informative affecting forming for the schoolboys of positive attitude toward athletic-sporting activity. Subjective attitude of schoolboys is specified toward employments by physical education and sport, their athletic-sporting activity and its dynamics, plural connections are exposed to athletic-sporting activity of schoolboys with style of their life, features of social surroundings and other factors. The mechanisms of forming of positive relation of schoolboys are studied to employments by a physical culture. The norms of athletic activity of schoolboys, allowing to estimate efficiency of informative methods of influence, directed on its increase, are first developed. The model of adjusting of attitudes is presented toward athletic-sporting employments, experimentally confirmed possibility of pedagogical correction of row of objective and subjective factors, rendering different influence on athletic-sporting activity of schoolboys.

Key words: *pedagogical bases, informative influence, schoolboys, sporting activity, pedagogical correction.*

134. Кіприч С. В. Висвітлення питань реалізації виховних і оздоровчих можливостей дітей у контексті фізкультурно-оздоровчих заходів в навчальних закладах / Кіприч С. В., Шостак О. В. // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт. – Чернігів, 2008. – Вип. 55, т. 1. – С. 61–63.

Анотація. У статті подано аналіз стану здоров'я дітей і молоді Полтавщини та висвітлено питання використання ефективних заходів з його зміцнення.

Ключові слова: *стан здоров'я, фізкультурно-оздоровчі заходи, оздоровчий простір фізичної культури.*

Аннотація. В статье подан анализ состояния здоровья детей и молодежи Полтавщины и отражен вопрос использования эффективных мероприятий по его укреплению.

Ключевые слова: *состояние здоровья, физкультурно-оздоровительные мероприятия, оздоровительное пространство физической культуры.*

Annotation. The article analysis the children and young people state of health of the Poltava Region and considers the usage of effective measures and its strengthening.

Key words: *state of health, athletic and health measures, health space of physical culture*

135. Кириленко Л. Самостійна фізкультурно-оздоровча діяльність як засіб зміцнення здоров'я молодших школярів у контексті навчально-виховної роботи / Людмила Кириленко, Олена Борисова // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 6(115). – С. 46–48.

Анотація. Досліджується необхідність створення системи організації самостійної фізкультурно-оздоровчої роботи, яка забезпечить покращення здоров'я та фізичного стану дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: *мета, завдання, функції самостійної роботи, формування самостійності, система організації, засоби керівництва самостійною роботою.*

Аннотація. Исследуется необходимость создания системы организации самостоятельной физкультурно-оздоровительной работы, обеспечивающей улучшение здоровья и физического состояния детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: *цель, задания, функции самостоятельной работы, формирование самостоятельности, система организации, способы руководства самостоятельной работой.*

Annotation. In the article the authors investigate the necessity of physical and healthy self-work system creation to provide the health and physical state improvement of primary schoolchildren.

Key words: *aim, tasks, functions of self-work, formation of self-attitude, system of organizing, ways of directing of self-work.*

136. Коваленко І. М. Мотивація молодших школярів до фізкультурно-оздоровчої діяльності у групах продовженого дня / Коваленко І. М. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2011. – № 2. – С. 17–18, 35–36.

Анотація. *Мета статті полягає у вивченні мотивів фізкультурної діяльності школярів, що позитивно вплине на залучення учнів до фізкультурно-оздоровчих занять у режимі груп продовженого дня. Визначено що, в загальноосвітніх школах потрібно приділити більшу увагу фізкультурно-оздоровчим заняттям з пріоритетним використанням елементів єдиноборств.*

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровчі заняття, мотивація, початкова школа, групи продовженого дня.*

Аннотація. *Цель статьи состоит в изучении мотивации младших школьников к физкультурно-оздоровительным занятиям, что повлияет на количество детей желающих заниматься оздоровительной физической культурой. Установлено, что в общеобразовательных школах нужно уделить больше внимания физкультурно-оздоровительным занятиям с приоритетным использованием элементов единоборств.*

Ключевые слова: *фізкультурно-оздоровительные занятия, мотивация, начальная школа, группы продленного дня.*

Annotation. *About possibilities to influence positively on organization and carrying out of work directs on forming children's health way of life due to studding motivations to physical- improving classes. It's a fact that they have to pay move attention to physical-improving lessons with using elements of wrestling at genera school.*

Key worlds: *physical-improving classes, motivations, junior schools, groups extension days.*

137. Когут І. О. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи серед школярів / І. О. Когут, В. Л. Маринич // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 621.

Анотація. *У вирішенні поставленого завдання корисними мають стати досвід і можливості позашкільних навчальних закладів, які завдяки відкритості виховної системи, варіативності, розмаїттю гуртків, секцій, студій, клубів за інтересам мають можливість реалізувати завдання з формування здорового способу життя шляхом створення новітніх форм фізкультурно-оздоровчої роботи.*

Ключові слова: *фізична культура, оздоровча робота, організація, школярі.*

Аннотація. *В решении поставленного задания полезными должны быть опыт и возможности внешкольных учебных заведений, которые благодаря открытости воспитательной системы, вариативности, разнообразию кружков, секций, студий, клубов по интересам, имеют возможность*

реализовать задания по формированию здорового образа жизни путем создания новейших форм физкультурно-оздоровительной работы.

Ключевые слова: физическая культура, оздоровительная работа, организация, школьники.

Annotation. Experience and possibilities of out-of-school educational establishments, which due to the openness of an educate system, variantness, variety of groups, sections, studios, clubs, must useful become in the decision of the put task, after must interests possibility to realize a task from forming of healthy way of life by creation of the newest forms of athletic-health work.

Key words: physical culture, health work, organization, schoolboys.

138. Коберник О. Стимулювання фізично-оздоровчої активності сільських школярів / Коберник О. // Рідна школа. – 2001. – берез. – С. 43–46.

Анотація. Основними системоутворюючими сферами цілісного процесу розвитку особистості є фізичний, психічний, соціальний і духовний розвиток. Ці компоненти перебувають у діалектичній єдності та взаємообумовленості: розвиток (прогресивний чи регресивний) одного з них створює сприятливі чи несприятливі умови для розвитку інших. Використовуючи метод дедукції, проаналізовані сутність функції, складники, методи і результати психолого-педагогічної діагностики фізичного розвитку особистості сільського школяра, окреслено основні засоби стимулювання його фізично-оздоровчої активності.

Ключові слова: фізична активність, сільські школярі, розвиток особистості.

Аннотация. Основными системообразующими сферами целостного процесса развития личности является физическое, психическое, социальное и духовное. Эти компоненты находятся в диалектическом единстве и взаимообусловленности: развитие (прогрессивный или регрессивный) одного из них создает благоприятные или неблагоприятные условия для развития других. Используя метод дедукции, проанализированы сущность функции, составляющие части, методы и результаты, психолого-педагогической диагностики физического развития личности сельского школьника, намечены основные способы стимулирования его физически оздоровительной активности.

Ключевые слова: физическая активность, сельские учащиеся, развитие личности.

Annotation. The basic sistemoobrazuyuschimi spheres of integral process of development of personality is physical, psychical, social and spiritual. These komponenty are in dialectical unity and interconditionality: of them creates one development (progressive or regressive) favourable or unfavorable terms for development other. Using the method of deduction, analysed essence functions, making parts, methods and results, pedagogical diagnostics of physical development of personality of rural schoolboy, the basic methods of stimulation of him are set physically to health activity.

Key words: physical activity, rural student, development of personality.

139. Козловский А. В. Двигательная активность как основа формирования физического и психического здоровья школьников / А. В. Козловский, А. Р. Бардин // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 1. – С. 66–68.

Аннотация. Через занятия физической культурой и обучение движениям осуществляются формирование познавательных процессов - восприятия, памяти, мышления, внимания, пространственных и временных представлений. Физические упражнения способствуют развитию у детей умственных способностей, интеллектуальных возможностей.

Ключевые слова: двигательная активность, физическое и психическое здоровье школьников.

Анотація. Через заняття фізичною культурою і навчання рухам здійснюються формування пізнавальних процесів - сприйняття, пам'яті, мислення, уваги, просторових і тимчасових уяв. Фізичні вправи сприяють розвитку у дітей розумових здібностей, інтелектуальних можливостей.

Ключові слова: рухова активність, фізичне і психічне здоров'я школярів.

Annotation. Through employments by a physical culture and teaching motions carried out forming of cognitive processes - perception, memory, thought, attention, spatial and temporal presentations. Physical exercises are instrumental in development for the children of mental abilities, intellectual possibilities.

Key words: motive activity, psychical health of schoolboys.

140. Костикова С. Эффективность использования оздоровительных программ на уроках физического воспитания детей младшего школьного возраста / Светлана Костикова // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 388.

Аннотация. В результате проведенного эксперимента среди школьников 1-3 классов общеобразовательных школ повысились показатели физического состояния. На основании полученных данных в практику уроков физического воспитания детей младшего школьного возраста в общеобразовательных школах рекомендовано использовать апробированные нами фрагменты оздоровительных программ.

Ключевые слова: урок физической культуры, программы, дети младшего школьного возраста.

Анотація. У результаті проведеного експерименту серед школярів 1-3 класів загальноосвітніх шкіл підвищилися показники фізичного стану. На підставі отриманих даних в практику уроків фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в загальноосвітніх школах рекомендовано використовувати апробовані нами фрагменти оздоровчих програм.

Ключові слова: урок фізичної культури, програми, діти молодшого шкільного віку.

Annotation. As a result of the conducted experiment the indexes of bodily condition rose among the schoolboys of 1-3 classes of general schools. On the basis of findings in practice of lessons of physical education of children of

midchildhood in general schools it is recommended to use the fragments of the health programs approved by us.

Key words: *lesson of physical culture, programs, children of midchildhood.*

141. Костікова С. Використання оздоровчих систем для підвищення стану здоров'я школярів / Костікова С. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації – нова епоха, нова генерація. – Миколаїв, 2002. – С. 114–117.

Анотація. *Розглянуто використання спеціальних оздоровчих систем Бутейко К. П., Іванова К. П., Стрельникової А. Н., Никуліна А. А., Ніши К., гімнастики йогів на уроках фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з метою підвищення оздоровчого ефекту уроків.*

Ключові слова: *оздоровчі системи, здоров'я школярів.*

Аннотація. *Рассмотрено использование специальных оздоровительных систем Бутейко К. П., Иванова К. П., Стрельниковой А. Н., Никулина А. А., Ниши К., гимнастики йогов на уроках физического воспитания детей младшего школьного возраста с целью повышения оздоровительного эффекта уроков.*

Ключевые слова: *оздоровительные системы, здоровье школьников.*

Annotation. *Introduction of health-improving, special respiratory exercises into the practice of junior schoolchildren allows to increase significantly a health-improving effect of physical culture, helps to strengthen children's health and interest in the lessons of physical education.*

Key words: *health systems, health of schoolboys.*

142. Костікова С. Особливості вирішення оздоровчих задач на уроках фізичного виховання в початковій школі / Світлана Костікова // Молода спортивна наука України : матеріали I Всеукр. наук. конф. асп. галузі фіз. культури і спорту. – Л., 1997. – С. 48–49.

Анотація. *Дослідження свідчать, що впровадження оздоровчих дихальних методик у практику фізичного виховання школярів 1-3 класів дозволить значно підвищити оздоровчий ефект фізичної культури, допоможе зміцнити здоров'я дітей.*

Ключові слова: *урок фізичного виховання, початкова школа, дихальні методики.*

Аннотація. *Исследования свидетельствуют, что внедрение оздоровительных дыхательных методик в практику физического воспитания школьников 1-3 классов позволит значительно повысить оздоровительный эффект физической культуры, поможет укрепить здоровье детей.*

Ключевые слова: *урок физического воспитания, начальная школа, дыхательные методики.*

Annotation. *Researches testify that introduction of health respiratory methods in practice of physical education of schoolboys of 1-3 classes will allow considerably to promote the health effect of physical culture, will help to fix the health of children.*

Key words: *lesson of physical education, initial school, respiratory methods.*

143. Коцан І. Я. Особливості занять оздоровчою фізичною культурою у дітей / Коцан І. Я. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова. – Х., 2000. – № 1. – С. 32–39.

Анотація. Під час занять оздоровчою фізичною культурою необхідно враховувати безліч аспектів, без яких планування позитивних зрушень в органах і системах організму під впливом фізичних навантажень може бути недійсним.

Ключові слова: *фізична культура, діти, фізичне навантаження.*

Аннотація. Во время занятий оздоровительной физической культурой необходимо учитывать множество аспектов, без которых планирование позитивных сдвигов в органах и системах организма под воздействием физических нагрузок может быть недействительным.

Ключевые слова: *физическая культура, дети, физическая нагрузка.*

Annotation. During employments it is necessary to take into account the great number of aspects without which planning of positive changes in organs and systems of organism under act of the physical loadings can be invalid a health physical culture.

Key words: *physical culture, to put, physical loading.*

144. Кривчикова Е. Д. Оздоровительный бег и баскетбол как средства повышения уровня физического состояния школьников 12–13 лет / Кривчикова Е. Д., Кравцов В. П. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Ермакова. – Х., 2004. – № 15. – С. 207–212.

Аннотація. Показано использование оздоровительного бега и баскетбола как средства повышения уровня физического состояния школьников 12-13 лет.

Ключевые слова: *средний школьный возраст, экспресс-оценка физического состояния школьников, физическое воспитание.*

Анотація. Описано використання оздоровчого бігу і баскетболу як засобу підвищення рівня фізичного стану школярів 12-13 років.

Ключові слова: *середній шкільний вік, експрес-оцінка фізичного стану школярів, фізичне виховання.*

Annotation. Use at health run and basket-ball as facilities of increase of level of bodily condition of schoolboys 12-13 years.

Key words: *middle school age, express-estimation of physical states schoolboys, physical education.*

145. Крук М. Становлення оздоровчих форм фізичного виховання школярів (20–30-ті рр. ХХ ст.) / Микола Крук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2003. – Т. 1. – С. 195–198.

Анотація. Показано становлення оздоровчих форм фізичного виховання школярів у 20-30 роках ХХ ст. Встановлено, що перевага надавалася вправам та іграм, які викликали найбільший інтерес учнів.

Ключові слова: оздоровчі форми, фізичне виховання школярів, вправи та ігри.

Аннотация. Показано становление оздоровительных форм физического воспитания школьников в 20-30 годах ХХ ст. Установлено, что преимущество предоставлялось упражнениям и играм, которые вызывали наибольший интерес учеников.

Ключевые слова: оздоровительные формы, физическое воспитание школьников, упражнения, и игры.

Annotation. Becoming of health forms of physical education of schoolboys is rotined in 20-30 ХХ centuries. It is set, that advantage got exercises and games which caused most interest of students.

Key words: health forms, physical education of schoolboys, exercise, and game.

146. Круцевич Т. Модельно-целевые характеристики физического состояния в системе программирования физкультурно-оздоровительных занятий с подростками / Татьяна Круцевич // Наука в олимпийском спорте. – 2002. – № 1. – С. 23–29.

Аннотация. В статье обоснованы модели характеристик физического состояния подростков 13–15 лет, которые считаются количественными критериями физической подготовленности, которые имеют непосредственный зв'язок с функциональными показателями соматического здоровья. Целевые модели надлежащего уровня физической подготовленности используются в системе управления индивидуальным здоровьем школьников в процессе физического воспитания.

Ключевые слова: физическое состояние, характеристики, программирования, оздоровительные занятия, подростки.

Анотація. У статті обґрунтовано моделі характеристик фізичного стану підлітків 13–15 років, що вважаються кількісними критеріями фізичної підготовленості, які мають безпосередній зв'язок з функціональними показниками соматичного здоров'я. Цільові моделі належного рівня фізичної підготовленості використовуються у системі управління індивідуальним здоров'ям школярів у процесі фізичного виховання.

Ключові слова: фізичний стан, характеристики, програмування, оздоровчі заняття, підлітки.

Annotation. The paper is devoted to validation of the model characteristic of the physical status of 13–15 years old teenagers, that is described by quantitative criteria of physical capacities and physical fitness directly related to functional indices of somatic health. The principal models of proper physical fitness level are used in the system managing the individual teenagers health in the process of physical education.

Key words: bodily condition, descriptions, programming, health employments, teenagers.

147. Круцевич Т. Ю. Рациональные параметры нагрузок в физкультурно-оздоровительных занятиях с подростками / Круцевич Т. Ю. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2000. – № 21. – С. 21–27.

Аннотація. Применяемые методы исследования физического состояния подростков и способы математического анализа (факторного, кластерного, регрессионного) позволили разработать нормы физических нагрузок, по объему и интенсивности адекватные уровню физического состояния исследуемого контингента.

Ключевые слова: параметры, нагрузка, оздоровительные занятия, подростки.

Анотація. Застосовані методи дослідження фізичного стану підлітків і методи математичного аналізу (факторного, кластерного, регресійного) дозволили розробити норми фізичних навантажень, за обсягом і інтенсивністю адекватні рівню фізичного стану досліджуваного контингенту.

Ключові слова: параметри, навантаження, оздоровчі заняття, підлітки.

Annotation. The applied methods of research of bodily condition of teenagers and methods of mathematical analysis (factor, cluster, regressive) allowed to develop the norms of the physical loadings, on volume and intensities are adequate the level of bodily condition of the probed contingent.

Key words: parameters, loading, health employments, teenagers.

148. Куц О. С. Національні ігри і свята в системі фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами / Куц О. С., Леонова В. А., Ружи́ло О. В. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 1999. – С. 186–188.

Анотація. Розроблені заходи містять використання національних засобів фізичного виховання, які мають чітко виражений оздоровчий ефект і сприяють підвищенню рухової активності студентів.

Ключові слова: національні ігри, свята, система фізичного виховання.

Аннотація. Разработанные мероприятия содержат использование национальных средств физического воспитания, которые имеют четко выраженный оздоровительный эффект и способствуют повышению двигательной активности студентов.

Ключевые слова: национальные игры, праздники, система физического воспитания.

Annotation. The developed measures are contained by the uses of national facilities of physical education, which have the expressly expressed health effect and instrumental in the increase of motive activity of students.

Key words: national games, holidays, system of physical education.

149. Куц О. С. Організаційно-методичні основи фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами, які проживають за умов підвищеної радіоактивності : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне

виховання різних груп населення” / Куц Олександр Сергійович ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1997. – 40 с.

Анотація. Розроблено теоретико-методичні засади організації безперервної фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами, які проживають у екологічно несприятливих умовах. Експериментально обґрунтовано концепцію фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх шкіл. Виявлено динаміку показників фізичного розвитку та фізичної підготовленості учнів молодших класів, які постійно проживають у зоні підвищеної радіоактивності до і після Чорнобильської катастрофи. Встановлено показники рухової активності та фізичної працездатності школярів 7-9 років, які проживають за умов підвищеної радіоактивності. Проведено порівняльний аналіз особливостей фізичного розвитку, фізичної підготовленості та стану здоров'я молодших школярів, залежно від тривалості їх проживання в зоні підвищеної радіоактивності.

Ключові слова: школярі, теоретичні та методичні засади організації безперервної фізкультурної оздоровчої роботи, умови підвищених радіоактивності.

Аннотация. Разработаны теоретико-методические аспекты организации физкультурно-оздоровительной работы с младшими школьниками в условиях повышенной радиоактивности.

Ключевые слова: школьники, теоретические и методические принципы организации непрерывной физкультурной оздоровительной работы, условия повышенной радиоактивности.

Annotation. The teoretiko-methodical aspects of organization of athletic-health work are developed with junior schoolboys in the conditions of enhanceable radio-activity.

Key words: schoolboys, theoretical and methodical principles of organization of continuous athletic health work, terms of enhanceable radio-activity.

150. Куц О. С. Фізкультурно-оздоровча робота з учнівською молоддю : [монографія] / Куц О. С. – Вінниця : Континент–ПРИМ, 1995. – Ч. 1. – 148 с.

Анотація. У монографії на основі аналізу власного матеріалу, широкого використання вітчизняної і зарубіжної літератури викладено науково-методичні аспекти фізкультурно-оздоровчої роботи з учнівською молоддю у різних країнах світу, розроблено рекомендації щодо зміцнення фізичного й духовного здоров'я дітей і підлітків, що повинні сприяти створенню національної системи фізкультурно-оздоровчої роботи з учнівською молоддю.

Ключові слова: оздоровча робота, учнівська молодь, зміцнення фізичного і духовного здоров'я дітей і підлітків.

Аннотация. В монографии на основе анализа собственного материала, широкого использования отечественной и зарубежной литературы, изложены научно методические аспекты физкультурно-оздоровительной работы с учащимися в разных странах мира, разработаны рекомендации относительно укрепления физического и духовного здоровья детей и

подростков, что должно способствовать созданию национальной системы физкультурно-оздоровительной работы с ними.

Ключевые слова: оздоровительная работа, учащиеся, укрепление физического и духовного здоровья детей и подростков.

Annotation. In a monograph on the basis of analysis of own material, wide use of domestic and foreign literature, an author is expound scientifically the methodical aspects of athletic-health work with student's young people in the different countries of the world, developed recommendation in relation to strengthening of physical and spiritual health of children and teenagers, that must be instrumental in creation of the national system of athletic-health work with student's young people.

Key words: health work, student's young people, strengthening of physical and spiritual health of children and teenagers.

151. Леонов О. Позакласна фізкультурно-оздоровча робота як засіб виховання фізичної культури школярів / Олексій Леонов // Фізичне виховання в школі. – 2010. – № 4. – С. 42–44.

Анотація. Потрібно на державному рівні активізувати всебічне вивчення складових системи фізичного виховання учнівської молоді із залученням психолого-педагогічних і медико-біологічних методів наукового дослідження. За такої умови можна зупинити темпи зниження рівня індивідуального здоров'я учнівської молоді, уникнути таких негативних соціальних явищ, як депонуляція, деградація, дегенерація.

Ключові слова: оздоровча робота, засіб виховання, фізична культура школярів.

Аннотация. Нужно на государственном уровне активизировать всестороннее изучение составляющих системы физического воспитания учащихся с привлечением психолого-педагогических и медико-биологических методов научного исследования. При таком условии можно прекратить темпы снижения уровня индивидуального здоровья школьников, избежать таких негативных социальных явлений, как депопуляция, деградация, дегенерация.

Ключевые слова: оздоровительная работа, средство воспитания, физическая культура школьников.

Annotation. It is needed at state level to activate the comprehensive study of constituents of the system of physical education of student's young people with bringing in psychological pedagogical and medico of biological methods of scientific research. At such condition it is possible to halt the rates of decline of individual health of student's young people level, avoid such negative social phenomena, as depopulyaciya, degradation, degeneration.

Key words: health work, mean of education, physical culture of schoolboys.

152. Леонов О. З. Позакласна фізкультурно-оздоровча робота як засіб виховання фізичної культури школярів / Леонов О. З. // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2012. – № 1. – С. 19–21.

Анотація. Вимоги сьогодення націлюють на те, що позакласна робота з фізичного виховання в школі має бути спрямована на вирішення таких взаємопов'язаних завдань: зміцнення здоров'я, загартовування, підвищення працездатності школярів; розвиток і корекцію фізичних і рухових можливостей учнів; удосконалення життєво важливих рухових навичок і вмінь, засобів регуляції рухів, застосування їх у різних за складністю умовах; формування навичок здорового способу життя, позитивного ставлення до фізичної культури, мотивів і цілей активної рухової діяльності; сприяння засвоєнню необхідного мінімуму знань в галузі гігієни, медицини, фізичної культури і спорту; розвиток емоційної сфери, моральних і волевих якостей, а також естетичне виховання; розширення комунікативних можливостей учнів у процесі позакласних занять фізичними вправами, іграми і спортом.

Ключові слова: оздоровча робота, засіб виховання, фізична культура школярів.

Аннотація. Современные требования нацеливают на то, что внеклассная работа по физическому воспитанию в школе должна быть направлена на решение таких взаимосвязанных заданий: укрепление здоровья, закаливание, повышение работоспособности школьников; развитие и коррекцию физических и двигательных возможностей учеников; усовершенствование жизненно важных двигательных навыков и умений, способов регуляции движений, применения их в разных по сложности условиях; формирование привычек здорового образа жизни, позитивного отношения к физической культуре, мотивов и целей активной двигательной деятельности; содействие усвоению необходимого минимума знаний в отрасли гигиены, медицины, физической культуры и спорта; развитие эмоциональной сферы, моральных и волевых качеств, а также эстетичное воспитание; расширение коммуникативных возможностей учеников в процессе внеклассных занятий физическими упражнениями, играми и спортом.

Ключевые слова: оздоровительная работа, средство воспитания, физическая культура школьников.

Annotation. Modern requirements are aimed at that extracurricular work on physical education at school must be directed on a decision such associate tasks: strengthening of health, zakalivanie, increase of capacity of schoolboys; development and correction of physical and motive possibilities of students; improvement of vitally important motive skills and abilities, methods of adjusting of motions, applications them in different after complication terms; forming of habits of healthy appearance to the culture, reasons and aims of active motive activity; an assistance mastering of necessary a minimum of knowledges is in industry of hygiene, medicine, physical culture and sport; development of emotional sphere, moral and volitional qualities, and also aesthetically beautiful education; expansion of communicative possibilities of students in the process of extracurricular employments by physical exercises, games and sport.

Key words: health work, mean of education, physical culture of schoolboys.

153. Лиходед В. С. Георганізація фізкультурно-оздоровительної роботи в сільській малокомплектній школі на основі програми "Школяр" / Лиходед В. С., Брыль А. П., Говорухина Л. Г. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : матеріали III Міжнар. наук. конф. – К. ; Вінниця, 1998. – Ч. 1. – С. 64–67.

Аннотація. Показано, що впровадження програми „Школяр” в умовах сільської школи дозволяє за відносно короткий термін поліпшити стан здоров'я і фізичну підготовленість дітей і підлітків.

Ключевые слова: сільська школа, програма „Школяр”, фізична підготовленість.

Анотація. Показано, що впровадження програми „Школяр” в умовах сільської школи дозволяє за відносно короткий термін поліпшити стан здоров'я і фізичну підготовленість дітей і підлітків.

Ключові слова: сільська школа, програма „Школяр”, фізична підготовленість.

Annotation. It is rotined that introduction of the program „Shkolyar” in the conditions of rural school allows after relatively short space to improve the state of health and physical preparedness of children and teenagers.

Key words: rural school, program „Shkolyar”, physical preparedness.

154. Мар'єва О. Передумови та особливості проведення фізкультурно-оздоровчої роботи у групі продовженого дня / Мар'єва О. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 54–59.

Анотація. У статті наведені основні форми та заходи, що є ефективними для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я молодших школярів під час перебування їх у групі продовженого дня; розкриваються резерви щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи.

Ключові слова: молодші школярі, фізкультурно-оздоровча робота.

Аннотація. В статъе подаються основні форми і заходи, котрі способствують фізичному розвитку та укреленню здоров'я учасників молодших класов во время перебування в групі продовженого дня; розкриваються резерви в організації фізкультурно-оздоровительної роботи.

Ключевые слова: учасники молодших класов, фізкультурно-оздоровительная робота.

Annotation. The basic forms and means are presented that are efficient for physical development and health improvement of the early-school-aged children during their stay at the prolonged day group and the organization reserve is revealed of the physical education and health improvement work.

Key words: early-school-aged children, physical education and health-improving work.

155. Марченко В. Апробирование оздоровительных программ для школьников в период 24-дневного отдыха / Марченко В., Романов К.,

Баранов Д. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 504.

Аннотація. Полученные результаты исследований свидетельствуют о положительном эффекте применения оздоровительных программ для школьников в лагере отдыха.

Ключевые слова: оздоровительные программы, школьники, лагерь отдыха.

Анотація. Отримані результати досліджень свідчать про позитивний ефект застосування оздоровчих програм для школярів у таборі відпочинку.

Ключові слова: оздоровчі програми, школярі, табір відпочинку.

Annotation. The got results of researches testify to the positive effect of application of the health programs for schoolboys in the camp of rest.

Key words: health programs, schoolboys, camp of rest.

156. Мацкевич Н. Особливості фізкультурно-оздоровчої роботи в початковій школі / Нінель Мацкевич // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2004. – № 19. – С. 42–46.

Анотація. У статті висвітлено питання врахування особливостей організму, розвитку фізичних якостей, формування рухових умінь молодших школярів в процесі організації фізкультурно-оздоровчої роботи в початковій школі.

Ключові слова: рухова активність, фізичні якості, рухові уміння.

Аннотація. В статье освещен вопрос учета особенностей организма, развития физических качеств, формирования двигательных умений младших школьников в процессе организации физкультурно-оздоровительной работы в начальной школе.

Ключевые слова: двигательная активность, физические качества, двигательные умения.

Annotation. The article deals with the development of the abilities of a child's body and the development of physical qualities and movement skills of young schoolchildren. It also discusses considerations which must be taken in process of organizing health-improvement activities in primary school.

Key words: movement activity, physical qualities, movement skills.

157. Медведев В. Технологии физического воспитания школьников с оздоровительной направленностью / Медведев В. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 507.

Аннотація. Анализ результатов разработанной технологии в годичном педагогическом эксперименте свидетельствует о достоверных положительных изменениях со стороны кардиореспираторной системы у школьников экспериментальной группы по сравнению с контрольной группой, и достоверном развитии всех двигательных способностей за исключением силы, хотя ее прирост и был зафиксирован. Представленные результаты исследования показывают, что оптимизация оздоровительных технологий должна носить системный подход.

Ключевые слова: физическое воспитание, школьники, технология.

Анотація. Аналіз результатів розробленої технології в річному педагогічному експерименті свідчить про достовірні позитивні зміни з боку кардіореспіраторної системи у школярів експериментальної групи в порівнянні з контрольною групою, і достовірному розвитку всіх рухових здібностей за винятком сили, хоча її приріст і був зафіксований. Представлені результати дослідження показують, що оптимізація оздоровчих технологій повинна мати системний підхід.

Ключові слова: фізичне виховання, школярі, технологія.

Annotation. The analysis of results of the developed technology in a circannual pedagogical experiment testifies to the reliable positive changes from the side of the cardiorespiratory system for the schoolboys of experimental group as compared to a control group, and reliable development of all motive capabilities except for force, although its increase and was fixed. The presented results of show that optimization of health technologies must carry approach of the systems.

Key words: physical education, schoolboys, technology.

158. Мельникова И. Д. Организация массовой физкультурно-оздоровительной работы в школьных "клубах выходного дня" / Мельникова И. Д., Мысова Л. Н. // Спорт, молодежь, воспитание : сб. науч.-метод. ст. – М., 1985. – С. 28–29.

Аннотація. Представлена організація масової фізкультурно-оздоровчої роботи в шкільних "клубах вихідного дня".

Ключевые слова: физкультурная работа, школа, клуб выходного дня.

Анотація. Представлена організація масової фізкультурно-оздоровчої роботи в шкільних "клубах вихідного дня".

Ключові слова: фізкультурна робота, школа, клуб вихідного дня.

Annotation. Organization of mass athletic health work is presented in the school "clubs of day off".

Key words: athletic work, school, club of day off.

159. Михайлова В. И. Живительная сила физической культуры / Михайлова В. И. // Физическая культура в школе. – 1988. – № 6. – С. 9.

Аннотація. Представлена організація уроков фізической культуры на свежем воздухе для учащихся средней школы.

Ключевые слова: физическая культура, учащиеся, организация уроков.

Анотація. Представлена організація уроків фізичної культури на свіжому повітрі для учнів середньої школи.

Ключові слова: фізична культура, учні, організація уроків.

Annotation. Organization of lessons of physical culture is presented on fresh air for studying secondary school.

Key words: physical culture, studying, organization of lessons.

160. Мицкан Б. Оздоровча функція фізичної культури: шляхи реалізації в умовах сучасної школи / Богдан Мицкан, Ганна Презлята // Концепція

розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 59–64.

Анотація. У статті подана оцінка стану здоров'я дитячого населення, визначені технології формування здорового способу життя.

Ключові слова: здоров'я дитини, здоровий спосіб життя.

Аннотація. В статье дана оценка состояния здоровья детского населения, определены технологии формирования здорового способа жизни.

Ключевые слова: здоровье ребёнка, здоровый образ жизни.

Annotation. The children's population health condition is evaluated, the technologies are described of forming health way of life.

Key words: health of a child, healthy way of life.

161. Мокринська Л. Організація фізкультурно-оздоровчої системи в школі / Лариса Мокринська // Фізичне виховання в школі. – 2008. – № 6. – С. 8–10.

Анотація. Ефективна організація фізкультурно-оздоровчої системи, запропонованої у Володарській загально-освітній школі, значною мірою сприяла поліпшенню профілактично-оздоровчої роботи, вдосконаленню методики сучасного уроку, підвищенню якості позакласної та позашкільної роботи із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, що значною мірою сприяло належній організації рухового режиму школярів і зміцненню їхнього здоров'я.

Ключові слова: оздоровча система, школа, профілактична робота.

Аннотація. Эффективная организация физкультурно-оздоровительной системы, предложенной Володарской общеобразовательной школой, в значительной мере способствовала улучшению профилактической оздоровительной работы, совершенствованию методики современного урока, повышению качества внеклассной и внешкольной работы с применением информационно коммуникативных технологий, что в значительной мере способствовало надлежащей организации двигательного режима школьников и укреплению их здоровья.

Ключевые слова: оздоровительная система, школа, профилактическая работа.

Annotation. Effective organization of the athletic-health system, offered Volodarskoy by general school, to a great extent instrumental in the improvement of prophylactic health work, perfection of method of modern lesson, upgrading extracurricular and out-of-school work, with the use of informative communicative technologies, that was to a great extent instrumental in the proper organization of the motive mode of schoolboys and strengthening of their health.

Key words: health system, school, prophylactic work.

162. Москаленко М. Комплексний підхід щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах / Микола Москаленко // Наукові записки Терноп. держ. ун-ту. Серія: Педагогіка. – Т., 2000. – № 7. – С. 90–93.

Анотація. Розроблено модель управління спортивно-оздоровчою роботою в умовах загальноосвітніх шкіл з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини.

Ключові слова: фізкультурна робота, комплексний підхід, загальноосвітні школи.

Аннотація. Разработана модель управления спортивно-оздоровительной работой в условиях общеобразовательных школ с учетом индивидуальных особенностей развития ребенка.

Ключевые слова: физкультурная работа, комплексный подход, общеобразовательные школы.

Annotation. A case sporting-health work frame is developed in the conditions of general schools taking into account the individual features of development of child.

Key words: athletic work, complex approach, general schools.

163. Москаленко Н. Інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах / Москаленко Н., Гонтаровська Н. // Наукові записки Терноп. держ. ун-ту. Серія: Педагогіка. – Т., 2004. – № 4. – С. 46–49.

Анотація. Створення інноваційної програми розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи повинно сприяти створенню кожній дитині оптимальних, саме для неї, умов щодо розвитку творчої особистості, поліпшенню стану здоров'я, формуванню свідомого ставлення до власного здоров'я.

Ключові слова: інновації, оздоровча робота, загальноосвітні школи.

Аннотація. Создание инновационной программы развития физкультурно-оздоровительной работы должно способствовать созданию каждому ребенку оптимальных, именно для нее, условий относительно развития творческой личности, улучшению состояния здоровья, формированию сознательного отношения, к собственному здоровью.

Ключевые слова: инновации, оздоровительная работа, общеобразовательные школы.

Annotation. Creation of the innovative program of development of athletic health work must be instrumental in creation every child of optimum, exactly for it, terms in relation to development of creative personality, to the improvement of the state of health, forming of conscious relation, to own health.

Key words: innovations, health work, general schools.

164. Москаленко Н. Организационно-педагогические условия оптимизации системы физкультурно-оздоровительной работы с детьми школьного возраста / Москаленко Н. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 598.

Аннотація. Разработанная система физкультурно-оздоровительной работы направлена, прежде всего, на удовлетворение интересов самой личности, раскрытие индивидуального потенциала ребенка, внутренних ресурсов здоровья, духовных и моральных качеств учеников.

Ключевые слова: оздоровительная работа, дети школьного возраста, ресурсы здоровья.

Анотація. Розроблена система фізкультурно-оздоровчої роботи направлена, перш за все, на задоволення інтересів самої особи, розкриття індивідуального потенціалу дитячої, внутрішніх ресурсів здоров'я, духовних і моральних якостей учнів.

Ключові слова: оздоровча робота, діти шкільного віку, ресурси здоров'я.

Annotation. The developed system of athletic-health work is directed, foremost, on satisfaction of interests of personality, opening of individual potential of child, internal resources of health, spiritual and moral qualities of students.

Key words: health work, children of school age, resources of health.

165. Москаленко Н. Особенности организации спортивно-оздоровительной работы в школе / Москаленко Н. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 400.

Анотація. Решение вопросов оздоровления детей, создание условий для рационального построения режима дня, правильного сочетания физических и умственных нагрузок можно осуществлять только используя индивидуальный подход к ребенку, как в условиях школы, так и семьи. Опыт внедрения различных форм физкультурно-оздоровительной работы, представленный в данной системе, способствует укреплению здоровья, повышению уровня физической подготовленности детей школьного возраста.

Ключевые слова: оздоровительная работа, дети школьного возраста, ресурсы здоровья.

Анотація. Вирішення питань оздоровлення дітей, створення умов для раціональної побудови режиму дня, правильного поєднання фізичних і розумових навантажень можна здійснювати лише використовуючи індивідуальний підхід до дитини, як в умовах школи, так і сім'ї. Досвід впровадження різних форм фізкультурно-оздоровчої роботи, представлений в даній системі, сприяє зміцненню здоров'я, підвищенню рівня фізичної підготовленості дітей шкільного віку.

Ключові слова: оздоровча робота, діти шкільного віку, ресурси здоров'я.

Annotation. Decision of questions of making healthy of children, conditioning for the rational construction of the mode of day, correct combination of the physical and mental loadings it is possible to carry out only using the individual going near a child, both in the conditions of school and monogynopaediums. Experience of introduction of different forms of athletic-health work, presented in this system, is instrumental in strengthening of health, increase of level of physical preparedness of children of school age.

Key words: health work, children of school age, resources of health.

166. Москаленко Н. Створення інноваційної програми розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах / Москаленко Н. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2005. – № 2. – С. 37–39.

Анотація. У статті розкриваються особливості створення інноваційної програми розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах.

Ключові слова: інновація, програма розвитку, оздоровча робота, школа.

Аннотация. В статье раскрываются особенности создания инновационной программы развития физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных школах.

Ключевые слова: инновация, программа развития, оздоровительная работа, школа.

Annotation. The article deals with the peculiarities of the creation of innovative programme of the development of physiko-recreational work in secondary schools. Investigating of the principal problems of the organization of physico-recreational work in secondary schools has given the possibility to determine the system of innovations upon which the innovative system is oriented.

Key words: innovation, program of development, health work, school.

167. Москаленко Н. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми молодшого шкільного віку / Москаленко Н. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2007. – № 1. – С. 16–20.

Анотація. У статті представлений аналіз сучасних підходів до організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх школах, які направлені на збереження і зміцнення здоров'я дітей молодшого шкільного віку, гармонійного розвитку і індивідуальності дитини.

Ключові слова: організація оздоровчої роботи, діти молодшого шкільного віку.

Аннотация. В статье представлен анализ современных подходов к организации физкультурно-оздоровительной работы в общеобразовательных школах, которые направлены на сохранение и укрепление здоровья детей младшего школьного возраста, гармоничного развития и индивидуальности ребенка.

Ключевые слова: организация оздоровительной работы, дети младшего школьного возраста.

Annotation. The article gives analysis of modern approaches toward organization of health improving measures with the junior school children. The new approaches toward organization of health improving activities directed at the preservation and strengthening of school children' health, harmonious development of child's individuality have been revealed.

Key words: organization of health work, children of midchildhood.

168. Москаленко Н. В. Система управління фізкультурно-оздоровительной работой в условиях общеобразовательной школы / Москаленко Н. В. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 1999. – С. 451–455.

Аннотация. Решение вопросов оздоровления детей, создание условий для рационального построения режима дня, правильного сочетания умственных

и физических нагрузок можно осуществлять только при использовании индивидуального подхода к ребенку, как в условиях школы, так и семьи.

Ключевые слова: система управления, оздоровительная работа, общеобразовательная школа.

Анотація. Вирішення питань оздоровлення дітей, створення умов для раціональної побудови режиму дня, правильного поєднання розумових і фізичних навантажень можна здійснювати лише при використанні індивідуального підходу до дитячої, як в умовах школи, так і сім'ї.

Ключові слова: система управління, оздоровча робота, загальноосвітня школа.

Annotation. Decision of questions of making healthy of children, conditioning for the rational construction of the mode of day, correct combination of the mental and physical loadings it is possible to carry out only at the use of the individual going near a child, both in the conditions of school and monogynopaediums.

Key words: control system, health work, general school.

169. Мудрик С. Б. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального і продовженого дня школи / Мудрик С. Б., Мельник Т. Ф. // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні : матеріали І Респуб. конф. – Луцьк, 1994. – С. 38–39.

Анотація. Представлено фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального і продовженого дня школи.

Ключові слова: фізкультура, школа, ранкова гімнастика, рухливі перерви.

Аннотація. Представлены физкультурно-оздоровительные мероприятия в режиме учебного и продолженного дня школы.

Ключевые слова: физкультура, школа, утренняя гимнастика, подвижные перемены.

Annotation. Athletic-health measures are presented in the mode of educational and continued day of school.

Key words: physical education, school, morning gymnastics, mobile changes.

170. Навроцький Е. Фізкультурно-оздоровчі заняття як найефективніший засіб підвищення фізичного стану та здоров'я / Навроцький Е. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 2. – С. 32–34.

Анотація. У статті подано зміст фізкультурно-оздоровчих занять як найефективнішого засобу підвищення фізичного стану та здоров'я школярів. Проаналізовано наукові джерела ряду авторів, у яких фізичне виховання трактується як одна з сторін виховання, спрямована на збереження й зміцнення здоров'я, підвищення фізичної працездатності, формування життєво необхідних умінь та навичок.

Ключові слова: оздоровчі заняття, фізичний стан, здоров'я.

Аннотація. В статье подано содержание физкультурно-оздоровительных занятий как самого эффективного средства повышения физического состояния и здоровья школьников. Проанализированы научные источники

ряда авторов, в которых физическое воспитание трактуется как одно из сторон воспитания, направленное на сохранения и укрепления здоровья, повышения физической работоспособности, формирования жизненно необходимых умений и навыков.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, физическое состояние, здоровье.

Annotation. *The article deals with the essence of physical-sanitary classes as the most effective means of improving pupils' physical slate and health. The article also presents the analysis of those scientific sources whose authors consider physical training as one of the branches of education which is directed to preserving and strengthening health, raising physical efficiency and forming skills and habits of vital importance.*

Key words: *health employments, bodily condition, health.*

171. Невидомский В. А. Под постоянным контролем директора школы : [об организация внеклассной физкультурно-оздоровительной работы в 8-й средней школе г. Кутаиси] / Невидомский В. А. // Физическая культура в школе. – 1984. – № 8. – С. 45–47.

Аннотация. *Все мероприятия планируются и проводятся с учетом возрастных особенностей детей и направлены на укрепление здоровья и повышение спортивного мастерства. Благодаря кропотливой и систематической работе всего педагогического коллектива из года в год сокращается количество простудных заболеваний, уменьшается количество учащихся, отнесенных по состоянию здоровья к специальной медицинской группе.*

Ключевые слова: организация, оздоровительная работа, укрепление здоровья.

Анотація. *Всі заходи плануються і проводяться з врахуванням вікових особливостей дітей і направлені на зміцнення здоров'я і підвищення спортивної майстерності. Завдяки копіткій і систематичній роботі всього педагогічного колективу з року в рік скорочується кількість простудних захворювань, зменшується кількість учнів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи.*

Ключові слова: організація, оздоровча робота, зміцнення здоров'я.

Annotation. *All measures are planned and conducted taking into account the age-dependent features of children and directed on strengthening of health and increase of sporting trade. Due to tedious and systematic work of all pedagogical collective from year to year the amount of cold diseases grows short, the amount of student, taken on the state a health to task medical force diminishes.*

Key words: *organization, health work, strengthening of health.*

172. Никитин Б. П. Резервы здоровья наших детей / Никитин Б. П., Никитина Л. А. – М. : Физкультура и спорт, 1990. – 222 с.

Аннотация. *Авторы делятся с читателями своим опытом воспитания — физического, умственного и нравственного. Он может восприниматься*

неоднозначно, вызвать споры, но, по мнению многих ученых, врачей, педагогов, оказывается очень эффективным.

Ключевые слова: здоровье, дети, опыт.

Анотація. Автори діляться з читачами своїм досвідом виховання - фізичного, розумового і етичного. Він може сприйматися неоднозначно, викликати спори, але, на думку багатьох учених, лікарів, педагогів, виявляється дуже ефективним.

Ключові слова: здоров'я, діти, досвід.

Annotation. Authors are partaken with readers the experience of education - physical, mental and moral. He can be perceived ambiguously, to cause spores, but, in opinion of many scientists, doctors, teachers, appears very effective.

Key words: health, children, experience.

173. Новікова Г. Збереження та зміцнення здоров'я школярів за допомогою тренажерів / Новікова Г. // Фізичне виховання в школі. – 2000. – № 1. – С. 33–39.

Анотація. Представлений комплекс вправ, які виконуються на тренажері.

Ключові слова: тренажери, комплекс вправ, фізична культура.

Аннотация. Представлен комплекс упражнений, которые выполняются на тренажере.

Ключевые слова: тренажеры, комплекс упражнений, физическая культура.

Annotation. The complex of exercises which are executed on a trainer is presented.

Key words: trainers, complex of exercises, physical culture.

174. Овчинникова Н. Сучасні засоби занять оздоровчої спрямованості / Овчинникова Н., Нестерова Т., Сосіна В. // Фізичне виховання в школі. – 1997. – № 4. – С. 9–15.

Анотація. Показано, що наукові дослідження та останні публікації дають змогу кваліфіковано організувати заняття з різним контингентом осіб. Запропоновано структуру і подано характеристику сучасних оздоровчих систем.

Ключові слова: заняття, здоров'я, сучасні засоби.

Аннотация. Показано, что научные исследования и последние публикации дают возможность квалифицированно организовать занятия с разным контингентом лиц. Предложена структура и подана характеристика современных оздоровительных систем.

Ключевые слова: занятие, здоровье, современные средства.

Annotation. It is rotined that scientific researches and last publications enable skilled to organize reading with the different contingent of persons. A structure is offered and description of the modern health systems is given.

Key words: employment, health, modern facilities.

175. Огнистий А. В. Проблема готовності майбутніх вчителів-предметників до фізкультурно-оздоровчої діяльності учнів / Огнистий А. В., Огниста К. М.,

Маляр Е. І. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2013. – С. 14–19.

Анотація. У публікації розкривається проблема готовності майбутніх вчителів до фізкультурно-оздоровчої діяльності учнів. Подається розкриття актуальності піднятої проблеми, висвітлюється характеристика педагогічної системи та педагогічні умови функціонування системи підготовки майбутніх вчителів до фізкультурно-оздоровчої роботи учнів.

Ключові слова: фізичне виховання, фізична культура, спорт, студент, вчитель, фізкультурно-оздоровча діяльність.

Аннотация. В публикации раскрывается проблема готовности будущих учителей к физкультурно-оздоровительной деятельности учеников. Подается раскрытие актуальности поднятой проблемы, освещается характеристика педагогической системы и педагогические условия функционирования системы подготовки будущих учителей к физкультурно-оздоровительной работе учеников.

Ключевые слова: физическое воспитание, физическая культура, спорт, студент, учитель, физкультурно-оздоровительная деятельность.

Annotation. In a publication the problem of readiness of future teachers opens up to athletic-health activity of students. Opening of actuality of heaved up a problem is given, description of the pedagogical system and pedagogical terms of the funkciyvaniya system of preparation of future teachers lights up to to athletic-health work of students.

Key words: physical education, physical culture, sport, student, teacher, athletic-health activity.

176. Омельченко Т. Динаміка адаптаційного потенціалу організму дітей молодшого шкільного віку в процесі фізкультурно-оздоровчих занять / Тетяна Омельченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 4. – С. 49–53.

Анотація. Проведено теоретичне обґрунтування доцільності визначення і представлені дані дослідження рівня адаптаційного потенціалу організму дітей молодшого шкільного віку. Визначені шляхи поліпшення або стабілізації стану їх здоров'я за допомогою фізичної культури.

Ключові слова: діти молодшого шкільного віку, фізкультурні, оздоровчі заняття.

Аннотация. Проведено теоретическое обоснование целесообразности определения и предоставлены данные исследования уровня адаптационного потенциала организма детей младшего школьного возраста. Определены пути улучшения или стабилизации состояния их здоровья посредством физической культуры.

Ключевые слова: дети младшего школьного возраста, физкультурные, оздоровительные занятия.

Annotation. *The theoretical ground of expedience of determination of level of adaptation potential of organism of schoolchildren exposed in the article. These researches of level of adaptation possibilities of organism of schoolchildren are given.*

Key words: *children of midchildhood, athletic, health employments.*

177. Омельченко Т. Профілактика до нозологічних станів і збереження здоров'я дітей молодшого шкільного віку в процесі фізкультурно-оздоровчих занять (на прикладі фітбол-аеробіки) / Тетяна Омельченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 4. – С. 87–90.

Анотація. *Запропонований новий метод оцінки адапційного потенціалу людини на основі бальних оцінок, яка кількісно і якісно характеризує функціональний стан і фізичне здоров'я молодших школярів. Розроблена технологія корекції донозологічних станів, обумовлених чинниками ризику серцево-судинної системи (на прикладі фітбол-аеробіки).*

Ключові слова: *донозологічний стан, адапційний потенціал, фітбол-аеробіка.*

Аннотация. *Предложен новый метод оценки адапционного потенциала человека на основе балльных оценок, который количественно и качественно характеризует функциональное состояние и физическое здоровье младших школьников. Разработана технология коррекции донозологических состояний, обусловленных факторами риска сердечно-сосудистой системы (на примере фитбол-аэробики).*

Ключевые слова: *донозологическое состояние, адапционный потенциал, фитбол-аэробика.*

Annotation. *New method of estimation of adaptive human being potential on the base of mark estimation was suggested. It describes quantitatively and qualitatively the functional state and physical health of school-age children. The technology of correction of prenosological states caused by cardio-vascular system factors was developed (fitbol-aerobika).*

Key words: *prenosological state, adaptation potential, fit-ball aerobics.*

178. Осипенко Е. В. Особенности физкультурно-оздоровительных занятий с детьми 8–9 лет в группах продленного дня, проживающими в экорационных условиях / Е. В. Осипенко // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 83–87.

Аннотация. *Разработана программа физкультурно-оздоровительных занятий и инновационная методика комплексной дыхательной гимнастики для младших школьников, посещающих группы продленного дня и проживающих в экорационных условиях.*

Ключевые слова: *оздоровительные занятия, дети 8–9 лет, группы продленного дня.*

Анотація. *Розроблена програма фізкультурно-оздоровчих занять і інноваційна методика комплексної дихальної гімнастики для молодших*

школярів, які відвідують групи продовженого дня і проживають в екорадіаційних умовах.

Ключові слова: оздоровчі заняття, діти 8–9 років, групи продовженого дня.

Annotation. *The program of athletic-health employments and innovative method of complex respiratory gymnastics is developed for junior schoolboys, visitant the groups of the prolonged day and resident in ekoradiacionnykh terms.*

Key words: *health employments, children 8–9 years, groups of the prolonged day.*

179. Осипенко Е. В. Управленческая и организационно-функциональная модели физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня / Е. В. Осипенко // Здоровье для всех : сб. ст. V Междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 2013. – Ч. 2. – С. 85–89.

Аннотація. *Реалізація управленчеської і організаційно-функціональної моделі фізкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня на практике позволяет повысить эффективность физического воспитания детей младшего школьного возраста.*

Ключевые слова: *управление, организация, модель оздоровительных занятий, младшие школьники.*

Анотація. *Реалізація управлінської і організаційно-функціональної моделі фізкультурно-оздоровчих занять з молодшими школярами в групах продовженого дня на практиці дозволяє підвищити ефективність фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.*

Ключові слова: *управління, організація, модель оздоровчих занять, молодші школярі.*

Annotation. *Realization of administrative and organizational-functional model of the athletic-health reading with junior schoolboys in the groups of the prolonged day in practice allows to promote efficiency of physical education of children of midchildhood.*

Key words: *management, organization, model of health employments, junior schoolboys*

180. Осипенко Е. В. Управленческая и организационно-функциональная модели физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня / Е. В. Осипенко // Мир спорта. – 2013. – № 3(52). – С. 31–35.

Аннотація. *В статье рассматривается проблема моделирования физкультурно-оздоровительных занятий с младшими школьниками в группах продленного дня, являющихся эффективным инструментарием для организации их физического воспитания и управления им.*

Ключевые слова: *управление, организация, модель оздоровительных занятий, младшие школьники.*

Анотація. *У статті розглядається проблема моделювання фізкультурно-оздоровчих занять з молодшими школярами в групах продовженого дня, що є ефективним інструментарієм для організації їх фізичного виховання і управління ним.*

Ключові слова: управління, організація, модель оздоровчих занять, молодші школярі.

Annotation. The results of the development and verification of the administrative and organized-functional models of physical healthful activities with schoolchildren in the groups of day-care center which are effective instrument for organization and ruling of physical culture of schoolchildren are presented in this article.

Key words: management, organization, model of health employments, junior schoolboys.

181. Пашин А. А. Влияние систематических внеурочных форм занятий физическими упражнениями на здоровье школьников / Пашин А. А. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. док. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 254–255.

Аннотація. Показано, що в результаті систематических занять в секціях помітно скоротилися пропуски уроків із-за простудних захворювань.

Ключевые слова: физически упражнения, школьники, здоровье.

Анотація. Показано, що у результаті систематических занять в секціях помітно скоротилися пропуски уроків із-за простудних захворювань.

Ключові слова: фізичні вправи, школярі, здоров'я.

Annotation. It is rotined that as a result of systematic employments in sections notedly admissions of lessons grew short from cold diseases.

Key words: physical exercises, schoolboys, health.

182. Попов С. Н. Оздоровительная физическая культура как средство и метод совершенствования произвольной регуляции деятельности у младших школьников / С. Н. Попов, И. В. Кутьин // Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2012. – № 8(104). – С. 42–45.

Аннотація. Представлена психологическая характеристика студентов 16–17 лет в зависимости от типа их исходного вегетативного тонуса. Выявленные психологические особенности подростков с исходной ваготонией и симпатикотонией дают возможность дифференциации их психологического сопровождения в программах двигательного режима с учетом особенностей функционирования вегетативной нервной системы.

Ключевые слова: вегетативная нервная система, исходный вегетативный тонус, симпатикотония, ваготония, психологическая характеристика.

Анотація. Представлена психологічна характеристика студентів 16–17 років залежно від типу їх вихідного вегетативного тонусу. Виявлені психологічні особливості підлітків з вихідною ваготонією і симпатикотонією дають можливість диференціювати їх психологічий супровід в програмах рухового режиму з врахуванням особливостей функціонування вегетативної нервової системи.

Ключові слова: вегетативна нервова система, вихідний вегетативний тонус, симпатикотонія, ваготонія, психологічна характеристика.

Annotation. *Psychological characteristics of 16–17 years students depending upon there original vegetative status are found out. The obtained psychological peculiarities of children with original vagotony and sympathicotony allow differentiating their psychological supervision in the motor operation programmes on the basis of peculiar functioning of the vegetative nervous system.*

Key words: *getative nervous system, original vegetative tonus, sympathicotony, vagotony, psychological characteristics.*

183. Розпутняк Б. Д. Рациональне співвідношення вправ оздоровчого спрямування у фізичному вихованні школярів 15–17 років, які проживають в радіаційно-забрудненій місцевості, на уроках фізичної культури : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Розпутняк Богдан Дмитрович ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 20 с.

Анотація. *Проведений порівняльний аналіз особливостей фізичного стану школярів 15–17 років (фізичного розвитку, фізичної підготовленості і стану здоров'я) до і після Чорнобильської катастрофи. Проведено аналіз кількісного співвідношення фізичних вправ оздоровчого спрямування у загальній структурі навчального року. Визначені рівні взаємозв'язку рухової активності, фізичної працездатності школярів 15–17 років, які постійно проживають в умовах підвищеної радіоактивності. Розроблена методика комплексного виховання фізичних якостей у школярів 15–17 років на основі раціонального співвідношення вправ оздоровчого спрямування в позаурочному плануванні навчального процесу; чергування комплексних уроків переважно вибіркового впливу на фізичний стан і здоров'я школярів.*

Ключові слова: *фізичне виховання, школярки 15–17 років, рухова активність, співвідношення вправ, комплексні уроки, умови підвищеної радіоактивності.*

Анотація. *Разработана методика комплексного воспитания физических качеств у школьниц 15–17 лет на основе рационального соотношения упражнений оздоровительной направленности во внеурочном планировании учебного процесса.*

Ключевые слова: *физическое воспитание, школьницы 15–17 лет, двигательная активность, соотношение упражнений, комплексне уроки, условия повышенной радиоактивности.*

Annotation. *The method of complex education of physical qualities is developed for schoolgirls 15–17 years on the basis of rational correlation of exercises of health orientation in the extracurricular planning of educational process.*

Key words: *physical education, schoolgirls 15–17 years, motive activity, correlation of exercises, kompleksne lessons, terms of povyshenoy radio-activity.*

184. Ромбай О. И. Старт к большой Спартакиаде : [об организации спортивно-оздоровительной деятельности в школах Закарпатской области] / О. И. Ромбай // Физическая культура в школе. – 1985. – № 7. – С. 13.

Аннотация. Во многих школах Закарпатской области уделяется большое внимание организации спортивно-оздоровительной деятельности. Гимнастический зал укомплектован современным спортивным инвентарем и оборудованием, оборудован отличный спортивный комплекс «Юность», в который входят баскетбольные, волейбольные, гандбольные площадки, легкоатлетические секторы, универсальные ямы для прыжков, гимнастический городок с нестандартным оборудованием, полоса препятствий, беговая дорожка, игровая площадка для групп продленного дня.

Ключевые слова: спортивная, оздоровительная деятельность, школьники, Закарпатская область.

Анотація. У багатьох школах Закарпатської області приділяється велика увага організації спортивно-оздоровчої діяльності. Гімнастичний зал укомплектований сучасним спортивним інвентарем і устаткуванням, обладнаний відмінний спортивний комплекс «Юність», в який входять баскетбольні, волейбольні, гандбольні майданчики, легкоатлетичні сектори, універсальні ями для стрибків, гімнастичне містечко з нестандартним устаткуванням, смуга перешкод, бігова доріжка, ігровий майданчик для груп продовженого дня.

Ключові слова: спортивна, оздоровча діяльність, школярі, Закарпатська область.

Annotation. Large attention organization of sporting-health activity is spared in many schools of the Zakarpatskoy area. A gymnasium is manned a modern sporting inventory and equipment, an excellent sporting complex «Youth», basketball, volley-ball, handball grounds, track-and-field sectors, universal pits for jumps, gymnastic small town with a non-standard equipment, bar of obstacles, racecourse, are included in which, is equipped, playground for for the groups of the prolonged day.

Key words: sporting, health activity, schoolboys, Zakarpatskaya area.

185. Русанов В. П. Неделя спорта как средство активизации учебной и спортивно-оздоровительной работы в школе / Русанов В. П., Ахаев А. В. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. док. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 262.

Аннотация. Полученные материалы позволяют осуществлять индивидуальный подход к планированию учебной нагрузки, проводить комплекс оздоровительных мероприятий по профилактике коррекции дезадаптационных нарушений.

Ключевые слова: спорт, средство активизации, учебная, спортивная работа, школа.

Анотація. Отримані матеріали дозволяють здійснювати індивідуальний підхід до планування навчального навантаження, проводити комплекс оздоровчих заходів щодо профілактики корекції дезадаптаційних порушень.

Ключові слова: спорт, засіб активізації, навчальна, спортивна робота, школа.

Annotation. *The got materials allow to carry out the individual going near planning of the educational loading, to conduct the complex of health measures on the prophylaxis of correction of dezadaptacionnykh violations.*

Key words: *sport, mean of activation, educational, sporivnaya work, school.*

186. Сиваков Д. В. Роль внеклассной физкультурно-оздоровительной работы в снижении психической напряженности первоклассников / Д. В. Сиваков // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2012. – № 2. – С. 70–72.

Аннотація. *Експериментально обоснована внекласна фізкультурно-оздоровительная работа с целью снижения психофизического напряжения учащихся первых классов.*

Ключевые слова: *первоклассник, физкультурно-оздоровительная работа, адаптация, психическая напряженность.*

Анотація. *Експериментально обґрунтована позакласна фізкультурно-оздоровча робота з метою зниження психофізичної напруженості учнів перших класів.*

Ключові слова: *першокласник, фізкультурно-оздоровча робота, адаптація, психічна напруженість.*

Annotation. *Extracurricular athletic-health work is experimentally grounded with the purpose of decline of psychophysiological tension of first-formers.*

Key words: *first-former, sports-recreational work, adaptation, mental tension.*

187. Степанова І. Взаємодія сім'ї і школи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи / Ірина Степанова, Лідія Михайлова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 74–76.

Анотація. *У статті розкриті шляхи інноваційних підходів для організації процесу фізичного виховання в системі сім'я-школа, які дають можливість в ході навчального процесу підвищити рухову активність, поліпшити фізичну підготовленість і підвищити інтерес до занять фізичною культурою і спортом дітей молодшого шкільного віку.*

Ключові слова: *сім'я, школа, організація фізкультурної роботи.*

Аннотація. *В статье раскрыты пути инновационных подходов для организации процесса физического воспитания в системе семья — школа, которые дают возможность в ходе учебного процесса повысить двигательную активность, улучшить физическую подготовленность и повысить интерес к занятиям физической культурой и спортом детей младшего школьного возраста.*

Ключевые слова: *семья, школа, организация физкультурной работы.*

Annotation. *In the article the ways of innovative approaches are exposed for organization of process of physical education in the system of seed is school, which enable to promote motive activity, improve physical preparedness and promote interest to engaged in a physical culture and sport of children of junior school age during an educational process.*

Key words: *family, school, organization of athletic work.*

188. Сутула А. В. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня як ефективний засіб профілактики порушень постави в школярів / Сутула О. В., Пешкова О. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2012. – № 1. – С. 112–116.

Анотація. Представлено результати соціологічного дослідження, проведеного серед школярів міст Харків, Миколаїв, Вінниця. Результати досліджень свідчать, що в тих школах, де в режимі навчального дня використовуються фізкультурні хвилинки та фізкультурні паузи, кількість учнів з ознаками порушень постави суттєво зменшується.

Ключові слова: соціологічне дослідження, постава, профілактика, інформованість, фізкультурні хвилинки, фізкультурні перерви, режим навчального дня.

Аннотация. Представлены результаты социологического исследования, проведенного среди школьников городов Харьков, Николаев, Винница. Результаты исследования свидетельствуют о том, что в тех школах, где в режим учебного дня включаются физкультурные минутки и физкультурные паузы, количество учеников с признаками нарушения осанки существенно уменьшается.

Ключевые слова: социологическое исследование, осанка, профилактика, информированность, физкультурные минутки, физкультурные паузы, режим учебного дня.

Annotation. The article presents the results of sociological research conducted among schoolchildren of Kharkiv, Mykolaiv and Vinnytsya. The results of researches testify that in schools in which athletic minutes and athletic pauses are used in the mode of school day activities, the amount of pupils which is diagnosed the signs of violations of carriage diminishes substantially.

Key words: research opinion, posture, prevention, knowledge, sports minutes, sports pauses, mode of school day activities.

189. Сучасні тенденції формування стану здоров'я у міських школярів / Лиходід В. С., Говорухіна Л. Г., Дейнега І. А., Клопов Р. В. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти: матеріали Всеукр. наук. конф. – К.; Т., 1997. – С. 97–99.

Анотація. Як свідчать дані, отримані під час обстеження 580 школярів 11-17 років динаміка фізичного розвитку дітей та підлітків в нинішньому столітті характеризується значними змінами.

Ключові слова: стан здоров'я, школярі, сучасні тенденції.

Аннотация. Как свидетельствуют данные, полученные во время обследования 580 школьников 11-17 лет динамика физического развития детей и подростков в нынешнем веке характеризуется значительными изменениями.

Ключевые слова: состояние здоровья, школьники, современные тенденции.

Annotation. As information, got during an inspection 580 schoolboys 11-17 years of loud speaker of physical development of children and teenagers in present age are characterized considerable changes, testify.

Key words: *state of health, schoolboys, modern tendencies.*

190. Ткаченко С. А. Оздоровительная физическая культура как средство формирования базовых элементов учебной деятельности детей младшего школьного возраста / С. А. Ткаченко // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2011. – № 3. – С. 64.

Аннотація. Проведені дослідження в началі і в кінці навчального року, за результатами яких можна зробити висновок, що програма з оздоровчої фізичної культури для дітей з порушеннями довільної регуляції діяльності має позитивну динаміку. Проведений статистичний аналіз результатів показав значущі позитивні зміни у формуванні психомоторного розвитку і довільної регуляції діяльності дітей молодшого шкільного віку, що доводить ефективність впровадження занять з оздоровчої фізичної культури, направленої на зміцнення фізичного здоров'я і психомоторного розвитку дітей молодшого шкільного віку в масовій школі.

Ключевые слова: *оздоровительная физическая культура, физические упражнения, дети младшего школьного возраста.*

Анотація. Проведені дослідження на початку і в кінці навчального року, за результатами яких можна зробити висновок, що програма з оздоровчої фізичної культури для дітей з порушеннями довільної регуляції діяльності має позитивну динаміку. Проведений статистичний аналіз результатів показав значущі позитивні зміни у формуванні психомоторного розвитку і довільної регуляції діяльності дітей молодшого шкільного віку, що доводить ефективність впровадження занять з оздоровчої фізичної культури, направленої на зміцнення фізичного здоров'я і психомоторного розвитку дітей молодшого шкільного віку в масовій школі.

Ключові слова: *оздоровча фізична культура, фізичні вправи, діти молодшого шкільного віку.*

Annotation. *Researches are conducted at the beginning and at the end of school year, to on the result of which it is possible to draw conclusion, that the program on a health physical culture for children with violations of the arbitrary adjusting of activity has a positive dynamics. The conducted statistical analysis of results showed meaningful positive changes in forming of mentally motor development and arbitrary adjusting of activity of children of junior school age, that proves efficiency of introduction of employments on a health physical culture, to directed on strengthening of physical health and mentally motor development of children of junior school age at mass school.*

Key words: *health physical culture, physical exercises, children of junior school age.*

191. Томенко О. А. Рівень рухової активності підлітків та шляхи його підвищення на основі використання заходів оздоровчо-рекреаційного

спрямування / Томенко О. А // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 3(36). – С. 19–24.

Анотація. Досліджено рівень рухової активності підлітків Сумської області та шляхи його підвищення завдяки застосуванню заходів оздоровчо-рекреаційного спрямування. На практиці, загальноосвітні школи не в змозі забезпечити необхідний обсяг рухової активності, а спеціально організована фізична активність обмежується 30 хвилинами на день в основній масі школярів. Рівень рухової активності підлітків досліджуваних міст є низьким і складає близько 35 % гігієнічної норми. Для хлопців, порівняно з дівчатами, характерний вищий на 6% її рівень. Раціонально організований процес фізичного виховання на основі використання сучасних оздоровчо-рекреаційних технологій є одним з найефективніших шляхів підвищення рухової активності школярів.

Ключові слова: рухова активність, оздоровчо-рекреаційні заняття, підлітки, школярі.

Аннотация. Исследован уровень двигательной активности подростков Сумской области и пути ее повышения посредством применения мер оздоровительно-рекреационной направленности. На практике, школы не могут обеспечить необходимое количество физической активности, а специально организованная физическая активность ограничивается 30 минутами в день у основной массы школьников. Уровень двигательной активности подростков исследованных городов является низким и составляет около 35 % гигиенической нормы. Для мальчиков, по сравнению с девочками, характерен уровень на 6% выше. Эффективно организованный процесс физического воспитания на основе использования современных оздоровительно-рекреационных технологий является одним из наиболее эффективных способов повышения двигательной активности школьников.

Ключевые слова: двигательная активность, оздоровительно-рекреационные занятия, подростки, школьники.

Annotation. The level of physical activity of Sumy region adolescents and way of its increase by applying the measures of health-improvement and recreational directivity were investigated. Schools cannot ensure the necessary quantity of physical activity in practice, and specially organized physical activity is limited to 30 minutes during the day in bulk of schoolboys. The level of the physical activity of the investigated cities adolescents is low (about 35% of hygienic standard). For the boys in comparison with the girls, this characteristic is 6 % higher. The effectively organized process of physical training on the basis of the use of contemporary health-improvement recreational technologies is one of the most effective methods of increasing the physical activity.

Key words: moving activity, Olympic education, teenagers, schoolchildren.

192. Трачук С. В. Характеристика рухової активності хлопчиків і дівчат молодшого шкільного віку в умовах мегаполісу / Трачук С. В., Давиденко О. В. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова.

Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2013. – С. 306–311.

Анотація. У статті представлені дані про зміст і енерговитрати добового режиму рухової активності хлопчиків і дівчаток 8 років, що проживають у місті Києві.

Ключові слова: рухова активність, діти молодшого шкільного віку, енерговитрати.

Аннотація. В статті представлені дані про зміст і енерговитрати добового режиму рухової активності хлопчиків і дівчаток 8 років, що проживають у місті Києві.

Ключевые слова: двигательная активность, дети младшего школьного возраста, энергозатраты.

Annotation. In the article information is presented about maintenance and energy expenses of day's mode of motive activity of boys and girls 8 years which live in town Kiev.

Key words: motive activity, children of midchildhood, energy expenses.

193. Учись быть здоровым / под ред. Р. Г. Жбанкова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск : Полымя, 1984. – 144 с.

Аннотація. Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.

Ключевые слова: здоровье, физическая культура, программа, методика физических тренировок.

Анотація. Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.

Ключові слова: здоров'я, фізична культура, програма, методика фізичних тренувань.

Annotation. Told about the prospects of development of health physical education in a republic, about the features of complex making healthy physical exercises and natural factors.

Key words: health, physical culture, program, method of the physical trainings.

194. Учись быть здоровым / под ред. Р. Г. Жбанкова. – Минск : Полымя, 1979. – 128 с. : ил.

Аннотація. Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.

Ключевые слова: здоровье, физическая культура, программа, методика физических тренировок.

Анотація. Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.

Ключові слова: здоров'я, фізична культура, програма, методика фізичних тренувань.

Annotation. Told about the prospects of development of health physical education in a republic, about the features of complex making healthy physical exercises and natural factors.

Key words: health, physical culture, program, method of the physical trainings.

195. Учись быть здоровым / под общ. ред. Р. Г. Жбанкова. – Минск : Полымя, 1991. – 174 с.

Аннотація. Розповідається о перспективах развития оздоровительной физкультуры в республике, об особенностях комплексного закаливания физическими упражнениями и природными факторами.

Ключевые слова: здоровье, физическая культура, программа, методика физических тренировок.

Анотація. Розповідається про перспективи розвитку оздоровчої фізкультури в республіці, про особливості комплексного загартовування фізичними вправами і природними чинниками.

Ключові слова: здоров'я, фізична культура, програма, методика фізичних тренувань.

Annotation. Told about the prospects of development of health physical education in a republic, about the features of complex making healthy physical exercises and natural factors.

Key words: health, physical culture, program, method of the physical trainings.

196. Фадеев Б. Г. Формы организации массовых занятий физическими упражнениями и спортом детей младшего школьного возраста в условиях жилого микрорайона / Фадеев Б. Г., Кузьмичева Е. В. // Теория и практика физической культуры. – 1984. – № 10. – С. 31–33.

Аннотація. Полученные данные показали, что рекомендованные формы массовых занятий физическими упражнениями и спортом младших школьников органично вписываются в общий недельный режим занятий и отдыха детей, позволяют в основном удовлетворить их физкультурно-спортивные интересы. На эффективность предложенной системы массовых физкультурно-спортивных занятий указывают данные о существенном повышении общей работоспособности детей, улучшении их организованности, успеваемости не только по физической культуре, но и по всем школьным предметам.

Ключевые слова: организация массовых занятий, физические упражнения, дети, спорт.

Анотація. Отримані дані показали, що рекомендовані форми масових занять фізичними вправами і спортом молодших школярів органічно вписуються в загальний тижневий режим занять і відпочинку дітей, дозволяють в основному задовольнити їх фізкультурно-спортивні інтереси. На ефективність запропонованої системи масових фізкультурно-спортивних занять вказують дані про істотне підвищення загальної

працездатності дітей, поліпшення їх організованості, успішності не лише з фізичної культури, але і за усіма шкільними предметами.

Ключові слова: організація масових занять, фізичні вправи, діти, спорт.

Annotation. Findings rotined that the recommended forms of mass employments organically written physical exercises and sport of junior schoolboys into the general a week's mode of employments and rest of children, allow mainly to satisfy their athletic-sporting interests. On efficiency of the offered system of mass athletic-sporting employments information specify about the substantial increase of general capacity of children, improvement of their good organization, to progress not only on physical to the culture, but also on all school objects.

Key words: organization of mass employments, physical exercises, children, sport.

197. Федорак О. Питання індикативності оцінки фізичного стану школярів в оздоровчій фізичній культурі / Олександр Федорак // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2003. – Вип. 3, ч. 2. – С. 100–105.

Анотація. Ставиться питання розробки комплексу тестів для оцінки кількісних параметрів фізичного стану учнів та нормативних результатів щодо уведених тестів, які повинні враховувати індивідуальні особливості розвитку організму дітей.

Ключові слова: тести, фізичний стан, індикативність.

Аннотация. Ставится вопрос разработки комплекса тестов для определения качественных показателей физического состояния школьников и нормативных результатов, которые должны учитывать индивидуальные особенности развития детского организма.

Ключевые слова: тесты, физическое состояние, индикативность.

Annotation. The question is being put of the complex tests' elaboration for the qualitative parameters evaluation of the schoolchildren's physical condition and the normative results of the tests introduced that should be based on the individual development features of the children.

Key words: tests, physical condition, indicativeness.

198. Физкультурно-оздоровительная работа в школе : пособие для учителя / под ред. А. М. Шлемина. – М. : Просвещение, 1988. – 144 с. : ил.

Аннотация. В методическом пособии отражены результаты многолетних исследований, посвященных изучению научно-практических аспектов организации двигательного режима в школах и группах продленного дня. В книге изложены основные принципы организации двигательного режима с учетом педагогических и физиологических требований.

Ключевые слова: физкультурная и оздоровительная работа в школе, организация двигательного режима, группы продленного дня.

Анотація. У методичному посібнику розкриті результати багатолітніх досліджень, присвячених вивченню науково-практичних аспектів організації рухового режиму в школах і групах продовженого дня. У книзі викладені

основні принципи організації рухового режиму з врахуванням педагогічних і фізіологічних вимог.

Ключові слова: *фізкультурна і оздоровча робота в школі, організація рухового режиму, групи продовженого дня.*

Annotation. *The results of long-term researches are reflected in a methodical manual, nauchno-prakticheskikh aspects of organization of the motive mode devoted a study in schools and groups of the prolonged day. In a book basic principles of organization of the motive mode are expounded taking into account pedagogical and physiological requirements.*

Key words: *athletic and health work at school, organization of the motive mode, groups of the prolonged day.*

199. Фізкультурно-оздоровча діяльність у навчально-виховній сфері та фізичне виховання : Закон України "Про фізичну культуру і спорт" // Фізичне виховання в школі. – 1996. – № 1. – С. 42.

Анотація. *У навчально-виховній сфері (дошкільних виховних закладах, середніх загальноосвітніх, професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладах) фізкультурно-оздоровча робота здійснюється у поєднанні з фізичним вихованням дітей та молоді, з урахуванням стану здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку.*

Ключові слова: *фізичне виховання, діти, молодь, стан здоров'я, рівень фізичного та психічного розвитку.*

Анотація. *В учебно-воспитательной сфере (дошкольных воспитательных заведениях, средних общеобразовательных, профессиональных учебно-воспитательных, высших учебных заведениях) физкультурно-оздоровительная работа осуществляется в сочетании с физическим воспитанием детей и молодежи, с учетом состояния здоровья, уровня физического и психического развития.*

Ключевые слова: *физическое воспитание, дети, молодежь, состояние здоровья, уровень физического и психического развития.*

Annotation. *Athletic-health work is carried out an educational educate sphere (preschool educate establishments, middle general, professional educational educate, higher educational establishments) in combination with physical education of children and young people, taking into account the state of health, level of physical and psychical development.*

Key words: *physical education, to put, young people, state of zdorov'ya, level of physical and psychical development.*

200. Ханжиева А. Я. Решение эколого-социальных проблем воспитания детей и подростков через "физкультурно-оздоровительное пространство" / Ханжиева А. Я. // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2009. – № 5. – С. 16–17.

Анотація. *Цель исследования – привлечь детей и подростков к физкультурно-спортивному пространству.*

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительное пространство, межведомственные проблемы охраны здоровья детей, реабилитационные и оздоровительные мероприятия.

Анотація. Мета дослідження – залучити дітей і підлітків до фізкультурно-спортивного простору.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчий простір, міжвідомчі проблеми охорони здоров'я дітей, реабілітаційні і оздоровчі заходи.

Annotation. The purpose of the research was to attract children and teenagers to sports-recreational activity. The sports-recreational environment created by the researchers in an educational institution was proved to facilitate independence and self-realization of school-child in recreational activity, where admission of physical culture by a child as a personal value was a positive result.

Key words: sports-recreational environment, interdepartmental problems of children health care, rehabilitation and educational programs, introduction of health-saving and health-forming technologies.

201. Ходжаев Ш. Г. Оздоровительная физическая культура специальной направленности у детей школьного возраста с бронхиальной астмой : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Ходжаев Шавкат Гулямович ; ГЦОЛИФК. – М., 1991. – 22 с.

Аннотація. Розроблена дифференційована методика фізических упражнень и других форм физической культуры у детей с бронхиальной астмой с учетом нарушения функции и органов дыхания.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, дети школьного возраста, бронхиальная астма.

Анотація. Розроблена диференційована методика фізических вправ і інших форм фізичної культури у дітей з бронхіальною астмою з урахуванням порушення функції і органів дихання.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, діти шкільного віку, бронхіальна астма.

Annotation. The differentiated method of physical exercises and other forms of physical culture is developed for children with bronchial asthma taking into account a parafunction and breathing organs.

Key words: health physical culture, children of school age, bronchial asthma.

202. Холодный А. И. Некоторые аспекты летнего оздоровления школьников / Холодный А. И. // Физическое воспитание студентов. – 2010. – № 2. – С. 128–132.

Аннотація. Рассмотрены аспекты оздоровления школьников во время летних каникул в учреждениях системы образования Харьковской области. Исследованием установлено, что отмечается общая тенденция к увеличению количества школьников, которые летом оздоровились в учреждениях системы образования. Однако отмечается общее уменьшение

количества оздоровительных учреждений, в частности уменьшение сети профильных оздоровительных учреждений, учреждений труда и отдыха, учреждений для детей с девиантным поведением. В основном, оздоровление школьников летом, в том числе и детей льготного контингента, происходит в учреждениях образования дневного типа пребывания.

Ключевые слова: школьники, отдых, летние каникулы, учреждения образования, оздоровление.

Анотація. Розглянуто аспекти оздоровлення школярів під час канікул влітку у закладах системи освіти Харківській області. Дослідженням встановлено, що змінюється загальна тенденція до збільшення кількості школярів, що оздоровилися улітку в закладах системи освіти. Однак, відбувається загальне зменшення кількості оздоровчих закладів, зокрема зменшення мережі профільних оздоровчих закладів, закладів праці та відпочинку, установ для дітей з девіантною поведінкою. В основному оздоровлення школярів улітку, в тому числі і дітей пільгового контингенту, відбувається у закладах та установах освіти денного типу перебування.

Ключові слова: школярі, відпочинок, канікули улітку, установи освіти, оздоровлення.

Annotation. The aspects of making healthy schoolboys are considered during summer vacations in establishments of the system of formation Kharkov's region. A general tendency is marked to the increase of amount of schoolboys in summer health establishments of the system of education. The general diminishing of amount of health establishments is marked. The network of type health establishments diminishes, establishments of labour and rest, establishments for children with deviant behavior. In most cases making healthy of schoolboys a summer takes place in establishments of formation of daily type of stay.

Key words: schoolboys, rest, summer vacations, establishments of education, making healthy.

203. Цьось А. Технологія формування інтересу школярів до фізкультурно-оздоровчої діяльності / Цьось А., Кравчук Я., Войнаровська Н. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2006. – С. 96 – 97.

Анотація. Формування інтересу до фізкультурно-оздоровчої діяльності у дітей потребує цілеспрямованої та системної діяльності вчителя, яка включає формування спеціальних знань, практичну діяльність учнів та створення позитивного емоційного фону.

Ключові слова: технологія, формування, інтерес, школярі, оздоровча діяльність.

Аннотация. Формирование интереса к физкультурно-оздоровительной деятельности у детей нуждается в целеустремленной и системной деятельности учителя, которая включает формирование специальных знаний, практическую деятельность учеников и создание позитивного эмоционального фона.

Ключевые слова: технология, формирование, интерес, школьники, оздоровительная деятельность.

Annotation. *Forming of interest to athletic-health activity at children needs purposeful and system activity of teacher, which includes forming of the special knowledges, practical activity of students and creation of positive emotional background.*

Key words: *technology, forming, interest, schoolboys, health activity.*

204. Чеховська Л. Інноваційні підходи організації спортивно-оздоровчої роботи зі школярами (на прикладі Польщі) / Чеховська Л., Зайдовий П. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали III Межрегіон. наук.-практ. конф. – Л., 2002. – С. 58–59.

Анотація. *Метою роботи є пошук нових форм організації позаурочної спортивно-оздоровчої роботи зі школярами.*

Ключові слова: *організація спортивної роботи, школярі, Польща.*

Аннотація. *Целью работы является поиск новых форм организации внеурочной спортивно-оздоровительной работы со школьниками.*

Ключевые слова: *организация спортивной работы, школьники, Польша.*

Annotation. *The purpose of work is a search of new forms of organization extracurricular sporting health work with schoolboys.*

Key words: *organization of sporting work, schoolboys, Poland.*

205. Чиженок Т. М. Оцінка виконання випробувань фізкультурно-оздоровчого комплексу "Крок до здоров'я" учнями 16–17 років / Чиженок Т. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2009. – № 8. – С. 162 – 164.

Анотація. *Надана оцінка виконання нормативів фізкультурно-оздоровчого комплексу і визначений рівень фізичного здоров'я учнів старшого шкільного віку.*

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровчий комплекс, знання, обсяг рухової активності, фізичний розвиток, фізичне здоров'я.*

Аннотація. *Дана оценка выполнения нормативов физкультурно-оздоровительного комплекса и выявлен уровень физического здоровья учащихся старшего школьного возраста.*

Ключевые слова: *физкультурно-оздоровительный комплекс, знания, объем двигательной активности, физическое развитие, физическое здоровье.*

Annotation. *The estimation of implementation of norms of athletic-health complex is given and a physical health of student level is exposed senior school age. Parameters of volume of a week motor performance of girls and young men of 16-17 years answered a low level.*

Key words: *athletic-health complex, knowledge's, volume of motive activity, physical development- physical health.*

206. Чухров Г. В. Подготовка детей к школьному режиму с применением физкультурно-оздоровительных мероприятий / Чухров Г. В., Сагалаков Л. Н. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. докл. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 280–281.

Аннотация. С целью улучшения адаптации детей к школьному режиму проведена физкультурно-оздоровительная работа со старшими и подготовительными группами в детских садах в течение двух лет.

Ключевые слова: дети школьный режим, мероприятия.

Анотація. З метою кращої адаптації дітей до шкільного режиму проведена фізкультурно-оздоровча робота зі старшими і підготовчими групами в дитячих садках протягом двох років.

Ключові слова: діти шкільний режим, заходи.

Annotation. With the purpose of the best adaptation of children to the school mode athletic-health work is conducted with senior and preparatory groups in child's gardens during two years.

Key words: children are the school mode, measures.

207. Шамардіна Г. Элементы тенісу на уроках фізичної культури як шлях удосконалення оздоровчої роботи з дітьми молодшого шкільного віку / Галина Шамардіна, Людмила Шуба // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 6(115). – С. 46–48.

Анотація. Приділено особливу увагу градації навчальних годин навчального матеріалу та поділу його впродовж усього навчального року, використанню методів і принципів, технічних засобів, різновиду спортивного обладнання.

Ключові слова: методика навчання, елементи тенісу, молодший шкільний вік, навчальні години, спортивне обладнання, авторська методика.

Аннотация. Уделено особое внимание градации учебных часов обучаемого материала и распределению его на протяжении всего учебного года, использованию методов и принципов, технических средств, разнообразию спортивного оборудования.

Ключевые слова: методика обучения, элементы тенниса, младший школьный возраст, учебные часы, спортивное оборудование, авторская методика.

Annotation. In the article we look through the academic hour's gradation and distribution of material during the school year, using of methods and concepts, gadgetry, different sport equipment.

Key words: methods of teaching, tennis elements, primary school, the academic hour's, sport equipment, author's methodology.

208. Шаповал В. М. Вплив фізкультурно-оздоровчих занять засобами футболу на рівень розумової працездатності школярів 5–6 класів / Шаповал В. М. // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України : матеріали XII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених з міжнар. участю. – Суми, 2012. – Т. 1. – С. 259–262.

Анотація. У статті розглянуто питання щодо впливу фізкультурно-оздоровчих занять з футболу на рівень розумової працездатності школярів

5-6 класів. Визначено показники продуктивності і точності уваги школярів, їх розумові здібності на початку та в кінці навчального року.

Ключові слова: оздоровчі заняття, футбол, розумова працездатність, школярі.

Аннотація. В статті рассмотрен вопрос относительно влияния физкультурно-оздоровительных занятий по футболу на уровень умственной работоспособности школьников 5-6 классов. Определены показатели производительности и точности внимания школьников, их умственные способности в начале и в конце учебного года.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, футбол, умственная работоспособность, школьники.

Annotation. In the article a question is considered in relation to influence of athletic-health employments after football on the level of mental capacity of schoolboys 5-6 classes. Certainly indexes of the productivity and exactness of attention of schoolboys, their mental abilities at the beginning and at the end of school year.

Key words: health employments, football, mental capacity, schoolboys.

209. Шаповал В. Динаміка психофункціональних показників школярів 11–12 річного віку на оздоровчих заняттях з елементами футболу / Віталій Шаповал // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2012. – № 2. – С. 58–61.

Анотація. У статті розглянуто питання про вплив фізкультурно-оздоровчих занять з футболу на рівень розумової працездатності школярів 5-6 класів. Виявлені показники продуктивності і точності уваги школярів, їх розумові здібності на початку і наприкінці навчального року. Досконалий аналіз дозволив визначити динаміку підвищення рівня розумової працездатності і ефективності занять оздоровчої спрямованості засобами футболу на організм дитини.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі заняття, футбол, розумова працездатність, школярі.

Аннотація. В статті рассмотрен вопрос о влиянии физкультурно-оздоровительных занятий по футболу на уровень умственной работоспособности школьников 5-6 классов. Выявлены показатели продуктивности и точности внимания школьников, их умственные способности в начале и конце учебного года. Совершенный анализ позволил определить динамику повышения уровня умственной работоспособности и эффективности занятий оздоровительной направленности средствами футбола на организм ребенка.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные занятия, футбол, умственная работоспособность, школьники.

Annotation. The article touches upon the impact of sports and health-improving classes in football on the level of mental activity of 5 - 6 form pupils. The indexes of productivity and accuracy of pupils' attention and their mental abilities at the beginning and the end of school year have been determined. This analysis allowed

to determine the dynamics of the mental capacity level and effectiveness of health orientation classes by means of football for child's organism.

Key words: *sports and health-improving classes, football, mental activity, pupils.*

210. Шиян О. Науково-методичні основи реалізації оздоровчої програми фізичного виховання молодших школярів / Олена Шиян // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2001. – Вип. 5, т. 1. – С. 274–276.

Анотація. *Сучасні умови життя пред'являють високі вимоги до фізичного рівня розвитку. Питання виокремлення засобів і методів для реалізації оздоровчих програм фізичного виховання молодших школярів є дуже актуальним.*

Ключові слова: *оздоровчі програми, фізичне виховання, молодші школярі.*

Аннотація. *Настоящие условия жизни предъявляют высокие требования к физическому уровню развития. Вопросы выделения средств и методов для реализации оздоровительных программ физического воспитания младших школьников является очень актуальным.*

Ключевые слова: *оздоровительные программы, физическое воспитание, младшие школьники.*

Annotation. *Present condition of life makes high demands of the physical development level, capacity for work and functional state of children's organisms. The questions of selection of means and methods of physical training, directed to receive maximum healthy effect by physical training at the younger school age, acquire special meaning, because exactly at the age of 7-10 the foundation of le human health is laid.*

Key words: *health programs, physical education, junior schoolboys.*

211. Шкирьянов Д. Э. Методика физкультурно-оздоровительных занятий на дорожке здоровья с музыкальным сопровождением для детей 11–13 лет в условиях детского реабилитационно-оздоровительного центра / Шкирьянов Д. Э. // Мир спорта. – 2013. – № 1(50). – С. 53–60.

Аннотація. *Низкий уровень научно-методического обеспечения физического воспитания в детских реабилитационно-оздоровительных центрах Республики Беларусь актуализирует необходимость совершенствования существующих и разработки новых форм и методик физкультурно-оздоровительных занятий со школьниками, учитывающих специфику работы данных учреждений. В статье представлены содержание и эффективность методики занятий на дорожке здоровья с музыкальным сопровождением физической нагрузки для детей 11-13 лет в условиях детского реабилитационно-оздоровительного центра.*

Ключевые слова: *оздоровительные занятия, методика, физическое воспитание.*

Анотація. *У статті представлені зміст і ефективність методики занять на доріжці здоров'я з музичними супроводом фізичного навантаження для дітей 11-13 років в умовах дитячого реабілітаційно-оздоровчого центру.*

Ключові слова: оздоровчі заняття, методика, фізичне виховання.

Annotation. *Low level of scientific and methodical ensuring physical training in the children's rehabilitation and improving centers of Republic of Belarus staticizes need of improvement existing and development of new kits and techniques of sports and improving occupations with school students considering specifics of work of data of establishments. The contents and efficiency of a technique of occupations are presented in article on a health path with musical maintenance of physical activity for children of 11-13 years in the conditions of the children's rehabilitation and improving center.*

Key words: *health employments, method, physical education.*

212. Шулікін Д. Змагання, що зміцнюють фізичне і моральне здоров'я: [фінальний тур II Всеукраїнського фестивалю "Нашадки козацької слави"] / Шулікін Д. // Фізичне виховання в школі. – 2007. – № 5/6. – С. 11 – 12.

Анотація. *Багатьох хвороб, що діагностують сьогодні у старшокласників можна було б уникнути, займаючись фізкультурою. Метою змагань школярів «Козацький гарт», які вже другий рік поспіль проводить Міністерство освіти і науки України, є формування здорового способу життя, підвищення соціальної активності й зміцнення здоров'я дітей, залучення школярів до фізичної культури. Змагання також містять елементи патріотичного виховання.*

Ключові слова: *змагання, фізичне, моральне здоров'я.*

Аннотація. *Целью соревнований школьников «Козацкая закалка», которые уже второй год подряд проводит Министерство образования и науки Украины является формирование здорового образа жизни, повышения социальной активности и укрепления здоровья детей, привлечения школьников к физической культуре. Соревнования также содержат элементы патриотического воспитания.*

Ключевые слова: *соревнование, физическое, моральное здоровье.*

Annotation. *Many illnesses which diagnose it is today possible it would be to avoid at senior pupils, engaged in physical education. By the purpose of competitions of schoolboys the «Cossack tempering», which already the second year conducts Department of education and science of Ukraine in succession, there is forming of healthy appearance life, increase of social activity and strengthening of health of children, bringing in of schoolboys to the physical culture. Competitions contain the elements of patriotic education also.*

Key words: *competition, physical, moral health.*

213. Щинов О. Є. Нормування фізичних навантажень в рекреаційно-оздоровчих походах школярів / Щинов О. Є. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали регіон. наук.-практ. конф. – Л., 1998. – С. 56–57.

Анотація. *Експериментально доведені оптимальні та допустимі норми ваги рюкзака для школярів 12-15 років в залежності від власної ваги дозволяють*

диференційовано підходити до вирішення оздоровчих завдань під час одноденних походів.

Ключові слова: фізичні навантаження, похід, школярі.

Аннотація. Экспериментально определены оптимальные и допустимые нормы веса рюкзака для школьников 12-15 лет в зависимости от собственного веса, которые позволяют дифференцированно подходить к решению оздоровительных задач во время однодневных походов.

Ключевые слова: физические нагрузки, поход, школьники.

Annotation. The optimum and possible norms of weight of backpack are experimentally certain for schoolboys 12-15 years depending on own weight, which allow it is differentiated to go near the decision of health tasks during one-day hikes.

Key words: physical loadings, hike, schoolboys.

оздоровчі заняття студентів навчальних закладів різного рівня акредитації

214. Астраханцев Е. А. Дозированный бег и ритмическая гимнастика в комплексной программе оздоровительных занятий со студентками : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 "Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры" / Астраханцев Евгений Александрович ; ГЦОЛИФК. – М., 1991. – 22 с.

Аннотація. Впервые разработана и научно обоснована методика комплексного использования оздоровительного бега и ритмической гимнастики для студенток во внеучебное время.

Ключевые слова: дозированный бег, ритмическая гимнастика, комплексная программа, студентки.

Анотація. Уперше розроблена і науково обґрунтована методика комплексного використання оздоровчого бігу і ритмічної гімнастики для студенток у позаурочний час.

Ключові слова: дозований біг, ритмічна гімнастика, комплексна програма, студентки.

Annotation. First developed and the method of the complex use at health run and rhythmic gymnastics is scientifically grounded for students in after educational time.

Key words: at dosed run, rhythmic gymnastics, complex program, students.

215. Багирова С. К. Оздоровительная и профессионально-прикладная эффективность физкультурно-массовой работы в общежитии СПТУ (на примере строительного) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки”; [спец.] 14.00.07 „Гигиена” / Багирова Севда Абдул Керим Кызы ; ГЦОЛИФК. – М., 1987. – 23 с.

Аннотація. Розроблена і експериментально обоснована програма масових фізкультурно-оздоровительних самостійних занять учасників, оснований на постійному контролі досягнень со сторони тренера-преподавателя.

Ключевые слова: програма, заняття по фізкультурі, учасники, тренер.

Анотація. Розроблена і експериментально обґрунтована програма масових фізкультурно-оздоровчих самостійних занять учнів, заснована на постійному контролі досягнень з боку тренера-викладача.

Ключові слова: програма, заняття з фізичної культури, учні, тренер.

Annotation. Developed and the program of mass athletic-health independent employments is experimentally grounded studying, based on the permanent control of achievements from the side of trainer-teacher.

Key words: program, employments on physical education, studying, trainer.

216. Базильчук В. Визначення підходів до вивчення проблем активізації спортивно-оздоровчої діяльності студентів / Віра Базильчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2002. – Вип. 6, т. 1. – С. 146–148.

Анотація. У статті розглянуто проблеми спортивно-оздоровчої діяльності студентів.

Ключові слова: оздоровча діяльність, студенти, вивчення підходів.

Аннотація. В статье рассмотрены проблемы спортивно-оздоровительной деятельности студентов.

Ключевые слова: оздоровительная деятельность, студенты, изучение подходов.

Annotation. In the article the problems of sports-health activity of students, methods, tasks of our future experiment are pointed out. Different approaches to the problem of students sport-health improvement activity.

Key words: health activity, students, study of approaches.

217. Базильчук В. Б. Організаційні засади активізації спортивно-оздоровчої діяльності студентів в умовах вищого навчального закладу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Базильчук Віра Богданівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2004. – 22 с.

Анотація. Апробовано організаційну модель спортивно-оздоровчої діяльності, яка дозволяє в умовах навчального закладу підвищити обсяги рухової активності, покращити стан здоров'я та рівень фізичної підготовки студентів.

Ключові слова: організація, спортивна, оздоровча діяльність, студенти.

Аннотація. Разработана организационная модель спортивно-оздоровительной деятельности, которая в условиях вуза способствует повышению объема двигательной активности студентов, улучшает уровень их физической подготовленности и здоровья.

Ключевые слова: организация, спортивная, оздоровительная деятельность, студенты.

Annotation. The organizational model of sporting-health activity which in the conditions of institute of higher is instrumental in the increase of volume of motive activity of students is developed, improves the level of their physical preparedness and health.

Key words: organization, sporting, health activity, students.

218. Базильчук В. Роль структурних підрозділів Хмельницького національного університету в організації спортивно-оздоровчої діяльності студентів / Базильчук В., Свіргунець Є. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 1. – С. 289 - 293.

Анотація. Оскільки у багатьох ВНЗ відсутні спортивні клуби, а робота кафедр фізичного виховання проводиться на недостатньому організаційному рівні, видається перспективним створення у них аналогічних організаційних структурних підрозділів. Це невимагає матеріальних витрат, а скоріше навпаки, вищезгадані структурні підрозділи дають змогу заробляти певні кошти для забезпечення власних потреб. Окрім цього, названі структурні нововведення сприяють покращенню навчального і позанавчального процесу, здатні забезпечити оптимальні обсяги рухової активності студентів, формувати позитивне ставлення до систематичних занять фізичними вправами, покращити стан спортивної діяльності у ВНЗ.

Ключові слова: спортивно-оздоровча діяльність, фізична активність, організаційна модель.

Аннотация. Поскольку во многих вузах отсутствуют спортивные клубы, а работа кафедр физического воспитания проводится на недостаточном организационном уровне, кажется перспективным создание аналогичных организационных структурных подразделений. Это не требует материальных расходов, а скорее наоборот, вышеупомянутые структурные подразделения дают возможность зарабатывать определенные средства для обеспечения собственных потребностей. Кроме этого, названные структурные нововведения способствуют улучшению учебного и внеучебного процесса, способны обеспечить оптимальные объемы двигательной активности студентов, формировать позитивное отношение к систематическим занятиям физическими упражнениями, улучшить состояние спортивной деятельности в вузе.

Ключевые слова: спортивно-оздоровительная деятельность, физическая активность, организационная модель.

Annotation. The aim of research lied down in elaboration of organisative model of physical-sanitori student's activity of high technical outside of studing process and during rest days. It was first suddested and tested organization model of physical-sanitori activity, which allowes to increase amounts of moving activity in high technical schools conditions improve health and the level of physical preparations of student's.

Key words: *physical-sanitori activity, physical preparation, organization model.*

219. Базильчук В. Організаційна модель активізації спортивно-оздоровчої діяльності у вищому навчальному закладі / Віра Базильчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2004. – Вип. 8, т. 3. – С. 14–18.

Анотація. *Сформована та впроваджена організаційна модель спортивно-оздоровчої діяльності студентів ХДУ в режимі навчання, позанавчальний час, вихідні та канікулярні дні враховує всі можливі і прийнятні для студентів варіанти залучення до спортивно-оздоровчої діяльності, задоволення їх фізкультурних інтересів, забезпечення оптимальних обсягів рухової активності, підвищення фізичної підготовленості, фізичного здоров'я, що отримало підтвердження результатами експерименту.*

Ключові слова: *модель, спортивна, оздоровча діяльність, вищий навчальний заклад.*

Аннотация. *Сформированная и апробированная организационная модель спортивно-оздоровительной деятельности студентов ХДУ в режиме учебы, внеучебное время, выходные и каникулярные дни, учитывает все возможные и приемлемые для студентов варианты привлечения к спортивно-оздоровительной деятельности, удовлетворение их физкультурных интересов, обеспечение оптимальных объемов двигательной активности, повышения физической подготовленности, физического здоровья, что получило подтверждение результатами эксперимента.*

Ключевые слова: *модель, спортивная, оздоровительная работа, высшее учебное заведение.*

Annotation. *In the article the problems of health students. Carrying out pedagogical experiment that recommends substitution occupation OFF of occupation sports. Discover influence these occupation of figure physical health students in the institute.*

Key words: *model, sporting, health work, higher educational establishment.*

220. Безугла Л. Фізична культура у формуванні здорового способу життя студентів / Безугла Л. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2004. – Вип. 8, т. 4. – С. 11–15.

Анотація. *Організація роботи з фізичного виховання студентської молоді вимагає всілякого підвищення ролі самостійних занять фізичними вправами, що виховує, як провідного принципу педагогіки, покликаною забезпечити формування у майбутніх вчителів спеціальних знань і практичних навичок з їх використання в організації здорового способу життя. Величезне виховне значення фізичної культури обумовлюється не тільки оздоровчими функціями, що сприяють розумному використанню вільного часу, але і сприяють формуванню морально-ціннісних орієнтацій, збуджує інтерес, породжує нові потреби, активізує волю, енергію.*

Ключові слова: *фізична культура, здоровий спосіб життя, студенти.*

Аннотация. Организация работы по физическому воспитанию студенческой молодежи требует всевозможного повышения роли самостоятельных занятий физическими упражнениями, как ведущего принципа педагогики, призванного обеспечить формирование у будущих учителей специальных знаний и практических навыков по их использованию в организации здорового образа жизни. Огромное воспитательное значение физической культуры обуславливается не только оздоровительными функциями, которые способствуют умному использованию свободного времени, но и способствуют формированию морально ценностных ориентации, возбуждает интерес, порождает новые потребности, активизирует волю, энергию.

Ключевые слова: физическая культура, здоровый образ жизни, студенты.

Annotation. In the article ways and methods of use of independent occupations by physical training for perfection of teaching and educational process in pedagogical institute are opened. The problem of optimization of an impellent mode now days have got actual value in connection with on intensification of educational process, high intellectual and emotional loading, restriction of impellent activity of the student etc. One of the parameters of student's activity from the point of view of use of physical training is their activity on an amateur basis.

Key words: adaptation, motive activity, physical training, physical education, self-education, self-perfection.

221. Бондарев В. А. Возможности рекреационно-оздоровительных комплексов в оздоровительном процессе студентов специальных учебных групп / Бондарев В. А., Койпиш С. В. // Физическая культура и спорт в системе образования : материалы VI Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием. – Красноярск, 2003. – С. 259 – 269.

Аннотация. Гиподинамия и стресс являются причиной многих функциональных и структурных изменений в организме. В статье рассмотрена концепция оздоровления посредством использования рекреационно-оздоровительных комплексов.

Ключевые слова: гиподинамия, стресс, профилактика, рекреационно-оздоровительный комплекс, тренажер, баня, вода, релаксация.

Анотація. Гіподинамія і стрес є причиною багатьох функціональних і структурних змін в організмі. У статті розглянута концепція оздоровлення через використання рекреаційно-оздоровчих комплексів.

Ключові слова: гіподинамія, стрес, профілактика, рекреаційно-оздоровчий комплекс, тренажер, баня, вода, релаксація.

Annotation. Hypodynamia and stress are reason of many functional and structural changes in an organism. Conception of making through the use of health complexes healthy is considered in the article.

Key words: gipodinamiya, stress, prophylaxis-health complex, trainer, banya, water, relaks.

222. Бурень Н. В. Об особенностях совершенствования функционального состояния организма студентов в процессе физкультурно-оздоровительных занятий / Н. В. Бурень // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 428.

Аннотация. Результаты исследования показали, что в процессе совершенствования функционального состояния организма студентов существуют особенности, которые необходимо учитывать.

Ключевые слова: особенности, функциональное состояние, студенты, занятия физической культурой и спортом.

Анотація. Результати дослідження показали, що в процесі вдосконалення функціонального стану організму студентів існують особливості, які необхідно враховувати.

Ключові слова: особливості, функціональний стан, студенти, заняття фізичною культурою і спортом.

Annotation. Research results rotined that in the process of perfection of the functional state of organism of students there are features which must be taken into account.

Key words: features, functional state, students, engaged in a physical culture and sport.

223. Буц А. Н. Физкультурно-оздоровительные формы здорового образа жизни молодежи / Буц А. Н., Чуча Ю. И. // Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях : материалы электрон. науч. конф. – Х., 2005. – С. 26–30.

Аннотация. Достижение оптимального уровня физической и технической подготовленности и развития функциональных возможностей организма учащихся (студентов) требует в настоящее время трех-четырёх и более раз в неделю регулярных плановых занятий.

Ключевые слова: здоровый образ жизни, формы, молодежь.

Анотація. Досягнення оптимального рівня фізичної і технічної підготовленості і розвитку функціональних можливостей організму студентів вимагає в даний час три-чотири і більше разів в тиждень регулярних планових занять.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, форми, молодь.

Annotation. Achieving the optimum level of physical and technical preparedness and development of functional possibilities of organism studying (students) requires presently three-four and more than times per a week of the regular planned employments.

Key words: healthy way of life, forms, young people.

224. Вайнбаум Я. С. Некоторые концептуальные подходы к подготовке студентов по специальности методиста оздоровительной физкультуры / Вайнбаум Я. С. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. док. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 170 – 171.

Аннотация. *Оздоровительная физкультура – это сочетание научно-методических знаний, определенных по структуре и дозировке средств и материально-технических факторов, необходимых для повышения уровня здоровья. Выпускник факультета физической культуры, подготавливаемый по второй специальности – методист оздоровительной физкультуры, - должен дополнительно к первой специальности - учитель физической культуры - владеть определенными знаниями, умениями и навыками, которые мы объединили в три группы.*

Ключевые слова: *студенты, подготовка, методика, оздоровительная физическая культура.*

Анотація. *Оздоровча фізкультура - це поєднання науково-методичних знань, визначених за структурою, дозуванням засобів і матеріально-технічних чинників, які необхідні для підвищення рівня здоров'я. Випускник факультету фізичної культури, що готується за другою спеціальністю, - методиста оздоровчої фізкультури, - повинен додатково до першої спеціальності - вчитель фізичної культури - володіти певними знаннями, вміння і навичками, які ми об'єднали в три групи.*

Ключові слова: *студенти, підготовка, методика, оздоровча фізична культура.*

Annotation. *Health physical education is combination of scientifically-methodical knowledges, certain on a structure and dosage of facilities and material and technical factors, necessary for the increase of health level. A graduating student of faculty of physical culture, prepared on the second speciality, is a methodist of health physical education, -dolzhen additionally to the first speciality is a teacher of physical culture - to own certain knowledges, abilities and and by skills which we united in three groups.*

Key words: *students, preparation, method, health physical culture.*

225. Використання сучасних оздоровчих технологій у фізкультурно-оздоровчій діяльності студентів / Вікторія Іваночко, Ірина Грибовська [та ін.] // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 120–123.

Анотація. *Визначені можливості використання занять з оздоровчого фітнесу в фізкультурно-оздоровчій діяльності студентів.*

Ключові слова: *оздоровчі технології, оздоровча діяльність, студенти, оздоровчий фітнес.*

Аннотация. *Определены возможности использования занятий по оздоровительному фитнесу в физкультурно-оздоровительной деятельности студентов.*

Ключевые слова: *оздоровительные технологии, оздоровительная деятельность, студенты, оздоровительный фитнес.*

Annotation. *Possibilities of the use of employments are certain on health fitnessu in athletic-health activity of students.*

Key words: *health technologies, health activity, students, health fitness.*

226. Вишневский В. А. Эффективность реализации индивидуальных оздоровительных программ в специальных медицинских группах вуза / В. А. Вишневский, Е. Н. Лопатникова, А. Н. Михайлова // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 8. – С. 91–93.

Аннотация. Апробирована модель деятельности специальных медицинских групп вуза, основанная на принципах формирования и саморазвития культуры здоровья, разработки индивидуальных оздоровительных программ нозологической, профессионально-прикладной и региональной направленности, ресурсного, синергетического и природосообразного подходов. С этой целью осуществлена организационная перестройка учебно-воспитательного процесса физического воспитания с включением в расписание занятий студентов 1-го курса экспериментальной группы (ЭГ) одного методико-практического занятия в неделю. Они были призваны сформировать научное понимание сущности здоровья и здорового образа жизни, разработать и защитить индивидуальную оздоровительную программу.

Ключевые слова: специальные медицинские группы, инновационная модель работы, индивидуальные оздоровительные программы.

Анотація. Апробована модель діяльності спеціальних медичних груп вузу, яка заснована на принципах формування і саморозвитку культури здоров'я, індивідуальних оздоровчих програм нозологічної, професійно-прикладної і регіональної спрямованості, ресурсного, синергетичного і природоформуєчого підходів.

Ключові слова: спеціальні медичні групи, інноваційна модель роботи, індивідуальні оздоровчі програми.

Annotation. The organizational and methodological support of the work of special medical group is far from efficient, provoking some serious problems and contradictions. The lack of the mechanism of realization of individual recreational programs, the unset system of formation and self-development of the culture of student's health and its psychological pedagogical and medicosocial support are especially interfering.

Key words: special medical groups, innovative model of work, individual recreational programs.

227. Власов Г. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи студентів вищих медичних навчальних закладів / Григорій Власов // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 164–167.

Анотація. У статті вивчені проблеми організації фізкультурно-оздоровчої роботи студентів вищих медичних навчальних закладів, обґрунтована ефективність побудови занять з фізичної культури на основі вільного вибору, а також прослідкована динаміка рухових переваг студентів-медиків.

Ключові слова: оздоровча робота, студенти вищих медичних навчальних закладів.

Аннотация. В статье изучены проблемы организации физкультурно-оздоровительной работы студентов высших медицинских учебных

заведений, обоснована ефективність построения занятий по физической культуре на основе свободного выбора, а также прослежена динамика двигательных предпочтений студентов-медиков.

Ключевые слова: оздоровительная работа, студенты высших медицинских учебных заведений.

Annotation. *Healthy lifestyle of medical students through physical education. The article specified categories: (healthcare of medical students», «healthy lifestyle of students», «formation of a healthy lifestyle», «formation of a healthy lifestyle of medical students», «formation of a healthy lifestyle of higher medical schools students». Developed a model of formation" of a healthy lifestyle of higher medical schools students which is based on the physical education.*

Key words: *health work, students of higher medical educational establishments.*

228. Годик М. А. Исследование двигательной активности студентов с помощью компьютерной экспертизы / Годик М. А., Тимошкин В. Н. // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 2. – С. 32–33.

Аннотация. *Разработан метод машинного диалога, который служит информационной основой для создания не только банка данных по оценке двигательной активности различного контингента студентов. На его основе возможно создание типовых моделей двигательной активности студентов с различной профессиональной ориентацией, что позволяет решить задачу оптимизации двигательного режима студентов.*

Ключевые слова: *двигательная активность, исследования, студенты, компьютерная экспертиза.*

Анотація. *Розроблений метод машинного діалогу, який служить інформаційною основою для створення не лише банку даних за оцінкою рухової активності різного контингенту студентів. На його основі можливе створення типових моделей рухової активності студентів з різною професійною орієнтацією, що дозволяє вирішити завдання оптимізації рухового режиму студентів.*

Ключові слова: *рухова активність, дослідження, студенти, комп'ютерна експертиза.*

Annotation. *The method of machine dialog which serves as informative basis for creation not only of bank of data as evaluated by motive activity of different contingent of students is developed. On his basis creation of model models of motive activity of students is possible with a different professional orientation, that allows to decide the task of optimization of the motive mode of students.*

Key words: *motive activity, researches, students, computer examination.*

229. Голуб Л. Активізація спортивно-оздоровчої діяльності студентів / Ліна Голуб // Актуальні проблеми розвитку спорту : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. – Т., 2009. – С. 217–221.

Анотація. *Представлена модель організації спортивно-оздоровчої діяльності студентів вищого навчального закладу в навчальному і в позанавчальному процесі та під час відпочинку.*

Ключові слова: види фізкультурної діяльності, організація повноцінного дозвілля, умови пізнання власних можливостей, оптимальні обсяги рухової активності.

Аннотація. Розроблена модель організації спортивно-оздоровительної діяльності студентів вищого навчального закладу в навчальному та позанавчальному процесі та в час відпочинку.

Ключевые слова: виды физической активности, организация полноценного досуга, условия познания собственных возможностей, оптимальные объемы двигательной активности.

Annotation. Article is devoted to development of model of organization of sporting-health activity of students of higher educational establishment in educational and extracurricular process and during rest.

Key words: types of athletic activity, organization of valuable leisure, terms of cognition of own possibilities, optimum volumes of motive activity.

230. Горелов А. А. Физкультурно-оздоровительные технологии как средство кинезиотерапии в образовательном пространстве вуза / Горелов А. А., Кондаков В. Л., Румба О. Г. // Физическое воспитание студентов. – 2012. – № 6. – С. 47–51.

Аннотація. Розглянуті наукові підходи до розробки структури, змісту та спрямованості фізкультурно-оздоровчих технологій застосовано до навчального простору сучасного вузу та повсякденної діяльності студентської молоді. Визначена логіка розробки будь-якої фізкультурно-оздоровчої технології. Представлена єдина схема опису структури та змісту кожної фізкультурно-оздоровчої технології. Розроблена серія нових фізкультурно-оздоровчих технологій підвищення стійкості організму студентів до різних несприятливих чинників, профілактики надлишкової ваги, порушень в стані кардіореспіраторної системи та опорно-двигального апарату. Сформульовані пропозиції щодо досягнення оптимальних індикаторів та показників для використання їх в навчальному процесі сучасного вузу.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, системный, функциональный подход, двигательная активность, физическое воспитание, тренировка.

Анотація. Розглянуто наукові підходи до розробки структури, змісту та спрямованості фізкультурно-оздоровчих технологій стосовно освітнього простору сучасного вузу та повсякденної діяльності студентської молоді. Визначена логіка розробки будь-якої фізкультурно-оздоровчої технології. Представлена єдина схема опису структури та змісту кожної фізкультурно-оздоровчої технології. Розроблена серія нових фізкультурно-оздоровчих технологій підвищення стійкості організму студентів до різних несприятливих чинників, профілактики надлишкової ваги, порушень в стані кардіореспіраторної системи та опорно-рухового апарату. Сформульовані

пропозиції з досягнення оптимальних індикаторів і показників для використання їх освітньому процесі сучасного вузу.

Ключові слова: оздоровчі технології, системний, функціональний підхід, рухова активність, фізичне виховання, тренування.

Annotation. To consider the scientific approach to development of structure, maintenance and orientation athletic-health-improvement technologies as it applies to educational space of modern higher institute and everyday activity of student young people. Logic of development is certain to any of athletic-health-improvement technologies. The single chart of description of structure and maintenance is presented to each athletic-health-improvement technologies. Series are developed new athletic-health-improvement technologies of increase of stability of organism of students to the different unfavorable factors, prophylaxis of overweight, violations in a state of the cardiorespiratory system and locomotorium. Formulated suggestion on achievement of optimum indicators and indexes for to the use their educational process of modern institute of higher.

Key words: health improving technologies, systematic, functional, movement activity, physical education, training.

231. Грибан Г. П. Критерії та рівні фізкультурно-оздоровчих компетентностей випускників вищих навчальних закладів / Грибан Г. П. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 5 (38). – С. 78–81.

Анотація. Установлено критерії та рівні готовності студентів вищих навчальних закладів до життєдіяльності з навчальної дисципліни «Фізичне виховання». Розглянуто фізкультурно-оздоровчі компетентності студентів у фізичному вихованні. Основними критеріями готовності майбутніх фахівців до впровадження засобів фізичної культури в життєдіяльність визначені мотиваційний, когнітивний і діяльнісний. Фізкультурно-оздоровчі компетентності студентів оцінено за високим, достатнім середнім і низьким рівнями. Для формування у студентів власної фізичної культури, оволодіння загальними компетентностями у фізкультурно-оздоровчій діяльності запропоновані виховні, освітні і оздоровчі завдання навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі компетентності, навчально-виховний процес, методична система фізичного виховання, мотиваційний, когнітивний, діяльнісний підхід.

Аннотация. Установлены критерии и уровни готовности студентов высших учебных заведений к жизнедеятельности по учебной дисциплине «Физическое воспитание». Рассмотрены физкультурно-оздоровительные компетентности студентов в физическом воспитании. Основными критериями готовности будущих специалистов к внедрению средств физической культуры в жизнедеятельность определены мотивационный, когнитивный, деятельностный. Физкультурно-оздоровительные компетентности студентов оценены за высоким, достаточным, средним и низким уровнями. Для формирования у студентов собственной физической культуры, овладения общими компетентностями в физкультурно-

оздоровительной деятельности предложены воспитательные, образовательные и оздоровительные задачи учебно-воспитательного процесса физического воспитания.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные компетентности, учебно-воспитательный процесс, методическая система физического воспитания, мотивационный, когнитивный, деятельностный.

Annotation. Criteria and levels of preparedness of university students to the life in the discipline «Physical Education» are ascertained. The athletic-health-improvement are considered the competence of students in physical education. By the basic criteria of readiness of future specialists to introduction of facilities of physical culture the motivational is certain in vital functions, kognitivnyu, deyatel'nostnyu. Athletic-health-improvement the competence of students appraised after high, sufficient, medium-and-low levels. For forming for the students of own physical culture, captures general kompetentnostyami in athletic-health-improvement captures general kompetentnostyami educate, educational and health tasks of uchebno-vospitatel'nogo process of physical education are offered in athletic-health activity.

Key words: sport and health competence, educational process in physical education, methodical system of physical education, relational, cognitive and active.

232. Деделюк Н. А. Організаційна структура спортивно-оздоровчої діяльності студентів в умовах вищого навчального закладу / Деделюк Н. А. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2009. – Вип. 6, ч. 1. – С. 90–96.

Анотація. У статті проаналізовано стан організації спортивно-оздоровчої діяльності студентської молоді упродовж навчання у вищому навчальному закладі на основі досліджень сучасних науковців в умовах законодавчої бази національної системи фізичного виховання України.

Ключові слова: фізична культура, виховання, навчання, студент, оздоровча діяльність, закон, дослідження.

Аннотация. В статье проанализирована организация спортивно-оздоровительной деятельности студентской молодежи в учебно-воспитательном процессе вуза, базируясь на исследованиях современных отечественных ученых в условиях законодательной базы национальной системы физического воспитания Украины.

Ключевые слова: физическая культура, воспитание, обучение, студент, оздоровительная деятельность, закон, исследование.

Annotation. The article analyses the state of students' sport and healthy activity organization during study at higher educational institutions, based on the modern scientists' investigation in a framework of Ukrainian national laws on physical training.

Key words: physical culture, training, studying, student, healthy activity, law. investigation.

233. Деякі питання оптимізації оздоровчо-фізкультурної діяльності студентської молоді / Смирнова О. Л., Бакурідзе В. Б., Довгопол О. М. // Роль фізичної культури і спорту в здоровому способі життя : тези доп. V Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2001. – С. 84–85.

Анотація. Обґрунтовано критерії оцінки функціональних здібностей та рівні здоров'я студентів під час занять оздоровчою фізичною культурою.

Ключові слова: студентська молодь, функціональні здібності, рівні здоров'я студентів.

Аннотация. Обоснованы критерии оценки функциональных способностей и уровни здоровья студентов во время занятий оздоровительной физической культурой.

Ключевые слова: студенческая молодежь, функциональные способности, уровни здоровья студентов.

Annotation. The criteria of estimation of functional capabilities and health of students levels are grounded during employments by a health physical culture.

Keywords: student young people, functional capabilities, health of students levels.

Annotation. The criteria of estimation of functional capabilities and health of students levels are grounded during employments by a health physical culture.

Key words: student young people, functional capabilities, health of students levels.

234. Джамалов А. Р. Исследование эффективности влияния различных режимов двигательной деятельности на физическое развитие и физическую подготовленность студенческой молодежи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13734 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Джамалов А. Р. ; ГЦОЛИФК. – М., 1970. – 33 с.

Аннотация. Экспериментально обосновано влияние различных режимов двигательной деятельности на развитие основных физических качеств и физическое развитие студенческой молодежи.

Ключевые слова: режим двигательной активности, физическое развитие, физическая подготовленность, студенческая молодежь.

Анотація. Експериментально обґрунтований вплив різних режимів рухової діяльності на розвиток основних фізичних якостей і фізичний розвиток студентської молоді.

Ключові слова: режим рухової активності, фізичний розвиток, фізична підготовленість, студентська молодь.

Annotation. Influence of the different modes of motive activity is experimentally grounded on development of basic physical qualities and physical development of student young people.

Key words: mode of motive activity, physical development, physical preparedness, student young people.

235. Димова А. Комплексная методика оздоровления студентов / Алла Димова // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 496.

Аннотація. Первые опыты организации процесса оздоровления студентов в масштабах страны указывают на необходимость совершенствования как принципиальных концепций, так и методических подходов.

Ключевые слова: комплексная методика, здоровье, студенты.

Анотація. Перші дослідження організації процесу оздоровлення студентів в масштабах країни вказують на необхідність вдосконалення як принципових концепцій, так і методичних підходів.

Ключові слова: комплексна методика, здоров'я, студенти.

Annotation. The first experiments of organization of process of making healthy of students in the scales of country specify on the necessity of perfection of both of principle conceptions and methodical approaches.

Key words: complex method, health, students.

236. Димова А. НИИ ОУ-ОФЦ-КФК в сфере физической культуры оздоровления студенческой молодежи / Димова А. // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnik. – 2002. – Т. 46, supl. 1, cz. 2., – С. 229–230.

Аннотація. Применение предложенной программы в течение педагогического эксперимента привело к статистически достоверному возрастанию (при $p < 0,05$) показателей физической подготовленности в большинстве тестов по сравнению с результатами, полученными до эксперимента, а также позволило существенно улучшить уровень физического здоровья студентов.

Ключевые слова: физическая культура, здоровье, студенческая молодежь, физическая подготовленность.

Анотація. Застосування запропонованої програми протягом експерименту призвело до статистично достовірного зростання (при $p < 0,05$) показників фізичної підготовленості в більшості тестів у порівнянні з результатами, отриманими до експерименту, а також дозволило істотно поліпшити рівень фізичного здоров'я студентів.

Ключові слова: фізична культура, здоров'я, студентська молодь, фізична підготовленість.

Annotation. Application of the offered experimental program during a pedagogical experiment resulted in statistically reliable growth (at $r < 0,05$) of indexes of physical preparedness in most tests as compared to results. got to the experiment, and also allowed substantially to improve a physical health of students level.

Key words: physical culture, health, student young people, physical preparedness.

237. Дрозд О. В. Фізичний стан студентської молоді Західного регіону України та його корекція засобами фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Дрозд Олена Валеріївна ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – 17 с.

Анотація. Обґрунтовано шляхи оптимізації процесу фізичного виховання у вищих закладах освіти Західного регіону України; спосіб корекції фізичного

стану студентів, в залежності від його рівня; оцінка ефективності фізкультурно-оздоровчих занять на основі розробленої експрес-системи.

Ключові слова: фізичний стан, студенти, Західний регіон України, засоби фізичного виховання.

Аннотація. Обоснованы пути оптимизации процесса физического воспитания в вузах Западного региона Украины; дана оцінка ефективності фізкультурно-оздоровительных занятий на основе разработанной экспрес-системы.

Ключевые слова: физическое состояние, студенты, Западный регион Украины, средства физического воспитания.

Annotation. The ways of optimization of process of physical education are grounded in institutes of higher of the Western region of Ukraine; the estimation of efficiency of athletic-health employments is given on the basis of the developed express of the system.

Key words: bodily condition, students, Western region of Ukraine, facilities of physical education.

238. Друзьяка И. Использование комплексных оздоровительных упражнений в программе специального медицинского отделения / Друзьяка И., Котляр Ю. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 1. – С. 186–189.

Аннотація. Исследована ефективність комплексов оздоровительных упражнений, которые применяются во время занятий со студентами специальных медицинских групп. Разработаны этапы овладения комплексами, приведены данные об изменениях функциональных показателей.

Ключевые слова: оздоровительные упражнения, специальное медицинское отделение.

Анотація. Досліджена ефективність комплексів оздоровчих вправ, які застосовують під час занять зі студентами спеціальних медичних груп. Розроблено етапи опанування комплексами, наведено дані про зміни функціональних показників.

Ключові слова: оздоровчі вправи, спеціальне медичне відділення.

Annotation. Different approaches to physical activities of students of special medical groups are analyzed. One group of students was engaged in traditional program, the other practised in experimental health improvement program. Experimental complex of exercises turned out to be more effective, then traditional ones.

Key words: health exercises, special medical separation.

239. Дуруда А. Н. Роль физкультурно-оздоровительных и спортивных мероприятий в приобщении студентов к двигательной активности / Дуруда А. Н., Дуруда В. Г., Сергеев С. В. // Физическое воспитание студентов медицинских фармацевтических институтов в системе подготовки

специалистов здравоохранения : тез. докл. II Всесоюз. учеб.-метод. конф. – Львов, 1991. – Т. 1. – С. 112–114.

Аннотация. Поскольку степень двигательной активности студентов в связи с участием в массовых мероприятиях при эксперименте была единственной разницей между условиями в экспериментальной и контрольной группах, при относительно одинаковых исходных данных, можно в этой связи говорить, что разные изменения тестируемых показателей являются результатом воздействия массовых физкультурно-оздоровительных и спортивных мероприятий.

Ключевые слова: спортивные мероприятия, студенты, двигательная активность.

Анотація. Оскільки ступінь рухової активності студентів (у зв'язку з участю в масових заходах) під час експерименту була єдиною різницею між умовами в експериментальній і контрольній групах, при відносно однакових вихідних даних, то можна говорити, що різні зміни тестованих показників є результатом дії масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів.

Ключові слова: спортивні заходи, студенти, рухова активність.

Annotation. Thus, as a degree of motive activity of students in connection with participating in mass measures at an experiment was the unique difference between terms in experimental and control group, at in relation to identical basic data, it is possible in this connection to talk that different changes of testable indexes are the result of influence of mass athletic-health and sporting measures.

Key words: sporting measures, students, motive activity.

240. Ефимова И. В. Состояние здоровья и мотивация физкультурно-оздоровительной деятельности студентов при различных факторах риска нейросоматических заболеваний / Ефимова И. В. // Теория и практика физической культуры. – 1996. – № 8. – С. 19–22.

Аннотация. Представленные в данной статье результаты исследований подтверждают необходимость формирования адекватной самооценки состояния физического и психического здоровья у студентов для осознания потребности и мотивов поддержания и улучшения здоровья. Исследование мотивационной сферы студентов дает возможность наметить пути коррекции и формирования таких потребностей, удовлетворение которых наиболее благоприятно для их здоровья и физического совершенствования.

Ключевые слова: студенты, состояние здоровья, факторы риска нейросоматических заболеваний, психологическая и эмоциональная дезадаптация, вегетативные расстройства, мотивационная сфера физического воспитания студентов.

Анотація. Представлені результати досліджень підтверджують необхідність формування адекватної самооцінки стану фізичного і психічного здоров'я у студентів для усвідомлення потреби і мотивів підтримки і поліпшення здоров'я. Дослідження мотиваційної сфери студентів дає можливість враховувати шляхи корекції і формування таких

потреб, задоволення яких є найсприятливішим для їх здоров'я і фізичного вдосконалення.

Ключові слова: студенти, стан здоров'я, чинники ризику нейросоматичних захворювань, психологічна і емоційна дезадаптація, вегетативні розлади, мотиваційна сфера фізичного виховання студентів.

Annotation. The results of researches presented in this article confirm the necessity of forming of adequate self-appraisal of the state of physical and psychical health for students for the awareness of necessity and reasons of maintenance and improvement of health. Research of motivational sphere of students is given by possibility to set the ways of correction and forming of such necessities satisfaction of which most favorably for their health and physical perfection.

Key words: students, state of health, neurosomatic diseases, risk factors, psychological and emotional desadaptation, vegetative breakdown, students physical education, motivational area.

241. Жевновата М. Д. Особливості організації оздоровчих занять студентів / Жевновата М. Д., Підгорний Т. П., Рибковський А. Г. // Здоров'я і освіта : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1993. – Ч. 1. – С. 108–111.

Анотація. Для підвищення ефективності оздоровчих занять зі студентами необхідно створити і впровадити до навчальної програми курсу фізичного виховання конкретні цілі, завдання з врахуванням особливостей поточної ситуації та перспективи оздоровлення нації.

Ключові слова: організація занять, студенти, особливості.

Анотація. Для повышения эффективности оздоровительных занятий со студентами необходимо создать и внедрить в учебную программу курса физического воспитания конкретные цели, задания с учетом особенностей текущей ситуации и перспективы оздоровления нации.

Ключевые слова: организация занятий, студенты, особенности.

Annotation. For the increase of efficiency of the health reading with students it is necessary to create and inculcate to the on-line tutorial of course of physical education for the institutes of higher of Ukraine with concrete aims, tasks and account of features of current situation and prospect of making healthy of nation.

Key words: organization of employments, students, features.

242. Завидівська Н. Особливості міждисциплінарних зв'язків у системі фізкультурно-оздоровчої освіти студентів вищих навчальних закладів / Завидівська Н. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2012. – № 2. – С. 186–190.

Анотація. У статті розкрито зміст та сутність міждисциплінарних зв'язків у системі фізкультурно-оздоровчої освіти студентів вищих навчальних закладів. Обґрунтовано необхідність створення та використання міждисциплінарної інтегративної технології здоров'язбережувального навчання. Висвітлено зміст цієї технології та окреслено перспективи її використання.

Ключові слова: фізичне виховання, студенти вищих навчальних закладів, здоров'язбережувальне навчання, міждисциплінарна інтегративна технологія.

Аннотація. В статті раскрыты содержание и сущность междисциплинарных связей в системе физкультурно-оздоровительного образования студентов высших учебных заведений. Обоснована необходимость создания и использования междисциплинарной, интегративной технологии здоровьесберегающего обучения. Подано содержание этой технологии и очерчены перспективы ее использования.

Ключевые слова: физическое воспитание, студенты высших учебных заведений, здоровьесберегающее обучение, междисциплинарная интегративная технология.

Annotation. The article explores the meaning and essence of interdisciplinary connections in the system of the physical training and health-improving education of students of higher educational establishments. The necessity of creating and using of the interdisciplinary integrative technology of the health-preserving education is grounded. The content of this technology is revealed and outlines the perspectives for its use.

Key words: physical training, students of higher educational establishments, the health-preserving education, the interdisciplinary integrative technology.

243. Затилкін В. В. Дослідження теоретичних основ мотивації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності студентів / Затилкін В. В., Лоза Т. О. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Х., 2003. – № 22. – С. 86–95.

Анотація. У роботі розглядаються теоретичні основи мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності як внутрішніх резервів підвищення навчальної та професійної діяльності у вищій школі.

Ключові слова: студенти, мотивація, мотив, фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність.

Аннотація. В работе рассматриваются теоретические основы мотивационно-ценностного отношения студентов к физкультурно-оздоровительной и спортивной деятельности, как внутренних резервов повышения учебной и профессиональной деятельности в высшей школе.

Ключевые слова: студенты, мотивация, мотив, физкультурно-оздоровительная и спортивная деятельность.

Annotation. The work deals with the theoretical principles of students' motivative-valuable attitude to physical training, sanitary and sports activity as internal reserves of improvement of educational and professional activity in the institutes of higher education.

Key words: students, motivation, motive, physical training, sanitary and sports activity.

244. Захарина Е. А. Мотивация к физкультурно-оздоровительной деятельности студентов / Захарина Е. А. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 10. – С. 61–64.

Аннотація. В статті определена мотивація к фізкультурно-оздоровительной деятельности студентов. Выделены значимые мотивы для формирования потребности к продолжению занятий физическими упражнениями такие, как процессуальный, оздоровительный, развлекательный, спортивный, подражания, эстетический, долженствования и социальный. Определен деятельностный подход к организации учебного процесса по физическому воспитанию для содействия более осознанного отношения студентов к содержанию занятий.

Ключевые слова: мотив, мотивація, формування, потреба, інтерес, студенти, діяльність, підхід, фактори, стимул, заняття.

Анотація. У статті визначена мотивація до фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів. Виокремлені значущі мотиви для формування потреби до продовження занять фізичними вправами такі, як процесуальний, оздоровчий, розважальний, спортивний, наслідування, естетичний, повинності та соціальний. Визначений діяльний підхід до організації навчального процесу з фізичного виховання для сприяння більш усвідомленого ставлення студентів до змісту занять.

Ключові слова: мотив, мотивація, формування, потреба, інтерес, студенти, діяльність, підхід, чинники, стимул, заняття.

Annotation. The article defines the motivation to health and fitness activity of students. Such significant motives as procedural, health-improving, recreational, sport, imitation, aesthetic, obligation and social to encourage students to continue their physical training are specified. Pragmatist approach to physical training teaching is determined to make students to understand physical training classes more deeply.

Key words: motive, motivation, formation, need, interest, students, activity, approach, factors, classes.

245. Захаріна Є. А. Формування мотивації до рухової активності у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Захаріна Євгенія Анатоліївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2008. – 21 с.

Анотація. Уперше визначена специфіка взаємозв'язку мотивації студентів з рівнем їх рухової активності та показниками фізичного здоров'я. Обґрунтовано комплекс організаційно-педагогічних заходів, що базується на урахуванні зовнішніх і внутрішніх чинників формування мотивації студентів, спрямований на вдосконалення процесу фізичного виховання; розроблена й експериментально апробована модель поетапного формування мотивації студентів до рухової активності й визначені основні напрямки її реалізації у ВНЗ.

Ключові слова: рухова активність, фізичне виховання студентів, вищі навчальні заклади.

Аннотація. Обоснован комплекс організаційно-педагогічних заходів, направлених на удосконалення процесу фізичного виховання, заснованого на поступовому формуванні мотивації до рухової діяльності студентів в умовах освітнього закладу.

Ключевые слова: двигательная активность, физическое воспитание студентов, высшие учебные заведения.

Annotation. Grounded set of organizational and educational activities aimed at improving physical education based on the gradual formation of the motivation for the motor activity of students in educational institutions.

Key words: physical activity, physical education students, higher education institutions.

246. Захарова Л. В. Обоснование интегрального подхода к физкультурно-оздоровительной деятельности студенток специальных медицинских групп / Захарова Л. В., Люлина Н. В. // Физическое воспитание студентов. – 2014. – № 1. – С. 17–21.

Аннотація. Доведено переваги методики інтегрального підходу до фізкультурно-оздоровчої діяльності студенток спеціальних медичних груп в освітньому закладі. Показано переваги інтегрального підходу до фізкультурно-оздоровчої діяльності студенток з захворюваннями опорно-рухового апарату. Рекомендовано підходи до підвищення рівня фізичної та функціональної підготовки. Інтегральний підхід дозволив задовольнити освітні потреби студентки, сформувати культурні компетенції особистості в питаннях збереження та захоруння здоров'я, здатності адаптуватися та успішно реалізувати свою професійну діяльність.

Ключевые слова: подход, учреждение, контроль, студентки, медицинская группа.

Анотація. Доведено перевагу методики інтегрального підходу до фізкультурно-оздоровчої діяльності студенток спеціальних медичних груп в освітній установі. Показано переваги інтегрального підходу до фізкультурно-оздоровчої діяльності студенток із захворюваннями опорно-рухового апарату. Інтегральний підхід дозволив задовольнити освітні потреби студентки, сформувати культурні компетенції особистості в питаннях збереження та захоруння здоров'я, здатності адаптуватися і успішно реалізувати свою професійну діяльність.

Ключові слова: підхід, установа, контроль, студентки, медична група.

Annotation. Purpose: to prove the superiority of techniques integrated approach to sports and recreational activities of students of special medical groups in the educational institution. Material methods: the annual pedagogical experiment conducted on three groups that have been formed based on the results of preliminary studies based on diagnosis. Learning process based on the principle of

improving training. Results: the advantages of an integrated approach to sports and recreational activities of students with disorders of the musculoskeletal system. Recommended approaches to increase physical and functional training. Also - the formation of a stable demand of motor activity, leading healthy lifestyles, In the acquisition of social status in the educational activity. Conclusions: the integrated approach will meet the educational needs of students to form a cultural competence of the individual in the preservation and conservation of health, ability to adapt and successfully implement their professional activities.

Key words: *approach, establishment, control, students, medical group.*

247. Золотухина Т. В. Пути решения физкультурно-оздоровительной и профилактической работы со студентами с учетом особенностей режима учебного процесса / Т. В. Золотухина, Н. Н. Гаврилович // *Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 3. – С. 66–68.*

Аннотация. *Очевидным является то, что центром приложения сил должен быть не только больной, но и в полной мере здоровый человек, охрана и укрепление его здоровья.*

Ключевые слова: *студенты, режим учебного процесса, укрепление здоровья.*

Анотація. *Очевидним є те, що центром уваги має бути не лише хвора, але і достатньо здорова людина, охорона і зміцнення її здоров'я.*

Ключові слова: *студенти, режим навчального процесу, зміцнення здоров'я.*

Annotation. *Obvious, that the center of appendix of forces must be not only a patient but also to a full degree healthy man, guard and strengthening of his health.*

Key words: *students, mode of educational process, strengthening of health.*

248. Игони́на Е. Н. Двигательная активность как фактор оздоровления студентов / Е. Н. Игони́на // *Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 1. – С. 66–68.*

Аннотация. *Выполнение физических упражнений на свежем воздухе, используя природные факторы для укрепления здоровья и предупреждения ряда заболеваний, более полезны, чем те же занятия в комфортных условиях, то есть в помещении. При занятиях на открытом воздухе одежда должна быть более облегченная, чем при простой прогулке, так как физическая нагрузка не должна вызывать перегрев организма. Закаливание должно быть достаточным для поддержания здоровья.*

Ключевые слова: *двигательная активность, студенты, укрепление здоровья.*

Анотація. *Виконання фізичних вправ на свіжому повітрі з використанням природних чинників для зміцнення здоров'я і запобігання ряду захворювань є кориснішими, ніж ті ж заняття в комфортних умовах, а саме в приміщенні. Під час занять на відкритому повітрі одяг має бути більш полегшеним, ніж під час простої прогулянки, оскільки фізичне навантаження не повинне*

викликати перегрів організму. Гартування має бути достатнім для підтримки здоров'я.

Ключові слова: рухова активність, студенти, зміцнення здоров'я.

Annotation. Implementation of physical exercises on fresh air, using natural factors, for strengthening of health and warning of row of diseases, more useful, than those employments are in comfort terms, that in an apartment. At employments outdoors clothes must be more facilitated, than at simple a walk, because the physical loading must not cause the overheat of organism. Zakalivanie must be sufficient for maintenance of health.

Key words: motive activity, students, strengthening of health.

249. Измайлов Н. Г. Из опыта организации массовой физкультурно-оздоровительной работы в техническом вузе / Измайлов Н. Г., Тихомиров Б. К. // Совершенствование подготовки спортсменов и развития массовой физической культуры : материалы науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. – С. 138–139.

Аннотація. Обобщая и систематизируя имеющийся опыт работы, кафедра физического воспитания ведет постоянный поиск новых форм для привлечения студентов к занятиям физической культурой и спортом.

Ключевые слова: физкультурная работа, опыт, технический вуз.

Анотація. Узагальнюючи і систематизуючи наявний досвід роботи, кафедра фізичного виховання здійснює постійний пошук нових форм для залучення студентів до занять фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: фізкультурна робота, досвід, технічний вищий навчальний заклад.

Annotation. Summarizing and systematizing present experience, the department of physical education conducts the permanent search of new forms for bringing in of students to employments by a physical culture and sport.

Key words: athletic works, experience, technical institute of higher.

250. Касаткин А. А. Мотивы оздоровительной деятельности студенток в процессе обучения в вузе / А. А. Касаткин // Теория и практика физической культуры. – 2012. – № 9. – С. 10–13.

Аннотація. Структура мотивации оздоровительной деятельности обучающихся состоит из трех разных по силе групп мотивов (ведущей, значимой, потенциальной). В указанные группы не вошли доминирующий мотив игры и развлечения и неактуальный – мотив подражания. Иерархия мотивов зависит от отношения к оздоровительной деятельности, здоровому способу жизни, физиологических и социальных факторов. Структура мотивации обучающихся практически не претерпевает изменений, остается стабильной.

Ключевые слова: оздоровительная деятельность, студентки, процесс обучения.

Анотація. Структура мотивації оздоровчої діяльності студенток складається з трьох різних за силою груп мотивів (провідного, значущого,

потенційного). У вказані групи не увійшли домінуючий мотив гри, розваги і неактуальний – мотив наслідування. Ієрархія мотивів залежить від ставлення до оздоровчої діяльності, здорового способу життя, фізіологічних і соціальних чинників. Структура мотивації студенток практично не зазнає змін, залишається стабільною.

Ключові слова: оздоровча діяльність, студентки, процес навчання.

Annotation. *The purpose of the paper was to consider the motives of health-improving activity of female students within university studies. The technique of diagnostics of the motives of health-improving activity was worked, the structure of its motives within university studies was studied, practical recommendations on perfection of the process of health-improving activity were worked. Empiric study revealed the structure of motivation, power of motives, its hierarchy, dynamics and stability within studies. The subjected new approach directed mainly on the view of motivational-need factors, psychological characteristics combined with physiological and social indices was subjected.*

Key words: motives, motivation, health-improving activity, structure, healthy way of life, cluster analysis, recommendations.

251. Кварцяний В. Підготовка студентів педучилища до фізкультурно-оздоровчої роботи / Кварцяний В. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 1. – С. 76–79.

Анотація. Підготовка студентів відділення фізичної культури педагогічного училища до проведення оздоровчої роботи серед учнів початкових класів та населення є не тільки професійним, а й громадянським обов'язком, який провадиться реальною практикою через реалізацію національної свідомості.

Ключові слова: студенти, підготовка, оздоровча робота.

Аннотация. Подготовка студентов отделения физической культуры педагогического училища к проведению оздоровительной работы среди учеников начальных классов и населения является не только профессиональной, но и гражданской обязанностью, которая проявляется в реальном труде посредством реализации национального сознания.

Ключевые слова: студенты, подготовка, оздоровительная работа.

Annotation. *Compartment students preparation of physical culture of pedagogic college to taking of sanitary work among pupils of elementary grades and population is not only professional, but and by civil debt, which appears in real labour on the strength of realization of national consciousness.*

Key words: students, preparation, health work.

252. Кічук С. Ф. Методика підготовки майбутніх вчителів-предметників до проведення фізкультурно-масової роботи в школі / Кічук С. Ф., Мехоношин С. О. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф., присвяч. 40-річчю ф-ту фізичного виховання ТДПІ. – К. ; Т., 1997. – С. 160–162.

Анотація. Аналіз результатів досліджень, опитування методистів, вчителів і керівників шкіл, в яких студенти проходили практику, показав, що студенти достатньо добре підготовлені до проведення в школі фізкультурно-масової роботи. Студенти експериментальної групи не відчували труднощів у постановці і розв'язанні завдань виховного характеру засобами фізичної культури. Змінювалась думка студентів про мотиви занять фізичною культурою і спортом. За підсумковими даними всі студенти, які брали участь в педагогічному експерименті, відповіли, що заняття фізичною культурою і спортом їм потрібні не тільки для удосконалення фізичної підготовленості, зміцнення здоров'я, але й для оволодіння знаннями і вміннями проведення у школі виховної роботи засобами фізичної культури і спорту.

Ключові слова: методика підготовки вчителів, проведення масової роботи у школі, завдання виховного характеру.

Аннотация. Анализ результатов исследований, опроса методистов, учителей и руководителей школ, в которых студенты проходили практику, показал, что студенты достаточно хорошо подготовлены к проведению в школе физкультурно-массовой работы. Студенты экспериментальной группы не чувствовали трудностей в постановке и решения задания воспитательного характера средствами физической культуры. Изменялось мнение студентов о мотивах занятий физической культурой и спортом. По итоговым данным все студенты, которые принимали участие в педагогическом эксперименте, ответили, что занятия физической культурой и спортом им нужны не только для усовершенствования физической подготовленности, укрепления здоровья, но и для овладения знаниями и умениями проведения в школе воспитательной работы средствами физической культуры и спорта.

Ключевые слова: методика подготовки учителей, проведения массовой работы, в школе, задания воспитательного характера.

Annotation. The analysis of results of researches, questioning of methodists, teachers and leaders of schools in which students passed practice, rotined that students well enough geared-up to the leadthrough at school of athletic-mass work. The students of experimental group did not feel difficulty in raising and decision of task of an educate character facilities of physical culture. Opinion of students of reasons of employments a physical culture and sport changed. From final data there are all students, which took part in a pedagogical experiment, answered that engaged in a physical culture and sport they need not only for the improvement of physical preparedness, strengthening of health but also for a capture knowledges and abilities of leadthrough at school of an educate working as facilities of physical culture and sport.

Key words: method of preparation of teachers, leadthroughs of mass work, at school, tasks of an educate character.

253. Кривцун В. П. Инновационная форма физкультурно-оздоровительных занятий студентов на тропах здоровья / Кривцун В. П., Шкирьянов Д. Э. //

Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України : матеріали XII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених з міжнар. участю. – Суми, 2012. – Т. 1. – С. 121–126.

Аннотація. В статтє рассматривается инновационная форма физкультурно-оздоровительных занятий ходьбой и бегом на тропе здоровья с музыкальным сопровождением и физической нагрузкой на этапах между станциями для студенческой молодежи.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, студенты, тропа здоровья.

Анотація. У статті розглядається інноваційна форма фізкультурно-оздоровчих занять ходьбою і бігом на стежці здоров'я з музичним супроводом і фізичним навантаженням на етапах між станціями для студентської молоді.

Ключові слова: оздоровчі заняття, студенти, стежка здоров'я.

Annotation. In the article the innovative form of athletic-health employments is examined walking and running on the path of health with musical accompaniment and physical loading on the stages between the stations for student young people.

Key words: health employments, students, path of health.

254. Козоріз В. В. Актуальні проблеми оздоровлення учнівської молоді / Козоріз В. В., Клименко Г. О., Слинко П. П. // Здоров'я і освіта : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1993. – Ч. 1. – С. 119–123.

Анотація. Вища школа повинна випускати не тільки висококваліфікованих молодих фахівців, але й організаторів здорового способу життя. З цього випливає, що не тільки в школах, але й у вищих учбових закладах необхідно ввести відповідну програму лекцій та практичних занять.

Ключові слова: здоров'я учнівської молоді, актуальні проблеми.

Аннотація. Высшая школа должна выпускать не только высококвалифицированных молодых специалистов, но и организаторов здорового образа жизни. Из этого vyplывает, что не только в школах, но и в высших учебных заведениях необходимо ввести соответствующую программу лекций и практических занятий.

Ключевые слова: здоровье ученической молодежи, актуальные проблемы.

Annotation. Higher school must produce not only highly skilled young specialists but also organizers of healthy way of life. From it swims out, that not only in schools but also in higher educational establishments it is necessary to enter the proper program of lectures and practical employments.

Key words: health of student's young people, issues of the day.

255. Короленко К. В. Формирование готовности студентов факультета физического воспитания и спорта к оздоровительной деятельности / Короленко К. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2009. – № 8. – С. 80 – 83.

Аннотація. В статтє предложена модель формирования готовности студентов факультета физического воспитания и спорта к

оздоровительной деятельности, основанная на взаимосвязи мотивационного, контрольного и технологического компонентов готовности. В процессе реализации модели в первую очередь необходимо учитывать взаимосвязь оздоровительной и педагогической деятельности, что способствует становлению соответствующих мотиваций личности.

Ключевые слова: оздоровительная деятельность, подготовка студентов, готовность к оздоровительной деятельности, модель подготовки специалистов.

Анотація. У статті запропонована модель формування готовності студентів факультету фізичного виховання і спорту до оздоровчої діяльності, заснована на взаємозв'язку мотиваційного, контрольного і технологічного компонентів готовності. В процесі реалізації моделі в першу чергу необхідно враховувати взаємозв'язок оздоровчої і педагогічної діяльності, що сприяє становленню відповідних мотивацій особи.

Ключові слова: оздоровча діяльність, підготовка студентів, готовність до оздоровчої діяльності, модель підготовки фахівців.

Annotation. In the article the model of forming of readiness of students of faculty of physical education and sport is offered to health activity, based on intercommunication of motivational, control and technological components of readiness. In the process of realization of model above all things it is necessary to take into account intercommunication of health and pedagogical activity, that is instrumental in becoming of the proper motivations of personality".

Key words: health activity, preparation of students, readiness to health activity, model of preparation of specialists.

256. Король С. Вивчення мотивації студентів до фізкультурно-оздоровчої діяльності: теоретичний аспект / Світлана Король, Тетяна Лоза // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2011. – № 2. – С. 115–118.

Анотація. Формування позитивної мотивації студентів до занять фізичними вправами є пріоритетним напрямом роботи викладачів фізичного виховання. Тому в статті представлений аналіз теоретичних основ мотивів, потреб і інтересів студентів, направлених на підвищення їх мотиваційно-ціннісного ставлення до фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах вищого навчального закладу.

Ключові слова: мотивація, студенти, оздоровча діяльність, теоретичний аспект.

Аннотация. Формирование положительной мотивации студентов к занятиям физическими упражнениями является приоритетным направлением работы преподавателей физического воспитания. Поэтому в статье представлен анализ теоретических основ мотивов, потребностей и интересов студентов, направленных на повышение их мотивационно-ценностного отношения к физкультурно-оздоровительной деятельности в условиях высшего учебного заведения.

Ключевые слова: мотивация, студенты, оздоровительная деятельность, теоретический аспект.

Annotation. *The formation of positive motivation of the students in doing physical exercises is the main thing in teachers' work of physical education. That's why the analysis of theoretical basics of students' reasons, needs and interests directed at improving their motivational and valuable attitude to physical culture and health activities in higher education is presented in the article.*

Key words: *motivation, students, health activity, theoretical aspect.*

257. Король С. А. Теоретико-методичні основи побудови фізкультурно-оздоровчої програми для студентів / Король С. А. // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України : матеріали XII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених з міжнар. участю. – Суми, 2012. – Т. 1. – С. 104–107.

Анотація. *У статті висвітлено теоретико-методичні основи побудови програми фізкультурно-оздоровчих занять студентів для покращення їх стану здоров'я.*

Ключові слова: *оздоровчі програми, студенти, методичні основи.*

Аннотация. *В статье отражено теоретико-методические основы построения программы физкультурно-оздоровительных занятий студентов для улучшения их состояния здоровья.*

Ключевые слова: *оздоровительные программы, студенты, методические основы.*

Annotation. *In the article teoretiko-methodical bases of construction of the program of athletic-health employments of students are reflected for the improvement of their state of health.*

Key words: *health programs, students, methodical bases.*

258. Кривенко А. П. Стан здоров'я і мотивація фізкультурно-оздоровчої діяльності студенток на початковому етапі навчання у вищому навчальному закладі / Кривенко А. П. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Х., 2005. – № 4. – С. 24–29.

Анотація. *Виявлені мотиви і інтереси до фізкультурно-оздоровчих занять та стану здоров'я студенток.*

Ключові слова: *мотивація, анкетування, студентки.*

Аннотация. *Выявлены мотивы и интересы к физкультурно-оздоровительным занятиям и состояние здоровья студенток.*

Ключевые слова: *мотивация, анкетирование, студентки.*

Annotation. *The finding out of the reasons and interests to physical health-improving lessons and health condition of students.*

Key words: *reason, questionnairing, students.*

259. Кривенцова І. В. Студентський актив в організації фізкультурно-оздоровчої роботи у ВНЗ / Кривенцова І. В. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 2. – С. 22 – 25.

Анотація. Враховуючи потреби і проблеми студентів щодо фізичних навантажень і запобігання гіподинамії й втоми, можна запропонувати спеціальну організацію фізичного навантаження в процесі аудиторних занять (дня студентів). Це фізичне навантаження повинно розумно будуватися у режимі навчального дня студента і відповідати фізіологічним циклам (процесам) які відбуваються в організмі студента протягом навчального дня. Така організація фізкультурно-оздоровчої роботи є можливою за умови роботи студентського фізкультурного активу, власної активності студентів, методичної допомоги викладачів фізичного виховання, їх постійної співпраці.

Ключові слова: студенти, організація, оздоровча робота.

Аннотація. Учитывая потребности и проблемы студентов относительно физических нагрузок и предотвращения гиподинамии и усталости, можно предложить специальную организацию физической нагрузки в процессе аудиторных занятий (дня студентов). Эта физическая нагрузка должна разумно строиться в режиме учебного дня студента и отвечать физиологическим циклам (процессам) которые происходят в организме студента в течение учебного дня. Такая организация физкультурно-оздоровительной работы является возможной при условиях работы студенческого физкультурного актива, собственной активности студентов, методической помощи преподавателей физического воспитания, их постоянного сотрудничества.

Ключевые слова: студенты, организация, оздоровительная работа.

Annotation. Taking into account necessities and problems of students in relation to the physical loadings and prevention of hypodynamii and fatigue, it is possible to offer the special organization of the physical loading in the process of employments of audiences (working day of students). It the physical loading must be reasonably built in the mode of educational day of student and answer physiology cycles (to the processes) which take place in the organism of student during an educational day. Such organization of athletic-health work is possible on conditions of work of student athletic asset, own activity of students, methodical help of teachers of physical education, their permanent collaboration.

Key words: students, organization, health work.

260. Кривчикова Е. Д. Мотивация к физкультурно-оздоровительным занятиям студентов специального отделения вузов / Кривчикова Е. Д., Фандикова Л. А. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Х., 2004. – № 15. – С. 212–221.

Аннотація. Выявлены мотивы и интересы к физкультурно-оздоровительным занятиям; влияние нетрадиционных методов оздоровления на уровень физического состояния студентов специального отделения.

Ключевые слова: мотивация, анкетирование, физическое состояние.

Анотація. Виявлені мотиви і інтереси до фізкультурно-оздоровчих занять; вплив нетрадиційних методів оздоровлення на рівень фізичного стану студентів спеціального відділення.

Ключові слова: мотивація, анкетування, фізичний стан.

Annotation. Detection of motives and concerns to sports improving occupations. Influence of nonconventional methods of environmental sanitation to a level of physical condition of the students of special abjointing.

Key words: motivation, physical condition.

261. Крылова Л. М. Оздоровительная деятельность летнего лагеря "Золотые пески" / Крылова Лилия Михайловна, Савкин Тарас Григорьевич, Лазарева Елена Александровна // Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях : сб. ст. VI междунар. науч. конф. – Белгород ; Красноярск ; Киев ; Харьков, 2010. – Ч. 2. – С. 90 – 93.

Аннотація. Фізкультурно-оздоровительная и воспитательная деятельность в лагере потребовала научно методически обоснованного применения средств и методов физической культуры и спорта с разработкой и использованием профессиональных, оздоровительных, педагогических и информационных технологий, базирующихся на достижении новых методов обучения.

Ключевые слова: оздоровительная деятельность, летний лагерь, средства, методы физической культуры.

Анотація. Фізкультурно-оздоровча і виховна діяльність в таборі вимагає науково-методичного обґрунтованого застосування засобів і методів фізичної культури і спорту з розробкою і використанням професійних, оздоровчих, педагогічних і інформаційних технологій, які базуються на досягненні нових методів навчання.

Ключові слова: оздоровча діяльність, літній табір, засоби, методи фізичної культури.

Annotation. Athletic-health and educate activity in a camp demanded scientifically the methodically grounded application of facilities and methods of physical culture and sport with development and use of professional, health, pedagogical and technologies of informations, which are based on achieving the new methods of teaching.

Key words: health activity, summer camp, facilities, methods of physical culture.

262. Крюков Ю. М. Организация физкультурно-оздоровительной работы со студентами старших курсов вузов / Крюков Ю. М., Крюкова И. Н., Стойков В. Г. // Научно-педагогические проблемы физической культуры и спорта в свете основных направлений перестройки высшего и среднего образования в республике : тез. док. респуб. науч.-практ. конф. – Ивано-Франковск, 1988. – С. 117–118.

Аннотація. Проведено тестирование, которое позволило составить представление о структуре развития физических качеств подготовленности студентов.

Ключевые слова: физическая культура, студенты, высшие учебные заведения, тестирование.

Анотація. Проведено тестування, яке дозволило скласти уявлення про структуру розвитку фізичних якостей підготовленості студентів.

Ключові слова: фізична культура, студенти, вищі навчальні заклади, тестування.

Annotation. Testing which allowed to make the picture of structure of development of physical qualities of preparedness of students is conducted.

Key words: physical culture, students, higher educational establishments, testing.

263. Кузнецова О. В. Основные принципы организации оздоровительной физкультуры для студенток технического вуза Приднестровского индустриального региона / Кузнецова О. В. // Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту на межі ХХ століття : зб. наук. пр. – Д., 1998. – С. 44–47.

Аннотация. Показано, что использование системы физкультурно-оздоровительной деятельности даже в условиях кризисной обстановки в регионе способствует повышению возможностей кардиореспираторной системы, снижает уровень нервно-эмоционального напряжения и приводит к повышению производительности интеллектуальной возможности студентов.

Ключевые слова: организация, принципы, физическая культура, студенты.

Анотація. Показано, що використання системи фізкультурно-оздоровчої діяльності навіть в умовах кризисної обстановки в регіоні сприяє підвищенню можливостей кардиореспіраторної системи, знижує рівень нервово-емоційної напруги і приводить до підвищення продуктивності інтелектуальної можливості студентів.

Ключові слова: організація, принципи, фізична культура, студенти.

Annotation. It is noted that the use of the system of athletic-health activity even in the conditions of crisis situation in a region is instrumental in the increase of possibilities of the cardiorespiratory system, reduces the level of nervous-emotional tension and results in the increase of the productivity of intellectual possibility of students.

Key words: organization, principles, physical culture, students.

264. Кузнецова О. В. Некоторые противоречия проблемы вовлечения учащейся молодежи в физкультурно-оздоровительную деятельность / Кузнецова О. В., Смирнова Е. Л. // Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту на межі ХХІ століття : зб. наук. пр. – Д., 1998. – С. 37–41.

Аннотация. Показано, что формирование потребности в регулярном и осознанном использовании средств физической культуры является важной государственной задачей в воспитании привычек здорового образа жизни.

Ключевые слова: физическая культура, средства, здоровый образ жизни.

Анотація. Показано, що формування потреби в регулярному і усвідомленому використанні засобів фізичної культури є важливим державним завданням у вихованні звичок здорового способу життя.

Ключові слова: фізична культура, засоби, здоровий спосіб життя.

Annotation. It is shown that forming of necessity in the regular and realized use of facilities of physical culture is an important state task in education of habits of healthy way of life.

Key words: physical culture, facilities, healthy way of life.

265. Курочкіна М. Організація занять фізкультурно-оздоровчої спрямованості для студентів, які проживають у різних зонах радіаційного контролю / Курочкіна М. // Теорія і методика фізичного виховання. – 1999. – № 1. – С. 72–75.

Анотація. Актуальною зараз є проблема організації фізичного виховання студентської молоді, що проживає в зонах радіоактивного забруднення, які, як відомо, викликають істотні зміни в організмі людини. Заняття фізичними вправами є одними з основних засобів підвищення адаптаційних можливостей організму і способом протистояти негативному впливу довкілля.

Ключові слова: заняття, організація, оздоровча спрямованість, студенти.

Анотація. Актуальною в настоящій момент является проблема организации физического воспитания студенческой молодежи, проживающей в зонах радиоактивного загрязнения, которые, как известно, вызывают существенные изменения в организме человека. Занятия физическими упражнениями являются одними из основных средств повышения адаптационных возможностей организма и способом противостоять негативному влиянию окружающей среды.

Ключевые слова: занятия, организация, оздоровительная направленность, студенты, проживающие в зоне радиационного загрязнения.

Annotation. Chernobyl nuclear catastrophe showed that regarding to its scale and negative consequences it is the greatest ecological disaster of modern time. It is actually problem of organization of physical education for students who lived at the radiation polluted areas for saving of their health and adaptation of organism's reserves to negative ecological conditions by means of physical culture.

Key words: employments, organization, health orientation, students, resident in the area of radiation contamination.

266. Курочкіна М. В. Раціональні параметри фізкультурно-оздоровчих занять із студентами, які проживають в різних зонах радіаційного контролю : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Курочкіна Марина Вікторівна ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 19 с.

Анотація. Уперше визначено функціональні характеристики стабільного рівня здоров'я молоді 17-21 років, яка проживає в різних зонах радіаційного

контролю, що характеризуються відсутністю хронічних захворювань і низькою кількістю повторних гострих респіраторних захворювань. Вперше встановлено закономірності взаємозв'язку показників фізичної підготовленості та рівня здоров'я, захворюваності і показників фізичного стану студентів, які проживають в різних зонах радіаційного контролю. Обґрунтовано нормативи фізичної підготовленості, які відповідають належним нормам, що забезпечують стабільний рівень здоров'я студентської молоді 17-21 років в умовах проживання з підвищеним радіаційним фоном.

Ключові слова: параметри, заняття, студенти, зона радіаційного контролю.

Анотація. Обоснованы нормативы физической подготовленности, отвечающие надлежащим нормам, которые обеспечивают стабильный уровень здоровья студенческой молодежи 17-21 года.

Ключевые слова: параметры, занятия, студенты, зона радиационного контроля.

Annotation. The norms of physical preparedness, answering the proper norms which provide a stable health of student young people of 17-21 year level, are grounded.

Key words: parameters, employments, students, area of radiation control.

267. Лазоренко С. А. Оптимізація фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів в умовах регіону : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Лазоренко Сергій Анатолійович ; Дніпроп. держ. ін-т фіз. культури і спорту. – Д., 2012. – 20 с.

Анотація. Уперше на підставі аналізу тенденцій та особливостей фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів розроблено комплекс заходів, спрямованих на її оптимізацію, який представлений теоретичною, практичною та контрольною складовими, передбачає врахування характерних ознак розвитку сфери фізичної культури і спорту у Сумській області, кліматогеографічних та мовних особливостей регіону, містить використання інтерактивних методів для засвоєння теоретичних знань та інформаційну підтримку у засобах масової інформації; обґрунтовано та експериментально доведено ефективність розробленого комплексу заходів в умовах вищого навчального закладу, що відображено в оптимізації рівня рухової активності, покращенні соматичного здоров'я, зменшенні захворюваності студентів за рахунок підвищення інтересу до фізкультурно-оздоровчої діяльності, збільшення обсягів самостійних занять фізичними вправами; визначено низьку якість інформаційного забезпечення проблем фізичної культури, спорту і здоров'я в друкованих засобах масової інформації Сумської області, що вказує на необхідність організації у регіоні єдиного інформаційного простору для сприяння оптимізації фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів.

Ключові слова: студенти, фізкультурно-оздоровча діяльність, рівень рухової активності, рівень соматичного здоров'я, здоровий спосіб життя, комплекс заходів.

Аннотація. Изложены результаты теоретического обоснования и экспериментальной проверки комплекса мероприятий по оптимизации физкультурно-оздоровительной деятельности студентов высших учебных заведений Сумского региона Украины с учётом местных особенностей развития сферы физической культуры и спорта.

Ключевые слова: студенты, физкультурно-оздоровительная деятельность, уровень двигательной активности, уровень соматического здоровья, здоровый образ жизни, комплекс мероприятий.

Annotation. The dissertation investigation shows the results of theoretical improvement and experimental check-up of events complex in physical health improving activities of the students among higher educational establishments of the Sumy region accounting local peculiarities of physical culture and sport development.

Key words: students, physical health improving activity, the degree of moving activity, somatic health level, healthy way of life, events complex.

268. Леднев И. В. Программы массовых оздоровительных мероприятий в ВУЗе / Леднев И. В., Сенотрусова Г. Я. // Физическое воспитание студентов медицинских фармацевтических институтов в системе подготовки специалистов здравоохранения: тез. док. II Всесоюз. учеб.-метод. конф. – Львов, 1991. – Т. 1. – С. 118–119.

Аннотація. В результате исследований выявлено, что основным недостатком в работе по физическому воспитанию студентов является перегрузка их возможностей на начальных этапах. Основной задачей учебных занятий по физической культуре должно быть обучение студентов умению самостоятельно дозировать физические нагрузки. В этих условиях проявляются кратчайшие пути самоубеждения студентов в значимости физической культуры для укрепления здоровья.

Ключевые слова: массовые, оздоровительные мероприятия, высшие учебные заведения.

Анотація. У результаті досліджень виявлено, що основним недоліком в роботі з фізичного виховання студентів є перевантаження їх можливостей на початкових етапах. Основним завданням навчальних занять з фізичної культури має бути навчання студентів умінню самостійно дозувати фізичні навантаження.

Ключові слова: масові, оздоровчі заходи, вищі навчальні заклади.

Annotation. It is exposed as a result of researches, that the basic failing in-process on physical education students an overload of their possibilities is on the initial stages. On a physical culture there must the basic task of lessons be teaching of students to ability independently to measure out the physical loadings.

Key words: mass, health measures, higher educational establishments.

269. Маглеваний А. В. Средства для организованных и самостоятельных занятий / А. В. Маглеваний // Массовая физическая культура в вузе / под ред. В. А. Маслякова, В. С. Матяжова. – М., 1991. – Гл. 7. – С. 99–127.

Аннотация. Наиболее распространенными средствами организованных и самостоятельных самодеятельных занятий являются следующие физические упражнения и виды спорта: ходьба и бег, кросс и эстафеты, дорожки здоровья, плавание, ходьба и бег на лыжах, велосипедные прогулки, женская гимнастика, ритмическая гимнастика, спортивное ориентирование, туристические походы, занятия на тренажерах.

Ключевые слова: средства, самостоятельные занятия, физические упражнения, виды спорта.

Анотація. Найбільш поширеними засобами організованих і самостійних самодіяльних занять є наступні фізичні вправи і види спорту: ходьба і біг, крос і естафети, доріжки здоров'я, плавання, ходьба і біг на лижах, велосипедні прогулянки, жіноча гімнастика, ритмічна гімнастика, спортивне орієнтування, туристичні походи, заняття на тренажерах.

Ключові слова: засоби, самостійні заняття, фізичні вправи, види спорту.

Annotation. The most widespread facilities of the organized and independent samodeyatel'nykh employments are the followings physical exercises and types of sport: walking and at run, cross-country race and relay races, paths of health, swimming, skiing and at run, bicycle walks, womanish gymnastics, rhythmic gymnastics, sporting orientation, walking tours, employments on trainers.

Key words: facilities, independent employments, physical exercises, types of sport.

270. Маринич В. Аналіз інноваційних підходів організації фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти / Вікторія Маринич, Ірина Когут // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2013. – № 1. – С. 28–35.

Анотація. Розглянуті і визначені шляхи підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчої роботи вітчизняних навчальних закладів на підставі аналізу інноваційних підходів її організації. Проаналізовані інноваційні підходи в організації фізкультурно-оздоровчої роботи в навчальних закладах.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча робота, інноваційні підходи, навчальні заклади.

Аннотация. Рассмотрены и определены пути повышения эффективности физкультурно-оздоровительной работы отечественных учебных заведений на основании анализа инновационных подходов ее организации. Проанализированы инновационные подходы в организации физкультурно-оздоровительной работы в учебных заведениях. Осуществлено сравнение традиционных и инновационных подходов в организации физкультурно-оздоровительной работы. Определены направления внедрения инноваций в организацию физкультурно-оздоровительной работы отечественных учебных заведений.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная работа, инновационные подходы, учебные заведения.

Annotation. *Considered and identified ways to improve sports and recreation activities of domestic educational institutions on the basis of analysis of innovative approaches this organization. Analysis of innovative approaches to sports and recreation activities in educational institutions. The comparison of traditional and innovative approaches in the organization of sports and recreation activities. The directions of innovation in the organization of sports and recreation activities of domestic educational institutions.*

Key words: *physical culture and health work, innovative approaches and educational institutions.*

271. Массовая физическая культура в вузе : учеб. пособие для студ. высш. учеб. завед. / под ред. В. А. Маслякова, В. С. Матяжова. – М. : Высшая школа, 1991. – 240 с., ил.

Аннотація. *Излагаются организационные и методические основы массовой оздоровительной, физкультурной и спортивной работы в условиях учебного процесса, во внеучебное время и в период каникулярного отдыха. Освещены теоретические и педагогические особенности самостоятельных занятий по физическому воспитанию и спортивному совершенствованию.*

Ключевые слова: *физическая культура, учебный процесс, теоретические особенности самостоятельных занятий.*

Анотація. *Представлені організаційні і методичні основи масової оздоровчої, фізкультурної і спортивної роботи в умовах навчального процесу, у позаурочний час і в період канікулярного відпочинку. Висвітлені теоретичні і педагогічні особливості самостійних занять з фізичного виховання і спортивного вдосконалення.*

Ключові слова: *фізична культура, навчальний процес, теоретичні особливості самостійних занять.*

Annotation. *Organizational and methodical bases of mass health, athletic and sporting work are expounded in the conditions of educational process, in vneuchebnoe time and in the period of a vacation rest. The theoretical and pedagogical features of independent employments are lighted up on physical education and sporting perfection.*

Key words: *physical culture, educational process, theoretical features of independent employments.*

272. Матяжов В. С. *Оздоровительно-спортивный лагерь и его роль в физическом воспитании и совершенствовании функционального состояния организма студентов : автореф. дис. ... канд. биол. наук : [спец.] 14761 „Лечебная физкультура и врачебный контроль над занимающимися физкультурой” / В. С. Матяжов ; ХМИ. – Харьков, 1972. – 19 с.*

Аннотація. *Обоснована ефективність пропозитого режиму відпочинку в умовах лагеря і розробані шляхи раціоналізації управління процесом активного оздоровлення і фізичного виховання студентів.*

Ключевые слова: *физическое воспитание, спортивный лагерь, студенты, функциональное состояние.*

Анотація. Обґрунтована ефективність запропонованого режиму відпочинку в умовах табору і розроблені шляхи раціоналізації управління процесом активного оздоровлення і фізичного виховання студентів.

Ключові слова: фізичне виховання, спортивний табір, студенти, функціональний стан.

Annotation. Efficiency of the offered mode of rest is grounded in the conditions of camp and the ways of rationalization of process of the active making healthy and physical education of students control are developed.

Key words: physical education, sporting camp, students, functional state.

273. Матяжов В. С. Оздоровительно-спортивная работа в общежитиях ВУЗа / Матяжов В. С., Цамалашвили Б. Ш. // Физическая культура в оздоровительных группах : тез. док. – Минск, 1973. – С. 41–43.

Анотація. Оздоровительно-спортивная работа в общежитиях прочно вошла в быт студентов и является составной частью всего комплекса массовых, физкультурных, спортивных и санитарно-гигиенических мероприятий, направленных на сохранение работоспособности, совершенствование двигательной активности и укрепление здоровья студентов.

Ключевые слова: спортивная работа, здоровье, общежития.

Анотація. Оздоровчо-спортивна робота в гуртожитках надійно увійшла до побуту студентів і є складовою частиною всього комплексу масових, фізкультурних, спортивних і санітарно-гігієнічних заходів, направлених на збереження працездатності, вдосконалення рухової активності і зміцнення здоров'я студентів.

Ключові слова: спортивна робота, здоров'я, гуртожитки.

Annotation. Health-improvement-sporting work in dormitories firmly entered in the way of life of students and is component part of all complex of mass, athletic, sporting and sanitary-hygenic measures, directed on the maintainance of capacity, perfection of motive activity and strengthening of health of students.

Key words: sporting work, health, dormitories.

274. Мацкевич Н. Оздоровче спрямування професійної діяльності студентів педагогічного училища / Мацкевич Н. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2001. – Вип. 2. – С. 143–148.

Анотація. Представлено завдання для самостійної роботи з метою формування умінь виховувати інтерес дітей до занять фізичною культурою.

Ключові слова: професійна діяльність, студенти, педагогічне училище.

Анотація. Представлены задания для самостоятельной работы с целью формирования умений воспитывать интерес детей к занятиям физической культурой.

Ключевые слова: профессиональная деятельность, студенты, педагогическое училище.

Annotation. Tasks are presented for independent work with the purpose of forming of abilities to educate interest of children to employments by a physical culture.
Key words: professional activity, students, pedagogical school.

275. Мацкевич Н. М. Ставлення студентів педагогічного училища до фізкультурно-оздоровчих занять / Н. М. Мацкевич // Біосоціокультурні та педагогічні аспекти фізичного виховання і спорту : матеріали Всеукр. наук. конф. – Суми, 2000. – С. 77–78.

Анотація. Розглядається ставлення студентів педагогічного училища до фізичного виховання. Визначені основні мотиви фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності. Встановлено, що із уведенням предмету „Теорія і методика фізичного виховання” на III курсі позитивно змінилось ставлення студентів до фізичної культури.

Ключові слова: студенти педагогічного училища, оздоровчі заняття, мотиви спортивної діяльності.

Аннотация. Рассматривается отношение студентов педагогического училища к физическому воспитанию. Определены основные мотивы физкультурно-оздоровительной и спортивной деятельности. Установлено, что с введением предмета „Теория и методика физического воспитания” на III курсе положительно изменилось отношение студентов к физической культуре.

Ключевые слова: студенты педагогического училища, оздоровительные занятия, мотивы спортивной деятельности.

Annotation. Attitude of students of pedagogical school is examined toward physical education. Basic reasons of athletic-health and sporting activity are certain. It is set that with introduction of object „Theory and method of physical education” on III course positively attitude of students changed toward a physical culture.

Key words: students of pedagogical school, health employments, reasons of sporting activity.

276. Мунтян В. С. Основы формирования физкультурно-оздоровительной компетентности студентов / Мунтян С. В. // Физическое воспитание студентов. – 2012. – № 6. – С. 79–81.

Аннотация. Рассмотрены вопросы оптимизации учебно-воспитательного процесса на основе формирования физкультурно-оздоровительной компетентности студенческой молодежи. Выделены основные факторы, влияющие на уверенность человека в своих способностях: успешный опыт в прошлом; викариальное научение; вербальное убеждение; интериоризация мотивации; преемственность программ обучения. Отмечено, что при формировании компетентности необходимо учитывать роль мотивации, степень оценки своих способностей и уверенности в своих возможностях. Формирование познавательной активности, положительной мотивации и устойчивого интереса к занятиям являются основными составляющими успешного развития личности. Отмечается, что формирование

компетентности предусматривает: обеспечение знаниями о способах деятельности; реальное применение знаний в практической деятельности; интериоризацию мотивации и индивидуальный подход; обеспечение преемственности программ обучения.

Ключевые слова: физическая культура, оздоровительная, компетентность, формирование, мотивация, опыт, уверенность.

Анотація. Виокремлено основні чинники, що впливають на впевненість людини в своїх здібностях: успішний досвід у минулому; вікаріальне навчання; вербальне переконання, інтеріоризація мотивації; наступність програм навчання. Відзначено, що при формуванні компетентності необхідно враховувати роль мотивації, ступінь оцінки своїх здібностей і впевненість у своїх можливостях. Формування пізнавальної активності, позитивної мотивації та стійкого інтересу до занять є основними складовими успішного розвитку особистості. Наголошується, що формування компетентності передбачає: забезпечення знаннями про способи діяльності; реальне використання знань в практичній діяльності; інтеріоризацію мотивації і індивідуальний підхід; забезпечення спадкоємності програм навчання.

Ключові слова: фізична культура, оздоровча, компетентність, формування, мотивація, досвід, упевненість.

Annotation. The questions of optimization of educational process are considered on the basis of forming to health-improvement competence of student youngpeople. Basic factors influencing on the confidence of man in the capabilities, are selected: successful experience in the past; vicariation teaching; verbal persuasion; interiorization of motivation; succession of the teaching programs. It is marked that at forming of competence it is necessary to take into account the role of motivation, degree of estimation of the capabilities and confidence in the possibilities. Forming cognitive activity, positive motivation and steady interest to employments are the basic constituents of successful development of personality. It is marked that forming of competence foresees: providing knowledge about the methods of activity; the real application of knowledge is in practical activity; interiorization of motivation and individual approach; it is providing of succession of the teaching programs.

Key words: physical culture, health-improvement, competence, forming, motivation, experience, confidence.

277. Муравов И. В. Оздоровительный потенциал свободного времени студентов / Муравов И. В., Булич Э. Г., Обыков В. Н. // Теория и практика физической культуры. – 1987. – № 10. – С. 18–20.

Аннотація. Раскрыта сущность оздоровительного влияния различных средств физической культуры и спорта.

Ключевые слова: студенты, свободное время, оздоровление, средства физической культуры и спорта.

Анотація. Розкрита сутність оздоровчого впливу різних засобів фізичної культури і спорту.

Ключові слова: студенти, вільний час, оздоровлення, засоби фізичної культури і спорту.

Annotation. *The health influencing of different facilities of physical culture and sport is exposed in a book.*

Key words: *students, spare time, making, facilities of physical culture and sport healthy.*

278. Напрями оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи учнівської молоді / Поташнюк Р., Поташнюк І., Іванова Г. [та ін.] // Вісник технологічного університету Поділля. Серія: Соціально-гуманітарні науки. – Хмельницький, 2002. – Ч. 3. – С. 27–30.

Анотація. *Наводяться результати експериментальних досліджень учнів шкіл і студентів вузів, на основі яких розроблені напрями оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи студентів вищих закладів освіти через валеологічну освіту та засвоєння програм самостійних оздоровчих занять фізичними вправами з урахуванням рівня фізичного стану. Оздоровча робота серед учнівської молоді представлена через систему гігієнічного виховання школярів.*

Ключові слова: *оздоровча робота, напрями, учнівська молодь.*

Аннотация. *Приводятся результаты экспериментальных исследований учеников школ и студентов вузов, на основе которых разработаны направления оптимизации физкультурно-оздоровительной работы студентов высших заведений образования через валеологическое образование и освоение программ самостоятельных оздоровительных занятий физическими упражнениями с учетом уровня физического состояния. Оздоровительная работа среди ученической молодежи наводится через систему гигиенического воспитания школьников.*

Ключевые слова: *оздоровительная работа, направления, ученическая молодежь.*

Annotation. *Results over of experimental researches of students of schools and students of institutes of higher, on the basis of which directions optimization of athletic-health work of students of higher establishments of education are developed through valeological education and mastering of the programs of independent health employments by physical exercises taking into account the level of bodily condition, are brought. Health work among student's young people is pointed through the system of hygienical education of schoolboys.*

Key words: *health work, directions, student's young people.*

279. Наскальний В. Методика диференційованого планування оздоровчих занять зі студентами з використанням тренажерів / Володимир Наскальний, Валерій Льовкін, Валерій Рудницький // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 3. – С. 210–212.

Анотація. *Розроблені та апробовані режими занять на тренажерах з урахуванням особливостей фізичної підготовленості студентів.*

Ключові слова: методика планування, оздоровчі заняття, студенти, тренажери.

Анотація. Розроблені і апробовані режими занять на тренажерах з урахуванням особливостей фізичної підготовленості студентів.

Ключевые слова: методика планирования, оздоровительные занятия, студенты, тренажеры.

Annotation. In work is motivated that differentiated choice of the exercises on simulator unde: severe with provision for specifics physical and functional preparedness student on simulator provides the goal-directed development their motophkh for the reason achievements optimum level physical condition.

Key words: functional preparedness, level physical condition, exercises.

280. Николаичева А. С. Стритбол как средство компенсации дефицита двигательной активности у студенток высших учебных заведений / А. С. Николаичева // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 31–32.

Анотація. Проведена оцінка ефективності розробленої експериментальної методики проведення занять і різних форм організації змагань по вуличному баскетболу. Проведений порівняльний аналіз ефективності занять вуличним баскетболом з заняттями іншими видами рухової активності.

Ключевые слова: двигательная активность, студентки, методика проведения занятий и соревнований.

Анотація. Наведена оцінка ефективності розробленої експериментальної методики проведення занять і різних форм організації змагань з вуличного баскетболу. Проведений порівняльний аналіз ефективності занять вуличним баскетболом із заняттями іншими видами рухової активності.

Ключові слова: рухова активність, студентки, методика проведення занять і змагань.

Annotation. The estimation of efficiency of the developed experimental method of leadthrough of employments and different forms of organization of competitions is conducted on street basket-ball. The comparative analysis of efficiency of employments is conducted by street basket-ball with employments by other types of motive activity.

Key words: motive activity, students, method of leadthrough of employments and competitions.

281. Ніфака Я. М. Підготовка студентів факультету фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої роботи (на прикладі плавання) : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Ніфака Ярослав Миколайович ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 21 с.

Анотація. Теоретично обґрунтована та експериментально перевірена модель системи комплексної теоретико-практичної підготовки студентів

факультету фізичної культури до реалізації фізкультурно-оздоровчої діяльності у загальноосвітній школі в процесі вивчення курсу дисципліни „Плавання”.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча діяльність, професійно-педагогічна підготовка, активні методи навчання, об'єктивні методи контролю знань.

Аннотація. Теоретически обоснована и экспериментально проверена модель системы комплексной теоретико-практической подготовки студентов факультета физической культуры к реализации физкультурно-оздоровительной деятельности.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная деятельность, профессионально-педагогическая подготовка, активные методы обучения, объективные методы контроля.

Annotation. The dissertation deals with the physical and recreational preparation of the students of physical culture faculties. Having analyzed the scientific literature the author arrives at the conclusion that the physical preparation of the students has been the subject of investigation by both home and foreign scholars, but the recreational one is still remained beyond the scope of it. The actuality of the research meets the objective needs of the society for skilled specialists capable of achieving the goals of physical training and its recreational function in particular, and is caused by the lack of such specialists.

Key words: physical and recreational work, professional and pedagogic preparation, active methods of teaching, objective methods of control.

282. Оксьом П. М. Особливості загальної та фізкультурно-оздоровчої рухової активності студенток вищого педагогічного навчального закладу / Оксьом П. М., Бережна Л. І., Криводуд Т. Є. // Вісник Чернігів. нац. пед. ун-ту імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2013. – Вип. 107, т. 1. – С. 258–260.

Анотація. У дослідженні розглядається актуальна проблема рухової активності студентської молоді. В статті проведено аналіз загальної та фізкультурно-оздоровчої рухової активності студенток вищого педагогічного навчального закладу. Виявлено основні складові нерационального рухового режиму та причини дефіциту рухової активності студенток різних курсів навчання.

Ключові слова: рухова активність, гіпокінезія студентки, фізична підготовленість.

Аннотація. В исследовании рассматривается актуальная проблема двигательной активности студенческой молодежи. В статье проведен анализ общей и физкультурно-оздоровительной двигательной активности студенток высшего педагогического учебного заведения. Выявлены основные составляющие нерационального двигательного режима и причины дефицита двигательной активности студенток разных курсов обучения.

Ключевые слова: двигательная активность, гипокинезия, студентки, физическая подготовленность.

Annotation. Exploration is viewed as actual problem of student youth activeness. In article was made the analysis of general physical and healthy students activeness in teacher training university. As a result, we have the main components of irrational moving flextime and causes of

Key words: moving activity, hypodynamia, students, physical readiness.

283. Организационно-методические основы массовых оздоровительных мероприятий в учебном и свободном времени студентов / Хоружев А. Г., Сергеев В. Н., Ильиных А. И. [и др.] // Физическое воспитание студентов медицинских и фармацевтических институтов подготовки специалистов здравоохранения : тез. докл. – Л., 1991. – С. 66– 69.

Аннотація. Целью исследований была разработка рекомендаций для выбора наиболее рациональных форм и методов организации учебных занятий по физическому воспитанию со студентами основных и специальных медицинских групп.

Ключевые слова: физическое воспитание, отклонения в состоянии здоровья, организационные проблемы.

Анотація. Метою досліджень була розробка рекомендацій для вибору найбільш раціональних форм і методів організації навчальних занять з фізичного виховання зі студентами основних і спеціальних медичних груп.

Ключові слова: фізичне виховання, відхилення в стані здоров'я, організаційні проблеми.

Annotation. The purpose of researches was development of recommendations for the choice of the most rational forms and methods of organization of lessons on physical education with the students of basic and special medical groups.

Key words: physical education, rejections in a state of health, organizational problems.

284. Піонтковський Д. Виховання ціннісного ставлення студентів до власного здоров'я у процесі фізкультурно-оздоровчої роботи / Дмитро Піонтковський // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 173–177.

Анотація. Встановлено, що важливою педагогічною умовою успішного процесу виховання ціннісного ставлення студентів до власного здоров'я і вирішення проблеми диференціації є необхідність індивідуальної роботи зі студентами, особливо коли це стосується додаткових фізичних навантажень під час секційних і самостійних занять.

Ключові слова: студент, власне здоров'я, самостійні заняття фізичною культурою і спортом.

Аннотація. Установлено, что важным педагогическим условием успешного процесса воспитания ценностного отношения студентов к собственному здоровью и решения проблемы дифференциации является необходимость индивидуальной работы со студентами, особенно когда это касается

дополнительных физических нагрузок во время секционных и самостоятельных занятий.

Ключевые слова: студент, собственно здоровья, самостоятельные занятия физической культурой и спортом.

Annotation. It is set that by the important pedagogical condition of successful process of education of the valued relation of students to the own health and a decision of problem of differentiation is necessity of individual work with students, especially when it touches the additional physical loadings during sectional and independent employments.

Key words: student, actually health, independent employments by a physical culture and sport.

285. Приходько І. Рекреаційно-оздоровча робота в училищах фізичної культури / Іван Приходько, Світлана Стадник // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 100–103.

Анотація. В училищах фізичної культури поєднується інтенсивний тренувальний та навчальний процеси, що, з одного боку, дозволяє вихованцям гармонійно розвиватися, отримувати знання та підвищувати рівень спортивної майстерності, а з іншого боку – може зумовлювати перенавантаження та негативно впливати на їх здоров'я. Рекреаційно-оздоровча робота в училищах фізичної культури має ряд особливостей, пов'язаних з вирішенням цілого комплексу завдань, а саме відновлення фізичного стану, сприяння розумовій діяльності, підвищення емоційного стану, організації активного дозвілля після тренувань та навчальних занять.

Ключові слова: оздоровча робота, училища фізичної культури, рівень спортивної майстерності.

Анотація. В училищах физической культуры совмещается интенсивный тренировочный и учебный процессы, что, с одной стороны, позволяет воспитанникам гармонично развиваться, получать знания и повышать уровень спортивного мастерства, а с другой стороны – может predetermined an overload and negatively reflected on a health pupils. Recreation-health work in schools of physical culture has a row of features, related to the

Ключевые слова: оздоровительная работа, училища физической культуры, уровень спортивного мастерства.

Annotation. In schools of physical culture the intensive is combined training and educational processes, that, from one side, allows pupils harmoniously to develop, get knowledges and promote the level of sporting trade, and de autre part – can predetermined an overload and negatively reflected on a health pupils. Recreation-health work in schools of physical culture has a row of features, related to the

decision of whole complex of tasks, namely renewal namely proceeding in a bodily condition, assistance intellection, increases of the emotional state, organizations of active leisure, after trainings and lessons.

Key words: *health work, schools of physical culture, level of sporting trade.*

286. Римар О. Мотиваційно-ціннісне ставлення до фізкультурно-оздоровчих занять студентів вищих навчальних закладів / Ольга Римар, Алла Соловей // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 118–119.

Анотація. *Досліджено мотиваційно-ціннісне ставлення до фізкультурно-оздоровчих занять студентів вищих навчальних закладів.*

Ключові слова: *мотивація, оздоровчі заняття, студенти, цінності фізичної культури.*

Аннотація. *Исследовано мотивационно ценностное отношение к физкультурно-оздоровительным занятиям студентов высших учебных заведений.*

Ключевые слова: *мотивація, оздоровительные занятия, студенты, ценности физической культуры.*

Annotation. *The valued attitude is investigational motivational toward athletic-health employments of students of higher educational establishments.*

Key words: *motivation, health employments, students, values of physical culture.*

287. Романчишин О. М. Готовність студентів педагогічних коледжів до фізкультурно-оздоровчої сфери / Романчишин О. М. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2011. – № 3. – С. 16–22.

Анотація. *Визначено структуру і компоненти готовності студентів педагогічних коледжів до фізкультурно-оздоровчої роботи. Готовність до фізкультурно-оздоровчої роботи інтегрує в собі такі структурні компоненти: ціннісно-мотиваційний (мотивація до здорового способу життя), когнітивний (знання, уміння, навички), діяльнісно-кондиційний (фізична підготовка і підготовленість), функціональний (фізичний і функціональний розвиток, рівень здоров'я).*

Ключові слова: *фізична культура, студенти, педагогічний коледж.*

Аннотація. *Определены структура и компоненты готовности учащихся педагогических колледжей к физкультурно-оздоровительной работе. Готовность к физкультурно-оздоровительной работе объединяет следующие структурные компоненты: ценностно-мотивационный (мотивация к здоровому образу жизни), когнитивный (знания, умения, навыки), деятельностно-кондиционный (физическая подготовка и подготовленность), функциональный (физическое и функциональное развитие, уровень здоровья).*

Ключевые слова: *физическая культура, студенты, педагогический колледж.*

Annotation. *The structure and components of the readiness of students of pedagogical colleges to fitness-health work was defined. Readiness to fitness-*

health work integrates the following structural components: motivation (motivation to healthy way of life), cognitive (knowledge, skills), physical (physical education and fitness), functional (physical and functional development, level of health).

Key words: *physical culture, students, pedagogical college.*

288. Семанюк М. Д. Фізкультурно-оздоровчі міроприємства в профілактиці захворювань у студентів / Семанюк М. Д., Хома М. М. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1994. – Ч. 1. – С. 71–72.

Анотація. *У результаті досліджень виявлено, що погіршення, фізичного стану студентів впливає на початкових етапах занять на їх психоемоційний тонус під час навантаження їх фізичних можливостей. Звідси — дуже низька мотивація до занять фізкультурою і спортом. В цей же час виявлено стійке покращення стану здоров'я у студентів, що підтвердилося зниженням випадків ГРЗ, підвищенням тренуваності і збільшенням функціональних резервів серцево-судинної, дихальної і нервово-м'язової систем, підвищенням працездатності, а також підвищенням навчально-трудової активності в порівнянні з контрольними групами.*

Ключові слова: *профілактика захворювань, студенти, функціональні резерви організму.*

Анотація. *В результате исследований обнаружено, что ухудшение, физического состояния студентов влияет на начальных этапах занятий на их психоэмоциональный тонус во время нагрузки их физических возможностей. Отсюда — очень низкая мотивация к занятиям физкультурой и спортом. В это же время обнаружено стойкое улучшение состояния здоровья у студентов, что подтвердилось снижением случаев ОРЗ, повышением тренированности, и увеличением функциональных резервов сердечно-сосудистой, дыхательной и нервно-мышечной систем, повышением работоспособности, а также повышением учебно-трудоу активности по сравнению с контрольными группами.*

Ключевые слова: *профилактика заболеваний, студенты, функциональные резервы организма.*

Annotation. *It is discovered as a result of researches, that worsening, bodily condition of students influences on the initial stages of employments on their mentally emotional tone during loading of their physical possibilities. From here is very low motivation to employments by physical education and sport.*

Key words: *prophylaxis of diseases, students, functional backlogs of organism.*

289. Синенко Г. С. Формирование у студентов потребности в рекреативно-оздоровительных занятиях / Г. С. Синенко // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2011. – № 3. – С. 21–24.

Анотація. *Результаты анкетирования говорят о загруженности студентов и дефиците у них свободного времени, а также о нехватке денежных средств на занятия. Большинство физкультурно-*

оздоровительных центров, фитнес-клубов, танцевальных школ — платные и не предоставляют студентам вузов скидок на занятия. В настоящее время внимание к совершенствованию содержания, организационных форм, методики и условий рекреативной физической культуры заметно возросло, особенно в экономически и культурно развитых странах мира, усиливается и научная разработка ее проблематики

Ключевые слова: молодежь, студенты, рекреативно-оздоровительная деятельность, здоровье, физическое развитие, ценности, мотивация, потребности, интересы.

Анотація. Результати анкетування говорять про завантаженість студентів і дефіцит у них вільного часу, а також про брак коштів на заняття. Більшість фізкультурно-оздоровчих центрів, фітнес-клубів, танцювальних шкіл є платними і не надають студентам вузів знижок на заняття. В даний час увага до удосконалення змісту, організаційних форм, методики і умов рекреаційної фізичної культури помітно зросла, особливо в економічно і культурно розвинених країнах світу; посилюється і наукова розробка її проблематики.

Ключові слова: молодь, студенти, рекреативно-оздоровча діяльність, здоров'я, фізичний розвиток, цінності, мотивація, потреби, інтереси.

Annotation. The present paper deals with such aspects as studies of motivations of different socio-cultural groups of student youth, their attitude to health problems and physical development, the point of use of recreational activities, social problems and youth's needs. There exist sports-recreational clubs in some universities, providing with free occupations of physical recreation, but these classes are usually quite narrow-focused and do not take into account all students' preferences in selection of forms and contents of sports-recreational leisure resulting in the decrease of interest among young men.

Key words: youth; students; recreational activity; health; physical development; values; motivation; necessities; interests.

290. Смирнов А. Ф. Формирование профессиональных знаний и навыков студентов, специализирующихся по массовой физкультурно-оздоровительной работе и туризму в процессе самостоятельной работы / Смирнов А. Ф., Пахольчишин М. С. // Теоретико-методические основы совершенствования учебного процесса в институтах и техникумах физической культуры : сб. науч. тр. – Волгоград, 1989. – С. 239–241.

Анотація. Практика организации самостоятельной работы доказала два положительных факта: 1) студенты приобретают хорошие навыки в организационно-управленческой работе по массовой физической культуре и туризму; 2) своей деятельностью в данном направлении студенты оказывают значительную помощь в работе по увеличению числа занимающихся физическими упражнениями в трудовых и учебных коллективах.

Ключевые слова: знания, навыки, студенты, самостоятельная работа.

Анотація. Практика організації самостійної роботи довела два позитивні факти: 1) студенти набувають навичок в організаційно-управлінській роботі з масової фізичної культури і туризму; 2) своєю діяльністю в даному напрямі студенти надають значну допомогу у роботі зі збільшенням числа тих, хто займаються фізичними вправами в трудових і навчальних колективах.

Ключові слова: знання, навички, студенти, самостійна робота.

Annotation. Practice of organization of independent work on such system proved two positive facts: 1) students acquire good skills in organizationally-administrative work on a mass physical culture and tourism; 2) by the activity in this direction students give considerable help in work on the increase of number engaged in physical exercises in the collectives of labours and educational.

Key words: knowledges, skills, students, independent work.

291. Темирханов М. Т. Клубы по интересам как одна из форм массовой физкультурно-оздоровительной работы / М. Т. Темирханов // Проблемы перестройки массовой физической культуры и спорта : сб. науч. ст. – Алма-Ата, 1990. – С. 70–73.

Анотація. Новизна експеримента заключалась в обосновании редко применяемого подхода к организации массовой физкультурно-оздоровительной работы в вузе, путем создания клубов по физкультурным интересам..

Ключевые слова: клубы по интересам, формы массовой физкультурной, оздоровительной работы.

Анотація. Новизна експерименту полягала в обґрунтуванні підходу, який не часто застосовують для організації масової фізкультурно-оздоровчої роботи у вузі шляхом створення клубів за фізкультурними інтересами.

Ключові слова: клуби за інтересами, форми масової фізкультурної, оздоровчої роботи.

Annotation. The novelty of experiment consisted in the ground of the rarely applied going near organization of mass athletic-health work in the institute of higher, by creation of clubs on athletic interests.

Key words: clubs on interests, forms of mass athletic, health work.

292. Тесленко Л. Н. Методика физкультурно-оздоровительных занятий для учащихся вузов / Тесленко Леонид Николаевич, Чуйко Оксана Олеговна // Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях : сб. ст. VI Междунар. науч. конф. – Белгород ; Красноярск ; Киев ; Харьков, 2010. – Ч. 1. – С. 125–128.

Анотація. Освещены аспекты оздоровительной физической культуры и ее методы на влияние самочувствия студентов, совершенствования форм и функций молодого организма.

Ключевые слова: физкультурные занятия, учащиеся, методика.

Анотація. Висвітлено аспекти оздоровчої фізичної культури і її методик на вплив самопочуття студентів, удосконалення форм і функцій молодого організму.

Ключові слова: фізкультурні заняття, студенти, методика.

Annotation. *The aspects of health physical culture and its methods, and also influence on the feel of students, perfection of forms and functions of young organism, are lighted up.*

Key words: *athletic employments, student, method.*

293. Тимофеев Н. Н. Студенческие оздоровительно-спортивные лагеря / Н. Н. Тимофеев // Массовая физическая культура в вузе / под ред. В. А. Маслякова, В. С. Матяжова. – М., 1991. – Гл. 10. – С. 149–157.

Аннотація. *Студенческие оздоровительно-спортивные лагеря создаются с целью обеспечения условий для организации активного отдыха, укрепления здоровья, совершенствования физической подготовки и спортивного мастерства студентов, приобщения их к общественно полезному труду. Лагерь позволяет широко внедрять в режим дня физическую культуру, спорт и туризм и на этой основе значительно улучшать работу по физическому воспитанию студентов в период каникул и осуществлять оздоровительно-спортивную деятельность в неразрывной связи с нравственным воспитанием студенческой молодежи. В лагере имеются все условия для подготовки и повышения квалификации общественного физкультурного актива.*

Ключевые слова: *студенты, спортивные лагеря, оздоровительные эффект.*

Анотація. *Студентські оздоровчо-спортивні табори створюють з метою забезпечення умов для організації активного відпочинку, зміцнення здоров'я, вдосконалення фізичної підготовки і спортивної майстерності студентів, залучення їх до суспільно корисної праці. Табір дозволяє широко упроваджувати в режим дня фізичну культуру, спорт і туризм і на цій основі значно покращувати роботу з фізичного виховання студентів в період каникул і здійснювати оздоровчо-спортивну діяльність в нерозривному зв'язку з етичним вихованням студентської молоді. У таборі є всі умови для підготовки і підвищення кваліфікації суспільного фізкультурного активу.*

Ключові слова: *студенти, спортивні табір, оздоровчі ефект.*

Annotation. *Student health-improvement-sporting camps are created with the purpose of providing of terms for organization of active rest, strengthening of health, perfection of physical preparation and sporting trade of students, attaching them to publicly useful work. A camp allows widely to inculcate in the mode of day a physical culture, sport and tourism and on this basis considerably to improve work on physical education of students in the period of vacations and carry out health-improvement-sporting activity in indissoluble connection with moral education of student young people. In a camp there are all terms for preparation and in-plant training public athletic asset.*

Key words: *students, sporting camp, are health-improvement effect.*

294. Тимченко А. Особливості застосування індивідуальних оздоровчих програм студентами у позааудиторній роботі / Анастасія Тимченко // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 1(120). – С. 18–20.

Анотація. Обґрунтовані особливості розвитку валеологічних знань у процесі застосування індивідуальних оздоровчих програм студентами. Їхній вплив на особистість у позааудиторній роботі є системою індивідуальних оздоровчих заходів у збереженні і зміцненні свого здоров'я.

Ключові слова: індивідуальна оздоровча програма, розвиток, здоров'я, навчання, валеологічні знання.

Аннотация. Обоснованы особенности развития валеологических знаний в процессе использования индивидуальных оздоровительных программ студентами. Их влияние на личность во внеаудиторной работе представляет собой систему индивидуальных оздоровительных мероприятий в сохранении и укреплении своего здоровья.

Ключевые слова: индивидуальная оздоровительная программа, развитие, здоровье, обучение, валеологические знания.

Annotation. The peculiarities of the development of valeological knowledge in the course of application of the individual sanatory program by students have been justified. Their influence on the individual during extracurricular activities represents the system of the individual sanitary measures for health preservation and promotion.

Key words: individual sanatory program, development, health, education, valeological knowledge.

295. Тхазеплова Г. Н. Формирование потребностей в занятиях рекреативно-оздоровительной деятельностью у студентов Кабардино-Балкарского государственного университета / Г. Н. Тхазеплова, А. М. Тхазеплов, М. Х. Хаупшев // Теория и практика физической культуры. – 2012. – № 11. – С. 8–11.

Аннотация. Мотивирующим фактором формирования у студентов потребности не только в здоровом образе жизни, но и достижении спортивных результатов послужит создание дополнительных условий (в том числе вновь вводимых и реконструируемых спортивных сооружений) в соответствии с реализацией программы. Выявленный комплекс социально-педагогических условий организации рекреативно-оздоровительных занятий, позволит учитывать предпочтения молодых людей в виде организации занятий по интересам, открытия секций по новым видам спорта и т.д.

Ключевые слова: социологическое исследование, рекреативно-оздоровительная деятельность, здоровье, физкультурно-спортивные мероприятия, анкетирование.

Анотація. Мотивуючим чинником формування у студентів потреби не лише в здоровому способі життя, але і досягненні спортивних результатів є створення додаткових умов (у тому числі спортивних споруд, що знову вводять і реконструюють) відповідно до реалізації програми. Виявлений комплекс соціально-педагогічних умов організації рекреативно-оздоровчих занять дозволить враховувати переваги молодих людей в організації занять за інтересами, відкриття секцій з нових видів спорту тощо.

Ключові слова: соціологічне дослідження, рекреативно-оздоровча діяльність, здоров'я, фізкультурно-спортивні заходи, анкетування.

Annotation. A lot of works of Soviet scientists are devoted to analysis of the reasons of low physical activity of youth in free time and the problem of formation of healthy way of life. However formation of the students' attitude to healthy way of life as a personal value, expressed in the need for recreational classes, requires the study of its empiric constituent. Recreational physical culture is meant to increase students' motor activity, optimize exercises performance by relieving neuroemotional tension, helps to form knowledge, skills and abilities. Health as a control object in the pedagogical system is considered from different aspects but always as an integral state, as a system manifestation of the character of human life. In any case individual and population health in studies is a controlled process. The researchers estimated the real situation related to chronic non-contagious diseases incidence and their risk factors and need for prevention project.

Key words: sociological survey, recreational activity, health, sports measures, questionnaire.

296. Усова Т. Е. Проведение спортивно-оздоровительных мероприятий в лагере "Фигуровка" / Усова Т. Е., Довбыш В. И. // Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях : сб. ст. VI Междунар. науч. конф. – Белгород ; Красноярск ; Киев ; Харьков, 2010. – Ч. 1. – С. 138 – 141.

Аннотація. Крім проведення соревнований по схеме туристического слета, студентам предоставлена возможность укреплять здоровье и повышать мастерство в различных видах спортивных игр.

Ключевые слова: спортивные мероприятия, соревнования, туризм.

Анотація. Окрім проведення змагань за схемою туристичного зльоту, студентам надана можливість зміцнювати здоров'я і підвищувати майстерність з різних видів спортивних ігор.

Ключові слова: спортивні заходи, змагання, туризм.

Annotation. Except for conducting of competitions on the chart of the tourist gathering, possibility to strengthen a health and promote trade in the different types of sporting games is given students.

Key words: sporting measures, competitions, tourism.

297. Федоренко Є. Рухова активність старшокласників, які навчаються в школах різних типів / Євгенія Федоренко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2013. – № 1. – С. 54–57.

Анотація. Проаналізовано відмінності рухового режиму старшокласників залежно від типу навчального закладу. Визначено, що особливості навчально-виховного процесу навчального закладу впливають на рівень рухової активності старшокласників.

Ключові слова: рухова активність, старшокласники, школи різних типів, навчально-виховний процес.

Аннотація. В статті представлені результати власних досліджень визначення рівня фізичної активності учасників старших класів, які навчаються в школах різних типів. Проаналізовано різниця фізичного режиму учасників в залежності від типу навчального закладу. Визначено, що особливості навчально-виховного процесу навчального закладу впливають на рівень фізичної активності старшокласників.

Ключевые слова: фізична активність, старшокласники, школи різних типів, навчально-виховний процес.

Annotation. The article presents the results of research determining the level of physical activity of high school students who are studying in schools of various types. It was analyzed that the differences of the physical activity students depending on the type of school. It was determined that the characteristics of the educational process, the school affect the level of physical activity school students.

Key words: physical activity, high school students, school of different types, educational process.

298. Химич И. Ю. Фізкультурно-спортивна активність студентської молоді і визначаючі її фактори / Химич И. Ю. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 3. – С. 127–129.

Аннотація. Представлено організаційно-методичні аспекти проведення занять тренувальної, загальнорозвиваючої і оздоровчої спрямованості в залежності від індивідуальних особливостей займаючихся. Розглянуто методика пріоритетного використання фізкультурно-оздоровчих занять оздоровчим плаванням студентів технічного вузу.

Ключевые слова: мотивація, плавання, розвиток, спорт, студент, фізичне виховання, навчальний процес.

Анотація. Представлено організаційно-методичні аспекти проведення занять тренувальної, загальнорозвиваючої і оздоровчої спрямованості залежно від індивідуальних особливостей студентів. Розглянуто методика пріоритетного використання фізкультурно-оздоровчих занять оздоровчим плаванням студентів технічного вузу.

Ключові слова: мотивація, плавання, розвиток, спорт, студент, фізичне виховання, навчальний процес.

Annotation. Presented organizationally-methodical aspects of lead through of employments of training, general developing and health orientation depending on the individual features of getting's busy.

Key words: motivation, swimming, development, sports, the student, physical training, educational process.

299. Хоменко Н. Активізація фізкультурно-оздоровчої діяльності студентської молоді / Хоменко Н. // Проблеми активізації рекреаційно-

оздоровчої діяльності населення : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2008. – С. 133–136.

Анотація. Проведене анкетування показало, що разом з такими ефективними засобами фізичного виховання, як гімнастика, спортивні ігри, легка атлетика студенти педагогічно-інженерного факультету віддають перевагу атлетизму, єдиноборствам, туризму; студенти факультету початкового навчання – аеробіці, шейпінгу. Загалом, у студентів значно підвищується інтерес до занять фізичною культурою, коли вони мають можливість займатися фізичними вправами, які їм подобаються.

Ключові слова: активізація, оздоровча діяльність, студентська молодь.

Аннотация. Проведенное анкетирование показало, что вместе с такими эффективными средствами физического воспитания, как гимнастика, спортивные игры, легкая атлетика студенты педагогического инженерного факультета отдают предпочтение атлетизму, единоборствам, туризму; студенты факультета начального образования – аэробике, шейпингу. В целом, у студентов значительно повышается интерес к занятиям физической культурой, когда они имеют возможность заниматься физическими упражнениями, которые им нравятся.

Ключевые слова: активизация, оздоровительная деятельность, студенческая молодежь.

Annotation. The questionnaire conducted by us showed that together with such effective facilities of physical education, as a gymnastics, sporting games, the track-and-field is students of pedagogical faculty give advantage atletizm, single combats, tourism; students of faculty of initial studies - to aerobik, shaping. On the whole, at students considerably interest rises to employments by a physical culture, when they owe possibility to be engaged in physical exercises which like them.

Key words: activation, health activity, student young people.

300. Чернышова Р. Комплексная методика оздоровления студентов с ослабленным здоровьем на основе физкультурно-оздоровительных технологий / Чернышова Р., Димова А., Угнивенко В. // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnyk. – 2002. – Т. 46, supl. 1, cz. 2. – С. 227–228.

Аннотация. Исследования показывают, что внедрение в учебный процесс комплексной методики оздоровления способствует росту заинтересованности занятиями физической культуры и повышению уровня физического состояния студентов специального отделения.

Ключевые слова: комплексная методика, студенты, здоровье, технологии.

Анотація. Дослідження показують, що впровадження в навчальний процес комплексної методики оздоровлення сприяє зростанню зацікавленості заняттями фізичної культури і підвищенню рівня фізичного стану студентів спеціального відділення.

Ключові слова: комплексна методика, студенти, здоров'я, технології.

Annotation. Researches show that introduction in the educational process of complex method and making healthy is instrumental in growth of the personal

interest and increase of level of bodily condition of students of the special separation employments of physical culture.

Key words: *complex method, students, health, technologies.*

301. Шиян Б. М. Система експрес-оцінки фізичного стану та диференційовані програми оздоровчого спрямування для студентської молоді / Шиян Б. М., Дрозд О. В. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. – К. ; Вінниця, 1998. – Ч. 1. – С. 122–125.

Анотація. *Розроблені програми фізкультурно-оздоровчих занять дають можливість підвищити мотивацію студентів до занять і є засобом зміцнення здоров'я та профілактики захворювань.*

Ключові слова: *оцінка фізичного стану, програма оздоровчого спрямування, студенти.*

Аннотація. *Разработанные программы физкультурно-оздоровительных занятий дают возможность повысить мотивацию студентов к занятиям и являются средством укрепления здоровья и профилактики заболеваний.*

Ключевые слова: *оценка физического состояния, программа оздоровительного направления, студенты.*

Annotation. *The developed programs of athletic-health employments enable to promote motivation of students to employments and are the mean of strengthening of zdorovyua and prophylaxis of diseases.*

Key words: *estimation of bodily condition, program of health direction, students.*

302. Щербин Д. В. Анализ эффективности использования средств оздоровительной физической культуры в системе самостоятельных занятий студентов высших учебных заведений / Щербин Д. В., Подскребышева Н. П. // Культура физическая и здоровье. – 2011. – № 6(36). – С. 62–66.

Аннотація. *Проведен анализ культурно-оздоровительных программ в системе физического воспитания студентов вузов. Физкультурно-оздоровительные программы включали упражнения аэробной направленности, силового и скоростно-силового характера. Определена динамика показателей физического состояния в процессе занятий.*

Ключевые слова: *физическое состояние, система физического воспитания студентов вузов, самостоятельные занятия.*

Анотація. *Проаналізовані культурно-оздоровчі програми в системі фізичного виховання студентів вузів. Фізкультурно-оздоровчі програми включали вправи аеробної спрямованості, силового і швидкісно-силового характеру. Визначено динаміку показників фізичного стану в процесі занять.*

Ключові слова: *фізичний стан, система фізичного виховання студентів вузів, самостійні заняття.*

Annotation. *The analysis of the cultural and health-improving programs in system of physical education of the university students has been carried out for the given article. The athletic and health programs included aerobic exercises, muscle*

strengthening and speed training exercises. The parameters dynamics of the physical state is determined during training.

Key words: *physical state, system of physical education of the university students, self-training.*

303. Янковски К. Отношение студентов к физической активности и собственному здоровью / Янковски К., Ленартович М. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 538.

Аннотація. *На протяжении последних 10 лет значительно поднялся уровень спортивной активности студентов в Варшаве, а также, что ещё более важно, позитивному изменению подверглось отношение студентов к физической культуре и собственному здоровью.*

Ключевые слова: *студенты, физическая активность, здоровье.*

Анотація. *Упродовж останніх 10 років значно підвищився рівень спортивної активності студентів у Варшаві, а також змінилося ставлення студентів до фізичної культури і власного здоров'я.*

Ключові слова: *студенти, фізична активність, здоров'я.*

Annotation. *During the last 10 years considerably the level of sporting activity of students rose in Warsaw, and also, that is yet major, attitude of students was exposed to the positive change toward a physical culture and own health.*

Key words: *students, physical activity, health.*

оздоровчі заняття з особами різного віку і статі

304. Айрапетова К. Г. Корекція фізичного стану чоловіків другого зрілого віку в процесі фізкультурно-оздоровчих занять : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення, фізична підготовка у Збройних Силах” / Айрапетова Каріна Гаріківна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1997. – 24 с.

Анотація. *Встановлено факти оптимізації фізкультурно-оздоровчих занять, регламентації фізичних навантажень за факторною структурою фізичного стану; удосконалено процес корекції фізичного стану і оцінки ефективності фізкультурно-оздоровчих занять на основі розробленої шкали оцінки результатів рухових тестів.*

Ключові слова: *фізичний стан, чоловіки другого зрілого віку, оздоровчі заняття.*

Аннотація. *Определены факты оптимизации физкультурно-оздоровительных занятий, регламентации физических нагрузок за факторной структурой физического состояния; усовершенствован процесс коррекции физического состояния и оценки эффективности физкультурно-оздоровительных занятий на основе разработанной шкалы оценки результатов двигательных тестов.*

Ключевые слова: физическое состояние, мужчины второго зрелого возраста, оздоровительные занятия.

Annotation. The facts of optimization of athletic-health employments, regulations of the physical loadings, are certain after the factor structure of bodily condition; the process of correction of bodily condition and estimation of efficiency of athletic-health employments is improved on the basis of the developed scale of estimation of results of motive tests.

Keywords: bodily condition, men of the second mature age, health employments.

305. Анашкина Н. Социальные и культурные механизмы активизации рекреативно-оздоровительной деятельности женщин / Н. Анашкина // Человек в мире спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. Междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 1. – С. 212–213.

Аннотация. Автор рассматривает рекреативно-оздоровительную деятельность как социокультурный процесс, в рамках которого, наряду с решением задач, связанных с физическим развитием и укреплением здоровья, происходит становление и развитие личностного потенциала человека.

Ключевые слова: социальные, культурные механизмы, процесс, личность.

Анотація. Автор розглядає рекреативно-оздоровчу діяльність як соціокультурний процес, в рамках якого, поряд з вирішенням завдань, пов'язаних з фізичним розвитком і зміцненням здоров'я, відбувається становлення і розвиток особового потенціалу людини.

Ключові слова: соціальні, культурні механізми, процес, особа.

Annotation. An author examines recreation-health activity as social, cultural process within the framework of which, along with the decision of tasks, related to physical development and strengthening of health, there is becoming and development of personality potential of man.

Key words: social, cultural mechanisms, process, personality.

306. Антипов Е. М. Методические аспекты проведения физкультурно-оздоровительных занятий с девушками 18–20 лет / Е. М. Антипов // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 3. – С. 73.

Аннотация. Методы, предложенные в работе, были использованы при проведении физкультурно-оздоровительных занятий фитнесом с девушками 18–20 лет в условиях высшего учебного заведения и показали высокую эффективность.

Ключевые слова: методика, оздоровление, девушки.

Анотація. Методи, запропоновані в роботі, були використані під час проведення фізкультурно-оздоровчих занять фітнесом з дівчатами 18–20 років в умовах вищого навчального закладу і показали високу ефективність.

Ключові слова: методика, оздоровлення, дівчата.

Annotation. Methods, offered in work, were used for conducting of athletic-health employments of fitness with girls 18–20 years in the conditions of higher educational establishment and showed high efficiency.

Key words: method, making, girls healthy.

307. Баранов В. М. В мире оздоровительной физкультуры / Баранов В. М. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Здоров'я, 1991. – 136 с. : ил.

Аннотация. Книга посвящена актуальным вопросам использования физических упражнений в режиме труда и отдыха людей в разные возрастные периоды.

Ключевые слова: физическая культура, физические упражнения, методы самоконтроля.

Анотація. Книга присвячена актуальним питанням використання фізичних вправ у режимі праці і відпочинку людей в різні вікові періоди.

Ключові слова: фізична культура, фізичні вправи, методи самоконтролю.

Annotation. A book is devoted the actual questions of the use of physical exercises in the mode of labour and rest of people in different periods of ages.

Key words: physical culture, physical exercises, methods of self-control.

308. Баранов В. М. В мире оздоровительной физкультуры / Баранов В. М. – К. : Здоров'я, 1987. – 132 с. : ил.

Аннотация. Книга посвящена актуальным вопросам использования физических упражнений в режиме труда и отдыха людей в разные возрастные периоды.

Ключевые слова: физическая культура, физические упражнения, методы самоконтроля.

Анотація. Книга присвячена актуальним питанням використання фізичних вправ у режимі праці і відпочинку людей в різні вікові періоди.

Ключові слова: фізична культура, фізичні вправи, методи самоконтролю.

Annotation. A book is devoted the actual questions of the use of physical exercises in the mode of labour and rest of people in different periods of ages.

Key words: physical culture, physical exercises, methods of self-control.

309. Библик Р. В. Структура мотивации к физкультурно-оздоровительной деятельности женщин первого зрелого возраста / Библик Р. В., Гончарова Н. Н., Хабынец Т. А. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 9. – С. 9 – 11.

Аннотация. Обобщены данные о различных подходах к анализу мотивов физкультурно-оздоровительных занятий. Проведено исследование мотивов занятий женщин первого зрелого возраста оздоровительной деятельностью. Определены приоритетные мотивы и направления их совершенствования. Дана оценка соблюдения женщинами основ здорового образа жизни. Освещена важность учета мотивов при построении оздоровительных занятий женщин. Выделены причины недостаточной ориентации женщин на здоровье и ведения здорового образа жизни.

Ключевые слова: мотив, женщины, физкультурно-оздоровительные занятия, здоровье.

Анотація. Узагальнено дані про різні підходи до аналізу мотивів фізкультурно-оздоровчих занять. Проведено дослідження мотивів занять жінок першого зрілого віку оздоровчою діяльністю. Визначено пріоритетні

мотиви й напрямки їхнього вдосконалювання. Дано оцінку дотриманню жінками основ здорового способу життя. Висвітлено важливість обліку мотивів при побудові оздоровчих занять жінок. Виокремлено причини недостатньої орієнтації жінок на здоров'я і ведення здорового способу життя.

Ключові слова: мотив, жінки, фізкультурно-оздоровчі заняття, здоров'я.

Annotation. Information is generalized about the different going near the analysis of reasons athletic-health-improvement employments. Research of reasons of employments of women of the first mature age is conducted by health activity. Priority reasons and directions of their perfection are certain. An estimation is given to the observance of bases of women healthy way of life. Importance of account of reasons is lighted up at the construction of health employments of women. Reasons of insufficient orientation of women are selected on a health and conduct of healthy way of life.

Key words: motive, women, physical culture-improving exercises, health.

310. Благій О. Л. Програмування самостійних фізкультурно-оздоровчих занять для осіб другого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Благій Олександра Леонідівна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1997. – 24 с.

Анотація. Обґрунтовано нормативи фізичної працездатності для осіб другого зрілого віку; розроблено способи прогнозування фізичної працездатності чоловіків 30-49 років; обґрунтовано раціональні параметри фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: програмування, оздоровчі заняття, особи другого зрілого віку.

Аннотація. Обоснованы нормативы физической работоспособности для лиц второго зрелого возраста; разработаны способы прогнозирования физической работоспособности мужчин 30-49 лет.

Ключевые слова: программирование, оздоровительные занятия, лица второго зрелого возраста.

Annotation. The norms of physical capacity are grounded for the persons of the second mature age; the methods of prognostication of physical capacity of men are developed 30-49 years.

Key words: programming. Health employments, persons of the second mature age.

311. Бондаренко Т. В. Индивидуализация физкультурно-оздоровительной работы с девушками на примере обучения художественной гимнастике / Бондаренко Т. В. // Здоровьеформирующие технологии в контексте гендерного подхода : коллект. моногр. – Х., 2009. – С. 178–179.

Аннотація. Применение дифференцированной методики обучения девушек, изъявивших желание заниматься художественной гимнастикой в вузе, свидетельствуют о ее эффективности. Всестороннее изучение влияния разработанной методики дифференцированного обучения на физическое

состояние девушек-студенток свидетельствует о целесообразности использования данной методике в здоровьесформирующих технологиях при индивидуализации физкультурно-оздоровительной работы.

Ключевые слова: оздоровительная работа, девушки, художественная гимнастика, методика обучения.

Анотація. Застосування диференційованої методики навчання дівчат, що виявили бажання займатися художньою гімнастикою у вузі, свідчать про її ефективність. Всебічне вивчення впливу розробленої методики диференційованого навчання на фізичний стан дівчат-студенток свідчить про доцільність використання даної методики у здоров'яформуючих технологіях при індивідуалізації фізкультурно-оздоровчої роботи.

Ключові слова: оздоровча робота, дівчата, художня гімнастика, методика навчання.

Annotation. Application of the differentiated method of teaching of girls, persons interested to be engaged in a calisthenics in the institute of higher, testify to its efficiency. The comprehensive study of influence of the developed method of the differentiated teaching on the bodily condition of girls-students testifies about expedience of uses of this method in formings a health technologies during individualization of athletic-health work.

Key words: health work, girls, calisthenics, teaching method.

312. Боровик О. А. Диференційований підхід в процесі фізкультурно-оздоровчих занять у жінок з урахуванням спадкових чинників : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Боровик Ольга Анатоліївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2012. – 21 с.

Анотація. Уперше виявлено взаємозв'язок між рівнем фізичного стану жінок першого зрілого віку, які займаються ФОЗ та спадковими чинниками, які асоціюються з високою фізичною працездатністю: ACE (ген ангіотензинперетворюючого ферменту), eNOS (ген ендотеліальної NO-синтази), PPARG (ген γ -рецептора, який активує проліферацію пероксисом); вперше виявлено особливості мотивації ФОЗ жінок першого зрілого віку з врахуванням спадкових чинників. Встановлено, що поліморфізм гену PPARG здійснює вплив на мотивацію жінок до занять ФОЗ, який виявляється в тому, що Ala-алель сприяє збільшенню важливості мотиву зниження маси для жінок; Уперше науково обґрунтовано диференційований підхід до процесу ФОЗ жінок першого зрілого віку з урахуванням спадкових чинників, які асоціюються з високою фізичною працездатністю, який виявляється: у виборі інтенсивності навантаження, пульсових режимів, залежно від поліморфізмів генів ACE, eNOS; виборі співвідношення засобів аеробної і силової спрямованості, залежно від поліморфізмів генів ACE, PPARG.

Ключові слова: заняття аеробної спрямованості, рівень фізичного стану, заняття силової спрямованості, жінки, фітнес, поліморфізм генів, диференціація.

Аннотация. Диссертация посвящена актуальному вопросу разработки дифференцированного подхода в процессе ФОЗ у женщин с учетом наследственных факторов.

Ключевые слова: занятия аэробной направленности, уровень физического состояния, занятия силовой направленности, женщины, фитнес, полиморфизм генов, дифференциация.

Annotation. Entrance of dissertation work health efficiency of employment of aerobic and exposed intercommunication are confirmed with the presence of certain genes, include on a motivational environment a stimulant women to employment of aerobic. On the basis of complex biological and pedagogical researches of women of the first mature age a rational orientation and maintenance are reasonable athletic - health employment of aerobic and her intercommunication with genes polymorphisms. The got results can be a trigger mechanism to the start of cereous of researches in this direction. The prospect of further researches is stipulated by importance of the affected and considered questions and consists in the study of features of change of the state that engage in the different types of health aerobic with the different inherited features, in expansion of spectrum of genes polymorphisms, women that influence on a bodily condition, health fitness occupy, in program development for health employment taking into account strengths and weaknesses genotype

Key words: employments of aerobic orientation, level of bodily condition, employments of power orientation, women, fitness, genes polymorphism, differentiation.

313. Васильченко О. Анализ мотивов и интересов женщин к физкультурно-оздоровительным занятиям / Васильченко О. // Студент, наука і спорт у третьому тисячолітті : матеріали IV Міжнар. наук. конф. студ. – К., 2005. – С. 133–134.

Аннотация. Приведены результаты исследования мотивов и интересов женщин к физкультурно-оздоровительным занятиям. Изучена популярность физкультурно-оздоровительных занятий различной направленности у женщин.

Ключевые слова: мотив, интерес, женщины, оздоровительные занятия.

Анотація. Подано результати дослідження мотивів та інтересів жінок до фізкультурно-оздоровчих занять. Вивчена популярність фізкультурно-оздоровчих занять різної спрямованості у жінок.

Ключові слова: мотив, інтерес, жінки, оздоровчі заняття.

Annotation. This article presents the results of the survey, which was aimed to study women's interests in recreative physical exercises. Also, the author makes an attempt to analyze what influences women most in their chose of one or another forms of keep-fit.

Key words: reason, , interest, women, health employments.

314. Власова И. А. Показатели эффективности оздоровительных тренировок в пожилом возрасте / А. И. Власова, Г. И. Губин, В. А. Епифанов

// Лечебная физкультура и спортивная медицина. – 2012. – № 1(97). – С. 33–36.

Аннотация. Пожилой возраст является одним из критических периодов жизни человека, когда морфофункциональные изменения в организме способствуют постепенному снижению его жизнедеятельности. С учетом этого проведено комплексное исследование показателей биологического возраста и уровня физического здоровья представителей старшего поколения, занимающихся оздоровительными тренировками. Установлено, что в процессе занятий снижался темп развертывания функциональных изменений организма, обусловленных старением, что отражалось на показателях биологического возраста и уровня физического здоровья. Представлены результаты количественной оценки эффективности дозированных физических тренировок в пожилом возрасте.

Ключевые слова: физические тренировки, пожилой возраст, биологический возраст, уровень здоровья.

Анотація. Літній вік є одним з критичних періодів життя людини, коли морфофункціональні зміни в організмі сприяють поступовому зниженню його життєдіяльності. З врахуванням цього проведено комплексне дослідження показників біологічного віку і рівня фізичного здоров'я представників старшого покоління, що займаються оздоровчими тренуваннями. Встановлено, що в процесі занять знижувався темп розгортання функціональних змін організму, обумовлених старінням, що відбивалося на показниках біологічного віку і рівня фізичного здоров'я. Представлено результати кількісної оцінки ефективності дозованих фізичних тренувань в літньому віці.

Ключові слова: фізичні тренування, літній вік, біологічний вік, рівень здоров'я.

Annotation. The advanced age is one of the critical periods of human life when changes in an organism promote gradual depression of its vital activity. Considering it, complex research of indicators of biological age and the level of physical health of representatives of the senior generation which is engaged in improving trainings is conducted. It is established that in the course of employment rate of expansion of functional changes of the organism caused by aging that was reflected in indicators of biological age and level of physical health decreased. Results of a quantitative estimation of efficiency of the dosed out physical trainings at advanced age are presented.

Key words: physical trainings, advanced age, biological age, level of health.

315. Выдмухова Б. Адам всегда молод / Выдмухова Б. – Изд. 2-е, перераб. и доп. ; пер. с польск. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 192 с.; ил.

Аннотация. Автор дает рекомендации по каждодневной гигиене, занятиям физическими упражнениями, предлагает психологические тесты, с помощью которых можно оценить и улучшить свой характер.

Ключевые слова: здоровье, работоспособность, гигиена, физические упражнения.

Анотація. Автор дає рекомендації щоденної гігієни, занять фізичними вправами, пропонує психологічні тести, за допомогою яких можна оцінити і поліпшити свій характер.

Ключові слова: здоров'я, працездатність, гігієна, фізичні вправи.

Annotation. An author gives recommendations on a daily hygiene, to employments by physical exercises, offers psychological tests by which it is possible to estimate and improve the character.

Key words: health, capacity, hygiene, physical exercises.

316. Гиббс Р. Если вам за 50 / Гиббс Р. ; пер. з англ. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 80 с. : ил.

Аннотація. Книга австралійського медика Рассела Гиббса посвящена оздоровительным занятиям людей пожилого возраста. Физические упражнения рассматриваются как средство профилактики различных заболеваний, продления творческого долголетия.

Ключевые слова: физические упражнения, профилактика заболеваний, долголетие.

Анотація. Книга австралійського медика Рассела Гіббса присвячена оздоровчим заняттям для людей літнього віку. Фізичні вправи розглядаються як засіб профілактики різних захворювань, продовження творчого довголіття.

Ключові слова: фізичні вправи, профілактика захворювань, довголіття.

Annotation. The book of the Australian physician Rassel Gibbs is devoted health employments of people of sear and yellow leaf. Physical exercises are examined as a mean of prophylaxis of different diseases, extensions of creative longevity.

Key words: physical exercises, prophylaxis of diseases, longevity.

317. Гнітецька Т. Методика комплексного підходу до змісту фізкультурно-оздоровчих занять жінок зрілого віку (29–44 років) / Гнітецька Т., Завацька Л. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 1. – С. 141–143.

Анотація. У статті обґрунтовано комплексний підхід до змісту оздоровчих занять жінок зрілого віку та запропоновано авторську програму. Порівнюються дані деяких фізаметричних показників 29-35-річних та 36 - 44-річних жінок.

Ключові слова: оздоровчі заняття, зміст, методика, жінки зрілого віку.

Аннотація. В статтє обоснованно комплексный подход к содержанию оздоровительных занятий женщин зрелого возраста и предложена авторская программа. Сравниваются данные некоторых физаметрических показателей 29-35-летних и 36-44-летних женщин.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, содержание, методика, женщины зрелого возраста.

Annotation. The complex methods to the content of physical exercises of women older age with the aim of proving their health are given in this article. Besides the

authors program was proposed. The data of some phyzometric indicators of 29 -35 and 36 -44 age.

Key words: *health employments, maintenance, method, women of mature age.*

318. Гоглювата Н. О. Програмування фізкультурно-оздоровчих занять аквафітнесом з жінками першого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Гоглювата Наталія Олегівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2007. – 19 с.

Анотація. *Уперше аквафітнес розглянуто з позиції системного підходу як сукупність вправ вибіркової дії в умовах водного середовища, розроблено типологічну характеристику інноваційних засобів аквафітнесу з урахуванням основних системоутворюючих факторів, визначено їхній фізкультурно-оздоровчий потенціал з урахуванням індивідуальних особливостей контингенту. Розроблено й науково обґрунтовано методіку побудови програм фізкультурно-оздоровчих занять аквафітнесом з використанням інноваційних технологій для жінок першого зрілого віку відповідно до структури та рівня їх фізичного стану, що дозволяє оптимізувати процес кондиційного тренування.*

Ключові слова: *програмування, фізкультурно-оздоровчі заняття, аквафітнес, жінки першого зрілого віку.*

Аннотация. *Впервые разработана типологическая характеристика нетрадиционных форм двигательной активности в условиях водной среды с учетом следующих системообразующих факторов: преимущественной направленности применяемых упражнений, характера локомоций исходных, базовых дисциплин, специфики применяемых технических средств, особенностей контингента, которая позволяет рационально использовать физкультурно-оздоровительный потенциал различных средств аквафитнеса в зависимости от индивидуальных особенностей контингента.*

Ключевые слова: *программирование, физкультурно-оздоровительные занятия, аквафитнес, женщины первого зрелого возраста.*

Annotation. *Tipological description of untraditional forms of motive activity is first developed in the conditions of water environment taking into account the followings formative the system factors: primary orientation of the applied exercises, character of lokomociy of initial, base disciplines, specific of the applied hardwares, features of contingent, which allows rationally to use athletic-health potential of different facilities of akvafitnessa depending on individual features of contingent.*

Key words: *programming, athletic-health employments, akvafitnes, women of the first mature age.*

319. Григорьев А. А. Организационно-методические основы физкультурно-оздоровительной работы с людьми пожилого возраста в России

/ Григорьев А. А. // Здоров'я нації – майбутнє України : матеріали III Всеукр. наук.-практ. студент. конф. – Донецьк, 2008. – С. 59–65.

Аннотація. Реалізація програми "Старше покоління" в області фізкультури і спорту, дозволить значно розширити масштаби фізкультурно-оздоровчої роботи серед людей літнього віку, підвищить ефективність практичних занять і організаційно-управлінських рішень.

Ключевые слова: методика, оздоровительная работа, люди пожилого возраста.

Анотація. Реалізація програми "Старше покоління" в області фізкультури і спорту, дозволить значно розширити масштаби фізкультурно-оздоровчої роботи серед людей літнього віку, підвищити ефективність практичних занять і організаційно-управлінських рішень.

Ключові слова: методика, оздоровча робота, люди літнього віку.

Annotation. Realization of the program "The Senior generation" in area of physical education and sport, will allow considerably to extend the scales of athletic-health work among the people of sear and yellow leaf, to promote efficiency of practical employments and organizationally-administrative decisions.

Key words: method, health work, people of sear and yellow leaf.

320. Губка П. И. Оптимальные тренировочные режимы в оздоровительном беге для мужчин различных профессиональных групп : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Губка Петр Иванович ; ГЦОЛИФК. – М., 1988. – 22 с.

Аннотація. Установлено, що більшість показателів різних фізіологічних систем організму (серцево-судинної, дихальної, нервової, крові, опорно-рухового апарату) під впливом оздоровчого бігу достовірно змінюються не раніше, ніж через 5–6 місяців систематичних занять.

Ключевые слова: тренировочный режим, оздоровительный бег, мужчины различных профессиональных групп.

Анотація. Встановлено, що більшість показників різних фізіологічних систем організму (серцево-судинної, дихальної, нервової, крові, опорно-рухового апарату), що вивчаються під впливом оздоровчого бігу достовірно змінюються не раніше, ніж 5–6 місяців систематичних занять.

Ключові слова: тренувальний режим, оздоровчий біг, чоловіки різних професійних груп.

Annotation. It is set that the most studied indexes of the different physiological systems of organism (serdechno-sosudistoy, dykhatel'noy, nervous, blood, locomotorium) under influence at health run for certain change not before, what in 5-6 months of systematic employments.

Key words: training conditions, at health run, men of different professional groups.

321. Гужаловский А. А. Сегодня и каждый день / Гужаловский А. А. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 142 с. : ил. – (Физкультура и здоровье).

Аннотация. Даны рекомендации для занимающихся самостоятельно во внеурочное время, в выходные дни, во время отпуска, приводятся комплексы физических упражнений для людей разного пола и возраста.

Ключевые слова: укрепление здоровья, проблемы, средства физической культуры.

Анотація. Подано рекомендації для тих хто займається самостійно у позаробочий час, у вихідні дні, під час відпустки. Наведено комплекси фізичних вправ для людей різної статі і віку.

Ключові слова: зміцнення здоров'я, проблеми, засоби фізичної культури.

Annotation. Recommendations are presented for gettings busy independently in leisure-time time, in the weekend of days, during vacation, complexes over of physical exercises are brought for the people of different floor and age. Keywords: strengthening of health, problem, mean of physical culture.

Key words: strengthening of health, problem, mean of physical culture.

322. Землянский Д. А. Технология оздоровительной физической культуры с лицами пожилого возраста в условиях стационарных учреждений / Землянский Д. А., Сучилин А. А. // Адаптивная физическая культура. – 2011. – № 2(46). – С. 43–45.

Аннотация. В статье на основании данных экспериментальных исследований излагаются организационно-методические основы занятий оздоровительной и адаптивной физической культурой с лицами пожилого возраста в условиях стационарных учреждений социального обслуживания

Ключевые слова: оздоровительная и адаптивная физическая культура, лица пожилого возраста, функциональные возможности, технология занятий.

Анотація. У статті на підставі даних експериментальних досліджень викладені організаційно-методичні основи занять оздоровчою і адаптивною фізичною культурою з особами літнього віку в умовах стаціонарних установ соціального обслуговування

Ключові слова: оздоровча і адаптивна фізична культура, особи літнього віку, функціональні можливості, технологія занять.

Annotation. In article on the basis of the given experimental researches, organizational-methodical bases of improving physical training with persons of advanced age in conditions of stationary establishments of social service are slated.

Key words: improving physical training and adaptive, persons of advanced age, functional possibilities, technology of training.

323. Земцова В. Рухова активність в структурі способу життя українських чоловіків середнього віку / Вікторія Земцова, Світлана Приймак // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 214–217.

Анотація. *Визначені особливості способу життя чоловіків та місце в ньому рухової активності.*

Ключові слова: *рухова активність, спосіб життя, чоловіки середнього віку.*

Аннотация. *Определены особенности образа жизни мужчин и место в нем двигательной активности.*

Ключевые слова: *двигательная активность, образ жизни, мужчины среднего возраста.*

Annotation. *The features of way of life of men and place are certain in him to motive activity.*

Key words: *motive activity, way of life, men of middle age.*

324. Зубенко А. Всегда в форме / Зубенко А., Мамаева Ю., Соков Г. – К. : Здоров'я, 1976. – 159 с.

Аннотация. *В книге приводятся комплексы упражнений гигиенической гимнастики, физкультминуток, физкультпауз. В доступной форме освещены физиологические особенности мужчин и женщин зрелого возраста, вопросы закаливания организма, личной гигиены и др.*

Ключевые слова: *физическая культура, комплекс упражнений, гигиеническая гимнастика.*

Анотація. *У книзі представлені комплекси вправ гігієнічної гімнастики, фізкультхвилинок, фізкультпауз. У доступній формі висвітлені фізіологічні особливості чоловіків і жінок зрілого віку, питання загартовування організму, особистої гігієни тощо.*

Ключові слова: *фізична культура, комплекс вправ, гігієнічна гімнастика.*

Annotation. *This book will help men and women of mature age in earnest and correctly engaged in physical education in home terms. Complexes over of exercises of hygienical gymnastics are brought in her, athletic pauses, athletic minutes. The physiological features of men and women of mature age, questions of making healthy of organism, personal hygiene and other, are lighted up in an accessible form.*

Key words: *physical culture, complex of exercises, hygienical gymnastics.*

325. Ільницький І. Вплив фізичної активності на здоров'я людини / Іван Ільницький // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 177–179.

Анотація. *Фізична активність є невід'ємною частиною здорового способу життя кожної людини. Систематичне заняття фізичними вправами сприяє зміцненню імунної системи та відновленню функцій всіх систем і органів людського організму, та запобігають виникненню хвороб. Найбільш позитивний вплив спричиняють заняття фізичними вправами на серцево-судинну, дихальну, нервову та інші системи.*

Ключові слова: *фізична активність, здоров'я людини, здоровий спосіб життя.*

Аннотация. Физическая активность является невидимой частью здорового образа жизни каждого человека. Систематическое занятие физическими упражнениями способствует укреплению иммунной системы и возобновлению функций всех систем и органов человеческого организма, и предотвращают возникновение болезней. Наиболее позитивное влияние влекут занятия физическими упражнениями на сердечно-сосудистую, дыхательную, нервную и другие системы.

Ключевые слова: физическая активность, здоровье человека, здоровый образ жизни.

Annotation. Physical activity is nevid'ymnoy part of healthy way of life of everybody. The systematic engaged in physical exercises is instrumental in strengthening of the immune system and proceeding in the functions of all systems and organs of human organism, and prevent the origin of illnesses. The most positive influence is drawn engaged in physical exercises on serdechno-sosudistuyu, dykhatel'nyuyu, nervous and other systems.

Key words: physical activity, health of man, healthy way of life.

326. Козакова К. Г. Фізичний стан жінок першого зрілого віку і його корекція в умовах різних форм фізкультурно-оздоровчих занять : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 13.00.04 „Теорія і методика фізичного виховання, спортивного тренування і оздоровчої фізичної культури” / Козакова Клавдія Георгіївна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1994.– 23 с.

Анотація. Науково обґрунтовані засади системи програмування фізкультурно-оздоровчих занять для жінок 20–35 років з урахуванням їх фізичних можливостей.

Ключові слова: фізичний стан, жінки першого зрілого віку, форми оздоровчих занять.

Аннотация. Научно обоснованы основы системы программирования физкультурно-оздоровительных занятий для женщин 20–35 лет.

Ключевые слова: физическое состояние, женщины первого зрелого возраста, формы оздоровительных занятий.

Annotation. Bases of the system of programming of athletic-health employments are scientifically grounded for women 20–35 years.

Key words: bodily condition, women of the first mature age, forms of health employments.

327. Козлов С. С. Комплексная методика физкультурно-оздоровительных занятий с женщинами 30–40 лет / С. С. Козлов // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 31–32.

Аннотация. Результаты педагогического эксперимента выявили эффективность разработанной комплексной методики физкультурно-оздоровительных занятий для женщин 30–40 лет, включающей в себя элементы танцевальной, релаксационной, дыхательной и атлетической гимнастик, профилактические физические упражнения, средства

релаксации и самомассажа, что подтверждается повышением показателей уровня физической и функциональной подготовленности, нормализацией состава массы тела, снижением количества простудных заболеваний, а также улучшением настроения и самочувствия женщин.

Ключевые слова: методика оздоровительных занятий, женщины, физические упражнения.

Анотація. Результати педагогічного експерименту виявили ефективність розробленої комплексної методики фізкультурних оздоровчих занять для жінок 30–40 років, що включає елементи танцювальної, релаксаційної, дихальної і атлетичної гімнастик, профілактичні фізичні вправи, засоби релаксації і самомасажу, що підтверджується підвищенням показників рівня фізичної і функціональної підготовленості, нормалізацією складу маси тіла, зниженням кількості простудних захворювань, а також поліпшенням настрою і самопочуття жінок.

Ключові слова: методика оздоровчих занять, жінки, фізичні вправи.

Annotation. The results of pedagogical experiment exposed efficiency of the developed complex method of athletic health employments for women 30–40 years, plugging in itself elements dancing, relaxation, breathings and athletic gymnastik, prophylactic physical exercises, facilities of relaxation and selfmassage, that is confirmed the increase of indexes of level of physical and functional preparedness, normalization of composition of mass of body, decline of amount of cold diseases, and also by the improvement of mood and feel of women.

Key words: method of health employments, women, physical exercises.

328. Козырева О. В. Методика восстановительно-профилактических упражнений в послерабочее время для женщин зрелого возраста, занятых умственным трудом : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Козырева Ольга Владимировна ; ГЦОЛИФК. – М., 1988.– 19 с.

Анотація. Вперше розроблена методика комплексного використання практикуємих засобів фізичної культури для жінок зрелого віку по закінченні робочого дня. Виявлена ефективність диференційованої по направленості методики занять відновительно-профілактичними вправами в недільному циклі в відношенні умовної роботооспобності і фізичного стану займаючихся. Изучено сочетание ведущих компонентов нагрузки – интенсивности, длительности и количества подходов при выполнении физических упражнений на тренажерах. Установлено, что при повторно-интервальных нагрузках происходят существенные положительные сдвиги физического состояния, обуславливающие повышение профессиональной работоспобності и обеспечивающие ускорение процессов послерабочего восстановления.

Ключевые слова: восстановительные упражнения, методика, женщины зрелого возраста, занятия умственным трудом.

Анотація. Уперше розроблена методика комплексного використання практичних засобів фізичної культури для жінок зрілого віку після закінчення робочого дня. Виявлена ефективність диференційованої за спрямованістю методики занять відновно-профілактичними вправами у тижневому циклі відносно розумової працездатності і фізичного стану тих, хто займається. Вивчено поєднання провідних компонентів навантаження – інтенсивності, тривалість і кількості підходів під час виконання фізичних вправ на тренажерах. Встановлено, що при повторно-інтервальних навантаженнях відбуваються істотні позитивні зрушення фізичного стану, що зумовлюють підвищення професійної працездатності і забезпечують прискорення процесів післяробочого відновлення.

Ключові слова: відновні вправи, методика, жінки зрілого віку, заняття

Annotation. The method of the complex use of the practiced facilities of physical culture is first developed for the women of mature age upon termination of working day. Efficiency of the method of employments differentiated on an orientation is exposed by vosstanovitel'no-profilakticheskimi exercises in the a week's loop in regard to a mental capacity and bodily condition of gettings busy. Combination of leading components of loading is studied are intensities, durations and amounts of approaches at implementation of physical exercises on trainers. It is set that there are substantial positive changes of bodily condition at the repeated-interval loadings, obuslavlivayuschie increase of professional capacity and providing the acceleration of processes of poslerabocheho renewal.

Key words: restoration exercises, method, women of mature age, engaged in mental work.

329. Комарова Л. Г. Диференційоване програмування фізкультурно-оздоровчих занять дорослого населення / Комарова Л. Г. // Трудовий потенціал України : тези доп. наук.-практ. конф. – Л., 1992. – С. 199–200.

Анотація. Загальна фізична та професійно-прикладна фізична підготовка забезпечує ефективну адаптацію організму до складних чинників трудової діяльності, поліпшує пристосування до мікрокліматичних умов виробництва, підвищує стійкість до професійно-шкідливих впливів; поширює арсенал прикладних рухливих координацій, активно бере участь у закріпленні навичок; збільшує діапазон функціональних можливостей організму, поліпшує фізичні якості, які необхідні у професійній діяльності.

Ключові слова: програмування, оздоровчі заняття, доросле населення.

Аннотация. Физическая и профессионально-прикладная физическая подготовка обеспечивает эффективную адаптацию организма к сложным факторам трудовой деятельности, улучшает приспособление к микроклиматическим условиям производства, повышает стойкость к профессионально- вредным влияниям; распространяет арсенал прикладных подвижных координаций, активно принимает участие в переносе закрепленных навыков; увеличивает диапазон функциональных возможностей организма, улучшает физические качества, которые необходимы в профессиональной деятельности.

Ключевые слова: программирование, оздоровительные занятия, взрослое население.

Annotation. Working out the totals it is possible to draw conclusions, that physical and professional applied physical preparation: provides effective adaptation of organism to the difficult factors of labour activity, improves adaptation to the professional harmful terms of production, promotes firmness to professional applied the harmful influencing; diffuses the arsenal of the applied mobile coordinations, actively took part in the transfer of the fastened skills; multiplies the range of functional possibilities of organism, improves physical qualities which are needed in professional activity.

Key words: programming, health employments, adult population.

330. Коррекция физической активности и подготовленности пожилых людей средствами оздоровительной физической культуры / С. И. Логинов [и др.] // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 1. – С. 66–68.

Аннотация. Изучено влияние регулярных занятий физическими упражнениями на параметры здоровья и физической подготовленности мужчин пожилого возраста.

Ключевые слова: физическая активность, подготовленность, мужчины пожилого возраста.

Анотація. Вивчений вплив регулярних занять фізичними вправами на параметри здоров'я і фізичної підготовленості чоловіків літнього віку.

Ключові слова: фізична активність, підготовленість, чоловіки літнього віку.

Annotation. Influence of regular employments is studied physical exercises on the parameters of health and physical preparedness of men of superannuated.

Key words: physical activity, preparedness, men of superannuated.

331. Коршунов А. М. Секреты долгой молодости профессора Никитина / А. М. Коршунов. – М.: Современный спорт, 1990. – 32 с.; ил. – (Физкультура для здоровья).

Аннотация. Рассказ о профессоре Константине Филипповиче Никитине, о встречах с ним интересен и поучителен. Это своего рода руководство к тому, как с помощью регулярных занятий физической культурой, рационального питания и закаливания продлить жизнь и до глубокой старости сохранить молодой задор и физическую активность.

Ключевые слова: молодость, занятия физической культурой, рациональное питание.

Анотація. Розповідь про професора Костянтина Пилиповича Нікітина, про зустрічі з ним є цікавою і повчальною. Це свого роду керівництво до того, як за допомогою постійних занять фізичною культурою, раціонального харчування і загартовування продовжити життя і до глибокої старості зберегти завзяття і фізичну активність.

Ключові слова: молодість, заняття фізичною культурою, раціональне харчування.

Annotation. Recital of professor Konstantine Filippoviche Nikitine, about meetings with him interesting and instructive. It the family is guidance to that, how by regular employments by a physical culture, rational feed and making healthy to prolong life and to extreme old age to save a young fervour and physical activity.

Key words: youth, engaged in a physical culture, rational feed.

332. Котова І. Рекреаційно-оздоровча діяльність осіб старших сорока років у період відпустки / Ірина Котова, Станіслав Харабуга, Мар'яна Ріпак // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 179–183.

Анотація. Багатство природних умов, історична та етнографічна спадщина України створюють можливість широкого вибору місць відпочинку населення. Вікові особливості осіб, старших 40 років обумовлюють необхідність консультації з лікарем щодо майбутнього місця відпочинку. Зміст рекреаційно-оздоровчої діяльності залежить від пори року і природних умов місцевості відпочинку та уподобань осіб. Найбільш поширеними є рекреаційно-оздоровчі та рекреаційно-пізнавальні заняття під час купально-пляжного відпочинку та лісової рекреації. Оздоровчий ефект відпустки досягається при організації активного відпочинку у три етапи.

Ключові слова: рекреація, оздоровча діяльність, особи сорока років і старше, період відпустки.

Аннотация. Богатство естественных условий, историческое и этнографическое наследие Украины, создают возможность широкого выбора мест отдыха населения. Возрастные особенности лиц, старше 40 лет обуславливают необходимость консультации с врачом относительно будущего места отдыха. Содержание рекреационно-оздоровительной деятельности зависит от времени года и естественных условий местности отдыха и вкусов. Наиболее распространенными являются рекреационно-оздоровительные и рекреационно-познавательные занятия во время купально-пляжного отдыха и лесной рекреации. Оздоровительный эффект отпуска достигается при организации активного отдыха в три этапа.

Ключевые слова: рекреация, оздоровительная деятельность, лица, сорока лет и старше, период отпуска.

Annotation. Riches of natural terms, historical and ethnographic legacy of Ukraine, create possibility of wide choice of resting-places population. Age-dependent features of persons, more senior 40 years suppose necessity of consultation with a doctor in relation to a future resting-place. The table of contents of rekreacionno-health activity depends on time of year and natural terms of locality of rest and tastes. Most widespread are rekreacionno-health-improvement and rekreacionno-cognitive rekreacionno-cognitive employments during bathing beach rest and forest rekreacii. The health effect of vacation is arrived at during organization of active rest in three stages.

Key words: rekreacionno-cognitive activity, persons, forty years and more senior, period of vacation.

333. Кузьмин С. В. Содержание и методика оздоровительных занятий силовой направленности для мужчин пожилого возраста : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Кузьмин Сергей Витальевич ; ВНИИФК. – М., 1991. – 24 с.

Аннотация. Выявлен оздоровительный эффект силовых упражнений локального характера для мужчин пожилого возраста. Определены оптимальные параметры нагрузок и содержание оздоровительных занятий силовой направленности для мужчин возраста 60-74 лет. Обоснована методика использования силовых упражнений в сочетании с общеобразовательными упражнениями.

Ключевые слова: содержание, методика, оздоровительные занятия, силовая направленность, мужчины пожилого возраста.

Анотація. Виявлений оздоровчий ефект силових вправ локального характеру для чоловіків літнього віку. Визначені оптимальні параметри навантажень і зміст оздоровчих занять силової спрямованості для чоловіків віку 60-74 років. Обґрунтована методика використання силових вправ у поєднанні із загальноосвітніми вправами.

Ключові слова: зміст, методика, оздоровчі заняття, силова спрямованість, чоловіки літнього віку.

Annotation. The health effect of power exercises of local character is exposed for the men of superannuated. The optimum parameters of loadings and maintenance of health employments of power orientation are certain for the men of age of 60-74 years. The method of the use of power exercises is grounded in combination with general exercises.

Key words: table of contents, method, health employments, power orientation, men of superannuated.

334. Куриш Н. Вплив демографічних чинників на рухову активність осіб похилого віку України і Польщі / Назар Куриш // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 204–208.

Анотація. Проаналізовані демографічні характеристики осіб похилого віку України і Польщі. Досліджений їх вплив на рухову активність названого контингенту.

Ключові слова: демографічні чинники, рухова активність, особи похилого віку.

Аннотация. Проанализированы демографические характеристики лиц пожилого возраста Украины и Польши. Исследовано их влияние на двигательную активность названного контингента.

Ключевые слова: демографические факторы, двигательная активность, лица пожилого возраста.

Annotation. Demographic descriptions of persons of superannuated of Ukraine and Poland are analysed. Their influence is investigational on motive activity of the adopted contingent.

Key words: *demographic factors, motive activity, persons of superannuated.*

335. Лаврухина Г. М. К вопросу о телесной красоте женщин / Лаврухина Г. М. // Парадигма здорового способа життя: духовні та фізичні компоненти : [зб. наук. ст.] : матеріали II Міжнар. наук.–теорет. конф. кафедри соц.-гуманіт. дисциплін / [уклад. Ю. О. Тимошенко]. – К., 2010. – С. 84 – 89.

Аннотація. *В статье представлены теоретико-методические суждения по теории и практике оздоровительных занятий с женщинами зрелого возраста (21-55 лет), которые отличаются вполне определенной проблемной ситуацией. С одной стороны существует множество средств физической культуры, которые показаны женщинам, и весьма широко применяются на практике, а с другой стороны, совершенно очевидно, что эти средства не обеспечивают дифференцированного назначения для пользователей с учетом их возраста, здоровья и потребностей.*

Ключевые слова: *оздоровительные занятия, средства физической культуры.*

Анотація. *У статті представлені теоретико-методичні думки з теорії і практики оздоровчих занять з жінками зрілого віку (21-55 років). З одного боку існує безліч засобів фізичної культури, які показані жінкам, і які широко застосовують на практиці, а з іншого боку, абсолютно очевидно, що ці засоби не забезпечують диференційованого призначення для користувачів з врахуванням їх віку здоров'я і потреб.*

Ключові слова: *оздоровчі заняття, засоби фізичної культури.*

Annotation. *In the article are represented theoretical and methodological assertions on theory and practice in health promotion programs for middle-aged women (21-55). These women differs quite definite problem situation. On the one hand there are many widespread means of physical trainings which are recommended for women. On the other hand obviously these methods do not provide differentiated purpose for women with a glance of their age, health and needs. In the article are suggested speculations and results of research in retrieval of modern forms of physical activities for women.*

Key words: *health employments, facilities of physical culture.*

336. Лахай С. Д. Физическое состояние у лиц зрелого возраста и его коррекция в процессе физкультурно-оздоровительных занятий (на примере жителей Сьерра-Леоне) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 "Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры" / Лахай Самуэль Джон ; Киев. гос. ин-т физ. культуры. – К., 1991. – 24 с.

Аннотація. *Разработаны теоретические основы педагогического контроля и программирования занятий оздоровительной направленности у жителей Сьерра-Леоне, базирующихся на комплексном изучении двигательной активности, физкультурных интересов, мотивации к использованию средств физической культуры, физической работоспособности и*

подготовленности. Определены рациональные параметры физкультурно-оздоровительных занятий для мужчин первого зрелого возраста.

Ключевые слова: физическое воспитание, лица зрелого возраста, процесс оздоровительных занятий.

Анотація. Розроблено теоретичні основи педагогічного контролю і програмування занять оздоровчої спрямованості у жителів Сьєрра-Леоне, що базуються на комплексному вивченні рухової активності, фізкультурних інтересів, мотивації до використання засобів фізичної культури, фізичної працездатності і підготовленості. Визначені раціональні параметри фізкультурно-оздоровчих занять для чоловіків першого зрілого віку.

Ключові слова: фізичне виховання, особи зрілого віку, процес оздоровчих занять.

Annotation. Theoretical bases of pedagogical control and programming of employments of health orientation are developed at the habitants of Sierra Leone, being based on the complex study of motive activity, athletic interests, motivation to the use of facilities of physical culture, physical capacity and preparedness. The rational parameters of athletic-health employments are certain for the men of the first mature age.

Key words: physical education, persons of mature age, process of health employments.

337. Максимук О. В. Оздоровительная методика применения физических упражнений с отягощениями для женщин второго зрелого возраста / О. В. Максимук // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 57–58.

Аннотація. Раскрыты преимущества оздоровительной методики в отличие от традиционно применяемых методов развития силовых способностей. Установлено, что позитивный эффект влияния оздоровительной методики применения физических упражнений с отягощениями выразился в гармонизации физической компоненты морфофункционального статуса.

Ключевые слова: оздоровительная методика, физические упражнения, женщины второго зрелого возраста.

Анотація. Розкрито переваги оздоровчої методики на відміну від традиційно використаних методів розвитку силових здібностей. Встановлено, що позитивний ефект впливу оздоровчої методики використання фізичних вправ з навантаженням визначив гармонізацію фізичної компоненти морфофункціонального статусу.

Ключові слова: оздоровча методика, фізичні вправи, жінки другого зрілого віку.

Annotation. Advantages of health method are exposed unlike the traditionally applied methods of development of power capabilities. It is set that the positive effect of influence of health method of application of physical exercises with burdening was expressed in harmonization of physical komponenty of morfologo of functional status.

Key words: *health method, physical exercises, women of the second mature age.*

338. Методика физкультурно-оздоровительных занятий для женщин зрелого возраста / Г. В. Загороднюк, М. Н. Ларионова, В. Ф. Костюченко, С. С. Козлов // Теория и практика физической культуры. – 2014. – № 2. – С. 41–43.

Аннотация. Предложенная методика занятий оздоровительной направленности при комплексном решении проблем физического состояния женщин на фоне удовлетворения естественных биологических потребностей в движении является целесообразной для улучшения функциональных возможностей, а также позволит расширить двигательный арсенал женщин зрелого возраста.

Ключевые слова: *аэробика, женщины, методика, оздоровительные занятия, двигательная активность.*

Анотація. Запропонована методика занять оздоровчої спрямованості при комплексному вирішенні проблем фізичного стану жінок на тлі задоволення природних біологічних потреб в русі є доцільною для поліпшення функціональних можливостей, а також дозволить розширити руховий арсенал жінок зрілого віку.

Ключові слова: *аеробіка, жінки, методика, оздоровчі заняття, рухова активність.*

Annotation. The purpose of the present study was to design and scientifically substantiate the integrated methodology of fitness aerobics classes with women aged 30 to 40. The experimental evidence indicated to high effectiveness of fitness aerobics classes, organized to suit the individual peculiarities of the trainees. The designed technique promoted the substantial improvement of motor and functional fitness of women, reduction of the fat component of their body weight, improved emotion-a state and motivation for regular physical exercises, created a stable demand for them.,

Key words: *aerobics, women, technique, fitness classes, motor activity.*

339. Мотивация у женщин пожилого возраста к занятиям оздоровительной дыхательной гимнастикой / Владимир Астахов [и др.] // Спортивный вестник Придніпров'я. – 2013. – № 1. – С. 47–50.

Аннотация. Показано, что факторы, которые влияют на мотивацию, в процессе занятий изменяются; появляется определенная тенденция к увеличению заинтересованности в таких занятиях.

Ключевые слова: *мотивация, дыхательная гимнастика, анкетирование, субъективные и объективные показатели.*

Анотація. Наведені дані вивчення зміни мотивації у жінок похилого віку до занять оздоровчої дихальної гімнастики за методом О. М. Стрельникової. Оцінка здоров'я проводилася за суб'єктивними і об'єктивними показниками. Суб'єктивні показники самопочуття оцінювалися за спеціально розробленою анкетною, об'єктивні - за вивченням фізичного стану. Показано, що чинники, які впливають на мотивацію, у процесі занять змінюються. Визначена тенденція до збільшення зацікавленості у таких заняттях.

Ключові слова: мотивація, дихальна гімнастика, анкетування, суб'єктивні та об'єктивні показники.

Annotation. The investigation data of changing of elderly women's motivation for taking up respiratory gymnastics according to A.N. Strelnikova's method are given in the article. Health estimation was given according to the subjective and objective indicators. Subjective indicators of general condition were estimated according to the specially elaborated form, objective indicators - according to the investigation of physical condition. Positive tendency to rising of the interest for taking up such respiratory gymnastics exercises was revealed.

Key words: motivation, respiratory gymnastics, specially elaborated form, subjective and objective indicators.

340. Никитина М. А. Использование средств оздоровительной физической культуры на занятиях с женщинами среднего возраста для адаптации к условиям Крайнего Севера / Никитина М. А. // Адаптивная физическая культура. – 2010. – № 3. – С. 17–18.

Аннотація. Обоснованы результаты экспериментальной проверки использования комплексной программы физкультурно-оздоровительных занятий с женщинами среднего возраста в условиях Крайнего Севера.

Ключевые слова: здоровье, физическое состояние, двигательная активность, здоровый образ жизни, оздоровительная физическая культура, Крайний Север, женщины среднего возраста.

Анотація. Обґрунтовані результати експериментальної перевірки використання комплексної програми фізкультурно-оздоровчих занять з жінками середнього віку в умовах Крайньої Півночі.

Ключові слова: здоров'я, фізичний стан, рухова активність, здоровий спосіб життя, оздоровча фізична культура, Крайня Північ, жінки середнього віку.

Annotation. Rationale and results of experimental verification of the integrated program of fitness classes to women of middle age in the Far North.

Key words: health, physical condition, physical activity, healthy lifestyles, improving physical training, the Far North, middle-aged women.

341. Оздоровча фізична культура в житті дорослого населення / Корягін В. М., Блавт О. З., Безгребельна О. Л., Людовік Т. В. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2012. – № 5. – С. 8–11.

Анотація. У роботі проаналізовано питання рухової активності дорослого населення та значення фізичної культури у повсякденному житті. За результатами дослідження виявлені причини, які перешкоджають заняттям фізичною культурою та спортом, а також визначені види спорту, яким надають перевагу більшість опитаних.

Ключові слова: фізична культура, рухова активність, спорт.

Аннотація. В работе проанализированы вопросы двигательной активности взрослого населения и значения физической культуры в их повседневной жизни. По результатам исследования выявлены причины, препятствующие

занятиям физической культурой и спортом, а также определены виды спорта, предпочитаемые большинством опрошенных.

Ключевые слова: физическая культура, двигательная активность, спорт.

Annotation. The paper analyzes the issues of physical culture values for the population of the city. The study identified the reasons that prevent an physical culture and sports, and sports set who prefer majority.

Key words: physical education, physical activity, sport.

342. Опришко Н. О. Програмування оздоровчих занять для жінок 36–55 років з урахуванням їх рівня рухової функції : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Опришко Наталія Олександрівна ; ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. – Івано-Франківськ, 2012. – 18 с.

Анотація. Уперше визначено ієрархію показників моторики жінок 36-55 років в структурі рухової функції та пріоритет кожного з них на різних етапах розвитку фізичного потенціалу, що дозволило теоретично обґрунтувати модель удосконалення РФ та розробити програму оздоровчих занять для жінок 36-55 років з урахуванням їх рівня РФ, для реалізації якої запропоновано спосіб інтегральної оцінки відповідного показника та розроблено методичне забезпечення занять на різних етапах оздоровчо-тренувального процесу; експериментально доведено, що цілеспрямоване використання фізичних навантажень з поступовим прогресивним ускладненням їх змісту на різних етапах тренувального процесу забезпечує вірогідне покращення показників РФ жінок всупереч регресивним віковим змінам.

Ключові слова: програмування, оздоровчі заняття, рухова функція, моторика, жінки 36-55 років.

Аннотация. Диссертация посвящена вопросам, касающимся программированию оздоровительных занятий для женщин 36-55 лет с учетом их уровня двигательной функции. Установлено, что снижение двигательной функции отображается на опорно-двигательной системе и приводит к ухудшению качества жизни.

Ключевые слова: программирование, оздоровительные занятия, двигательная функция, моторика, женщины 36-55 лет.

Annotation. The research identifies a hierarchy of different sources that make impact on the motion function of women aged between 36-55 years of old depending on the level of their physical development. The observation will serve as a base for developing a program for women in that age category, including individual training based on personal motion function development. The research proved that increased and diversified training will gradually benefit the motion function of women despite their age.

Key words: programing, health training, motion function, women 36-55 years.

343. Оптимізація діяльності фахівців щодо залучення населення до систематичних фізкультурно-оздоровчих занять / Ольга Жданова, Любов Чеховська, Мирослава Данилевич, Ірина Грибовська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Л., 2012. – Вип. 16, т. 2. – С. 81–87.

Анотація. У статті висвітлено результати анкетування фізкультурних фахівців щодо діяльності із залучення населення до систематичних фізкультурно-оздоровчих занять у м. Львові. Сформовано пропозиції з оптимізації пропагандистсько-рекламної діяльності фізкультурних фахівців.

Ключові слова: фізкультурний фахівець, залучення, фізкультурно-оздоровчі заняття.

Аннотація. В статье освещены результаты анкетирования физкультурных специалистов относительно деятельности по привлечению населения к систематическим физкультурно-оздоровительным занятиям в г. Львове. Сформированы предложения по оптимизации пропагандистско-рекламной деятельности, проводимой физкультурными специалистами.

Ключевые слова: физкультурный специалист, привлечение, физкультурно-оздоровительные занятия.

Annotation. The article deals with a questionnaire of physical educators in popularization of regular physical training and health-related fitness in L'viv. The optimizational propaganda and advertising activities of physical educators have been formulated.

Key words: physical educators, popularization, physical training and health related fitness.

344. Особливості фізкультурно-оздоровчих занять з особами, що мешкають в IV та V зонах радіаційного контролю / Іващенко А. Я., Комарова Л. Г., Мірошніченко С. М., Бочкова Н. Л. // Трудовий потенціал України : тези доп. наук.-практ. конф. – Л., 1992. – С. 204 – 205.

Анотація. Розроблено характеристики різних норм, які можуть використовуватися в системі економічного стимулювання працівників і службовців, що ведуть здоровий спосіб життя для підвищення мотивації до самооздоровлення.

Ключові слова: оздоровчі заняття, особливості, підвищення мотивації.

Аннотація. Разработаны характеристики разных норм, которые могут использоваться в системе экономического стимулирования работников и служащих, ведущих здоровый образ жизни, для повышения мотивации к самооздоровлению.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, особенности, повышения мотивации.

Annotation. Descriptions of different norms, which can use in the system of economic stimulation workers and office workers which conduct the healthy way of life, are developed, for the increase of motivation to to making healthy.

Key words: health employments, features, increases of motivation.

345. Папоян Р. Г. Физическая активность и физический статус как факторы социально-профессиональной мобильности : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Папоян Рафик Григорьевич ; ВНИИФК. – М., 1989. – 24 с.

Аннотация. Научно обоснована проблема взаимосвязи и взаимообусловленности физической активности мужского контингента с его социально-профессиональной мобильностью и установлено влияние указанных факторов на трудовую и профессиональную карьеру специалистов.

Ключевые слова: физическая активность, физический статус, профессиональная мобильность, мужской контингент.

Анотація. Науково обґрунтовано проблему взаємозв'язку і взаємообумовленості фізичної активності чоловічого контингенту з його соціально-професійною мобільністю і встановлений вплив вказаних чинників на трудову і професійну кар'єру фахівців.

Ключові слова: фізична активність, фізичний статус, професійна мобільність, чоловічий контингент.

Annotation. The problem of intercommunication and interconditionality of physical activity of masculine contingent is scientifically grounded with his social-professional mobility and influence of the indicated factors is set on the labour and professional career of specialists.

Key words: physical activity, physical status, professional mobility, masculine contingent.

346. Парамонова Н. А. Динамика функционального состояния и физической подготовленности мужчин 30–39 лет в процессе оздоровительных занятий / Парамонова Н. А., Кольцова Е. В. // Мир спорта. – 2010. – № 2. – С. 65– 69.

Аннотация. В статье представлены данные проведенных исследований по применению программы для мужчин 30–39 лет, занимающихся в группах ОФП физкультурно-оздоровительных клубов, центров, коллективов физической культуры предприятий, учреждений, организаций. Доказана эффективность разработанной программы по данным функционального и педагогического контроля.

Ключевые слова: динамика, функциональное состояние, физическая подготовленность.

Анотація. У статті представлені дані проведених досліджень із застосування програми для чоловіків 30–39 років, що займаються в групах ОФП фізкультурно-оздоровчих клубів, центрів, колективів фізичної культури підприємств, установ, організацій. Доведена ефективність розробленої програми за даними функціонального і педагогічного контролю.

Ключові слова: динаміка, функціональний стан, фізична підготовленість.

Annotation. Research findings concerning a program for men of 30-39 years of age attending groups of general physical training at physical fitness and health improving clubs, centers, and sports teams of enterprises, institutions, and

organizations are presented in the article. The results of the functional and pedagogical control proved the efficiency of the developed program.

Key words: *dynamics, functional state, physical preparedness.*

347. Расин М. С. Научно-методические аспекты оздоровительной тренировки женщин пожилого возраста / Расин М. С., Коптева Т. В. // Теория и практика физической культуры. – 1997. – № 7. – С. 45–46.

Аннотація. *Представлены научно-методические аспекты оздоровительной тренировки женщин пожилого возраста.*

Ключевые слова: *комплексная программа оздоровительной тренировки, комплекс для курса, комплекс для полных, три периода оздоровительной тренировки.*

Анотація. *Представлені науково-методичні аспекти оздоровчого тренування жінок літнього віку.*

Ключові слова: *комплексна програма оздоровчого тренування, комплекс для курсу, комплекс для повних, три періоди оздоровчого тренування.*

Annotation. *The aim of this study was to elaborate the complex programme of the health-improvement training for middle-aged women 15 middle-aged women acted as subjects of the pedagogical experiment. The methods of testing, functional test and anthropometry were used. The periodisation of a year training cycle was offered. Three eriods were realized in the cycle: preparational, main and supporting. The best result were achieved at the second main period. The ssults did not become lower at the supporting period.*

Key words: *complex program of the health training, complex for a course, complex for complete, three periods of the health training.*

348. Ріпак І. М. Рухова активність – здоров'я : програма оптимізації рухової активності чоловіків розумової праці першого зрілого віку / Ріпак І. М. – Л. : ЛДДФК, 2001. – 24 с.

Анотація. *Програма призначена для викладачів ВНЗ I–IV рівнів акредитації, зокрема для викладачів Львівського державного аграрного університету.*

Ключові слова: *рух, активність, програма здоров'я.*

Аннотація. *Программа предназначена для преподавателей ВНЗ I–IV уровней аккредитации, в частности для преподавателей Львовского государственного аграрного университета.*

Ключевые слова: *движение, активность, программа здоровья.*

Annotation. *The program is intended for the teachers higher educational establishments I–IV levels of accreditation, in particular for the teachers of the Lvov state agrarian university.*

Key words: *motion, activity, program of health.*

349. Ріпак І. М. Управління руховою активністю чоловіків розумової праці першого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Ріпак Ігор Миронович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2003. – 20 с.

Анотація. Отримано нові дані про зміст та параметри рухової активності чоловіків першого зрілого віку, які займаються розумовою працею. Розроблено і захищено патентом на винахід (деклараційний патент №39293 А) апаратно-програмний комплекс „Пристрій для оцінки рухової активності”, який дозволяє реєструвати навантаження в реальних умовах, забезпечує високу ефективність і точність оцінки фізичного навантаження, фіксує кількісні показники спонтанної та спеціально організованої рухової активності.

Ключові слова: рухова активність, чоловіки першого зрілого віку, розумова праця, апаратно-програмний комплекс, оптимізація рухової активності.

Аннотація. Получены новые данные о содержании и параметрах двигательной активности мужчин первого зрелого возраста, выполняющих умственную работу. Впервые разработан и защищен патентом на изобретение аппаратно-программный комплекс.

Ключевые слова: двигательная активность, мужчины первого зрелого возраста, умственный труд, аппаратно-программный комплекс, оптимизация двигательной активности.

Annotation. Scientific novelty of obtained results: new data dealing with contents and parameters of daily movement activity of men have been obtained; apparatus-programming complex "Device for measurement of movement activity" has been for the first time worked out and protected by license (declaration license № 39293 A); data concerning motivation in reaching optimal level of movement activity have been complied; it has been confirmed that optimal level of movement activity facilitate saving and strengthening of health and working capacity.

Key words: movement activity, men of the first adult age, mental activity, apparatus-programming complex, optimization of movement activity.

350. Ріпак М. О. Організаційно-методичні аспекти оптимізації фізичної активності жінок-учителів 36–55 років : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Ріпак Мар’яна Олексіївна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2006. – 23 с.

Анотація. Уперше встановлено рівень залучення жінок-учителів 36–55 років до самостійних та організованих занять фізичними вправами, виявлено тенденцію до зниження з віком кількості осіб, які займаються вказаними формами фізичної активності. Уперше визначено структуру мотивів та інтересів жінок-педагогічних працівників другого зрілого віку до занять фізичними вправами оздоровчої спрямованості. З’ясовано, що заняття фізичною культурою посідають одне з останніх місць серед загальнокультурних інтересів педагогів. Установлено закономірність посилення з віком прагнення педагогічних працівників зміцнити здоров’я у процесі фізкультурно-оздоровчих занять. Обґрунтовано організаційно-методичні передумови оптимізації фізичної активності жінок-учителів 36–55 років та апробовано організаційно-методичні заходи, спрямовані на залучення жінок-учителів другого зрілого віку до фізкультурно-оздоровчих

занять. Визначено й апробовано організаційно-методичні заходи, спрямовані на залучення жінок-учителів другого зрілого віку до фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: організаційно-методичні заходи, жінки-вчителі, другий зрілий вік, фізична активність, заняття фізичними вправами, оздоровча спрямованість, зміцнення здоров'я.

Аннотація. Впервые установлен уровень вовлечения женщин-учителей 36–55 лет в самостоятельные и организационные занятия физическими упражнениями.

Ключевые слова: организационно-методические мероприятия, женщины-учителя, второй зрелый возраст, физическая активность, занятия физическими упражнениями, оздоровительная направленность, укрепление здоровья.

Annotation. Scientific novelty: organizational and methodical preconditions of optimization of physical activity of female teachers 36–55 years old has been grounded; organizational and methodical activities aimed at involvement of female teachers of second mature age into remedial physical culture activities have been defined and introduced for the first time.

Key words: organizational and methodical activities, female teachers, second mature age, physical activity, physical exercises aimed, health preservation, strengthen health.

351. Савох А. М. Мотивация к физкультурно-оздоровительным занятиям мужчин зрелого возраста / А. М. Савох // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 635.

Аннотація. Анализ научной литературы свидетельствует о том, что потребности, интересы и мотивы служат побуждающей основой активности человека, обуславливают ее содержание и направленность.

Ключевые слова: мотивация, оздоровительные занятия, мужчины зрелого возраста.

Анотація. Аналіз наукової літератури свідчить про те, що потреби, інтереси і мотиви служать спонукаючою основою активності людини, обумовлюють її зміст і спрямованість.

Ключові слова: мотивація, оздоровчі заняття, чоловіки зрілого віку.

Annotation. The analysis of research literature testifies that necessities, interests and reasons, serve as propulsive basis of activity of man, promote its maintenance and orientation.

Key words: motivation, health employments, men of mature age.

352. Сологубова С. В. Поєднання різних видів фітнесу в фізкультурно-оздоровчих заняттях з жінками першого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Сологубова Світлана Вікторівна ; Дніпроп. держ. ін-т фіз. культури і спорту. – Д., 2012. – 20 с.

Анотація. Науково обґрунтовано програми фізкультурно-оздоровчих занять, які поєднують різні види фітнес-тренувань у вигляді блоків фізичних вправ, що легко компонуються один з одним у різних сполученнях у залежності від бажаного впливу на форму тіла та гормонального фону окремих фаз менструального циклу і дозволяють індивідуалізувати тренувальний процес для жінок першого зрілого віку з урахуванням особливостей морфо-функціонального стану та фізичної підготовленості; запропоновано алгоритм побудови індивідуальних програм фізкультурно-оздоровчих занять для жінок першого зрілого віку та розроблено графічну систему умовних позначень базових кроків хореографічних комбінацій класичної аеробіки.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі заняття, жінки, перший зрілий вік, фітнес-тренування, менструальний цикл, гормональний фон, фізичний стан.

Аннотація. Диссертация посвящена проблеме использования разных видов фитнеса в физкультурно-оздоровительных занятиях с женщинами первого возраста, разработке и обоснованию индивидуальных программ и алгоритма их построения.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные занятия, женщины, первый зрелый возраст, фитнес-тренировки, менструальный цикл, гормональный фон, физическое состояние.

Annotation. For the first time algorithm of health and fitness classes programs construction is justified and developed. The programs combine different types of fitness workouts and allow to individualize the training process for the first mature age women according to the characteristics of the morphological and functional status and physical fitness taking into account the hormonal background during the menstrual cycle. Exercise blocks from definite kinds of fitness classes, which contribute to the optimal solution of the tasks and can be easily combined with one another in various combinations depending on the desired effect on the shape of the body and the hormonal background of the separate phases of the menstrual cycle are presented.

Key words: sports and fitness classes, women, the first mature age, fitness classes, menstrual cycle, hormonal background, physical state.

353. Тарнопольская О. К. Оздоровительные средства физической культуры для женщин среднего возраста с учетом особенностей их профессиональной деятельности и проявлений артериальной гипертензии : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Тарнопольская Ольга Константиновна ; ГЦОЛИФК. – М., 1984. – 23 с.

Аннотація. Впервые изучена в послерабочем периоде недельного трудового цикла динамика функционального состояния работниц умственного труда среднего возраста с пограничными формами артериальной гипертензии. Выявлены эффективность непосредственного влияния и избирательность воздействия наиболее распространенных и доступных видов физических упражнений (гимнастики, бега и плавания) на функциональное состояние

занимающихся в условиях наиболее выраженных последствий трудовой нагрузки. Разработаны основы методики физкультурно-оздоровительных занятий гимнастикой, бегом и плаванием.

Ключевые слова: физическая культура, оздоровительные эффекты, женщины среднего возраста, профессиональная деятельность.

Анотація. Уперше вивчена в післяробочому періоді тижневого циклу динаміка функціонального стану працівниць розумової праці середнього віку з граничними формами артеріальної гіпертензії. Виявлена ефективність безпосереднього впливу і вибірковість дії найбільш поширених і доступних видів фізичних вправ (гімнастики, бігу і плавання) на функціональний стан працівниць в умовах найбільш виражених наслідків професійного навантаження. Розроблені основи методики фізкультурно-оздоровчих занять гімнастикою, бігом і плаванням.

Ключові слова: фізична культура, оздоровчі ефекти, жінки середнього віку, професійна діяльність.

Annotation. First studied in the postlabor period of a week's labour cycle of loud speaker of the functional state of workwomen of mental work of middle age with the boundary forms of hypertension. Efficiency of direct influence and electorality of influence of the most widespread and accessible types of physical exercises (gymnastics, at run and swimming) is exposed on the functional state of gettings in the conditions of the most expressed consequences of the labour loading busy. Developed bases of method of athletic-health employments by a gymnastics, running and swimming.

Key words: physical culture, health effects, women of middle age, professional activity.

354. Хабалюк Н. Вплив фізичної активності на оздоровлення організму людей похилого віку / Наталія Хабалюк // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 218–220.

Анотація. Для оздоровлення організму та покращення якості життя необхідно повсякденно займатися фізичними вправами, вести активний спосіб життя та отримувати задоволення від фізичних навантажень.

Ключові слова: фізична активність, оздоровлення, люди похилого віку.

Аннотация. Для оздоровления организма и улучшения качества жизни необходимо повседневно заниматься физическими упражнениями, вести активный образ жизни и получать удовольствие от физических нагрузок.

Ключевые слова: физическая активность, оздоровление, люди преклонных лет.

Annotation. For making healthy of organism and improvement of quality of life it is necessary to be everyday engaged in physical exercises, to conduct the active way of life and enjoy the physical loadings.

Key words: physical activity, making healthy, people superannuated.

355. Шидловська Є. М. Програмування профілактико-оздоровчих занять із жінками першого зрілого віку з урахуванням рівня морфофункціонального стану / Є. М. Шидловська // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 640.

Анотація. Надмірне вживання алкоголю незміно призводить до ураження шлунково-кишкового тракту. Передовсім ушкоджень зазнають печінка та підшлункова залоза. Слизова оболонка шлунка страждає безпосередньо від впливу алкоголю та продуктів його розпаду.

Ключові слова: програмування, профілактика, оздоровчі заняття, жінки першого зрілого віку.

Аннотация. Избыточное употребление алкоголя неизменно приводит к поражению желудочно-кишечного тракта. Прежде всего повреждения испытывают печень и поджелудочная железа. Слизистая оболочка желудка страдает непосредственно от влияния алкоголя и продуктов его распада.

Ключевые слова: программирование, профилактика, оздоровительные занятия, женщины первого зрелого возраста.

Annotation. The surplus use of alcohol unchanging results in the defeat of gastroenteric highway. A liver and pancreas test before all damage. The mucous membrane of stomach suffers directly from influence of alcohol and products of his disintegration.

Key words: programming, prophylaxis, health employments, women of the first mature age.

356. Якубовская А. Р. Комплекс оздоровительных занятий для лиц старшего возраста : практ. реком. / А. Р. Якубовская. – М. : Советский спорт, 2005. – 50 с. – ISBN 5-9718-0031-0.

Аннотация. В книге представлен комплекс разнонаправленных занятий: элементов пластической гимнастики; общеразвивающих упражнений; дыхательной гимнастики Стрельниковой; гимнастики, направленной на профилактику остеохондроза позвоночника; комплекс психомышечной регуляции и упражнения, направленные на улучшение зрения.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, комплекс, лица старшего возраста.

Анотація. У книзі представлений комплекс різноспрямованих занять: елементів пластичної гімнастики; загальнорозвиваючих вправ; дихальної гімнастики Стрельникової; гімнастики, направленої на профілактику остеохондрозу хребта; комплекс психом'язової регуляції і вправи, направлені на поліпшення зору.

Ключові слова: оздоровчі заняття, комплекс, особи старшого віку.

Annotation. The complex of the different employments is presented in a book: elements of plastic gymnastics; conditionings; respiratory gymnastics of Strel'nikovoy; gymnastics, directed on the prophylaxis of osteochondrosis of spine; complex of the muscles adjusting and exercises, directed on the improvement of sight.

Key words: *health employments, complex, persons of senior age.*

оздоровчі заняття за місцем проживання та відпочинку населення

357. Астахов В. А. Социально-педагогические аспекты организации физкультурно-оздоровительной работы в городских зонах отдыха (на примере г. Днепропетровска): автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Астахов Владимир Антонович ; ВНИИФК. – М., 1994. – 22 с.

Аннотація. *Впервые разработаны конкретные социально-педагогические аспекты организации физкультурно-оздоровительной работы в местах массового отдыха населения с использованием природных условий города с учетом возможности оказания коммерческих услуг.*

Ключевые слова: *оздоровительная работа, педагогические аспекты, места массового отдыха населения.*

Анотація. *Уперше розроблені конкретні соціально-педагогічні аспекти організації фізкультурно-оздоровчої роботи в місцях масового відпочинку населення з використанням природних умов міста з урахуванням можливості надання комерційних послуг.*

Ключові слова: *оздоровча робота, педагогічні аспекти, місця масового відпочинку населення.*

Annotation. *The concrete socially-pedagogical aspects of organization of athletic-health work are first developed in the places of mass rest of population with the use of environmental conditions of city taking into account possibility of doing commercial services.*

Key words: *health work, pedagogical aspects, places of mass rest of population.*

358. Бондар А. Організація рекреаційно-оздоровчої роботи у м. Харкові (на прикладі Ленінського району) / Анастасія Бондар, Денис Коваленко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 63–66.

Анотація. *Проведене дослідження показало, що органами місцевої влади Ленінського району м. Харкова проводяться заходи щодо покращення стану рекреаційно-оздоровчої роботи за місцем проживання, створюються необхідні умови для залучення широких верств населення до фізкультурно-оздоровчих та рекреаційних занять, кількість людей залучених до занять, на сьогоднішній день складає 19% від загальної кількості населення району, все це дає змогу говорити про задовільний стан розвитку рекреаційно-оздоровчої роботи на території даного району.*

Ключові слова: *організація, оздоровча робота, місце проживання.*

Аннотация. Проведенное исследование показало, что органами местной власти Ленинского района г. Харькова проводятся мероприятия по улучшению состояния рекреационно-оздоровительной работы по месту жительства, создаются необходимые условия для привлечения широких слоев населения к физкультурно-оздоровительным и рекреационным занятиям, количество людей привлеченных к занятиям, на сегодняшний день составляет 19% от общего количества населения района, все это дает возможность говорить об удовлетворительном состоянии развития рекреационно-оздоровительной работы на территории данного района.

Ключевые слова: организация, оздоровительная работа, место жительства.

Annotation. The conducted research rotined, yet the organs of local-authority of the Leninist district of Kharkiv are conduct measures on the improvement of the state of recreation health work domiciliary, necessary terms for bringing in of wide layers of population to athletic health and recreation employments, amount of people brought over are created to employments, for today is 19% from the general amount of population of district, all of it enables to talk about satisfactory development of recreation status on territory of this district.

Key words: organization, health work, residence.

359. Ван С. М. Отношение населения к некоторым аспектам физкультурно-оздоровительной деятельности / Ван Сюе Мань // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 3. – С. 14 – 17.

Аннотация. Рассматриваются результаты социологического опроса в отношении к физкультурно-оздоровительной деятельности.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная деятельность, население, физкультурное образование.

Анотація. Розглянуто результати соціологічного опитування до фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча діяльність, населення, фізкультурна освіта.

Annotation. The results of the sociological questioning are examined in attitude toward athletic health activity.

Key words: sport and recreation activities, population, sports and education.

360. Ван Ю. Л. Отношение жителей провинции Хэбэй (Китай) к физкультурно-оздоровительной деятельности / Ван Юй Лань, Ван Сюе Мань // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 2. – С. 31 – 33.

Аннотация. Рассматриваются результаты социологического опроса жителей провинции Хэбэй (Китай).

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная деятельность, население, физкультурное образование.

Анотація. Розглядаються результати соціологічного опитування мешканців провінції Хебей (Китай).

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча діяльність, населення, фізкультурна освіта.

Annotation. The results of the sociological questioning of habitants of Hebei province (China) are examined.

Key words: sport and recreation activities, population, sports and education.

361. Ван Ю. Л. Отношение жителей провинции Хэбэй (Китай) к физкультурно-оздоровительной деятельности / Ван Юй Лань, Ван Сюе Мань // Физическое воспитание студентов. – 2010. – № 2. – С. 28 – 30.

Аннотація. Рассматриваются результаты социологического опроса в отношении к физкультурно-оздоровительной деятельности.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная деятельность, население, физкультурное образование.

Анотація. Розглядаються результати соціологічного опитування до фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча діяльність, населення, фізкультурна освіта.

Annotation. The results of the sociological questioning are examined in attitude toward athletic health activity.

Key words : sport and recreation activities, population, sports and education.

362. Вербицкий В. В. Необходимость организации проведения самостоятельных физкультурно-оздоровчих занятий за местом проживания / Вербицкий В. В., Шаповал М. С. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2011. – № 2. – С. 28–33.

Анотація. Экспериментально обґрунтована система застосування фізкультурно-оздоровчих занять за місцем проживання як ефективного засобу досягнення рекреації, оптимізації освітнього процесу щодо формування культури здоров'я та можливості більш ефективного залучення студентів ВНЗ до засвоєння ціннісного ставлення до фізичної культури за умов дозвілля.

Ключові слова: фізична культура, спорт, здоров'я, фізкультурно-оздоровчі заняття, рекреація, ранкова гімнастика, фізкультурна пауза.

Аннотація. Экспериментально обосновано применение системы самостоятельных физкультурно-оздоровительных занятий по месту жительства как эффективного средства достижения рекреации, оптимизации образовательного процесса относительно формирования культуры здоровья и возможности более эффективного привлечения студентов к усвоению ценностного отношения к физической культуре в условиях досуга.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, здоровье, физкультурно-оздоровительные занятия, рекреация, утренняя гимнастика, физкультурная пауза.

Annotation. Contains development and experimental ground of application of the systems of independent athletic-health employments at the place of residence as an

effective means of achievement of 'ecreation, optimizations of educational process in relation to forming of health and possibility for more effective bringing in of students.

Key words: *physical culture, sport, health, fitness training, recreation, morning exercises, physical pause.*

363. Верзилина Н. А. Воспитательная деятельность педагога-организатора физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работы с детьми и подростками в клубах по месту жительства (в масштабе городского района) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Верзилина Н. А. ; КГИФК. – К., 1983. – 24 с.

Аннотація. *Конкретизированы и классифицированы наиболее значимые факторы, влияющие на эффективность воспитательной работы в клубах по месту жительства. Научно обоснована характеристика специфических условий деятельности педагога-организатора. Предложена классификация уровней активности этой категории физкультурных работников в реализации планируемых мероприятий.*

Ключевые слова: *воспитание, педагог, оздоровительная, массовая работа, дети, подростки, клубы по месту жительства.*

Анотація. *Конкретизовані і класифіковані найбільш значущі чинники, що впливають на ефективність виховної роботи в клубах за місцем проживання. Науково обґрунтована характеристика специфічних умов діяльності педагога-організатора. Запропонована класифікація рівнів активності цієї категорії фізкультурних працівників в реалізації планованих заходів.*

Ключові слова: *виховання, педагог, оздоровча, масова робота, діти, підлітки, клуби за місцем проживання.*

Annotation. *Specified and classified the most meaningful factors, influencing on efficiency of an educate work in clubs domiciliary. Description of specific terms of activity of teacher-organizer is scientifically grounded. Classification of levels of activity of this category of athletic workers is offered in realization of the planned measures.*

Key words: *education, teacher, mass work, children, teenagers, clubs domiciliary.*

364. Верзіліна Н. А. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи з молоддю за місцем проживання / Верзіліна Н. А. // Трудовий потенціал України : тези доп. наук.-практ. конф. – Л., 1992. – С. 202–203.

Анотація. *Вивчені інтереси молоді віком 15-20 років різних форм проведення фізичної культури за місцем проживання.*

Ключові слова: *організація, оздоровча робота, молодь, місце проживання.*

Аннотація. *Изучены интересы молодежи возрастом 15-20 лет разных форм проведения физической культуры по месту жительства.*

Ключевые слова: *организация, оздоровительная работа, молодежь, место жительства.*

Annotation. Interests of young people are studied by age 15-20 years of different forms of leadthrough of physical culture domiciliary.

Keywords: organization, health work, young people, a place is inhabitation.

365. Волков В. Ю. О совершенствовании управления массовой физической культурой по месту жительства / Волков В. Ю., Воронин Б. С. // Совершенствование подготовки спортсменов и развития массовой физической культуры : материалы науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. – С. 127.

Аннотация. В результате исследования выявлено, что подавляющее большинство опрошенных (84%) изъявили желание заниматься физической культурой по месту жительства, причем 33% опрошенных отдали предпочтение плаванию, 14% - занятиям на тренажерах, 13% - спортивным играм. Всего 6% хотят заниматься бегом и аэробикой, 8% - велосипедом. С увеличением возраста растет число желающих заниматься на тренажерах и по комплексным методикам.

Ключевые слова: управление, массовая физическая культура, место жительства.

Анотація. У результаті дослідження виявлено, що переважна більшість опитаних (84%) виявили бажання займатися фізичною культурою за місцем проживання, 33% опитаних віддали перевагу плаванню, 14% - заняттям на тренажерах, 13% - спортивним іграм. Всього 6% бажають займатися бігом і аеробікою, 8% - велосипедом. Із збільшенням віку зростає число тих, хто бажає займатися на тренажерах і за комплексними методиками.

Ключові слова: управління, масова фізична культура, місце проживання.

Annotation. It is exposed as a result of research, that swingeing majority polled (84%) ulcerated a desire to be engaged in a physical culture domiciliary, thus the 33% polled gave preference to swimming, 14% - to employments on trainers, 13% - to the sporting games. Only 6% want to get busy running and by an aerobics, 8% - by a bicycle. The number of persons interested to get busy on trainers and on complex methods grows with the increase of age.

Key words: management, mass physical culture, place inhabitations.

366. Геллер М. Е. Формы организации и методы внедрения физкультурно-оздоровительной работы с населением по месту жительства (по материалам Белорусской ССР) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физической культуры)” / Геллер Михаил Евгеньевич ; ВНИИФК. – М., 1984. – 15 с.

Аннотация. Экспериментально выявлены возможности привлечения семей к физкультурно-оздоровительным занятиям. Обоснована целесообразность комплектования групп по семейному признаку, предполагающему совместные занятия родителей и детей.

Ключевые слова: занятия физкультурой, комплектование групп, семейный признак.

Анотація. Експериментально виявлені можливості залучення сімей до фізкультурно-оздоровчих занять. Обґрунтована доцільність комплектування груп за сімейною ознакою, що припускає сумісні заняття батьків і дітей.

Ключові слова: заняття фізкультурою, комплектування груп, сімейна ознака.

Annotation. Possibilities of bringing in of families are experimentally exposed to athletic-health employments. Expedience of completing of groups is grounded on a domestic sign, to supposing joint employments of parents and children.

Key words: engaged in physical education, completing of groups, domestic sign.

367. Господарчук Т. Анкетування учасників фізкультурно-оздоровчих занять, як засіб визначення шляхів активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення / Тетяна Господарчук // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2006. – С. 120–122.

Анотація. Результати проведеного анкетування свідчать, що чоловіки і жінки, які відвідують фізкультурно-оздоровчі заняття, оцінюють стан свого здоров'я по-різному. Відмінним його називають: 20% чоловіків і 50% жінок; хорошим – 60% і 10% відповідно; задовільним – 20% і 40% опитаних. Таким чином, жінки вважають свій стан здоров'я кращим.

Ключові слова: анкетування, оздоровчі заняття, чоловіки, жінки.

Аннотация. Результаты проведенного анкетирования свидетельствуют, что мужчины и женщины, которые посещают физкультурно-оздоровительные занятия, оценивают состояние своего здоровья по-разному. Отличным его называют: 20% мужчин и 50% женщин; хорошим - 60% и 10% соответственно; удовлетворительным - 20% и 40% опрошенных. Таким образом, женщины считают свое состояние здоровья лучшим.

Ключевые слова: анкетирование, оздоровительные занятия, мужчины, женщины.

Annotation. The results of the conducted questionnaire testify that men and women, which visit athletic-health employments, estimate the state of the health variously. Excellent he is named: 20% men and 50% women; good - 60% and 10% accordingly; satisfactory - 20% and 40% polled. Thus, women consider the state of health the best.

Key words: questionnaire, health employments, men, women.

368. Господарчук Т. Можливості поєднання організованих та індивідуальних форм фізкультурно-оздоровчих занять дорослого населення / Господарчук Т. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2006. – Вип. 10, т. 1. – С. 414–418.

Анотація. Подаються результати анкетування чоловіків і жінок, віком 35-54 років, які займаються фізкультурно-оздоровчою діяльністю. Виявлено, що більшість респондентів не обмежуються організованими заняттями, а займаються самотійно.

Ключові слова: спорт для всіх, доросле населення, організовані та самостійні заняття, програмування, консультативні пункти.

Аннотація. Подаються результати анкетування чоловіків і жінок в віці 35 - 54 років, які займаються фізкультурно-оздоровчою діяльністю. Виявлено, що більшість респондентів не обмежується організованими заняттями, а також займаються самостійно.

Ключевые слова: спорт для всех, взрослое население, организованные и самостоятельные занятия, программирование, консультативные пункты.

Annotation. The article presents results of questionnaire held among men and women ageing 35-54, involved in physical fitness activities. It was found out that the majority of respondents, besides attending controlled fitness classes, practices independently.

Key words: sport for all, adult population, controlled and independent sporting activities, programming, consultation centers.

369. Дворецкий Л. К. О повышении оздоровительного эффекта в физкультурно-оздоровительных группах по месту жительства с лицами среднего и пожилого возраста / Л. К. Дворецкий // Фізична підготовленість та здоров'я населення : зб. наук. матеріалів міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 176–177.

Аннотація. Результати дослідження показали, що виявлення і використання в практиці роботи ФОКов найбільш раціональних методів набору і комплектування груп по місцю жителя, визначення і впровадження змісту їх діяльності, а також залучення тих, хто займається в суспільно корисну роботу з урахуванням їх інтересів і здібностей дозволяє значно збільшити їх фізкультурну активність, що в цілому сприяє вищому оздоровчому ефекту в організації корисного дозвілля осіб середнього і літнього віку без залучення додаткових матеріальних і кадрових ресурсів.

Ключевые слова: группы здоровья, место жительства, лица среднего и пожилого возраста.

Анотація. Результати дослідження показали, що виявлення і використання в практиці роботи фізкультурно-оздоровчих клубів найбільш раціональних методів набору і комплектування груп за місцем проживання, визначення і впровадження змісту їх діяльності, а також залучення тих, хто займається в суспільно корисну роботу з урахуванням їх інтересів і здібностей дозволяє значно збільшити їх фізкультурну активність, що в цілому сприяє вищому оздоровчому ефекту в організації корисного дозвілля осіб середнього і літнього віку без залучення додаткових матеріальних і кадрових ресурсів.

Ключові слова: групи здоров'я, місце проживання, особи середнього і літнього віку.

Annotation. *Research results showed that exposure and use in a practical worker works of athletic-health clubs of the most rational methods of set and completing of groups domiciliary, determination and introduction of maintenance of their activity, and also involving of gettings in publicly useful work taking into account their interests and capabilities allows considerably to multiply their athletic activity busy, that on the whole is instrumental in more high health effect in organization of useful leisure gettings busy, persons of middle and elderly ages without bringing in of additional financial and skilled resources.*

Key words: *groups of health, place of inhabitation, persons of middle and elderly ages.*

370. Дворецкий Л. К. Организация и содержание деятельности физкультурно-оздоровительных групп по месту жительства с лицами среднего и пожилого возраста (на примере ФОКов Белорусской ССР) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Дворецкий Леонид Казимирович ; БГИФК. – Минск, 1989. – 23 с.

Аннотація. *Разработаны эффективные методы набора и комплектования групп; определено содержание деятельности и критерии ее эффективности в ФОГ с лицами среднего и пожилого возраста; доказана эффективность использования разработанных материалов.*

Ключевые слова: *организация, содержание, группы по месту жительства, лица среднего и пожилого возраста, физическая культура.*

Анотація. *Розроблені ефективні методи набору і комплектування груп; визначений зміст діяльності і критерії її ефективності у ФОГ з особами середнього і похилого віку; доведена ефективність використання розроблених матеріалів.*

Ключові слова: *організація, зміст, групи за місцем проживання, особи середнього і похилого віку, фізична культура.*

Annotation. *The effective methods of set and completing of groups are developed; maintenance of activity and criteria of its efficiency is certain in athletic health groups with the persons of middle and elderly ages; efficiency of the use of the developed materials is proved.*

Key words: *organization, maintenance, groups domiciliary, persons of middle and elderly ages, physical culture.*

371. Жданова О. Формы залучення населення до рухової активності / Ольга Жданова, Любов Чеховська // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 208–214.

Анотація. *Досліджені наявні форми залучення населення м. Львова до рухової активності.*

Ключові слова: *населення, рухова активність, форми залучення.*

Аннотація. *Исследованы имеющиеся формы привлечения населения г. Львова к двигательной активности.*

Ключевые слова: население, двигательная активность, формы привлечения.
Annotation. The present forms of bringing in of population are investigational Lvov to motive activity.

Key words: population, motive activity, forms of bringing in.

372. Иванова С. В. Организация физкультурно-спортивной работы по месту жительства на муниципальном уровне / С. В. Иванова, И. В. Менжелей // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 2. – С. 42 – 47.

Аннотация. Выявлены проблемы и перспективы организации физкультурно-спортивной работы с населением по месту жительства. Экспериментально обоснована модель организации физкультурно-спортивной работы по месту жительства на муниципальном уровне.

Ключевые слова: физкультурно-спортивная работа с населением по месту жительства, психологический подход, отношение населения к физкультурно-спортивной деятельности, качество и ресурсное обеспечение физкультурно-спортивных услуг.

Анотація. Виявлено проблеми і перспективи організації фізкультурно-спортивної роботи з населенням за місцем проживання. Експериментально обґрунтована модель організації фізкультурно-спортивної роботи за місцем проживання на муніципальному рівні.

Ключові слова: фізкультурно-спортивна робота з населенням за місцем проживання, психологічний підхід, ставлення населення до фізкультурно-спортивної діяльності, якість і ресурсне забезпечення фізкультурно-спортивних послуг.

Annotation. On the verge of the XXI century humanity faced ecological, economic, political and social issues regarding the quality of human life, health and well-being. The indicated problems are assumed to be settled within an intercultural dialogue and constructive interaction of various authorities and organizations with a wide use of scientific and practical achievements.

Key words: domiciliary community sports activity, ecopsychological approach, people's attitude to sports activity, quality and resources provision of sports services.

373. Китманов В. А. Езда на велосипеде как средство оздоровления отдыхающих среднего возраста на туристских базах в условиях среднегорья : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Китманов Владимир Александрович ; Омский гос. ин-т физ. культуры. – Омск, 1989. – 17 с.

Аннотация. Впервые исследовано влияние на участников похода различных вариантов многодневного передвижения на велосипедах по маршрутам трассы, проложенной в условиях среднегорья на высоте 800-2800 м над уровнем моря.

Ключевые слова: велосипед, средство оздоровления, туристические базы.

Анотація. Уперше досліджений вплив на учасників походу різних варіантів багатоденного пересування на велосипедах за маршрутами траси, прокладеної в умовах середньогір'я на висоті 800-2800 м над рівнем моря.

Ключові слова: велосипед, засіб оздоровлення, туристичні бази.

Annotation. Influence on the participants of hike of different variants of of many days movement is first explored on bicycles on the routes of route, laid in the conditions of middle mountains on height of 800-2800 m above a level exterminating.

Key words: bicycle, mean of making healthy, tourist bases.

374. Корда Г. С. Физкультурно-оздоровительная работа за местом проживания / Корда Г. С. – К. : Здоров'я, 1985. – 64 с.

Анотація. Автор книги рассказывает о различных формах организации физкультурно-оздоровительной работы с населением, направленной на усиление двигательной активности, повышение работоспособности и укрепление здоровья.

Ключевые слова: оздоровительная работа, место проживание, двигательная активность.

Анотація. Автор книги розповідає про різні форми організації фізкультурно-оздоровчої роботи з населенням, яка направлена на посилення рухової активності, підвищення працездатності і зміцнення здоров'я.

Ключові слова: оздоровча робота, місце проживання, рухова активність.

Annotation. The author of book tells about different forms organizations of athletic-health work with a population, to the motive activity directed on strengthening, increase of capacity and strengthening of health.

Key words: health work, a place is a residence, motive activity.

375. Корневский С. А. Система организации физического воспитания детей школьного возраста по месту жительства : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Корневский Сергей Александрович ; ВНИИФК. – М., 1981. – 22 с.

Анотація. Впервые рассматриваются содержание организации и управление физическим воспитанием детей школьного возраста на уровне городского, районного звена и жилого микрорайона. Обоснована система организации физического воспитания детей школьного возраста по месту жительства. Изучена практика использования имеющихся в жилых микрорайонах возможностей для развития физической культуры и спорта по месту жительства, что позволило разработать типовой паспорт микрорайона, отражающий организационные, кадровые, финансовые, материально-технические и другие ресурсы необходимые для организации физического воспитания детей. Определена типовая система массовых территориально-ведомственных спортивных соревнований, как метод управления процессом физического воспитания занимающихся по месту жительства.

Ключевые слова: физическое воспитание, система организации, дети школьного возраста.

Анотація. Уперше розглядаються зміст організації та управління фізичним вихованням дітей шкільного віку на рівні міської, районної ланки і житлового мікрорайону. Обґрунтована система організації фізичного виховання дітей шкільного віку за місцем проживання. Вивчена практика використання наявних в житлових мікрорайонах можливостей для розвитку фізичної культури і спорту за місцем проживання, що дозволило розробити типовий паспорт мікрорайону, що відображає організаційні, кадрові, фінансові, матеріально-технічні і інші ресурси необхідні для організації фізичного виховання дітей. Визначена типова система масових територіально-відомчих спортивних змагань, як метод управління процесом фізичного виховання тих, хто займаються за місцем проживання.

Ключові слова: фізичне виховання, система організації, діти шкільного віку.

Annotation. Maintenance of organization and management physical education of children of school age is first examined at the level of city, district link and dwelling microregion. Grounded sistema organization of physical education of children of school age domiciliary. Practice of the use of present in dwellings microregions possibilities is studied for development of physical culture and sport domiciliary, that allowed to develop the model passport of microregion, reflecting organizational, skilled, financial, material and technical and other resources are necessary for organization of physical education of children. The model system of mass territorial-department sporting competitions, as method of process of physical education of gettings busy control, is certain domiciliary.

Key words: physical education, system of organization, children of school age.

376. Кравченко А. С. Физкультурно-оздоровительная работа в зонах массового отдыха населения как направление дальнейшего совершенствования физкультурного движения : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Кравченко Александр Сергеевич ; Киев. гос. ин-т физ. культуры. – К., 1991. – 25 с.

Аннотация. Получены новые способы решения актуальных проблем физкультурного движения, позволяющие повысить эффективность охвата населения прогрессивными формами физкультурно-спортивных занятий. Предложены новые прогрессивные формы и методы управления физкультурным объектом в сфере отдыха населения.

Ключевые слова: физкультурное движение, население, формы спортивных занятий.

Анотація. Отримані нові способи вирішення актуальних проблем фізкультурного руху, що дозволяють підвищити ефективність залучення населення до прогресивних форм фізкультурно-спортивних занять. Запропоновані нові прогресивні форми і методи управління фізкультурним об'єктом у сфері відпочинку населення.

Ключові слова: фізкультурний рух, населення, форми спортивних занять.

Annotation. *New methods are got decisions of issues of the day of athletic motion, allowing promoting efficiency of scope of population the progressive forms of athletic-sporting employments. New progressive forms and methods of management an athletic object are offered in the field of rest of population.*

Key words: *athletic motion, population, forms of sporting employments.*

377. Кушков Г. И. Физическое воспитание детей и подростков в клубах по месту жительства / Кушков Г. И. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. докл. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 1. – С. 150–151.

Аннотація. *Работа спортивных секций в детских клубах и вовлечение в них детей и подростков с младшего возраста - это, наверное, та форма и место, где формируется начальный интерес к систематическим занятиям физическими упражнениями.*

Ключевые слова: *физическое воспитание, дети, подростки, клубы по месту жительства.*

Анотація. *Робота спортивних секцій в дитячих клубах і залучення до них дітей і підлітків молодшого віку - це, напевно, та форма і місце, де формується початковий інтерес до систематичних занять фізичними вправами.*

Ключові слова: *фізичне виховання, діти, підлітки, клуби за місцем проживання.*

Annotation. *Work of sporting sections in child's clubs and involving in them of children and teenagers from junior age - it, probably, that form and place, where initial interest is formed to systematic employments by physical exercises.*

Key words: *physical education, children, teenagers, clubs domiciliary.*

378. Ланда Б. Х. О критериях оценки эффективности массовой спортивной и физкультурно-оздоровительной деятельности населения / Б. Х. Ланда // Вестник спортивной науки. – 2011. – № 5. – С. 44– 45.

Аннотація. *В статье предлагаются два основных критерия, служащие оценке эффективности массовой спортивной и физкультурно-оздоровительной работы среди населения. Первый критерий измеряет загруженность спортивных сооружений, второй оценивает отслеживаемую в мониторинге динамику показателей физического развития и физической подготовленности занимающихся. В республике Татарстан автором разработаны методики расчета коэффициента загруженности спортивных сооружений и комплексной оценки показателей физического развития и физической подготовленности.*

Ключевые слова: *критерии, оценка, массовая спортивная деятельность.*

Анотація. *У статті пропонуються два основні критерії, які слугують оцінці ефективності масової спортивної і фізкультурно-оздоровчої роботи серед населення. Перший критерій вимірює завантаженість спортивних споруд, другий оцінює відстежувану в моніторингу динаміку показників фізичного розвитку і фізичної підготовленості населення.*

Ключові слова: критерії, оцінка, масова спортивна діяльність.

Annotation. In article two basic criteria serving to an estimation of efficiency of mass sports work among the population are offered. The first criterion measures congestion of the sports constructions, the second estimates dynamics of indicators of physical development traced in monitoring and physical readiness of the engaged. In republic Tatarstan the author develops design procedures of factor of congestion of sports constructions and a complex estimation of indicators of physical development and the physical readiness.

Key words: criteria, an estimation, mass sports activity.

379. Лекарев В. С. Подготовка преподавателей-организаторов физкультурно-оздоровительной работы и туризма к воспитательной работе с подростками по месту жительства / Лекарев В. С. // Теория и практика физической культуры. – 1991. – № 6. – С. 47– 48.

Аннотація. Подготовка специалистов с высшим образованием на должном уровне — одна из ключевых проблем перестройки средней и высшей школы. Институты физической культуры, являясь органической частью всей системы высшего образования, призваны готовить специалистов высокой квалификации в области физической культуры и спорта с учетом потребностей практики.

Ключевые слова: преподаватель-организатор физкультурно-оздоровительной работы и туризма, воспитательные умения, работа по месту жительства, педагогическая практика.

Анотація. Підготовка фахівців з вищою освітою на належному рівні - одна з ключових проблем перебудови середньої і вищої школи. Інститути фізичної культури як органічна частина всієї системи вищої освіти, покликані готувати фахівців високої кваліфікації в галузі фізичної культури і спорту з урахуванням потреб практики.

Ключові слова: викладач-організатор фізкультурно-оздоровчої роботи і туризму, виховні уміння, робота за місцем проживання, педагогічна практика.

Annotation. Preparation of specialists with higher education at due level - one of key problems of alteration of secondary and high school. The institutes of physical culture, being organic part of all system of higher education, are called to prepare the specialists of high qualification in area of physical culture and sport taking into account the necessities of practice.

Key words: teacher-organizer of athletic-health work and tourism, educate abilities, work domiciliary, pedagogical practice.

380. Манжелей И. В. Средовый подход в организации физкультурно-спортивной работы с населением / И. В. Манжелей // Здоровье для всех : сб. ст. V Междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 2013. – Ч. 2. – С. 75–79.

Аннотація. Совершенствование физкультурно-спортивной работы по месту жительства в городе Тюмени на основе средового подхода позволило в ситуации дефицита площадей спортивных сооружений максимально

ефективно використовувати існуючу матеріально-технічну базу і, розвиваючи фізкультурно-спортивні цінності і традиції, розробити і реалізувати фізкультурно-спортивні програми, направлені на різні соціально-демографічні шари населення, що сприяло залученню жителів міста в динамічний, інтерактивний, здоровий, фізкультурно-спортивний досвід, і як наслідок, покращило якість життя населення.

Ключові слова: організація, спортивна робота, населення.

Анотація. Удосконалення фізкультурно-спортивної роботи за місцем проживання в Тюмені на основі навколишнього середовища дозволило в ситуації дефіциту площ спортивних споруд максимально ефективно використовувати наявну матеріально-технічну базу і, розвиваючи фізкультурно-спортивні цінності і традиції, розробити і реалізувати фізкультурно-спортивні програми.

Ключові слова: організація, спортивна робота, населення.

Annotation. Perfection of athletic-sporting work domiciliary in town of Tyumeni on the basis of environment approach allowed in the situation of deficit of areas of sporting buildings maximally effectively to use a present material and technical base and, developing athletic-sporting values and traditions, to develop and realize the athletic-sporting programs.

Key words: organization, sporting work, population.

381. Мельничук С. Фізкультурно-оздоровча діяльність у міських парках як засіб оздоровлення населення: історичний аспект / Мельничук С. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2004. – Вип. 8, т. 4. – С. 405 – 409.

Анотація. У статті проаналізований міжнародний досвід організації фізкультури і оздоровлення в парках міста.

Ключові слова: оздоровча діяльність, міжнародний досвід, міські парки.

Анотація. В статті проаналізований міжнародний досвід організації фізкультури і оздоровлення в парках міста.

Ключові слова: оздоровительная деятельность, международный опыт, городские парки.

Annotation. In article to made analyzed international and native experience to organize physical education and healthy work in city's parks. To made conclusion, that use native environment with rational move regime to promote to increase health population in city.

Key words: health activity, international experience, city parkas.

382. Макогонов А. Н. Организация и проведение массовой физкультурно-оздоровительной работы с населением по месту жительства : курс лекций / Макогонов А. Н. – Алма-Ата : КазИФК, 1988. – 44 с.

Анотація. В курсі лекцій представлений навчальний матеріал по програмі підготовки спеціалістів в області масової фізкультурно-оздоровительної роботи.

Ключевые слова: организация, массовая физическая культура, население.

Анотація. В курсі лекцій представлений навчальний матеріал за програмою підготовки фахівців з масової фізкультурно-оздоровчої роботи.

Ключові слова: організація, масова фізична культура, населення.

Annotation. In a course lectures educational material is presented on the program of preparation of specialists in area of mass athletic-health work.

Key words: organization, mass physical culture, population.

383. Олейник И. Е. Использование „дорожек здоровья” в целях оздоровления трудящихся / Олейник И. Е. // Спортивные сооружения – центры здоровья и активного отдыха: материалы Всесоюз. науч.-практ. конф. – Минск, 1982. – С. 48–50.

Анотація. «Дорожка здоровья» появилась в прекрасном городском парке, в Соловьинной роще, у подножия красавицы Липовой горы.

Ключевые слова: дорожка здоровья, спортивные сооружения, здоровье трудящихся.

Анотація. «Доріжка здоров'я» з'явилася у прекрасному міському парку, в Солов'їному гаї, біля підніжжя красуні Липової гори.

Ключові слова: доріжка здоров'я, спортивні споруди, здоров'я населення.

Annotation. The «path of health» appeared in a wonderful city park, in the Nightingale grove, at the foot of beautiful woman of the False mountain.

Key words: path of health, sporting buildings, health of worker.

384. Ооржак Херел-оол Дажы. Система организации физкультурно-спортивной работы с населением по месту жительства на основе использования национальных видов спорта: автореф. дис. ... канд. пед. наук: [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Ооржак Херел-оол Дажы; ВНИИФК. – М., 1982. – 23 с.

Анотація. Впервые в физкультурной практике в организации физкультурно-массовой и спортивной работы с населением по месту жительства использованы национальные виды спорта. Разработаны программы по национальной борьбе хуреш и стрельбе из лука по национальным правилам. Впервые предпринята попытка моделирования процесса организации управления физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работой по месту жительства населения Тувинской АССР.

Ключевые слова: население, система организации спортивной работы, моделирование процесса организации управления.

Анотація. Уперше в фізкультурній практиці в організації фізкультурно-масової і спортивної роботи з населенням за місцем проживання використані національні види спорту. Розроблені програми з національної боротьби хуреш і стрільянині з лука за національними правилами. Вперше змодельований процес організації управління фізкультурно-оздоровчою і

спортивно-масовою роботою за місцем проживання населення Тувинської АССР.

Ключові слова: населення, система організації спортивної роботи, моделювання процесу організації управління.

Annotation. *First in athletic practice in organization of athletic-mass and sporting work with a population the national types of sport are domiciliary used. The programs are developed on the national fight of khuresh and archery on national rules. The attempt of design of process of organization of management athletic-health and sportivno-massovoy work domiciliary of population of Tuvinsskoy ASSR is first undertaken.*

Key words: *population, system of organization of sporting work, designs of process of organization of management.*

385. Петренко В. Теоретико-методичне забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи з населенням у фітнес-клубах / Петренко В., Твеліна А. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2006. – Вип. 10, т. 3. – С. 115 – 120.

Анотація. *Стаття присвячена розробці і науковому обґрунтуванню ефективності впровадження структурно-функціональної моделі теоретико-методичного забезпечення фізкультурно-оздоровчої роботи з населенням у фітнес-клубах.*

Ключові слова: *теоретико-методичне забезпечення, фізкультурно-оздоровча робота, фітнес-клуб, населення.*

Анотація. *Статья посвящена разработке и научному обоснованию эффективности внедрения структурно-функциональной модели теоретико-методического обеспечения физкультурно-оздоровительной работы с населением в фитнес-клубах.*

Ключевые слова: *теоретико-методическое обеспечение, физкультурно-оздоровительная работа, фитнес-клуб, население.*

Annotation. *The article is devoted to working out and scientific substantiation of efficiency of structural-functional introduction model of the theory methodical providing of gymnastic recovery work with the population in physical fitness clubs.*

Key words: *theory-methodical providing, gymnastic recovery work, fitness club, population.*

386. Петренко І. Системний аналіз фізкультурно-оздоровчої діяльності з різними верствами населення / Петренко І., Горбенко О. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2008. – С. 129 – 133.

Анотація. *Необхідно активізувати залучення підлітків та юнацтва до здорового способу життя, підвищувати ефективність та доступність санаторно-курортного відпочинку, здійснювати комплекс заходів щодо організації туристично-оздоровчої роботи, спортивних клубів, секцій, фізкультурно-оздоровчих груп, вдосконалювати нормативно-правову базу для створення нових організаційних форм роботи з населенням.*

Ключові слова: системний аналіз, оздоровча діяльність, різні верстви населення.

Аннотація. Нужно активизировать привлечение подростков и юношества к здоровому образу жизни, повышать эффективность и доступность санаторно-курортного отдыха, осуществлять комплекс мероприятий по организации туристско-оздоровительной работе, спортивных клубов, секций, физкультурно-оздоровительных групп, совершенствовать нормативно-правовую базу для создания новых организационных форм работы с населением.

Ключевые слова: системный анализ, оздоровительная деятельность, разные слои населения.

Annotation. It is needed to activate bringing in of teenagers and youth to the healthy way of life, to promote efficiency and availability of sanatorium rest, carry out the complex of measures on organization tourist-health work, sporting clubs, sections, athletic-health groups, to perfect a normatively-legal base for creation of new organizational forms of work with a population.

Key words: analysis of the systems, health activity, different layers of population.

387. Петрина Р. Зайнятість населення міста Львова фізкультурно-оздоровчою діяльністю / Роман Петрина, Надія Стадник // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Л., 2004. – Вид. 6. – С. 82–84.

Анотація. Аналіз результатів анкетування та інтерв'ювання дозволив виявити стан зайнятості населення м. Львова фізкультурно-оздоровчою діяльністю. Результати засвідчують, що фізкультурно-оздоровчою діяльністю займається менше ніж 1% дорослого населення, що є критичним і потребує негайного покращення.

Ключові слова: населення, Львів, зайнятість, оздоровча діяльність.

Аннотація. Анализ результатов анкетирования и интервьюирования позволил выявить состояние занятости населения г. Львова физкультурно-оздоровительной деятельностью. Результаты показывают, что физкультурно-оздоровительной деятельностью занимается меньше чем 1% взрослого населения, что является критическим состоянием, которое нуждается в немедленном улучшении.

Ключевые слова: население, Львов, занятость, оздоровительная деятельность.

Annotation. The analysis of results of questionnaire and interv'yuvannya allowed to find out busy of population m. status Lvov by athletic-health activity. Results certify that carries on athletic-health activity less than 1% grown man population which is the state critical and needs immediate improvement. During research appeared, that athletic-health activity in Lvov has differences among men and women. For men it appears in the playing types of sport (volley-ball, basket-ball, football and other). Among women more popular are varieties of gymnastics (shaping, aerobics, athletic gymnastics, rhythmic gymnastics and other).

Key words: population, Lvov, employment, health activity.

388. По месту жительства // Физическая культура в школе. – 1987. – № 9. – С. 2–6.

Аннотация. Среди различных форм деятельности важное значение имеет физкультурно-оздоровительная и спортивно-массовая работа по месту жительства. Опыт показывает, что место жительства — одно из самых стабильных внешкольных сфер, активно влияющих на всестороннее развитие детей и подростков.

Ключевые слова: задачи, формы деятельности, оздоровительная работа.

Анотація. Серед різних форм діяльності важливе значення має фізкультурно-оздоровча і спортивно-масова робота за місцем проживання. Досвід показує, що місце проживання — одна з найстабільніших позашкільних сфер дітей, яка активно впливає на всебічний розвиток підлітків.

Ключові слова: завдання, форми діяльності, оздоровча робота.

Annotation. Among the different forms of activity athletic-health and sportivno-massovaya work has an important value domiciliary. Experience shows that place of inhabitation — one of the most stable out-of-school spheres, actively influencing on comprehensive development children and teenagers.

Key words: tasks, forms of activity, health work.

389. Подлесный В. И. Взаимодействие государственных и общественных организаций в управлении массовой физкультурно-оздоровительной работой с населением по месту жительства (на примере городского района) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Подлесный Владимир Ильич ; Киев. гос. ин-т физ. культуры. – К., 1992. – 24 с.

Аннотация. Разработана методика взаимодействия государственных и общественных организаций в управлении массовой физкультурно-оздоровительной работой с населением по месту жительства. Впервые разработана структурно-функциональная модель взаимодействия в условиях городского района. Конкретизированы и классифицированы наиболее значимые факторы и критерии, определяющие эффективность взаимодействия.

Ключевые слова: управление, массовая физическая культура, оздоровительная работа, население.

Анотація. Розроблена методика взаємодії державних і суспільних організацій щодо управління масовою фізкультурно-оздоровчою роботою з населенням за місцем проживання. Уперше розроблена структурно-функціональна модель взаємодії в умовах міського району. Конкретизовані і класифіковані найбільш значущі чинники і критерії, що визначають ефективність взаємодії.

Ключові слова: управління, масова фізична культура, оздоровча робота, населення.

Annotation. *The method of co-operation of state and public organizations is developed in a management mass athletic health robotoy with a population domiciliary. The structural functional model of co-operation is first developed in the conditions of city district. Specified and classified the most meaningful factors and criteria, determining efficiency of co-operation.*

Key words: *management, mass physical culture, health work, population.*

390. Попова З. И. Оздоровительная работа по месту жительства с лицами, имеющими отклонения в состоянии здоровья / Попова З. И. // Теория и практика физической культуры. – 1987. – № 6. – С. 14–16.

Аннотація. *Для успешного проведения занятий по месту жительства с лицами, имеющими отклонения в состоянии здоровья, необходимо учитывать принципы комплектования групп, время и продолжительность занятий. При составлении комплексов упражнений следует учитывать возрастные и патологические изменения в организме занимающихся.*

Ключевые слова: *оздоровительная работа, место жительства, отклонения в состоянии здоровья.*

Анотація. *Для успішного проведення занять за місцем проживання з особами, що мають відхилення у стані здоров'я, необхідно враховувати принципи комплектування груп, час і тривалість занять. При складанні комплексів вправ слід враховувати вікові і патологічні зміни в організмі цих осіб.*

Ключові слова: *оздоровча робота, місце проживання, відхилення у стані здоров'я.*

Annotation. *For the successful leadthrough of employments domiciliary with persons, having rejections in a state of health, it is necessary to take into account principles of completing of groups, time and duration of employments. At drafting of complexes of exercises it is necessary to take into account age-dependent and pathological changes in the organism of gettings busy.*

Key words: *health work, place inhabitation, rejections in a state of health.*

391. Примасюк В. А. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи з населенням / Примасюк В. А. // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2007. – Вип. 44. – С. 276 – 277.

Анотація. *У статті розглядаються організаційно-методичні проблеми, які виникають під час проведення фізкультурно-оздоровчих заходів та шляхи їх вирішення.*

Ключові слова: *фізична культура, здоров'я людини, система.*

Аннотація. *В статье рассматриваются организационно-методические проблемы, которые возникают при проведении физкультурно-оздоровительных мероприятий и пути их решения.*

Ключевые слова: *физическая культура, здоровье человека, система.*

Annotation. Methodical problems which arise up during conducting of athletic-health measures and way of their decision are examined in the article organizationally.

Key words: physical culture, health of man, system.

392. Присяжнюк С. И. От тропы здоровья – к значку ГТО / Присяжнюк С. И. – К. : Здоров'я, 1985. – 64 с. : ил.

Аннотація. Изложены рекомендации по созданию троп здоровья — одного из новых средств привлечения населения к занятиям массовыми видами физической культуры по месту жительства и подготовке к сдаче норм комплекса ГТО.

Ключевые слова: здоровье, комплексы упражнений, массовые виды физической культуры.

Анотація. Представлені рекомендації з утворення стежок здоров'я - нових засобів залучення населення до занять масовими видами фізичної культури за місцем проживання і підготовки здачі норм комплексу ГТО.

Ключові слова: здоров'я, комплекси вправ, масові види фізичної культури.

Annotation. Expounded recommendation on creation of paths of health — one of new facilities of bringing in of population to employments by the mass types of physical culture domiciliary and to preparation to handing over of norms of complex ready to labour and defensive.

Key words: health, complexes of exercises, mass types of physical culture.

393. Прокопова Л. І. Шляхи формування мотивації фізкультурно-оздоровчої діяльності населення / Прокопова Л. І. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2000. – № 21. – С. 3 – 8.

Анотація. Узагальнюються сучасні дані літератури про роль оздоровчої фізичної культури. Описуються шляхи формування мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності особистості. Приводиться розроблена модель залучення населення до занять фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: оздоровча діяльність, населення, мотивація, формування.

Аннотація. В работе обобщаются современные данные литературы о роли оздоровительной физической культуры. Описываются пути формирования мотивации физкультурно-оздоровительной деятельности личности. Приводится разработанная модель привлечения населения к занятиям физической культурой и спортом.

Ключевые слова: оздоровительная деятельность, население, мотивация, формирование.

Annotation. In this work generalize of modern literature facts about role of health physical culture. Describe the ways of formation physical-health activity of population. Bring elaborate us model attract population to physical culture and sport.

Key words: health activity, population, motivation, forming.

394. Рибалко П. Ф. Система оздоровчих занять з дітьми 11–15 років в умовах літнього оздоровчого табору : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.02 „Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)” / Рибалко Петро Федорович ; Чернів. нац. пед. ун-т імені Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2011. – 20 с.

Анотація. Уперше розроблена й експериментально апробована комплексна експрес-методика оцінки рівня фізичного розвитку і фізичної підготовленості дітей 11-15 років; удосконалено методика оздоровчих занять з дітьми в умовах літнього оздоровчого табору.

Ключові слова: оздоровлення, підлітки, фізичний розвиток, фізична підготовленість, здоров'я, експрес-методика, фізичне виховання.

Аннотація. В диссертации рассмотрены проблемы сохранения и укрепления здоровья детей 11–15 лет, особое внимание уделено летнему отдыху детей в условиях оздоровительных лагерей скаутских организаций. Проведен анализ современных направлений работы исследователей в вопросах организации детского отдыха и оздоровления, проанализированы нормативные документы базы оздоровления. Определены содержание, формы и методы физического воспитания учебных программ физического воспитания оздоровительного направления для каждой группы.

Ключевые слова: оздоровление, подростки, физическое развитие, физическая подготовленность, здоровье, экспресс-методика, физическое воспитание.

Annotation. Modern tendencies in scientific work aimed organization of children rest and health improving, standart papers of health foundation are analyzed. In clear up peculiarities in physical health work with 11–15 year old children, anatomical, physiological and psychological features of teenagers are examined. Teenagers are characterized by maximum speed of the whole organism growth and some parts of it, discrepancy in the development and staiture of children is connected with biological rhythms of organism. According to data facts, the biggest anthropometric indexes of physiological physical development of girls are at the age of- 13–15 years.

Key words: health improvement, teenagers, physical development, physical preparation, health, express-methodic, physical education.

395. Свинцов Л. Л. Спортивное соревнование как средство педагогического воздействия на формирование активного отношения населения к физической культуре и спорту : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методика лечебной физкультуры)” / Свинцов Леонид Леонидович ; ВНИИФК. – М., 1982. – 21 с.

Аннотація. Разработаны основные методологические проблемы и подходы изучения спортивных соревнований. Впервые выявлен конкретный механизм воспитательного воздействия спортивных соревнований. Раскрыта роль соревнований в приобщении населения к активным занятиям физическими упражнениями и спортом. Разработаны рекомендации по

совершенствованию организации спортивных соревнований для усиления воспитательной работы с населением на спортивных аренах, оптимизации планирования системы спортивных соревнований, которые могут быть использованы в практической деятельности организаторов спортивных соревнований, коллективов физической культуры и т.д.

Ключевые слова: спортивное соревнование, педагогическое воздействие, физическая культура и спорт.

Анотація. Розроблені основні методологічні проблеми і підходи вивчення спортивних змагань. Уперше виявлений конкретний механізм виховної дії спортивних змагань.

Ключові слова: спортивне змагання, педагогічна дія, фізична культура і спорт.

Annotation. Basic methodological problems and approaches of study of sporting competitions are developed. The concrete mechanism of an educate influence of sporting competitions is first exposed.

Key words: sporting competition, pedagogical influence, physical culture and sport, forming of relation.

396. Свиридова А. Я. Организация самостоятельных занятий населения физической культурой / Свиридова А. Я. // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 137 – 143.

Анотація. При построении самостоятельных занятий физическими упражнениями важно учитывать естественные особенности занимающихся (возраст, пол, характер трудовой деятельности, уровень физическо подготовки и др.). Разработаны оптимальные двигательные режимы для людей в зависимости от их возраста, пола, состояния здоровья, уровня тренированности, характера деятельности, образа жизни, темперамента и т.п.

Ключевые слова: самостоятельные занятия, физическая культура, формы занятий.

Анотація. При побудові самостійних занять фізичними вправами важливо враховувати природні особливості населення (вік, стать, характер трудової діяльності, рівень фізичної підготовки тощо). Розроблені оптимальні рухові режими для людей залежно від їх віку, статі, стану здоров'я, рівня тренуваності, характеру діяльності, способу життя, темпераменту.

Ключові слова: самостійні заняття, фізична культура, форми занять.

Annotation. At the construction of independent employments physical by exercises it is important to take into account the natural features of gettings busy (age, floor, character of labour activity, level of physical preparation and other). The optimum motive modes are developed for people depending on their age, floor, state of health, level of trained, character of activity, way of life, temperament, etc.

Key words: independent employments, physical culture, forms of employments.

397. Спекторов В. Б. Дорожки здоровья и бодрости / Спекторов В. Б. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 96 с.

Аннотация. Обмену интересным опытом по превращению простейших спортивных площадок, сооружений и комплексов в дорожки здоровья и бодрости, накопленным в разных уголках страны, посвящена эта книга.

Ключевые слова: дорожки здоровья, физкультурное движение, массовая физическая культура.

Анотація. Обміну цікавим досвідом з перетворення простих спортивних майданчиків, споруд і комплексів в доріжки здоров'я і бадьорості, накопиченим в різних куточках країни, присвячена ця книга.

Ключові слова: доріжки здоров'я, фізкультурний рух, масова фізична культура.

Annotation. To the exchange by a worth-while experiment on transformation of the simplest sporting grounds, buildings and complexes in the paths of health and cheerfulness, accumulated in the different corners of country, this book is devoted.

Key words: paths of health, athletic motion, mass physical culture.

398. Терещенко С. Г. Организация физкультурно-оздоровительных занятий с населением по месту жительства с использованием тренажерных средств / Терещенко С. Г., Гавриков А. Ю. // Теория и практика физической культуры. – 1984. – № 7. – С. 36–37.

Аннотация. Проведенные исследования показали высокую эффективность использования перечисленного оснащения. На протяжении всего эксперимента наблюдались непрерывное повышение показателей профессиональной работоспособности, оптимизация функционального состояния кардио-респираторной системы, улучшение прямых показателей физической работоспособности.

Ключевые слова: физкультурные, оздоровительные занятия, население, место жительства, тренажерные средства.

Анотація. Проведені дослідження показали високу ефективність використання тренажерного оснащення. Упродовж експерименту спостерігалися безперервне підвищення показників професійної працездатності, оптимізація функціонального стану кардіо-респіраторної системи, поліпшення прямих показників фізичної працездатності.

Ключові слова: фізкультурні, оздоровчі заняття, населення, місце проживання, тренажерні засоби.

Annotation. The conducted researches rotined high efficiency of the use of the transferred equipment. During all experiment there were a continuous increase of indexes of professional capacity, optimization of the functional state of the kardio-respirator system, improvement of direct indexes of physical capacity.

Key words: athletic, health employments, population, a place is inhabitation, trainer facilities.

399. Терлецький В. Спорудження „доріжок здоров'я” в регіональному ландшафтному парку „Знесіння” / Терлецький В., Блистів Т. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали II Регіон. наук.-практ. конф. – Л., 2000. – С. 30–31.

Анотація. Траси доріжок, з метою підвищення їх оздоровчої ефективності, прокладаються пагорбами парку у вигляді серпантину довжиною 1-3 км. Бажано, щоб вони проходили по стежках з природними переешкодами-навалами, горбами.

Ключові слова: доріжка здоров'я, регіональний ландшафтний парк.

Аннотація. Трасы дорожек, с целью повышения их оздоровительной эффективности, прокладываются холмами парка в виде серпантина длиной 1-3 км. Желательно, чтобы они проходили по тропинкам с естественными препятствиями, горбами.

Ключевые слова: дорожка здоровья, региональный ландшафтний парк.

Annotation. The routes of paths, with the purpose of increase of their health efficiency, are laid the hills of park it is long a 1-3 km Desirable as a serpentine, that they passed on paths with natural obstacles, humps.

Key words: path of health, regional landscape park.

400. Филиппов Н. Н. Уровень эффективности занятий физической культурой по месту жительства в физкультурно-оздоровительных группах различной направленности / Филиппов Н. Н. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 628.

Аннотація. В результате апробации методик установлено, что наиболее эффективной является авторская методика по сравнению со второй экспериментальной группой и, особенно с контрольной группой, что подтверждается статистически достоверными данными по многим показателям при уровне значимости.

Ключевые слова: физическая культура, занятия, место жительства, оздоровительные группы.

Анотація. У результаті апробації методик встановлено, що найбільш ефективною є авторська методика, що підтверджується статистично достовірними даними за багатьма показниками при рівні значущості.

Ключові слова: фізична культура, заняття, місце проживання, оздоровчі групи.

Annotation. As a result of approbation of methods it is set that most effective is an author method as compared to the second experimental group and, especially with a control group, that is confirmed statistically reliable information to on to many to the indexes at the level of meaningfulness.

Key words: physical culture, employments, place of inhabitation, health groups.

401. Фридман М. Г. Спортивно-оздоровительная работа в детских лагерях отдыха : кн. для организ. внеклас. работы / М. Г. Фридман. – М. : Просвещение, 1991. – 207 с.; ил.

Аннотація. Книга содержит конкретные планы работы по организации спортивно-массовых мероприятий в режиме дня, соревнований, звеньевых и отрядных занятий, туристских походов, спортивных викторин; перечень инвентаря и оборудования для детского лагеря.

Ключевые слова: оздоровительная работа, детский лагерь, отдых.

Анотація. Книга містить конкретні плани роботи з організації спортивно-масових заходів в режимі дня, змагань, ланкових і загонних занять, туристських походів, спортивних вікторин; перелік інвентаря і устаткування для дитячого табору.

Ключові слова: оздоровча робота, дитячий табір, відпочинок.

Annotation. A book contains the concrete plans of work on organization of sporting mass measures in the mode of day, competitions, leaders and employments of detachments, tourist hikes, sporting quizzes; list of inventory and equipment for child's camp.

Key words: health work, child's camp, rest.

402. Шлепаков Л. М. Аналіз факторів, що впливають на процес залучення дорослого населення до регулярної рухової активності на місцевому рівні / Шлепаков Л. М., Вареник О. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 11. – С. 99–103.

Анотація. Мета дослідження – оптимізація діяльності системи спорту для всіх та налагодження дієвої організаційної взаємодії між різними структурами муніципального рівня. Проведено опитування пересічних громадян працездатного віку (610 осіб), 100 спеціалістів, двох груп експертів (15 та 18 осіб відповідно). Виявлено фактори, що найбільше впливають на процес залучення населення до рухової активності: індивідуальні, соціально-економічні, інфраструктурні. Класифіковано чинники, комплексно оцінено ступінь та наслідки впливу кожного з них на процес функціонування системи на рівні місцевих громад. Запропоновано комплекс дій з мінімізації впливу стримуючих факторів та максимізації прояву чинників, що сприяють залученню населення до регулярних занять фізичною культурою і спортом. Виокремлено основні напрямки діяльності: забезпечення доступу широких верств населення до маловитратних спортивних споруд, інвентарю, обладнання; створення екологічно безпечних та комфортних умов для занять руховою активністю; подолання дефіциту інформованості населення щодо організації рухової активності.

Ключові слова: спорт для всіх, рухова активність, фактори, муніципальний рівень.

Аннотация. Цель исследования - оптимизация деятельности системы спорта для всех и налаживание действенного организационного взаимодействия между различными структурами муниципального уровня. Проведен опрос рядовых граждан трудоспособного возраста (610 человек), 100 специалистов, двух групп экспертов (15 и 18 соответственно). Выявлены факторы, влияющие на процесс привлечения населения к двигательной активности: индивидуальные, социально-экономические, инфраструктурные. Классифицированы факторы, комплексно оценена степень и последствия влияния каждого из них на процесс функционирования системы на уровне местных общин. Предложен комплекс действий по минимизации влияния сдерживающих факторов и максимизации проявления

факторов, способствующих привлечению населения к регулярным занятиям физической культурой и спортом. Выделены основные направления деятельности: обеспечение доступа широких слоев населения к малозатратным спортивным сооружениям, инвентарю, оборудованию; создание экологически безопасных и комфортных условий для занятий двигательной активностью; преодоления дефицита информированности населения по организации двигательной активности.

Ключевые слова: спорт для всех; двигательная активность; факторы; муниципальный уровень.

Annotation. The purpose of the study – the optimization of system performance sport for all and the establishment of effective organizational relationships between the various entities at the municipal level. Conducted a survey of the ordinary citizens of working age (610 persons), 100 specialists, 2 expert groups (15 and 18 respectively). The factors influencing the process of attracting people to the motor activity: individual, social, economic, infrastructure. Classified factors comprehensively assessed the extent and consequences of the influence of each process on the system at the level of local communities. A set of actions to minimize the impact of constraints and maximizing the manifestations of factors conducive to attracting people to regular physical training and sports. The basic directions of activity: access of the general public to low cost sports facilities, tools, equipment, creation of environmentally safe and comfortable environment for practicing physical activity, overcoming the deficit of public awareness of the organization of motor activity.

Key words: sport for all; physical activity, factors; municipal level.

фізкультурно-оздоровчі заняття у виробничій сфері

403. Баженков Є. Актуальні проблеми залучення державних службовців до оздоровчо-рекреаційної рухової активності / Євгеній Баженков // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 2. – С. 34–40.

Анотація. Представлена характеристика окремих особливостей професійної діяльності державних службовців і їх впливу на рівень рухової активності, працездатності і стан здоров'я. Розглянуто зміст і форми участі державних службовців у заходах щодо оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Ключові слова: оздоровчо-рекреаційна рухова активність, державні службовці.

Аннотация. Представлена характеристика отдельных особенностей профессиональной деятельности государственных служащих и их влияния на уровень двигательной активности, работоспособности и состояние здоровья. Рассмотрены содержание и формы участия государственных служащих в мероприятиях по оздоровительно-рекреационной двигательной активности.

Ключевые слова: оздоровительно-рекреационная двигательная активность, государственные служащие.

Annotation. The paper contains characteristics of some features of civil servants professional activity and their impact on the levels of physical activity, performance, and health status. Content and form of civil servants participation in health-related recreational physical activity are examined.

Key words: health-related recreational physical activity, civil servants.

404. Григоревич И. В. Профессиональная деятельность инструктора-методиста физкультурно-оздоровительного комбината : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Григоревич Иван Владимирович ; БГОЛИФК. – Минск, 1989. – 24 с.

Аннотація. Експериментально обоснована програма підвищення кваліфікації інструкторів-методистів ФОКів з використанням активних методів навчання. Отримана науково обґрунтована комплексна оцінка якості праці працюючих у ФОКах молодих фахівців, випускників фізкультурних навчальних закладів.

Ключевые слова: профессиональная деятельность, инструктор-методист, физкультурный комбинат.

Анотація. Експериментально обґрунтована програма підвищення кваліфікації інструкторів-методистів ФОКів з використанням активних методів навчання. Отримана науково обґрунтована комплексна оцінка якості праці працюючих у ФОКах молодих фахівців, випускників фізкультурних навчальних закладів.

Ключові слова: професійна діяльність, інструктор-методист, фізкультурний комбінат.

Annotation. The program of the in-plant of instructors-methodists of athletic health combines training is experimentally grounded with the use of active methods of teaching. The scientifically grounded complex estimation of quality of labour is got workings in athletic health combines of young specialists, graduating students of athletic educational establishments.

Key words: professional activity, instructor-methodist, athletic combine.

405. Гурьянова Е. Н. Изучение состояния здоровья лиц, занятых в торговле / Гурьянова Е. Н., Лазарев С. В. // Совершенствование подготовки спортсменов и развития массовой физической культуры : материалы науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. – С. 148 – 149.

Аннотація. Проведення роботи дозволило оцінити рівень здоров'я працюючих і наметити шляхи їх оздоровлення.

Ключевые слова: здоровье, торговля, обследования.

Анотація. Проведена робота дозволила оцінити стан здоров'я осіб, зайнятих у торгівлі і наметити шляхи їх оздоровлення.

Ключові слова: здоров'я, торгівля, обстеження.

Annotation. The conducted work allowed to estimate a health level workings and to set the ways of their making healthy.

Key words: health, trade, inspections.

406. Густомясова Е. В. Оптимизация трудовых ресурсов средствами оздоровительной физической культуры / Густомясова Е. В. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XI Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2009 год : молодежь – науке. – Минск, 2010. – С. 86 – 88.

Аннотация. Разработана комплексная методика занятий ОФК, учитывающая интересы и потребности работников полиграфического предприятия, основой продуктивности которой является индивидуализация физической нагрузки не только с учетом пола, возраста, уровня физической подготовленности и состояния здоровья, но в первую очередь - характера их трудовой деятельности, будет способствовать привлечению полиграфистов к здоровому образу жизни, к регулярным занятиям физической культурой путем создания условий по месту работы, что обеспечит массовость физической культуры.

Ключевые слова: трудовые ресурсы, методика занятий, интересы работников.

Анотація. Розроблена комплексна методика занять ОФК, що враховує інтереси і потреби працівників поліграфічного підприємства, основою продуктивності якої є індивідуалізація фізичного навантаження не тільки з урахуванням статі, віку, рівня фізичної підготовленості і стану здоров'я, але в першу чергу - характеру їх трудової діяльності, сприятиме залученню поліграфістів до здорового способу життя, до регулярних занять фізичною культурою шляхом створення умов за місцем роботи, що забезпечить масовість фізичної культури.

Ключові слова: трудові ресурси, методика занять, інтереси працівників.

Annotation. Developed complex method of employments of health physical culture, taking into account interests and necessities of workers of polygraphy enterprise, basis of the productivity of which is individualization of the physical loading not only taking into account a floor, age, level of physical preparedness and state of health, but above all things – character of their labour activity, will be instrumental in bringing in of poligrafist to the healthy way of life, to regular employments by a physical culture by creation of terms at the place of work, that will provide mass character of physical culture.

Key words: resources of labours, method of employments, interests of workers.

407. Дьячков Д. И. Особенности Дальневосточного экономического региона и массовая физкультурно-оздоровительная работа на предприятиях / Дьячков Д. И. // Теория и практика физической культуры. – 1989. – № 7. – С. 9–11.

Аннотация. Данные специфических особенностей Дальневосточного экономического региона, дифференцированный подход к предприятиям с учетом производственных и социальных процессов развития позволяет поддерживать соответствующее производству состояние массовой

физкультурно-оздоровительной работы, сопровождающееся реальным экономическим эффектом.

Ключевые слова: массовая физическая культура, предприятия, специфика.

Анотація. Показники специфічних особливостей Далекосхідного економічного регіону, диференційований підхід до підприємств з урахуванням виробничих і соціальних процесів розвитку дозволяє підтримувати відповідний виробництву стан масової фізкультурно-оздоровчої роботи, що супроводжується реальним економічним ефектом.

Ключові слова: масова фізична культура, підприємства, специфіка.

Annotation. Information of specific features of the Far-Eastern economic region, the differentiated going near enterprises taking into account the production and social processes of development allows to support proper a production the state of mass athletic-health work, attended with the real economic effect.

Key words: mass physical culture, enterprises, specific.

408. Дьячков Д. И. Педагогические социальные и экономические аспекты массовой физической культуры на производстве / Дьячков Д. И. // Теория и практика физической культуры. – 1993. – № 5/6. – С. 11–15.

Аннотация. Экспериментально установленная связь между системой организации занятий физическими упражнениями, уровнем физического состояния работающих и потерями по временной нетрудоспособности позволила определить основные критерии оценки физкультурно-оздоровительной работы. Критерии, каждый в отдельности и их совокупность, отражают эффективность организационных, педагогических и экономических факторов внедрения массовой физкультурно-оздоровительной работы в производственном коллективе.

Ключевые слова: двигательная активность, потери по временной нетрудоспособности, физкультурно-оздоровительная работа, рабочая сила, воспроизводство, экономический эффект.

Анотація. Експериментально встановлений зв'язок між системою організації занять фізичними вправами, рівнем фізичного стану працюючих і втратами з тимчасової непрацездатності дозволив визначити основні критерії оцінки фізкультурно-оздоровчої роботи. Критерії, кожен окремо і їх сукупність, відображають ефективність організаційних, педагогічних і економічних чинників впровадження масової фізкультурно-оздоровчої роботи у виробничому колективі.

Ключові слова: рухова активність, втрати з тимчасової непрацездатності, фізкультурно-оздоровча робота, робоча сила, відновлення, економічний ефект.

Annotation. Experimentally set connection between the system of organization of employments physical exercises, by the level of bodily condition workings and on temporal disability allowed losses to define the basic criteria of estimation of athletic-health work. Criteria, each individually and their aggregate, reflect efficiency of organizational, pedagogical and economic factors of introduction of mass athletic-health work in a production collective.

Key words: *motive activity, losses on temporal disability, athletic-health work, labour force, reproduction, economic effect.*

409. Дьячков Д. И. Процесс организации массовой физкультурно-оздоровительной работы в производственном коллективе и материальные стимулы / Дьячков Д. И. // Теория и практика физической культуры. – 1993. – № 7. – С. 27–28.

Аннотация. *Применение материальных стимулов за сокращение трудопотерь по временной нетрудоспособности средствами физической культуры принципиально меняет производственные отношения внутри коллектива и неизбежно приводит к причислению физкультурно-оздоровительных помещений к основным фондам предприятия и к необходимости увязать в единый функциональный комплекс производственно-бытовую и физкультурно-оздоровительную базы.*
Ключевые слова: *организация, массовая физическая культура, оздоровительная работа, производственный коллектив, материальные стимулы.*

Анотація. *Застосування матеріальних стимул-реакцій за зменшення витрат з тимчасової непрацездатності засобами фізичної культури принципово змінює виробничі стосунки усередині колективу і неминуче приводить до залучення фізкультурно-оздоровчих приміщень до основних фондів підприємства і до необхідності зв'язати в єдиний функціональний комплекс виробничо-побутову і фізкультурно-оздоровчу бази.*

Ключові слова: *організація, масова фізична культура, оздоровча робота, виробничий колектив, матеріальні стимули.*

Annotation. *Application of wage incentives for reduction of 'trudopoter' on temporal disability on principle changes production relations facilities of physical culture into a collective and inevitably results in adding of athletic-health apartments on the capital assets of enterprise and to the necessity to tie up production-domestic and athletic-health bases in a single functional complex.*

Key words: *organization, mass physical culture, health-improvement work, production collective, wage incentives.*

410. Жданова О. М. Проблеми вдосконалення управління фізкультурно-оздоровчою роботою працівників промислових підприємств / Жданова О. М., Філімонов Ю. О., Франчук В. І. // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези доп. звітної наук.-практ. конф. – Л., 1993. – С. 26–27.

Анотація. *Удосконалення управління фізкультурно-оздоровчої роботи буде неможливим без доцільного закріплення функцій за штатними працівниками, досягнення пріоритетності оздоровчої роботи, адекватного планування обсягу управлінської діяльності та постійного контролю за виконанням запланованих завдань.*

Ключові слова: *управління фізичною культурою і спортом, працівники промислових підприємств.*

Аннотация. Усовершенствование управления физкультурно-оздоровительной работы будет невозможным без целесообразного закрепления функций за штатными работниками, достижение приоритетности оздоровительной работы, адекватного планирования объема управленческой деятельности и постоянного контроля за выполнением запланированных заданий.

Ключевые слова: управление физической культурой и спортом, работники промышленных предприятий.

Annotation. An improvement of management of athletic-health work will be impossible without the expedient fixing of functions after regular workers, achievement of priority of health work, adequate planning of volume of administrative activity and permanent control, after implementation of the planned tasks.

Key words: management, workers of industrial enterprises, a physical culture and sport.

411. Жданова О. Н. Автоматизированная система эффективности физкультурной работы на промышленном предприятии / Жданова О. Н., Филимонов Ю. А. // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 8. – С. 43–45.

Аннотация. Внедряя автоматизированную систему, мы преследовали две основные цели: обеспечить оптимальную социально-экономическую оценку эффективности физкультурной работы в целом на предприятии и в каждом его подразделении, определить адекватность проводимых форм физкультурной работы; обеспечить текущий контроль деятельности, позволяющий правильно расставить акценты в физкультурно-оздоровительной работе на предприятии.

Ключевые слова: автоматизированная система, эффективность физкультурной работы, промышленное предприятие.

Анотація. Упроваджуючи автоматизовану систему, ми переслідували основну мету: забезпечити оптимальну соціально-економічну оцінку ефективності фізкультурної роботи в цілому на підприємстві і в кожному його підрозділі, визначити адекватність форм фізкультурної роботи, що проводяться; забезпечити поточний контроль діяльності, що дозволяє правильно розставити акценти у фізкультурно-оздоровчій роботі на підприємстві.

Ключові слова: автоматизована система, ефективність фізкультурної роботи, промислове підприємство.

Annotation. Inculcating CAS, we pursued two primary purposes: to provide the optimum socio-economic estimation of efficiency of athletic work on the whole on an enterprise and in every his subdivision, to define adequacy of the conducted forms of athletic work; to provide current control of activity, allowing it is correct to place accents in athletic-health work on an enterprise.

Key words: automated sisteia, efficiency of athletic works, industrial enterprise.

412. Жданова О. М. Проблеми вдосконалення управління фізкультурно-оздоровчою роботою працівників промислових підприємств / Жданова О. М., Філімонов В. І., Франчук В. І. // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. – Л., 1993. – С. 26 – 27.

Анотація. Вивчення характеру управлінської діяльності, що закріплена у нормативно-правовій документації фізкультурно-оздоровчого комплексу, показало, що переважають функції розпоряджувального та контрольного характеру (32,4 та 24,2 відсотків відповідно) при відставанні обсягів функцій виконавчого та організаційного чиннику (22,8 та 21,0 відсотків відповідно).

Ключові слова: управління, працівники, фізкультурна робота, промислові підприємства.

Аннотация. Изучение характера управленческой деятельности, которая закреплена в нормативно-правовой документации физкультурно-оздоровительного комплекса, показало, что преобладают функции распорядительного и контрольного характера (32,4 и 24,2 процентов соответственно) при отставании объемов функций исполнительного и организационного фактора (22,8 и 21,0 процентов соответственно).

Ключевые слова: управление, работники, физкультурная работа, промышленные предприятия.

Annotation. The study of character of administrative activity which is fastened in the normatively-legal document of athletic-health complex showed that the functions of active and control character (32,4 and 24,2 percents accordingly) prevail at lag of volumes of functions of executive and organizational factor (22,8 and 21,0 percents accordingly).

Key words: management, workers, athletic work, industrial enterprises.

413. Жданович Л. Содержание комплекса оценочных критериев физкультурно-оздоровительного характера в производственной сфере / Жданович Л., Кот Ф., Усачев Ю. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 372.

Аннотация. Разработка научно обоснованных рекомендаций требует учета особенностей трудовой деятельности различных отраслей промышленности, сельского хозяйства, опыта передовых, стабильных предприятий.

Ключевые слова: критерии, комплекс, обоснованные рекомендации.

Анотація. Розробка науково обґрунтованих рекомендацій вимагає обліку особливостей трудової діяльності різних галузей промисловості, сільського господарства, досвіду передових, стабільних підприємств.

Ключові слова: критерії, комплекс, обґрунтовані рекомендації.

Annotation. Development of the scientifically grounded recommendations requires the account of features of labour activity of different industries of industry, agriculture, experience of front-rank, stable enterprises.

Key words: criteria, complex, grounded recommendations.

414. Жолдак В. И. Социально-экономические функции физической культуры среди трудящихся промышленных предприятий СССР : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 735 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / В. И. Жолдак ; ТГУ. – Тарту, М., 1968. – 27 с.

Аннотация. Исследовано оздоровительное значение физической культуры и ее влияние на эффективность производственной деятельности трудящихся.

Ключевые слова: экономические функции, физическая культура, промышленные предприятия.

Анотація. Досліджено оздоровче значення фізичної культури і її вплив на ефективність виробничої діяльності населення.

Ключові слова: економічні функції, фізична культура, промислові підприємства.

Annotation. The health value of physical culture and its influence is explored on efficiency of production activity of workers.

Key words: economic functions, physical culture, industrial enterprises.

415. Казаков М. Б. Оздоровительная эффективность физической культуры на промышленных предприятиях / Казаков М. Б. // Физическая культура производству : тез. докл. респуб. науч.-практ. конф. – Ровно, 1985. – С. 72–73.

Аннотация. Для определения количественных характеристик оздоровительной эффективности физической культуры изучена заболеваемость работников на промышленных предприятиях Свердловска.

Ключевые слова: физическая культура, заболеваемость работников, Свердловск.

Анотація. Для визначення кількісних характеристик оздоровчої ефективності фізичної культури вивчена захворюваність працівників на промислових підприємствах Свердловська.

Ключові слова: фізична культура, захворюваність працівників, Свердловськ.

Annotation. For determination of quantitative descriptions of health efficiency of physical culture morbidity of workers is studied on the industrial enterprises of Sverdlovsk.

Key words: physical culture, morbidity of workers, Sverdlovsk.

416. Коломоец Н. К. Формы и методы физкультурно-оздоровительной работы в овцеводческих бригадах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Коломоец Николай Константинович ; ОГИФК. – Омск, 1988. – 21 с.

Аннотация. Впервые получены данные, раскрывающие применение форм и методов физкультурно-оздоровительной работы среди овцеводов, работающих с разной интенсивностью и нагрузкой в различные периоды года.

Ключевые слова: формы и методы физкультурно-оздоровительной работы, интенсивная нагрузка, периоды года, овцеводческие бригады.

Анотація. Уперше отримані дані, що розкривають застосування форм і методів фізкультурно-оздоровчої роботи серед вівчарів, що працюють з різною інтенсивністю і навантаженням в різні періоди року.

Ключові слова: форми і методи фізкультурно-оздоровчої роботи, інтенсивне навантаження, періоди року, вівчарні бригади.

Annotation. Information, exposing application of forms and methods of athletic-health work among sheep farmers, workings with different intensity and loading in different periods of year, is first got.

Key words: forms and methods of athletic-health work, intensive loading, periods of year, sheep-breeding brigades.

417. Косилов С. А. Физиологические основы физкультурно-оздоровительных мероприятий на рабочих местах современного производства / Косилов С. А. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. докл. IV Всесоюз. науч. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 308–309.

Аннотація. В условиях современного производства с применением совершенной производственной техники выполнение соответствующих физических упражнений в коротких (5–10-минутных) перерывах в течение рабочего дня необходимо для поддержания высокого уровня работоспособности и предупреждения переутомления.

Ключевые слова: физиология, оздоровительные мероприятия, современное производство.

Анотація. В умовах сучасного виробництва із застосуванням сучасної виробничої техніки виконання відповідних фізичних вправ у коротких (5-10 хвилин) перервах вкрай необхідно для підтримки високого рівня працездатності і попередження перевтоми.

Ключові слова: фізіологія, оздоровчі заходи, сучасне виробництво.

Annotation. In the conditions of modern production with the use of the accomplished production technique implementation of the proper physical exercises in short (5-10) interruptions the z flow of working day is needed for maintenance of high level of capacity and warning of overstrain.

Key words: physiology, health measures, modern production.

418. Кузин В. В. Внедрение передового опыта физкультурно-оздоровительной работы на промышленном предприятии / Кузин В. В. // Проблемы истории физической культуры и спорта : материалы Всесоюз. науч. конф. – 1986. – С. 78–79.

Аннотація. Для организации внедрения передового опыта физкультурно-оздоровительной работы на промышленном предприятии необходимо создание банка данных передовых форм и разработка модели внедрения.

Ключевые слова: передовой опыт, внедрение, физкультурная работа, промышленное предприятие.

Анотація. Для організації впровадження передового досвіду фізкультурно-оздоровчої роботи на промисловому підприємстві необхідне створення банку даних передових форм і розробка моделі впровадження.

Ключові слова: передовий досвід, впровадження, фізкультурна робота, промислове підприємство.

Annotation. For organization of introduction of front-rank experience of athletic-health work on an industrial enterprise creation of bank of these front-rank forms and development of model of introduction is needed.

Key words: front-rank experience, introduction, athletic work, industrial enterprise.

419. Кузин В. В. Методика внедрения передового опыта физкультурно-оздоровительной работы на промышленных предприятиях в условиях города : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Кузин Валерий Владимирович ; ГЦОЛИФК. – М., 1990. – 21 с.

Аннотація. Обоснована методика внедрения передового опыта физкультурно-оздоровительной работы как функции управления. Выявлены сущность и основные критерии отбора передового опыта физкультурно-оздоровительной работы среди трудящихся. Построена модель системы внедрения передового опыта физкультурно-оздоровительной работы в коллективах физической культуры промышленных предприятий.

Ключевые слова: методика внедрения передового опыта, оздоровительная работа, функции управления.

Анотація. Обґрунтована методика впровадження передового досвіду фізкультурно-оздоровчої роботи як функції управління. Виявлені сутність і основні критерії відбору передового досвіду фізкультурно-оздоровчої роботи серед населення. Побудована модель системи впровадження передового досвіду фізкультурно-оздоровчої роботи в колективах фізичної культури промислових підприємств.

Ключові слова: методика впровадження передового досвіду, оздоровча робота, функції управління.

Annotation. The method of introduction of front-rank experience of athletic-health work as management functions is grounded. Essence and basic criteria of selection of front-rank experience of athletic-health work is exposed among a worker. The model of the system of introduction of front-rank experience of athletic-health work is built in the collectives of physical culture of industrial enterprises.

Key words: method of introduction of front-rank experience, health work, management functions.

420. Маликова А. Н. Влияние комплексной программы физкультурно-оздоровительных мероприятий на физическое состояние женщин 25–45 лет, работающих в условиях машиностроительного производства / Маликова А. Н., Кузнецов А. А. // Вісник Запорізького нац. ун-ту : [зб. наук. пр.]. Серія: Фізичне виховання та спорт. – Запоріжжя, 2012. – № 2(8). – С. 146–152.

Аннотация. В статье представлены результаты экспериментальной оценки эффективности использования авторской программы физкультурно-оздоровительных мероприятий среди женщин 25-45 лет, работающих в условиях промышленного производства.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные мероприятия, промышленное производство, женщины, 25-45 лет, физическое состояние.

Анотація. У статті представлені результати експериментальної оцінки ефективності використання авторської програми фізкультурно-оздоровчих заходів серед жінок 25-45 років, які працюють в умовах промислового виробництва.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі заходи, промислове виробництво, жінки, 25-45 років, фізичний стан.

Annotation. In the articles presented results of experimental estimation of efficiency of the use of the author program of athletic-health measures are among women 25-45 years, which work in the conditions of industrial production.

Key words: athletic-health measures, industrial production, women, 25-45 years, bodily condition.

421. Малікова А. М. Комплексна програма фізкультурно-оздоровчих заходів на підприємстві як фактор підвищення фізичного стану робітниць машинобудівного виробництва : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Малікова Анастасія Миколаївна ; Дніпроп. держ. ін-т фіз. культури і спорту. – Д., 2012. – 20 с.

Анотація. Уперше визначено особливості адаптації організму жінок 25-45 років до умов промислового виробництва та виділено "критичні" вікові групи робітниць з високим рівнем функціональної напруги організму та низьким рівнем адаптивних можливостей (36-45 років); уперше при проведенні фізкультурно-оздоровчих заходів серед робітниць промислового виробництва використано диференційований підхід до їх проведення з урахуванням віку, психофізіологічних особливостей професійної діяльності, поточного рівня фізичного стану й адаптивних можливостей організму.

Ключові слова: промислове підприємство, жінки 25-45 років, комплексна програма, фізкультурно-оздоровчі заходи, фізична працездатність, функціональний стан, серцево-судинна система, психофізіологічний стан.

Аннотация. Диссертация посвящена разработке и оценке эффективности программы восстановительных мероприятий для работниц промышленного предприятия 25-45 лет.

Ключевые слова: промышленное производство, женщины 25-45 лет, комплексная программа, физкультурно-оздоровительные мероприятия, физическая работоспособность, функциональное состояние, сердечно-сосудистая система, психофизиологическое состояние.

Annotation. The experimental program of rehabilitation activities for women at the age of 25-45 is elaborated in the dissertation. The given program favors me substantia! increase of their physical efficiency level, aerobic abilities, functional

state of the cardiovascular system and psychophysiological condition of the organism. Dissertation is supplemented with scientific knowledge about the physical condition change of women under the influence of systematical physical loading.

Key words: *industrial enterprise, women at the age 26-45, complex program, athletic-health measures, physical efficiency, functional state, cardiovascular system, psychophysiological state.*

422. Медведкова Н. И. Организация физической культуры на промышленном предприятии в новых условиях хозяйствования : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Медведкова Наталия Ивановна ; Рос. науч.-исслед. ин-т физ. культуры. – М., 1993. – 23 с.

Аннотация. *Определена эффективность самокупаемой системы дифференцированных организационно-педагогических форм физической культуры на небольшом предприятии. Выявлена эффективность комплексного использования физических упражнений и закаливания на занятиях, организованных по месту работы, для снижения заболеваемости работающих женщин и их детей. Установлена более высокая сравнительная эффективность послерабочих восстановительно-профилактических занятий женщин умственного труда при комплексном использовании средств.*

Ключевые слова: *физическая культура, условиях хозяйствования, формы, место жительства.*

Анотація. *Визначена ефективність системи диференційованих організаційно-педагогічних форм фізичної культури, що самокуповується, на невеликому підприємстві. Виявлена ефективність комплексного використання фізичних вправ і загартовування на заняттях, організованих за місцем роботи, для зниження захворюваності працюючих жінок і їх дітей.*

Ключові слова: *фізична культура, умовах господарювання, форми, місце проживання.*

Annotation. *Efficiency of the samookupaemoy system of the differentiated organizational-pedagogical forms of physical culture is certain on a small enterprise. Efficiency of the complex use of physical exercises and zakalivaniya is exposed on employments, organized at the place of work, for the decline of morbidity of workings women and their children.*

Key words: *physical culture, management terms, forms, place of inhabitation.*

423. Мовчан Л. М. Бригадою – на стадіон / Мовчан Л. М. – К. : Здоров'я, 1985. – 56 с.

Анотація. *Розповідається про виникнення і широке поширення серед робочих промислових підприємств фізкультурно-спортивного руху «Всією*

бригадою — на стадіон». Показано, що цей рух є ефективною формою залучення населення до постійних занять фізкультурою.

Ключові слова: промислові підприємства, Україна, спортивний рух.

Аннотація. Розповідається про виникнення і широке розповсюдження середі робочих промислових підприємств фізкультурно-спортивного руху «Всей бригадою — на стадіон». Показано, що це рух являється ефективною формою привертання трудящихся до регулярних занять фізкультурою.

Ключевые слова: промисленные предприятия, Украина, спортивное движение.

Annotation. Told about an origin and wide distribution among the workings industrial enterprises of athletic-sporting motion «All brigade — on a stadium». It is rotined that this motion is the effective form of bringing in worker to regular employments physical education.

Key words: industrial enterprises, Ukraine, sporting motion.

424. Муравов И. В. Физическая культура, здоровье и трудовая деятельность человека в условиях развитого социализма / Муравов И. В. // Физическая культура производству : тез. докл. респуб. науч.-практ. конф. — Ровно, 1985. — С. 82–84.

Аннотація. Полученный в ходе исследований фактический материал обосновывает следующие положения: уровень развития производительных сил, определяя характер демографических процессов и тип заболеваемости населения формирует меру потребностей общества в развитии массовой физической культуры и спорта как условия не только сохранения здоровья трудящихся, но и дальнейшего развития самого производства.

Ключевые слова: физическая культура, здоровье, трудовая деятельность.

Анотація. Отриманий в ході досліджень фактичний матеріал обґрунтовує наступні положення: рівень розвитку продуктивних сил, що визначає характер демографічних процесів і тип захворюваності населення формує потреби суспільства в розвитку масової фізичної культури і спорту як умови не лише збереження здоров'я населення, але і подальшого розвитку самого виробництва.

Ключові слова: фізична культура, здоров'я, трудова діяльність.

Annotation. The actual material got during researches grounds the followings positions: level of development of productive forces, determining character of demographic processes and type of morbidity of population forms the measure of necessities of society in development of mass physical culture and sport as terms of not only maintainance of health worker but also further development of production.

Key words: physical culture, health, labour activity.

425. Організаційно-методичні аспекти фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи у трудовому колективі Львівської залізниці / М. Гаваль, І. Лапичак, О. Лесько, М. Пазичук // Молода спортивна наука

України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2008. – Вип. 12, т. 2. – С. 55–60.

Анотація. На підставі вивчення літературних джерел та програмно-нормативних документів виявлено основні проблеми та перспективи розвитку фізичної культури у виробничій сфері. При аналізі стану фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи у трудовому колективі Львівської залізниці визначено окремі негативні та позитивні тенденції у фізкультурно-оздоровчій та спортивно-масовій роботі, запропоновано рекомендації щодо її покращення.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровча і спортивно масова робота, організація, методика, трудовий колектив.

Аннотация. На основании изучения литературных источников и программно-нормативных документов определены главные проблемы и перспективы развития физической культуры в производственной отрасли. В результате анализа состояния физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работы в трудовом коллективе Львовской железной дороги определены отдельные негативные и положительные тенденции в физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работе, предложены рекомендации по ее улучшению.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительная и спортивно-массовая работа, организация, методика, трудовой коллектив.

Annotation. Considering the study of literary sources and programme normative documents, the main problems and prospects of physical culture development in the industrial field have been discovered. The condition analysis of health-related and sporting mass work among the staff of the L'viv railway has defined its particular negative and positive tendencies, and some recommendations concerning its improvement have been offered.

Key words: health-related and sporting mass work, organization, methods, staff.

426. Пугачева Ж. И. Обоснование роли и места физкультурно-оздоровительных мероприятий в режиме дня работниц предприятий черной металлургии / Пугачева Ж. И., Зорин А. Д. // Совершенствование подготовки спортсменов и развития массовой физической культуры : материалы науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. – С. 148–149.

Аннотация. Разработаны рекомендации по использованию рациональных научно и методически оправданных физкультурных, оздоровительных мероприятий, учитывающих особенности трудовой деятельности, адаптации к ней работниц цеха и конкретные условия их реализации.

Ключевые слова: физкультурные мероприятия, роль, место, режим дня, работницы предприятий черной металлургии.

Анотація. Розроблені рекомендації з використання раціональних науково і методично обґрунтованих фізкультурних, оздоровчих заходів, що враховують особливості трудової діяльності, адаптації до неї працівниць цеху і конкретні умови їх реалізації.

Ключові слова: фізкультурні заходи, роль, місце, режим дня, працівниці виробництва чорної металургії.

Annotation. Recommendations are developed on the use rational scientifically and methodically opravdanykh of athletic, health measures, taking into account the features of labour activity, to adaptation to it of workwomen of workshop and concrete terms of their realization.

Key words: athletic measures, role, place, mode of day, workwomen of enterprises of ferrous metallurgy.

427. Савельзон О. И. О совершенствовании форм и методов физкультурно-оздоровительной работы на крупном промышленном предприятии / Савельзон О. И., Вайнтруб Р. Е., Черенков Р. Д. // Теория и практика физической культуры. – 1988. – № 8. – С. 7–8.

Аннотація. Создание лечебных оздоровительных комплексов знаменует собой попытку внедрения на крупном промышленном предприятии своеобразной «технологии» оздоровления трудящихся, основанной на передовых достижениях спортивной и медицинской науки.

Ключевые слова: формы, методы, физкультурная работа, промышленное предприятие.

Анотація. Створення лікувальних оздоровчих комплексів знаменує собою спробу впровадження на промисловому підприємстві своєрідної «технології» оздоровлення працюючих, заснованої на передових досягненнях спортивної і медичної науки.

Ключові слова: форми, методи, фізкультурна робота, промислове підприємство.

Annotation. Creation of medical health complexes signifies by itself the attempt of introduction on the major industrial concern of original «technology» of making healthy worker, based on front-rank achievements of sporting and medical science.

Key words: forms, methods, athletic work, industrial enterprise.

428. Сергієнко В. Фізкультурно-оздоровча і спортивна діяльність у виробничій сфері / Сергієнко В. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2006. – Вип. 6. – С. 162–166.

Анотація. У статті представлено стан розвитку фізкультурно-оздоровчої і спортивно-роботи у виробничій сфері Сумщини. Проаналізовано основні показники діяльності Сумської обласної організації фізкультурно-спортивного товариства «Україна».

Ключові слова: спортивна діяльність, виробнича сфера, показники.

Анотація. В статті представлено состояние развития физкультурно-оздоровительной и спортивной работы в производственной сфере Сумщины. Проанализированы основные показатели деятельности Сумской областной организации физкультурно-спортивного общества «Украина».

Ключевые слова: спортивная деятельность, производственная сфера, показатели.

Annotation. *The article deals with the problems of physical-sanitary and sport work in Sumy's region. The main indexes of the regional organization of sport "Ukraine" in Sumy are analysed.*

Key words: *sporting activity, production sphere, indexes.*

429. Соловьев В. Н. Организация, содержание и методы физкультурно-оздоровительных занятий с трудящимися химического производства : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Соловьев Владимир Николаевич ; ВНИИФК. – М., 1983. – 24 с.

Аннотація. *Впервые разработана оптимальная структурно-функциональная модель организации и управления физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работой по месту жительства населения центра химической промышленности, которая позволяет упорядочить организационную структуру, функции, скоординировать деятельность государственных, хозяйственных и общественных организаций по развитию физической культуры и спорта в территориальном производственном комплексе химической промышленности.*

Ключевые слова: *оздоровительные занятия, организация, содержание и методы, центры химической промышленности.*

Анотація. *Уперше розроблена оптимальна структурно-функціональна модель організації і управління фізкультурно-оздоровчою і спортивно-масовою роботою за місцем проживання населення центру хімічної промисловості, яка дозволяє упорядкувати організаційну структуру, функції, скоординувати діяльність державних, господарських і суспільних організацій з розвитку фізичної культури і спорту в територіальному виробничому комплексі хімічної промисловості.*

Ключові слова: *оздоровчі заняття, організація, зміст і методи, центри хімічної промисловості.*

Annotation. *An optimum structural functional model is first developed of organization and management athletic health and sporting mass work domiciliary of population of center of chemical industry, which allows to put in order an organizational structure, functions, co-ordinate activity of state, economic and public organizations on development of physical culture and sport in the territorial production complex of chemical industry.*

Key words: *health employments, organization, maintenance and methods, centers of chemical industry.*

430. Тарабыкин Ю. С. Физическая культура и спорт в структуре свободного времени производственной молодежи (металлургические предприятия) : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Ю. С. Тарабыкин ; ГДОИФК им. П. Ф. Лесгафта. – Л., 1966. – 20 с.

Аннотация. Выявлено оздоровительное значение занятий физической культурой и спортом, их влияние на работоспособность и общественную активность производственной молодежи. Разработаны рекомендации по дальнейшему развитию физической культуры и спорта среди производственной молодежи с учетом перехода предприятий на пятидневную рабочую неделю с двумя выходными днями.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, свободное время, молодежь.

Анотація. Виявлено оздоровче значення занять фізичною культурою і спортом, їх вплив на працездатність і суспільну активність молоді, яка працює на виробництві.

Ключові слова: фізична культура, спорт, вільний час, молодь.

Annotation. The health value of employments is exposed by a physical culture and sport, their influence on a capacity and public activity of production young people. Developed recommendation on further development of physical culture and sport among production young people taking into account passing of enterprises to the five-day workweek with two days off.

Key words: physical culture, sport, spare time, young people.

431. Тулегенов Ш. Т. Средства и формы организации физкультурно-оздоровительных занятий в режиме труда и отдыха шахтеров : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Тулегенов Шахарбек Тулегенович ; ВНИИФК. – М., 1991. – 24 с.

Аннотация. Впервые выявлена функциональная связь между объективными и субъективными факторами, влияющими на выбор форм и средств организации физкультурно-оздоровительных занятий среди шахтеров. Определено соотношение параметров нагрузок (мощность, объем, интенсивность) в зависимости от направленности воздействия, обоснованных этиологией и характером профессиональных заболеваний шахтеров. Разработана методика применения средств силового воздействия с использованием специального тренажера.

Ключевые слова: средства, формы, организация, оздоровительный занятия, режим труда.

Анотація. Вперше виявлений функціональний зв'язок між об'єктивними і суб'єктивними чинниками, що впливають на вибір форм і засобів організації фізкультурно-оздоровчих занять серед шахтарів. Визначено співвідношення параметрів навантажень (потужність, обсяг, інтенсивність) залежно від спрямованої дії, обґрунтованих етіологією і характером професійних захворювань шахтарів. Розроблена методика застосування засобів силової дії з використанням спеціального тренажера.

Ключові слова: засоби, форми, організація, оздоровчий заняття, режим праці.

Annotation. Functional connection is first exposed between objective and subjective factors, influencing at choice forms and facilities of organization of athletic-health employments among miners. Correlation of parameters of loadings

(power, volume, intensity) is certain depending on the orientation of influence, grounded etiology and character of professional diseases of miners. The method of application of facilities of power influence is developed with the use of the special trainer.

Key words: *facilities, forms, organization, health-improvement employments, mode of labour.*

432. Франчук В. І. Стан системи інформаційного забезпечення управління фізкультурно-оздоровчою роботою на підприємстві / Франчук В. І. // Трудовий потенціал України : тези доп. наук.-практ. конф. – Л., 1992. – С. 192–193.

Анотація. *У результаті дослідження було з'ясовано, що мета інформаційної системи не досягається, інформаційні потреби задовольняються недостатньо, оскільки в управлінні фізкультурно-оздоровчою роботою немає чітко виокремлених основних завдань, які дозволяють визначити структуру інформаційних потреб.*

Ключові слова: *інформаційна система, інформаційні потреби, інформаційне забезпечення, управління фізичною культурою, підприємство.*

Аннотація. *В результате исследования было выяснено, что цель информационной системы не достигается, информационные потребности удовлетворяются недостаточно, поскольку в управлении физкультурной оздоровительной работой нет четко выделенных основных заданий, которые позволяют определить структуру информационных потребностей.*

Ключевые слова: *информационная система, информационные потребности, информационное обеспечение, управление физической культурой, предприятие.*

Annotation. *It was found out as a result of research, that the purpose of the informative system is not arrived at, informative necessities are satisfied not enough, as in a management athletic health work there are not the expressly selected basic tasks which allow to define the pattern of informative requirements.*

Key words: *informative system, informative necessities, informative providing, management, enterprise, a physical culture.*

433. Франчук В. І. Функціонально-структурна модель фізкультурно-оздоровчого менеджменту на підприємстві / Франчук В. І. // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези доп. звітної наук.-практ. конф. – Л., 1995. – С. 20–21.

Анотація. *Для підвищення якості оздоровлення працівників підприємства була розроблена і впроваджена в практику функціонально-структурна модель фізкультурно-оздоровчого менеджменту.*

Ключові слова: *структурна модель, менеджмент, оздоровча програма.*

Аннотація. *Для повышения качества оздоровления работников предприятия была разработана и внедрена в практику функционально-структурная модель физкультурно-оздоровительного менеджмента.*

Ключевые слова: структурная модель, менеджмент, оздоровительная программа.

Annotation. For upgrading making healthy of workers of enterprise was developed and inculcated in practice functionally structural model of athletic-health management.

Key words: structural model, management, health program.

фізкультурно-оздоровчі заняття у соціально-побутовій сфері

434. Имас Т. Потребностно-мотивационный подход в организации физкультурно-оздоровительной деятельности спортивного комплекса / Татьяна Имас // Теорія та методика фізичного виховання. – 2013. – № 1. – С. 58 – 64.

Аннотация. Поданы результаты исследования относительно определения приоритетов в выборе занятий двигательной активностью в условиях физкультурно-оздоровительных клубов; установлены цели и направленность занятий лиц зрелого возраста, обнаружены причины препятствий привлечения мужчин и женщин к занятиям, а также мотивы, которые побуждают их заниматься физическими упражнениями.

Ключевые слова: мотивы, приоритеты, двигательная активность, физкультурно-оздоровительный клуб.

Анотація. Представлено результати дослідження щодо визначення пріоритетів у виборі занять руховою активністю в умовах фізкультурно-оздоровчих клубів, встановлено цілі і спрямованість занять осіб зрілого віку, виявлено причини перешкод залучення чоловіків і жінок до занять, а також мотиви, що спонукають їх займатися фізичними вправами.

Ключові слова: мотиви, пріоритети, рухова активність, фізкультурно-оздоровчий клуб.

Annotation. The paper presents the results of the study aimed at determining the priorities in choice of physical activity sessions in health and fitness clubs, set goals and focus for activities of mature age people, disclose the causes that prevent the involvement of men and women in health and fitness sessions at sport and recreation clubs and motivations to engage them in exercise.

Key words: motives, priorities, physical activity, fitness and health club, mature age.

435. Винник Н. М. Оздоровча фізична культура в соціально-побутовій сфері / Винник Н. М. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2010. – № 12. – С. 43 – 47.

Анотація. У статті розглянуто оздоровчу фізичну культуру як взаємодію, взаємозалежність певних аспектів життя, розкрито впровадження фізичної культури у виробничу, навчально-виховну, соціально-побутову сфери, проаналізовано понятійний аспект ролі фізичної культури у зміцненні здоров'я, а також визначено такі поняття як: здоров'я, фізичне здоров'я, культура, фізична культура.

Ключові слова: фізична культура, фізичне здоров'я, формування здоров'я, рухова активність.

Аннотація. В статті розглянуто оздоровительну фізичну культуру, як взаємодію, взаємозалежність певних аспектів життя, розкрито впровадження фізичної культури в промислову, навчально-виховну, соціально-життєву сфери, а також визначені такі поняття, як: здоров'я, фізичне здоров'я, культура, фізична культура.

Ключевые слова: физическая культура, физическое здоровье, формирование здоровья, двигательная активность.

Annotation. The article analyses curative physical culture as an interaction, interdependence of some aspects of life, an implementation of physical culture into industrial, education, social sphere is revealed, notional aspect of the role of physical culture in health strengthening is analyzed, and the following notions were defined: health, physical health, culture and physical culture.

Key words: physical culture, physical health, health formation, efferent activity.

фізкультурно-оздоровчі заняття на селі

436. Волков В. В. Центр спортивно-массовой работы на селе / Волков В. В., Яшин В. М. // Физическая культура в школе. – 1987. – № 9. – С. 56–57.

Аннотація. Изучение опыта работы по физическому воспитанию Нивнянской и Чуровичской школ показывает, что высокая эффективность ее базируется на тесном взаимодействии коллективов физической культуры школ и местных хозяйств по многим направлениям, и прежде всего в создании материально-спортивной базы, а также на повседневной воспитательной работе, которую ведут педагоги.

Ключевые слова: спортивная работа, центр, село.

Анотація. Вивчення досвіду роботи з фізичного виховання Нівнянської і Чуровічської шкіл показує, що висока ефективність її базується на взаємодії колективів фізичної культури шкіл і місцевих господарств з багатьох напрямів, і перш за все у створенні матеріально-спортивної бази, а також повсякденній виховній роботі, яку здійснюють педагоги.

Ключові слова: спортивна робота, центр, село.

Annotation. The study of experience shows on physical education of Nivnyanskoy and Churovichskoy of schools, that high efficiency it is based on close cooperation of collectives of physical culture of schools and local economies to on to many to directions, and foremost in creation of material-sporting base, and also at everyday educate work which is conducted by teachers.

Key words: sporting work, center, sat down.

437. Дормидонтова Л. С. Эффективность взаимодействия школы и внешкольных учреждений в физкультурно-спортивной работе на селе : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика

физической воспитания и спортивной тренировки (включая методику лечебной физкультуры)” / Дормидонтова Людмила Степановна ; ВНИИФК. – М., 1983. – 16 с.

Аннотация. Разработана и экспериментально апробирована система целенаправленного использования средств физической культуры и спорта в условиях села; раскрыты особенности организации физического воспитания сельских школьников во внеучебное время. Впервые определены структурно-функциональные связи сельской общеобразовательной школы с другими учреждениями и организациями в физкультурно-спортивной работе среди детей и подростков во внеучебное время. Обоснованы педагогические и социологические средства формирования у школьников, их родителей, работников по физической культуре и спорту положительного, активного отношения к физической культуре и спорту.

Ключевые слова: организация физического воспитания, сельские школьники, средства формирования.

Анотація. Розроблена і експериментально апробована система цілеспрямованого використання засобів фізичної культури і спорту в умовах села; розкриті особливості організації фізичного виховання сільських школярів у позанавчальний час. Вперше визначені структурно-функціональні зв'язки сільської загальноосвітньої школи з іншими установами і організаціями у фізкультурно-спортивній роботі серед дітей і підлітків у позанавчальний час. Обґрунтовані педагогічні і соціологічні засоби формування у школярів, їх батьків, працівників фізичної культури і спорту позитивного, активного ставлення до фізичної культури і спорту.

Ключові слова: організація фізичного виховання, сільські школярі, засоби формування.

Annotation. Developed and the system of the purposeful use of facilities of physical culture and sport is experimentally approved in the conditions of village; the features of organization of physical education of rural schoolboys are exposed in pose educational time. Structurally-functional connections of rural general school are first certain with other establishments and organizations in athletic-sporting work among children and teenagers in after studies time. Pedagogical and sociological facilities of forming are grounded at schoolboys, their parents, workers on a physical culture and sport of positive, active attitude toward a physical culture and sport.

Key words: organization of physical education, rural schoolboys, forming facilities.

438. Забалуева Т. В. Опыт организации массовой физкультурно-оздоровительной работы в условиях сельских спортивных организаций (на примере Ленинградской области) / Забалуева Т. В. // Формы, средства и методы повышения эффективности организационно-массовой работы в физкультурном движении : сб. науч. тр. – Л., 1984. – С. 69–82.

Аннотация. Исследования показали: почти все совхозы районов, достигших наибольших успехов в развитии физической культуры и спорта, имеют в

штате інструктора-методиста. Это совхозы наиболее близко расположенных к Ленинграду районов — Всеволожского, Ломоносовского, Гатчинского, Тосненского.

Ключевые слова: организация, физкультурная работа, сельские спортивные организации.

Анотація. Дослідження показали: майже всі радгоспи районів, що досягли найбільших успіхів у розвитку фізичної культури і спорту, мають в штаті інструктора-методиста. Це радгоспи найбільш близько розташованих до Ленінграда районів — Всеволожського, Ломоносовського, Гатчинського, Тосненського.

Ключові слова: організація, фізкультурна робота, сільські спортивні організації.

Annotation. Researches rotined: almost all state farms of districts, attaining most successes in development of physical culture and sport, have an instructor-methodist in the state. It is state farms most the districts close located to Leningrad — Vsevolozhskogo, Lomonosov, Gatchinskogo, Tosnenskogo.

Key words: organization, athletic work, rural sporting organizations.

439. Кость М. Системний аналіз організації фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності в сільській місцевості (на прикладі Львівської області) / Кость М. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 1999. – С. 663–667.

Анотація. У даній статті описаний системний аналіз стану організації фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності у сільській місцевості Львівської області. Висвітлені особливості зміни динаміки в підсистемах "Масова фізична культура" і "Спорт" за період з 1991 до 1997 рр. Проведено аналіз кадрового забезпечення сільських колективів фізичної культури в одній із областей України.

Ключові слова: системний аналіз, організація, оздоровча і спортивна діяльність, сільська місцевість.

Аннотация. В данной статье описан системный анализ состояния организации физкультурно-оздоровительной и спортивной деятельности в сельской местности Львовской области. Освещены особенности изменений динамики в подсистемах "Массовая физическая культура" и "Спорт" за период с 1991 по 1997 гг. Проведен анализ кадрового обеспечения сельских коллективов физической культуры в одной из областей Украины.

Ключевые слова: системный анализ, организация, оздоровительная и спортивная деятельность, сельская местность.

Annotation. System analysis of physical educative and state of recreational and sport activities in rural districts of Lviv region is being described in this article. Peculiarities of dynamics" changes in the subsystems "Mass physical education" and "Sport" during the period of 1991-1997 are being depicted. Personnel provision of rural groups of physical education in one of the regions of Ukraine has been analyses.

Key words: *analysis of the systems, organization, health and sporting activity, rural locality.*

440. Кость М. Стан і перспективи розвитку фізкультурно-спортивного руху серед сільського населення / Микола Кость // Молода спортивна наука України : матеріали II Всеукр. наук. конф. асп. – Л., 1998. – Ч. 1. – С. 30–32.

Анотація. *Представлено практичне удосконалення фізкультурно-спортивного руху серед сільського населення.*

Ключові слова: *перспективи, розвиток, фізкультурний рух, сільське населення.*

Аннотація. *Исследование рассматривает практическое усовершенствование физкультурно-спортивного движения среди сельского населения.*

Ключевые слова: *перспективы, развитие, физкультурное движение, сельское население.*

Annotation. *We suppose, that this investigation will enable development of practical recommendations concerning improvement of physical, education and sport movment among the rural population.*

Key words: *prospects, development, athletic motion, rural population.*

441. Лейко П. И. Массовая физкультура на селе / Лейко Петр Иванович. – К. : Здоров'я, 1986. – 93 с.

Аннотація. *В книге рассмотрены вопросы внедрения физкультуры в повседневную жизнь современного села. Описаны оригинальные формы работы коллективов физкультуры и спортклубов сельского спортивного общества «Колос».*

Ключевые слова: *массовая физическая культура, село, формы работы.*

Анотація. *У книзі розглянуті питання впровадження фізкультури в повсякденне життя сучасного села. Описані оригінальні форми роботи колективів фізкультури і спортклубів сільського спортивного суспільства «Колос».*

Ключові слова: *масова фізична культура, село, форми роботи.*

Annotation. *In a book the questions of introduction of physical education are considered in everyday life of modern village. The original forms of work of collectives of physical education and sportklubov of rural sporting society are described «Ear».*

Key words: *mass physical culture, sat down, forms of work.*

442. Організація і розвиток фізкультурно-масової та оздоровчої роботи в сільській місцевості Миколаївської області / Кісельов А. Ф. [та ін.] // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2009. – Вип. 64. – С. 33–36.

Анотація. *У статті розглядаються питання організації і розвитку фізкультурно-масової та оздоровчої роботи в сільській місцевості в умовах розбудови держави. Визначена роль дитячо-юнацької спортивної школи і її*

тренерського складу у підготовці спортсменів та оздоровленні дітей і підлітків у дитячому фізкультурно-оздоровчому таборі «Мрія».

Ключові слова: фізкультурно-масова робота, дитячо-юнацька спортивна школа.

Аннотація. В статті розглядаються питання організації і розвитку фізкультурно-масової і оздоровительної роботи в сільській місцевості в умовах перебудови держави. Визначено роль дитячо-юношескої спортивної школи і її тренерського складу в підготовці спортсменів і оздоровленні дітей і підлітків в дитячому фізкультурно-оздоровчому таборі «Мрія».

Ключевые слова: физкультурный-массовая работа, детско-юношеская спортивная школа.

Annotation. Article covers the questions of sports-massive and sanitary work in rural area in conditions the country. We defined the role of children-youth sports school and its coach staff in sportsmen training, children sports-invigorating camp "Nadiya".

Key words: sports-massive work, children-youth sports school.

443. Роль физической культуры в укреплении здоровья и повышении производительности труда труженников сельского хозяйства / Чиж Ю. А. [и др.] // Массовая физическая культура и спорт в борьбе за здоровый образ жизни советских людей (организация, экономика, социология) : тез. докл. Всесоюз. науч.-практ. конф. – Минск, 1987. – Ч. 2. – С. 62–63.

Аннотація. Исследование выявило целый ряд изменений со стороны опорно-двигательного аппарата у труженников сельского хозяйства. Разработаны мероприятия и формы физкультурно-оздоровительной работы, позволяющие снизить заболеваемость и повысить производительность труда механизаторов сельского хозяйства.

Ключевые слова: физическая культура, здоровье, производительность труда, сельское хозяйство.

Анотація. Дослідження виявило низку змін з боку опорно-рухового апарату у працівників сільського господарства. Розроблені заходи і форми фізкультурно-оздоровчої роботи, що дозволяють знизити захворюваність і підвищити продуктивність праці механізаторів сільського господарства.

Ключові слова: фізична культура, здоров'я, продуктивність праці, сільське господарство.

Annotation. Research exposed a number of changes from the side of locomotorium for the workers of agriculture. Measures and forms of athletic-health work, allowing to reduce morbidity and promote the labour of mechanization experts of agriculture productivity are developed.

Key words: physical culture, health, labour productivity, agriculture.

444. Сапожникова Г. С. Опыт физкультурно-оздоровительной работы в сельском спортивном клубе "Озолниеки" / Сапожникова Г. С., Барановский Л. Р. // Массовая физическая культура и спорт в борьбе за

здоровий образ життя советських людей (форми, методи і содержание фізкультурно-оздоровителноу роботи с населенням) : тез. докл. Всесоюз. науч.-практ. конф. – Минск, 1987. – Ч. 1. – С. 104–105.

Аннотація. Широкому внедренню фізической культури в життя рабочих и служащих способствует тщательно продуманная программа проведения массовых праздников и мероприятий. В результате проводимой работы снижается заболеваемость трудящихся.

Ключевые слова: фізкультурна работа, сельский спортивный клуб, программа массовых праздников.

Анотація. Широкому впровадженню фізичної культури в життя працівників і службовців сприяє ретельно продумана програма проведення масових свят і заходів. У результаті проведеної роботи, знижується захворюваність населення.

Ключові слова: фізкультурна робота, сільський спортивний клуб, програма масових свят.

Annotation. The carefully thought out program of leadthrough of mass holidays and measures is instrumental in wide introduction of physical culture in life of workers and office workers. Morbidity of worker goes down as a result of the conducted work.

Keywords: athletic work, rural sporting club, program of mass holidays.

445. Усенко А. П. Розвиток фізичної культури і спорту в сільській місцевості України / Усенко А. П., Краснов В. П. // Фізична підготовленість та здоров'я населення : матеріали Міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 37–38.

Анотація. Пріоритетом розвитку фізичної культури і спорту серед сільського населення на сучасному етапі є: забезпечення якісно нового, більш високого рівня розвитку фізичної культури і спорту серед усіх верств сільського населення, особливо серед дітей та юнацтва; реформування організаційних основ фізкультурно-спортивного руху, створення в сільській місцевості дійових територіальних фізкультурно-спортивних клубів, які б сконцентрували і забезпечили належний розвиток усіх основних форм фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи з сільським населенням, розширення їх адміністративної та господарської самостійності і результативності тощо.

Ключові слова: фізична культура і спорт, сільська місцевість, Україна

Аннотація. Приоритетом развития физической культуры и спорта среди сельского населения на современном этапе является: обеспечение качественно нового, высшего уровня развития физической культуры и спорта среди всех слоев сельского населения, особенно среди детей и юношества; реформирование организационных основ физкультурно-спортивного движения, создания, в сельской местности действенных территориальных физкультурно-спортивных клубов, которые бы сконцентрировали и обеспечили надлежащее развитие всех основных форм физкультурно-оздоровительной и спортивной работы с сельским

населением, расширение их административной и хозяйственной самостоятельности и результативности и т. п.

Ключевые слова: физическая культура и спорт, сельская местность, Украина.

Annotation. *By priority of development of physical culture and sport among a rural population on the modern stage is: providing is high-quality new, higher level of development of physical culture and sport among all layers of rural population, especially among children and youth; reformation of organizational bases of athletic-sporting motion, creations, in rural locality of effective territorial athletic-sporting clubs which would concentrate and provided the proper development athletic-health and sporting work with a rural population, expansion of their administrative and economic independence and effectiveness and others like that.*

Key words: *physical culture and sport, rural locality, Ukraine.*

446. Фатюшин В. В. Роль культпросветучреждений в развитии массовой оздоровительной работы на селе / Фатюшин В. В., Носач Н. И. // Физическая культура производству : тез. докл. респ. науч.-практ. конф. – Ровно, 1985. – С. 34–35.

Аннотація. *Проведенные социологические исследования показывают, что физическая культура и спорт в сельской местности выступают как многогранное явление с большим количеством функций: физического развития, соревновательной, производственной, воспитательной, идеологической, оборонно-прикладной, оздоровительной, зрелищной, культурной организации досуга и др.*

Ключевые слова: физическая культура, спорт, сельская местность, функции.

Анотація. *Проведені соціологічні дослідження показують, що фізична культура і спорт в сільській місцевості виступають як багатогранне явище з великою кількістю функцій: фізичного розвитку, виробничої, виховної, ідеологічної, оборонно-прикладної, оздоровчої, видовищної, культурної організації дозвілля тощо.*

Ключові слова: фізична культура, спорт, сільська місцевість, функції.

Annotation. *The conducted sociological researches show that a physical culture and sport in rural locality come forward as the many-sided phenomenon with plenty of functions: physical development, competition, production, educate, ideological, defensive-applied, health, spectacle, cultural organization of leisure and other*

Key words: *physical culture, sport, rural locality, functions.*

447. Шелюженко А. А. Медико-экономическое обоснование физкультурно-оздоровительных мероприятий в условиях сельского производства / Шелюженко А. А., Чумаченко И. П., Азаренкова Т. Н. // Медицинские проблемы физической культуры : респуб. межведом. сб. – К., 1986. – Вып. 10. – С. 31–33.

Аннотация. Проведенное исследование показало, что до настоящего времени отсутствует удовлетворяющая современным требованиям практики методика оценки медико-экономической значимости использования средств физической культуры в целях оздоровления этой категории трудящихся.

Ключевые слова: экономическое обоснование, физкультурные мероприятия, методика оценки.

Анотація. Проведене дослідження показало, що до теперішнього часу відсутня сучасна методика оцінки медико-економічної значущості використання засобів фізичної культури для оздоровлення цієї категорії населення, яка би задовольняла практику.

Ключові слова: економічне обґрунтування, фізкультурні заходи, методика оцінки.

Annotation. The conducted research rotined that to the present tense, satisfying absents the modern requirements of practice method of estimation of mediko-economic meaningfulness of the use of facilities of physical culture for making healthy of this category of worker.

Key words: economic ground, athletic measures, method of estimation.

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ

448. Абрамов М. С. Совершенствование оздоровительного физического воспитания на базе медико-социального мониторинга здоровья населения / Абрамов М. С. // Физическая культура и здоровый образ жизни : тез. док. Всерос. науч.-практ. конф. – М., 1990. – С. 3.

Аннотация. Оптимизация оздоровительного физического воспитания различных контингентов населения включает медицинские, педагогические, социально-экономические и организационно-управленческие аспекты. Впервые в стране создан и внедрен регистр по признакам физического состояния, двигательным качествам и физической подготовленности. Созданная система позволяет накапливать и обрабатывать научные сведения обо всех особенностях физического статуса человека, которые происходят на фоне различных режимов двигательной активности. Она способствует совершенствованию организационно-управленческих функций при решении проблем физической культуры и народного спорта.

Ключевые слова: оздоровительное физическое воспитание, здоровье населения, мониторинг.

Анотація. Оптимізація оздоровчого фізичного виховання різних контингентів населення містить медичні, педагогічні, соціально-економічні і організаційно-управлінські аспекти. Вперше в країні створений і упроваджений реєстр за ознаками фізичного стану, руховими якостями і фізичною підготовленістю, який дозволяє накопичувати і обробляти наукові відомості про всі особливості фізичного статусу людини, що відбуваються під впливом режимів рухової активності.

Ключові слова: оздоровче фізичне виховання, здоров'я населення, моніторинг.

Annotation. Optimization of health physical education of different contingents of population includes medical, pedagogical, socio-economic and organizationally-administrative aspects. First in a country created and inculcated register on the signs of bodily condition, motive qualities and physical preparedness. The created system allows to accumulate and process scientific information about all features of physical status of man, which take place on a background the different modes of motive activity. She is instrumental in perfection of organizationally-administrative functions at working out problems of physical culture and folk sport.

Key words: health physical education, health of population, monitoring.

449. Адаптивные возможности организма занимающихся оздоровительной физической культурой в период возрастного регресса / Е. Н. Чернышева, Ф. Н. Наврузбеков, М. В. Соломонова [и др.] // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 6. – С. 61– 64.

Аннотация. В результате проведенного исследования было установлено, что психофизические качества человека регрессируют гетерохронно. Подтвердилась гипотеза, что организация физкультурно-оздоровительной деятельности занимающихся с учетом возрастных, функциональных и физических особенностей их организма, позволяет прогнозировать результативность занятий. Эти факты доказывают, что организм человека обладает такими резервными функциями, которые регрессируют медленно и могут взять на себя ряд быстрореагирующих функций.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, двигательная активность, функциональное состояние, физическая подготовленность, мотивы.

Анотация. У результаті проведеного дослідження було встановлено, що психофізичні якості людини регресують гетерохронно. Підтвердилася гіпотеза, що організація фізкультурно-оздоровчої діяльності тих, хто займається оздоровчою фізичною культурою, з врахуванням вікових, функціональних і фізичних особливостей їх організму, дозволяє прогнозувати результативність занять. Ці факти доводять, що організм людини має такі резервні функції, які регресують повільно і можуть узяти на себе низку швидкореагуючих функцій.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, рухова активність, функціональний стан, фізична підготовленість, мотиви.

Annotation. The studies resulted in the conclusion that human psychophysical qualities regresses heterochronically. The studies proved the hypothesis that organization of sports-recreational activity of the engaged ones in view of age, functional and physical features of their organism, promoted predicting of results of occupations. These facts proved the fact that human organism had such reserve functions that regressed slowly and could take a number of quickly responding functions. The introduction to the process of occupations of pedagogical monitoring

of body response to physical load and its correction is one of conditions of effectiveness of organized human motor activity.

Key words: *health-improving physical culture, motor activity, functional status, physical preparedness, motives.*

450. Антикова В. А. Медицинское обеспечение массовой физкультурно-оздоровительной работы / В. А. Антикова // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 154–162.

Аннотація. *Изучено состояние организации медицинского обеспечения массовой физической культуры и выявлены пути его эффективности.*

Ключевые слова: *медицинское обеспечение, массовая физическая культура, оздоровительная работа.*

Анотація. *Вивчений стан організації медичного забезпечення масової фізичної культури і виявлені шляхи його ефективності.*

Ключові слова: *медичне забезпечення, масова фізична культура, оздоровча робота.*

Annotation. *The state of organization of the medical providing of mass physical culture is studied and the ways of his efficiency are exposed.*

Key words: *medical providing, mass physical culture, health work.*

451. Аронов Д. М. Сердце под защитой / Аронов Д. М. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 112 с.

Анотація. *Книга доктора медицинских наук профессора Д. М. Аронова рассказывает про то, как за допомогою засобів фізичної культури і дозованої фізичної активності можна зміцнити серцево-судинну систему, попередити захворювання серця і судин. Всі практичні рекомендації засновані на досягненнях сучасної кардіології і представлені диференційовано, залежно від статі, віку і стану попередньої тренуваності людини.*

Ключові слова: *сердце, фізична культура, засоби, захворювання.*

Аннотація. *Книга доктора медицинских наук профессора Д. М. Аронова рассказывает о том, как с помощью средств физической культуры и дозированной физической активности можно укрепить сердечно-сосудистую систему, предупредить заболевания сердца и сосудов. Все практические рекомендации основаны на достижениях современной кардиологии и даны дифференцированно, в зависимости от пола, возраста и состояния предшествующей тренированности человека.*

Ключевые слова: *сердце, физическая культура, средства, заболевания.*

Annotation. *Book of doctor of medical sciences of professor D. M. Aronova tells about that, how by facilities of physical culture and dosed physical activity it is possible to fix the cardiac vascular system, warn the diseases of heart and vessels. All practical recommendations are based on achieving a modern cardiology and the differentiated is given, depending on a floor, age and state of preceding trained of man. The special attention in a book is spared the methods of control and self-control at employments by physical exercises.*

Key words: *heart, physical culture, facilities, diseases.*

452. Асеев Г. Физкультура – враг болезней / Асеев Г., Норкина Т., Флеровский Е. – М. : Физкультура и спорт, 1963. – 46 с. : ил.

Аннотация. В брошюре в популярной форме рассказывается о положительном влиянии различных средств физической культуры на организм человека и роли их в профилактике и лечении болезней; на интересных примерах показывается значение физических упражнений для восстановления здоровья и работоспособности после тяжелых травм и заболеваний, даются практические советы по применению гимнастики, спорта и закаливания в бытовой обстановке для укрепления здоровья.

Ключевые слова: физическая культура, средства, профилактика заболеваний, лечение болезней.

Анотація. У брошурі в популярній формі розповідається про позитивний вплив різних засобів фізичної культури на організм людини і їх ролі в профілактиці і лікуванні хвороб; на цікавих прикладах наводяться значення фізичних вправ для відновлення здоров'я і працездатності після важких травм і захворювань, даються практичні поради із застосування гімнастики, спорту і загартовування у побуті для зміцнення здоров'я.

Ключові слова: фізична культура, засоби, профілактика захворювань, лікування хвороб.

Annotation. In a brochure in a popular form told about positive influence of different facilities of physical culture on the organism of man and roles them in a prophylaxis and treatment of illnesses; on interesting examples the value of physical exercises is shown for renewal of health and capacity after heavy traumas and diseases, practical councils are given of application of gymnastics, sport and making healthy in a domestic situation for strengthening of health.

Key words: physical culture, facilities, prophylaxis of diseases, treatment of illnesses.

453. Безруких М. М. Функциональная оценка нагрузок, используемых на "час здоровья" / Безруких М. М. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. докл. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 290.

Аннотация. Целью работы была оценка различных вариантов организации "часа здоровья" у учащихся V-VII классов.

Ключевые слова: нагрузки, здоровье, спортивные игры, функциональное состояние.

Анотація. Метою роботи була оцінка різних варіантів організації "години здоров'я" у школярів V-VII класів.

Ключові слова: навантаження, здоров'я, спортивні ігри, функціональний стан.

Annotation. The purpose of the real work was an estimation of different variants of organization of "o'clock of health" at the V- VII classes of students.

Key words: loadings, health, sporting games, functional state.

454. Благий А. Дозирование физических нагрузок на занятиях оздоровительной направленности / Благий А. // Человек в мире спорта: новые

идеи, технологии, перспективы : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С. 540 – 541.

Аннотация. Изучен срочный тренировочный эффект у 43 мужчин 30-49 лет с различным уровнем физического состояния в условиях предельных по длительности нагрузок разной интенсивности.

Ключевые слова: физические нагрузки, занятия, тренировочный эффект.

Анотація. Вивчений терміновий тренувальний ефект 43 чоловіків 30-49 років з різним рівнем фізичного стану в умовах граничних за тривалістю навантажень різної інтенсивності.

Ключові слова: фізичні навантаження, заняття, тренувальний ефект.

Annotation. Studied urgent training effect at 43 men 30-49 years with the different level of bodily condition in the conditions of the maximum on duration loadings of different intensity.

Key words: physical loadings, employments, training effect.

455. Благій О. Л. Обґрунтування експрес-способу оцінки фізичної працездатності тих, що займаються самостійними формами фізкультурно-оздоровчих занять / Благій О. Л. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф. – К., 1997. – С. 153 – 154.

Анотація. Проведена оцінка інформативності 13 лабораторних і 3 рухових тестів у природних умовах та вивчені кореляційні взаємозв'язки між цими показниками і значеннями максимальної працездатності у 72 чоловіків зрілого віку з різним рівнем тренуваності.

Ключові слова: фізична працездатність, оцінка, форми оздоровчих занять.

Аннотация. Проведена оценка информативности 13 лабораторных и 3 двигательных тестов в естественных условиях и изучены корреляционные взаимосвязи между этими показателями и значениями максимальной работоспособности у 72 мужчин зрелого возраста с разным уровнем тренированности.

Ключевые слова: физическая работоспособность, оценка, формы оздоровительных занятий.

Annotation. To that end we are conduct the estimation of informing of 13 laboratory and 3 motive tests in natural terms and study of intercommunications of correlations between these indexes and values of maximal capacity at 72 men of mature age with the different level of trained.

Key words: physical capacity, estimation, forms of health employments.

456. Благий А. Л. Программирование самостоятельных физкультурно-оздоровительных занятий / Благий А. Л. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 1999. – С. 271 – 274.

Аннотация. Изучен длительный тренировочный эффект на людях с разным уровнем физического состояния в условиях максимального продолжения нагрузок разной интенсивности. На основе полученных результатов был

разработан метод программирования обновительно-оздоровительных упражнений.

Ключевые слова: оздоровительные занятия, программирование, параметры нагрузки.

Анотація. Вивчений тривалий тренувальний ефект на людях з різним рівнем фізичного стану в умовах максимального продовження навантажень різної інтенсивності. На основі отриманих результатів розроблений метод програмування відновлювально-оздоровчих вправ.

Ключові слова: оздоровчі заняття, програмування, параметри навантаження.

Annotation. All this causes actuality of our investigations, directed on substantiation of rational parameters of loads in physical fitness exercises. It have been studied the periodical training effect on men with various level of physical state in conditions of maximal duration loads of different intensity. On the base of obtained results the method of health related fitness exercise programming was developed.

Key words: health employments, programming, parameters of loading.

457. Бондин В. И. Совершенствование методики контроля и нормирования нагрузок в оздоровительных занятиях игровой направленности / Бондин В. И. // Физическое воспитание и школьная гигиена: тез. докл. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 293 – 294.

Аннотація. Основной целью исследования явилось совершенствование методики контроля и нормирования нагрузок оздоровительной направленности. В результате разработаны новые методы нормирования нагрузок оздоровительной направленности, позволяющие индивидуально подбирать объем и интенсивность, а методы контроля исключают случаи перенапряжения.

Ключевые слова: методика контроля, нормирование нагрузок, оздоровительные занятия, игровая направленность.

Анотація. Основною метою дослідження стало удосконалення методики контролю і нормування навантажень оздоровчої спрямованості. В результаті розроблені нові методи нормування навантажень оздоровчої спрямованості, що дозволяють індивідуально встановлювати обсяг і інтенсивність, а методи контролю виключають випадки перенапруження.

Ключові слова: методика контролю, нормування навантажень, оздоровчі заняття, ігрова спрямованість.

Annotation. The primary purpose of research was perfection of method of control and setting of norms of loadings of health orientation. As a result new methods are developed settings of norms of loadings of health orientation, allowing individually to pick up a volume and intensity, and control methods are eliminated by the cases of overstrain.

Key words: method of kontrol, setting of norms of loadings, health employments, playing orientation.

458. Бочкова Н. Л. Диференціація фізичних навантажень в фізкультурно-оздоровчих заняттях стосовно деяких факторів ризику серцево-судинних захворювань : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теорія і методика фізичного виховання, спортивного тренування і оздоровчої фізичної культури” / Бочкова Наталія Леонідівна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1994. – 24 с.

Анотація. Обґрунтовано особливості адаптації до фізичних навантажень осіб з різним характером та ступенем виявленості факторів ризику серцево-судинних захворювань, що базується на вивченні впливу характеру та ступеня виявленості факторів ризику на морфофункціональний стан та фізичну працездатність.

Ключові слова: фізичні навантаження, фізкультурно-оздоровчі заняття, фактори ризику.

Аннотація. Обоснованы особенности адаптации к физическим нагрузкам лиц с разным характером и степенью выявленных факторов риска сердечно-сосудистых заболеваний.

Ключевые слова: физические нагрузки, физкультурно-оздоровительные занятия, факторы риска.

Annotation. The features of adaptation to the physical loadings of persons of z are grounded by different character and stage of the exposed factors of risk of serdechno-sosudistykh diseases.

Key words: physical loadings, athletic-health employments, risk factors.

459. Верблюдов І. Застосування інтервальних гіпоксичних вправ в тренувально-оздоровчому комплексі для майбутніх вчителів / Ігор Верблюдов, Тетяна Лоза // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. – № 2/3. – С. 28 – 31.

Анотація. Наведено дані проведеного дослідження в педагогічному вузі на предмет вивчення впливу на функціональний стан студентів використання тренувально-оздоровчого комплексу, основу якого склали інтервальні вправи гіпоксії. В ході дослідження виявлено, що використаний набір інтервальних вправ гіпоксії може ефективно використовуватися майбутніми вчителями в самостійному оздоровчому тренуванні.

Ключові слова: дослідження, функціональний стан, оздоровчі комплекси.

Аннотація. В работе приводятся данные проведенного исследования в педагогическом вузе на предмет изучения влияния на функциональное состояние студентов использования тренировочно-оздоровительного комплекса, основу которого составляли интервальные гипоксические упражнения. В ходе исследования выявлено, что использованный набор интервальных гипоксических упражнений может эффективно использоваться будущими учителями в самостоятельной оздоровительной тренировке.

Ключевые слова: исследование, функциональное состояние, оздоровительные комплексы.

Annotation. The paper presents data of the study in pedagogical universities to study the effects on the functional state of students' use of training-Health, based on the interval hypoxic exercise. The study found that use a set interval gipoksichnyh exercises can be effectively used by teachers in the self-improving practice.

Keywords: research, functional state, health complexes.

460. Верблюдов І. Вправи силової спрямованості в індивідуальній тренувально-оздоровчій програмі майбутніх вчителів / І. Верблюдов, Т. Лоза // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2008. – Вип. 12, т. 4. – С. 28 – 34.

Анотація. У роботі висвітлюються дані проведеного педагогічного експерименту, які свідчать про те, що реалізація розроблених методик використання силових вправ з власною вагою та з обтяженнями в оптимізованій тренувально-оздоровчій програмі сприяли покращенню силових показників при виконанні державних тестів на силу.

Ключові слова: індивідуальна, оздоровча, програма, студенти педагогічних вузів, оптимізація.

Аннотация. В работе освещаются данные проведенного педагогического эксперимента, которые свидетельствуют о том, что реализация разработанных методик использования силовых упражнений с собственным весом и с отягощениями в оптимизированной тренировочно-оздоровительной программе способствовала повышению уровня силовой подготовки студентов при выполнении государственных тестов на силу.

Ключевые слова: индивидуальная; оздоровительная; программа; студенты педагогических вузов; оптимизация.

Annotation. The article is devoted to fulfillment of the optimum health-improving programme which directly and indirectly influences upon the positive results of the solved problem of national health. The specificity of a training component at a formation of a health-improving programme has been investigated.

Key words: individual; health-improving programme; the students of pedagogical high schools; Optimization.

461. Волосников А. Л. Изменения центральной гемодинамики у лиц среднего возраста в результате воздействия оздоровительной физкультуры / А. Л. Волосников // Теория и практика физической культуры. – 1989. – № 3. – С. 4 – 6.

Аннотация. В статье исследован характер изменений центральной гемодинамики у лиц среднего возраста в результате воздействия регулярных физкультурно-оздоровительных занятий.

Ключевые слова: лица среднего возраста, гемодинамика, физическая культура.

Анотація. У статті досліджений характер змін центральної гемодинаміки в осіб середнього віку в результаті дії постійних фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: особи середнього віку, гемодинаміка, фізична культура.

Annotation. In the article character of changes of central gemodinac is explored at the persons of middle ages as a result of influence of regular athletic-health employments.

Key words: persons of middle ages, gemodinamic, physical culture.

462. Вплив рекреаційного катання на ковзанах на серцево-судинну систему / Олена Мусієнко, Катерина Крапівіна, Лариса Горлова, Надія Стрепко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 158–162.

Анотація. Під впливом занять на ковзанці у студентів покращились показники серцевої діяльності та функціональної проби Руф'є. За оцінкою експертів студенти за період занять на ковзанці значно вдосконалили техніку пересування на ковзанах.

Ключові слова: рекреаційне катання, показники серцевої діяльності, функціональна проба.

Аннотація. Под воздействием занятий на катке у студентов улучшились показатели сердечной деятельности и функциональной пробы Руфье. По оценке экспертов студенты за период занятий на катке значительно усовершенствовали технику передвижения на коньках.

Ключевые слова: рекреационное катание, показатели сердечной деятельности, функциональная проба.

Annotation. Under act of employments on a skating rink cardiac performance and functional test of Rufe indicators became better for students. As evaluated by experts students for period of employments on a skating rink considerably perfected the technique of movement on skates.

Key words: rolling recreation, cardiac performance indicators, functional test.

463. Гармония здоровья (режим труда и отдыха) / сост. С. Ю. Юровский. – М. : Физкультура и спорт, 1987. – 80 с. , ил.

Аннотація. Авторы книги — специалисты в области медицины, физической культуры, гигиены, психологии — рассказывают о том, как построить производственную деятельность, как отказаться от вредных привычек, контролировать самочувствие, спланировать занятия физкультурой, избежать последствий стресса.

Ключевые слова: здоровье, вид деятельности, режим труда.

Анотація. Авторы книги - фахівці в галузі медицини, фізичної культури, гігієни, психології - розповідають про те, як побудувати виробничу діяльність, як відмовитися від шкідливих звичок, контролювати самопочуття, спланувати заняття фізкультурою, уникнути наслідків стресу.

Ключові слова: здоров'я, вид діяльності, режим праці.

Annotation. In fact quality of our work, both health and active longevity, depends in a great deal from it. Authors of book are specialists in area of medicine, physical culture, hygienists, psychologists - tell about that, how to build production activity,

how to give up harmful habits, control a feel, plan engaged in physical education, to avoid the consequences of stress.

Key words: *health, type of activity, mode of labour.*

464. Гвоздев С. Г. Нормирование нагрузок и обоснование методики занятий в семейных физкультурно-оздоровительных группах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Гвоздев Сергей Геннадьевич ; БГОЛИФК. – Минск, 1989. – 24 с.

Аннотация. *Разработаны и обоснованы средства и методы, используемые для занятий в семейных физкультурно-оздоровительных группах. Впервые разработаны стандартная карта врачебно-педагогических наблюдений в физкультурно-оздоровительных группах; таблицы для расчета дисперсии кардиоциклов на корреляционной ритмограмме; массо-ростовые индексы для детей и подростков 3–16 лет.*

Ключевые слова: *средства, методы, нормирование, нагрузки, методика занятий, семейные группы.*

Анотація. *Розроблені і обґрунтовані засоби і методи, які використовують для занять в сімейних фізкультурно-оздоровчих групах. Уперше розроблені стандартна карта лікарських педагогічних спостережень у фізкультурно-оздоровчих групах; таблиці для розрахунку дисперсії кардіоциклів на кореляційній ритмограмі; масо-ростові індекси для дітей та підлітків 3–16 років.*

Ключові слова: *засоби, методи, нормування, навантаження, методика занять, сімейні групи.*

Annotation. *Developed and grounded facilities and methods, used for employments in domestic athletic-health groups. First developed: a standard card of medical-pedagogical supervisions is in athletic-health groups; tables for the calculation of dispersion of cardiologic cycles on correlation ritmogramme; masso-growth indexes for children and teenagers 3-16 years.*

Key words: *facilities, methods, setting of norms, loadings, method of employments, domestic groups.*

465. Гласс Д. Жить до 180 лет / Гласс Дж. ; пер. с англ. ; предисл. Г. Демирчоглына. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 93 с. – („Физкультура и здоровье”).

Аннотация. *В книге предлагается программа активного долголетия, включающая такие аспекты, как рациональное питание, методика правильного дыхания, релаксация, система специальных физических упражнений для укрепления различных мышечных групп.*

Ключевые слова: *программа активного долголетия, рациональное питание, методика правильного дыхания, система физических упражнений.*

Анотація. *У книзі запропонована програма активного довголіття, яка містить такі аспекти, як раціональне харчування, методика дихання,*

релаксація, система спеціальних фізичних вправ для зміцнення різних м'язових груп.

Ключові слова: програма активного довголіття, раціональне харчування, методика правильного дихання, система фізичних вправ.

Annotation. The program of active longevity, including such aspects, as rational feed, method of the correct breathing, relaxs, system of the special physical exercises for strengthening of different muscles groups, is offered in the book of the known English gerontologist of miss Dzhustin Glass.

Key words: program of active longevity, rational feed, method of the correct breathing, system of physical exercises.

466. Граевская Н. Д. Бодрость и здоровье / Граевская Н. Д. – М. : Медицина, 1979. – 76 с., ил.

Аннотація. В брошюрі розповідається о значенні регулярних занять фізическими упражненнями в середнем и пожилом возрасте. Спеціальний раздел посвящен основам врачебного контроля и самоконтроля в процессе занятий.

Ключевые слова: бодрость, здоровье, комплекс.

Анотація. У брошурі розповідається про значення постійних занять фізическими вправами в середньому і похилому віці. Спеціальний розділ присвячений основам лікарського контролю і самоконтролю в процесі занять.

Ключові слова: бадьорість, здоров'я, комплекс.

Annotation. In a brochure told about the value of regular employments physical exercises on the average and sear and yellow leaf. The special section is devoted bases of medical control and self-control in the process of employments.

Key words: cheerfulness, health, complex.

467. Губа В. Новые идеи и их перспективы в оздоровительной физкультуре и определение спорт-таланта / Губа В. // Человек в мире спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С . 285 – 286.

Аннотація. Анализ исследований передовой практики и собственных морфобиомеханических и педагогических исследований показал, что выявлены две методические детерминанты совершенствования спортивной ориентации детей. Выявленные объективные закономерности указывают на необходимость пересмотра традиционного представления о равномерности и взаимообусловленности прироста с возрастом роста-весовых и скоростно-силовых показателей.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, идеи, перспективы, определения.

Анотація. Аналіз досліджень сучасної практики і власних морфобіомеханічних, педагогічних досліджень показав, що виявлені дві методичні детермінанти вдосконалення спортивної орієнтації дітей. Виявлені об'єктивні закономірності указують на необхідність перегляду

традиційного уявлення про рівномірність і взаємообумовленість приросту з віком росто-вагових і швидкісно-силових показників.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, ідеї, перспективи, визначення.

Annotation. The analysis of researches of front-rank practice and own morfo biomechanic and pedagogical researches showed that exposed two methodical determinants of perfection of sporting orientation of children. The exposed objective conformities to the law specify on the necessity of revision of traditional picture of evenness and interconditionality of increase with age of ðîñðî-gravimetric and speed-power indexes.

Key words: health physical culture, ideas, prospects, determinations.

468. Гудков Ю. Э. Формирующая физкультурно-оздоровительная среда общеобразовательного учреждения в оптимизации психофизического состояния школьников 7–10 лет с отклоняющимся поведением / Гудков Ю. Э. // Адаптивная физическая культура. – 2010. – № 3. – С. 12 – 16.

Аннотация. В статье рассматриваются теоретические и практические аспекты физкультурно-оздоровительной среды, основанной на совокупности урочных, внеурочных и внеклассных физкультурно-оздоровительных мероприятий, построенных на принципах педагогической поддержки. Это позволяет повысить уровень физической подготовленности, снизить уровень тревожности и оказать позитивное воздействие на поведение школьников 7-10 лет.

Ключевые слова: формирующая физкультурно-оздоровительная среда, педагогическая поддержка, учащиеся с отклонениями в поведении, поведенческие навыки, духовно-преобразующие функции физической культуры, общеобразовательное учреждение, школа-интернат.

Анотація. У статті розглядаються теоретичні і практичні аспекти фізкультурно-оздоровчого середовища, заснованого на сукупності урочних, позаурочних і позакласних фізкультурно-оздоровчих заходів, побудованих на принципах педагогічної підтримки. Це дозволяє підвищити рівень фізичної підготовленості, знизити рівень тривожності і позитивно впливати на поведінку школярів 7-10 років.

Ключові слова: формуюче фізкультурно-оздоровче середовище, педагогічна підтримка дітей з відхиленнями у поведінці, поведінкові навички, духовно-перетворюючі функції фізичної культури, загальноосвітня установа, школа-інтернат.

Annotation. The theoretical and practical aspects of physical culture medium, based on the totality of time limit, extracurricular and after-school fitness activities, based on the principles of pedagogical support. This allows a greater level of physical readiness, reduce anxiety and have a positive impact on the behavior of school children 7-10 years.

Key words: forming a fitness-improving environment, pedagogical support, students with divergent behavior, behaviors, spiritually-transforming function of Physical Education. Educational Institution Boarding School.

469. Гутько И. П. Азбука здоровья / И. П. Гутько, В. А. Соколов, К. К. Заборовский. – Минск : Полымя, 1988. – 176 с. : ил. – („За здоровьем и долголетием”).

Аннотация. В книге рассказывается об эффективных формах оздоровления с помощью физических упражнений и занятий спортом. Изложены основы массажа, аутогенной тренировки, принципы медицинского контроля и самоконтроля.

Ключевые слова: здоровье, формы физических упражнений, занятие спортом.

Анотація. У книзі розповідається про ефективні форми оздоровлення за допомогою фізичних вправ і занять спортом. Викладені основи масажу, аутогенного тренування, принципи медичного контролю і самоконтролю.

Ключові слова: здоров'я, форми фізичних вправ, заняття спортом.

Annotation. In a book told about the effective forms of making healthy by physical exercises and employments by sport. Bases of massage are expounded, autogen training, principles of medical control and self-control.

Key words: health, forms of physical exercises, going in for sports.

470. Данек К. Искусство отдыха / Данек К., Теплы З. ; пер. з чеш. – М. : Физкультура и спорт , 1980. – 112 с. : ил.

Аннотация. В книге подробно рассказывается о различных видах физических упражнений, помогающих ликвидировать нервную усталость, приобрести бодрость, восстановить здоровье.

Ключевые слова: отдых, режим, укрепление здоровья.

Анотація. У книзі детально розповідається про різні види фізичних вправ, що допомагають ліквідувати нервову втому, набутти бадьорості, відновити здоров'я.

Ключові слова: відпочинок, режим, зміцнення здоров'я.

Annotation. In a book in detail told about the different types of physical exercises, helping to liquidate nervous fatigue, purchase cheerfulness, recover a health.

Key words: rest, mode, strengthening of health.

471. Дибнер Р. Д. Актуальные вопросы медицинского обеспечения массовой физической культуры / Р. Д. Дибнер, Э. М. Синельникова // Теория и практика физической культуры. – 1986. – № 10. – С. 40–41.

Аннотация. В настоящей статье очерчен круг лишь основных, наиболее актуальных вопросов медицинского обеспечения массовой физической культуры и намечены пути их решения. Совершенно очевидно, что для этого требуется интеграция усилий специалистов, работающих в области как спортивной, так и клинической медицины.

Ключевые слова: медицинское обеспечение, массовая физическая культура, актуальные вопросы.

Анотація. У статті обкреслене коло лише основних, найбільш актуальних питань медичного забезпечення масової фізичної культури і запропоновані шляхи їх вирішення. Абсолютно очевидно, що для цього потрібна інтеграція

зусиль фахівців, що працюють в галузі як спортивної, так і клінічної медицини.

Ключові слова: медичне забезпечення, масова фізична культура, актуальні питання.

Annotation. In the real article a circle is outlined only basic, most pressing questions of the medical providing of mass physical culture and the ways of their decision are set. Quite obviously, that is for this purpose required integration of efforts of specialists, workings in area of both sporting and clinical medicine.

Key words: medical providing, mass physical culture, pressing questions.

472. Доленко Ф. Л. Берегите суставы / Доленко Ф. Л. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 112 с. : ил. – (Физкультура и здоровье).

Аннотація. Основываясь на новейших научных данных, автор рассказывает о том, какие виды двигательной активности могут положительно повлиять на состояние суставов.

Ключевые слова: суставы, профилактика травм, гибкость, подвижность.

Анотація. Грунтуючись на новітніх наукових даних, автор розповідає про те, які види рухової активності можуть позитивно вплинути на стан суглобів.

Ключові слова: суглоби, профілактика травм, гнучкість, рухливість.

Annotation. Based on the newest scientific information, an author tells about that, what types of motive activity can positively influence on the state of joints.

Key words: joints, prophylaxis of traumas, flexibility, mobility.

473. Еременко Н. П. Использование метода радиотелеметрической пульсометрии в оздоровительной тренировке / Еременко Н. П. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XII Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2010 год. – Минск, 2011. – Ч. 2. – С. 149 – 151.

Аннотація. Установлена высокая взаимосвязь показателей пульсометрии с газоанализом, которая позволяет рекомендовать использование радиотелеметрической пульсометрии в повседневной жизни для контроля и коррекции этапных, текущих и срочных влияний на организм занимающихся.

Ключевые слова: метод пульсометрии, оздоровительная тренировка.

Анотація. Встановлений високий взаємозв'язок показників пульсометрії з газоаналізом дозволяє рекомендувати використання радіотелеметричної пульсометрії в повсякденному житті для контролю і корекції етапних, поточних і термінових впливів на організм в оздоровчому тренуванні.

Ключові слова: метод пульсометрії, оздоровче тренування.

Annotation. The set high intercommunication of indexes of pul'sometry with a gazoanalizom allows to recommend the use of radio telemetry pul'sometrii in everyday life for control and correction of stage, current and urgent influences on the organism of gettings busy.

Key words: method of pul'sometry, health training.

474. Зубова Н. Фізіологічні основи оздоровчої системи фізичного виховання / Зубова Н., Човнюк Ю. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2004. – Вип. 8, т. 3. – С. 140 – 144.

Анотація. Розглянуто фізіологічні основні принципи оздоровчої системи фізичного виховання. Використані методи біоенергоінформації для діагностики і контролю функціонального стану чоловіка протягом і після фізичного навантаження.

Ключові слова: фізіологічні основи, оздоровча система, фізичне виховання.

Аннотация. Рассмотрены физиологические основные принципы здоровой системы физкультуры. Используются методы биоэнергоинформации для диагностики и контроля функционального состояния мужчины в течение и после физической нагрузки.

Ключевые слова: физиологические основы, оздоровительная система, физическое воспитание.

Annotation. The physiological fundamentals of the healthy system of physical education are discussed. One may use the methods of the bioenergoinformatics for the diagnostics and control of the man's functional state during and after physical loading.

Key words: physiological bases, health system, physical education.

475. Изменение равновесия тела, координационных способностей и гибкости молодых женщин под влиянием оздоровительной физической тренировки, включающей вибрацию для всего тела (на вибрационных платформах) / Мищенко В., Виноградов В., Мельник Л., Кюн Т. // Физическое воспитание студентов. – 2011. – № 2. – С. 71 – 76.

Аннотация. Целью исследований было определение изменений устойчивости равновесия тела, точности воспроизведения силы больших мышечных групп и воспроизведение ротационных движений тела, а также активной и пассивной гибкости в результате восьминедельной программы физических упражнений в условиях «наклонной» вибрации опоры.

Ключевые слова: вибрация для всего тела, молодые женщины, физические упражнения, координационные способности.

Анотація. Метою досліджень було визначення змін стійкості рівноваги тіла, точності відтворення сили великих м'язових груп і ротаційних рухів тіла, а також активної і пасивної гнучкості в результаті восьми тижневої програми фізичних вправ в умовах «похилої» вібрації опоры.

Ключові слова: вібрація для всього тіла, молоді жінки, фізичні вправи, координаційні здібності.

Annotation. The aim of studies was to determine changes of body balance stability, precision of strength reproduction by large muscle groups and space reproduction in rotation as well as hip joint flexibility as a result of 8-week program of physical exercises combined with swing-like vibration impacts ("inclined vibration") for the whole body of young females.

Key words: *whole body vibration, young female, physical exercises, coordination ability.*

476. Искусство быть здоровым / авт.-сост. Шенкман С. Б. – М. : Физкультура и спорт, 1990. – Ч. 3. – 80 с. : ил.

Аннотация. *В книге раскрываются проблемы, связанные с физической культурой и здоровьем людей разного возраста.*

Ключевые слова: *здоровье, проблемы, физическая культура, возраст.*

Анотация. *У книзі розкриваються проблеми, пов'язані з фізичною культурою і здоров'ям людей різного віку.*

Ключові слова: *здоров'я, проблеми, фізична культура, вік.*

Annotation. *Problems, related to the physical culture and health of people of different age, open up in a book.*

Key words: *health, problems, physical culture, age.*

477. Іваськів Б. К. Значення предметів медико-біологічного циклу при підготовці студентів факультету фізичної культури для формування здорового організму / Іваськів Б. К., Багнюк К. О., Зеленський В. С. // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні : матеріали І Респуб. конф. – Луцьк, 1994. – С. 62 – 63.

Анотация. *Як відомо, вчитель фізичної культури для поліпшення фізичного розвитку учнів і їх функціональних можливостей покликаний проводити фізкультурно-оздоровчі заходи і тим самим формувати здоровий організм. Завдання викладачів медико-біологічного циклу науково обґрунтувати корисний і шкідливий вплив на організм, фізичних навантажень.*

Ключові слова: *студенти, підготовка, факультет фізичної культури.*

Аннотация. *Как известно, учитель физической культуры для улучшения физического развития учеников и их функциональных возможностей призван проводить физкультурно-оздоровительные мероприятия и тем самым формировать здоровый организм. Задание преподавателей медико-биологического цикла научно обосновать полезное и вредное влияние на организм, физических нагрузок.*

Ключевые слова: *студенты, подготовка, факультет физической культуры.*

Annotation. *As is generally known, the teacher of physical culture for the improvement of physical development of students and their functional possibilities is called to conduct athletic-health measures and the same to form a healthy organism.*

Key words: *students, preparation, faculty of physical culture.*

478. Иващенко Л. Я. Условия эффективного управления здоровьем в процессе занятий физическими упражнениями / Иващенко Л. Я. // Фізична підготовленість та здоров'я населення : матеріали Міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 114 – 115.

Аннотация. *На основе изучения особенностей адаптации к физическим нагрузкам у людей разного возраста и уровня физического состояния*

разработаны градации физических нагрузок, которые могут быть использованы для активного отдыха и совершенствования физического состояния, а также предложены формулы, таблицы, номограммы для программирования оздоровительных занятий с изолированным и комплексным использованием различных видов упражнений.

Ключевые слова: физические упражнения, здоровье, адаптация к физическим нагрузкам.

Анотація. На основі вивчення особливостей адаптації до фізичних навантажень у людей різного віку і рівня фізичного стану розроблені градации фізичних навантажень, які можуть бути використані для активного відпочинку і вдосконалення фізичного стану, а також запропоновані формули, таблиці, номограми для програмування оздоровчих занять з ізолюваним і комплексним використанням різних видів вправ.

Ключові слова: фізичні вправи, здоров'я, адаптація до фізичних навантажень.

Annotation. On the basis of study of features of adaptation to the physical loadings at the people of different age and level of bodily condition we are develop gradations of the physical loadings which can be used for active rest and perfection of bodily condition, and also formulas, tables, are offered, nomogrammy for programming of the health reading with the isolated and complex use of different types of exercises. It allows to individualize loading in employments of health orientation and to provide safety them in the conditions of independent employments at people with the low levels of bodily condition.

Key words: physical exercises, health, adaptation to the physical loadings.

479. Калинский М. И. Якщо хочеш бути здоровим / Калинский М. И. – К. : Знання, 1990. – 48 с.

Анотація. Розглядаються сучасні медико-біологічні проблеми дозування фізичних навантажень, раціонального харчування, занять фізкультурою.

Ключові слова: здоров'я, раціональне харчування, заняття фізичною культурою.

Аннотация. Рассматриваются современные медико-биологические проблемы дозировки физических нагрузок, рационального питания, занятий физкультурой.

Ключевые слова: здоровье, рациональное питание, занятия физической культурой.

Annotation. The modern medico-biologic problems of dosage of the physical loadings are examined, rational feed, employments by physical education. Concrete recommendations are given for children and adults in relation to the observance of the food mode and motive activity with the purpose of strengthening of health.

Key words: health, rational feed, engaged in a physical culture.

480. Козупица Г. С. Коррекция жировой и мышечной массы тела средствами оздоровительной физической культуры / Г. С. Козупица, С. И. Логинов // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 3. – С. 22–26.

Аннотация. Своевременное изменение режима тренировок с применением полученных регрессионных уравнений позволяет целенаправленно осуществлять коррекцию пропорций, состава тела, гармонизируя эти показатели с аэробной работоспособностью, добиваясь тем самым оптимизации общего оздоровительного эффекта.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, общая масса тела, жировая масса тела, мышечная масса тела, аэробная работоспособность.

Анотація. Своєчасна зміна режиму тренувань із застосуванням отриманих регресійних рівнянь дозволяє цілеспрямовано здійснювати корекцію пропорцій, складу тіла, гармонізуючи ці показники з аеробною працездатністю, і тим самим оптимізувати загальний оздоровчий ефект.

Ключові слова: оздоровчі технології, загальна маса тіла, жирова маса тіла, м'язова маса тіла, аеробна працездатність.

Annotation. Nowadays the common idea is that the level of physical health includes both functional indices and parameters of physical development. Thus the analysis of the correlations of organ structure and functions or generally the interaction of the form and content is assumed perspective.

Key words: recreative technologies, general body mass, fat body mass, muscle body mass, aerobic exercise performance.

481. Круглый М. М. Еще раз об Аполлоне / Круглый М. М., Лежнева С. Б. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 127 с.

Аннотация. В книге обобщен современный опыт спортивных физиологов, гигиенистов, врачей. Авторы предлагают различные комплексы упражнений, методику закаливания, рекомендации по применению массажа, самомассажа и парной бани, особое место отводят «Урокам дыхания», оздоровительному бегу, гигиеническим основам физкультуры, вопросам самоконтроля, рассказывают о таких нетрадиционных формах физкультуры, как аутогенная тренировка и зимнее плавание.

Ключевые слова: комплекс упражнений, методика массажа, бег, гигиена.

Анотація. У книзі узагальнено сучасний досвід спортивних фізіологів, гігієністів, лікарів. Автори пропонують різні комплекси вправ, методику загартовування, рекомендації із застосування масажу, самомасажу і парної лазні, особливе місце відводять «Урокам дихання», оздоровчому бігу, гігієнічним основам фізкультури, питанням самоконтролю, розповідають про такі нетрадиційні форми фізкультури, як аутогенне тренування і зимове плавання.

Ключові слова: комплекс вправ, методика масажу, біг, гігієна.

Annotation. Modern experience of sporting physiologists, hygienists, doctors is generalized in a book. Authors offer the different complexes of exercises, method of zakalivaniya of recommendation on application of massage, selfmassage and pair bath-house, the special place is taken «breathing Lessons», at health run, hygienical bases of physical education, questions of self-control, tell about such untraditional forms of physical education, as an autogenic training and winter swimming.

Key words: complex of exercises, method of massage, at run, hygiene.

482. Купер К. Аэробика для хорошего самочувствия / Купер К. ; пер. с англ. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1989. – 224 с. – (Наука – здоровью).

Аннотация. Все большую популярность у любителей физкультуры завоевывают аэробные упражнения: бег, плавание, езда на велосипеде и другие. Но положительного эффекта можно добиться, лишь правильно их используя.

Ключевые слова: упражнения, плавание, езда на велосипеде, нагрузка, тренировка.

Анотація. Все більшу популярність у любителів фізкультури завойовують аеробні вправи: біг, плавання, їзда на велосипеді та інші. Але позитивного ефекту можна добитися, лише правильно їх використовуючи.

Ключові слова: вправи, плавання, їзда на велосипеді, навантаження, тренування.

Annotation. All for physical education lovers aerobic exercises conquer large popularity: at run, swimming, wheeling et al. But a positive effect can be obtained, only correctly using them.

Key words: exercises, swimming, ride not bicycle, loading, training.

483. Купчик В. І. Основні принципи організації оздоровчої фізичної культури / Купчик В. І. // Буковинський науково-спортивний вісник. – Чернівці, 2004. – С. 42 – 46.

Анотація. Досягти необхідного оздоровчого ефекту під час занять фізичними вправами можна лише за дотриманням основних принципів: систематичності (послідовність, постійність навантаження), поступовості (поступове підвищення навантажень, що забезпечує розвиток функціональних можливостей), адекватності (індивідуалізація навантаження).

Ключові слова: організація, принципи, оздоровча фізична культура.

Аннотация. Достичь необходимого оздоровительного эффекта при занятиях физическими упражнениями можно только по соблюдению основных принципов: систематичности (последовательность, регулярность нагрузки), постепенности (постепенное повышение нагрузок, которое обеспечивает развитие функциональных возможностей), адекватности (индивидуализация нагрузки).

Ключевые слова: организация, принципы, оздоровительная физическая культура.

Annotation. To attain a necessary health effect at employments it is possible physical exercises only on the observance of basic principles: to systematic character (sequence, regularity of loading), gradualness (gradual increase of loadings, which provides development of functional possibilities), adequacy (individualization of loading).

Key words: organization, principles, health physical culture.

484. Кучкин С. Н. Скорость ПАНО в оздоровительной физической культуре и спорте / Кучкин С. Н., Полеткина И. И., Красильникова А. Н. // Научно-методическое и медико-биологическое обеспечение физкультурно-оздоровительной и спортивной работы : тез. докл. обл. науч.-практ. конф. – Д., 1990. – С. 75–77.

Аннотация. Таким образом, введение каналов биологической обратной связи с информацией о величине различных физиологических параметров помогает существенно повысить точность самооценки этих параметров в условиях спортивной деятельности.

Ключевые слова: здоровье, физическая культура, спорт, физиологические параметры.

Анотація. Таким чином, застосування каналів біологічного зворотного зв'язку у поєднанні з інформацією про величину різних фізіологічних параметрів допомагає істотно підвищити точність самооцінки цих параметрів в умовах спортивної діяльності.

Ключові слова: здоров'я, фізична культура, спорт, фізіологічні параметри.

Annotation. Thus, introduction of biological reverse communication channels with information about the size of different physiological parameters helps substantially to promote exactness of self-appraisal of these parameters in the conditions of sporting activity.

Key words: health, physical culture, sport, physiological parameters.

485. Лаптев А. П. Гигиена массового спорта / А. П. Лаптев. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 144 с.

Аннотация. Читатели найдут обширный фактический материал, посвященный гигиене физкультурных занятий, рациональному режиму дня, закаливанию, питанию, профилактике травматизма.

Ключевые слова: гигиена массового спорта, рациональный режим дня, питание, профилактика травматизма.

Анотація. Читачі знайдуть значний фактичний матеріал з гігієни фізкультурних занять, раціонального режиму дня, загартовування, харчування, профілактики травматизму.

Ключові слова: гігієна масового спорту, раціональний режим дня, харчування, профілактика травматизму.

Annotation. Readers will find vast actual material, devoted the hygiene of athletic employments, rational mode of day, zakalivaniyu, feed, prophylaxis of traumatism.

Key words: hygiene of mass sport, rational mode of day, feed, prophylaxis of traumatism.

486. Мильнер Е. Г. Формула жизни: медико-биологические основы оздоровительной физической культуры / Мильнер Е. Г. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 112 с. : ил. – (Наука – здоровью).

Аннотация. Все большую популярность у любителей физкультуры завоевывают аэробные упражнения: бег, плавание, езда на велосипеде и

другие. Но положительного эффекта можно добиться, лишь правильно их используя.

Ключевые слова: упражнения, бег, езда на велосипеде, тренировка.

Анотація. Все велику популярність у любителів фізкультури завойовують вправи аеробіки: біг, плавання, їзда на велосипеді та інші.

Ключові слова: вправи, біг, їзда на велосипеді, тренування.

Annotation. All at the amateurs of physical education aerobic exercises conquer large popularity: at run, swimming, wheeling n other. But a positive effect can be obtained, only correctly using them.

Key words: exercises, at run, wheeling, training.

487. Міхєєнко О. Оптимальний рівень фізичного навантаження в оздоровчому тренуванні / Міхєєнко О. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2002. – Т. 1. – С. 291– 293.

Анотація. У статті розглянуто основні критерії оцінювання оптимального фізичного навантаження, спрямованого на досягнення оздоровчої мети, з урахуванням індивідуальних особливостей організму.

Ключові слова: фізичне навантаження, рівень, оздоровче тренування.

Аннотация. В статье рассмотрены основные критерии оценивания оптимальной физической нагрузки, направленной на достижение оздоровительной цели, с учетом индивидуальных особенностей организма.

Ключевые слова: физическая нагрузка, уровень, оздоровительная тренировка.

Annotation. The main estimate criterions of optimum physical loading according to individual peculiarities of organism are considered in the article.

Key words: physical loading, level, health training.

488. Муравов И. В. Оздоровительные эффекты физической культуры и спорта / Муравов И. В. – К. : Здоров'я, 1989. – 272 с.

Аннотация. В книге раскрыта сутність оздоровительного влияния различных средств физической культуры и спорта.

Ключевые слова: физическая культура и спорт, средства, профилактика.

Анотація. У книзі розкрита сутність оздоровчого впливу різних засобів фізичної культури і спорту.

Ключові слова: фізична культура і спорт, засоби, профілактика.

Annotation. Essence of the health influencing of different facilities of physical culture and sport is exposed in a book.

Key words: physical culture and sport, facilities, prophylaxis.

489. Мустафина Т. К. К вопросу о повышении оздоровительной эффективности занятий массовой физической культурой / Т. К. Мустафина, Г. К. Икиманова, Р. Г. Искакова // Проблемы перестройки массовой физической культуры и спорта : сб. науч. ст. – Алма-Ата, 1990. – С. 108 – 114.

Аннотация. Показано, что в общей структуре заболеваний преобладают простудные болезни органов дыхания, сердечно-сосудистой системы. Более того, отмечается заметный прирост их за год. Интенсивность физической нагрузки на занятиях физической культурой недостаточна для обеспечения оздоровительного эффекта. Резерв активного участия медиков в научно-методическом обосновании двигательных режимов заключается, по нашему мнению, в медицинском обследовании в рамках ежегодного профилактического осмотра с выдачей индивидуальных рекомендаций по двигательной активности, в осуществлении врачебно-педагогического контроля за функциональным состоянием организованно занимающихся физической культурой с целью коррекции нагрузок, в обучении методам самоконтроля.

Ключевые слова: занятия массовой физической культурой, оздоровительная эффективность, физические нагрузки.

Анотація. Показано, що в загальній структурі захворювань преvalюють простудні хвороби органів дихання, серцево-судинної системи. Більше того, їх приріст щороку зростає. Інтенсивність фізичного навантаження на заняттях фізичною культурою недостатня для забезпечення оздоровчого ефекту. Резерв активної участі медиків в науково-методичному обґрунтуванні рухових режимів полягає, на нашу думку, в медичному обстеженні у рамках щорічного профілактичного огляду з наданням індивідуальних рекомендацій з рухової активності, у здійсненні лікарсько-педагогічного контролю за функціональним станом тих, хто організовано займається фізичною культурою з метою корекції навантажень, в навчанні методам самоконтролю.

Ключові слова: заняття масовою фізичною культурою, оздоровча ефективність, фізичні навантаження.

Annotation. It is shown that illnesses of colds of breathing organs predominate in the general structure of diseases, cardiac vascular system. Moreover, a noticeable increase is marked them for a year. Reserve of active voice of physicians consists in the scientifically-methodical ground of motive modes, to our opinion, in a medical inspection within the framework of annual prophylactic examination with delivery of individual recommendations on motive activity, in realization of medical-pedagogical control after the functional state of organized engaged in a physical culture with the purpose of correction of loadings, in teaching the methods of self-control.

Key words: engaged in a mass physical culture, health efficiency, physical loadings.

490. Недвецкая Г. Д. Движения великий смысл / Недвецкая Г. Д. – Минск : Польша, 1987. – 64 с. : ил. – (За здоровьем и долголетием).

Аннотация. Даются советы, как избежать стрессовых ситуаций, продлить активное долголетие.

Ключевые слова: движение, физическая культура, спорт, стресс.

Анотація. *Даються поради, як уникнути стресових ситуацій, продовжити активне довголіття.*

Ключові слова: *рух, фізична культура, спорт, стрес.*

Annotation. *Advices are given, how to avoid stress situations, prolong active longevity.*

Key words: *motion, physical culture, sport, stress.*

491. Новак С. Б. Тренінг упруго-в'язких властивостей двигального апарату в оздоровительній фізическій культурі / Новак С. Б. // Валеологічна освіта в навчальних закладах України: стан, напрямки й перспективи розвитку : зб. наук. пр. – Кіровоград, 2004. – С. 17 – 21.

Анотація. *Полученные результаты указывают на высокую эффективность упражнений с элементами пружинности как метода улучшения деятельности механизма статистического равновесия.*

Ключевые слова: *тренировка, свойства, физическая культура.*

Анотація. *Отримані результати вказують на високу ефективність вправ з елементами пружинної як методу поліпшення діяльності механізму статистичної рівноваги.*

Ключові слова: *тренування, властивості, фізична культура.*

Annotation. *The got results specify on high efficiency of exercises with the elements of spring as a method of improvement of activity of mechanism of statistical equilibrium.*

Key words: *training, properties, physical culture.*

492. Орешкин Ю. А. К здоровью через физкультуру / Орешкин Ю. А. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Медицина, 1990. – 176 с. : ил. – (Научно-популярная медицинская литература).

Анотація. *Книга знакомит читателей с физиологией тренировочного процесса, с наиболее популярными в настоящее время программами самостоятельных занятий физкультурой, рассказывает о вреде как малоподвижного образа жизни, так и излишних нагрузок, помогает каждому определить, какой вид спорта для него наиболее полезен, сообщает о противопоказаниях для занятий физкультурой, способах самоконтроля и др.*

Ключевые слова: *физическая культура и спорт, физические упражнения, тренировочный процесс.*

Анотація. *Книга знайомить читачів з фізіологією тренувального процесу, з найбільш популярними в даний час програмами самостійних занять фізкультурною, розповідає про шкоду як малорухливого способу життя, так і зайвих навантажень, допомагає кожному визначити, який вид спорту для нього найбільш корисний, повідомляє про протипоказання для занять фізкультурною, способах самоконтролю тощо.*

Ключові слова: *фізична культура і спорт, фізичні вправи, тренувальний процес.*

Annotation. *Book acquaints readers with physiology of training process, with the most popular presently programs of independent employments by physical education, tells about harm of both not mobile way of life and superfluous loadings, helps each to define, what type of sport to him is most useful, reports about contra-indications for employments by physical education, methods of self-control and other*

Key words: *physical culture and sport, physical exercises, training process.*

493. Орлин В. С. Система природного оздоровления („Детка” Порфирия Иванова) / Орлин В. С. – М., 1991.

Аннотация. *Практическое пособие для начинающих, которые решили заниматься по системе П. К. Иванова, и расширить знания тех, кто ее уже освоил.*

Ключевые слова: *система здоровья, методика, традиции.*

Анотація. *Практичний посібник для початківців, які вирішили займатися за системою П. К. Иванова, і розширити знання тих, хто її вже освоїв.*

Ключові слова: *система здоров'я, методика, традиції.*

Annotation. *That is why I decided to write this book in which try to offer to the readers a practical manual for beginners to get busy by system of P. K. Ivanova, and to extend knowledges those, who mastered her already.*

Key words: *system of health, method, traditions.*

494. Панишко Ю. Активізація внутрішніх резервів людського організму у процесі рекреації / Юрій Панишко, Леонід Мазур, Ніна Новікова // Актуальні проблеми підготовки спеціалістів в галузі фізичної культури і спорту : матеріали Всеукр. наук.-прак. конф. – Івано-Франківськ, 2000. – С. 85–86.

Анотація. *Під впливом фізичних чинників формуються нові нервові ансамблі, які забезпечують стабілізацію компенсаторних процесів. Схема цілісної реакції може бути представлена таким чином: первинна реакція біологічного субстрату з діючим на організм фізичним фактором, далі цілісна реакція організму у вигляді мобілізації захисних сил.*

Ключові слова: *внутрішні резерви, людський організм, рекреація.*

Аннотация. *Под воздействием физических факторов формируются новые нервные ансамбли, которые обеспечивают стабилизацию компенсаторных процессов. Схема целостной реакции может быть представлена таким образом: первичная реакция биологического субстрата с действующим на организм физическим фактором, дальше – целостная реакция организма в виде мобилизации защитных сил.*

Ключевые слова: *внутренние резервы, человеческий организм, рекреация.*

Annotation. *Under act of physical factors new nervous bands which provide stabilizing of scray processes are formed. The chart of integral reaction can be presented thus: primary reaction of biological substrata with an operating on an organism physical factor farther is an integral reaction of organism as mobilization of protective forces.*

Key words: *internal backlogs, human organism, recreation.*

495. Пешкова А. П. Функциональные критерии эффективности комплексной реабилитации у занимающихся массово-оздоровительной физической культурой и спортом / А. П. Пешкова // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 10. – С. 50–52.

Аннотация. Критериями эффективности постклинических реабилитационных воздействий центральной нервной системы при острых респираторных инфекциях служат полное устранение явлений астенизации и восстановление координирующей комбинаторной функции высших отделов головного мозга и механизмов запоминания.

Ключевые слова: критерии, комплексная реабилитация, оздоровительная физическая культура и спорт.

Анотація. Критеріями ефективності постклінічних реабілітаційних дій центральної нервової системи при гострих респіраторних інфекціях є повне усунення явищ астенизації і відновлення координуючої комбінаторної функції вищих відділів головного мозку і механізмів запам'ятовування.

Ключові слова: критерії, комплексна реабілітація, оздоровча фізична культура і спорт.

Annotation. At sharp respirator infections it is served as criteria of efficiency of post-clinical rehabilitation influences of cns complete removal of the phenomena of astenizacii and renewal of co-ordinating combinatorics function of higher departments of cerebrum and mechanisms of memorizing.

Key words: criteria, complex rehabilitation, health physical culture and sport.

496. Пильненький В. Оцінка адекватності фізичних навантажень у процесі оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я / Пильненький В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 4. – С. 149 – 151.

Анотація. Уперше на контингенті студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я проведено оцінювання адекватності фізичних навантажень у процесі оздоровчого тренування їхньому стану здоров'я. Доведено, що адекватність фізичних навантажень на заняттях зі студентами з низьким рівнем соматичного здоров'я не відповідає стану їх здоров'я і з роками навчання вона все більше знижується.

Ключові слова: студенти, низький рівень, соматичне здоров'я, адекватність, оздоровче тренування.

Аннотация. Впервые на контингенте студентов с низким уровнем соматического здоровья проведена оценка адекватности физических нагрузок при оздоровительной тренировке соответственно их состоянию здоровья. Доказано, что физические нагрузки студентов на занятиях не соответствуют состоянию их здоровья и с годами обучения в университете адекватность все больше снижается.

Ключевые слова: студенты, низкий уровень, соматическое здоровье, адекватность, оздоровительная тренировка.

Annotation. *At first appraisal of the adequate physical load on the lessons of improving from health point of view training in the students with low level of somatically health was done in the work. Provided scientifically that adequate of physical load on the lessons in the students with low level of somatically health does not correspond with the state of their health and for the years of their studying it become lower.*

Key words: *students low level, somatically health, adequate, improving from health point of view training.*

497. Пирогова Е. А. Оперативная оценка физического состояния при занятиях массовыми формами физической культуры / Е. А. Пирогова // Теория и практика физической культуры. – 1988. – № 9. – С. 6–8.

Аннотація. *Представлены методы оценки физического состояния при занятиях массовыми формами физической культуры.*

Ключевые слова: *оценка физического состояния, методы, массовые формы физической культуры.*

Анотація. *Представлені методи оцінки фізичного стану на заняттях масовими формами фізичної культури.*

Ключові слова: *оцінка фізичного стану, методи, масові форми фізичної культури.*

Annotation. *The methods of estimation of bodily condition are presented at employments by the mass forms of physical culture.*

Key words: *estimation of bodily condition, methods, mass forms of physical culture.*

498. Платонова А. Г. Обоснование применения двигательной активности детей как критерия эффективности оздоровления и рекреации / Платонова А. Г., Подригайло Л. В., Сокол К. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 11. – С. 72 – 76.

Аннотація. *Обосновано использование двигательной активности детей в качестве критерия рекреации. Изучены взаимосвязи этого показателя с морфофункциональными особенностями развития и уровнем гигиенических знаний.*

Ключевые слова: *оздоровление, рекреация, двигательная, активность, функциональное, физическое, школьники.*

Анотація. *Обґрунтоване використання рухової активності дітей в якості критерію рекреації, вивчені взаємозв'язки цього показника з морфофункціональними особливостями розвитку і рівнем гігієнічних знань.*

Ключові слова: *оздоровлення, рекреація, рухова, активність, функціональний, фізичний, школярі.*

Annotation. *Purpose – justified the use of physical activity for children as a criterion for recreation. Studied the relationship of this index with morphological and functional features of development and the level of hygiene knowledge.*

Key words: *rehabilitation, recreation, motor, activity, functional, physical, schoolchildren.*

499. Ратов И. П. К перспективам оптимизации подбора упражнений для массовой физической культуры и условий их применения / И. П. Ратов // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 1. – С. 11–13.

Аннотация. Для профессионала-биомеханика, работающего в спорте высших достижений, создание технологий интенсификации режимов выполнения упражнений обязательно подкрепляется выявлением условий, при которых путем ограничения или устранения ошибок обеспечиваются, с одной стороны, возможности роста результативности, а с другой — уменьшается вероятность травмирования. Подобный подход к одному виду спорта может быть применен с некоторыми изменениями и к другим видам. Разнообразие форм массовой физической культуры уже заранее предполагает очень широкий диапазон направлений, применительно к которым должны быть выработаны рекомендации, и притом обязательно дифференцированные. Кроме того, если представить две полярные, экстремальные точки диапазона состояния людей (на одной из них — здоровых, а на другой — больных), то между ними ляжет пограничная область бесконечного числа вариаций, так называемого «третьего состояния».

Ключевые слова: подбор упражнений, массовая физическая культура, рекомендации.

Анотація. Для професіонала-біомеханіка, що працює в спорті вищих досягнень створення технологій інтенсифікації режимів виконання вправ обов'язково підкріплюється виявленням умов, при яких шляхом обмеження або усунення помилок забезпечуються, з одного боку, можливості зростання результативності, а з іншої — зменшується вірогідність травмування. Подібний підхід до одного вигляду спорту може бути застосований з деякими змінами і до інших видів.

Ключові слова: підбір вправ, масова фізична культура, рекомендації.

Annotation. For professional-biomechanics, working in sport of higher achievements, creation of technologies of intensification of the execution of exercises states necessarily refreshes oneself the exposure of terms, at which by limitation or removal of errors possibilities of growth of effectiveness are provided, from one side,, and from other — probability of injuring diminishes. The similar going near one type of sport can be applied with some changes and to other kinds.

Key words: *selection of exercises, mass physical culture, recommendations.*

500. Синяков А. Ф. Самоконтроль при занятиях массовыми формами физической культуры и спорта : метод. реком. для студ. / А. Ф. Синяков. — М. : ГЦОЛИФК, 1984. — 52 с.

Аннотация. В предлагаемых методических рекомендациях рассматриваются наиболее простые и доступные показатели,

используемые для самоконтроля. Регистрация их не составит труда для занимающихся. В то же время полученная информация окажется весьма полезной для оценки воздействия тренировки на организм и для своевременной коррекции величины этого воздействия изменением дозы задаваемой нагрузки.

Ключевые слова: самоконтроль, занятия, массовые формы физической культуры и спорта.

Анотація. У методичних рекомендаціях розглядаються найбільш прості і доступні показники, що використовують для самоконтролю. Представлена інформація виявиться корисною для оцінки дії тренування на організм і для своєчасної корекції величини цієї дії зміною дозованого навантаження.

Ключові слова: самоконтроль, заняття, масові форми фізичної культури і спорту.

Annotation. The most simple and accessible indexes, in-use for self-control, are examined in the offered methodical recommendations. Registration will not make them labour for gettings busy. The at the same time got information will appear very useful to the estimation of influence training on an organism and for the timely correction of size of this influence the change of dose of the set loading.

Key words: self-control, employments, mass forms of physical culture and sport.

501. Титиевская Р. Показатели сердечно-сосудистой и дыхательной систем организма студенток, специализующихся по оздоровительной физической культуре / Титиевская Р. // Олимпийский спорт и спорт для всех : тез. докл. V Междунар. науч. конгр. – Минск, 2001. – С. 478.

Аннотація. Результаты исследования свидетельствуют о том, что у студенток, специализирующихся по оздоровительной физической культуре, на 3-ем году обучения функциональное состояние сердечно-сосудистой системы удовлетворительное. На основании этих показателей можно предположить, что у испытуемых небольшой сердечный выброс. Такие показатели вряд ли могут обеспечить высокую физическую работоспособность даже при достаточном функциональном уровне внешнего дыхания.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, студентки, показатели.

Анотація. Результати дослідження свідчать про те, що у студенток, які спеціалізуються з оздоровчої фізичної культури, на 3-му році навчання функціональний стан серцево-судинної системи задовільний. На підставі цих показників можна припустити, що у випробовуваних невеликий серцевий викид. Такі показники навряд чи можуть забезпечити високу фізичну працездатність навіть при достатньому функціональному рівні зовнішнього дихання.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, студентки, показники.

Annotation. Research results testify that at students, specialized on a health physical culture, on 3-â year of teaching the functional state of the cardiac vascular system is satisfactory. It is possible to assume on the basis of these

indexes, that at examinees small cardiac troop landing. Such indexes how hardly can provide a high physical capacity even at the sufficient functional level of the external breathing.

Key words: *health physical culture, students, indexes.*

502. Трегубов Е. И. Физиолого-гигиенические аспекты проведения занятий по физической культуре на свежем воздухе в течение двух лет обучения / Трегубов Е. И., Карташев Н. Н. // Физическое воспитание и школьная гигиена : тез. докл. IV Всесоюз. конф. – М., 1991. – Ч. 2. – С. 274.

Аннотация. *Разработан специальный двухгодичный цикл учебных занятий на свежем воздухе для студенток I и II курсов, не занимающихся спортом.*

Ключевые слова: *физиология, гигиена, занятия по физической культуре и спорту.*

Анотація. *Розроблений спеціальний дворічний цикл навчальних занять на свіжому повітрі для студенток I і II курсів, що не займаються спортом.*

Ключові слова: *фізіологія, гігієна, заняття по фізичній культурі і спорту.*

Annotation. *The special two year cycle of lessons is developed on fresh air for students I and P of courses, not going in for sports.*

Key words: *physiology, hygiene, employments on a physical culture and sport.*

503. Фоменко Л. А. Возможі помилки й ускладнення у процесі оздоровчого тренування / Фоменко Л. А. // Буковинський науково-спортивний вісник. – Чернівці, 2004. – С. 144 – 146.

Анотація. *При дотриманні основних принципів і правил оздоровчого тренування людьми середнього і літнього віку (індивідуалізація і поступове збільшення тренувальних навантажень, суворий лікарський контроль і самоконтроль) небезпека виникнення серйозних ускладнень надзвичайно мала і реально існує лише у хворих з важкою серцево-судинною патологією (при відсутності лікарського контролю).*

Ключові слова: *оздоровче тренування, помилки, ускладнення.*

Аннотация. *При соблюдении основных принципов и правил оздоровительной тренировки людьми среднего и пожилого возраста (индивидуализация и постепенное увеличение тренировочных нагрузок, строгий врачебный контроль и самоконтроль) опасность возникновения серьезных осложнений чрезвычайно мала и реально существует лишь у больных с тяжелой сердечно-сосудистой патологией (при отсутствии врачебного контроля).*

Ключевые слова: *оздоровительная тренировка, ошибки, осложнения.*

Annotation. *At the observance of basic principles and rules of the health training of middle and elderly ages (individualization and gradual increase of the trainings loadings, strict medical control and self-control) people the danger of origin of serious complications extraordinarily had and really exists only at patients with heavy cardiac vascular pathology (in default of medical control).*

Key words: *health training, errors, complications.*

504. Чижик В. В. До питання характеристики рівня соматичного здоров'я / Чижик В. В. // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні : матеріали I Респуб. конф. – Луцьк, 1994. – С. 429 – 430.

Анотація. Рівень здоров'я індивіда залежить від фізичної тренуваності. Отже, питання здоров'я сьогодні вирішується не в лікувальних закладах, а в школах на уроках фізичної культури, спортивних секціях, стадіонах. Цей аспект занять фізичними вправами ще недостатньо усвідомлений працівниками фізичної культури і потребує детального ознайомлення, розробки і впровадження в практику.

Ключові слова: соматичне здоров'я, рівні, характеристика.

Аннотація. Уровень здоровья индивида зависит от физической тренированности. Следовательно, вопрос здоровья сегодня решается не в лечебных заведениях, а в школах на уроках физической культуры, спортивных секциях, стадионах. Этот аспект занятий физическими упражнениями еще недостаточно осознан работниками физической культуры и нуждается в детальном ознакомлении, разработке и внедрении в практику.

Ключевые слова: соматическое здоровья, уровни, характеристика.

Annotation. A health of individual level depends on physical trained. Consequently, the question of health today decides not in medical establishments, but at schools on the lessons of physical culture, sporting sections, stadiums. This aspect of employments yet it is not enough physical exercises realized the workers of physical culture and needs the detailed acquaintance, development and introduction in practice.

Key words: somatic zdorovgya, levels, description.

505. Чудиновских А. В. Оздоровительная эффективность видов физкультурно-спортивной деятельности школьников по данным математического анализа сердечного ритма / Чудиновских А. В. // Фізична підготовленість та здоров'я населення : матеріали Міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 124 - 125.

Аннотація. Применение математического анализа сердечного ритма при массовом обследовании учащихся общеобразовательной школы позволил выявить особенности регуляторных механизмов, отражающих уровень адаптации организма к учебной и физическим нагрузкам, установит виды физкультурно-спортивной деятельности, позволяющие полнее реализовать потребность личности в укреплении здоровья.

Ключевые слова: спортивная, физкультурная деятельность, виды, школьники, сердечный ритм.

Анотація. Застосування математичного аналізу серцевого ритму під час масового обстеження учнів загальноосвітньої школи дозволив виявити особливості регуляторних механізмів, що відображають рівень адаптації організму до навчальних і фізичних навантажень, встановити види фізкультурно-спортивної діяльності, які дозволяють повніше реалізувати потребу особи в зміцненні здоров'я.

Ключові слова: спортивна, фізкультурна діяльність, види, школярі, серцевий ритм.

Annotation. Application of mathematical analysis of cardiac rhythm at the mass inspection of student general school allowed to expose the features of regulator mechanisms, reflecting the level of adaptation of organism to educational and to the physical loadings, set the types of athletic-sporting activity, allowing completer to realize the requirement of personality in strengthening of health.

Key words: sporting, athletic activity, kinds, schoolboys, cardiac rhythm.

506. Шамардина Г. Н. Изменение показателей физического состояния женщин 19–35 лет при самостоятельных занятиях оздоровительными видами физической культуры / Шамардина Г. И., Мартынюк О. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2012. – Вип. 2. – С. 18–22.

Аннотація. Представлены результаты сравнительного анализа морфофункциональных показателей женщин 19-35 лет до и после самостоятельных занятий различными оздоровительными видами физической культуры (атлетическая гимнастика, плавание, шейпинг). Сравнительный анализ показателей физического состояния до и после эксперимента выявил наличие общих и специфических особенностей проявления тренировочного эффекта в условиях занятий различными видами физической культуры.

Ключевые слова: уровень физического здоровья, женщины 19-35 лет.

Анотація. Представлені результати порівняного аналізу морфофункціональних показників жінок 19-35 років до та після занять різними оздоровчими видами фізичної культури (атлетична гімнастика, плавання, шейпінг). Порівняльний аналіз показників фізичного стану до і після експерименту виявив наявність загальних і специфічних особливостей прояву тренувального ефекту в умовах занять різними видами фізичної культури.

Ключові слова: рівень фізичного здоров'я, жінки 19-35-літнього віку.

Annotation. Comparative analysis of the physical state indicators before and after experiment revealed a presence of common and specific features of training effect in conditions of practice of different kinds of physical /training.

Key words: the level of physical health of 19-35 year-old women.

507. Шенкман С. Система Шаталовой / Шенкман С. // Физкультура и спорт. – 1988. – № 2. – С. 15 – 16.

Аннотація. За системою Шаталової ефект возможен лишь при одновременном принятии всего образа жизни, отвечающего нашим видовым потребностям.

Ключевые слова: система, эффект, бег.

Анотація. За системою Шаталової ефект можливий лише при одночасній зміні всього способу життя, що відповідає нашим видовим потребам.

Ключові слова: система, ефект, біг.

Annotation. After the system of Shatalovoy effect is possible only at simultaneous acceptance of all way of life, answering our specific necessities.

Key words: system, effect, at run.

508. Шутка Г. Фізичний стан як чинник дозування навантаження в оздоровчому тренуванні жінок 35–55 років / Галина Шутка, Тарас Влашин // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2008. – Вип. 12, т. 4. – С. 245 – 249.

Анотація. Робота присвячена програмуванню оздоровчого тренування жінок 35–55 років. На підставі обстеження жінок-викладачів різних дисциплін у медичному коледжі виявлено залежність функціонального класу стану організму від характеру праці і рухової активності. В роботі використано програму оздоровчих занять ходьбою і бігом з урахуванням рівнів фізичного стану.

Ключові слова: фізичний стан, оздоровче тренування.

Анотация. Работа посвящается программированию оздоровительной тренировки женщин 35–55 лет. В результате исследования женщин-преподавателей разных дисциплин в медицинском колледже определена зависимость функционального класса состояния организма от характера труда и физической активности. В работе использована программа оздоровительных занятий ходьбой и бегом с учётом уровней физического состояния.

Ключевые слова: физическое состояние, оздоровительная тренировка.

Annotation. The article deals with the women aged 35–55 fitness programming. Based on the woman-teachers different disciplines in medical college examination, the dependence of organism functional state upon the job disposition and the physical activity has been founding the investigation. Health fitness program with all level of physical state has been used in the investigation.

Key words: State of Physical Health, Health Physical Exercises.

509. Юсеф Абдулрасул А. Бу-Аббас. Влияние стандартизированных комплексов гимнастических упражнений на физическое состояние участников массовых физкультурных праздников : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Юсеф Абдулрасул А. Бу-Аббас ; ГЦОЛИФК. – М., 1993. – 23 с.

Анотация. Изучен характер работы мышц, сердечно-сосудистой системы и энергозатраты при выполнении большого числа отдельных упражнений и их комплексов из арсенала основной гимнастики. Предложена научно обоснованная методика занятий с целью улучшения физического состояния потенциальных участников физкультурных праздников. Разработан и апробирован новый тест для оценки физического состояния занимающихся. Экспериментально исследовано влияние стандартизированного комплекса гимнастических упражнений на физическую работоспособность, силу, гибкость и фигуру занимающихся, которые применяли только комплекс

упражнений основной гимнастики, комплекс и регуляцию питания, комплекс, регуляцию питания и аэробную тренировку.

Ключевые слова: комплексы гимнастических упражнений, физическое состояние, массовые физкультурные праздники.

Анотація. Вивчений характер роботи м'язів, серцево-судинної системи і енерговитрат при виконанні великої кількості окремих вправ і їх комплексів з арсеналу основної гімнастики. Запропонована науково обґрунтована методика занять з метою поліпшення фізичного стану потенційних учасників фізкультурних свят. Розроблений і апробований новий тест для оцінки фізичного стану. Експериментально досліджений вплив стандартизованого комплексу гімнастичних вправ на фізичну працездатність, силу, гнучкість і фігуру спортсменів, які застосовували лише комплекс вправ основної гімнастики, комплекс і регуляцію харчування, комплекс, регуляцію харчування і аеробне тренування.

Ключові слова: комплекси гімнастичних вправ, фізичний стан, масові фізкультурні свята.

Annotation. Character of work of muscles is studied, serdechno-sosudistoy system and energozatraty at implementation of large number of separate exercises and their complexes from the arsenal of basic gymnastics. The scientifically grounded method of employments is offered with the purpose of improvement of bodily condition of potential participants of athletic holidays. Developed and approved new test for the estimation of bodily condition of gettings busy. Influence of the standardized complex of physical drills is experimentally investigational on a physical capacity, force, flexibility and figure of gettings busy, which applied the complex of exercises of basic gymnastics, complex and adjusting of feed, complex, adjusting of feed and aerobic training only.

Key words: complexes of physical drills, bodily condition, mass athletic holidays.

510. Ямалетдинова Г. А. Комплексная индивидуальная программа оздоровительной тренировки на основе самоуправления познавательной деятельностью / Ямалетдинова Г. А. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XII Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2010 год. – Минск, 2011. – Ч. 2. – С. 120 – 122.

Аннотація. Апробирована розроблена модульна технологія на основі самоуправління познавальною діяльністю студенток для проектування комплексної індивідуальної програми оздоровительної тренування в сфері фізичної культури.

Ключевые слова: программа, оздоровительная тренировка, познавательная деятельность.

Анотація. Апробована розроблена модульна технологія на основі самоуправління пізнавальною діяльністю студенток для проектування комплексної індивідуальної програми оздоровчого тренування у сфері фізичної культури.

Ключові слова: програма, оздоровче тренування, пізнавальна діяльність.

Annotation. Developed module technology is approved on the basis of self-government of students cognitive activity for a complex individual program of the health training design in the field of physical culture.

Key words: program, health training, cognitive activity.

511. Яремко Є. Деякі фізіологічні механізми оздоровчої фізичної культури / Євген Яремко, Петро Дацьків // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2004. – С. 79 – 80.

Анотація. При формуванні здорового способу життя необхідно враховувати адаптаційні резерви кардіореспіраторної системи з урахуванням стану імунної системи, ліпідного обміну та вікових особливостей. Наведені дані можуть бути використані для обґрунтування програм оздоровчої фізичної культури.

Ключові слова: оздоровча фізична культура, фізіологічні механізми.

Аннотация. При формировании здорового образа жизни необходимо учитывать адаптационные резервы кардиореспираторной системы с учетом состояния иммунной системы, липидного обмена и возрастных особенностей. Приведенные данные могут быть использованы для обоснования программ оздоровительной физической культуры.

Ключевые слова: оздоровительная физическая культура, физиологические механизмы.

Annotation. Consequently, at forming of healthy way of life it is necessary to take into account backlogs of adaptations of the kardio respirator system taking into account the state of the immune system, exchange lipidami exchange and age-old features. Information is resulted can be used for the ground of the programs of health physical culture.

Key words: health physical culture, physiology mechanisms.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ОЗДОРОВЧОГО ТРЕНУВАННЯ

Фізкультурно-оздоровчі клуби, групи та центри

512. Андрєєва О. Аспекти організації рекреаційної діяльності фізкультурно-оздоровчих об'єднань / Олена Андрєєва, Костянтин Пацалюк // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2011. – № 2. – С. 151–155.

Анотація. Визначені основні напрями і зміст діяльності фізкультурно-оздоровчих клубів; на основі анкетування і експертної оцінки фахівців галузі фізичної культури і спорту виявлені основні проблеми, які заважають ефективному використанню матеріально-технічної бази і організації рекреаційної діяльності фізкультурно-оздоровчих клубів; представлені основні етапи організації рекреаційної діяльності у фізкультурно-оздоровчому клубі.

Ключові слова: напрям, зміст, оздоровчі об'єднання, фізична культура і спорт.

Аннотация. Определены основные направления и содержание деятельности физкультурно-оздоровительных клубов; на основе анкетирования и экспертной оценки специалистов в области физической культуры и спорта выявлены основные проблемы, которые мешают эффективному использованию материально-технической базы и организации рекреационной деятельности физкультурно-оздоровительных клубов; представлены основные этапы организации рекреационной деятельности в физкультурно-оздоровительном клубе.

Ключевые слова: направление, содержание, оздоровительные объединения, физическая культура и спорт.

Annotation. Main areas and content of health and fitness clubs' activity were determined. Based on the results of questionnaire survey and scientific assessment by experts in the field of sports and physical activity, the principal problems were revealed that impede the effective usage of material and technical facilities and organization of recreational activity of health and fitness centers. The major stages of recreational activity organization in health and fitness club are presented.

Key words: direction, maintenance, health associations, physical culture and sport.

513. Білошицький Т. Аспекти рекреаційно-оздоровчої і туристської діяльності клубу "Манівці" / Тарас Білошицький, Іван Баховський // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 291–294.

Анотація. Вдале поєднання діяльності для виконання статутних цілей, ініціативи активістів та комерційних можливостей, створили організацію, число активних членів якої за 10-ти річну історію перевищує 100, і хоча впродовж року безпосередньо спортивну роботу за певної ротації здійснюють близько 40 осіб, число львів'ян, які були залучені до туризму зусиллями клубу «Манівці» неухильно зростає.

Ключові слова: оздоровча, туристична діяльність, клуб.

Аннотация. Удачное сочетание деятельности для выполнения уставных целей, инициативы активистов и коммерческих возможностей, создали организацию, число активных членов которой за 10-ти годовую историю превышает 100, и хотя на протяжении года непосредственно спортивную работу при определенной ротации осуществляют около 40 лиц, количество львовян, которые были привлечены к туризму усилиями клуба «Манивцы» неуклонно растет.

Ключевые слова: оздоровительная, туристическая деятельность, клуб.

Annotation. Successful combination of activity for implementation of regulation aims, initiative of activists and commercial possibilities, created organization, number of active members of which after to 10-ti annual history is exceeded by 100, and although for a year directly sporting work at a certain rotary press is carried out by about 40 persons, numbers of l'vov'yan, which were brought over to tourism efforts of club «Manivcy» grows steadily.

Key words: *health, tourist activity, club.*

514. Гайволя Р. Ю. Організація реабілітаційно-виховного процесу дітей молодшого шкільного віку в умовах дитячого оздоровчого центру / Р. Ю. Гайволя // Молодіжний науковий вісник : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки. Серія: Фізичне виховання і спорт. – Луцьк, 2008. – С. 27–30.

Анотація. У статті розглянуто проблеми організації реабілітаційно-виховного процесу дітей молодшого шкільного віку в умовах дитячого оздоровчого центру.

Ключові слова: *виховання, виховний процес, реабілітація, дитячий оздоровчий центр.*

Аннотація. В статье рассмотрены проблемы организации реабилитационно-воспитательного процесса детей младшего школьного возраста в условиях детского оздоровительного центра.

Ключевые слова: *воспитание, воспитательный процесс, реабилитация, детский оздоровительный центр.*

Annotation. In the article the problems of organisation of rehabilitation-educational process of junior school children in health- improvement centre

Key words: *education, educational porous, rehabilitation, chiidres centrer.*

515. Єршов Т. Організаційна структура та управління діяльністю фізкультурно-оздоровчого клубу з зимових видів спорту / Єршов Т. // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2000. – № 2/3. – С. 79 – 82.

Анотація. Розроблені рекомендації з удосконалення діяльності фізкультурно-оздоровчих клубів зимових видів спорту. Використані педагогічні і соціологічні методи. В результаті дослідження виявлені природні і штучні чинники, визначена ефективність клубних форм організації фізкультурно-оздоровчої роботи.

Ключові слова: *організаційна структура, управління, оздоровчий клуб, види спорту.*

Аннотація. Разработаны рекомендации по усовершенствованию деятельности физкультурно-оздоровительных клубов по зимним видам спорта. Использовались педагогические и социологические методы. В результате исследования выявлены естественные и искусственные факторы, определена эффективность клубных форм организации физкультурно-оздоровительной работы.

Ключевые слова: *организационная структура, управление, оздоровительный клуб, виды спорта.*

Annotation. Recommendations on the improvement of the activities of the Sports & Recreational clubs in Winter Sports events have been elaborated. Pedagogic and sociological methods have been used in the work. As a result the natural and artificial factors have been revealed which determine the effectiveness of the club forms of the organization of Sports & Recreation work.

Key words: *organizational structure, management, health club, types of sport.*

516. Козакова К. Г. Методи оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи з молоддю в умовах центрів здоров'я підприємств / Козакова К. Г. // Трудовий потенціал України : тези доп. наук.-практ. конф. – Л., 1992. – С. 200–202.

Анотація. З метою розробки методів оптимізації фізкультурно-оздоровчої роботи вивчено стан роботи в центрах здоров'я, нормативних документів, проведено опитування службовців. У результаті досліджень були виявлені чинники, які ускладнюють діяльність центрів з реабілітації, рекреації, оздоровлення, фізичного Удосконалення, професійно-прикладної підготовки молоді.

Ключові слова: методи, фізкультурна робота, молодь, центри здоров'я, підприємства.

Аннотация. С целью разработки методов оптимизации физкультурно-оздоровительной работы изучено состояние работы в центрах здоровья, нормативные документы, проведен опрос служащих. В результате исследований были обнаружены факторы, усложняющие деятельность центров реабилитации, рекреации, оздоровления, физического совершенствования, профессионально-прикладной подготовки молодежи.

Ключевые слова: методы, физкультурная работа, молодежь, центры здоровья, предприятия.

Annotation. With the purpose of development of methods of optimization of athletic-health work the state of work in the centers of health, normative documents, is studied, questioning of office workers is conducted. As a result of researches there were found out factors, which complicate activity of centers of rehabilitation, rekreacii, making healthy, physical perfection, professionally the applied preparation of young people.

Key words: methods, athletic work, young people, centers of zdorovyia, enterprises.

517. Кирьянова Н. Н. Физкультурно-оздоровительные комплексы: вопросы проектирования / Кирьянова Н. Н., Быльчинский А. Е. – К. : Будівельник, 1988. – 88 с.; ил.

Аннотация. В книге освещаются особенности проектирования и строительства нового вида сооружений для массовой физкультурной и оздоровительной работы, активного отдыха и занятий спортом. Рассмотрены структура существующей сети физкультурно-оздоровительных и спортивных сооружений, новые типы, состав и функциональные характеристики их, даны рекомендации по оборудованию и благоустройству.

Ключевые слова: комплекс, сооружения, массовая физическая культура.

Анотація. У книзі висвітлюються особливості проектування і будівництва нового виду споруд для масової фізкультурної і оздоровчої роботи, активного відпочинку і занять спортом. Розглянуті структура існуючої мережі фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, нові типи, склад і їх функціональні характеристики, представлені рекомендації з устаткування і благоустрою.

Ключові слова: комплекс, споруди, масова фізична культура.

Annotation. In a book the features of planning and building of new type of buildings are lighted for mass athletic and health work, active rest and employments by sport. An existent network of athletic-health and sporting buildings structure, new types, composition and functional descriptions, is considered them, presented of recommendation on an equipment and equipping with modern amenities. Counted on architects, engineers-designers and organizers of athletic-health work.

Key words: complex, buildings, mass physical culture.

518. Коррекция психоэмоционального состояния женщин в физкультурно-оздоровительных группах / О. В. Максимук [и др.] // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 2. – С. 19–21.

Аннотація. Целью исследования явилось изучение психоэмоционального состояния женщин, занимающихся в физкультурно-оздоровительных группах, и коррекция этого состояния посредством использования упражнений танцевально-двигательной терапии.

Ключевые слова: здоровый образ жизни, оздоровительная физическая культура, психоэмоциональное состояние, танцевально-двигательная терапия.

Анотація. Метою дослідження стало вивчення психоемоційного стану жінок, що займаються у фізкультурно-оздоровчих групах, і корекція цього стану за допомогою використання вправ танцювально-рухової терапії.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, оздоровча фізична культура, психоемоційний стан, танцювально-рухова терапія.

Annotation. A research purpose was a study of the emotional state of women, gettings busy in athletic-health groups, and correction of this state by means of the use of exercises of dancing-motive therapy.

Key words: healthy way of life, health physical culture, psysical emotional state, dancing-motive therapy.

519. Калакаускене Л. М. Подходы к разработке и реализации двигательных программ в Центре здоровья / Л. М. Калакаускене // Теория и практика физической культуры. – 1993. – № 9/10. – С. 12.

Аннотація. Первые результаты исследования позволяют заключить, что активное самопознание занимающихся в процессе реализации двигательных программ позволит эффективно продолжить разработку постоянно обновляемых индивидуальных тренировочных программ.

Ключевые слова: мотивация, услуги, двигательная программа, курсы, психолого-педагогическое воздействие.

Анотація. Перші результати дослідження дозволяють констатувати, що активне самопізнання тих, хто займаються руховими програмами у процесі їх реалізації, дозволить ефективно продовжити розробку постійно оновлюваних індивідуальних тренувальних програм.

Ключові слова: мотивація, послуги, рухова програма, курси, психолого-педагогічний вплив.

Annotation. *The first results of research allow to conclude that active self-knowledge of the gettings busy in the process of realization motive programs will allow effectively to continue constantly renewed individual trainings program development.*

Key words: *motivation, services, motive program, courses, pedagogical influence.*

520. Культурно-спортивный комплекс / сост. Т. Н. Пресс. – М. : Профиздат, 1985. – 109 с.

Аннотация. *Обобщен опыт конкретной деятельности лучших культурно-спортивных комплексов страны, показана организация массовой культурно-просветительной, физкультурно-оздоровительной, спортивной, воспитательной работы, которую профсоюзы ведут по месту жительства трудящихся. Раскрываются направления планирования этой деятельности, руководство ею, методика проведения мероприятий. Даются советы и рекомендации по дальнейшему развитию культурно-спортивных комплексов.*

Ключевые слова: *спорт, комплекс, место жительства, опыт.*

Анотация. *Узагальнено досвід конкретної діяльності кращих культурно-спортивних комплексів країни, показана організація масової культосвітньої, фізкультурно-оздоровчої, спортивної, виховної роботи, яку профспілки здійснюють за місцем проживання населення. Розкрито напрямки планування цієї діяльності, керівництво нею, методика проведення заходів. Даються поради і рекомендації з подальшого розвитку культурно-спортивних комплексів.*

Ключові слова: *спорт, комплекс, місце проживання, досвід.*

Annotation. *Experience of concrete activity of the best cultural-sporting complexes of country is generalized, organization of mass cultural and educational, athletic-health, sporting, educate work which trade unions conduct domiciliary worker is rotined. Directions of planning this activity open up, guidance by it, method of leadthrough of measures. Advices are given recommendation on further development of cultural-sporting complexes.*

Key words: *sport, complex, place of inhabitation, experience.*

521. Пацалюк К. *Ефективність впровадження моделі організації рекреаційно-оздоровчої діяльності фізкультурно-оздоровчого клубу / Костянтин Пацалюк, Олена Андреева // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 1. – С. 51–55.*

Анотация. *Представлена характеристика моделі організації рекреаційно-оздоровчої діяльності фізкультурно-оздоровчого клубу, яка складається з організаційного, змістовно-методичного, мотиваційно-ціннісного компонентів, кожний з яких включає три етапи. Оцінена ефективність розробленої моделі.*

Ключові слова: *модель організації, діяльність, оздоровчі табори.*

Аннотация. *Представлена характеристика модели организации рекреационно-оздоровительной деятельности физкультурно-оздоровительного клуба, которая состоит из организационного, —*

содержательно-методического, мотивационно-ценностного компонентов, каждый из которых включает три этапа. Оценена эффективность разработанной модели.

Ключевые слова: модель организации, деятельность, оздоровительные лагеря.

Annotation. The paper presents a model of recreation activity of a health-fitness club. Efficiency of the developed model is estimated.

Key words: model of organization, activity, health camps.

522. Пацалюк К. Г. Напрями анімаційної діяльності роботи фізкультурно-оздоровчих клубів / К. Г. Пацалюк, О. В. Андреева // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 632.

Анотація. Комплексна організація анімаційних послуг буде сприяти ефективнішому залученню населення до рекреаційних занять, повноцінному відпочинку відвідувачів фізкультурно-оздоровчих клубів.

Ключові слова: анімаційна діяльність, оздоровчі клуби, населення.

Аннотація. Комплексная организация анимационных услуг будет способствовать более эффективному привлечению населения к рекреационным занятиям, полноценному отдыху посетителей физкультурно-оздоровительных клубов.

Ключевые слова: анимационная деятельность, оздоровительные клубы, население.

Annotation. Complex organization of animation services will be instrumental in more effective bringing in of population to rekreacionnym employments, valuable rest of visitors of athletic-health clubs.

Key words: animation activity, health clubs, population.

523. Супонев М. Н. Абонемент в страну здоровья / М. Н. Супонев, Н. В. Школьников. – М. : Физкультура и спорт, 1983. – 80 с.

Аннотація. В книзі розкривається опыт создания физкультурно-оздоровительных комбинатов в Белоруссии, способствующих привлечению широких слоев населения к регулярным занятиям физической культурой и спортом. Авторы в популярной форме рассказывают о проблемах в работе ФОКов, об их удачах и ошибках.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, занятия.

Анотація. У книзі розкривається досвід створення фізкультурно-оздоровчих комбінатів в Білорусії, що сприяють залученню широких верств населення до постійних занять фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: фізична культура, спорт, заняття.

Annotation. In a book experience of creation of athletic-health combines opens up in Byelorussia, cooperant bringing in wide layers of population to regular employments by a physical culture and sport.

Key words: physical culture, sport, employments.

524. Шелудешева М. Структура підготовленості майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-оздоровчої роботи в дитячих громадських організаціях / Шелудешева Марина // Проблеми формування здорового способу життя молоді : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2010. – С. 193–1202.

Анотація. У статті розкривається структура підготовленості майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-оздоровчої роботи в дитячих громадських об'єднаннях.

Ключові слова: етапи підготовки, компоненти готовності, підготовленість.

Аннотация. В статье раскрывается структура подготовленности будущих учителей физической культуры к спортивно-оздоровительной работе в детских общественных объединениях.

Ключевые слова: этапы подготовки, компоненты готовности, подготовленность.

Annotation. In article reveals structure of readiness of the future teachers of physical training to sports я on children's public associations.

Key words: stages of preparation, components of readiness, readiness.

525. Усенко Д. Фактори, що обумовлюють ефективність діяльності фізкультурно-оздоровчих клубів / Усенко Д. // Молода спортивна наука України : матеріали I Всеукр. конф. асп. галузі фіз. культури і спорту. – Л., 1997. – С. 28 – 30.

Анотація. У статті представлено фактори, що обумовлюють ефективність діяльності фізкультурно-оздоровчих клубів: здатність організаторів розробити концепцію, адекватну політичному, соціальному життю та інтересам різних верств населення; організація регіонального управління розвитком фізичної культури і спорту; можливість забезпечити соціальний контроль та моніторинг у процесі розвитку клубної системи спорту тощо.

Ключові слова: фізкультурні клуби, оздоровлення, досвід роботи.

Аннотация. В статье представлены факторы, которые обуславливают эффективность деятельности физкультурно-оздоровительных клубов: способность организаторов разработать концепцию, адекватную политической, социальной жизни и интересам разных слоев населения; организация регионального управления развитием физической культуры и спорта; возможность обеспечить социальный контроль и мониторинг в процессе развития клубной системы спорта и тому подобное.

Ключевые слова: физкультурные клубы, оздоровления, опыт работы.

Annotation. Factors which stipulate efficiency of activity of athletic-health clubs are presented in the article: ability of organizers to develop conception, adequate political, social life and interests of different layers of naseleण्या; organization of regional management development of culture and sport; possibility to provide social control and monitoring in the process of development of the club system of sport and others like that.

Key words: *athletic clubs, making, experience healthy.*

526. Филимонова С. И. Управление физкультурно-оздоровительной деятельностью в Центре образования / С. И. Филимонова, Л. В. Новоточина // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2009. – № 5. – С. 28 – 32, 49.

Аннотація. *Цель исследования - научно-методологическое обоснование эффективного управления физкультурно-оздоровительной деятельности в Центре образования*

Ключевые слова: *физкультурно-оздоровительная деятельность, инновационная система управления, пространство физической культуры и спорта, Центр образования.*

Анотація. *Мета дослідження - науково-методологічне обґрунтування ефективного управління фізкультурно-оздоровчої діяльності в Центрі освіти*

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровча діяльність, інноваційна система управління, простір фізичної культури і спорту, Центр освіти.*

Annotation. *The purpose of the present research was scientific-methodological substantiation of effective administration of sport-recreational activity in a Center of education. The targets set by the researchers achieved using such methods as theoretical analysis of literature; pedagogic observation; survey (conversations, interview and questionnaire); study of documents; pedagogical experiment as well as methods of mathematical statistics.*

Key words: *sport-recreational activity, innovative control system, environment of physical culture and sport, Center of education.*

527. Чеховська Л. Шляхи підвищення рівня поінформованості населення про об'єкти фізкультурно-оздоровчої діяльності / Любов Чеховська, Ірина Климус // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2006. – С. 122 – 124.

Анотація. *Встановлено, що у Львівській області функціонує 48 фізкультурно-оздоровчих клубів. За цим показником Львівська область посідає 11-те місце по всій Україні. Як свідчать попередні дослідження, стан поінформованості населення м. Львова є незадовільним. Саме тому, з метою підвищення поінформованості населення про діяльність фізкультурно-оздоровчих організацій був розроблений макет довідника.*

Ключові слова: *інформування населення, Львів, оздоровча діяльність.*

Аннотація. *Установлено, что во Львовской области функционирует 48 физкультурно-оздоровительных клубов. По этим показателям Львовская область занимает 11-е место по всей Украине. Как свидетельствуют предыдущие исследования, состояние осведомленности населения г. Львова является неудовлетворительным. Именно поэтому, с целью повышения осведомленности населения о деятельности физкультурно-оздоровительных организаций был разработан макет справочника.*

Ключевые слова: информирование населения, Львов, оздоровительная деятельность.

Annotation. It is set that in the Lvov region functions 48 athletic health-improvement clubs. After this index the Lvov region takes 11-*o*â seats on all Ukraine. As previous researches testify, state of knowledge of population Lvov is unsatisfactory. For this reason, with the purpose of increase of knowledge of population about activity of athletic-health organizations we developed the model of reference book.

Key words: informing of population, Lvov, health activity.

фізкультурно-оздоровчі технології

528. Голубева Г. Н. Содержание физкультурно-оздоровительных технологий формирования активного двигательного режима ребенка до 6 лет / Г. Н. Голубева // Теория и практика физической культуры. – 2009. – № 11. – С. 52–54.

Аннотація. Раскрыто содержание физкультурно-оздоровительных технологий формирования активного двигательного режима ребенка до 6 лет.

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные технологии, высокий уровень двигательной активности, стимулирование двигательной активности, адаптация.

Анотація. Розкрито зміст фізкультурно-оздоровчих технологій з формування активного рухового режиму дітей до 6 років.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі технології, високий рівень рухової активності, стимулювання рухової активності, адаптація.

Annotation. The studies, conducted by the researchers, testified to effectiveness of sports-recreational technologies, pro-moting formation of active motor regime children under 6 years old.

Key words: sports-recreational technologies, high activity level, stimulation of motor activity, adaptation.

529. Иващенко Л. Я. Применение ЭВМ для контроля и управления физическим состоянием здоровых людей / Л. Я. Иващенко, Е. А. Пирогова, Н. П. Страпко // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 30 – 39.

Аннотація. Апробация в эксперименте и на практике предложенных методов контроля и программирования показала преимущество их в сравнении с имеющимися аналогами в связи с использованием биологически целесообразных и социально приемлемых доз двигательной активности, гарантирующих положительный эффект при минимальных временных затратах на занятия физическими упражнениями (в 2-3 раза меньших в сравнении с отечественными данными), адекватной и простой системой диагностики физического состояния, программирования занятий и способов

контроля интенсивности используемых средств и методов физической культуры.

Ключевые слова: физическое состояние, здоровье, контроль, управление.

Анотація. Апробація в експерименті і на практиці запропонованих методів контролю і програмування показала їх перевагу порівняно з наявними аналогами у зв'язку з використанням біологічно доцільних і соціально прийнятних доз рухової активності, що гарантують позитивний ефект мінімальних тимчасових витратах на заняттях фізичними вправами (у 2-3 рази менших порівняно з вітчизняними даними), адекватною і простою системою діагностики фізичного стану, програмування занять і способів контролю інтенсивності використовуваних засобів і методів фізичної культури.

Ключові слова: фізичний стан, здоров'я, контроль, управління.

Annotation. Approbation in an experiment and the methods of control and programming offered in practice showed advantage them by comparison to present analogues in connection with the use of biologically expedient and socially acceptable doses of motive activity, guaranteing a positive affect tell minimum temporal spending on employments by physical exercises (in 2-3 times less by comparison to domestic information), adequate and stand system of diagnostics of bodily condition, programming of employments and sleeping methods control of intensity of the used facilities and methods of physical culture.

Key words: bodily condition, health, control, management.

530. Иващенко Л. Я. Программирование занятий оздоровительной направленности / Л. Я. Иващенко // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 1. – С. 31–34.

Аннотація. Изучение возрастной динамики физической работоспособности и подготовленности, особенностей адаптации к физическим нагрузкам разной интенсивности в условиях различных режимов мышечной деятельности позволили установить основные принципы программирования занятий оздоровительной направленности.

Ключевые слова: программирование, оздоровительная работа, режимы деятельности, физическое состояние.

Анотація. Вивчення вікової динаміки фізичної працездатності і підготовленості, особливостей адаптації до фізичних навантажень різної інтенсивності в умовах різних режимів м'язової діяльності дозволили встановити основні принципи програмування занять оздоровчої спрямованості.

Ключові слова: програмування, оздоровча робота, режими діяльності, фізичний стан.

Annotation. Study of age-dependent dynamics of physical capacity and preparedness, features of adaptation to the physical loadings of different intensity in the conditions of the different modes of muscles activity allowed to set basic principles of programming of employments of health orientation.

Key words: programming, health work, modes of activity, bodily condition.

531. Кашуба В. Сучасні оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку / Віталій Кашуба, Олена Бондар // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2010. – № 2. – С. 139 –141.

Анотація. На підставі аналізу науково-методичної літератури і власних досліджень розроблена технологія корекції порушень опорно-рухового апарату дітей старшого дошкільного віку.

Ключові слова: біомеханічні способи, спорт, діти.

Аннотация. На основании анализа научно-методической литературы и собственных исследований разработана технология коррекции нарушений опорно-двигательного аппарата детей старшего дошкольного возраста.

Ключевые слова: биомеханические способы, спорт, дети.

Annotation. On the establishment of analysis at the express scientific-methodical literature and natural examination the technology of correction disorders of the supporting-motor apparatus.

Key words: biomechanics methods, sport, children.

532. Компьютерное программирование оздоровительных физических упражнений / Сонькин В. Д., Заикин В. А., Зайцева Э. Н. [и др.] // Теория и практика физической культуры. – 1988. – № 6. – С. 5 – 6.

Аннотация. Разработанная методика нуждается в дальнейшем усовершенствовании в двух направлениях: путем объективизации и конкретизации данных об индивидуальных физических возможностях занимающихся; путем значительного расширения и рационализации предлагаемых комплексов упражнений.

Ключевые слова: программирование, компьютер, физические упражнения, здоровье.

Анотація. Розроблена методика потребує подальшого удосконалення в двох напрямках: шляхом об'єктивізації і конкретизації даних про індивідуальні фізичні можливості; шляхом значного розширення і раціоналізації пропонованих комплексів вправ.

Ключові слова: програмування, комп'ютер, фізичні вправи, здоров'я.

Annotation. Certainly, the developed method needs further improvement in two directions: by the way of objective and specifications of information about individual physical possibilities of gettings busy; by considerable expansion and rationalization of the offered complexes of exercises.

Key words: programming, computer, physical exercises, health.

533. Левицький В. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні / Левицький В. // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2004. – № 1. – С. 27 – 31.

Анотація. Представлено аналіз закономірностей, що визначають формування фітнес-програм. Розроблена класифікація фітнес-програм, розкрито їх зміст. Показані напрями, що визначають процес створення нових фітнес-програм.

Ключові слова: оздоровчі технології, фізичне виховання.

Аннотация. Представлен анализ закономерностей, определяющих формирование фитнес-программ. Разработана классификация фитнес-программ, раскрыто их содержание. Показаны направления, определяющие процесс создания новых фитнес-программ.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, физическое воспитание.

Annotation. This article offers analysis of conformities to natural laws determining the fitness programs' designing; fitness programs' classification has been developed their contents has been revealed. Directions defining the new fitness programs' creating process were given as well.

Key words: health technologies, physical education.

534. Медведев В. А. Физкультурно-оздоровительные технологии в физическом воспитании студентской молодежи / Медведев В. А., Маркевич О. П. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 597.

Аннотация. Внедрение физкультурно-оздоровительной технологии способствует достоверным положительным сдвигам как средних величин УФЗ, так и показателей сердечно-сосудистой, респираторной и мышечной систем организма студентов экспериментальных групп.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, физическое воспитание, студенты.

Анотація. Упровадження фізкультурно-оздоровчої технології сприяє достовірним позитивним зрушенням як середніх величин УФЗ, так і показників серцево-судинної, респіраторної і м'язової систем організму студентів експериментальних груп.

Ключові слова: оздоровчі технології, фізичне виховання, студенти.

Annotation. Introduction of athletic-health technology is instrumental in the reliable positive changes of both averages of UFZ and indexes of the cardiac vascular, respirator and muscle systems of organism of students of experimental groups.

Key words: health technologies, physical education, students.

535. Оздоровительные технологии по физической культуре и спорту в учебных заведениях : сб. науч.-метод. работ. – Белгород, 2004. – 305 с.

Аннотация. Сборник, состоящий из 6 разделов, включает научные, учебные и методические труды ученых, преподавателей, практиков и студентов, направленных на формирование, укрепление и сохранение здоровья человека с помощью средств физической культуры.

Ключевые слова: технология, оздоровление, физическая культура и спорт.

Анотація. Збірка містить наукові, навчальні і методичні праці учених, викладачів, практиків і студентів, направлених на формування, зміцнення і збереження здоров'я людини за допомогою засобів фізичної культури.

Ключові слова: технологія, оздоровлення, фізична культура і спорт.

Annotation. Collection, consisting of 6 sections, includes scientific, educational and methodical labours of scientists, teachers, practical workers and students,

directed on forming, strengthening and saving of health of man by facilities of physical culture.

Key words: *technology, making, physical culture and sport healthy.*

536. Пацалюк К. Г. Соціально-педагогічні умови рекреаційної діяльності фізкультурно-оздоровчих боулінг клубів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Пацалюк Костянтин Григорович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2012. – 19 с.

Анотація. Уперше визначено соціально-педагогічні умови організації рекреаційної діяльності фізкультурно-оздоровчих боулінг-клубів, що включають оцінку політики клубного закладу та наявного рекреаційного попиту, формулювання мети і визначення конкретних завдань; планування роботи, втілення рекреаційних програм та заходів, оцінку ефективності запропонованих рекреаційних заходів; уперше розроблено, теоретично обґрунтовано і перевірено технологію рекреаційної діяльності фізкультурно-оздоровчих боулінг-клубів, яка ґрунтується на визначених ознаках і принципах та містить організаційний, змістовно-методичний та ціннісно-орієнтаційний компоненти, кожний з яких складається з трьох послідовних етапів.

Ключові слова: *фізкультурно-оздоровчі клуби, боулінг-клуби, рекреація, рекреаційна діяльність, соціально-педагогічні умови.*

Аннотація. Диссертационная работа посвящена организации рекреационной деятельности физкультурно-оздоровительных боулинг-клубов. Целью работы является определение социально-педагогических условий организации рекреационной деятельности физкультурно-оздоровительных боулинг клубов для оптимизации и дальнейшего усовершенствования клубной работы в Украине. Разработана, теоретически обоснована и проверена эффективность технологии рекреационной деятельности физкультурно-оздоровительных боулинг-клубов, которая основывается на определенных социально-педагогических условиях и содержит организационный, содержательно-методический та ценностно-ориентационный компоненты, каждый из которых состоит из трех этапов; определены социально-педагогические условия организации рекреационной деятельности физкультурно-оздоровительных боулинг-клубов, которые включают оценку политики клубного заведения, имеющийся рекреационный спрос, формулирование цели и определение конкретных задач; планирование работы, внедрение рекреационных программ и мероприятий, оценку эффективности предложенных рекреационных мероприятий.

Ключевые слова: *фізкультурно-оздоровительные клубы, боулинг-клубы, рекреація, рекреационная деятельность, социально-педагогические условия.*

Annotation. *Understanding of social and pedagogical factors that influence the choice of direction of recreational and health activities of the population and their efficiency is extended. Information is supplemented and extended on the content,*

forms of recreational activities in health and fitness clubs as well as on technology of programming of recreation and health activity of recreation centers. The data obtained can be effectively used in the practice of health and fitness clubs of various types.

Key words: *health and fitness clubs, bowling clubs, recreation, recreational activities, social and pedagogical conditions.*

537. Самсонова Е. П. Методика физкультурно-оздоровительных занятий фитнес-йогой для женщин 30–40 лет / Е. П. Самсонова // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 12. – С. 64.

Аннотація. *Результаты педагогического эксперимента выявили эффективность разработанной методики физкультурно-оздоровительных занятий фитнес-йогой, что подтверждается повышением показателей уровня здоровья, физической и функциональной подготовленности, снижением количества простудных заболеваний, а также улучшением настроения и самочувствия женщин 30-40 лет.*

Ключевые слова: *женщины, фитнес-йога, методика, физкультурно-оздоровительные занятия.*

Анотація. *Результати педагогічного експерименту виявили ефективність розробленої методики фізкультурно-оздоровчих занять фітнес-йогою, що підтверджується підвищенням показників рівня здоров'я, фізичної і функціональної підготовленості, зниженням кількості простудних захворювань, а також поліпшенням настрою і самопочуття жінок 30-40 років.*

Ключові слова: *жінки, фітнес-йога, методика, фізкультурно-оздоровчі заняття.*

Annotation. *The results of pedagogical experiment exposed efficiency of the developed method of athletic-health employments fitness-yoga, that is confirmed the increase of indexes of health level, to physical and functional preparedness, by the decline of amount of cold diseases, and also improvement of mood and samochustvya women 30-40 years.*

Key words: *woman, fitness-yogi, method, athletic-health employments.*

538. Селуянов В. Оздоровительная система ИЗОТОН / В. Селуянов // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнар. наук. конгр. – К., 2000. – С. 426.

Аннотація. *Представлены принципы оздоровительной физической подготовки.*

Ключевые слова: *принципы, методы, воздействия.*

Анотація. *Представлені принципи оздоровчої фізичної підготовки.*

Ключові слова: *принципи, методи, дії.*

Annotation. *Principles of health physical preparation are presented.*

Key words: *principles, methods, influences.*

539. Селуянов В. Н. Технология оздоровительной физической культуры / Селуянов В. Н. – [2-е изд.]. – М. : ТВТ Дивизион, 2009. – 192 с. – ISBN 978-5-98724-062-7.

Аннотація. В книзі приведені результати теоретичних досліджень, дозволивших пояснити хід оздоровчих процесів під час занять вже відомими видами вправ, а також розробити найбільш ефективні засоби і методи оздоровлення, які отримали назву як оздоровча система ІЗОТОН.

Ключевые слова: физические упражнения, средства и методы оздоровления, комплексы упражнений, инструкторы физической культуры.

Анотація. У книзі приведені результати теоретичних досліджень, що дозволили пояснити хід оздоровчих процесів під час занять вже відомими видами вправ, а також розробити найбільш ефективні засоби і методи оздоровлення, які отримали назву як оздоровча система ІЗОТОН.

Ключові слова: фізичні вправи, засоби і методи оздоровлення, комплекси вправ, інструктори фізичної культури.

Annotation. The results of theoretical researches, allowing to explain motion of health processes at employments already by the known types of exercises are resulted in a book, and also to develop the most effective facilities and methods making which got the name as a health system IZOTON healthy.

Key words: physical exercises, facilities and methods of making healthy, complexes of exercises, instructors of physical culture.

540. Селуянов В. Н. Технология оздоровительной физической культуры / Селуянов В. Н. – М. : СпортАкадемПресс, 2001. – 172 с. – (Б-ка журнала „Аэробика”).

Аннотація. В книзі приведені результати теоретичних досліджень, дозволивших пояснити хід оздоровчих процесів під час занять вже відомими видами вправ, а також розробити найбільш ефективні засоби і методи оздоровлення, які отримали назву як оздоровча система ІЗОТОН.

Ключевые слова: физические упражнения, средства и методы оздоровления, комплексы упражнений, инструкторы физической культуры.

Анотація. У книзі приведені результати теоретичних досліджень, що дозволили пояснити хід оздоровчих процесів під час занять вже відомими видами вправ, а також розробити найбільш ефективні засоби і методи оздоровлення, які отримали назву як оздоровча система ІЗОТОН.

Ключові слова: фізичні вправи, засоби і методи оздоровлення, комплекси

Annotation. The results of theoretical researches, allowing to explain motion of health processes at employments already by the known types of exercises are resulted in a book, and also to develop the most effective facilities and methods making which got the name as a health system IZOTON healthy.

Key words: physical exercises, facilities and methods of making healthy, complexes of exercises, instructors of physical culture.

541. Степанова І. В. Шляхи використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій в системі підготовки кадрів із фізичного виховання / І. В. Степанова // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – К., 2010. – С. 742.

Анотація. Післядипломна професійна освіта забезпечує безперервний професійний розвиток педагогів, опанування ними сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій.

Ключові слова: сучасні технології, система підготовки кадрів.

Аннотация. Последипломное профессиональное образование обеспечивает непрерывное профессиональное развитие педагогов, овладения ими современных физкультурно-оздоровительных технологий.

Ключевые слова: современные технологии, система подготовки кадров.

Annotation. Poslediplomnoe trade education is provided by continuous professional development of teachers, captures by them modern athletic-health technologies.

Key words: modern technologies, system of training of personnels.

542. Твердохліб О. Дослідження тенденцій використання оздоровчих технологій психосоматичних систем різних культур у рекреаційній галузі / Олена Твердохліб, Ольга Пелипейко, Вікторія Хом'якова // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 34–38.

Анотація. Психосоматичні оздоровчі технології посідають значне місце у програмах сучасних рекреаційно-туристичних заходів України, у рамках етно-культурних фестивалів.

Ключові слова: оздоровчі технології, культура, організація відпочинку.

Аннотация. Фестивали, программы которые исследованы, позволили внедрить альтернативные способы организации отдыха разных слоев населения, возродить и интегрировать в современный мир разнообразные этнические традиции, в том числе и психосоматические оздоровительные технологии.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, системы.

Annotation. Festivals, programs which are investigational, allowed to inculcate the alternative methods of organization of rest of different layers of population, revive and integrate in the modern world various ethnic traditions, including psychosomatic health technologies.

Key words: health technologies, systems.

543. Тиунова О. В. Научно-методические основы создания и реализации новых физкультурно-оздоровительных технологий / Тиунова О. В. // Оптимізація процесу фізичного виховання в системі освіти : матеріали Всеукр. наук. конф. – К. ; Т., 1997. – С. 142 – 145.

Аннотация. Предлагаемый алгоритм классификации одновременно позволяет дать развернутую и, главное, однозначную количественную характеристику любому методу развития физических качеств.

Использование такой классификации физических нагрузок позволит систематизировать огромное разнообразие практических методик, дать развернутую и однозначную характеристику любому методу развития двигательных качеств и приблизит возможность компьютерного моделирования тренировочного процесса.

Ключевые слова: методические основы, технологии, классификация.

Анотація. *Пропонований алгоритм класифікації одночасно дозволяє дати розгорнену і, головне, однозначну кількісну характеристику будь-якого методу розвитку фізичних якостей. Використання такої класифікації фізичних навантажень дозволить систематизувати величезну різноманітність практичних методик, дати розгорнену і однозначну характеристику будь-якому методу розвитку рухових якостей і наблизить можливість комп'ютерного моделювання тренувального процесу.*

Ключові слова: методичні основи, технології, класифікація.

Annotation. *The offered algorithm of classification simultaneously allows to give unfolded and, mainly, synonymous quantitative description to any method of development of physical qualities. The use of such classification of the physical loadings will allow to systematize the enormous variety of practical methods, give the unfolded and synonymous description any method of development of motive qualities and will approach possibility of computer design of training process.*

Key words: *methodical bases, technologies, classification.*

544. Чеховська Л. *Аспекти технології управління персоналом у фізкультурно-оздоровчих організаціях / Любов Чеховська // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2001. – Вип. 5, т. 1. – С. 185 – 188.*

Анотація. *Стаття присвячена управлінню персоналами у фізкультурних організаціях. Дослідження включає аспекти технології управління персоналом.*

Ключові слова: *управління персоналом, технологія, оздоровчі організації.*

Аннотація. *Статья посвящена управлению персоналами в физкультурных организациях. Исследование включает аспекты технологии управления персоналом.*

Ключевые слова: *управление персоналом, технология, оздоровительные организации.*

Annotation. *The article is devoted to the management of the personals in the physical culture organizations. The research includes main constituents of the personal management.*

Key words: *management, technology, health organizations, a personnel.*

545. Чеховська Л. *Вплив оздоровчих технологій на захворюваність студентів-легкоатлетів ЛДІФК / Чеховська Л., Серьогіна О. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 2006. – С. 98 – 99.*

Анотація. З метою вивчення впливу оздоровчих технологій, під якими слід розуміти сукупність знань про способи і засоби проведення фізкультурно-оздоровчих процесів, було запропоновано студентам експериментальної групи здійснювати наступні заходи: туристичні мандрівки щотижня, дотримуватися порад щодо харчування дієтологів Джеймса та Пітера Д'адамо та самомасаж нижніх кінцівок. У результаті встановлено, що використання засобів оздоровчих технологій позитивно вплинуло на показники здоров'я студентів-легкоатлетів.

Ключові слова: оздоровчі технології, захворювання, студенти-спортсмени.

Аннотация. С целью изучения влияния оздоровительных технологий, под которыми следует понимать совокупность знаний о способах и средствах проведения физкультурно-оздоровительных процессов, было предложено студентам экспериментальной группы осуществлять следующие мероприятия: туристические путешествия еженедельно, придерживаться советов относительно питания диетологов Джеймса и Питера Д'адамо и самомассажа нижних конечностей. В результате установлено, что использование средств оздоровительных технологий положительно повлияло на показатели здоровья студентов-легкоатлетов.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, заболевания, студенты-спортсмены.

Annotation. With the purpose of study of influencing of health technologies under which it is necessary to understand the aggregate of knowledges about methods and facilities of conducting of athletic-health processes, it was offered to by us the students of experimental group to carry out the followings measures: tourist trips weekly, to adhere to advices in relation to the feed of dietitians of James and Peter of D'adamo and selfmassage of lower extremities. It is set as a result, that the use of facilities of health technologies positively influenced on the indexes of health of students-athletes.

Key words: health technologies, diseases, students-sportsmen.

фізкультурно-оздоровчі програми

546. Березовський А. Уніфіковані оздоровчі рухові програми самостійних занять фізичною культурою і спортом – як одна із нових форм планування процесу фізичного виховання / Анатолій Березовський, Ніна Сахно // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2004. – Вип. 5. – С. 30–35.

Анотація. Авторами розроблена нова форма оздоровчої програми самостійних занять фізичною культурою і спортом, яка може складатися з 16-20 структурних показників: назви вправ, вірогідні помилки, що допускаються при їх виконанні, рекомендації і вправи для виправлення помилок, цикли, дні і кількість занять на тиждень, методи регулювання навантажень за об'ємом: вага, час, кількість вправ, довжина дистанції,

висота та ін., кількість повторів: серій, вправ; інтенсивності навантаження тощо.

Ключові слова: рухові програми, здоров'я, планування, фізичне виховання.

Аннотація. Авторами розроблена нова форма оздоровительной программы самостоятельных занятий физической культурой и спортом, которая может состоять из 16-20 структурных показателей: названия упражнений, достоверные ошибки, которые допускаются при их выполнении, рекомендации и упражнения для исправления ошибок, циклы, дни и количество занятий на неделю, методы регуляции нагрузок по объему: вес, время, количество упражнений, длина дистанции, высота и др., количество повторов: серий, упражнений; интенсивности нагрузки и др.

Ключевые слова: двигательные программы, здоровье, планирование, физическое воспитание.

Annotation. Authors are develop the new form of the health program of independent employments by a physical culture and sport, which can consist of 16-20 structural indexes: names of exercises, reliable errors which are assumed at their implementation, recommendation and exercise for the correction of errors, cycles, days and amount of employments for a week, methods of adjusting of loadings on volume: weight, time, amount of exercises, length of distance, height and other, amount of repetitions: series, exercises; intensities of loading.

Key words: motive programs, health, planning, physical education.

547. Взаємозв'язок валеологічної та рекреаційної інформації – новий рівень науки про здоров'я / Г. Б. Сафронова, А. В. Магльований, Г. Д. Галайтатий [та ін.] // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали регіон. наук.–практ. конф. – Л., 1998. – С. 80.

Анотація. Складені комп'ютерні діагностичні програми для частини інформації з метою автоматизованої оцінки рівня здоров'я здорових людей, прогнозування його розвитку в різних умовах зовнішнього середовища та рекомендацій з його збереження та покращення.

Ключові слова: валеологія, рекреація, інформація.

Аннотація. Составлены компьютерные диагностические программы для части информации с целью автоматизированной оценки уровня здоровья здоровых людей, прогнозирования его развития в различных условиях внешней среды и рекомендаций по его сохранению и улучшению.

Ключевые слова: валеология, рекреация, информация.

Annotation. The computer diagnostic programs are made for part of information with the purpose of the automated estimation of health of healthy people level, prognostication of his development under various conditions of external environment and recommendations, on his maintainance and improvement.

Key words: valeology, recreation, information.

548. Гаврилов Д. Н. Использование комплексных программ оздоровительной физической культуры / Гаврилов Д. Н., Утенко В. Н. // Совершенствование подготовки спортсменов и развития массовой

физической культуры : материалы науч.-практ. конф. – Челябинск, 1989. – С. 132 – 133.

Аннотация. Применялся комплексный подход к формированию физкультурно-оздоровительных индивидуальных и групповых программ с использованием традиционных средств оздоровительной физической культуры, различных форм закаливания, элементов психорегуляции и формирования разнообразных навыков здорового образа жизни.

Ключевые слова: комплексная программа, оздоровительная физическая культура.

Анотація. Застосовувався комплексний підхід до формування фізкультурно-оздоровчих індивідуальних і групових програм з використанням традиційних засобів оздоровчої фізичної культури, різних форм загартовування, елементів психорегуляції і формування різноманітних навиків здорового способу життя.

Ключові слова: комплексна програма, оздоровча фізична культура.

Annotation. Complex approach was used to forming athletic-health individual and groups, programs with the use of traditional facilities of health physical culture, different forms of making healthy, elements of to the psychological adjusting and formings of various skills of healthy way of life. Combination of the scalene affecting organism and psyche of gettings not simply added up busy, but strengthens effectiveness of every component and the same promotes a general health effect.

Key words: complex program, health physical culture.

549. Грибовська І. Б. Оздоровча програма з фізичного виховання для вчителів фізичної культури / І. Б. Грибовська, М. В. Данилевич //Новітні медико-педагогічні технології зміцнення здоров'я учнівської молоді : навч.-метод. посіб. для учителів фіз. культури. – Л., 2003. – С. 4–13.

Анотація. Представлено програму формування у школярів інтересу до занять фізичною культурою та рекомендації для вчителів фізичної культури.

Ключові слова: оздоровча програма, фізичне виховання, вчителі фізичної культури.

Аннотация. Представлена программа формирования у школьников интереса к занятиям физической культурой и рекомендации для учителей физической культуры.

Ключевые слова: оздоровительная программа, физическое воспитание, учителя физической культуры.

Annotation. The program of forming at the schoolboys of interest is presented to employments by a physical culture and to recommendation for the teachers of physical culture.

Key words: health program, physical education, teachers of physical culture.

550. Деякі актуальні аспекти формування фізкультурно-оздоровчих програм / Мазуренко Ю.С., Шевчук І. Й., Дрозд О. В. [та ін.] // Проблеми

активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали регіон. наук.-практ. конф. – Л., 1998. – С. 25–27.

Анотація. Програмування в оздоровчій фізичній культурі передбачає підбір раціональних параметрів оздоровлення (засобів і методів фізичної культури), вивчення оптимального їх використання (послідовність, комплексність) на різних етапах фізичного виховання відповідно з його метою і завданням для людей конкретного віку, статі, рівня фізичного стану, здоров'я та тренуваності організму.

Ключові слова: оздоровча програма, фізична культура, раціональні параметри.

Аннотація. Программирование в оздоровительной физической культуре предусматривает подбор рациональных параметров оздоровления (средств и методов физической культуры), изучения оптимального их использования (последовательность, комплексность) на разных этапах физического воспитания в соответствии с его целью и заданием для людей конкретного возраста, пола, уровня физического состояния, здоровья и тренированности организма.

Ключевые слова: оздоровительная программа, физическая культура, рациональные параметры.

Annotation. Programming in a health physical culture foresees the selection of rational parameters of making (facilities and methods of physical culture) healthy, studies of their optimum use (sequence, complexity) on the different stages of physical education in accordance with his purpose and task for the people of concrete age, floor, level of bodily condition, health and trained of organism.

Key words: health program, physical culture, rational parameters.

551. Жданова О. М. Оздоровча програма для батьків з фізичного виховання у сім'ї / О. М. Жданова, М. В. Данилевич // Новітні медико-педагогічні технології зміцнення здоров'я учнівської молоді : навч.-метод. посіб. для учителів фіз. культури. – Л., 2003. – С. 14–32.

Анотація. Представлена оздоровча програма з фізичного виховання, поради вихователям і учителям, батькам.

Ключові слова: оздоровча програма, батьки, фізичне виховання, сім'я.

Аннотація. Представлена оздоровительная программа по физическому воспитанию, советы воспитателям и учителям, родителям.

Ключевые слова: оздоровительная программа, родители, физическое воспитание, семья.

Annotation. The health program is presented from physical education, advices to the educators and teachers, parents.

Key words: health program, parents, physical education, family.

552. К проблеме разработки и реализации спортивно-оздоровительной программы "Президентские состязания" // Теория и практика физической культуры. – 1997. – № 1. – С. 61 – 62.

Аннотация. Предлагаемый программой шанс создания нового массового детского физкультурно-спортивного движения представляется весьма перспективным, поскольку предопределяет реальную возможность новой организации процесса патриотического воспитания молодого поколения на основе деятельностного участия каждого в решении важной общенародной и в то же время индивидуально привлекательной задачи овладения правилами и навыками здорового стиля жизни.

Ключевые слова: программа, здоровье, разработка, реализация.

Анотація. Запропонований програмою шанс створення нового масового дитячого фізкультурно-спортивного руху видається значно перспективним, оскільки зумовлює реальну можливість нової організації процесу патріотичного виховання молодого покоління на основі діяльнісної участі кожного у вирішенні важливого загальнонародного і в той же час індивідуального привабливого завдання оволодіння правилами і навичками здорового способу життя.

Ключові слова: програма, здоров'я, розробка, реалізація.

Annotation. The chance of creation of new mass child's athletic-sporting motion offered Program appears very perspective, as predetermines the real possibility of new organization of process of patriotic education of the young generation on the basis of deyatel'nostnogo participation each in a decision important national and at the same time individual attractive task of capture rules and skills of healthy lifestyle.

Key words: program, health, development, realization.

553. Кулыгин С. Б. Эффективность использования оздоровительной программы занятий с силовой направленностью в условиях учреждения санаторного типа / Кулыгин С. Б. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2001. – № 16. – С. 54 – 57.

Аннотация. В условиях санатория изучена эффективность использования оздоровительной программы с силовой направленностью у 11-летних мальчиков из зон радиологического контроля, находящихся на реабилитации. Установлено положительное влияние разработанной программы на физическую подготовленность, функциональное состояние и уровень физического здоровья подростков.

Ключевые слова: оздоровительная программа, подростки, радиация.

Анотація. В умовах санаторію була вивчена ефективність використання оздоровчої програми з силовою направленістю у 11-річних хлопчиків із зон радіологічного контролю, які знаходяться на реабілітації. Виявлено позитивний вплив розробленої програми на фізичну підготовленість, функціональний стан та рівень фізичного здоров'я підлітків.

Ключові слова: оздоровча програма, підлітки, радіація.

Annotation. In conditions of establishment of a sanatorium type. In conditions of sanatorium the efficiency of use of the improving program with a power orientation at the 11-year's boys from zones of the radiologic control which is

taking place on rehabilitation is investigated. The positive influence of the developed program on physical preparation, functional status and level of physical health of the teenagers is established.

Key words: *the improving program, teenagers, radiation.*

554. Суббота Ю. В. Оздоровчі рухові програми самостійних занять фізичною культурою і спортом : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. В. Суббота. – К. : Кондор, 2007. – 164 с. – ISBN-966-351-154-0.

Анотація. *Посібник призначений для людей, що самостійно займаються фізичною культурою і спортом. У ньому розкрито значення різноманітних форм індивідуальних і самостійних занять фізичними вправами, завдання, які вони вирішують з фізичного виховання; пропонуються методики індивідуальних побутових програм забезпечення дієздатності не тільки в період навчання у навчальному закладі, а і в різні вікові періоди життя фахівця вищої кваліфікації, наведені прийоми самоконтролю та інші.*

Ключові слова: *оздоровчі рухові програми, заняття фізичною культурою, спортом, самоконтроль.*

Аннотация. *Пособие предназначено для людей, которые самостоятельно занимаются физической культурой и спортом. Раскрыто значение разнообразных форм индивидуальных и самостоятельных занятий физическими упражнениями, задания, какие они решают по физическому воспитанию, предлагаются методики индивидуальных бытовых программ обеспечения дееспособности не только в период учебы в учебном заведении, но и в разные возрастные периоды жизни специалиста высшей квалификации; приведены приемы самоконтроля и другие.*

Ключевые слова: *оздоровительные двигательные программы, занятия физической культурой, спортом, самоконтроль.*

Annotation. *A manual is intended for people which are independently engaged in a physical culture and sport. In him the value of various forms of individual and independent employments is exposed by physical exercises, tasks, what they decide on physical education, the methods of the individual domestic programs of providing of capability are offered not only in the period of studies in educational establishment but also in different age-old periods of life of specialist of higher qualification, resulted receptions of self-control.*

Key words: *health motive programs, engaged in a physical culture, by sport, self-control.*

555. Тиунова О. Принципиальные основы разработки физкультурно-оздоровительных программ / Тиунова О. // Человек в мире спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С. 556 – 557.

Аннотация. *Результаты экспериментальных исследований дают некоторые предварительные ответы на принципиальные вопросы построения и организации физкультурно-оздоровительных тренировок комплексного характера.*

Ключевые слова: программы, исследования, оздоровительная тренировка.

Анотація. Результати експериментальних досліджень дають деякі попередні відповіді на принципові питання побудови і організації фізкультурно-оздоровчих тренувань комплексного характеру.

Ключові слова: програми, дослідження, оздоровче тренування.

Annotation. The results of experimental researches are given by some preliminary answers to the of principles questions of construction and organization of the athletic-health trainings of complex character.

Key words: programs, researches, health training.

Оздоровче тренування

556. Акопян Е. Особенности построения оздоровительной тренировки в процессе многолетних занятий на этапе поддержания кондиции / Акопян Е. // Wychowanie fizyczne i sport : kwartalnik. – 2002. – Т. 46, supl. 1, cz. 2. – S. 213– 214.

Анотація. Результати многолетних исследований женщин 50-70 лет, занимающихся в группе здоровья, свидетельствуют о положительных сдвигах в динамике физической подготовленности и функционального состояния в возрастной группе 50-60 лет и стабилизации уровня здоровья у женщин старше 60 лет. Примененный комплексный подход позволяет наиболее рационально построить тренировочное занятие, повысить его эффективность, обеспечить благоприятный фон.

Ключевые слова: оздоровительная тренировка, занятие, динамика физической подготовленности.

Анотація. Результати багаторічних досліджень жінок 50-70 років, що займаються в групі здоров'я, свідчать про позитивні зрушення в динаміці фізичної підготовленості і функціонального стану у віковій групі 50-60 років і стабілізації рівня здоров'я у жінок старше за 60 років. Застосований комплексний підхід дозволяє найраціональніше побудувати тренувальне заняття, підвищити його ефективність, забезпечити сприятливий фон.

Ключові слова: оздоровче тренування, заняття, динаміка фізичної підготовленості.

Annotation. The results of long-term researches of women of 50-70-ti years, gettings busy in the group of health, testify to the positive changes in the dynamics of physical preparedness and functional consisting of age group 50-60 years and stabilizing of health level at women more senior than 60-ti years. The applied complex approach allows most rationally to build training employment, promote his efficiency, provide a favourable background.

Key words: health training, employment, dynamics of physical preparedness.

557. Апанасенко Г. Регламентация оздоровительной тренировки, или в чем неправ Паффенбаргер? / Г. Апанасенко, Л. Иващенко // Человек в мире

спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С . 539–540.

Аннотація. Описаны два принципа дозирования нагрузки в оздоровительной тренировке.

Ключевые слова: оздоровительная тренировка, регламент, принципы.

Анотація. Описані два принципа дозування навантаження в оздоровчому тренуванні.

Ключові слова: оздоровче тренування, регламент, принципи.

Annotation. Two principles of dosage of loading are described in the health training.

Key words: health training, regulation, principles.

558. Балашов Д. Експериментальна перевірка ефективності дії обмеженого комплексу засобів для самостійного оздоровчого тренування майбутніх вчителів / Дмитро Балашов, Ігор Верблюдов // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2009. – Вип. 13, т. 4. – С. 11 – 18.

Анотація. У роботі висвітлюються дані проведеного педагогічного експерименту, які свідчать про те, що реалізація розроблених методик використання обмеженого комплексу засобів при самостійному оздоровчому тренуванні студентів педагогічного вузу сприяли зростанню показників на гнучкість при виконанні державних тестів та покращенню їх функціонального стану.

Ключові слова: обмежений комплекс, засоби, оздоровче, тренування, студенти, педвузи.

Аннотація. В работе освещаются данные проведенного педагогического эксперимента, которые свидетельствуют о том, что реализация разработанных методик использования ограниченного комплекса средств при самостоятельной оздоровительной тренировке способствовали увеличению показателей на гибкость при выполнении государственных тестов и улучшению их функционального состояния.

Ключевые слова: ограниченный комплекс, средства, оздоровительная, тренировка, студенты, педвузы.

Annotation. The article presents the results of pedagogical experiment which testify the efficiency of the restricted complex of measures for self-development training of pedagogical higher school students. Increase of indicators of flexibility after state tests implementation and improvement of their functional condition was observed.

Key words: restricted complex, measures, health-improving, training, students, pedagogical universities.

559. Белов В. И. Определение уровня здоровья и оптимальной физической нагрузки у занимающихся оздоровительной тренировкой / Белов В. И. // Теория и практика физической культуры. – 1989. – № 3. – С. 6 – 9.

Аннотация. Предлагаемый расчет оптимальной физической нагрузки может применяться на занятиях как с различной направленностью тренировочных средств в недельном цикле, так и при включении в недельный цикл однонаправленных средств (например, на выносливость: ходьба, бег, плавание, лыжный спорт и др.).

Ключевые слова: уровень здоровья, физические нагрузки, оздоровительная тренировка.

Анотація. Запропонований розрахунок оптимального фізичного навантаження може застосовуватися на заняттях як з різною спрямованістю тренувальних засобів в тижневому циклі, так і при включенні в тижневий цикл однонаправлених засобів (наприклад, на витривалість: ходьба, біг, плавання, лижний спорт і ін.).

Ключові слова: рівень здоров'я, фізичні навантаження, оздоровче тренування.

Annotation. The offered calculation of the optimum physical loading can be used on reading both with the different orientation of trainings, facilities in the a week loop [5] and at plugging in the a week cycle of one-way facilities (for example, on endurance: walking, at run, swimming, ski sport and other).

Key words: health level, physical loadings, health training.

560. Бухвал А. В. Оздоровче фізичне тренування як ефективний засіб проти ожиріння / Бухвал А. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2008. – № 7. – С. 22 – 24.

Анотація. У статті розкрито проблему ожиріння у жінок середнього віку. Розроблено й експериментально перевірено методика оздоровчого тренування, яка містить силові вправи та окремі тонізуючі чинники. Першочерговим завданням лікування і профілактики ожиріння є стимуляція природних механізмів саморегуляції надходження і витрати енергії. Найкращим засобом для цього є розробка спеціальних програм фізичних навантажень, як елемента комплексної фізичної реабілітації.

Ключові слова: ожиріння, методика, ходьба, біг, аеробіка, вправи, тренування, жінки.

Аннотация. В статье раскрыта проблема ожирения у женщин среднего возраста. Разработана и экспериментально проверена методика оздоровительной тренировки, которая содержит силовые упражнения и отдельные тонизирующие факторы. Первоочередной задачей лечения и профилактики ожирения является стимуляция естественных механизмов саморегуляции поступления и затраты энергии. Наилучшим средством для этого является разработка специальных программ физических нагрузок, как элемента комплексной физической реабилитации.

Ключевые слова: ожирение, методика, упражнения, ходьба, бег, аэробика, тренировки, женщины.

Annotation. In the article the problem of obesity at the women of middle ages is exposed. It is developed the method of health training which contains power

exercises and separate restorative factors that are experimentally tested. Priority of treatment and prophylactics of obesity is the stimulation of natural self-regulation mechanisms of entering and expenditure of energy. The best means for this purpose is development of special programs of exercise stresses, as device of complex physical aftertreatment.

Key words: *obesity, method, exercises, walking, at run, aerobika, training, women.*

561. Ванджура В. Методичні рекомендації для початківців оздоровчих тренувань / Ванджура В. // Фізичне виховання в школі. – 2002. – № 3. – С. 26 - 29.

Анотація. *Представлені рекомендації щодо програм тренувань і оптимальних навантажень.*

Ключові слова: *рекомендації, тренування, навантаження.*

Аннотация. *Представлены рекомендации относительно программ тренировок и оптимальных нагрузок.*

Ключевые слова: *рекомендации, тренировки, нагрузки.*

Annotation. *Presented recommendations in relation to the programs of trainings and optimum loadings.*

Key words: *recommendations, trainings, loadings.*

562. Виру А. А. Аэробные упражнения / Виру А. А., Юримяз Т. А., Смирнова Т. А. – М. : Физкультура и спорт, 1988. – 142 с. : ил.

Аннотация. *Все большую популярность у любителей физкультуры завоевывают бег и бег трусцой, ходьба, ритмическая гимнастика и другие аэробные упражнения, способствующие оздоровлению. В книге на основе собственных многолетних исследований и литературных данных авторы раскрывают физиологический механизм оздоровительного влияния аэробных упражнений на организм, приводят научные основы методики их использования для укрепления здоровья, дают советы, как правильно построить занятия и дозировать нагрузку.*

Ключевые слова: *упражнения, ходьба, организм.*

Анотація. *Все більшу популярність у любителів фізкультури завойовують біг і біг підтюпцем, ходьба, ритмічна гімнастика і інші аеробні вправи, які сприяють оздоровленню. У книзі на основі власних багаторічних досліджень і літературних даних автори розкривають фізіологічний механізм оздоровчого впливу аеробних вправ на організм, приводять наукові основи методики їх використання для зміцнення здоров'я, дають поради, як правильно побудувати заняття і дозувати навантаження.*

Ключові слова: *вправи, ходьба, організм.*

Annotation. *All at the amateurs of physical education conquer large popularity at run and at run a jog-trot, walking, rhythmic gymnastics and other aerobic exercises, cooperant making healthy. In a book on the basis of own long-term researches and literary information authors expose the physiological mechanism of the health influencing of aerobic exercises on an organism, scientific bases of method of their*

use lead for strengthening of health, give advices, as correctly to build employments and measure out loading.

Key words: *exercises, walking, organism.*

563. Гриненко М. Ф. Сколько же надо двигаться? / Гриненко М. Ф., Ефимова Т. Я. – М. : Знание, 1985. – 64 с. : ил. – (Новое в жизни, науке, технике. Серия „Физкультура и спорт” № 2).

Аннотация. *В брошюре рассказывается о поиске нормы двигательной активности, описываются отечественные и зарубежные системы оздоровительной физической тренировки. Предлагается методика самостоятельных занятий физическими упражнениями с учетом трудовой деятельности, возраста, пола.*

Ключевые слова: *двигательная активность, система здоровья, методика занятий физическими упражнениями.*

Анотація. *У брошурі розповідається про пошук норми рухової активності, описані вітчизняні і зарубіжні системи оздоровчого фізичного тренування. Пропонується методика самостійних занять фізичними вправами з урахуванням трудової діяльності, віку, статі.*

Ключові слова: *рухова активність, система здоров'я, методика занять фізичними вправами.*

Annotation. *In a brochure told about the search of norm of motive activity, the domestic and foreign systems of the health physical training are described . The method of independent employments is offered by physical exercises taking into account labour activity, age, floor.*

Key words: *motive activity, system of health, method of employments by physical exercises.*

564. Динейка К. В. Движение, дыхание, психофизическая тренировка / Динейка К. В. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 64 с. : ил.

Аннотация. *Психофизическая тренировка оптимально сочетает достижения лечебной физкультуры, психотерапии и гигиены. Автор, основываясь на большом практическом опыте, приводит 10 уроков психофизической тренировки, целью которых является сохранение и укрепление здоровья.*

Ключевые слова: *движение, дыхание, тренировка.*

Анотація. *Психофізичне тренування оптимально поєднує досягнення лікувальної фізкультури, психотерапії і гігієни. Автор, ґрунтуючись на великому практичному досвіді, приводить 10 уроків психофізичного тренування, метою яких є збереження і зміцнення здоров'я.*

Ключові слова: *рух, дихання, тренування.*

Annotation. *The psychological physical training combines achieving medical physical education, psychotherapy and hygiene optimum. An author, based on*

large practical experience, brings 10 lessons over of the psychological physical training, the purpose of which is saving and strengthening of health.

Key words: *motion, breathing, training.*

565. Жбанков О. В. Рекреативная технология как средство повышения эффективности оздоровительной тренировки / Жбанков О. В. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 565.

Аннотація. *Полученные результаты позволяют рекомендовать применение электроэффлювиальной люстры как средства поддержания и коррекции адаптированности студентов в ходе учебного семестра.*

Ключевые слова: *технология, оздоровительная тренировка, рекреация.*

Анотація. *Отримані результати дозволяють рекомендувати застосування електроэфлювіальної люстри як засобу підтримки і корекції адаптованості студентів у навчальному семестрі.*

Ключові слова: *технологія, оздоровче тренування, рекреація.*

Annotation. *The got results allow to recommend application of electric efflyuvial chandelier as facilities of maintenance and correction of adaptations students during an educational semester.*

Key words: *technology, health training, rekreation.*

566. Клемба А. О. Навантаження в оздоровчому тренуванні на лижах / Клемба А. О., Любіжанін Ю. Г. // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези доп. конф. – Л., 1995. – С. 18.

Анотація. *Оздоровче тренування на лижах є раціональним засобом рухової активності, яка дозволяє в найкращий спосіб сформувати необхідні в житті рухові уміння і навички, забезпечити спрямований розвиток важливих фізичних якостей, оптимізувати стан здоров'я і працездатності.*

Ключові слова: *навантаження, лижі, тренування.*

Аннотація. *Оздоровительная тренировка на лыжах является рациональным средством двигательной активности, которая позволяет в наилучший способ сформировать необходимые в жизни двигательные умения и навыки, обеспечить направленное развитие важных физических качеств, оптимизировать состояние здоровья и работоспособности.*

Ключевые слова: *нагрузка, лыжи, тренировки.*

Annotation. *Health training ski is the rational mean of motive activity, which allows in the best method to form necessary in life motive abilities and skills, provide the directed development of important physical qualities, optimize the state of zdorov"ya and capacity.*

Key words: *loading, ski, trainings.*

567. Крамаренко А. В. Методика оздоровительной тренировки мужчин зрелого возраста с преимущественным использованием игровых средств : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика

физического воспитания и спортивной тренировки” / Крамаренко Андрей Владимирович ; ОГИФК .– Омск, 1989. – 19 с.

Аннотация. Впервые определены методические особенности применения наиболее распространенных игровых средств с мячом командных спортивных игр (волейбола, футбола, баскетбола) в физкультурно-оздоровительных занятиях с мужским контингентом. Разработана методика оздоровительной тренировки мужчин зрелого возраста с преимущественным использованием игровых средств с мячом. Показана положительная динамика показателей здоровья, физического развития, функциональных возможностей и физической подготовленности под влиянием занятий по разработанной методике у мужчин зрелого возраста, проживающих в Приамурье.

Ключевые слова: тренировка, мужчины, методика, игровые средства с мячом, командные спортивные игры.

Анотація. Уперше визначені методичні особливості застосування найбільш поширених ігрових засобів з м'ячем командних спортивних ігор (волейболу, футболу, баскетболу) в фізкультурно-оздоровчих заняттях з чоловічим контингентом. Розроблена методика оздоровчого тренування чоловіків зрілого віку з переважним використанням ігрових засобів з м'ячем. Показана позитивна динаміка показників здоров'я, фізичного розвитку, функціональних можливостей і фізичних показників здоров'я, фізичного розвитку, функціональних можливостей і фізичної підготовленості під впливом занять за розробленою методикою у чоловіків зрілого віку, що проживають в Приамур'ї.

Ключові слова: тренування, чоловіки, методика, ігрові засоби з м'ячем, командні спортивні ігри.

Annotation. The methodical features of application of the most widespread playing facilities are first certain with a ball from command sporting games (volley-ball, football, basket-ball) in the athletic-health reading with a masculine contingent. The method of the health training of men of mature age is developed with the primary use of playing facilities with a ball. The positive dynamics of indexes of health is rotined, physical development, functional possibilities and physical ndexes of health, physical development, functional possibilities and physical preparedness under influence of employments on the developed method for the men of mature age, resident in Priamur'e.

Key words: training, men, method, playing facilities with a ball, komandne sporting games.

568. Лядська О. Ю. Організаційно-методичні основи оздоровчого тренування з фітболом жінок першого зрілого віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Лядська Ольга Юріївна ; Дніпроп. держ. ін-т фіз. культури і спорту. – Д., 2011. – 20 с.

Анотація. Визначено організаційно-методичні основи оздоровчого тренування з фітболом для жінок першого зрілого віку, які передбачають

врахування мотиваційних пріоритетів при складанні програми оздоровчих занять з фітболом; особливості планування змісту занять в залежності від рівня фізичного стану; раціональні параметри фізичних навантажень та пульсових режимів; організаційну структуру побудови занять; систему оперативного контролю за фізичним станом; розроблено комп'ютерне забезпечення фізкультурно-оздоровчих занять з жінками першого зрілого віку для диференціювання фізичного навантаження на заняттях з використанням фітболу.

Ключові слова: фітбол, комп'ютерна програма, організаційно-методичні основи, перший зрілий вік, соматичне здоров'я, фізичний розвиток, фізична підготовленість, фізкультурно-оздоровчі заняття.

Аннотація. Диссертационная работа посвящена научному обоснованию организационно-методических основ оздоровительной тренировки с фитболом для повышения физического состояния женщин первого зрелого возраста. Целью исследования стало определение организационно-методических основ и экспериментальное обоснование содержания оздоровительных тренировок женщин первого зрелого возраста с использованием фитбола для коррекции их телосложения, повышения уровня здоровья и физической подготовленности.

Ключевые слова: фитбол, компьютерная программа, организационно-методические основы, первый зрелый возраст, соматическое здоровье, физическое развитие, физическая подготовленность, физкультурно-оздоровительные занятия.

Annotation. The paper defines organizational and methodical grounds of the health-improving training with the fitball of the first mature aged women, which allows using proper methods of organization of physical education and training methodology, to distribute participants into typological groups, to define rational parameters of physical load for women in accordance with the fitness level. All these issues considerably increase the effectiveness of taking-up fitness. The substance of health-improving exercises with fitball, oriented onto women's posture correction, increasing of health and physical fitness are experimentally approved. The author worked out the computer program of supply health-improving trainings with the first mature aged women for differentiation physical load on fitball trainings and providing the operational control over women's physical state.

Key words: fitball, computer program, organizational and methodical bases, first mature age, physical health, physical development, physical preparedness, physical and health improvement activity.

569. Мильнер Е. Г. Оздоровительная тренировка: от теории к практике / Мильнер Е. Г. // Теория и практика физической культуры. – 1991. – № 4. – С. 54 – 59.

Аннотація. В книге обобщаются современные данные отечественной и зарубежной литературы о роли оздоровительной физической культуры в

профілактике сердечно-сосудистых заболеваний и укреплении здоровья.

Ключевые слова: методика, оздоровительная работа, программа.

Анотація. У книзі узагальнюються сучасні дані вітчизняної і зарубіжної літератури про роль оздоровчої фізичної культури в профілактиці серцево-судинних захворювань і зміцненні здоров'я.

Ключові слова: методика, оздоровча робота, програма.

Annotation. In a book modern information of domestic and foreign literature is summarized about the role of health physical culture in the prophylaxis of cardiac vascular diseases and strengthening of health.

Key words: method, health work, program.

570. Міхеєнко О. Оздоровче фізичне тренування та шляхи підвищення його ефективності / Міхеєнко О. // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2002. – Вип. 6, т. 1. – С. 317 – 320.

Анотація. У статті розглянуто головні принципи санітарної фізкультури і умови її ефективності з використанням вправ різної спрямованості.

Ключові слова: фізичне тренування, ефективність, вправи.

Аннотация. В статье рассмотрены главные принципы санитарной физкультуры и условия ее эффективности, используя упражнения различной направленности.

Ключевые слова: физическая тренировка, эффективность, упражнения.

Annotation. The main principles of sanitary physical training and conditions of raising of its effectiveness, using exercises of different directions are considered in the article.

Key words: physical training, efficiency, exercises.

571. Пильненький В. Адекватність фізичного навантаження в оздоровчому тренуванні студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я / Пильненький В. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 4. – С. 217–222.

Анотація. Вивчено методи удосконалення фізичного навантаження у студентів з низьким рівнем фізичної підготовленості з використанням методичного принципу адекватності фізичного навантаження у тренуванні студентів з низьким рівнем здоров'я.

Ключові слова: ефективність, методи, фізична умова, студенти, принципи адекватності, фізичне навантаження, тренування, рівень здоров'я.

Аннотация. Изучены методы усовершенствования физической нагрузки у студентов с низким уровнем физической подготовленности с использованием методического принципа адекватности физической нагрузки в тренировке студентов с низким уровнем здоровья.

Ключевые слова: эффективность, методы, физическое условие, студенты, принципы адекватности, физическая нагрузка, тренировка, уровень здоровья.

Annotation. *In article material studies of the methods of the improvement of the physical condition students with low level of the physical preparedness by using methodical principle to adequacy of the physical loading in sanitary drill students with low level of health.*

Key words: *effectiveness, methods, physical condition, students, principles of adequacy, physical loading, drill, level of health.*

572. Пильненький В. Інтенсивність навантажень і рівень фізичної підготовленості студентів, що займаються оздоровчим тренуванням / Пильненький В., Куц О. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2002. – Вип. 6, т. 1. – С. 346–349.

Анотація. *При виборі обсягу та інтенсивності навантаження повинні братися до уваги не лише вікові особливості, але й умови проведення занять, завдання, які ставить перед собою студент, характер виробничої діяльності, спрямованість на розвиток професійно значущих якостей. На жаль, у рекомендаціях більшості дослідників ці чинники не мають кількісного вираження.*

Ключові слова: *навантаження, інтенсивність, рівень фізичної підготовленості, студенти.*

Аннотація. *При выборе объема и интенсивности нагрузки должны учитываться не только возрастные особенности, но и условия проведения занятий, задания, которые ставят перед собой студенты, характер производственной деятельности, направленность на развитие профессионально значимых качеств. К сожалению, в рекомендациях большинства исследователей эти факторы не имеют количественного выражения.*

Ключевые слова: *нагрузка, интенсивность, уровень физической подготовленности, студенты.*

Annotation. *At the choice of volume and intensity of loading must pay regard to not only age-old features but also terms of leadthrough of employments, tasks which put before itself, character of production activity, orientation, on development professionally of meaningful qualities. Unfortunately, in recommendations of most researchers these factors do not have quantitative expression.*

Key words: *loading, intensity, level of physical preparedness, students.*

573. Пильненький В. В. Організаційно-методичні основи оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізична виховання різних груп населення” / Пильненький Володимир Володимирович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2005. – 20 с.

Анотація. *Розроблена методика оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я з урахуванням індивідуальних особливостей студентів.*

Ключові слова: *оздоровче тренування студентів, організаційно-методичні основи, соматичне здоров'я, норми рухової активності, методичні принципи.*

Аннотация. Разработана методика оздоровительной тренировки студентов с низким уровнем соматического здоровья с учетом индивидуальных особенностей студентов.

Ключевые слова: оздоровительная тренировка студентов, методические основы, соматическое здоровье, нормы двигательной активности, методические принципы.

Annotation. The method of the health training of students is developed with the low level of somatic health taking into account the individual features of students.

Key words: health training of students, methodical bases, somatic health, norms of motive activity, methodical principles.

574. Пильненький В. В. Організаційно-методичні основи оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Пильненький Володимир Володимирович ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2006. – 22 с.

Анотація. Уперше обґрунтовано програму оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я з урахуванням індивідуальних особливостей студентів, яка дозволяє при мінімальній затраті часу отримати високий рівень здоров'я і можливість підтримувати його тривалий час. Уперше експериментальним шляхом на основі експрес-скринінгу були установлені межі фізичних навантажень залежно від рівня соматичного здоров'я студентів. З'ясовано педагогічні умови покращення соматичного здоров'я студентів в процесі оздоровчого тренування. Уперше встановлений взаємозв'язок показників соматичного здоров'я і рухової активності студентів.

Ключові слова: оздоровче тренування студентів, організаційно-методичні основи, соматичне здоров'я, норми рухової активності, методичні принципи.

Аннотация. Впервые обоснована программа оздоровительной тренировки студентов с низким уровнем соматического здоровья с учетом индивидуальных особенностей студентов, которая позволяет при минимальной затрате времени получить высокий уровень здоровья и возможность поддерживать его продолжительное время.

Ключевые слова: оздоровительная тренировка студентов, организационно-методические основы, соматическое здоровье, нормы двигательной активности, методические принципы.

Annotation. The aim of research is to improve physical fitness of students with low level of somatic health. The object of research is physical education of students in higher educational humanitarian institutions of Ukraine. The subject of the research is the content of health-related training of students with low level of somatic health. The scientific novelty of the research: the program of health-related training of students with low level of somatic health has been grounded for the first time taking into account individual peculiarities of students; it allows to obtain high level of health within minimum time and possibility to support it for a continuous time; the limits of physical loads depending on the level of somatic

health of students have been determined for the first time experimentally based on express-screening; pedagogical conditions of the students somatic health improvement in the process of health-related training have been ascertained; new data have been added to information about the state of somatic health, physical efficiency, volume norms of motor activities and the level of development of main physical qualities of students with low level of somatic health.

Key words: *health-related training of students, organizational and methodological principles, somatic health, norms of motor activity, methodological principles.*

575. Пильненький В. Ритмічність застосування засобів різної спрямованості як чинник ефективності оздоровчого тренування / Пильненький В., Куц О. // Актуальні проблеми розвитку руху "Спорт для всіх" у контексті європейської інтеграції України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Т., 2004. – С. 312–315.

Анотація. Авторами експериментально доведено, що ритмічність застосування засобів фізичного виховання різної спрямованості є важливим чинником підвищення ефективності оздоровчого тренування, підвищення обсягу рухової активності і фізичної працездатності, на основі чого значно покращилося здоров'я студентів з низьким рівнем фізичної підготовленості.

Ключові слова: засоби фізичного виховання, ефективність, оздоровче тренування, рухова активність, фізична працездатність, здоров'я.

Аннотация. Экспериментально доказано, что ритмичность применения средств физического воспитания разной направленности является важным фактором повышения эффективности оздоровительной тренировки, повышения объема двигательной активности и физической работоспособности, на основе чего значительно улучшилось здоровье студентов с низким уровнем физической подготовленности.

Ключевые слова: средства физического воспитания, эффективность, оздоровительная тренировка, двигательная активность, физическая работоспособность, здоровье.

Annotation. It is experimentally proved authors, that a rhythm of application of facilities of physical education of different orientation is the important factor of increase of efficiency of the health training, increases of volume of motive activity and physical capacity, on the basis of what considerably a health became better student with the low level of physical preparedness.

Key words: *facilities of physical education, efficiency, health training, motive activity, physical capacity, health.*

576. Пильненький В. Цілеспрямованість засобів оздоровчого тренування студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я / Пильненький В. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2005. – Ч. 1. – С. 341 – 343.

Анотація. У статті експериментально обґрунтовано ефективність використання принципу цілеспрямованості засобів оздоровчого тренування

студентів з низьким рівнем соматичного здоров'я на їх функціональний стан.

Ключові слова: оздоровче тренування, засоби, студенти.

Аннотація. В статті експериментально обоснована ефективність використання принципу целенаправленности средств оздоровительной тренировки студентов с низким уровнем соматического здоровья на их функциональное состояние.

Ключевые слова: оздоровительная тренировка, средства, студенты.

Annotation. In the article the efficiency of using the principle of purposefulness of the means of sanitary training of the students with a low somatic health level upon their functional state has been experimentally grounded.

Key words: health training, facilities, students.

577. Полная энциклопедия оздоровительных упражнений / [пер. с англ. О. П. Бурмаковой]. – М. : АСТ : Астрель, 2009. – 329 с. – ISBN 978-5-17-061782-1 ; 978-5-271-25336-2.

Аннотація. В енциклопедії зібрані практично всі системи оздоровительных упражнений: йога, комплексы для похудения, программы для релаксации, гимнастика для беременных и многое другое.

Ключевые слова: система, упражнения для здоровья, комплексы похудения.

Анотація. У енциклопедії зібрані практично всі системи оздоровчих вправ: йога, комплекси для схуднення, програми для релаксації, гімнастика для вагітних і багато що інше.

Ключові слова: система, вправи для здоров'я, комплекси схуднення.

Annotation. Practically all systems of health exercises are collected in this encyclopaedia: yoga, complexes for becoming, program thin for relaks, gymnastics for pregnant and other great deal.

Key words: system, exercises for a health, complexes of becoming thin.

578. Попов Н. Д. К вопросу об оптимизации тренировочного процесса оздоровительной направленности / Н. Д. Попов // Физическая культура и здоровье : сб. науч. тр. – К., 1988. – С. 116 – 122.

Аннотація. Результаты исследований позволили выявить продолжительность эффективного выполнения тренировочных программ с различной интенсивностью и определить длительность периодов занятий, при которой физические нагрузки различной мощности способствуют существенному приросту показателей физической подготовленности.

Ключевые слова: тренировочный процесс, здоровье, физическая подготовленность.

Анотація. Результати досліджень дозволили виявити тривалість ефективного виконання тренувальних програм з різною інтенсивністю і визначити тривалість періодів занять, при якій фізичні навантаження різної потужності сприяють істотному приросту показників фізичної підготовленості.

Ключові слова: тренувальний процес, здоров'я, фізична підготовленість.

Annotation. *The results of researches allowed to expose effective execution of the trainings programs time with different intensity and define duration of term-times, at which the physical loadings of different power are instrumental in the substantial increase of indexes of physical preparedness.*

Key words: *training process, health, physical preparedness.*

Використання спортивних ігор в оздоровчому тренуванні

579. Крамаренко А. В. Методика оздоровительной тренировки мужчин зрелого возраста с преимущественным использованием игровых средств : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 "Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки" / Крамаренко Андрей Владимирович ; Омский гос. ин-т физ. культуры. – Омск, 1989. – 19 с.

Аннотація. *Впервые определены методические особенности применения наиболее распространенных игровых средств с мячом командных спортивных игр (волейбола, футбола, баскетбола) в физкультурно-оздоровительных занятиях с мужским контингентом. Разработана методика оздоровительной тренировки мужчин зрелого возраста с преимущественным использованием игровых средств с мячом. Показана положительная динамика показателей здоровья, физического развития, функциональных возможностей и физической подготовленности под влиянием занятий по разработанной методике у мужчин зрелого возраста, проживающих в Приамурье.*

Ключевые слова: *оздоровительная тренировка, методика, мужчины зрелого возраста, игровые средства.*

Анотація. *Уперше визначені методичні особливості застосування найбільш поширених ігрових засобів з м'ячем командних спортивних іграх (волейболу, футболу, баскетболу) у фізкультурно-оздоровчих заняттях з чоловічим контингентом. Розроблена методика оздоровчого тренування чоловіків зрілого віку з переважним використанням ігрових засобів з м'ячем. Показана позитивна динаміка показників здоров'я, фізичного розвитку, функціональних можливостей і фізичною підготовленості під впливом занять по розробленій методиці у чоловіків зрілого віку, що проживають в Приамур'ї.*

Ключові слова: *оздоровче тренування, методика, чоловіки зрілого віку, ігрові засоби.*

Annotation. *The methodical features of application of the most widespread playing facilities are first certain with a ball from command sporting games (volley-ball, football, basket-ball) in the athletic-health reading with a masculine contingent. The method of the health training of men of mature age is developed with the primary use of playing facilities with a ball. The positive dynamics of indexes of health is rotined, physical development, functional possibilities and physical to preparedness under influence of employments on the developed method for the men of mature age, resident in Priamur'e.*

Key words: *health training, method, men of mature age, playing facilities.*

Оздоровчі види гімнастики

580. Батищева М. Р. Врачебно-педагогический контроль занятий оздоровительной гимнастикой по комбинированной программе / Батищева М. Р. // Теорія і практика фізичного виховання. – 2001. – № 1/2. – С. 87 – 90.

Аннотація. Врачебно-педагогический контроль на занятиях оздоровительной гимнастикой направлен на изучение состояния здоровья, физического развития, функциональной подготовленности студентов и влияния на них занятий разной степени сложности.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, состояние здоровья, физическое развитие.

Анотація. Лікарсько-педагогічний контроль на заняттях оздоровчою гімнастикою спрямований на вивчення стану здоров'я, фізичного розвитку, функціональної підготовленості студентів та впливу на них занять різного ступеня складності.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, стан здоров'я, фізичний розвиток.

Annotation. Medical-pedagogical controls on the lessons of remedial gymnastics have to study the state of health, physical fitness and functional fitness of different degree of complexity.

Key words: health gymnastics, state of health, physical development.

581. Батищева М. Р. Способы индивидуализации та интенсификации занятий оздоровчою гімнастикою та фітнесом із дівчатами-старшокласницями / Батищева М. Р. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 11. – С. 9 – 11.

Анотація. Розглянуто педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Теоретично обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя до впровадження у навчальний процес індивідуальних занять з оздоровчої гімнастики та фітнесу. Зазначено на необхідності врахування вчителем віку та особливостей функціонального розвитку і фізичної підготовленості кожного учня. Наголошено на обов'язковому проведенні медичного огляду. Встановлено, що найбільш оптимальним є проведення тестування кожні 2-3 місяці.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, фітнес, медичне обстеження (огляд), тестування, функціональна підготовленість, диференційований підхід.

Аннотація. Рассмотрены педагогические условия подготовки будущих учителей физической культуры. Теоретически обоснованы педагогические условия подготовки будущего учителя к внедрению в учебный процесс индивидуальных занятий оздоровительной гимнастикой и фитнесом. Указано на необходимости учета учителем возраста и особенностей функционального развития и физической подготовленности каждого ученика. Обращено внимание на обязательном проведении медицинского осмотра. Установлено, что наиболее оптимальным является проведения тестирования каждые 2-3 месяца.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, фитнес, медицинский, осмотр, тестирование, функциональная подготовленность, дифференцированный подход.

Annotation. *The pedagogical terms of preparation of future teachers of physical culture are considered. -theory the pedagogical terms of preparation of future teacher are grounded :c introduction in the educational process of individual employments a health gymnastics and fitness. It is indicated on the necessity of account the teacher of age and features of functional development and physical preparedness of every student. An accent on the obligatory leadthrough of medical review is done. It is set that most optimum is leadthroughs of testing each 2-3 months.*

Key words: *health-improvement, gymnastics, fitness, complete, medical, examination, testing, functional, preparedness, differentiated.*

582. Батуева А. Э. Влияние оздоровительной гимнастики на психофизическое состояние женщин с умеренными когнитивными расстройствами / Батуева А. Э. // Физкультура в профилактике, лечении и реабилитации. – 2010. – №3/4. – С. 75 – 77.

Аннотация. *Представлена и исследована эффективность оздоровительной гимнастики в коррекции психофизических расстройств 22 женщин пожилого возраста с умеренными когнитивными расстройствами. Исследование показало, что при данной патологии высшей нервной деятельности у обследованных женщин постуральный тонус сохранялся в пределах нормы, вегетативная регуляция сердечного ритма в половине случаев была нарушена с преобладанием симпатикотонии.*

Ключевые слова: *умеренные когнитивные расстройства, тест «Minimal Mental», постуральный тонус, танцевальная терапия, цигун.*

Анотация. *Представлена і досліджена ефективність оздоровчої гімнастики в корекції психофізичних розладів 22 жінок літнього віку з помірними когнітивними розладами. Дослідження показало, що при даній патології вищої нервової діяльності у обстежених жінок постуральний тонус зберігався в межах норми, вегетативна регуляція серцевого ритму в половині випадків була порушена з переважанням симпатикотонії.*

Ключові слова: *помірні когнітивні розлади, тест «Minimal Mental», постуральний тонус, танцювальна терапія, цигун.*

Annotation. *Presented and investigational efficiency of health gymnastics in the correction of psikhofizicheskikh disorders of 22 women of superannuated with moderate kognitivnymi disorders. Research rotined that at this pathology of higher nervous activity for the inspected women postural'nyy tone was saved within the limits of norm, the vegetative adjusting of cardiac rhythm in the half of cases was broken with predominance of sympathicotonia.*

Key words: *moderate kognitivnye disorders, test « Minimal Mental», postural'nyy tone, dancing therapy, cigun.*

583. Бекало И. Восточно-оздоровительная гимнастика в реабилитации студентов специальной медицинской группы / Бекало И. // Студент, наука і спорт у третьому тисячолітті : матеріали IV Міжнар. наук. конф. студ. – К., 2005. – С. 154 –156.

Аннотація. Приведена восточно-оздоровительная гимнастика Буїдо и обоснованы возможности её применения на занятиях по физическому воспитанию студентов специального медицинского отделения.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, реабилитация студентов, медицинская группа.

Анотація. Наведено східно-оздоровчу гімнастику Буїдо і обґрунтовано можливості її застосування на заняттях з фізичного виховання студентів спеціального медичного відділення.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, реабілітація студентів, медична група.

Annotation. Eastern health gymnastics Buydo is presented and possibilities of its application during physical education lessons for students of special medical department are substantiated.

584. Губарева О. Дослідження порівняльної ефективності занять різними видами оздоровчої гімнастики / О. Губарева // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. – Л., 2000. – Вип. 4. – С. 182 – 185.

Анотація. Досліджена ефективність занять різними видами оздоровчої гімнастики.

Ключові слова: заняття, оздоровча гімнастика, динамічні, статистичні вправи.

Аннотація. Исследована эффективность занятий разными видами оздоровительной гимнастики.

Ключевые слова: занятие, оздоровительная гимнастика, динамические, статистические упражнения.

Annotation. Research of the effectiveness of fitness training with different kinds of gymnastics shows, that every method has it's own training and fitness effect. The main aim of aerobics is training of cardio-vascular system, the development of endurance, coordination. The main aim of bodyshaping, callanetics is the correction and removal of defects of the figure. Every method has specialized orientation, therefore in fitness training is not enough to use only one of them. The combination and complex utilization of different kind of gymnastic exercises will help to improve the quality of fitness training.

Key words: employment, health gymnastics, dynamic, statistical exercises.

585. Губарева О. Розробка комп'ютерної програми занять з оздоровчої гімнастики для жінок «Фітнес-мікс» / О. Губарева // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IV Міжнарод. наук. конгр. – К., 2000. – С. 473.

Анотація. Уніфікована комп'ютерна методика занять – найбільш прогресивна і конкурентноспроможна на ринку фізкультурно-оздоровчих послуг, оскільки має широку спрямованість, об'єднує позитивні сторони

різних оздоровчих систем і враховує індивідуальні особливості тих, хто нею займається.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, програма, методика занять.

Аннотація. Унифицированная компьютерная методика занятий – наиболее прогрессивная и конкурентная на рынке оздоровительных услуг, поскольку имеет широкую направленность, объединяет позитивные стороны разных оздоровительных систем и учитывает индивидуальные особенности тех, кто нею занимается.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, программа, методика занятий.

Annotation. Compatible computer method of employments – most progressive and konkurentnospromozhna at the market of health services, as has a wide orientation, unites the positive sides of the different health systems and takes into account individual features those, who is engaged in it.

Key words: health gymnastics, program, method of employments.

586. Губарева О. Розробка та обґрунтування уніфікованої методики занять оздоровчою гімнастикою для жінок «Фітнес-мікс» / О. Губарева // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2001. – № 1. – С. 3 – 6.

Анотація. Розроблена методика занять оздоровчою гімнастикою "Фітнес-мікс", в основі якої лежить уніфікований підхід до вибору і використання різних засобів оздоровчого тренування з врахуванням індивідуальних особливостей жінок. Розроблений блоковий принцип побудови занять, який дозволяє створювати моделі уроків різної цільової спрямованості і інтенсивності. Серія експериментів з використанням методів газометрії і пульсометрії підтвердила високу ефективність занять.

Ключові слова: методика занять, оздоровча гімнастика, засоби оздоровчого тренування.

Аннотація. Разработана методика занятий оздоровительной гимнастикой "Фитнес-Микс", в основе которой лежит унифицированный подход к выбору и использованию различных средств оздоровительной тренировки с учетом индивидуальных особенностей занимающихся. Разработан блочный принцип построения занятий, позволяющий создавать модели уроков различной целевой направленности и интенсивности. Серия экспериментов с использованием методов газометрии и пульсометрии подтвердила высокую эффективность занятий.

Ключевые слова: методика занятий, оздоровительная гимнастика, средства оздоровительной тренировки.

Annotation. Analysis of special literature, studying various trends of modern gymnastics, comparison of the peculiarities of physical activities in different countries allowed to unite together the best sides, means and methods of fitness training in the unified system named "Fitness-Mix". This is a comprehensive health and personal well-being improvement system, based on the utilization of the wide variety of means of fitness training and consulting of the individual peculiarities of the person.

Key words: *method of employments, health gymnastics, facilities of the health training.*

587. Гумецька К. В. Актуальність розробки методики занять оздоровчими видами гімнастики (ОВГ) з жінками в період відновлення після вагітності та пологів / Гумецька К. В. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.–прак. конф. ЛДМУ. – Л., 1997. – С. 120 – 121.

Анотація. *Розроблено методику занять оздоровчими видами гімнастики з жінками в період відновлення після пологів та системи оцінки їх фізичного, функціонального та психічного стану.*

Ключові слова: *методика занять, оздоровчі види гімнастики, жінки після пологів.*

Аннотація. *Разработана методика занятий оздоровительными видами гимнастики с женщинами в период восстановления после родов и системы оценки их физического, функционального и психического состояния.*

Ключевые слова: *методика занятий, оздоровительные виды гимнастики, женщины, после родов.*

Annotation. *The method of employments is developed by the health types of gymnastics with women in the period of renewal after births and system of estimation of their bodily, functional and psychical condition.*

Key words: *method of employments, health types of gymnastics, women, after births.*

588. Гумецька К. Застосування оздоровчих видів гімнастики для оптимізації фаз стану жінок після вагітності та пологів / Катерина Гумецька // Молода спортивна наука України : матеріали II Всеукр. наук. конф. асп. – Л., 1998. – Ч. 1. – С. 134 – 140.

Анотація. *Розроблена та науково обґрунтована методика занять оздоровчими видами гімнастики з жінками в період відновлення після вагітності та пологів.*

Ключові слова: *методика занять, оздоровчі види гімнастики, жінки після пологів.*

Аннотація. *Разработана и научно обоснована методика занятий оздоровительными видами гимнастики с женщинами в период восстановления после беременности и родов.*

Ключевые слова: *методика занятий, оздоровительные виды гимнастики, женщины, после родов.*

Annotation. *Pregnancy and childbirth cause considerable changes in physical and psychic state of women. The aim of this investigation to work out a scientifically based technique of modern rehabilitation gymnastics (MRG) for women in after childbirth period. Optimization of function of cardiovascular and respiratory systems in order to prevent possible after childbirth complications is of grate importance. Special physical dosed intensity technique will help to strengthen muscular-skeletal system improve the mobility of joints, correct the stature and normalize the body mass.*

Key words: *method of employments, health types of gymnastics, women, after births.*

589. Данилевич М. Вплив занять різними видами оздоровчої гімнастики на організм жінок / Данилевич М., Грибовська І., Іваночко В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2003. – № 17. – С. 81 – 85.

Анотація. *Робота присвячена вивченню впливу оздоровчих видів гімнастики на організм жінок. Було проаналізовано вплив занять аеробікою, шейпінгом, степ-аеробікою на показники фізичного розвитку жінок.*

Ключові слова: *фізичний розвиток, аеробіка, шейпінг, степ-аеробіка.*

Аннотація. *Работа посвящена изучению влияния оздоровительных видов гимнастики на организм женщин. Проанализировано влияние занятий аэробикой, шейпингом, степ-аэробикой на показатели физического развития женщин.*

Ключевые слова: *физическое развитие, аэробика, шейпинг, степ-аэробика.*

Annotation. *This article is devoted to the question of investigation of influence of remedial gymnastics upon women organism. The influence of aerobics, shaping training, step-aerobics upon the indices of women physical development has been analyzed.*

Key words: *physical development, aerobics, shaping training, step-aerobics.*

590. Єрохова А. Вплив оздоровчої гімнастики на розумову діяльність студентів спеціальної медичної групи / А. Єрохова, Н. Павлова // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2004. – Вип. 5. – С. 67 – 68.

Анотація. *Отримані результати показали, що із збільшенням фонового показника фізичної працездатності студентів збільшуються і лімітовані параметри розумової працездатності студентів.*

Ключові слова: *оздоровча гімнастика, розумова діяльність, спеціальна медична група.*

Аннотація. *Полученные результаты показали, что с увеличением фонового показателя физической работоспособности студентов увеличиваются и лимитированные параметры умственной работоспособности студентов.*

Ключевые слова: *оздоровительная гимнастика, умственная деятельность, специальная медицинская группа.*

Annotation. *The got results rotined that with the increase of base-line index of physical capacity of students the limited parameters of mental capacity of students are increased.*

Keywords: *health gymnastics, intellection, task medical force.*

591. Застосування оздоровчих систем з елементами дихальної гімнастики для покращення якості життя осіб третього віку / Сибіль М. Г., Свищ Я. С., Воронін Д. М., Кирилич М. І. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 5 (38). – С. 239–242.

Анотація. Метою даного дослідження є аналіз літературних джерел з використання оздоровчих систем, що містять елементи дихальної гімнастики, для обґрунтування майбутнього експерименту з впровадження авторської оздоровчої програми, що поєднує дихальну гімнастику Бодіфлекс та дихальну гімнастику Фролова. Контингент експерименту буде представлений слухачами Університету третього віку при Львівському державному університеті фізичної культури. За результатами аналітичного огляду підтверджено важливість і необхідність пошуку шляхів покращення якості життя людей похилого віку. Це вказує на актуальність наукового пошуку щодо експериментального підтвердження гіпотези про ефективність застосування інноваційної технології, в основі якої лежить поєднання оздоровчої системи Бодіфлекс та дихальної гімнастики Фролова.

Ключові слова: особи похилого віку, оздоровлення, здоровий спосіб життя, гімнастика Бодіфлекс, дихальна гімнастика Фролова.

Аннотація. Целью данного исследования является анализ литературных источников по использованию оздоровительных систем, содержащих элементы дыхательной гимнастики для обоснования эксперимента по внедрению авторской оздоровительной программы, сочетающей оздоровительную гимнастику Бодифлекс и дыхательную гимнастику Фролова.

Ключевые слова: лица пожилого возраста, оздоровление, здоровый образ жизни, гимнастика Бодифлекс, дыхательная гимнастика Фролова.

Annotation. The purpose of this research is an analysis of literary sources on the use of the health systems, containing the elements of respiratory gymnastics, for the ground of experiment on introduction of the author health program, combining the respiratory gymnastics of Bodifleks and respiratory gymnastics of Frolovs.

Key words: person of the third age, health, healthy lifestyle, gymnastics Bodyflex, breathing exercises Frolovs.

592. Зінченко Н. М. Моделивання фізичних навантажень в оздоровчих заняттях аеробікою зі студентками : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Зінченко Наталія Миколаївна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2013. – 19 с.

Анотація. Уперше на підставі встановлених закономірностей термінових реакцій організму студенток з різними особливостями типу будови тіла на навантаження занять класичною і степ-аеробікою науково обґрунтовано моделі фізичних навантажень відповідних занять, які дозволяють визначати параметри їх тривалості та кратності залежно від метаболічної вартості використаних засобів.

Ключові слова: оздоровча аеробіка, студентки, моделювання, будова тіла, фізичний стан, комп'ютерна програма.

Аннотація. Диссертация посвящена вопросу моделирования физических нагрузок на занятиях аэробикой со студентками. Целью работы является

обоснование моделей физических нагрузок в процессе оздоровительных занятий аэробикой со студентками с учетом особенностей их телосложения, для использования в процессе внеурочной работы по физическому воспитанию.

Ключевые слова: оздоровительная аэробика, студентки, моделирование, физическое состояние, телосложение, компьютерная программа.

Annotation. This dissertation focuses on substantiating the rational models of physical loads in extracurricular recreative aerobic classes with women students taking into consideration peculiarities of their body build. Based on the analysis of their morphological indices, the women students were divided into three typological groups, which are associated with pyknic, asthenic, and athletic types according to peculiarities of the body build. The special features of the body build predetermined the difference in the women students' physical fitness indices and the nature of their instant reaction to the load of aerobic classes.

Key words: recreative aerobics, women students, modeling, physical fitness, body build type, computer program.

593. Козлова Т. Особливості формування координації рухів студенток під впливом занять оздоровчими видами гімнастики / Тетяна Козлова, Санія Шарафутдінова // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 146–151.

Анотація. Були підібрані вправи, які впливають на моторику студенток та розвивають координацію рухів (виконання комплексу вправ на координацію без предметів різної складності, комплексу вправ на координацію та рівновагу в фітболі, вправи з гімнастики «Пілатес», вправи на координацію зі скакалкою та ін.).

Ключові слова: координація рухів, студентки, оздоровчі види гімнастики.

Аннотация. Были подобраны упражнения, которые влияют на моторику студенток и развивают координацию движений (выполнение комплекса упражнений на координацию без предметов разной сложности, комплекс упражнений на координацию и равновесие в фитболе, упражнения гимнастики «Пилатес», упражнения на координацию со скакалкой и др.).

Ключевые слова: координация движений, студентки, оздоровительные виды гимнастики.

Annotation. Exercises which influence on motoriku of students and develop co-ordination of motions were neat (implementation of complex of exercises on co-ordination without the objects of different complication, complex of exercises on co-ordination and equilibrium in fitbole, exercises to on gymnastics of «Pilates», exercises on co-ordination with skakalkoy and other).

Key words: co-ordination of motions, students, health-improvement types of gymnastics.

594. Котова І. В. Рівень фізичного здоров'я студенток, що займаються спортивними та оздоровчими видами гімнастики / І. В. Котова,

Н. Д. Тараканова // Проблеми активізації рекреаційної оздоровчої діяльності населення : матеріали Регіон. наук.–практ. конф. – Л., 1998. – С. 52 – 54.

Анотація. Проведене дослідження дозволило встановити, що найвищий рівень фізичної працездатності мали студентки – представниці спортивної гімнастики. Студентки, що спеціалізуються з художньої гімнастики та зі спортивних танців, мали різний рівень фізичної працездатності: від задовільного до високого. Рівень фізичної працездатності у всіх представниць оздоровчих видів гімнастики оцінюється як добрий.

Ключові слова: фізична працездатність, рівень, спортивні та оздоровчі види гімнастики.

Аннотація. Проведенное исследование позволило установить, что наивысший уровень физической работоспособности имели студентки – представительницы спортивной гимнастики. Студентки, специализирующиеся по художественной гимнастике и спортивным танцам, имели разный уровень физической работоспособности: от удовлетворительного к высокому. Уровень физической работоспособности у всех представительниц оздоровительных видов гимнастики оценивается как хороший.

Ключевые слова: физическая работоспособность, уровень, спортивные и оздоровительные виды гимнастики.

Annotation. The conducted research allowed to set that the greatest level of physical capacity was had student are representatives of sporting gymnastics. Students which are specialized from a calisthenics and from sporting dances had a different level of physical capacity: from satisfactory to high. The level of physical capacity for all representatives of health types of gymnastics is estimated as good.

Key words: physical capacity, level, sporting and health types of gymnastics.

595. Кравцов В. П. Оздоровительная гимнастика в системе физического воспитания детей младшего школьного возраста / В. П. Кравцов // Олімпійський спорт та спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар.наук. конгр. – К., 2010. – С. 469.

Аннотація. Для современных условий жизни характерны высокие требования к уровню физического развития, физической работоспособности и функционального состояния организма детей. Применение средств элементов оздоровительной гимнастики на занятиях в группе продленного дня положительно влияет на уровень физического развития и формирования осанки у детей младшего школьного возраста.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, система физического воспитания, дети младшего школьного возраста.

Анотація. Для сучасних умов життя характерні високі вимоги до рівня фізичного розвитку, фізичної працездатності і функціонального стану організму дітей. Застосування елементів оздоровчої гімнастики на заняттях в групі продовженого дня позитивно впливає на рівень фізичного розвитку і формування постави у дітей молодшого шкільного віку.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, система фізичного виховання, діти молодшого шкільного віку.

Annotation. For the modern terms of life rigorisms are characteristic to the level of physical development, physical capacity and functional state of organism of children. Application of facilities of elements of health gymnastics on employments in the group of the prolonged day positively influences on the level of physical development and forming of carriage for the children of midchildhood.

Key words: health gymnastics, system of physical education, children of midchildhood.

596. Крапивіна К. О. Оздоровча гімнастика, як фактор гармонійного розвитку студенської молоді / Крапивіна К. О. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. І Всеукр. наук.-практ. конф. Львів. держ. мед. ін-ту. – Л., 1993. – Ч. 1. – С. 44–45.

Анотація. Проведені дослідження дозволяють зробити висновки про ефективність запропонованої методики і дають змогу рекомендувати її для оздоровлення та гармонійного розвитку молоді.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, студенти, фізична культура.

Аннотация. Проведенные исследования позволяют сделать выводы об эффективности предложенной методики и дают возможность рекомендовать ее для оздоровления и гармоничного развития молодежи.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, студенты, физическая культура.

Annotation. The conducted researches allow to draw conclusion about efficiency of the offered method and enable to recommend it for making healthy and harmonious development of young people.

Key words: health gymnastics, students, physical culture.

597. Курова Т. В. Технология занятий оздоровительной гимнастикой с женщинами пожилого возраста сферы умственного труда / Т. В. Курова // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 2. – С. 34.

Аннотация. Целью исследования было повысить уровень физической подготовленности и психоэмоционального состояния женщин пожилого возраста, работающих в сфере умственного труда.

Ключевые слова: физическое состояние, гимнастические упражнения, развивающая направленность.

Анотація. Метою дослідження було підвищити рівень фізичної підготовленості і психоемоційного стану жінок літнього віку, що працюють у сфері розумової праці.

Ключові слова: фізичний стан, гімнастичні вправи, розвивальна спрямованість.

Annotation. A research purpose was to promote the level of physical preparedness and psychical emotional state of women of pozhilogo age, workings in the field of mental work.

Keywords: bodily condition, physical drills, developing an orientation.

598. Лоза Т. О. Характеристика споріднених з гімнастикою видів оздоровлюючої рухової активності / Т. О. Лоза, А. І. Шматкова // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. матеріалів V наук. – практ. конф. – Л., 2003. – С. 82 – 84.

Анотація. Аналіз різних форм оздоровчих, рухових активностей показав значення їх використання для людей різного віку, статі, фізичної підготовленості, схильностей та інтересів. Увібравши в себе різні стилі і напрямки гімнастичних шкіл, досягнення світової культури, у тому числі й фізичної, вони зуміли втілити в собі цінності фізичної досконалості, пластичної гармонії і міцного здоров'я.

Ключові слова: рухова активність, гімнастика, фізична підготовленість.

Аннотація. Анализ разных форм оздоровительных, двигательных активностей показал значение их использования для людей разного возраста, пола, физической подготовленности, склонностей и интересов. Вобрал в себя разные стили и направления гимнастических школ, достижения мировой культуры, в том числе и физической, они сумели воплотить в себе ценности физического совершенства, пластичной гармонии, и крепкого здоровья.

Ключевые слова: двигательная активность, гимнастика, физическая подготовленность.

Annotation. Analysis of different forms health-improvement, motive aktivnostey rotined the value of their use for the people of different age, floor, physical preparedness, inclinations and interests. Absorbing for itself different styles and directions of gymnastic schools, achievements of world culture, including physical, they managed to incarnate in itself the values of physical perfection, to plastic harmony, and strong health .

Key words: motive activity, gymnastics, physical preparedness.

599. Максимук О. Изучение мотивации к занятиям китайской оздоровительной гимнастикой ушу женщин зрелого возраста / Ольга Максимук, Евгений Врублевский, Лин Ванг // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Л., 2014. – Вип. 18, т. 4. – С. 69– 73.

Аннотація. В статье предлагаются данные результатов анкетирования женщин зрелого возраста, занимающихся оздоровительной физической культурой в группах здоровья. Полученные результаты явились основой для разработки программы и практических рекомендаций по организации и проведению физкультурно-оздоровительных занятий с женщинами зрелого возраста с применением средств оздоровительной физической культуры на основе китайской оздоровительной гимнастики ушу и привлечения их к систематическим занятиям физическими упражнениями.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, ушу, женщины, зрелый возраст.

Анотація. У статті розглянуто дані результатів анкетування жінок зрілого вікзу, що займаються оздоровчою фізичною культурою в групах

здоров'я. Отримані результати стали основою для розробки програми і практичних рекомендацій з організації та проведення фізкультурно-оздоровчих занять з жінками зрілого віку із застосуванням засобів оздоровчої фізичної культури на основі китайської оздоровчої гімнастики ушу і залучення їх до систематичних занять фізичними вправами.

Ключові слова : оздоровча гімнастика, ушу, жінки, зрілий вік.

Annotation. The article shows data based on the questionnaire results of the mature age females, who are engaged in health-related fitness. Under the results of the questionnaire the training programme was established and the recommendations for implementing and conducting health-related classes (with the elements of Chinese washu gymnastics) were suggested. The training programme includes the recommendations for the encouragement to fitness.

Key words : health-related gymnastics, Chinese wushu, females, mature age .

600. Мартиненко В. Дихальна гімнастика як засіб оздоровлення / В. Мартиненко, О. Чернецька // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 228–232.

Анотація. Рекомендовані дихальні вправи прості за технікою виконання і водночас дуже дієві. Результат відчувається вже через тиждень-другий систематичних занять (звичайно, за правильного виконання всіх дій, доведених до автоматизму).

Ключові слова: дихальна гімнастика, вправи, техніка виконання.

Аннотация. Рекомендованные дыхательные упражнения простые за техникой выполнения и в то же время очень действенные. Результат чувствуется уже через неделю-другую систематических занятий (конечно, при правильном выполнении всех действий, доведенных до автоматизма).

Ключевые слова: дыхательная гимнастика, упражнения, техника исполнения.

Annotation. Recommended respiratory exercises simple after a technique implementations and at the same time very effective. A result is felt already through week-other systematic employments (certainly, at correct implementation of all actions, taken to automatism).

Key words: respiratory gymnastics, exercises, technique of execution.

601. Менхин А. В. Разновидности оздоровительной гимнастики / Менхин А. В. // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2008. – № 1. – С. 14–17.

Аннотация. Необходимо развивать теорию и методы разновидностей оздоровительной гимнастики и подтверждать их эффективность, чтобы найти новые формы и разнообразные влияния гимнастики на психофизическое состояние.

Ключевые слова: здоровье, оздоровительная гимнастика, разновидности оздоровительной гимнастики, отдельные виды оздоровительной гимнастики.

Анотація. *Необхідно розвивати теорію і методи різновидів оздоровчої гімнастики і підтверджувати їх ефективність, щоб знайти нові форми і різноманітні впливи гімнастики на психофізичний стан.*

Ключові слова: *здоров'я, оздоровча гімнастика, різновиди оздоровчої гімнастики, окремі види оздоровчої гімнастики.*

Annotation. *The author's opinion, it is necessary to develop the theory and methods of each kind of recreative gymnastics and substantiate its efficiency, to find new forms and varieties of recreative influence of gymnastics on the psychophysical condition of the engaged ones. Such a classification of kinds of recreative gymnastics gives a full idea of recreative gymnastics which represents an independent and special discipline with certain contents determined by the basic theoretical-methodical aspects explaining the efficiency of the practical use of the given kinds of gymnastics in the person's daily activity.*

Key words: *health, recreative gymnastics, varieties of recreative gymnastics, single kinds of recreative gymnastics.*

602. Муца Л. Г. Сучасні тенденції розвитку оздоровчої гімнастики / Муца Л. Г., Волошин О. О. // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. ст. – Л., : ЛДУФК, 1999. – С. 30 – 36.

Анотація. *Формування індивідуального стилю здорового способу життя вимагає використання різних засобів оздоровчої гімнастики. Накопичений досвід народів і культур засвідчує перевагу комплексного підходу до використання засобів фізичної культури. Усі системи оздоровчої гімнастики можна умовно поділити на східні та європейські, а останнім часом й американські, що стали інтернаціональними.*

Ключові слова: *оздоровча гімнастика, східні оздоровчі системи, фітнес, аеробіка.*

Аннотация. *Формирования индивидуального стиля здорового образа жизни требует использование разных средств оздоровительной гимнастики. Накопленный опыт народов и культур удостоверяет преимущество комплексного подхода к использованию средств физической культуры. Все системы оздоровительной гимнастики можно условно разделить на восточные и европейские, а в последнее время и американские, что стали интернациональными.*

Ключевые слова: *оздоровительная гимнастика, восточные оздоровительные системы, фитнес, аэробика.*

Annotation. *Forming of individual style of healthy way of life is required by the use of different facilities of health gymnastics. The accumulated experience of people and cultures is certified by advantage of the complex going near the use of facilities of physical culture. All systems of health gymnastics can be de bene esse divided into east and European, and lately and American, that became international.*

Key words: *health gymnastics, east health systems,*

603. Насадюк І. Вплив оздоровчих видів гімнастики на морфофункціональні показники жінок 25–30 років / Ігор Насадюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 4. – С. 137 – 138.

Анотація. Виявлено, що 96,2% жінок 25-30 років зайняті професійною діяльністю, яка характеризується низьким рівнем фізичних зусиль і рухової активності. Виявлено, що триразові щотижневі заняття фітнесом, аеробікою і степ-аеробікою з домінуванням аеробних навантажень, та значною мірою нераціонального харчування не забезпечують нормальної маси тіла жінок відповідно до вікової норми. У зв'язку з цим необхідний пошук оптимальних співвідношень аеробно-анаеробних фізичних навантажень, раціону та режиму харчування, які б відповідали характеру професійної діяльності жінок 25 – 30 років, зайнятих розумовою працею.

Ключові слова: оздоровчі види гімнастики, фізична та рухова активність.

Аннотація. Обнаружено, что 96,2% женщин 25-30 лет заняты профессиональной деятельностью, которая характеризуется крайне низким уровнем физических усилий и двигательной активности. Обнаружено, что трехкратные еженедельные занятия фитнесом, аэробикой и степ-аэробикой с доминированием аэробных нагрузок, и в значительной степени нерационального питания не обеспечивают нормальной массы тела женщин в соответствии с возрастной нормой. В связи с этим необходим поиск оптимальных соотношений аэробно-анаэробных физических нагрузок, рациона и режима питания, которые бы отвечали характеру профессиональной деятельности женщин 25-30 лет, занятых умственным трудом.

Ключевые слова: оздоровительные виды гимнастики, физическая и двигательная активность.

Annotation. The article deals with the influence of certain types of fitness, diet and professional activity on the physiological characteristics and physical well-being of 25-30-year-old women engaged in mental activity.

Key words: morpho-functional characteristics, mental activity, professional activity.

604. Новикова Л. В. Методические подходы к использованию оздоровительной аэробики в образовательном процессе по физическому воспитанию в учреждениях высшего образования / Новикова Л. В. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре и спорту : материалы XIII Междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 2013. – Ч. 3. – С. 249–252.

Аннотація. Предварительные исследования свидетельствуют, что дифференцированный подход на основе групповой составляющей необходим с учетом отсутствия, согласно данным специалистов, у большинства студентов осознанных мотивов к занятиям физическими упражнениями и низкой двигательной активности.

Ключевые слова: методический подход, оздоровительная аэробика, образовательный процесс.

Анотація. Попередні дослідження свідчать, що диференційований підхід на основі групової складової, необхідний з врахуванням відсутності, згідно даним фахівців, у більшості студентів усвідомлених мотивів до занять фізичними вправами і низької рухової активності.

Ключові слова: методичний підхід, оздоровча аеробіка, освітній процес.

Annotation. Preliminary researches testify that the differentiated approach on the basis of group constituent is needed taking into account absence, concordantly given specialists, at most students of the realized reasons to employments by physical exercises and to low motive activity.

Key words: methodical approach, health aerobics, educational process.

605. Огнистий А. Використання елементів нетрадиційних засобів оздоровчої гімнастики у фізичному вихованні учнів старших класів / Андрій Огнистий, Михайло Мединський // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали II Регіон. наук.–практ. конф. – Л., 2000. – С. 70–72.

Анотація. Учні, які займалися за експериментальною методикою значно покращили свій рівень фізичної підготовленості, менше стали хворіти, що відобразилося на зменшенні пропусків занять; в учнів експериментальної групи значно виріс інтерес до фізичної культури, вони почали цікавитися спеціальною літературою та духовними основами цих систем, слідкувати за змінами у власному організмі.

Ключові слова: нетрадиційні засоби оздоровчої гімнастики, фізичне виховання учнів старших класів.

Анотація. Учащиеся, которые занимались по экспериментальной методике значительно улучшили свой уровень физической подготовленности, меньше стали болеть, что отобразилось на уменьшении пропусков занятий; у учеников экспериментальной группы значительно вырос интерес к физической культуре, они стали интересоваться специальной литературой и духовными основами этих систем, следит за изменениями в собственном организме.

Ключевые слова: нетрадиционные средства оздоровительной гимнастики, физическое воспитание учеников старших классов.

Annotation. Students which got busy after an experimental method considerably improved the level of physical preparedness less than began to be ill, that was represented on diminishing of admissions of employments; for the students of experimental group considerably interest grew to the physical culture, they began to be interested in the special literature and spiritual bases of these systems, to watch after changes in an own organism.

Key words: untraditional facilities of health gymnastics, physical students of senior classes.

606. Павленко Т. В. Становлення, сучасна проблематика і тенденції розвитку оздоровчої гімнастики, її роль в системі фізичного виховання студентів ВНЗ / Павленко Т. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 12. – С. 100–103.

Анотація. Розглядаються актуальні питання становлення і тенденції розвитку оздоровчої гімнастики, її ролі і оздоровчої спрямованості в процесі навчання студентів у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, фізичне виховання, навчання, студент.

Аннотация. Рассматриваются актуальные вопросы становления и тенденции развития оздоровительной гимнастики, ее роли и оздоровительной направленности в процессе обучения студентов в высших учебных заведениях.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, физическое воспитание, обучение, студент.

Annotation. The pressing questions of becoming and progress of health gymnastics trend are examined, to its role and health orientation in the process of teaching of students in higher educational establishments.

Key words: health gymnastics, physical education, studies, student.

607. Пугач Н. Мотивація жінок 19–28 років до занять оздоровчими видами гімнастики / Наталія Пугач // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів каф. теорії і методики гімнастики ЛДДФК. – Л., 2002. – С. 10–13.

Анотація. Проведене дослідження серед представниць оздоровчих видів гімнастики показало, що провідними мотивами є зміцнення здоров'я та розвиток фізичних якостей незалежно від виду фізкультурно-оздоровчих занять, але разом з тим основним мотивом до занять шейпінгом жінки визначають удосконалення форм фігури; жінки які обрали аеробіку прагнуть розвинути фізичні якості, а жінки які займаються ритмічною гімнастикою головним мотивом вважають зміцнення здоров'я. Отже, мотивація значною мірою зумовлює вибір жінками того чи іншого виду фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: жінки, оздоровчі види гімнастики, фізичні якості.

Аннотация. Проведенное исследование среди представительниц оздоровительных видов гимнастики показало, что ведущими мотивами являются укрепление здоровья и развитие физических качеств независимо от вида физкультурно-оздоровительных занятий, но вместе с тем основным мотивом к занятиям шейпингом женщины определяют усовершенствование форм фигуры; женщины, которые избрали аэробику желают развить физические качества, а женщины которые занимаются ритмичной гимнастикой главным мотивом считают укрепление здоровья. Следовательно, мотивация в значительной мере предопределяет выбор женщинами того или другого вида физкультурно-оздоровительных занятий.

Ключевые слова: женщины, оздоровительные виды гимнастики, физические качества.

Annotation. The conducted research rotined among the representatives of health types of gymnastics, that leading reasons is strengthening of health and development of physical qualities regardless of type of athletic-health employments, but at the same time by basic reason to employments, shaping of woman is determine the improvement of forms of figure, women which chosen an aerobics – wish to develop physical qualities, and women which are engaged in a rhythmic gymnastics it is considered main reason predetermines the choice of that or other type of athletic-health employments women.

Key words: women, health types of gymnastics, physical qualities.

608. Пугач Н. Вплив занять різними видами оздоровчої гімнастики на фізичну працездатність жінок 19–28 років / Пугач Н., Бурлет В. // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. пр. – Л., 2003. – С. 21 – 25.

Анотація. Проведене дослідження серед представниць оздоровчих видів гімнастики показало, що провідними мотивами є зміцнення здоров'я та розвиток фізичних якостей незалежно від виду фізкультурно-оздоровчих занять, але разом з тим основним мотивом до занять шейпінгом жінки визначають удосконалення форм фігури; жінки які обрали аеробіку прагнуть розвинути фізичні якості, а жінки, які займаються ритмічною гімнастикою головним мотивом вважають зміцнення здоров'я.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, фізична працездатність, жінки.

Аннотация. Проведенное исследование среди представительниц оздоровительных видов гимнастики показало, что ведущими мотивами являются укрепление здоровья и развитие физических качеств независимо от вида физкультурно-оздоровительных занятий, но вместе с тем основным мотивом к занятиям шейпингом женщины определяют усовершенствование форм фигуры; женщины, которые избрали аэробику стремятся развить физические качества, а женщины, которые занимаются ритмичной гимнастикой главным мотивом считают укрепление здоровья.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, физическая работоспособность, женщины.

Annotation. The conducted research rotined among the representatives of health types of gymnastics, that leading reasons are strengthening of health and development of physical qualities regardless of type of athletic-health employments, but at the same time by basic reason to employments, shaping of woman is determine the improvement of forms of figure, women which chosen an aerobics – aim to develop physical qualities, and women which are engaged in a rhythmic gymnastics it is considered main reason.

Key words: health gymnastics, physical capacity, women.

609. Романенко В. Оздоровча гімнастика і плавання як форма активізації рухової активності студенток гуманітарних вузів / Віктор Романенко // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2002. – Вип. 6, т. 1. – С. 374 – 378.

Анотація. Удосконалено педагогічну технологію використання комплексних занять, що поєднують засоби ритмічної гімнастики і плавання.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, плавання, рухова активність.

Аннотация. Усовершенствована педагогическая технология использования комплексных занятий, которые совмещают средства ритмичной гимнастики и плавания.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, плавание, двигательная активность.

Annotation. On the basis of the received experimental data modelling characteristics of physical loadings in different kinds of impellent activity were developed.

Key words: health gymnastics, swimming, motive activity.

610. Сіренко Р. Динаміка працездатності та функціонального стану організму студенток, які займаються оздоровчою гімнастикою з елементами шейпінгу / Романа Сіренко, Юлія Скуйбіда // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 151–155.

Анотація. Заняття оздоровчою гімнастикою з елементами шейпінгу позитивно впливають на фізичний розвиток студенток, зменшуючи вагу тіла, округлість різних частин тіла, збільшуючи ЖЄЛ та силу кисті.

Ключові слова: динаміка працездатності, оздоровча гімнастика, елементи шейпінгу.

Аннотация. Занятия оздоровительной гимнастикой с элементами шейпинга положительно влияют на физическое развитие студенток, уменьшая вес тела, округлость разных частей тела, увеличивая ЖЕЛ и силу кисти.

Ключевые слова: динамика работоспособности, оздоровительная гимнастика, элементы шейпинга.

Annotation. Reading a health gymnastics with the elements of shaping positively influence on physical development of students, diminishing a bodyweight, circumference of different parts of body, increasing force of brush.

Key words: dynamics of capacity, health gymnastics, elements of shaping.

611. Слюсарь К. Ю. Персональний тренінг по оздоровительним видам гімнастики в умовах спортивного клубу / Слюсарь К. Ю. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IX Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 617.

Аннотация. Регулярные систематические занятия под руководством высококвалифицированного тренера по оздоровительным видам гимнастики наиболее способствуют улучшению работы функциональных систем организма, коррекции форм тела, снижению факторов риска, а также улучшению психоэмоционального состояния женщин.

Ключевые слова: *тренинг, оздоровительные виды гимнастики, спортивный клуб.*

Анотація. *Постійні систематичні заняття під керівництвом висококваліфікованого тренера з оздоровчих видів гімнастики найбільш сприяють поліпшенню роботи функціональних систем організму, корекції форм тіла, зниженню чинників ризику, а також поліпшенню психоемоційного стану жінок.*

Ключові слова: *тренинг, оздоровчі види гімнастики, спортивний клуб.*

Annotation. *Regular systematic employments under the direction of highly skilled trainer on the health types of gymnastics are most instrumental in the improvement of work of the functional systems of organism, correction of forms of body, decline of risk factors, and also improvement of the psikhoemocional'nogo state of women.*

Keywords: *training, health types of gymnastics, sporting club.*

612. Сосіна В. Ю. Актуальність і перспективи підготовки фахівців з оздоровчих видів гімнастики / Сосіна В. Ю. // Освіта в галузі фіз. культури: стан, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук. конф., присвяч. 50-річчю ЛДУФК. – Л., 1996. – С. 246–247.

Анотація. *Зацікавлення населення новими нетрадиційними видами фізичної культури постійно зростає, світ продовжує вигадувати нові (бодіфітнес, гідротоніка, фітбол тощо), а спеціалісти з фізичного виховання не мають можливості впроваджувати їх через необізнаність. Саме тому так гостро стоїть проблема підготовки досвідчених фахівців з оздоровчих видів гімнастики.*

Ключові слова: *підготовка фахівців, оздоровчі види гімнастики, оздоровчі форми та види.*

Анотація. *Заинтересованность населения новыми нетрадиционными видами физической культуры постоянно растет, мир продолжает выдумывать новые (бодифитнес, гидротоника, фитбол и тому подобное), а специалисты по физическому воспитанию не имеют возможности внедрять их из-за неосведомленности. Именно поэтому так остро стоит проблема подготовки опытных специалистов по оздоровительным видам гимнастики.*

Ключевые слова: *подготовка специалистов, оздоровительные виды гимнастики, оздоровительные формы и виды.*

Annotation. *The personal interest of population the new untraditional types of physical culture grows constantly, the world continues to invent new (bodifitnes, gidrotonika, fitbol and others like that), and specialists on physical education are not in a position to inculcate them through ignorance. For this reason so sharply the problem of preparation of experimental specialists costs on the health types of gymnastics.*

Key words: *preparation of specialists, health types of gymnastics, health forms.*

613. Сосіна В. Ю. Особливості підвищення працездатності жінок 25–30 років, які займаються оздоровчими видами гімнастики / Сосіна В. Ю., Карпінська Т. Г., Некраха І. А. // Проблеми активізації рекреаційної

оздоровчої діяльності населення : матеріали регіон. наук.–практ. конф. – Л., 1998. – С. 48 – 50.

Анотація. *Визначена ефективність занять оздоровчими видами гімнастики для підвищення працездатності жінок 25–30 років.*

Ключові слова: *оздоровчі види гімнастики, працездатність, фізичний стан.*

Аннотація. *Определена эффективность занятий оздоровительными видами гимнастики для повышения работоспособности женщин 25–30 лет.*

Ключевые слова: *оздоровительные виды гимнастики, работоспособность, физическое состояние.*

Annotation. *Efficiency of employments is certain by the health types of gymnastics for the increase of capacity of women 25–30 years.*

Key words: *health types of gymnastics, capacity, bodily condition.*

614. Струс Д. Зміна окремих показників фізичного здоров'я жінок різного віку в процесі занять оздоровчими видами гімнастики / Д. Струс // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.–практ. конф. ЛДМУ. – Л., 1997. – С. 168–169.

Анотація. *Проведене дослідження дозволяє констатувати, що в процесі занять оздоровчими видами гімнастики у жінок різних вікових груп спостерігається оптимізація соматотипу, що позитивно впливає на стан їх фізичного здоров'я.*

Ключові слова: *показники фізичного здоров'я, заняття оздоровчими видами гімнастики.*

Аннотація. *Проведенное исследование позволяет констатировать, что в процессе занятий оздоровительными видами гимнастики у женщин разных возрастных групп наблюдается оптимизация соматотипа (соотношение жировой и мышечной массы), что положительно влияет на состояние их физического здоровья.*

Ключевые слова: *показатели физического здоровья, занятия оздоровительными видами гимнастики.*

Annotation. *The conducted research allows to establish that in the process of employments the women of different age-dependent groups have optimization of somatotip (correlation of fatty and muscle mass) the health types of gymnastics, that positively influences on the state of their physical health.*

Key words: *indexes of physical health, engaged in the health types of gymnastics.*

615. Таран Ю. Ш. Порівняльний аналіз ефективності різних видів оздоровчої гімнастики для жінок 20–35 років : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Таран Юлія Ігорівна ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – К., 1998. – 16 с.

Анотація. *Встановлено специфіку вияву терміноого і кумулятивного ефекту занять різними видами оздоровчої гімнастики (аеробіки, степ-аеробіки, за комбінованою програмою). На основі встановлених закономірностей взаємозв'язку між характером впливу та видом гімнастичних вправ уперше*

розроблено методика підвищення їх оздоровчої ефективності. Удосконалено морфофункціональні характеристики різних рівнів фізичного стану організму та з'ясовано механізми його підвищення під впливом занять оздоровчими видами гімнастики.

Ключові слова: оздоровча гімнастика, жінки 20–35 років, методика підвищення оздоровчої активності.

Аннотація. Разработана методика повышения эффективности занятий оздоровительными видами гимнастики на основе анализа срочной и кумулятивной адаптации женщин 20-35 лет в процессе занятий аэробикой, степ-аэробикой и по комбинированной программе.

Ключевые слова: оздоровительная гимнастика, женщины 20–35 лет, методика повышения оздоровительной активности.

Annotation. The method of increase of efficiency of employments is developed by the health types of gymnastics on the basis of analysis of urgent and cumulative adaptation of women 20-35 years in the process of employments by an aerobics, by a step-aerobics and on the combined program.

Key words: health gymnastics, women 20–35 years, method of increase of health activity.

616. Трибурт Г. М. Эластическая гимнастика как новая форма разновидности оздоровительных гимнастик / Г. М. Трибурт, А. Ф. Теркулов // Фізична підготовленість та здоров'я населення : зб. наук. матер. Міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 211–213.

Аннотація. В главные задачи оздоровительной эластической гимнастики входит: гармоничное развитие всех органов и систем, повышение жизнедеятельности и работоспособности; снятие психоэмоциональной напряженности (дестрессорное действие); развитие физических качеств, присущих, прежде всего, женскому организму (гибкость, пластичность, выносливость, координация движений, осанка); формирование и развитие этических качеств, требовательности к внешнему виду, походке, одежде, культуре общения.

Ключевые слова: эластическая гимнастика, этические качества, организация занятий.

Анотація. У головні завдання оздоровчої еластичної гімнастики входить: гармонійний розвиток всіх органів і систем, підвищення життєдіяльності і працездатності; зняття психоемоційної напруженості (дестрессова дія); розвиток фізичних якостей, властивих, перш за все, жіночому організму (гнучкість, пластичність, витривалість, координація рухів, постава); формування і розвиток етичних якостей, вимогливості до зовнішнього вигляду, ході, одягу, культурі спілкування.

Ключові слова: еластична гімнастика, етичні якості, організація занять.

Annotation. In the main tasks of health elastic gymnastics included: harmonious development of all organs and systems, increase of vital functions and capacity; removal of psikhoeemocional'noy tension (destress action); development of physical qualities, inherent, foremost, to the womanish organism (flexibility, plasticity,

endurance, co-ordination of motions, carriage); forming and development of ethics qualities, to demand to original appearance, gait, clothes, culture of intercourse.

Key words: *elastic gymnastics, ethics qualities, organization of employments.*

617. Шевців У. Покращення фізичної працездатності жінок 20–35 років під впливом занять оздоровчими видами гімнастики / Уляна Шевців // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 204–207.

Анотація. *Провідними мотивами до занять оздоровчими видами гімнастики виявилось прагнення покращити стан здоров'я (66,7% відповідей), удосконалити фігуру – 44,4%, та позбутись зайвої ваги (33,4%).*

Ключові слова: *фізична працездатність, жінки, оздоровчі види гімнастики.*

Анотація. *Ведущими мотивами к занятиям оздоровительными видами гимнастики оказалось стремление улучшить состояние здоровья (66,7% ответов), усовершенствовать фигуру – 44,4%, и избавиться от лишнего веса (33,4%).*

Ключевые слова: *физическая работоспособность, женщины, оздоровительные виды гимнастики.*

Annotation. *By leading reasons to employments aspiration to improve the state of health (66,7% answers), perfect a figure appeared the health types of gymnastics – 44,4%, and delivered from superfluous weight (33,4%).*

Key words: *physical capacity, women, health types of gymnastics.*

Оздоровче плавання

618. Аикина Л. И. Терморегуляция у беременных женщин в процессе занятий оздоровительным плаванием / Л. И. Аикина // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 2. – С. 35–37.

Анотація. *Целью исследований было изучение возможностей использования плавания как оздоровительного средства для беременных женщин. Задачей данного исследования служило изучение температурного эффекта до и после занятий оздоровительным плаванием женщин в дородовом периоде.*

Ключевые слова: *беременные женщины, оздоровительное плавание, терморегуляция.*

Анотація. *Методом дослідження було вивчення можливостей використання плавання як оздоровчого засобу для вагітних жінок. Завданням даного дослідження служило вивчення температурного ефекту до і після занять оздоровчим плаванням жінок в допологовому періоді.*

Ключові слова: *вагітні жінки, оздоровче плавання, терморегуляція.*

Annotation. *In this connection the purpose of our researches was a study of possibilities of the use of swimming as a health mean for expectant mothers. The study of temperature effect served as a task of this research before and after employments health swimming of women in a predelivery period.*

Keywords: *expectant mothers, health swimming, temperature adjusting..*

619. Айкина Л. И. Функциональное состояние беременных женщин после однократного занятия оздоровительным плаванием / Л. И. Айкина // Теория и практика физической культуры. – 2011. – № 3. – С. 43 – 45.

Аннотация. Исследование состояния женщин до начала занятия плаванием выявило, что 58% женщин находились в состоянии функционального напряжения, а у 42% функциональное напряжение вводилось в пределах нормы. Занятие оздоровительным плаванием в течение 60 мин общим подъемом 500 м, включающем дистанции 25-50 м, переплываемые повторно, в режиме оздоровительного плавания, улучшило функциональное состояние у 79% женщин, у 21 % отмечалось некоторое утомление от полученной нагрузки.

Ключевые слова: функциональное состояние, беременные женщины, оздоровительное плавание, вариабельность ритма сердца.

Анотація. Дослідження стану жінок до початку заняття плаванням виявило, що 58% жінок знаходилися у стані функціональної напруги, а в 42% функціональна напруга вводилася у межах норми. Заняття оздоровчим плаванням протягом 60 хв загальним підйомом 500 м, що включає дистанції 25-50 м, які перепливали повторно, в режимі оздоровчого плавання, поліпшило функціональний стан у 79% жінок, в 21 % з'являлася деяка втома від отриманого навантаження.

Ключові слова: функціональний стан, вагітні жінки, оздоровче плавання, вариабельність ритму серця.

Annotation. Research of the state of women exposed to beginning of engaged in swimming, that 58% women had been in a state of functional naryazheniya, and at 42% functional tension was entered within the limits of norm. Engaged in the health swimming during 60 mines general getting up 500 mcodes, including distances 25-50 mcodes, pereplyvaemye repeatedly, in the mode of the health swimming, improved the functional state for 79% women, at 21 % some fatigue was marked from the got loading.

Key words: functional condition, pregnant women, health-improving swimming, heart rate variability.

620. Бабаліч В. А. Особливості оздоровчої роботи з дітьми-чорнобильцями 11–15 років засобами плавання / Бабаліч В. А. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2010. – № 2. – С. 101–103.

Анотація. У статті викладено оздоровчу методіку, що спрямована на підвищення рівня функціонального стану дітей-чорнобильців засобами плавання. Встановлено, що найпростіша можливість підвищити оздоровчий ефект занять руховою активністю – поєднати його з впливом водного середовища.

Ключові слова: оздоровча методіка, плавання, діти-чорнобильці, фізичне виховання.

Аннотация. В статье изложена оздоровительная методика, которая направлена на улучшение функционального состояния детей-чернобыльцев средствами плавания. Установлено, что очень просто повысит

оздоровительный эффект занятия двигательной активностью – объединить его о влиянием водной среды.

Ключевые слова: оздоровительная методика, плавание, дети-чернобыльцы, физическое воспитание.

Annotation. In article the improving technique which is directed on improvement of a functional condition of Chernobyl children I by swimming means is stated. In the last time has considerably raised attention to means and methods of strengthening of health, preventive maintenance of illriesses is established what very simply to raise improving effect of employment of impellent activity - to unite it with influence of the water environment.

Key words: an improving technique, swimming, Chernobyl children, physical training.

621. Баламутова Н. М. Лечебно-оздоровительное плавание в специальной медицинской группе у студенток с остеохондрозом шейного отдела позвоночника / Баламутова Н. М., Сидоренко Г. М. // Физическое воспитание студентов. – 2011. – № 3. – С. 8 – 11.

Аннотація. Розроблена методика лікувально-оздоровчого плавання у студенток спеціальної медичної групи, які мають остеохондроз шийного відділу хребта. Установлено, що запропонована методика лікувального плавання більш ефективна по порівнянню з обычним оздоровительним плаванням.

Ключевые слова: остеохондроз, лечебное плавание, специальная медицинская группа, студентки.

Анотація. Розроблено методику лікувально-оздоровчого плавання у студенток спеціальної медичної групи, які мають остеохондроз шийного відділу хребта. Встановлено, що запропонована методика лікувального плавання більш ефективна в порівнянні зі звичайним оздоровчим плаванням.

Ключові слова: остеохондроз, лікувальне плавання, спеціальна медична група, студентки.

Annotation. It was developed a method of therapeutic and recreational swimming in a special medical group of female students, who have osteochondrosis of the cervical spine. It was established that the intended method of therapeutic swimming is more efficient than the usual recreational swimming.

Key words: osteocfrondrosis, therapeutic swimming, special medical group, female students.

622. Бельський О. М. Використання комплексного підходу в методиці позаурочних занять оздоровчою фізичною культурою і спортом / Бельський О. М., Чалий О. С. // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні : матеріали I Респ. конф. – Луцьк, 1994. – С. 445–446.

Анотація. Дворічний педагогічний експеримент показав, що на позаурочних заняттях загальною фізичною підготовкою і плаванням учням I — VI класів (10—12 років) на першому уроці занять 50% часу рекомендується приділяти спеціально-підготовчим вправам у плаванні, а на другому — до 70%.

Ключові слова: методика, позаурочні заняття, фізична культура, спорт.

Аннотація. Двухгодовой педагогический эксперимент показал, что на внеурочных занятиях общей физической подготовкой и плаванием ученикам I-VI классов (10-12 лет) на первом уроке занятий 50% времени рекомендуется уделять специально-подготовительным упражнениям в плавании, а на втором – до 70%.

Ключевые слова: методика, внеурочные занятия, физическая культура, спорт.

Annotation. A two year pedagogical experiment showed that on out of the fixed employments by general physical preparation and swimming students I–VI classes (10-12 years) on the first lesson of employments 50% it is recommended time to spare specially-preparatory exercises in swimming, and on the second – to 70%.

Key words: method, employment out of lesson, physical culture, sport.

623. Биковська Л. Б. Вплив оздоровчого плавання на організм школярів та студентів, які мають надлишкову вагу / Биковська Л. Б., Бабінець О. О. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2010. – № 1. – С. 77–79.

Анотація. У статті висвітлені причини виникнення надлишкової ваги та її негативний вплив на розвиток організму школярів, і студентів, розкриті особливості та наведені переваги оздоровчого плавання, як універсального засобу (запобігання хворобам, загартовування організму та підвищення фізичної працездатності).

Ключові слова: надлишкова вага, фізичне виховання, оздоровче плавання.

Аннотація. В статье освещены причины возникновения избыточного веса и его негативное влияние на развитие организма школьников и студентов, раскрыты особенности и приведены преимущества оздоровительного плавания, как универсального средства предотвращения болезней, закаливания организма и повышения физической работоспособности.

Ключевые слова: избыточный вес, физическое воспитание, оздоровительное плавание.

Annotation. In the articles lighted up of reason of origin of overweight and its negative influence on development of organism of schoolboys and students, features are exposed and advantages of the health swimming are resulted, as an universal mean of prevention of illnesses, temper organism and increase of physical capacity.

Key words: surplus weight, the physical education, the health swimming.

624. Даджани Д. Влияние занятий оздоровительным плаванием на физическое развитие младших школьников республики Кипр / Даджани Джумана // Физическое воспитание студентов. – 2010. – № 2. – С. 43–47.

Аннотація. Представлены данные исследования показателей физического развития школьников, Результаты свидетельствуют о положительно эмоциональном стремлении детей к занятию плаванием в рамках внеурочных форм. Показана необходимость разработки региональных

рекомендаций построения внеурочных форм занятий физическими упражнениями.

Ключевые слова: физическое состояние, двигательный режим, оздоровительное плавание, внеурочные формы занятий.

Анотація. Представлені дані дослідження показників фізичного розвитку школярів. Результати свідчать про позитивно емоційне прагнення дітей до занять плаванням у рамках позаурочних форм. Показана необхідність розробки регіональних рекомендацій побудови позаурочних форм занять фізичними вправами.

Ключові слова: фізичний стан, руховий режим, оздоровче плавання, позаурочні форми занять.

Annotation. These researches of indexes of physical development of schoolboys are presented. Results testify to the positively emotional aspiring of children to engaged in swimming within the framework of extracurricular forms of employments. The necessity of development of regional recommendations is rotined construction of extracurricular forms of employments by physical exercises.

Key words: physical condition, impellent regimen, improving swimming, after-hour shapes of employment.

625. Дрогомерецкий В. В. Применение средств оздоровительного плавания с целью коррекции нарушений суставно-связочного аппарата студентов / Дрогомерецкий В. В., Кондаков В. Л., Горелов А. А. // Физическое воспитание студентов. – 2013. – № 5. – С. 46 – 53.

Аннотація. Приводятся результаты исследования состояния суставно-связочного аппарата студентов, занимающихся физической культурой в основной и в специальной медицинской группе. В эксперименте принимали участие 172 студента из трех вузов. Выявлены типы нарушений суставно-связочного аппарата и характер их проявления в повседневной жизни. Обобщен опыт использования средств физической культуры для коррекции данных нарушений. Обоснована целесообразность систематического применения оздоровительного плавания. Предложена авторская методика применения оздоровительного плавания целью коррекции негативных проявлений. Для коррекции нарушений предлагаются несколько способов плавания. Дозирование нагрузки предлагается осуществлять длиной проплываемого отрезка, интенсивностью, способом плавания, количеством выдохов в воду между отрезками, чередованием с упражнениями на месте, продолжительностью занятия.

Ключевые слова: суставной, связочный, аппарат, оздоровительное, плавание, коррекция, нарушения, студенты, специальная медицинская группа.

Анотація. Наводяться результати дослідження стану суглобово-зв'язкового апарату студентів, що займаються фізичною культурою в основній і в спеціальній медичній групі. В експерименті брали участь 172 студента з трьох вузів. Виявлено типи порушень суглобово-зв'язкового

апарату і характер їх прояву в повсякденному житті. Узагальнено досвід використання засобів фізичної культури для корекції даних порушень. Обґрунтовано доцільність систематичного застосування оздоровчого плавання. Запропоновано авторську методику застосування оздоровчого плавання метою корекції негативних проявів. Для корекції порушень пропонуються кілька способів плавання. Дозування навантаження пропонується здійснювати довжиною пропливає відрізка, інтенсивністю, способом плавання, кількістю видихів у воду між відрізками, чергуванням з вправами на місці, тривалістю заняття.

Ключові слова: суглобовий, зв'язковий, апарат, оздоровче, плавання, корекція, порушення, студенти, спеціальна медична група.

Annotation. The results of research on the state-articular ligaments students engaged in physical education in primary and specialized medical group. In the experiment involved 172 students from three high schools. Identified types of violations of joint and ligaments, and the nature of their manifestations in everyday life. Summarizes the experience of the use of physical culture for the correction of the violations. The expediency of the systematic application of improving swimming. The author's use of improving swimming technique to correct the negative manifestations. To correct the violations are offered several ways to swim. Dosing load is proposed to segment long swims, intensity, swimming way, the number of breaths in the water between the segments, alternating with the exercises on the spot, lasting lessons.

Key words: articular, ligamentous, apparatus, recreation, swimming, correction of violations, students, special medical group.

626. Дудкина Т. Ю. Оздоровительное плавание как средство развития личностных характеристик учеников среднего школьного возраста / Дудкина Т. Ю. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XI Международ. науч. сессии по итогам НИР за 2009 год : молодежь – науке. – Минск, 2010. – С. 109 – 111.

Аннотація. Проведенное исследование по определению общей психологической устойчивости таких волевых качеств, как настойчивость, смелость, решительность, компонентов психической надежности, характера эмоциональных реакций позволило построить диаграмму, которая дает возможность оценить важность психологических качеств личности. Ранжирование важных и наиболее важных качеств, которые входят в группы структуры потенциальной ценности личности имеет следующий вид: социально-психологическая группа, психологическая группа, волевая группа, спортивный компонент.

Ключевые слова: оздоровительное плавание, личностные характеристики, ученики среднего школьного возраста.

Анотація. Проведене дослідження за визначенням загальної психологічної стійкості таких волевих якостей, як наполегливість, сміливість, рішучість, компонентів психічної надійності, характеру емоційних реакцій

дозволило побудувати діаграму, яка дає можливість оцінити важливість психологічних якостей особистості. Ранжування важливих і найбільш важливих якостей, які входять до групи структури потенційної цінності особистості має такий вигляд: соціально-психологічна група; психологічна група, вольова група, спортивний компонент.

Annotation. Conducted research on determination of general psychological stability of such volitional qualities, as a persistence, boldness, decision, components of psychical reliability, character of emotional reactions allowed to build a diagram which enables to estimate importance of psychological qualities of personality. Ranging important and most essential qualities which are included in the groups of structure of potential value of personality has the following kind: social-psychological group, psychological group, volitional group, sporting component.

Key words: health swimming, personality descriptions, students of middle school age.

627. Єременко Н. Характеристика водних видів спорту як засобів оздоровлення / Наталія Єременко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 216–219.

Анотація. Аналізуючи оздоровчу ефективність занять веслуванням був визначений ряд її переваг: більша частина занять проводиться на відкритому повітрі, паркова або лісопаркова зона на березі водойми; постійний контакт з природними чинниками - сонце, повітря, вода, розмаїтість у виборі засобів і методів у різних видах веслувального спорту тощо.

Ключові слова: водні види спорту, засоби оздоровлення.

Аннотация. Анализируя оздоровительную эффективность занятий греблей был определен ряд ее преимуществ: большая часть занятий проводится на открытом воздухе, парковая или лесопарковая зона на берегу водоема; постоянный контакт с естественными факторами - солнце, воздух, вода, разнообразность в выборе средств и методов в разных видах гребного спорта и тому подобное.

Ключевые слова: водные виды спорта, средства оздоровления.

Annotation. Analysing health efficiency of employments rowing by us it was been certain row of its advantages: greater part of employments is conducted outdoors, park or forest-park area on the bank of reservoir; a permanent contact with natural factors is a sun, air, water, variety in the choice of facilities and methods in the different types of boating and others like that.

Keywords: water types of sport, facilities of making healthy.

628. Карабанова Н. Оздоровчий вплив занять плаванням на організм молодших школярів / Надія Карабанова, Анатолій Карабанов, Людмила Чеханюк // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності

населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 89–94.

Анотація. Як показали наші дослідження, оздоровчі заняття з плавання надають позитивний вплив на фізичний стан і фізичний розвиток молодших школярів, покращують психічне і соматичне здоров'я.

Ключові слова: плавання, оздоровчий вплив, молодші школярі.

Аннотація. Как показали наши исследования, оздоровительные занятия по плаванию оказывают позитивное влияние на физическое состояние и физическое развитие младших школьников, улучшают психическое и соматическое здоровья.

Ключевые слова: плавание, оздоровительное влияние, младшие школьники.

Annotation. As our researches rotined, health employments on swimming render positive influence on a bodily condition and physical development of junior schoolboys, improve psichical and somatic health.

Key words: swimming, health influence, junior schoolboys.

629. Касьянова Е. В. Оздоровительное влияние водных видов активности на сердечно-сосудистую систему / Касьянова Е. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2008. – № 6. – С. 190 – 193.

Аннотація. В статтє рассматривается оздоровительное воздействие водных видов активности на деятельность сердечно-сосудистой системы. Плавание способствует активизации периферического кровообращения, заставляя действовать вместе с основными сосудами и дополнительные, увеличивая тем самым капиллярное русло в работающих органах. Действующие коллатерали, не допуская нарушений в деятельности сердечной мышцы, сами поддерживаются в рабочем состоянии.

Ключевые слова: водные виды активности, свойства воды и их влияние на организм занимающихся, режим нагрузки, методика оздоровительного плавания.

Анотація. У статті розглядається оздоровча дія водних видів активності на діяльність серцево-судинної системи. Плавання сприяє активізації периферичного кровообігу, змушуючи діяти разом з основними судинами й додатковими, збільшуючи тим самим капілярне русло в працюючих органах. Діючі коллатерали, не допускаючи порушень у діяльності серцевого м'яза, самі підтримуються в робочому стані.

Ключові слова: водні види активності, властивості води та їх вплив на організм, режим навантаження, методика оздоровчого плавання.

Annotation. In the given article is examined health influence of water types of activity on activity of the heart-vessel system. Flotation promotes activation of a peripheric circulation, forcing to react together with the basic pots and additional, augmenting thus a wicking race course in working members. Reacting collaterals, not supposing violations in activity of a cardiac muscle, are kept running.

Key words: water types of activity, properties of water and their influence on the organism of getting busy, mode of loading, method of the health swimming.

630. Ключов Ю. І. Оздоровча роль плавання / Ю. І. Ключов // // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні : матеріали першої респ. конф. – Луцьк, 1994. – С. 44–46.

Анотація. Для отримання максимально оздоровчого ефекту від плавання необхідно навчитися правильно плавати способом „кріль” чи „брас на грудях”, „брас на спині”.

Ключові слова: плавання, оздоровчі запливи, характерні властивості.

Аннотация. Для получения максимально оздоровительного эффекта от плавания необходимо научиться правильно плавать способом „кроль” или „брас на груди”, „брас на спине”.

Ключевые слова: плавание, оздоровительные заплывы, характерные свойства.

Annotation. For the receipt of maximally health effect from swimming it is necessary to learn correctly to float a method „krol'” or „brace on a breast”, „brace on the back”.

Key words: swimming, health races, characteristic properties.

631. Кондаков В. Л. Обоснование применения оздоровительного плавания для коррекции нарушений суставно-связочного аппарата студентов специальных медицинских групп / Кондаков В. Л., Дрогомерецкий В. В. // Культура физическая и здоровье. – 2012. – № 1(37). – С. 74–77.

Аннотация. В статье обосновывается применение оздоровительного плавания и конкретных способов плавания: для коррекции нарушений суставно-связочного аппарата студентов специальных медицинских групп.

Ключевые слова: суставно-связочный аппарат, физические упражнения, оздоровительное плавание, специальная медицинская группа, учебно-тренировочные занятия по физической культуре.

Анотація. У статті обґрунтовується застосування оздоровчого плавання і конкретних способів плавання для корекції порушень суглобо-зв'язкового апарату студентів спеціальних медичних груп.

Ключові слова: суглобо-зв'язковий апарат, фізичні вправи, оздоровче плавання, спеціальна медична група, навчально-тренувальні заняття з фізичної культури.

Annotation. It justified the use of recreational swimming specific strokes for the correction of joint and ligaments of students of special medical groups.

Key words: joint-copular system, exercise, recreation swimming, special medical team training sessions for physical education.

632. Курко Я. В. Влияние оздоровительного плавания на показатели объективного и субъективного здоровья мужчин / Курко Я. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 6. – С. 70 – 73.

Аннотация. Исследована динамика уровня объективного (по показателям частоты сердечных сокращений) и субъективного (с помощью анкетирования) здоровья мужчин в возрасте 20-30 лет, занимающихся

оздоровительным плаванием в течение одного года. Показано, что занятия оздоровительным плаванием положительно влияют на объективное и на субъективное здоровье занимающихся мужчин. У мужчин показатели деятельности сердечно-сосудистой системы нормализуются, самооценка своего состояния здоровья и самочувствия становится более адекватной, а количество жалоб снижается.

Ключевые слова: оздоровительное плавание, показатели здоровья, мужчины.

Анотація. Досліджена динаміка рівня об'єктивного (за показниками частоти серцевих скорочень) і суб'єктивного (за допомогою анкетування) здоров'я чоловіків віком 20-30 років, що займаються оздоровчим плаванням протягом одного року. Показано, що заняття оздоровчим плаванням позитивно впливають на об'єктивне і на суб'єктивне здоров'я чоловіків. У чоловіків показники діяльності серцево-судинної системи нормалізуються, самооцінка свого стану здоров'я і самопочуття стає адекватнішою, а кількість скарг на здоров'я знижується.

Ключові слова: оздоровче плавання, показники здоров'я, чоловіки.

Annotation. The dynamics of the objective level (in terms of heart rate) and subjective (using questionnaires) the health of men aged 20-30 years engaged in improving swimming for one year. Shown that improving swimming lessons have a positive impact on objective and subjective health in men. In men, rates of cardiovascular normalized, self-esteem and their health is being adequately and the number of complaints about health decreases.

Key words: recreation swimming, health indicators, man.

633. Курко Я. В. Показатели здоровья студентов, занимающихся оздоровительным плаванием / Курко Я. В., Федчишин О. Я. // Физическое воспитание студентов. – 2012. – № 1. – С. 59–62.

Аннотація. Исследована динаміка уровня объективного (по показателям частоты сердечных сокращений) и субъективного (с помощью анкетирования) здоровья студентов. Определена степень адаптации студентов. Установлены субъективные показатели здоровья и самочувствия студентов. Выявлена динамика объективных и субъективных показателей здоровья студентов. Отмечается нормализация показателей деятельности сердечно-сосудистой системы, снижение количества жалоб, более адекватная самооценка своего состояния здоровья и самочувствия.

Ключевые слова: показатели, здоровье, студент, плавание.

Анотація. Досліджена динаміка рівня об'єктивного (за показниками частоти серцевих скорочень) і суб'єктивного (за допомогою анкетування) здоров'я студентів. Визначений ступінь адаптації студентів. Встановлені суб'єктивні показники здоров'я і самопочуття студентів. Виявлена динаміка об'єктивних і суб'єктивних показників здоров'я студентів. Відзначена нормалізація показників діяльності серцево-судинної системи, зниження кількості скарг, адекватніша самооцінка свого стану здоров'я і самопочуття.

Ключові слова: показники, здоров'я, студент, плавання.

Annotation. *The dynamics of objective (on the indexes of frequency of heart-throbs) and subjective (by a questionnaire) health of students level is investigational. The degree of adaptation of students is certain. The subjective indexes of health and feel of students are set. The dynamics of objective and subjective indexes of health of students is exposed. Normalization of performance of the cardiovascular system indicators, decline of amount of complaints, more adequate self-appraisal of the state of health and feel, is marked.*

Key words: *index, health, student, swimming.*

634. Мельцер В. Л. Особенности физического состояния мужчин зрелого возраста, занимающихся оздоровительным плаванием / Мельцер В. Л., Мякотных В. В. // Актуальные проблемы теории и методики физической культуры, спорта и туризма : материалы IV Междунар. науч.–практ. конф. молодых ученых. – Минск, 2011. – С. 319 – 320.

Аннотація. *Заняття оздоровительним плаванням дозволяють значительно улучшить физическое состояние индивида, что гарантирует безопасный уровень здоровья лиц зрелого возраста, но в то же время не приводят к стойкому и достаточно выраженному снижению массы тела, что требует дальнейших исследований по улучшению эффективности этого популярного и доступного физического упражнения.*

Ключевые слова: *физическое состояние, плавание, уровень здоровья.*

Анотація. *Заняття оздоровчим плаванням дозволяють значно поліпшити фізичний стан індивіда, що гарантує безпечний рівень здоров'я осіб зрілого віку, але в той же час не призводять до стійкого і досить вираженого зниження маси тіла, що вимагає подальших досліджень з поліпшення ефективності цієї популярної і доступної фізичної вправи.*

Ключові слова: *фізичний стан, плавання, рівень здоров'я.*

Annotation. *Engaged in the health swimming allow considerably to improve the bodily condition of individual, that guarantees a safe health of persons of mature age level, but at the same time does not result in proof and to the expressed enough decline of mass of body, that requires further researches on the improvement of efficiency of this popular and accessible physical exercise.*

Keywords: *bodily condition, swimming, health level.*

635. Пижов В. Використання допомоги батьків в індивідуальних заняттях дітей лікувальним плаванням / Віктор Пижов // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VI Всеукр. наук. практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2008. – С. 88 – 90.

Анотація. *Описана мотивація батьків до активної допомоги в індивідуальних заняттях дітей лікувальним плаванням.*

Ключові слова: *батьки, допомога, діти, лікувальне плавання.*

Аннотація. *Описана мотивація родителей к активной помощи в индивидуальных занятиях детей лечебным плаванием.*

Ключевые слова: *родители, помощь, деть, лечебное плавание.*

Annotation. Motivation of parents is described to the active help in individual engaged in of children the medical swimming.

Key words: parents, help, to put, medical swimming.

636. Сидорко О. Оздоровче плавання як засіб профілактики порушень постави дітей середнього шкільного віку / Сидорко Олег, Кіндзера Анна, Островська Наталя // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 88–92.

Анотація. Визначена ефективність занять плаванням для корекції вад постави дітей середнього шкільного віку.

Ключові слова: оздоровче плавання, профілактика порушень постави, діти середнього шкільного віку.

Аннотація. Определена эффективность занятий плаванием для коррекции нарушений осанки детей среднего школьного возраста.

Ключевые слова: оздоровительное плавание, профилактика нарушений осанки, дети среднего школьного возраста.

Annotation. Efficiency of employments is certain swimming for the correction of violations of carriage of children of middle school age.

Key words: health swimming, prophylaxis of violations of carriage, children of middle school age.

637. Шейко Л. В. Оздоровительная тренировка по плаванию для коррекции избыточной массы тела у мужчин зрелого возраста / Шейко Л. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник : [зб. наук. ст.]. – Х., 2008. – № 3. – С. 22 – 25.

Аннотація. В статті на основі власних спостережень автора та літературних даних розкривається фізіологічний механізм оздоровчого плавання. Пропонується експериментально обґрунтована методика проведення занять оздоровчим плаванням для чоловіків зрелого віку, направлена на корекцію надлишкової маси тіла.

Ключевые слова: оздоровительное плавание, комплексная программа оздоровительной тренировки, физическая подготовленность, физическое развитие, двигательный режим, физическое состояние.

Анотація. У статті, на підставі особистих спостережень автора та літературних джерел, розглянуто фізіологічний механізм оздоровчого плавання. Пропонується експериментально обґрунтована методика проведення занять оздоровчим плаванням для чоловіків зрілого віку, спрямована на корекцію надлишків ваги тіла.

Ключові слова: оздоровче плавання, комплексна програма оздоровчого тренування, фізична підготовленість, фізичний розвиток, руховий режим, фізичний стан.

Annotation. In this article the physiological mechanism of the health swimming opens up on the basis of own supervisions of author and literary information. Here is offered experimentally grounded method of leading through the health

swimming lessons, for the men of mature age directed on the correction of surplus mass of body.

Key words: *health-improving swimming, complex program of health-improving training, physical preparedness, moving activity regime, physical state.*

638. Шейко Л. В. Особенности мотивов выбора оздоровительного плавания мужчинами 50–60 лет на занятиях в группах здоровья / Шейко Л. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник . – 2010. – № 3. – С. 26 – 30.

Аннотація. *В статье определены основные факторы, влияющие на выбор оздоровительного плавания на занятиях в группах здоровья мужчинами 50-60-летнего возраста. Результаты исследования позволили выявить спектр информации об образе жизни, интересах, ценностях исследуемого контингента.*

Ключевые слова: *плавание, мотивация, анкетирование, здоровье, здоровый образ жизни.*

Анотація. *У статті визначені основні чинники, що впливають на вибір оздоровчого плавання на заняттях в групах здоров'я чоловіками 50-60 літнього віку. Результати дослідження дозволили виявити спектр інформації про образ життя, інтереси, цінності досліджуваного контингенту.*

Ключові слова: *плавання, мотивація, анкетування, здоров'я, здоровий спосіб життя.*

Annotation. *In Basic factors, influencing at choice health swimming on employments in the groups of health by men 50-60 summer age, are certain in the article. Research results allowed exposing the spectrum of information about life style, interests, and values of the probed contingent.*

Key words: *swimming, motivation, questionnaire, health, healthy way of life*

639. Шляпніков Є. Оздоровче плавання як засіб підвищення функціонального стану осіб зрілого віку зі спортивним досвідом / Євген Шляпніков, Вікторія Нагорна // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 3. – С. 91–93.

Анотація. *Доведено, що дія тренувальних занять в осіб зрілого віку зростає, якщо методологічна сторона індивідуалізована і відповідає руховому потенціалу людини.*

Ключові слова: *оздоровче плавання, функціональний стан, зрілий вік.*

Аннотація. *Доказано, что воздействие тренировочных занятий у лиц зрелого возраста возрастает, если методологическая сторона индивидуализирована и соответствует двигательному потенциалу человека.*

Ключевые слова: *оздоровительное плавание, функциональное состояние, зрелый возраст.*

Annotation. *The influence of the trainings at people in mature age grows, if the methodological side is individualized and corresponds to motor of a person's potential. The carried out researches allow noting about the improvement of*

functions respiratory and intimately — cardiovascular systems, the expansion of functionalities with help of health-improving and fitness trainings of swimming.

Key words: *health swimming, functional state, mature age.*

640. Шульга Л. М. Оздоровче плавання : навч. посіб. / Л. М. Шульга. – К. : Олімпійська література, 2008. – 232 с. – ISBN 966-8708-03-02.

Анотація. У навчальному посібнику висвітлено питання навчання основних способів плавання, оздоровлення людини й оцінки стану її здоров'я, профілактики та лікування різних захворювань, адаптивне плавання у системі реабілітації неповносправних осіб, плавання з дітьми грудного та дошкільного віку, а також надання першої допомоги постраждалим на воді.

Ключові слова: *оздоровче плавання, способи, лікування.*

Аннотація. В учебном пособии отражен вопрос обучения основных способов плавания, оздоровления человека и оценки состояния его здоровья, профилактики и лечения разных заболеваний, адаптивное плавание в системе реабилитации нетрудоспособных лиц, плавания с детьми грудного и дошкольного возраста, а также предоставление первой помощи пострадавшим на воде.

Ключевые слова: *оздоровительное плавание, способы, лечения.*

Annotation. In a train aid the question of studies of basic methods of swimming, making of man and estimation of the state of his health, prophylaxis and treatment of different diseases healthy, adaptive swimming, is reflected in the system of rehabilitation of the disabled persons, swimming with the children of pectoral and preschool age, and also grant the first aid suffering on water. For the students of educational establishments of physical education and sport of different level of accreditation, teachers, teachers of physical culture, instructors.

Key words: *health swimming, methods, treatments.*

641. Яримбаш К. С. Методика відбору дітей 10–12 років з порушеннями у стані здоров'я у групі оздоровчого плавання / К. С. Яримбаш // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2010. – Вип. 8. – С. 128–130.

Анотація. У статті викладені актуальні проблеми відбору до занять плаванням. Визначені основні критерії відбору на етапі початкової спортивної підготовки.

Ключові слова: *оздоровче плавання, стан здоров'я, відбір, початкова спортивна підготовка, фізична підготовленість, критерії відбору, рухові тести.*

Аннотація. В статье изложены актуальные проблемы отбора для занятий плаванием. Определены основные критерии отбора на этапе начальной спортивной подготовки.

Ключевые слова: *оздоровительное плавание, состояние здоровья, отбор, начальная спортивная подготовка, физическая подготовленность, критерии отбора, двигательные тесты.*

Annotation. *The article is devoted to actual problems of selection to swimming classes/ the basic criteria of selection at the primary stage of sports preparation are determined.*

Key words: *sanitary swimming, state of health, selection, primary sports preparation, fitness, criteria of selection, movements tests.*

Оздоровчий біг

642. Астраханцев Е. А. Дозированный бег и ритмическая гимнастика в комплексной программе оздоровительных занятий со студентками : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Астраханцев Евгений Александрович ; ГЦОЛИФК. – М., 1991. – 22 с.

Аннотация. *Впервые разработана и научно обоснована методика комплексного использования оздоровительного бега и ритмической гимнастики для студенток во внеучебное время.*

Ключевые слова: *дозированный бег, ритмическая гимнастика, оздоровительные занятия, студентки.*

Анотація. *Уперше розроблена і науково обґрунтована методика комплексного використання оздоровчого бігу і ритмічної гімнастики для студенток у позаурочний час.*

Ключові слова: *дозований біг, ритмічна гімнастика, оздоровчі заняття, студентки.*

Annotation. *First developed and the method of the complex use at health run and rhythmic gymnastics is scientifically grounded for students in vneuchebnoe time.*

Key words: *at dosed run, rhythmic gymnastics, health employments, students.*

643. Губка П. И. Оптимальные тренировочные режимы в оздоровительном беге для мужчин различных профессиональных групп : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Губка Петр Иванович ; ГЦОЛИФК. – М., 1988. – 22 с.

Аннотация. *Установлено, что большинство изучаемых показателей различных физиологических систем организма (сердечно-сосудистой, дыхательной, нервной, крови, опорно-двигательного аппарата) под влиянием оздоровительного бега достоверно изменяются не ранее, чем через 5-6 месяцев систематических занятий.*

Ключевые слова: *тренировочный режим, оздоровительный бег, мужчины различных профессиональных групп.*

Анотація. *Встановлено, що більшість вивчених показників різних фізіологічних систем організму (серцево-судинної, дихальної, нервової, крові, опорно-рухового апарату), під впливом оздоровчого бігу достовірно змінюються не раніше, ніж 5-6 місяців систематичних занять.*

Ключові слова: тренувальний режим, оздоровчий біг, чоловіки різних професійних груп.

Annotation. It is set that the most studied indexes of the different physiological systems of organism (serdechno-sosudistoy, dykhatel'noy, nervous, blood, locomotorium) under influence at health run for certain change not before, what in 5-6 months of systematic employments.

Key words: training conditions, at health run, men of different professional groups.

644. Коблев Я. К. Методы оценки и совершенствования выносливости при занятиях оздоровительным бегом и подготовке к сдаче III ступени комплекса ГТО : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 130004 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Коблев Якуб Камболетович ; КГИФК. – К., 1974. – 19 с.

Аннотація. Научно обоснован вопрос о методах измерения и совершенствования выносливости.

Ключевые слова: выносливость, занятия оздоровительным бегом, совершенствование, методы оценки.

Анотація. Науково обґрунтоване питання про методи вимірювання та вдосконалення витривалості.

Ключові слова: витривалість, заняття оздоровчим бігом, вдосконалення, методи оцінки.

Annotation. Scientifically justified question of how to measure and improve endurance.

Key words: endurance training jogging, improvement and evaluation methods.

645. Кондратьева Н. Л. Нормирование нагрузок в оздоровительном беге у студенток вузов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Кондратьева Нина Леонидовна ; ГЦОЛИФК. – М., 1990. – 20 с.

Аннотація. Разработана программа занятий оздоровительным бегом для девушек студенческого возраста (17–20 лет) и экспериментально подтверждена на основе комплексной оценки физическая подготовленность, физическая и умственная работоспособность, успеваемость занимающихся.

Ключевые слова: нормирование нагрузок, оздоровительный бег, студентки.

Анотація. Розроблена програма занять оздоровчим бігом для дівчат студентського віку (17–20 років) і експериментально підтверджена на основі комплексної оцінки фізична підготовленість, фізична і розумова працездатність, успішність студенток.

Ключові слова: нормування навантажень, оздоровчий біг, студентки.

Annotation. The program of employments is developed at health run for the girls of student age (17–20 years) and physical preparedness, physical and mental capacity, progress of gettings busy, is experimentally confirmed on the basis of complex estimation.

Key words: setting of norms of loadings, at health run, students.

646. Махдибади Д. Влияние непрерывного и интервального методов занятий оздоровительным бегом на состояние левого желудочка сердца нетренированных людей / Джавад Махдибади // Мир спорта. – 2012. – № 4 (49). – С. 42–45.

Аннотация. Проведенное исследование рассматривает влияние непрерывного и интервального методов занятий оздоровительным бегом на структуру миокарда левого желудочка нетренированных людей. Анализ полученных данных позволил выявить тенденцию к формированию физиологического типа гипертрофии левого желудочка сердца у занимающихся оздоровительным бегом при использовании в большей степени непрерывного метода тренировки.

Ключевые слова: оздоровительный бег, методы занятий, физиологический тип.

Анотація. Проведене дослідження розглядає вплив безперервного і інтервального методів занять оздоровчим бігом на структуру міокарду лівого шлуночку нетренованих людей. Аналіз отриманих даних дозволив виявити тенденцію до формування фізіологічного типу гіпертрофії лівого шлуночку серця у тих, хто займається оздоровчим бігом при значному використанні безперервного методу тренування.

Ключові слова: оздоровчий біг, методи занять, фізіологічний тип.

Annotation. The study examines the effects of continuous and interval training methods of jogging on the structure of the myocardium of the left ventricle in untrained people. Through the use of the echocardiographic method the thickness of the myocardium walls of the left ventricle of the heart was measured before and after application of continuous and interval training loads. Data analyses revealed a tendency to formation of a physiological type of hypertrophy of the left ventricle of the heart in individuals engaged in jogging to a greater extent when a method of continuous training is applied.

Key words: at health run, methods of employments, physiological type.

647. Михайлов В. Інтенсивність та тривалість оздоровчого бігу за показниками індексу фізичного стану студентів / Михайлов Віталій, Коростильова Юлія, Михайлов Володимир // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 11. – С. 77–81.

Анотація. Розроблено методику визначення частоти серцевих скорочень і тривалості оздоровчого бігу на основі лінійного взаємозв'язку останнього з індексом фізичного стану студентів.

Ключові слова: студенти, оздоровчий біг, індекс фізичного стану Царді.

Аннотация. Разработана методика определения частоты сердечных сокращений и продолжительности оздоровительного бега на основе линейной взаимосвязи последнего с индексом физического состояния студентов.

Ключевые слова: студенты, оздоровительный бег, индекс физического состояния Царди.

Annotation. A new method of heart rate defining and jogging duration is developed. It is based on the linear interconnection of the latter with the students' Index of Physical Condition.

Key words: students, jogging, Index of Physical Condition Cardi.

648. Писаренкова Е. П. Методика проведения занятий оздоровительным бегом с женщинами 25–35 лет / Е. П. Писаренкова // Здоровье для всех : сб. ст. V Междунар. науч.-практ. конф. – Минск, 2013. – Ч. 2. – С. 90–93.

Аннотация. Основу любой тренировочной программы для женщин 25-35 лет должны составлять аэробные упражнения, направленные на повышение общей выносливости работоспособности, которые дополняются упражнениями на гибкость для суставов и основных мышечных групп, которые препятствуют развитию возрастных дегенеративных изменений двигательного аппарата. Полученные научные данные позволяют говорить о том, что каждая женщина, которая регулярно занимается оздоровительным бегом в течение нескольких лет, должна выработать приемлемую в полной мере свою систему занятий.

Ключевые слова: методика, проведение, занятия, оздоровительный бег, женщины 25–35 лет.

Анотація. Основу будь-якої тренувальної програми для жінок 25-35 років мають складати аеробні вправи, що сприяють підвищенню загальної витривалості, працездатності, і які доповнюються вправами на гнучкість для суглобів і основних м'язових груп, що перешкоджають розвитку вікових дегенеративних змін рухового апарату.

Ключові слова: методика, проведення, заняття, оздоровчий біг, жінки 25–35 років.

Annotation. Basis of any training program for women 25-35 years of dolzhni to make aerobic exercises, directed on the increase of general endurance of capacity, which are complemented exercises on flexibility for joints and basic myshechnykh groups which hinder development of age-dependent degenerative changes of dvigatel'nogya vehicle.

Key words: method, leadthrough, employments, at health run, women 25–35 years.

649. Серорез Т. Б. Покращення фізичного стану студентської молоді під впливом занять оздоровчим бігом / Серорез Т. Б., Мершавка В. М. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 2. – С. 100–107.

Анотація. Розглянуто проблему підвищення рівня фізичного стану студентської молоді за допомогою різних режимів бігових тренувань. Представлено результати дослідження впливу бігових тренувань в аеробному і змішаному режимах енергозабезпечення на аеробну та анаеробну продуктивність організму. Встановлено, що ефективність тренувань залежить від режиму енергозабезпечення роботи і енерговитрат. Дослідження впливу бігових тренувань різного спрямування

на аеробну та анаеробну (лактатну) продуктивність організму засвідчило переваги бігових навантажень, які стимулюють анаеробні процеси енергозабезпечення.

Ключові слова: аеробна продуктивність, фізичне здоров'я, бігові тренування, анаеробна (лактатна) продуктивність, якісні параметри рухової діяльності, бігові тренування.

Анотація. Рассмотрена проблема повышения уровня физического состояния студенческой молодежи с помощью разных режимов беговых тренировок. Представлены результаты исследования влияния беговых тренировок в аэробном и смешанном режимах энергообеспечения на аэробную и анаэробную производительность организма. Установлено, что эффективность тренировок зависит от режима энергообеспечения работы и энергозатрат. Исследования влияния беговых тренировок разного направления на аэробную и анаэробную (лактатную) производительность организма засвидетельствовали преимущества беговых нагрузок, которые стимулируют анаэробные процессы энергообеспечения.

Ключевые слова: аэробная продуктивность, анаэробная (лактатная) продуктивность, беговые тренировки, физическое здоровье, качественные параметры двигательной деятельности.

Annotation. The article devoted the problem of increase of level of bodily condition of student young people by the different modes of the running trainings. The results of research of influence of the running trainings are presented in the aerobic and mixed modes energy supply on the aerobic and anaerobic productivity of the organism. It is set that efficiency of trainings depends on the mode of energy supply ~ work and power inputs. Research of influence of the running trainings of the different sending to the aerobic and anaerobic (lactates) productivity of organism witnessed advantages of the running loadings which stimulate the anaerobic processes of energy supply.

Key words: aerobic productivity, running training, physical health, anaerobic (lactates) productivity, qualitative parameters, the mobility according.

650. Смоляр О. В. Заняття оздоровчим бігом як засіб реабілітації студентів / Смоляр О. В. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2013. – С. 229–233.

Анотація. У статті досліджено та проаналізовано вплив занять оздоровчим бігом на відкритому повітрі цілий рік, який сприяє загартовуванню організму, зняттю емоційної напруги, підвищенню роботи імунних систем.

Ключові слова: оздоровчий біг, загартовування організму, самостійні заняття, рухова активність.

Анотація. В статье исследовано и проанализировано влияние занятий оздоровительным бегом на открытом воздухе целый год, который способствует закалке организма, снятию эмоционального напряжения, повышению работы иммунных систем.

Ключевые слова: оздоровительный бег, закалка организма, самостоятельные занятия, двигательная активность.

Annotation. *In the article investigational and analysed influence of employments at health run outdoors whole year, which is instrumental in tempering of organism, removal of emotional tension, increase of work of the immune systems.*

Key words: *at health run, tempering of organism, independent employments, motive activity.*

651. Тевосян Х. А. Организационно-методические аспекты массовых занятий физической культурой с оздоровительной направленностью : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Тевосян Хачатур Арсенович ; ВНИИФК. – М., 1986. – 22 с.

Аннотация. *Определены рекомендуемые тренировочные зоны нагрузок при занятиях оздоровительным бегом для лиц разного возраста (20–65 лет); отношение к физической культуре лиц, имеющих избыточный вес тела, а также частота заболеваний у них опорно-двигательного аппарата при занятиях оздоровительным бегом. Изучен опыт консультационной формы руководства при занятиях оздоровительным бегом.*

Ключевые слова: *массовые занятия физической культурой, тренировочные нагрузки, избыточный вес тела, частота заболеваний, оздоровительный бег.*

Анотація. *Визначені тренувальні зони навантажень, рекомендовані під час занять оздоровчим бігом для осіб різного віку (20–65 років); ставлення до фізичної культури осіб, що мають надлишкову вагу тіла, а також частоту захворювань опорно-рухового апарату під час занять оздоровчим бігом. Вивчено досвід консультаційної форми керівництва під час занять оздоровчим бігом.*

Ключові слова: *масові заняття фізичною культурою, тренувальні навантаження, надлишкова вага тіла, частота захворювань, оздоровчий біг.*

Annotation. *The recommended trainings areas of loadings are certain at employments at health run for the persons of different age (20–65 years); attitude toward the physical culture of persons, having an overweight of body, and also frequency of diseases for them locomotorium at employments at health run. Experience of consultative form of guidance is studied at employments at health run.*

Key words: *mass employments by a physical culture, trainings loadings, overweight of body, frequency*

652. Ткаченко И. П. Характер изменений аэробных способностей организма студентов, занимающихся оздоровительным бегом с низкой интенсивностью / Ткаченко И. П. // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2013. – № 3(36). – С. 89–93.

Аннотация. *Анализируется характер изменений показателя максимального потребления кислорода (МПК) студентов в результате годичных занятий бегом с низкой интенсивностью. Составлена таблица, позволяющая*

прогнозировать характер изменений показателя МПК у студентов, занимающихся бегом с низкой интенсивностью на учебных занятиях.

Ключевые слова: студенты, интенсивность, бег, выносливость, аэробные, способности.

Анотація. Аналізується характер змін показника максимального споживання кисню (МСК) студентів у результаті річних занять бігом з низькою інтенсивністю. Складено таблицю, що дозволяє прогнозувати характер змін показника МСК студентів, які займаються бігом низької інтенсивності під час навчальних занять.

Ключові слова: студенти, інтенсивність, біг, витривалість, аеробні, здібності.

Annotation. The of changes in the VO_{2max} of students who used jogging as part of physical education lessons during one year is represented in this article. The characteristic of changes in the VO_{2max} of students with different levels of fitness is obtained. It gave a chance calculate a table for predicting the changes in the VO_{Jmax} of students who do low-intensity runs during physical education

Key words: students, intensity, hurried, endurance, aerobic, capacity.

653. Травин Ю. Г. Бег и ритмическая гимнастика в комплексной программе оздоровительных занятий со студентами / Травин Ю. Г., Астраханцев Е. А., Никитин К. В. // Теория и практика физической культуры. – 1991. – № 6. – С. 44–46.

Аннотація. Заняття студенток согласно программе по физвоспитанию (2 раза в неделю) недостаточны для достижения более высокого уровня физического состояния. Наибольший эффект в улучшении показателей физического развития и функционального состояния дают занятия: 1-й день — ритмическая гимнастика 40—45 мин, 2-й день — оздоровительный бег 30 мин и общая физическая подготовка 10—12 мин, 3-й день — оздоровительный бег 20 мин и ритмическая гимнастика на растягивание 20 минут.

Ключевые слова: комплексная программа, функциональное состояние, физическое развитие, физическая работоспособность.

Анотація. Заняття студенток згідно з програмою з фізичного виховання (2 рази на тиждень) недостатні для досягнення більш високого рівня фізичного стану. Найбільший ефект у поліпшенні показників фізичного розвитку і функціонального стану дають заняття: 1-й день — ритмічна гімнастика 40—45 хв, 2-й день — оздоровчий біг 30 хв і загальна фізична підготовка 10—12 хв, 3-й день — оздоровчий біг 20 хв і ритмічна гімнастика на розтягання 20 хв.

Ключові слова: комплексна програма, функціональний стан, фізичний розвиток, фізична працездатність.

Annotation. Employments of students in obedience to the program on physical education (2 times per a week) unsuffice for achievement more high level bodily condition. A most effect in the improvement of indexes of physical development and functional state is given by employments: a 1th day is a rhythmic gymnastics 40—

45 mines, 2th day — at health run 30 mines and body-conditioning 10—12 mines, 3th day — at health run 20 mines and rhythmic gymnastics on a stretch 20 minutes.

Key words: complex program, functional state, physical development, physical capacity.

654. Травин Ю. Г. Динамика физического развития и функционального состояния студенток, занимающихся оздоровительным бегом и ритмической гимнастикой / Травин Ю. Г., Астраханцев Е. А., Никитин К. В. // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 5. – С. 63.

Аннотация. Установлено, что после занятий в течение первого учебного семестра все показатели улучшились во всех группах, но более существенно — в группах оздоровительного бега и ритмической гимнастики.

Ключевые слова: физическое развитие, функциональное состояние, оздоровительный бег.

Анотація. Встановлено, що після занять протягом першого навчального семестру всі показники покращилися в усіх групах, але істотніше — в групах оздоровчого бігу і ритмічної гімнастики.

Ключові слова: фізичний розвиток, функціональний стан, оздоровчий біг.

Annotation. It is set that after employments during the first about educational semester all indexes became better in all groups, but more substantially — in groups at health run and rhythmic gymnastics.

Key words: physical development, functional state, at health run.

655. Юшкевич Т. П. Оздоровительный бег / Юшкевич Т. П. – Минск : Полымя, 1985. – 111 с. : ил. – (За здоровьем и долголетием).

Аннотация. В книге рассказано о влиянии бега на организм, предложены различные варианты построения занятий для лиц разного возраста, пола и физической подготовленности.

Ключевые слова: оздоровительный бег, организм, занятия, возраст.

Анотація. У книзі показано вплив бігу на організм, запропоновані різні варіанти побудови занять для осіб різного віку, статі і фізичної підготовленості.

Ключові слова: оздоровчий біг, організм, заняття, вік.

Annotation. In the book about influence at run on an organism, the different variants of construction of employments are offered for the persons of different age, floor and physical preparedness.

Key words: at health run, organism, employments, age.

Оздоровча ходьба

656. Апарин В. Еще раз о пользе ходьбы босиком / Апарин В., Крылов В., Крылова З. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 40 с.

Аннотация. Авторы, опираясь на достижения современной науки, в популярной форме знакомят читателя с физиологическими механизмами и

методикою закаливання. Особое внимание уделяется такому действенному и общедоступному средству закаливания, как ходьба босиком.

Ключевые слова: ходьба, польза, физиология.

Анотація. Автори, спираючись на досягнення сучасної науки, в популярній формі знайомлять читача з фізіологічними механізмами і методикою загартовування. Особлива увага приділяється такому дієвому і загальнодоступному засобу, як ходьба босоніж.

Ключові слова: ходьба, користь, фізіологія.

Annotation. Authors, leaning against achieving modern science, in a popular form acquaint a reader with physiological mechanisms and method of making healthy. The special attention is spared such effective and popular mean of making healthy, as walking barefoot.

Key words: walking, benefit, physiology.

657. Вовченко І. І. Програмування занять з оздоровчої ходьби для дітей молодшого шкільного віку з різним рівнем фізичного стану : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Вовченко Інна Іванівна ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2003. – 16 с.

Анотація. Уперше обґрунтовано параметри тренувальних навантажень програми оздоровчої ходьби для дітей молодшого шкільного віку з різним рівнем фізичного здоров'я, які використовуються на уроках фізичної культури та в інших формах занять фізичними вправами; розроблена номограма для визначення рівня фізичного здоров'я молодших школярів. Обґрунтована методика непрямой оцінки рівня фізичного здоров'я дітей молодшого шкільного віку за результатами довжини дистанції, яку подолали за 12 хвилин.

Ключові слова: програмування, ходьба, діти молодшого шкільного віку, різний рівень фізичного стану.

Аннотация. Впервые обоснованы параметры тренировочных нагрузок программы оздоровительной ходьбы для детей младшего школьного возраста с разным уровнем физического здоровья, которые используются на уроках физической культуры.

Ключевые слова: программирование, ходьба, дети младшего школьного возраста, разный уровень физического состояния.

Annotation. The parameters of the trainings loadings of the program of the health walking are first grounded for the children of junior school age with a different physical health level, which are used on the lessons of physical culture.

Key words: programming, walking, to put junior school age, different level of bodily condition.

658. Михальчук Т. Д. Дослідження мотивації людей похилого віку до занять оздоровчою ходьбою / Михайльчук Т. Д. // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту школярів та студентів України : матеріали XII

Всеукр. наук.-практ. конф. молодых ученых с междунар. участием. – Сумы, 2012. – Т. 1. – С. 161–164.

Анотація. У статті подані результати анкетування людей похилого віку, щодо їх ставлення до здорового способу життя, до занять з оздоровчої ходьби. Вивчено їх думку про ефективність занять з оздоровчої ходьби та її вплив на організм людини.

Ключові слова: похилий вік, мотивація, оздоровча ходьба.

Аннотация. В статье поданы результаты анкетирования людей преклонных лет, относительно их отношения к здоровому образу жизни, к занятиям оздоровительной ходьбой. Изучено их мнение об эффективности занятий оздоровительной ходьбой и ее влияние на организм человека.

Ключевые слова: преклонный возраст, мотивация, оздоровительная ходьба.

Annotation. In the article the results of questionnaire of people are given preklonnykh years, in relation to their attitude toward the healthy way of life, to employments on the health walking. Their opinion of efficiency of employments on the health walking and its influence is studied on the organism of man.

Key words: declining years, motivation, health walking.

659. Найдин В. Л. Десять тысяч шагов к здоровью / Найдин В. Л. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 128 с. : ил.

Аннотация. Книга, автором которой выступает врач и литератор, рассказывает о значении для здоровья человека такого обычного и всем доступного вида физических упражнений, каким является ходьба.

Ключевые слова: здоровье, физические упражнения, нагрузки.

Анотація. Книга, автором якої виступає лікар і літератор, розповідає про значення для здоров'я людини такого звичайного і всім доступного виду фізичних вправ, якою є ходьба.

Ключові слова: здоров'я, фізичні вправи, навантаження.

Annotation. A book the author of which a doctor and man of letters comes forward tells about a value for the health of man such ordinary and all accessible type of physical exercises, what walking is.

Key words: health, physical exercises, loadings.

660. Найдин В. Л. Десять тысяч шагов к здоровью / Найдин В. Л. ; предисл. З. Атаева. – 3-е изд. – Минск : Полымя, 1985. – 94 с. : ил. – (За здоровьем и долголетием).

Аннотация. Рассказывается о значении ходьбы для здоровья человека, такого обычного и всем доступного вида физических упражнений. Читатель узнает, как с ее помощью избавиться от одышки, повысить работоспособность, какие при этом применять нагрузки в зависимости от возраста.

Ключевые слова: здоровье, физические упражнения, возраст.

Анотація. Розповідається про значення ходьби для здоров'я людини. Читач дізнається, як з її допомогою позбавитися від задихки, підвищити працездатність, які при цьому застосовувати навантаження залежно від віку.

Ключові слова: здоров'я, фізичні вправи, вік.

Annotation. Told about a value for the health of man of walking, such ordinary and all accessible type of physical exercises. A reader knows, how with its help to get of rid shortness of breath, promote a capacity, what here to apply loadings depending on age.

Key words: health, physical exercises, age.

661. Саїнчук О. Переваги застосування скандинавської ходьби у підвищенні рухової активності та профілактиці захворюваності молодших школярів / Ольга Саїнчук // Теорія та методика фізичного виховання. – 2013. – № 1. – С. 85 – 90.

Анотація. Обґрунтовується потенціал скандинавської ходьби як ефективного засобу для осіб будь-якого віку і будь-якої фізичної підготовки, що унеможливорює травми і дозволяє плавно регулювати навантаження відповідно до мети тренувань.

Ключові слова: скандинавська ходьба, молодші школярі, рухова активність, здоров'я.

Аннотация. Обосновывается потенциал скандинавской ходьбы как эффективного средства, которое подходит людям любого возраста и любой физической подготовки, что исключает возможность травм и позволяет плавно регулировать нагрузку в соответствии с целями тренировок.

Ключевые слова: скандинавская ходьба, младшие школьники, двигательная активность, здоровье.

Annotation. Substantiates the potential of Nordic walking as an effective tool, which is suitable for people of any age and any physical training that prevents injuries and allows infinitely variable load applications in accordance with the purposes of training.

Key words: Nordic walking, younger schoolboy, physical activity and health.

662. Слободняк Е. Н. Влияние оздоровительной ходьбы на функциональное состояние студентов основного отделения / Е. Н. Слободняк, Л. Э. Кривицкая, Н. С. Игнатенко // Здоровье для всех : сб. ст. V Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2013. – Ч. 1. – С. 136–138.

Аннотация. Разработаны и внедрены в учебный процесс программы оздоровительной ходьбы, которые способствовали повышению уровня функционального состояния студентов энергетического факультета.

Ключевые слова: оздоровительная ходьба, функциональное состояние, студенты.

Анотація. Розроблені й упроваджені в навчальний процес програми оздоровчої ходьби, які сприяли підвищенню рівня функціонального стану студентів енергетичного факультету.

Ключові слова: оздоровча ходьба, функціональний стан, студенти.

Annotation. It is developed the programs of the health walking, which was instrumental in the increase of level of the functional state of students of power faculty, are inculcated in an educational process.

Key words: *health walking, functional state, students.*

Оздоровчі заняття з хворими та неповносправними

663. Білоусова С. Корекція рухових здібностей розумово-відсталих дітей засобами фізичної культури / Світлана Білоусова // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. асп. галузі фіз. культури та спорту. – Л., 1999. – Вип. 3. – С. 346–349.

Анотація. *Результати тестування рівня рухових і морфофункціональних здібностей розумово відсталих дітей показали, що навіть у стані спокою їх нервова система знаходиться у збудженому стані. Тому є необхідним індивідуальний і диференційний підхід у дозуванні навантажень і підборі вправ для розвитку рухових якостей. Застосування спеціально підібраних засобів фізичного виховання з урахуванням психомоторних порушень, які виявлені у дітей з розумовими вадами, сприяли мотивації до занять фізичною культурою, що підвищувало їх соціальну інтеграцію.*

Ключові слова: *рухові здібності, розумово відсталі діти, засоби фізичної культури.*

Аннотация. *Результаты тестирования уровня двигательных и морфофункциональных способностей умственно отсталых детей показали, что даже в состоянии покоя их нервная система находится в возбужденном состоянии. Поэтому необходим индивидуальный и дифференцированный подход в дозировании нагрузок и подборе упражнений для развития двигательных качеств. Применение специально подобранных средств физического воспитания с учетом психомоторных нарушений, которые обнаружены у умственно отсталых детей, способствовали мотивации к занятиям физической культурой, что повышало их социальную интеграцию.*

Ключевые слова: *двигательные способности, умственно отсталые дети, средства физической культуры.*

Annotation. *Tests' results of tests of the level of motive and morpho-funtional abilities of the mentally backward children show that even in the state of calm their nervous system are in the excited condition That's why there is a necessity of individual approach in the dosage of loads and in the selection of exercises for the development of motive actions.*

664. Венський В. Фізкультурно-оздоровчі заходи у режимі дня спеціалізованої загальноосвітньої школи інтенсивної педагогічної корекції / Венський В. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали III Міжрегіон. наук.-практ.конф. – Л., 2002. – С. 69 – 70.

Анотація. *На основі досліджень можна констатувати активну роль фізкультурних занять в комплексі інтенсивної педагогічної корекції дітей фізкультурно-оздоровчими заходами. Потребує подальшого ґрунтовного*

дослідження ефективність застосування різноманітних форм фізкультурної роботи з дітьми.

Ключові слова: оздоровчі заходи, режим дня, спеціалізована школа.

Аннотація. На основе исследований можно констатировать активную роль физкультурных занятий в комплексе интенсивной педагогической коррекции детей физкультурно-оздоровительными мероприятиями. Нуждается в последующем обстоятельном исследовании эффективность применения разнообразных форм физической работы с детьми.

Ключевые слова: оздоровительные мероприятия, режим дня, специализированная школа.

Annotation. On the basis of researches it is possible to establish the active role of athletic employments in the complex of intensive pedagogical correction of children by athletic-health measures. Efficiency of application of various forms of athletic work needs the subsequent detailed research with children.

Key words: health measures, mode of day, specialized school.

665. Випасняк І. П. Соціальна інтеграція глухих дітей на основі рухової активності : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Випасняк Ігор Петрович ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2007. – 18 с.

Анотація. Розширено уявлення про вплив українських народних рухливих ігор на рухову активність глухих школярів та розвиток їхніх психофізичних якостей. Виявлено ефективні методи і тести, які дозволяють визначити ступінь впливу рухової активності на фізичний і психічний стан школярів із порушенням слуху, а також встановити її оздоровчий, реабілітаційний та соціально-інтеграційний ефекти. Уперше розроблено і доведено ефективність авторської комплексної програми фізичного виховання школярів із порушенням слуху, спрямованої на посилення їх соціальної інтеграції.

Ключові слова: глухі діти, рухова активність, психофізичні якості, методи, тести.

Аннотація. В диссертационной работе представлены теоретические и экспериментальные основы коррекции психосоматического здоровья и двигательной сферы слабослышающих детей 14–17 лет с применением нетрадиционных средств физической культуры, исследована проблема формирования оптимального двигательного режима юношей с нарушениями слуха в условиях специальной школы, определены психологические характеристики оптимальные для социальной интеграции.

Ключевые слова: глухие дети, двигательная активность, психофизические качества, методы, тесты.

Annotation. In dissertation work theoretical and experimental bases of correction of psychosomatic health and motive sphere of slaboslyshaschikh children are presented 14–17 years with the use of untraditional facilities of physical culture, the problem of forming of the optimum motive mode youth is investigational with

violations of ear in the conditions of the special school, psychological descriptions are certain optimum for social integration.

Key words: *deaf children, motive activity, psychological-physical qualities, methods, tests.*

666. Вихляев Ю. М. Методика використання технічних засобів при проведенні оздоровчих занять зі сліпими / Вихляев Ю. М. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 12. – С. 32 – 34.

Анотація. *Розроблені автором технічні пристрої надають можливість незрячим самостійно тренуватися та виконувати завдання тренера, що значно підвищує ефективність використання спортивних залів та тренерської праці.*

Ключові слова: *орієнтування, технічний пристрій, сліпі учні, методика, тренування.*

Аннотация. *Автором предложена методика организации и проведения групповых оздоровительных занятий с незрячими учениками с использованием технических средств ориентирования в спортивном зале. Разработанные автором технические устройства предоставляют возможность незрячим самостоятельно тренироваться и выполнять задания тренера, что значительно повышает эффективность использования спортивных залов и тренерского труда.*

Ключевые слова: *ориентирование, технические устройства, незрячие ученики, методика, тренировка.*

Annotation. *The author proposed the methods of organizing and builds the lessons of group for blind pupils and students with using of technical means of orientations in athletics hall. The technical means, which author worked out, give for blind pupils and students possibility to train and do a coach's assignments independently, which rise effective using of athletics halls and a coach's work.*

Key words: *orientations, technical means, blind pupils, method, training.*

667. Ильин В. А. Физкультурно-оздоровительные мероприятия в детских домах для детей дошкольного возраста с задержкой психического развития : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Ильин Валерий Алексеевич ; ГЦОЛИФК. – М., 1992. – 20 с.

Аннотация. *Доказана эффективность экспериментальной программы физкультурно-оздоровительных мероприятий для воспитанников дошкольных групп детских домов с задержкой психического развития.*

Ключевые слова: *детские дома, дети дошкольного возраста, задержка психического развития.*

Анотація. *Доведено ефективність експериментальної програми фізкультурно-оздоровчих заходів для вихованців дошкільних груп дитячих будинків із затримкою психічного розвитку.*

Ключові слова: дитячі будинки, діти дошкільного віку, затримка психічного розвитку.

Annotation. *The efficiency of the pilot program sports and recreational activities for children from pre-school groups, children's homes with mental retardation.*

Key words: *children's home, preschool children, mental retardation.*

668. Карабанов А. Г. Корекція фізичних недоліків глухих школярів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Карабанов Анатолій Григорович ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – 16 с.

Анотація. *Уперше розроблено дозування фізичних вправ для глухих школярів 11–15 років.*

Ключові слова: *глухі школярі, процес фізичного виховання, дозування фізичних вправ.*

Аннотация. *Впервые разработано дозирование физических упражнений для глухих школьников 11-15 лет.*

Ключевые слова: *глухие школьники, процесс физического воспитания, дозирование физических упражнений.*

Annotation. *The dosage of physical exercises is first developed for deaf schoolboys 11-15 years.*

Key words: *deaf schoolboys, process of physical education, dosage of physical exercises.*

669. Паутов Ю. С. Система оздоровительно-педагогических средств и методов адаптивной реабилитации детей в санаторных школах (на примере ревматологических санаторных школ Белокурихи) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры”; [спец.] 14.00.12 „Лечебная физкультура и спортивная медицина” / Паутов Юрий Савельевич ; ГЦОЛИФК. – М., 1990. – 50 с.

Аннотация. *Экспериментально обоснована новая концепция о важной роли адаптивных процессов при санаторной реабилитации детей в неактивной фазе ревматизма; возможности объективной характеристики течения реабилитационных процессов на этапах с помощью тестов, характеризующих физическую подготовленность, и эффективного управления реабилитационным саногенезом с помощью разработанной системы физического воспитания.*

Ключевые слова: *система оздоровительных средств, методы адаптивной реабилитации, дети.*

Анотація. *Експериментально обґрунтована нова концепція про важливу роль адаптивних процесів при санаторній реабілітації дітей в неактивній фазі ревматизму; можливості об'єктивної характеристики перебігу реабілітаційних процесів на етапах за допомогою тестів, що характеризують фізичну підготовленість, і ефективного управління*

реабілітаційним саногенезом за допомогою розробленої системи фізичного виховання.

Ключові слова: система оздоровчих засобів, методи адаптивної реабілітації, діти.

Annotation. *New conception is experimentally grounded about the important role of adaptive processes during the sanatorium rehabilitation of children in the nonactive phase of rheumatism, possibilities of objective description of flow of rehabilitation processes on the stages by tests, characterizing physical preparedness, and effective management rehabilitation sanogenez by the developed system of physical education.*

Key words: *system of health facilities, methods of adaptive rehabilitation, children.*

670. Семаль Н. Засоби масової інформації у пропаганді фізкультурно-спортивних занять для неповносправних / Семаль Н. В., Грибовська І. Б. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2013. – С. 219–222.

Анотація. *У статті висвітлюється роль засобів масової інформації у пропаганді фізкультурно-спортивних занять для неповносправних. Визначено обсяг та спрямованість матеріалів на шпальтах газет Закарпатської області, яка скерована для неповносправних. Встановлено, що переважають публікації, де висвітлюється участь неповносправних у фізкультурно-спортивних заходах.*

Ключові слова: *пропаганда, фізкультурно-спортивні заняття, неповносправні, засоби масової інформації.*

Аннотація. *В статье освещается роль средств массовой информации в пропаганде физкультурно-спортивных занятий для инвалидов. Определен объем и направленность материалов газет Закарпатской области, которые издают для инвалидов. Установлено, что преобладают публикации, где освещается участие инвалидов в физкультурно-спортивных мероприятиях.*

Ключевые слова: *пропаганда, физкультурно-спортивные занятия, неповносправни, средства массовой информации.*

Annotation. *In the article lights up the role of mass medias in propaganda of athletic-sporting employments for invalids. A volume and orientation of materials of newspapers of the Zakarpatskoy area, which publish for invalids, is certain. It is set that publications prevail, where lights up participating of invalids in athletic-sporting measures.*

Key words: *propaganda, athletic-sporting employment, nepovnospravni, mass medias.*

671. Семаль Н. Проблеми залучення неповносправних до фізкультурно-спортивних занять / Наталія Семаль // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 278–279.

Анотація. Вивчення проблеми дозволить запропонувати заходи активізації залучення неповносправних до фізкультурно-спортивних занять; доповнити новими відомостями навчальні курси для студентів вищих навчальних закладів.

Ключові слова: спортивні заняття, особи з фізичними вадами.

Аннотація. Изучение проблемы позволит предложить мероприятия активизации привлечения инвалидов к физкультурно-спортивным занятиям; дополнить новыми сведениями учебные курсы для студентов высших учебных заведений.

Ключевые слова: спортивные занятия, инвалиды.

Annotation. The study of problem will permit to offer the measures of activation of bringing in of invalids to athletic-sporting employments; to complement new information educational courses for the students of higher educational establishments.

Key words: sporting employments, invalids.

672. Семаль Н. Просвітницько-пропагандистська діяльність з питань залучення різних верств населення до фізкультурно-оздоровчих занять / Наталія Семаль // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту / за заг. ред. Євгена Приступи. – Л., 2010. – Вип. 14, т. 2. – С. 215 – 219.

Анотація. Розглянуто сучасні підходи до вивчення проблеми просвітницько-пропагандистської діяльності з питань залучення різних верств населення, зокрема неповносправних, до фізкультурно-оздоровчих занять. Систематизовано інформацію про діяльність центрів фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх” щодо просвітницько-пропагандистської діяльності.

Ключові слова: просвітницько-пропагандистська діяльність, неповносправні, фізкультурно-оздоровча діяльність.

Аннотація. Рассмотрены современные подходы к изучению проблемы просветительно-пропагандистской деятельности по вопросам привлечения разных слоев населения, в частности и инвалидов, к физкультурно-оздоровительным занятиям. Систематизирована информация о деятельности центров физического здоровья населения „Спорт для всех” относительно просветительно-пропагандистской деятельности.

Ключевые слова: просветительно-пропагандистская работа, инвалиды, физкультурно-оздоровительная работа.

Annotation. In this work issues viewing modern approaches to studying the problem of educational-propagandistic activity about how to bring in different layers of population are discussed, in particular, the involvement of disabled people to physical fitness. Information about educational-propagandistic activity of physical health centers „Sport for all” is systematized.

Key words: educational-propagandistic activity, disabled people, physical fitness.

673. Семаль Н. Фізкультурно-спортивні заняття – один із шляхів соціалізації людей з особливими потребами / Наталія Семаль, Ірина Грибовська, Галина Маланчук // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 273–276.

Анотація. З'ясовано, що більшість неповносправних (46,3%) дізналися про можливість фізкультурно-спортивних занять від друзів. Окрім того, неповносправні зазначили про важливість для них спілкування, що дає підставу припустити важливість занять спортом для соціальної інтеграції людей з особливими з потребами. Разом з тим, ніхто із неповносправних не зазначив про особистий контакт із працівником фізкультурно-спортивного закладу.

Ключові слова: спортивні заняття, соціалізація осіб з особливими потребами.

Аннотація. Определено, что большинство инвалидов (46,3%) узнали о возможности физкультурно-спортивных занятий от друзей. Кроме того, инвалиды отметили о важности для них общения, которое дает основание допустить важность занятий спортом для социальной интеграции людей с особенными с потребностями. Вместе с тем, никто из инвалидов не указал о личном контакте с работником физкультурно-спортивного заведения.

Ключевые слова: спортивные занятия, социализация лиц с особенными потребностями.

Annotation. It is certain that most invalids (46,3%) knew about possibility of athletic-sporting employments from friends. In addition, invalids marked about importance for them intercourse which grounds to assume importance of employments sport for social integration of people with the special with necessities. At the same time, nobody of invalids specified about the personal contact with the worker of athletic-sporting establishment.

Key words: sporting reading, socialization of persons with the special necessities.

674. Сутормин А. С. Принципы спортивно-оздоровительной работы с дошкольниками, занимающимися китайской гимнастикой ушу / Сутормин А. С. // Адаптивная физическая культура. – 2012. – № 4 (52). – С. 19–22.

Аннотація. В статтє розглядаються питання спортивно-оздоровительной работы с дошкольниками, занимающимися китайской гимнастикой ушу.

Ключевые слова: здоровье, ушу, китайская гимнастика, дошкольники, спортивно-оздоровительные группы, ребенок-инвалид, реабилитация.

Анотація. У статті розглядаються питання спортивно-оздоровчої роботи з дошкільнятами, що займаються китайською гімнастикою ушу.

Ключові слова: здоров'я, ушу, китайська гімнастика, дошкільники, спортивно-оздоровчі групи, дитина-інвалід, реабілітація.

Annotation. The questions of sport and recreation activities with preschoolers, are Chinese martial arts exercises.

Key words: *health, wushu, Chinese gymnastics, preschool, fitness groups, a child with a disability, rehabilitation.*

675. Фандикова Л. А. Особенности методики физкультурно-оздоровительных занятий с лицами, имеющими повреждение опорно-двигательного аппарата / Л. А. Фандикова // *Фізична підготовленість та здоров'я населення : зб. наук. матеріалів міжнар. наук. симп. – О., 1998. – С. 201.*

Аннотация. *Определены основные положения организации и построения физкультурно-оздоровительных занятий с лицами, имеющими повреждение опорно-двигательного аппарата.*

Ключевые слова: *методика, занятия, повреждение двигательного аппарата.*

Анотація. *Визначені основні положення організації і побудови фізкультурно-оздоровчих занять з особами, що мають пошкодження опорно-рухового апарату.*

Ключові слова: *методика, заняття, пошкодження рухового апарату.*

Annotation. *The substantive provisions of organization and construction of the athletic-health reading are certain with persons, having damages of supporting motive vehicle.*

Key words: *method, employments, damages of motive vehicle.*

676. Шлапаченко О. А. Корекція рухової активності та пізнавальних процесів у дітей 5–8 років з ДЦП в умовах санаторно-курортного лікування з використанням рухливих ігор : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.03 „Фізична реабілітація” / Шлапаченко Ольга Анатоліївна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Л., 2008. – 20 с.

Анотація. *Уперше розроблено та апробовано реабілітаційно-корекційну програму з використанням рухливих ігор для корекції рухової активності і пізнавальних процесів дітей 5–8 років зі спастичною диплегією ДЦП. Науково обґрунтовано позитивний вплив засобів фізичної реабілітації на формування рухової активності та рівень розвитку пізнавальних процесів за безпосередньої участі вихователів та батьків під керівництвом фахівців з фізичної культури. Уточнено інформаційну базу даних, що характеризує рівень розвитку пізнавальних процесів у дітей 5-8 років зі спастичною диплегією ДЦП.*

Ключові слова: *рухова активність, пізнавальні процеси, діти з дитячим церебральним паралічем.*

Аннотация. *Проведен анализ результатов констатирующего и сравнительно педагогических экспериментов по применению реабилитационно-коррекционной программы с использованием подвижных игр для детей 5-8 лет со спастической диплегией ДЦП. В ходе экспериментов были определены уровень двигательной активности, особенности развития двигательных функций, уровень развития познавательных процессов.*

Ключевые слова: двигательная активность, познавательные процессы, дети с детским церебральным параличом.

Annotation. The analysis of results is conducted establishing and comparatively pedagogical experiments on application of the rehabilitation-correction program with the use of mobile games for children 5-8 years with the spasticheskoy dilegia of DCP. During experiments the level of motive activity, features of development of motive functions, level of development of cognitive processes, were certain.

Key words: motive activity, cognitive processes, to put with child's cerebral paralysis.

Нетрадиційні та народні засоби оздоровлення

677. Айенгар Б. К. С. Погляд на йогу / пер. з англ. – К. : Здоров'я, 1992. – 312 с., ил.

Анотація. Систематизовані класичні трактати йоги. Описані фізичні та дихальні вправи, механізм їхньої дії, показання і протипоказання до їх застосування.

Ключові слова: філософія Індії, фізичні, дихальні вправи.

Аннотация. Систематизированы классические трактаты йоги. Описаны физические и дыхательные упражнения, механизм их действия, показания и противопоказания к их применению.

Ключевые слова: философия Индии, физические, дыхательные упражнения.

Annotation. The classic treatises of yoga are systematized. Physical and respiratory exercises, mechanism of their action, testimonies and contra-indications to their application, are described.

Key words: philosophy of India, physical, respiratory exercises.

678. Афанасьев П. А. Школа йоги: восточные методы психофизического самосовершенствования / П. А. Афанасьев. – Минск : Полымя, 1991. – 155 с., ил.

Аннотация. Представлены методы физического совершенствования.

Ключевые слова: йога, методы совершенствования, физические упражнения.

Анотація. Представлені методи фізичного удосконалення.

Ключові слова: йога, методи удосконалення, фізичні вправи.

Annotation. The methods of physical perfection are presented.

Key words: yoga, methods of perfection, physical exercises.

679. Використання нетрадиційних фізичних вправ для оздоровлення студентської молоді / Н. О. Добровольська, Л. П. Середенко, Н. А. Бережна [та ін.] // Роль фізичної культури в здоровому способі життя: І Всеукр. наук. – практ. конф. – Л., 1993. – Ч 1. – С. 43–44.

Анотація. Вивчалася ефективність використання методів психорегуляції та вольового обмеження об'ємів легеневої вентиляції у студентів 17-20

років, які мали зміни у функції зовнішнього дихання, за допомогою прийомів релаксації і мобілізації за допомогою психом'язового тренування.

Ключові слова: нетрадиційні фізичні вправи, студенти.

Анотація. Изучалась ефективность использования методов психорегуляции и волевого ограничения объемов легочной вентиляции у студентов 17-20 лет, которые имели изменения в функции внешнего дыхания, с помощью приемов релаксации и мобилизации психомускульной тренировки.

Ключевые слова: нетрадиционные физические упражнения, студенты.

Annotation. Efficiency of the use of methods of psikhoregulyacii and volitional limitation of volumes of pulmonary ventilation was studied for students 17-20 years which had change in the function of the external breathing, by the receptions of relaxation and mobilization of the psikhomuskul'noy training.

Key words: untraditional physical exercises, students.

680. Воронін Б. Китайська оздоровча гімнастика тай-цзи-цюань / Борис Воронін // Фізичне виховання в школі. – 1998. – № 2. – С. 20–27.

Анотація. У пропонованому матеріалі наведені основні вправи китайської оздоровчої гімнастики тайцзицюань психофізіологічного спрямування, що є одночасно одним із внутрішніх бойових стилів ушу. Подані вправи можна використовувати в секційній роботі, розучувати в підготовчій частині відповідних уроків фізичної культури, що урізноманітнить їх і зробить привабливішими для учнів середніх і старших класів, а також як домашні завдання.

Ключові слова: китайська оздоровча гімнастика, вправи, фізичне удосконалення.

Анотація. В предлагаемом материале приведены основные упражнения китайской оздоровительной гимнастики тайцзицюань психофизиологического направления, которое является одновременно одним из внутренних боевых стилей ушу. Приведены упражнения, которые можно использовать в секционной работе, разучивать в подготовительной части соответствующих уроков физической культуры, что сделает их разнообразнее и привлекательнее для учеников средних и старших классов, а также как домашние задания.

Ключевые слова: китайская оздоровительная гимнастика, упражнения, физическое усовершенствование.

Annotation. Basic exercises of the Chinese health gymnastics of tayczicyuan' of psikhofiziologicheskogo direction which is simultaneously one of internal battle styles of ushu are resulted in the offered material. Exercises are stated below, consider, it is possible to use in sectional work, learn in preparatory part of the proper lessons of physical culture which will diversify them and do more attractive for the students of middle and senior classes, and also as home tasks.

Key words: Chinese health gymnastics, exercises, physical improvement.

681. Гимнастика тайцзи цюань : пособие по изучению ушу / пер. с кит. – К., 1991. – Ч. 1. – 94 с.

Аннотация. Отобраны материалы по теории тайцзи цюань, и сделаны необходимые исправления в упрощенной форме упражнений. Целью данной книги является создание основных материалов для широких масс, интересующихся гимнастикой тайцзи цюань и способствующих еще большему распространению этого вида у-шу.

Ключевые слова: китайская гимнастика, физические упражнения, оздоровительная система.

Анотація. Відібрані матеріали з теорії тайцзі цюань, і зроблені необхідні виправлення в спрощеній формі вправ. Метою даної книги є створення основних матеріалів для широких мас, що цікавляться гімнастикою тайцзі цюань, і сприяють ще більшому поширенню цього вигляду у-шу.

Ключові слова: китайська гімнастика, фізичні вправи, оздоровча система.

Annotation. Materials are selected on the theory of tauczi cyuan', and necessary corrections are done in the simplified form of exercises. The purpose of this book is creation of basic materials for great masses, interested in the gymnastics of tauczi cyuan' and cooperant yet greater distribution of this kind at-chou.

Key words: Chinese gymnastics, physical exercises, health system.

682. Дінейка К. Рух, дихання, психофізичне тренування / Кароліс Дінейка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Здоров'я, 1988. – 176 с.

Анотація. У книзі детально і загальнодоступно описані методи і прийоми психофізичного тренування, що дозволяють різко підвищити ефективність фізкультурно-оздоровчих занять за рахунок включення потужних резервів психіки. Читачеві пропонується 10 уроків психофізичного тренування з конкретними завданнями і комплексами вправ.

Ключові слова: методи, прийоми психофізичного тренування, ефективність оздоровчих занять.

Аннотация. В книге подробно и общедоступно описаны методы и приемы психофизической тренировки, позволяющие резко повысить эффективность физкультурно-оздоровительных занятий за счет включения мощных резервов психики. Читателю предлагается 10 уроков психофизической тренировки с конкретными заданиями и комплексами упражнений.

Ключевые слова: методы, приемы психофизической тренировки, эффективность оздоровительных занятий.

Annotation. Methods and receptions of the psikhofizicheskoy training, allowing sharply to promote efficiency of athletic-health employments due to including of powerful backlogs of psyche are in detail and popularly described in a book. 10 lessons of the psikhofizicheskoy training are offered to the reader with concrete tasks and complexes of exercises.

Key words: methods, receptions of the psikhofizicheskoy training, efficiency of health employments.

683. Дудіцька С. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні / Дудіцька С., Зендик О. // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2002. – № 2/3. – С. 81 – 82.

Анотація. Пропонується програма оздоровлення з елементами системи хатха-йога. Кожен комплекс містить послідовність з 12 елементів низького ступеня інтеграції. Темп виконання комплексу залежить від загальної підготовленості.

Ключові слова: оздоровчі технології, фізичне виховання.

Аннотация. Предлагается программа оздоровления с элементами системы хатха-йога. Каждый комплекс включает в себя последовательность из 12 элементов низкой степени интеграции. Темп выполнения комплекса зависит от подготовленности занимающихся.

Ключевые слова: оздоровительные технологии, физическое воспитание.

Annotation. Manual in methodology refers to sanitation programs with elements taken from the Natha-Yogi system. Each complex includes the succession of 12 elements with low level of integration.

Key words: health technologies, physical education.

684. Жабокрицька О. В. Нетрадиційні методи й системи оздоровлення : навч. посіб. для студ. ф-тів фіз. виховання, фіз. реабілітації та рекреації пед. ун-тів / Жабокрицька О. В., Язловецький В. С. – Кіровоград, 2002. – 196 с.

Анотація. У навчальному посібнику розглянуто теоретико-педагогічні основи нетрадиційних методів і систем оздоровлення, обґрунтовано з клініко-фізіологічних позицій необхідність їх використання у фізичному вихованні та в реабілітації, у формуванні здорового способу життя.

Ключові слова: методи, системи здоров'я, фізичні вправи.

Аннотация. В учебном пособии рассмотрены теоретико-педагогические основы нетрадиционных методов и систем оздоровления, с клинико-физиологических позиций обоснована необходимость их использования в физическом воспитании и реабилитации, в формировании здорового образа жизни.

Ключевые слова: методы, системы здоровья, физические упражнения.

Annotation. Teoretiko-pedagogical bases of untraditional methods and systems of making healthy are considered in a train aid, from clinical physiological positions the necessity of their use is grounded for physical education and rehabilitation, in forming of healthy way of life.

Key words: methods, systems of health, physical exercises.

685. Застосування продуктів бджільництва для оздоровлення людей / Ю. М. Панишко, В. І. Ковцун, Р. С. Козій, В. В. Тарасов // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Л., 2010. – Вип. 51. – С. 28 – 34.

Анотація. Стаття присвячена проблемі застосування продуктів бджільництва для оздоровлення людей.

Ключові слова: продукти бджільництва, лікування, оздоровчий ефект.

Аннотация. Статья посвящена проблеме применения продуктов пчеловодства для оздоровления людей.

Ключевые слова: продукты пчеловодства, лечение, оздоровительный эффект.

Annotation. The article deals with the use of bee products for healing the people.

Key words: bee products, treatment, health effects.

686. Зубков А. Н. Хатха-йога для начинающих / Зубков А. Н., Очаповский А. П. – М. : Медицина, 1991. – 192 с. : ил.

Аннотация. В книге с материалистических позиций изложено древнеиндийское учение хатха-йога. Предложен оригинальный и эффективный подход к профилактике ряда заболеваний с помощью регулярных занятий физическими упражнениями по этой системе. Уделяется большое внимание личной гигиене, развитию внутренней культуры, диете, дыхательной системе. Использован личный опыт авторов и опыт преподавания хатха-йоги в Индии и других странах. Описаны терапевтические эффекты и противопоказания.

Ключевые слова: древнее индийское учение, физические упражнения, система.

Анотація. У книзі з матеріалістичних позицій викладено стародавнє вчення хатха-йога. Запропонований оригінальний і ефективний підхід до профілактики ряду захворювань за допомогою постійних занять фізичними вправами за цією системою. Приділяється велика увага особистій гігієні, розвитку внутрішньої культури, дієті, дихальній системі. Використаний особистий досвід авторів і досвід викладання хатха-йоги в Індії і інших країнах. Описані терапевтичні ефекти і протипоказання.

Ключові слова: стародавнє індійське вчення, фізичні вправи, система.

Annotation. Original and effective approach is offered to the prophylaxis of row of diseases by regular employments by physical exercises on this system. Large attention the personal hygiene, development of internal culture, diet, respiratory system is spared. The personal experience of authors and experience of teaching of khatkha-yoga is used in India and other countries. Therapeutic effects and contra-indications are described.

Key words: ancient Indian studies, physical exercises, system.

687. Китайская цигун – терапия / пер. с англ. – М. : Энергоатомиздат, 1991. – 208 с. ил.

Аннотация. Описаны эффективные методы и системы простейших физических упражнений, направленных на укрепление здоровья, предупреждение и лечение болезней.

Ключевые слова: методы, системы, физические упражнения, оздоровление организма.

Анотація. Описані ефективні методи і системи простих фізичних вправ, направлених на зміцнення здоров'я, запобігання і лікування хвороб.

Ключові слова: методи, системи, фізичні вправи, оздоровлення організму.

Annotation. Effective methods and systems of the simplest physical exercises, directed on strengthening of health, warning and treatment of illnesses are described.

Key words: methods, systems, physical exercises, making healthy of organism.

688. Колтановский А. П. Тропы и дорожки здоровья / Колтановский А. П. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 86 с. : ил.

Аннотація. Более 200 разнообразных физических упражнений с использованием естественных препятствий и специально оборудованных снарядов на местности для развития выносливости, силы, гибкости приводит автор в помощь занимающимся самостоятельно и в физкультурно-оздоровительных группах. Пособие содержит комплекс ритмической гимнастики и основные приемы самомассажа.

Ключевые слова: здоровье, физические упражнения, выносливость, сила, гибкость.

Анотація. Більш ніж 200 різноманітних фізичних вправ з використанням природних перешкод і спеціально обладнаних снарядів на місцевості для розвитку витривалості, сили, гнучкості пропонує автор тим, хто займається самостійно і у фізкультурно-оздоровчих групах. Посібник містить комплекс ритмічної гімнастики і основні прийоми самомасажу.

Ключові слова: здоров'я, фізичні вправи, витривалість, сила, гнучкість.

Annotation. More than 200 various physical exercises with the use of natural obstacles and specially equipped shells on locality for development of endurance, force, an author leads flexibility in a help getting busy independently and in athletic-health groups. A manual is contained by the complex of rhythmic gymnastics and basic receptions of selfmassage.

Key words: health, physical exercises, endurance, force, flexibility.

689. Корнійчук Я. А. Оздоровлення організму при захворюваннях опорно-рухового апарату за допомогою альтернативних оздоровчих систем / Корнійчук Я. А., Дем'янчук Т. // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 2009. – Вип. 6, ч. 1. – С. 232 – 236.

Анотація. У статті висвітлюється оздоровлення організму за допомогою альтернативних оздоровчих систем та можливість корекції певних захворювань опорно-рухового апарату, а також розвиток фізичних якостей у людей, які мають порушення в організмі на різних стадіях захворювання без шкоди на здоров'я людини.

Ключові слова: оздоровлення, організм, альтернативні оздоровчі системи, відновлення організму.

Аннотація. В статье отображается оздоровление организма с помощью альтернативных оздоровительных систем и возможность коррекции некоторых заболеваний опорно-двигательного аппарата, а также развитие физических качеств у людей, которые имеют нарушение в организме на разных стадиях заболевания без вреда на здоровье человека.

Ключевые слова: оздоровление, организм, альтернативные оздоровительные системы, восстановление организма.

Annotation. In article light up making organism thanks to alternative system but possibility of correction of certain diseases of locomotorium and also development of physical qualities for people, which have violation in an organism on the different stages of disease without harm on a health man.

Key words: organism, up making, alternative health systems, proceedings in an organism.

690. Крапівіна К. О. Вплив статичних вправ хатха-йоги на організм людини при захворюванні хребта / К. О. Крапівіна // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали II Всеукр. наук.–практ. конф. – Л., 1994. – Ч.2. – С. 173–174.

Анотація. Вивчений вплив окремих вправ хатха-йоги на функціональний стан організму, тілобудову, поставу та форму хребта.

Ключові слова: вправи, організм людини, захворювання хребта.

Аннотация. Изучено влияние отдельных упражнений хатха-йоги на функциональное состояние организма, телосложение, осанку и форму позвоночника.

Ключевые слова: упражнения, организм человека, заболевания позвоночника.

Annotation. Influence of separate exercises of khatkha-yoga is studied on the functional state of organism, telostroenie, carriage and form of spine.

Key words: exercises, organism of man, diseases of spine.

691. Крапівіна К. О. Нетрадиційна методика досліджень оздоровчого впливу фізичних вправ йоги на організм людини / Крапівіна К. О. // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.–практ. конф. – Л., 1997. – С. 133–134.

Анотація. Вивчений вплив конкретної асани йоги на окремі органи і системи організму.

Ключові слова: діагностика, методика, фізичні вправи, організм людини.

Аннотация. Изучено влияние конкретной асаны йоги на отдельные органы и системы организма.

Ключевые слова: диагностика, методика, физические упражнения, организм человека.

Annotation. Influence of concrete asana of yoga is studied on separate organs and systems of organism.

Keywords: diagnostics, method, physical exercises, organism of man.

692. Крапівіна К. О. Нетрадиційний підхід до традиційної фізичної культури : [монографія] / Крапівіна К. О., Мусієнко О. В. – Л. : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 299 с.

Анотація. У монографії науково обґрунтований вплив оздоровчої системи тренувань, запропонованої автором для жінок репродуктивного віку. У результаті наукових досліджень доведено, що поєднання в одному занятті

динамічних вправ в аеробному та аеробно-анаеробному режимах, статичних вправ хатха-йоги та релаксації у певній послідовності сприяє поліпшенню функцій всіх органів і систем організму та значно прискорює відновлювальні процеси після заняття.

Ключові слова: традиції, фізична культура, системи організму, методичні поради.

Анотація. В монографії науково обосновано вплив оздоровительной системи тренувань, предложенной автором для женщин репродуктивного возраста. В результате научных исследований доказано, что сочетание в одном занятии динамических упражнений в аэробном и аэробно-анаэробном режимах, статических упражнений хатха-йоги и релаксации в определенной последовательности способствует улучшению функций всех органов и систем организма и значительно убыстряет восстановительные процессы после занятия.

Ключевые слова: традиции, физическая культура, системы организма, методические советы.

Annotation. The work offers a study framework for the scientific assessment of physical training suggested by author and meant for reproductive age females. As a result of the suggested analytical framework the author has come to the conclusion that combining dynamic exercises in aerobic and aerobic-anaerobic modes as well as static Hatha-yoga exercises and relaxation in a specific sequence during one and the same session is conducive to the improved functioning of all the organs and systems of the human organism and also contributive to the acceleration of the renewal processes arising in the aftermath of the physical culture session.

Key words: traditions, physical culture, systems of organism, methodical advices.

693. Кривцун В. П. Дорожка здоровья с музыкальным дозированием физической нагрузки как форма самостоятельных физкультурно-оздоровительных занятий / Кривцун В. П., Кривцун-Левшина Л. Н. // Мир спорта. – 2012. – № 2(47). – С. 60–63

Анотація. Інтенсифікація сучасного образу життя, зниження доли вільного часу населення, гіпокінезія і гіподинамія в режимі праці та відпочинку актуалізують значимість регулярних занять фізичними вправами, пошуку нових форм таких занять з метою зміцнення і збереження здоров'я. В статті представлено зміст інноваційної форми самостійних фізкультурно-оздоровчих занять – доріжки здоров'я з музичним дозуванням фізичного навантаження, а також ставлення до цієї форми на основі результатів анкетного опитування відпочиваючих в санаторіях Вітебської області.

Ключевые слова: инновационные формы, оздоровительные занятия, дорожки здоровья.

Анотація. У статті представлений зміст інноваційної форми самостійних фізкультурно-оздоровчих занять – доріжки здоров'я з музичним дозуванням фізичного навантаження, а також ставлення до цієї форми на основі результатів анкетного опитування відпочиваючих в санаторіях Вітебської області.

вправами до цієї форми на основі результатів анкетного опитування відпочивальників в санаторіях Вітебської області.

Ключові слова: інноваційні форми, оздоровчі заняття, доріжки здоров'я.

Annotation Intensification of a modern way of life, decrease in a share of spare time, hypokinesia and hypodynamia in a work and rest routine actualize the importance of regular physical exercises, search for new forms of such activities for the purpose of health improvement and preservation. The content of an innovational form of self-dependent exercise and health improving activities -a path of health with musical dosing out of physical load, and the attitude of the persons engaged in this form of physical activities (guests of Vitebsk region sanatoria) based on the results of the questionnaire are presented in the article.

Key words: innovative forms, health employments, paths of health.

694. Маслов А. А. Уроки китайской гимнастики / А. А. Маслов, Подщеколдин А. М. – М. : Советский спорт, 1990. – Вып. 3. – 94 с., ил.

Аннотація. Изложены основные принципы одной из самых распространенных разновидностей китайской гимнастики ушу.

Ключевые слова: китайская гимнастика, возникновение, оздоровительный эффект.

Анотація. Викладені основні принципи одного з самих поширених різновидів китайської гімнастики ушу.

Ключові слова: китайська гімнастика, виникнення, оздоровчий ефект.

Annotation. Basic principles of one of widespread varieties of the Chinese gymnastics of ushu are expounded.

Key words: Chinese gymnastics, origin, health effect.

695. Мисак Б. Застосування елементів хатха-йоги в практиці фізичного виховання з дітьми молодшого шкільного віку / Б. Мисак // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.–практ. конф. – Л., 1997. – С. 47–48.

Анотація. Вивчені дії відпочинкових поз на організм дітей молодшого шкільного віку та динаміки частоти пульсу при виконанні поз відпочинку в заключній частині шкільного уроку.

Ключові слова: елементи хатха-йоги, фізичне виховання, діти молодшого шкільного віку.

Аннотація. Изучены действия поз отдыха на организм детей младшего школьного возраста и динамики частоты пульса при выполнении поз отдыха в заключительной части школьного урока.

Ключевые слова: элементы хатха-йоги, физическое воспитание, дети младшего школьного возраста.

Annotation. Operating of poses of rest is studied on the organism of children of midchildhood and dynamics of frequency of pulse at implementation of poses of rest in the tail-piece of school lesson.

Key words: elements of khatkha-yoga, physical education, children of midchildhood.

696. Никитенко Ю. В. Комплексное использование нетрадиционных средств физической культуры в физическом воспитании учащихся с ослабленным здоровьем / Никитенко Ю. В. // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2008. – № 5. – С. 13 – 16.

Аннотация. Комплексное использование средств хатха-йоги, цигун, су-джок в практике профилактически-оздоровительной работы с учениками позволяет предупредить обострение хронических болезней школьников, улучшает работу органов дыхания, повышает сопротивляемость детского организма простудным заболеваниям, способствует снятию психологического напряжения.

Ключевые слова: хатха-йога, цигун, суд-жок, метод проектов по самооздоровлению, нетрадиционные средства здоровьесбережения, учащиеся с ослабленным здоровьем, оздоровительная гимнастика.

Анотація. Комплексне використання засобів хатха-йоги, цигун, су-джок в практиці профілактично-оздоровчої роботи з учнями дозволяє попередити загострення хронічних хвороб школярів, покращує роботу органів дихання, підвищує опірність дитячого організму простудним захворюванням, сприяє зняттю психологічної напруги.

Ключові слова: хатха-йога, цигун, суд-жок, метод проектів із самооздоровлення, нетрадиційні засоби здоров'язбереження, учні з ослабленим здоров'ям.

Annotation. The study was aimed at substantiation of the effectiveness of off-centre methods of physical culture (hatha-yoga and qigong exercises, su jok massage) in the physical culture curriculum of "Fitness gymnastics for general and senior schoolchildren with weak health (1-3 years of education)". Physical culture curriculum for general and senior schoolchildren with weak health was developed and experimentally approved in the study. The study proved the effectiveness of the personally-focused method.

Key words: hatha-yoga, qigong, su jok, method of self-recovery projects, off-centre health-saving methods, pupils with weak health, improving gymnastics.

697. Огнистий А. Використання елементів нетрадиційних засобів оздоровчої гімнастики у фізичному вихованні учнів старших класів / Андрій Огнистий, Михайло Мединський // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали II Регіон. наук.-практ.конф. – Л., 2000. – С. 70–72.

Анотація. Учні, які займалися за експериментальною методикою значно покращили свій рівень фізичної підготовленості, менше стали хворіти, що відобразилося на зменшенні пропусків занять; в учнів експериментальної групи значно виріс інтерес до фізичної культури, вони почали цікавитися спеціальною літературою та духовними основами цих систем, слідкувати за змінами у власному організмі.

Ключові слова: нетрадиційні засоби оздоровчої гімнастики, фізичне виховання учнів старших класів.

Аннотация. Ученики, которые занимались по экспериментальной методике значительно улучшили свой уровень физической подготовленности, меньше стали болеть, что отобразилось на уменьшении пропусков занятий; у учеников экспериментальной группы значительно вырос интерес к физической культуре, они стали интересоваться специальной литературой и духовными основами этих систем, следить за изменениями в собственном организме.

Ключевые слова: нетрадиционные средства оздоровительной гимнастики, физическое воспитание учеников старших классов.

Annotation. Students which got busy after an experimental method considerably improved the level of physical preparedness less than began to be ill, that was represented on diminishing of admissions of employments; for the students of experimental group considerably interest grew to the physical culture, they began to be interested in the special literature and spiritual bases of these systems, to watch after changes in an own organism.

Key words: untraditional facilities of health gymnastics, physical students of senior classes.

698. Озернюк А. Т. Нетрадиционные методы оздоровительного воздействия на организм школьников / А. Т. Озернюк // Физическая культура в школе. – 1991. – № 4. – С. 60–62.

Аннотация. Разработан и реализован на базе нескольких школ Москвы и Московской области специальный комплекс мероприятий, направленных на развитие координационных способностей и оздоровление школьников. В основу комплекса легли физические упражнения, заимствованные из различных восточных систем, а также нетрадиционные прогрессивные методы психолого физиологического воздействия — рефлексотерапия, психологические приемы «гимнастики мозга», дыхательные упражнения по А. Н. Стрельниковой.

Ключевые слова: нетрадиционные методы, оздоровительное воздействие, организм школьников.

Анотація. Розроблений і реалізований на базі декількох шкіл Москви і Московської області спеціальний комплекс заходів, направлених на розвиток координаційних здібностей і оздоровлення школярів. В основу комплексу лягли фізичні вправи, запозичені з різних східних систем, а також нетрадиційні прогресивні методи психолого-фізіологічної дії — рефлексотерапія, психологічні прийоми «гімнастики мозку», дихальні вправи А. Н. Стрельнікової.

Annotation. Developed and realized on the base of a few schools of Moscow and Moscow area the special complex of measures, directed on development of coordinating capabilities and making healthy of schoolboys. Complex physical exercises, adopted from the different east systems, underlay, and also untraditional progressive methods of psikhologo of physiological influence are refleksoterapy, psychological receptions of «gymnastics of brain», respiratory exercises to on A. N. Strel'nikovoy.

Key words: *untraditional methods, health influence, organism of schoolboys.*

699. Ребезнюк І. Аналіз дванадцятирічного досвіду самооздоровлення та самолікування фізичними вправами / Ігор Ребезнюк // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 215 – 219.

Анотація. *Представлено досвід самооздоровлення та самолікування фізичними вправами.*

Ключові слова: *досвід, оздоровлення, фізичні вправи.*

Аннотация. *Представлен опыт самооздоровления и самолечения физическими упражнениями.*

Ключевые слова: *опыт, оздоровление, физические упражнения.*

Annotation. *Experience of the independent making healthy and self-treatment physical exercises is presented.*

Key words: *experience, making healthy, physical exercises.*

700. Ребезнюк І. Двадцятирічний досвід самооздоровлення / Ігор Ребезнюк // Актуальні проблеми розвитку спорту : матеріали III Міжнар. наук. – практ. конф. – Т., 2009. – С. 195 – 198.

Анотація. *Представлені основні складники самооздоровлення на підставі двадцятирічного досвіду, які не складно виконувати кожному, хто хоче бути здоровим. Висвітлені міркування щодо створення умов для містян, щоб оздоровлюватися ходінням босоніж.*

Ключові слова: *самостійне оздоровлення, досвід, умови.*

Аннотация. *Представлены основные составляющие самооздоровления на основании двадцатилетнего опыта, которые не сложно выполнять каждому, кто желает быть здоровым. Освещено суждение о создании условий горожанам для оздоровления ходьбой босиком.*

Ключевые слова: *самостоятельное оздоровление, опыт, условия.*

Annotation. *Twenty-year experience of personal health improvement. The main components of personal health improvement based on twenty-year experience are submitted. They are not difficult to be performed by anyone who wants to be healthy. The opinion about creating conditions that enable citizens to improve their health by walking barefoot is expressed.*

Key words: *independent making healthy, experience, terms.*

701. Рахматов А. И. Нетрадиционные виды физических упражнений и спорта / А. И. Рахматов // Массовая физическая культура в вузе / под ред. В. А. Маслякова, В. С. Матяжова. – М., 1991. – Гл. 15. – С. 228–237.

Аннотация. *Условно нетрадиционные виды физических упражнений и спорта можно объединить в следующие группы: игры, единоборства, гимнастика и танцы. Приводится краткое описание этих видов.*

Ключевые слова: *нетрадиционные виды, физические упражнения, физическое совершенствование.*

Анотація. Умовно нетрадиційні види фізичних вправ і спорту можна об'єднати в наступні групи: ігри, єдиноборства, гімнастика і танці. Наводиться короткий опис цих видів.

Ключові слова: нетрадиційні види, фізичні вправи, фізичне вдосконалення.

Annotation. De bene esse the untraditional types of physical exercises and sport can be united in the followings groups: games, single combats, gymnastics and dances. Led short-story description of these kinds.

Key words: untraditional kinds, physical exercises, physical perfection.

702. Сагунова І. Розвиток координаційних здібностей старших дошкільників нетрадиційними засобами / Ірина Сагунова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. – № 2/3. – С. 67 – 70.

Анотація. У статті розглядається питання можливості застосування елементів східних оздоровчих систем у процесі фізичної підготовки дітей дошкільного віку в тому числі цілеспрямованого розвитку координаційних здібностей.

Ключові слова: координація рухів, старші дошкільники, нетрадиційні засоби оздоровлення.

Аннотация. В статье рассматривается вопрос возможности использования элементов восточных оздоровительных систем в процессе физической подготовки детей дошкольного возраста, в том числе – целенаправленного развития координационных способностей.

Ключевые слова: координация движений, старшие дошкольники, нетрадиционные способы оздоровления.

Annotation. In the article the question of possibility of the use of elements of the east health systems is examined in the process of physical preparation of children of preschool age, including - purposeful development of co-ordinating capabilities.

Key words: co-ordination of motions, senior under-fives, untraditional methods of making healthy.

703. Самойлович В. А. Використання нетрадиційних методів оздоровлення підлітків спеціальної медичної групи на уроках фізичної культури / Самойлович В. А., Мускаріна Ю. Ю., Гутарева Н. В. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2010. – № 4. – С. 46 – 49.

Анотація. Зі статистичних даних відомо, що кількість школярів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи (СМГ), протягом останніх років значно зростає. Тому нами у вигляді експерименту застосовані програми з використанням нетрадиційних оздоровчих методик дихальної гімнастики за А. Н. Стрельниковою і звукової гімнастики для оздоровлення підлітків із захворюваннями органів дихання. У результаті дослідження спостерігалася чітко виражена тенденція до збільшення показників функціонального стану кардіореспіраторної системи, підвищення резистентності, працездатності організму та інтересу підлітків до занять фізичною культурою в СМГ.

Ключові слова: нетрадиційні методи оздоровлення, спеціальна медична група, підлітки, звукова гімнастика, гімнастика за Стрельниковою.

Аннотация. Из статистических данных известно, что количество школьников, отнесенных по состоянию здоровья к специальным медицинским группам (СМГ), в течение последних лет значительно возросло. Поэтому нами в виде эксперимента применены программы с использованием нетрадиционных оздоровительных методик дыхательной гимнастики по А.Н. Стрельниковой и звуковой гимнастики для оздоровления подростков с заболеваниями органов дыхания. В результате исследования наблюдалась чётко выраженная тенденция к увеличению показателей функционального состояния кардиореспираторной системы, повышения резистентности, работоспособности организма и интереса подростков к занятиям физической культурой в СМГ.

Ключевые слова: нетрадиционные методы оздоровления, специальная медицинская группа, подростки, звуковая гимнастика, гимнастика Стрельниковой.

Annotation. From statistical given known that amount schoolboy, referred on picture of health to special medical group (SMG), for the last years vastiy increased. So us in the manner of experiment aplying programs with use untraditional sanitary methodses of the respiratory atheletics on A.N. Strelinikovoy and sound atheletics for recovery teenager with diseases organ breathings. As a result of studies existed clearly expressed trend to increase the factors of the functional condition cardiorespiratory systems, increasing resistance, capacity to work of the organism and interest teenager to occupation by physical culture in SMG.

Key words: untraditional methods of recovery, special medical group, teenager, sound atheletics, atheletics Strelinikovoy.

704. Сергеев В. Н. Курорт без курорта / Сергеев В. Н. – М. : Физкультура и спорт, 1977. – 62 с.

Аннотация. В книге автор рассказывает о наиболее рациональном проведении отпуска и выходных дней, дает рекомендации по использованию естественных факторов природы для укрепления и закаливания организма, по режиму дня на отдыхе, по рациональному питанию. В книге приведены разнообразные комплексы физических упражнений, которые полезно выполнять в часы досуга и во время туристских путешествий.

Ключевые слова: курорт, отпуск, укрепление организма.

Анотація. У книзі автор розповідає про найбільш раціональне проведення відпустки і вихідних днів, дає рекомендації з використання природних чинників для зміцнення і гартування організму, з режиму дня на відпочинку, з раціонального харчування. У книзі приведені різноманітні комплекси фізичних вправ, які корисно виконувати в години дозвілля і під час туристських подорожей.

Ключові слова: курорт, відпустка, зміцнення організму.

Annotation. In a book he tells about the most rational conducting of vacation and week ends, gives recommendation on the use of natural factors of nature for strengthening and making healthy of organism, on the mode of day on rest, on a

rational feed. The various complexes of physical exercises which it is useful to execute in the clock of leisure and during tourist trips are resulted in a book.

Key words: *resort, vacation, strengthening of organism.*

705. Смолевский В. М. Йога в школе // Физическая культура в школе. – 1991. – № 7. – С. 53–55.

Аннотація. *Приведен один из популярных комплексов хатха-йоги — «сурья-намаскара» (солнечное упражнение) — для развития подвижности позвоночника. Все упражнения, входящие в этот комплекс, достаточно просты, легко запоминаются. Их можно выучить в течение нескольких занятий, а в последующем совершенствовать качество выполнения, координацию движений и дыхания. В комплексе акцентируется внимание на комбинацию «асан» и дыхательных упражнений. Рекомендуется как подготовительная часть к овладению более сложными позами и особенно людям с негибкими суставами.*

Ключевые слова: *йога, школа, упражнения.*

Анотация. *Наведений один з популярних комплексів хатха-йоги — «сурья-намаскара» (сонячна вправа) — для розвитку рухливості хребта. Всі вправи, що входять в цей комплекс, досить прості, легко запам'ятовуються. Їх можна вивчити протягом декількох занять, а в подальшому удосконалювати якість виконання, координацію рухів і дихання. У комплексі акцентується увага на комбінацію «асан» і дихальних вправ. Рекомендується як підготовча частина до опанування складніших поз і особливо для людей з негнучкими суглобами.*

Ключові слова: *йога, школа, вправи.*

Annotation. *One of popular complexes of khatkha-yoga is resulted — «sur'ya-namaskara» (sun exercise) — for development of mobility of spine. All exercises, included in this complex, are simple enough, memorized easily. They can be learned during a few employments, and in subsequent to perfect quality of implementation, co-ordination of motions and breathing. For distinctions boys and girls, men and women it is not done. Attention on combination of «asanas» and respiratory exercises is accented in a complex. Recommended as preparatory part to the capture and especially people more difficult poses with inflexible joints.*

Key words: *yoga, school, exercises.*

706. Стасюк О. М. Основи нетрадиційних методів оздоровлення : навч. посіб. / О. М. Стасюк, Б. М. Кіндзер. – Л. : ЛДУФК, 2012. – 174 с. – ISBN 978-966-2328-24-0.

Анотація. *У навчальному посібнику представлено теоретичні та практичні аспекти поширених у наш час нетрадиційних методів оздоровлення, придатних для практичного використання. Зокрема, подано їхню класифікацію за певними ознаками, розкрито основні засади енергетичної системи людини. Окремо ґрунтовно описано кожен із нетрадиційних методів оздоровлення: суджок терапія, рефлексотерапія, капно, традиційний східний масаж, тайський масаж, ароматерапія,*

літотерапія, аюрведа тощо. Рекомендується для студентів вищих навчальних закладів зі спеціальності «фізична реабілітація».

Ключові слова: нетрадиційні методи оздоровлення, класифікація, практичне використання.

Анотація. В учебном пособии представлены теоретические и практические аспекты распространенных в наше время нетрадиционных методов оздоровления, необходимых для практического использования. В частности, подана их классификация по определенным признакам, раскрыты основные принципы энергетической системы человека.

Ключевые слова: нетрадиционные методы оздоровления, теоретические и практические аспекты, классификация.

Annotation. The theoretical and practical aspects of widespread in our time untraditional methods of making healthy, necessary for the practical use are presented in a train aid. In particular, their classification is given on certain signs, basic principles of the power system of man are exposed.

Key words: untraditional methods of making healthy, theoretical and practical aspects, classification.

707. Тализіна Ю. В. Аналіз ефективності використання комплексу "секретних" фізичних вправ тибетських лам, які використовуються спеціалістами для омолодження людей і збільшення тривалості їхнього життя / Тализіна Юлія Володимирівна // Виховання мотивації у студентів до занять фізичною культурою : матеріали VI Всеукр. студент. наук.-практ. конф. – Л., 2010. – С. 32 – 36.

Анотація. Описані ритуальні дії, за допомогою яких можна відновити здоров'я, молодість і довголіття.

Ключові слова: фізичні вправи, ритуальні дії, схема дихання, відновлення.

Анотація. Описаны ритуальные действия, с помощью которых можно восстановить здоровье, молодость и долголетие.

Ключевые слова: физические упражнения, ритуальни действия, схема дыхания, возобновления.

Annotation. Sacral actions, by which it is possible to recover a health, youth and longevity, are described.

Key words: physical exercises, ritual'ni actions, breathing chart, renewals.

708. Староверов С. С. Основи китайської оздоровчої гімнастики / Староверов С. С., Меньшиков В. П. – К. : Здоров'я, 1992. – 176 с., іл. – ISBN 5-311-02439-9.

Анотація. У книжці викладено найбільш поширені в Китаї види оздоровчої гімнастики, відомі у нашій країні під назвою «ушу». Представлені основні поняття традиційної китайської медицини, з позицій якої пояснюється вплив вправ традиційної китайської гімнастики на організм. Описано методіку цих вправ, показано їх загальнооздоровчий і лікувальний вплив. Викладено рекомендації із застосування вправ.

Ключові слова: китайська оздоровча гімнастика, традиції, методіка вправ.

Аннотація. *Изложены наиболее распространенные в Китае виды оздоровительной гимнастики, известные в нашей стране под названием «ушу». Представлены основные понятия традиционной китайской медицины, с позиций которой объясняется влияние упражнений традиционной китайской гимнастики на организм. Описана методика этих упражнений, показаны общеоздоровительное и лечебное их влияние. Изложены рекомендации по применению упражнений.*

Ключевые слова: *китайская оздоровительная гимнастика, традиции, методика упражнений.*

Annotation. *The most widespread in China types of health gymnastics, known in our country under the name «ushu», are expounded in a book. The basic concepts of traditional Chinese medicine are presented, from positions of which influence of exercises of the traditional Chinese gymnastics is explained on an organism. The method of these exercises is described, rotined obscheozdorovit'noe and medical their influence. Expounded recommendation on application of exercises.*

Key words: *Chinese health gymnastics, traditions, method of exercises.*

709. Тайцзи гунь: прикладные движения с шестом школы тайцзи. – М. : Такт, 1990. – 96 с.

Аннотація. *Руководство содержит методические рекомендации тем, кто хочет освоить комплекс гимнастики тайцзи гунь.*

Ключевые слова: *комплекс упражнений, физическое совершенствование, укрепление духа и тела.*

Анотація. *Книга містить методичні рекомендації тим, хто хоче освоїти комплекс гімнастики тайцзі гунь.*

Ключові слова: *комплекс вправ, фізичне вдосконалення, зміцнення духу і тіла.*

Annotation. *Guidance contains methodical recommendations that, who wants to master the complex of gymnastics of tayczi gun'.*

Key words: *complex of exercises, physical perfection, strengthening of spirit and body.*

710. Твердохліб О. Ф. Нетрадиційні види оздоровчої фізичної культури: мудри – цілющі положення рук : для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Твердохліб О. Ф. – К. : Воля, 2005. – 128 с. : іл.

Анотація. *Розглянуто таке явище східної культури, як мудри — певні свідомі положення пальців рук, які використовують для відновлення, збереження та поліпшення здоров'я, контролю над розумом і творчого розвитку.*

Ключові слова: *фізична культура для здоров'я, нетрадиційні методи, практика.*

Аннотація. *Рассмотрено такое явление восточной культуры, как мудры – определенные сознательные положения пальцев рук, которые используют для возобновления, сохранения и улучшения здоровья, контроля над умом и творческим развитием.*

Ключевые слова: *физическая культура для здоровья, нетрадиционные методы, практика.*

Annotation. Such phenomenon of east culture is considered, as mudri - conscious positions of fingers of hands, which use for renewal, saving and improvement of health, control above a mind and creative development, are certain.

Key words: physical culture for health, untraditional methods, practice.

711. Терьохін В. В. Хатха-йога – шлях пізнання та розкриття резервів людського організму / В. В. Терьохін // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури та спорту в Україні : матеріали I Респ. конф. – Луцьк, 1994. – С. 42–44.

Анотація. Хатха-йога — багатоцільова система пізнання природи людини. Людський організм — складна саморегулююча система. Методи хатха-йоги вивчають фізіологію людського організму послідовно: м'язи, сухожилля, хрящі, внутрішні органи, ендокринна, кровоносна, лімфатична та центральна нервова системи. Методи хатха-йоги були відомі понад тисячу років тому назад. За допомогою Хатха-йоги лікували дефекти фізіології організму, запобігали їх виникненню.

Ключові слова: хатха-йога, резерви людського організму, методи.

Аннотація. Хатха-йога — многоцелевая система познания природы человека. Человеческий организм — сложная саморегулирующая система. Методы хатха-йоги изучают физиологию человеческого организма последовательно: мышцы, сухожилия, хрящи, внутренние органы, эндокринная, кровеносная, лимфатическая и центральная нервная системы. Методы хатха-йоги были известны свыше тысячи лет назад. С помощью хатха-йоги лечили дефекты физиологии организма, предотвращали их возникновение.

Ключевые слова: хатха-йога, резервы человеческого организма, методы.

Annotation. Khatkha-yoga is the mnogocелевая system of cognition of nature of man. A human organism is the difficult samreguliruyuschaya system. The methods of khatkha-yoga study physiology of human organism consistently: muscles, tendons, cartilages, internalss, endocrine, sanguiferous, lymphatic and central nervous systems. The methods of khatkha-yoga were known over thousand years back back. By khatkha-yoga treated the defects of physiology of organism, prevented their origin.

Key words: khatkha-yoga, backlogs of human organism, methods.

712. Трофимишин П. И. Методические рекомендации по применению нетрадиционных физических упражнений в воде в оздоровительно-спортивных целях / Трофимишин Павел Иванович. – Л., 1991. – 10 с.

Аннотація. Выполнение нетрадиционных физических упражнений в воде с использованием поддерживающих приспособлений позволяет спортсмену проводить тренировки во время лечения травм опорно-двигательного аппарата и позвоночника. Включение таких упражнений в тренировочный процесс спортсменов-легкоатлетов вызывает большой интерес и эмоционально окрашивает тренировку. Тренировка в воде с использованием, поддерживающих средств позволяет спортсмену увеличить количество

тренировок в течение дня. Использование самодельного поддерживающего жилета и других поддерживающих средств позволяет расширить арсенал средств в тренировочном процессе легкоатлетов. Планомерное выполнение упражнений в воде опорсменами-легкоатлетами благотворно влияет не только на повышение интенсивности тренировочного процесса но и на совершенствование техники бега.

Ключевые слова: нетрадиционные физические упражнения, тренировка в воде, спортсмены.

Анотація. Виконання нетрадиційних фізичних вправ у воді з використанням підтримуючих засобів дозволяє спортсменові проводити тренування під час лікування травм опорно-рухового апарату і хребта. Включення таких вправ в тренувальний процес спортсменів-легкоатлетів викликає великий інтерес і емоційно забарвлює тренування. Тренування у воді з використанням, підтримуючих засобів дозволяє спортсменові збільшити кількість тренувань протягом дня. Використання саморобного підтримуючого жилета і інших підтримуючих засобів дозволяє розширити арсенал засобів в тренувальному процесі легкоатлетів. Планомірне виконання вправ у воді опорсменами-легкоатлетами суттєво впливає не лише на підвищення інтенсивності тренувального процесу, але і на вдосконалення техніки бігу.

Ключові слова: нетрадиційні фізичні вправи, тренування у воді, спортсмени.

Annotation. Implementation of untraditional physical exercises in water with the use of supporting adaptations allows a sportsman to conduct training during treatment of traumas of locomotorium and spine. Plugging of such exercises in the training process of sportsmen-athletes causes large interest and emotionally paints training. Training in water with the use, supporting facilities allows a sportsman to increase the amount of trainings during a day. The use of home-made supporting waistcoat and other supporting facilities allows to extend the arsenal of facilities in the training process of athletes. Systematic implementation of exercises in water beneficially influences oportsmenami-athletes not only on the increase of intensity of training process but also on perfection of technique at run.

Key words: untraditional physical exercises, training, are in water, sportsmen.

713. Чешуина Я. В. Проектирование нетрадиционной оздоровительной системы bellydance в физическом воспитании студенток / Я. В. Чешуина, В. В. Пономарев // Теория и практика физической культуры. – 2013. – № 9. – С. 11–14.

Анотація. Теоретически обоснована структура и содержание педагогической технологии проектирования оздоровительно-профилактической системы физических упражнений bellydance и проверена ее эффективность в педагогическом эксперименте.

Ключевые слова: оздоровительная система физических упражнений, студентки вуза, педагогическая технология, физическое воспитание.

Анотація. Теоретично обтунтована структура і зміст педагогічної технології проектування оздоровчо-профілактичної системи фізичних вправ bellydance і перевірена її ефективність в педагогічному експерименті.

Ключові слова: оздоровча система фізичних вправ, студентки вузу, педагогічна технологія, фізичне виховання.

Annotation. *In theory a structure and maintenance of pedagogical technology of planning of the health-improvement-prophylactic system of physical exercises of bellydance is grounded and its efficiency is tested in a pedagogical experiment.*

Key words: *health system of physical exercises, students of institute of higher, pedagogical technology, physical education.*

714. Чорнобай І. М. Про оздоровчі звичаї за народним християнським календарем / І. М. Чорнобай // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук. – практ. конф. – Л., 1997. – С. 72–78.

Анотація. *Аналіз викладеного матеріалу дає підстави стверджувати, що святкуючи різні події, дати за християнським народним календарем українці використовували наступні гартувальні, оздоровчі засоби: майже постійне перебування людини у природному середовищі; гартування повітрям; рухова активність (фізична праця, вправи, ігри, забави, розваги, танці); ходіння босоніж; вмивання, обливання, купання у холодній воді, відкритих водоймищах; мовне оздоровлення (молитви, співи, промови, замовляння, жарти і т. п.); сонячне опромінення у поєднанні з руховою активністю, купанням й іншими засобами оздоровлення; дотримання харчових приписів за церковними календарем; вживання природно-чистих, фізіологічно цінних харчових продуктів; використання лікарських, оздоровчих рослин для внутрішнього і зовнішнього застосування; духовне очищення через пощення, спілкування з людьми, утримання від надмірних спокус; дотримання духовності і матеріальної чистоти; дотримання біоритмічності у житті, традиційними народними елементами.*

Ключові слова: *оздоровчі звичаї, християнський календар, природне середовище.*

Анотація. *Анализ изложенного материала дает основания утверждать, что празднуя разные события, даты по христианскому народному календарю украинцы использовали следующие оздоровительные и закаливающие средства: почти постоянное пребывание человека в естественной среде; закаливание воздухом; двигательная активность (физический труд, упражнения, игры, забавы, развлечения, танцы); хождение босиком; умывание, обливание, купание, в холодной воде, открытых водоемах; языковое оздоровление (молитвы, пение, речи, забавы, шутки, и т. п.); солнечное облучение в сочетании с двигательной активностью, купанием и другими средствами оздоровления; соблюдение пищевых предписаний за церковными календарем; употребление естественно чистых, физиологически ценных пищевых продуктов; использование лекарственных, оздоровительных растений для внутреннего и внешнего приложения; духовная очистка через постится, общение, с людьми, воздержание от избыточных искушений; соблюдение духовности и материальной чистоты; соблюдение биоритмичности в жизни, традиционными народными элементами.*

Ключевые слова: оздоровительные обычаи, христианский календарь, природне среда.

Annotation. *The analysis of the expounded material grounds to assert that celebrating different events, to give on a christian folk calendar Ukrainians used followings gartuval'ni, health facilities: an almost permanent stay of man is in a natural environment; temper air; motive activity (manual labour, exercises, games, Funs, entertainments, dances); circulation barefoot; washing, dousing, bathing, is in cold water, opened reservoirs; linguistic making healthy (prayers, singing, speeches, orders, jokes, and t. p.); a sun irradiation is in combination with motive activity, bathing and other facilities of making healthy; observance of food orders after church a calendar; use naturally clean, physiological valuable food products; the use of medical, health plants is for internal and external application; the spiritual cleaning through poschennya, intercourse, with people, maintenance is from surplus temptations; observance of spirituality and financial cleanness; observance of biorhythm in life, traditional folk element.*

Key words: health consuetudes, christian calendar, prirodne environment.

715. Чорнобай І. Фізкультурно-оздоровчі заходи за українським народним християнським календарем : метод. рек. для початкової школи / Ігор Чорнобай. – Л., 1999. – 15 с.

Анотація. *Описані фізкультурно-оздоровчі заходи за народними християнськими звичаями.*

Ключові слова: *народний і церковний календарі, звичаї, обряди, традиції.*

Аннотация. *Описаны физкультурно-оздоровительные традиции за народными христианскими обычаями.*

Ключевые слова: *народный и церковный календары, обычаи, обряды, традиции.*

Annotation. *Athletic-health measures are described after folk christian consuetudes.*

Key words: *folk and church calendars, consuetudes, ceremonies, traditions.*

716. Чудна Р. В. Аналітичний підхід до нетрадиційних методик оздоровлення / Чудна Р. В. // Спортивна медицина. – 2007. – № 1. – С. 143 – 146.

Анотація. *Разроблений алгоритм прогностичної оцінки нетрадиційних оздоровчих гымнастик, який включає аналітичну оцінку їх соціальної природи і фізіологічних ефектів в організмі.*

Ключові слова: *нетрадиційні оздоровчі гымнастики, прогностична оцінка.*

Аннотация. *Разроботан алгоритм прогностической оценки нетрадиционных оздоровительных гымнастик, который включает аналитическую оценку их социальной природы и физиологических эффектов организма.*

Ключевые слова: *нетрадиционные оздоровительные гымнастики, прогностическая оценка.*

Annotation. *The algorithm of non-conventional gymnastics prognostic estimation have been worked out. It consists of theoretic estimate of their social principles and physiological effects in the body.*

Key words: *non-conventional gymnastics, prognostic estimation.*

717. Щинов О. Є. Народні рухливі ігри як засіб фізичної рекреації школярів / О. Є. Щинов, Г. І. Оліяр // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези II Всеукр. наук.–практ. конф. – Л. : ЛДІФК, 1997. – С. 77.

Анотація. *Ігри та розваги у воді повинні відповідати наступним вимогам: представляти собою знайомі рухи в незвичному оточенні; завдяки активним рухам перешкоджати охолодженню та проостуді; захопити дитину настільки, щоб відвернути її увагу від несприятливих почуттів, пов'язаних із перебуванням у воді.*

Ключові слова: *народні рухливі ігри, фізична рекреація школярів.*

Аннотация. *Игры и развлечения в воде должны отвечать следующим требованиям: представлять собой знакомые движения в необычном окружении; благодаря активным движениям препятствовать охлаждению и простуде; захватить ребенка настолько, чтобы отвлечь его внимание от неблагоприятных чувств, связанных с пребыванием в воде.*

Ключевые слова: *народные подвижные игры, физическая рекреация школьников.*

Annotation. *Games and entertainments in water must answer the followings requirements: to be the acquainted motions in unusual surroundings; due to active motions to hinder cooling and cold; to take a child so, to distract his attention from unfavorable senses, related to the stay in water.*

Key words: *folk mobile games, physical rekreaciya of schoolboys.*

718. Кнапик Н. Niekonwencjonalne metody profilaktyki, terapii i rehabilitacji / Henryk Knapik // Zdrowie dobrem społecznym: materiały międzynarod. sympozjum / pod red. nauk. Igora Murawowa i Andrzeja Nowaka. – Radom, 2010. – S. 62 – 83.

Streszczenie. *W artykule przedstawiono niektóre niekonwencjonalne formy profilaktyki, terapii i rehabilitacji, które w niektórych krajach są stosowane, u nas jeszcze są nieznanne lub nieakceptowane. Autor od kilku lat prowadzi w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, w ramach przedmiotu «Metody Specjalne w Fizjoterapii», wykłady z „niekonwencjonalnych form terapii i rehabilitacji medycznej”, a także ćwiczenia z metody Shiatsu dla studentów fizjoterapii w ramach przedmiotu „Metody Specjalne w Fizjoterapii”. W artykule przedstawiono metody refleksoterapii stóp, Su-Dżok, pulsing, a najbardziej szczegółowo metodę Shiatsu. Przedstawiono historię, zasady, pozycje pacjenta, wskazania, mechanizmy, schematy stymulacji i procedury terapii.*

Kluczowe słowa: *metody profilaktyki, interny i rehabilitacji.*

Аннотация. *В статье представлены некоторые неконвенциональные формы профилактики, терапии и реабилитации, которые используются в некоторых странах, а у нас еще неизвестны.*

Ключевые слова: методы профилактики, терапии и реабилитации.

Анотація. У статті представлені деякі неконвенційні форми профілактики, терапії і реабілітації, які використовують в деяких країнах, а у нас вони ще невідомі.

Ключові слова: методи профілактики, терапії і реабілітації.

719. Shan Y. The health benefits of taijiquan / Yu Shan // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х., 2009. – № 4. – С. 43 – 46.

Анотація. Проаналізований вплив нетрадиційної оздоровчої системи вправ тайцзіцюань на фізичний стан осіб середнього та похилого віку. Встановлено, що тайцзіцюань сприяє фізичному розвитку людини, позитивно впливає на стан його здоров'я, та може допомогти людям гармонізувати психологічний стан.

Ключові слова: танцзіцюань, здоров'я, нетрадиційні методи оздоровлення.

Анотація. Сделан анализ влияния нетрадиционной оздоровительной системы упражнений тайцзицюань на физическое состояние людей среднего и пожилого возраста. Установлено, что тайцзицюань способствует физическому развитию человека, положительно влияет на состояние его здоровья и может помочь людям гармонизировать психологическое состояние.

Ключевые слова: тайцзицюань, здоровье, нетрадиционные методы оздоровления.

Annotation. Adopt the methods of map out a system of statistical table, depends on the date of each item to analyses the distinction of healthy conditions of two groups experimental people. Analyzes literature about Taijiquan for health and the way of questionnaire. Sum up theses Conclusions: Taijiquan influence on sporting ability, improve the ability of body and has huge medical values and can help people to harmonize psychological problems.

Key words: taijiquan, improve, health, ability.

Використання тренажерного обладнання та пристроїв в оздоровчому тренуванні

720. Беговая дорожка для массового использования / И. Н. Хомазюк, В. И. Прокофьева, Н. Ф. Рубель [и др.] // Теория и практика физической культуры. – 1985. – № 4. – С. 51–53.

Анотація. Тренажер «Беговая дорожка» рекомендуется для массового использования при различных формах организации занятий, включая индивидуальные в домашних условиях.

Ключевые слова: беговая дорожка, тренажер, оздоровительные мероприятия.

Анотація. Тренажер «Бігова доріжка» рекомендований для масового використання при різних формах організації занять, а також індивідуальні в домашніх умовах.

Ключові слова: бігова доріжка, тренажер, оздоровчі заходи.

Annotation. *Trainer a «racecourse» is recommended for the mass using for the different forms of organization of employments, including individual in home terms.*

Key words: *racecourse, trainer, health measures.*

721. Бейлин В. Р. Дорожка здоровья / В. Р. Бейлин, В. К. Филиппов // Физическая культура в школе. – 1988. – № 9. – С. 62–64.

Аннотація. Тренажер «дорожка здоровья» предназначен для массажа подошвенных частей стоп с целью профилактики плоскостопия, а также для активизации деятельности жизненно важных органов.

Ключевые слова: тренажер, здоровье, профилактика заболеваний.

Анотація. Тренажер «доріжка здоров'я» призначений для масажу підошовних частин стопи з метою профілактики плоскостопості, а також для активізації діяльності життєво важливих органів.

Ключові слова: тренажер, здоров'я, профілактика захворювань.

Annotation. *Trainer «path of health» of appointed for the massage of sole parts feet with the purpose of prophylaxis of ploskostopy, and also for activation of activity of vital.*

Key words: *trainer, health, prophylaxis of diseases.*

722. Белоусов В. В. Функциональное состояние организма при занятиях на тренажерах в условиях физкультурно-оздоровительного центра / Белоусов В. В., Соболевский В. И. // Теория и практика физической культуры. – 1989. – № 6. – С. 7–10.

Аннотація. Экспериментально выявлены и обоснованы рациональное соотношение продолжительности физкультурных занятий на тренажерах и отдыха, необходимого для восстановления функций организма, а также разработан комплекс информативных критериев врачебного экспресс-контроля за функциональным состоянием занимающихся.

Ключевые слова: оздоровительная работа, центр, физкультурные занятия, тренажеры.

Анотація. Експериментально виявлені і обґрунтовані раціональні співвідношення тривалості фізкультурних занять на тренажерах і відпочинку, необхідного для відновлення функцій організму, а також розроблений комплекс інформативних критеріїв лікарського експрес-контролю за функціональним станом.

Ключові слова: оздоровча робота, центр, фізкультурні заняття, тренажери.

Annotation. *Experimentally exposed and grounded rational correlation of duration of athletic employments on trainers and rest, necessary for renewal of functions of organism, and also the complex of informing criteria of medical control express is developed after the functional state of gettings busy.*

Key words: *health work, center, athletic employments, trainers.*

723. Водлозеров В. Є. Ефективність використання інноваційних тренажерів локально направленої дії в масовій фізичній культурі : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Водлозеров Володимир Єгорович ; Харків. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2008. – 21 с.

Анотація. Уперше запропоновано тести з оцінювання силових якостей і рухливості в суглобах; метод використання авторського тренажера для навчання вправі „лазіння по канату” дітей з надмірною вагою; методи використання авторських тренажерів локально направленої дії для навчання коловому педалюванню велосипедистів в умовах цілеспрямованого створювання додаткових навантажень на різних фазах обертання педалей без порушення рухового стереотипу звичайного педалювання; методіку комплексного використання ряду інноваційних тренажерів локально направленої дії за пріоритетом анатомічної спрямованості.

Ключові слова: тренажери, фізична культура, оцінювання силових якостей.

Аннотация. Изучена эффективность методов использования авторских тренажеров локально направленного воздействия в процессе совершенствования двигательных возможностей учащихся.

Ключевые слова: тренажеры, физическая культура, оценивание силовых качеств.

Annotation. Efficiency of methods of the use of trainers of authors of the locally directed influence is studied in the process of perfection of motive possibilities of studying.

Key words: trainers, physical culture, evaluation of power qualities.

724. Денискин Д. Н. Тренажеры во дворе / Д. Н. Денискин. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 32 с., ил.

Аннотация. В брошюре описаны тренажеры, которые можно использовать по месту жительства. Приводятся методические принципы организации занятий.

Ключевые слова: тренажеры, их компактность, универсальность, циклы занятий, двигательные навыки и умения.

Анотація. У брошурі описані тренажери, які можна використовувати за місцем проживання. Наводяться методичні принципи організації занять.

Ключові слова: тренажери, їх компактність, універсальність, цикли занять, рухові навички і уміння.

Annotation. Trainers which can be used domiciliary are described in a brochure. Methodical principles over of organization of employments are brought.

Key words: trainers, their compactness, universality, cycles of employments, motive skills and abilities.

725. Кедровський Б. Применение тренажеров в физкультурно-оздоровительной работе со старшеклассниками / Б. Кедровський, О. Кравцова // Актуальні проблеми юнацького спорту : матеріали II Всеукр. наук.-практ.конф. – Херсон, 2003. – С. 112–115.

Аннотация. Создание тренажерных залов, особенно при частных школах, создает дополнительные возможности к привлечению учащихся и улучшению качества физического воспитания.

Ключевые слова: тренажеры, оздоровительная работа, старшеклассники.

Анотація. Створення тренажерних залів, особливо при приватних школах, створює додаткові можливості до залучення учнів і поліпшення якості фізичного виховання.

Ключові слова: тренажери, оздоровча робота, старшокласники.

Annotation. Creation of trainer halls, especially at private schools, creates additional possibilities to bringing in of student and improvements of quality of physical education.

Key words: trainers, health work, senior pupils.

726. Мельник В. В. Методика применения тренажеров и тренировочных устройств в системе физкультурно-оздоровительных мероприятий дошкольников 5–6 лет : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки и оздоровительной физической культуры” / Мельник Василий Владимирович ; ВНИИФК. – М., 1991. – 25 с.

Аннотация. Раскрыты педагогические требования к конструкции тренажерных устройств, предназначенных для использования детьми дошкольного возраста; параметры физических нагрузок разной направленности при выполнении упражнений на тренажерных устройствах для дошкольников 5-6 лет. Обоснована методика применения тренажерных средств образно-игровой направленности в различных формах занятий.

Ключевые слова: дошкольники 5–6 лет, методика применения тренажеров, физические нагрузки, формы занятий.

Анотація. Розкриті педагогічні вимоги до конструкції тренажерних пристроїв, призначених для використання дітьми дошкільного віку; параметри фізичних навантажень різної спрямованості під час виконання вправ на тренажерних пристроях для дошкільників 5–6 років. Обґрунтована методика застосування тренажерних засобів образно-ігрової спрямованості в різних формах занять.

Ключові слова: дошкільники 5–6 років, методика застосування тренажерів, фізичні навантаження, форми занять.

Annotation. Pedagogical requirements are exposed to the construction of trainer devices, intended for the use of preschool age children; parameters of the physical loadings of different orientation at implementation of exercises on trainer devices for under-fives 5–6 years. The method of application of trainer facilities of vivid-playing orientation is grounded in the different forms of employments.

Key words: under-fives 5–6 years, method of application of trainers, physical loads, forms of employments.

727. Попов Н. Д. Программирование тренировочного эффекта в занятиях оздоровительной направленности с применением комплекса тренажеров (на

примере занятий с лицами мужского пола в возрасте 40–49 лет) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.04 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Попов Николай Дмитриевич ; КГИФК. – К., 1988. – 24 с.

Аннотация. Выявлены особенности влияния ограниченной двигательной активности на организм здоровых мужчин в возрасте 40–49 лет, работников умственного труда. Установлена взаимосвязь между уровнем приспособительных реакций организма занимающихся и величинами мощности работы при выполнении некоторых физических упражнений на тренажерах. Показано влияние различных по интенсивности программ занятий оздоровительной направленности с применением комплекса тренажеров на развитие физической работоспособности занимающихся. Определены параметры оптимальных тренировочных нагрузок для изучаемого контингента лиц и определена продолжительность их эффективного применения в тренировочном процессе, направленном на достижение должного уровня физической работоспособности занимающихся.

Ключевые слова: занятия оздоровительной направленности, тренировочный эффект, комплекс тренажеров, мужчины в возрасте 40–49 лет.

Анотація. Виявлені особливості впливу обмеженої рухової активності на організм здорових чоловіків у віці 40–49 років, працівників розумової праці. Встановлений взаємозв'язок між рівнем пристосовних реакцій організму і величинами потужності роботи під час виконання деяких фізичних вправ на тренажерах.

Ключові слова: заняття оздоровчої спрямованості, тренувальний ефект, комплекс тренажерів, чоловіки у віці 40–49 років.

Annotation. The features of influence of the limited motive activity are exposed on the organism of healthy men in age 40–49 years, workers of mental work. Intercommunication between the level of prisposobitel'nykh reactions of organism is set gettings busy and by the sizes of power of work at implementation of some physical exercises on trainers.

Key words: employments of health orientation, training effect, complex of trainers, men in age 40–49 years.

728. Саакян Е. Г. Тренажерные средства в оздоровительной системе подготовки женщин / Е. Г. Саакян // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 99–100.

Аннотация. Занятия, в которых сочетаются тренажерная подготовка с оздоровительным плаванием при адекватной физической нагрузке, обеспечивают существенное улучшение двигательных и функциональных возможностей человека, повышают уровень их здоровья, снижают уровень тревожности.

Ключевые слова: тренажеры, система подготовки, женщины.

Анотація. Заняття, в яких поєднуються тренажерна підготовка з оздоровчим плаванням при адекватному фізичному навантаженні,

забезпечують істотне поліпшення рухових і функціональних можливостей людини, підвищують рівень їх здоров'я, знижують рівень неспокою.

Ключові слова: тренажери, система підготовки, жінки.

Annotation. *Employments in which combine trainer preparation with the health swimming at the adequate physical loading provide the substantial improvement of motive and functional possibilities of man, promote a their health level, reduce the level of alarms.*

Key words: *trainers, system of preparation, women.*

729. Старинин Ю. Л. Машины, дарящие здоровье / Ю. Л. Старинин, В. В. Крапивник, И. М. Усвицкий. – М. : Физкультура и спорт, 1986. – 80 с., ил.

Аннотація. *В книге в популярной форме излагаются основные вопросы развития массовой физической культуры с помощью различных технических средств: тренажеров, массажеров и т. п.*

Ключевые слова: *развитие массовой физической культуры, технические устройства для оздоровительных целей.*

Анотація. *У книзі в популярній формі викладаються основні питання розвитку масової фізичної культури за допомогою різних технічних засобів: тренажерів, масажерів тощо.*

Ключові слова: *розвиток масової фізичної культури, технічні пристрої для оздоровчих цілей.*

Annotation. *In a book in a popular form the basic questions of development of mass physical culture are expounded by different hardwares: trainers, massazherov etc.*

Key words: *development of mass physical culture, technical devices for health aims.*

730. Терещенко С. Г. Организация физкультурно-оздоровительных занятий с населением по месту жительства с использованием тренажерных средств / С. Г. Терещенко, А. Ю. Гавриков // Теория и практика физической культуры. – 1984. – № 7. – С. 36–37.

Аннотація. *Проведенные исследования показали высокую эффективность использования перечисленного оснащения. На протяжении всего эксперимента наблюдались непрерывное повышение показателей профессиональной работоспособности, оптимизация функционального состояния кардио-респираторной системы, улучшение прямых показателей физической работоспособности. Испытуемые отмечали положительное влияние занятий в тренажерном зале на психическое состояние (улучшение самочувствия, взаимоотношений с товарищами, качества ночного сна и аппетита, повышение активности, настроения, возникновение уверенности в своих силах). Таким образом, данный метод организации физкультурно-оздоровительных занятий по месту жительства оправдал себя, поскольку главной задачей всей системы физического воспитания является укрепление здоровья советских людей, повышение их работоспособности.*

Ключевые слова: физкультурно-оздоровительные занятия, место жительства, население, тренажеры.

Анотація. Проведені дослідження показали високу ефективність використання перерахованого оснащення. Упродовж всього експерименту спостерігалися безперервне підвищення показників професійної працездатності, оптимізація функціонального стану кардіо-респіраторної системи, поліпшення прямих показників фізичної працездатності. Особи відзначали позитивний вплив занять в тренажерному залі на психічний стан (поліпшення самопочуття, взаємин з товаришами якості нічного сну і апетиту, підвищення активності, настрою, виникнення упевненості в своїх силах). Таким чином, даний метод організації фізкультурно-оздоровчих занять за місцем проживання виправдав себе, оскільки головним завданням всієї системи фізичного виховання є зміцнення здоров'я радянських людей, підвищення їх працездатності.

Ключові слова: фізкультурно-оздоровчі заняття, місце проживання, населення, тренажери.

Annotation. The conducted researches rotined high efficiency of the use of the transferred equipment. During all experiment there were a continuous increase of indexes of professional capacity, optimization of the functional state of the kardio-respirator system, improvement of direct indexes of physical capacity. An examinee marked positive influence of employments in a trainer hall on a mental condition (improvement of feel, mutual relations with comrades, qualities of nightly sleep and appetite, increase of activity, moods, origin of confidence in the forces). Thus, this method of organization of athletic-health employments justified itself domiciliary, as a main task of all system of physical education is strengthening of health of soviet people, increase of their capacity.

Key words: athletic-health-improvement employments, place of inhabitation, population, trainers.

МІЖНАРОДНИЙ РУХ „СПОРТ ДЛЯ ВСІХ”

731. Аспекти діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» / О. Жданова, Л. Чеховська, І. Грибовська, Н. Городній // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. – Івано–Франківськ, 2008. – Вип. 6. – С. 122 – 124.

Анотація. Стаття присвячена результатам вивчення аспектів діяльності обласного центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх", яка планувалася та виконувалася упродовж року. Виявлені пріоритетні аспекти діяльності, зроблено висновок про недостатність уваги центру щодо вирішення проблеми залучення населення до систематичних фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: спорт для всіх, планування, реалізація, масові заходи, систематичні заняття.

Аннотація. Стаття посвящена результатам изучения аспектов деятельности областного центра физического здоровья населения "Спорт

для всех", которая планировалась и выполнялась в на протяжении года. Обнаружены приоритетные аспекты деятельности, сделан вывод о недостаточности внимания центра относительно решения проблемы привлечения населения к систематическим физкультурно-оздоровительным занятиям.

Ключевые слова: спорт для всех, планирование, реализация, .масови мероприятия, систематические занятия.

Annotation. An article is devoted to the results of study of aspects of activity of regional center of physical health of population. "Sport for all", which was planned and was executed in continue to the year. Exposed priority aspects of activity, a conclusion is done about insufficiency of attention of center in relation to the decision of problem of bringing in of population to the systematic athletic-health getting busy.

Key words: sport for all, planning, realization, mass measures, systematic getting busy.

732. Бубка С. Структура педагогічних здібностей студентів та їх використання у русі «Спорт для всіх» / Сергій Бубка // Актуальні проблеми розвитку руху «Спорт для всіх» у контексті європейської інтеграції України : матеріали міжнар. наук. – практ. конф. – Т., 2004. – С. 295–298.

Анотація. Під педагогічними здібностями студентів розуміється ряд якостей, які мають відношення до різних рис особистості майбутнього вихователя, вчителя, викладача, тренера: здатність до передачі знань у короткій і цікавій формі; здатність розуміти вихованців, учнів, яка базується на спостережливості; самостійний і творчий склад мислення; спритність чи швидке і точне орієнтування; організаторські здібності, необхідні для забезпечення системності в роботі. Умовно якості студентів як майбутніх педагогів можна розділити на власне педагогічні здібності і властивості, які їх супроводжують. Структура педагогічних здібностей має такі компоненти: здатність робити матеріал доступним; розуміння педагогом своїх учнів; творчість у роботі; вольовий вплив на студентів; здатність організувати колектив; інтерес до своїх вихованців; змістовність і яскравість мови; образність і переконливість мови; педагогічний такт; здатність пов'язувати навчальний матеріал з реальністю; спостережливість; педагогічна вимогливість. Під структурою педагогічних здібностей розуміється ансамбль властивостей і їхня взаємодія: конструктивні здібності – здатність проектувати особистість учня, відбирати і композиційно будувати матеріал стосовно до вікових і індивідуальних особливостей тих, що займаються; організаторські здібності - здатність включати тих, що займаються, в різні види діяльності і робити колектив інструментом впливу на кожну окрему особистість, робити особистість активною; комунікативні здібності - здатність установлювати правильні взаємини з тими, що займаються, і перебудовувати їх згідно з розвитком і вимогами до педагога.

Ключові слова: педагогічні здібності, студенти, спорт для всіх.

Аннотация. Под педагогическими способностями студентов понимается ряд качеств, которые имеют отношение к разным чертам личности будущего воспитателя, учителя, преподавателя, тренера: способность к передаче знаний в короткой и интересной форме; способность понимать воспитанников, учеников, которая базируется на наблюдательности; самостоятельный и творческий образ мышления; ловкость или быстрое и точное ориентирование; организаторские способности, необходимые для обеспечения системности в работе. Условно качества студентов как будущих педагогов можно разделить на собственные педагогические способности и свойства, которые их сопровождают.

Ключевые слова: педагогические способности, студенты, спорт, для всех.

Annotation. Psychological and pedagogical frame of abilities and activity in the contents of locomotion " sports for all " The problem of abilities of the person as synthesis of psychological and pedagogical properties and qualities of the individual is surveyed which cause successful performance of the certain activity. Special abilities are a frame of steady individual qualities of the person, namely: rate and accuracy of complex kinds of motor reactions, dexterity, ease of education and rearrangement of motor habits etc.

Key words: pedagogical capabilities, students, sport, for all.

733. Вареник О. Н. Исторические предпосылки становления и развития системы спорта для всех в Украине / О. Н. Вареник // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук, конгр. – К., 2010. – С. 657.

Аннотация. В Украине созданы благоприятные условия для последующего повышения уровня охвата двигательной активностью разных возрастных и социальных групп населения. Главным объектом внимания всей системы физического воспитания и спорта, основой стратегии ее управления, должно стать формирование в обществе осознанного, стабильного и активного отношения к регулярным занятиям физической культурой и спортом.

Ключевые слова: двигательная активность, возрастные и социальные группы.

Анотація. В Україні створені сприятливі умови для подальшого підвищення рівня розвитку рухової активності різних вікових і соціальних груп населення. Головним об'єктом уваги всієї системи фізичного виховання і спорту, основою стратегії її управління має стати формування в товаристві усвідомленого, стабільного і активного ставлення до регулярних занять фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: рухова активність, вікові і соціальні групи.

Annotation. In Ukraine favourable terms are created for the subsequent increase of level of scope motive activity of different age-dependent and social groups of population. Main ob'ektom attention of all system of physical education and sport, by basis of strategy of its management, forming must become in society of the attitude realized, stable and active toward regular employments by a physical culture and sport.

Key words: *motive activity, age-dependent and social groups.*

734. Вареник О. Організаційні заходи налагодження взаємодії між суб'єктами спорту для всіх на місцевому рівні / Олег Вареник // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 160–163.

Анотація. *Розроблений алгоритм організаційних заходів щодо налагодження організаційної взаємодії в системі спорту для всіх, який в подальшому може бути запропонований для використання в практиці спорту для всіх на місцевому рівні.*

Ключові слова: *спорт для всіх, організаційні заходи, алгоритм налагодження взаємодії.*

Аннотація. *Разработан алгоритм организационных мероприятий по организационному взаимодействию в системе спорта для всех, который в дальнейшем может быть предложен для использования в практике спорта для всех на местном уровне.*

Ключевые слова: *спорт для всех, организационные мероприятия, алгоритм взаимодействия.*

Annotation. *The algorithm of organizational measures is developed on organizational co-operation in the system of sport for all, which in future can be offered for the use in practice of sport for all at local level.*

Key words: *sport for all, organizational measures, algorithm of co-operation.*

735. Вареник О. Умови підвищення ефективності організаційної взаємодії у системі спорту для всіх на місцевому рівні / Олег Вареник // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 1. – С. 40–44.

Анотація. *Сьогодні в Україні особливого значення набуває розвиток міжнародного руху «Спорт для всіх». Метою дослідження є аналіз пріоритетів інтересів громадян вибраних міст відносно організації їх рухової активності.*

Ключові слова: *спорт для всіх, рухова активність, організаційна взаємодія, місцевий рівень.*

Аннотація. *Сегодня в Украине особое значение приобретает развитие международного движения «Спорт для всех». Целью исследования является анализ приоритетов интересов граждан избранных городов относительно организации их двигательной активности.*

Ключевые слова: *спорт для всех, двигательная активность, организационное взаимодействие, местный уровень.*

Annotation. *At present day the spread of the international movement «Sport for all» becomes very important in Ukraine. The goal of the study is to analysis of the priority interests of the citizens of cities for the organization of their physical activity.*

Key words; *sport for all, motion activity, organizational interaction, municipal formations.*

736. Городній Н. Співпраця обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» з фізкультурно-оздоровчими клубами / Городній Н., Господарчук Т. // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VI Всеукр. наук. – практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2008. – С. 164 – 169.

Анотація. Проведені дослідження дають підстави стверджувати, що обласні Центри недостатньо впливають на практичну діяльність у масовому спорті та оздоровчій діяльності населення України.

Ключові слова: обласний центр фізичного здоров'я, населення, оздоровчі клуби.

Аннотація. Проведенные исследования дают основания утверждать, что областные Центры недостаточно влияют на практическую деятельность в массовом спорте и оздоровительной деятельности населения Украины.

Ключевые слова: областной центр физического здоровья, населения, оздоровительные клубы.

Annotation. The conducted researches are given by grounds to assert that regional Centers not enough influence on practical activity in mass sport and health activity of population of Ukraine.

Key words: regional center of physical health, population, health clubs.

737. Господарчук Т. Досвід оздоровлення населення в зарубіжних країнах-учасницях міжнародного руху «Спорт для всіх» / Господарчук Т. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 2005. – Ч. 1. – С. 29–32.

Анотація. Подано перелік програмних документів, на яких базується розвиток руху "Спорт для всіх" у країнах світу. Наведено результати досліджень рухової активності населення зарубіжних країн, які порівнювалися з показниками стану здоров'я і тривалості життя.

Ключові слова: оздоровлення, населення, зарубіжні країни.

Аннотація. Подан перечень программных документов, на которых базируется развитие движения "Спорт для всех" в странах мира. Приведены результаты исследований двигательной активности населения зарубежных стран по сравнению с показателями состояния здоровья и продолжительности жизни.

Ключевые слова: оздоровление, население, зарубежные страны.

Annotation. At this article gives the list of programmatic documents on which based the development of movement "Spot for all" in the world. Here guides the results of researches the movement activity which compare with indicators, such as, state of health and length of life.

Key words: making healthy, population, foreign countries.

738. Дутчак М. Визнання секторів у системі спорту для всіх / Мирослав Дутчак // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 251–256.

Анотація. Суб'єкти системи спорту для всіх, які організують та здійснюють заходи із залучення людини до рухової активності і сприяють такому залученню, розподіляються на три сектори: муніципально-державний, громадський та приватний.

Ключові слова: система спорту, рухова активність, спорт для всіх.

Аннотация. Субъекты системы спорта для всех, которые организуют и осуществляют мероприятия по привлечению человека к двигательной активности и способствуют такому привлечению, распределяются на три сектора: муниципально-государственный, общественный и частный.

Ключевые слова: система спорта, двигательная активность, спорт, для всех.

Annotation. Subjects of the sport system for all, which organize and carry out measures on bringing in of man to motive activity and instrumental in such bringing in, distributed on three sectors: municipal-state, public and private.

Key words: sport system, motive activity, sport, for all.

739. Дутчак М. В. Методологія формування системи спорту для всіх в Україні / Дутчак М. В. // Парадигма здорового способу життя: духовні та фізичні компоненти : [зб. наук, ст.] : матеріали II Міжнар. наук.-теорет. конф. кафедри соц.-гуманіт. дисциплін / [уклад. Ю. О. Тимошенко]. – К., 2010. – С. 33–38.

Анотація. У роботі викладені теоретико-методологічні основи формування системи спорту для всіх в Україні. Особлива увага приділена обґрунтуванню концепції гуманізації процесу залучення людей в рухову активність, а також структурно-функціональним особливостям формування системи спорту для всіх в Україні.

Ключові слова: система спорту, методологія, Україна.

Аннотация. В работе изложены теоретико-методологические основы формирования системы спорта для всех в Украине. Особое внимание уделено обоснованию концепции гуманизации процесса вовлечения людей в двигательную активность, а также структурно-функциональным особенностям формирования системы спорта для всех в Украине.

Ключевые слова: система спорта, методология, Украина.

Annotation. The article contains the theoretical and methodological basics of sport for all system development in Ukraine. Special attention is paid to proving the conception of humanitarian of involving to physical activity process, and also to structural and functional particularities of sport for all system building in Ukraine.

Key words: sport system, methodology, Ukraine.

740. Дутчак М. В. Моніторинг в системі державного управління спортом для всіх в Україні / Дутчак М. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2008. – № 9. – С. 34 – 43.

Анотація. Обґрунтовано основні положення про моніторинг рівня залучення населення до спорту для всіх (визначення, мета, функції, структура, процедура проведення). Наведено аналіз результатів всеукраїнського опитування різних груп населення стосовно використання рухової активності під час дозвілля. Подано підсумки експертного оцінювання державної політики, спрямованої на забезпечення доступності спортивних занять для широких верств населення. Проаналізовано причини позитивного та пасивного ставлення населення до занять спортом для всіх.

Ключові слова: спорт для всіх, рухова активність, загальнонаціональне опитування, експертне оцінювання, вікові групи, види спорту, здоров'я, населення.

Аннотация. Обоснованы основные положения о мониторинге уровня охвата населения спортом для всех (определение, цель, функции, структура, процедура проведения). Приведен анализ результатов всеукраинского опроса различных групп населения по неиспользованию двигательной активности во время досуга. Представлены итоги экспертного оценивания государственной политики, направленной на обеспечение доступности спортивных занятий для широких слоев населения. Проанализированы причины позитивного и пассивного отношения населения к занятиям спортом для всех.

Ключевые слова: спорт для всех, двигательная активность, общенациональный опрос, экспертное оценивание, возрастные группы, виды спорта, здоровье, население.

Annotation. The major regulations of the monitoring of the level of population involvement into Sport for All are substantiated (definition, objective, functions, structure, procedure of execution). The analyses of the results of all-Ukrainian survey within various strata of population in regard to their physical activities during leisure time are presented. Overall results of expert appraisal of the state policy aimed at providing accessibility of sport activities for public at large are presented. The analysis of the reasons of positive and negative attitude of the population towards sport activities is done.

Key words: sport for all, physical activity, national interrogation, age groups, kinds of sports, health, population.

741. Дутчак М. Основні положення концепції гуманізації процесу залучення населення до рухової активності в Україні / Мирослав Дутчак // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 12. – С. 47 – 53.

Анотація. У статті розглянуті основні положення концепції гуманізації процесу залучення населення до рухової активності в Україні: орієнтація державної політики на створення умов для активного дозвілля, формування здорового способу життя, зміцнення здоров'я і профілактики хронічних неінфекційних захворювань; визначення кожної людини як головного об'єкта і суб'єкта процесу залучення до рухової активності; облік інтересів, потреб і слабкостей конкретної людини в процесі залучення її до рухової

активності; гарантування добровільності у виборі кожною людиною форм і засобів рухової активності; надання рівних можливостей кожній людині в доступності занять руховою активністю; забезпечення високоморальних взаємин між всіма учасниками спортивного руху, повага до свободи і гідності кожної людини; сприяння самоудосконаленню і гармонійному розвитку особи в процесі залучення до рухової активності.

Ключові слова: гуманізм, рухова активність, населення, спорт для всіх, фізичне виховання. людина.

Аннотація. В статті рассмотрены основные положения концепции гуманизации процесса вовлечения населения к двигательной активности в Украине: ориентация государственной политики на создание условий для активного досуга, формирования здорового образа жизни, укрепления здоровья и профилактики хронических неинфекционных заболеваний; определение каждого человека главным объектом и субъектом процесса вовлечения к двигательной активности; учет интересов, потребностей и слабостей конкретного человека в процессе вовлечения его к двигательной активности; гарантирование добровольности в выборе каждым человеком форм и средств двигательной активности; предоставление равных возможностей каждому человеку в доступности занятий двигательной активностью; обеспечение высоконравственных отношений между всеми участниками спортивного движения, уважение к свободе и достоинству каждого человека; содействие самосовершенствованию и гармоническому развитию личности в процессе вовлечения к двигательной активности.

Ключевые слова: гуманизм, двигательная активность, население, спорт для всех, физическое воспитание, человек.

Annotation. In the article the substantive provisions of conception of humanizing of process of involving of population are considered to motive activity in Ukraine: orientation of public policy on the conditioning for active leisure, forming of healthy way of life, strengthening of health and prophylaxis of chronic uninfected diseases; determination of everybody by a main object and subject of process of involving to motive activity; account of interests, necessities and weaknesses of concrete man in the process of involving of him to motive activity; guarantying of voluntarily in the choice by everybody of forms and facilities of motive activity; grant of equal possibilities to everybody in availability of employments by motive activity; providing of high moral standards relations between all participants of sporting motion, respect to freedom and dignity of everybody; assistance to self-perfection and harmonic development of personality in the process of involving to motive activity.

Key words: humanism, motive activity, population, sport, for all, physical education man.

742. Дутчак М. Принципи державного управління спортом для всіх / Мирослав Дутчак // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. – Т., 2009. – С. 7–11.

Анотація. У статті визначено такі принципи державного управління спортом для всіх в Україні: гуманізації; системності; цілеспрямованості; законності та прозорості; науковості; оптимальності; субсидіарності; ієрархічності та моніторингу; заохочення; демократизму.

Ключові слова: державне управління, принципи, спорт.

Аннотація. В статье определены следующие принципы государственного управления спортом для всех: гуманизации; системности; целенаправленности; законности и прозрачности; научности; оптимальности; субсидиарности; иерархичности и мониторинга; поощрения; демократизма.

Ключевые слова: государственное управление, принципы, спорт.

Annotation. The following principles of public administration of Sport for All are determined in this article: humanization, systemic, purposiveness, legality and transparency, principle of scientific content, optimality, subsidiarity, hierarchy and monitoring, encouragement and democracy.

Key words: state upralenie, principles, sport.

743. Дутчак М. В. Система спорту для всіх як складова здорового способу життя / М. В. Дутчак // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук, конгр. – К., 2010. – С. 613.

Анотація. Започатковано новий науковий напрям, що передбачає вивчення спорту для всіх як самостійної соціальної системи та підсистеми здорового способу життя з орієнтацію не на внутрішні критерії, а на критерії, що визначаються вказаною системою вищого рівня, в органічному взаємозв'язку з іншими компонентами здорового способу життя, а також з урахуванням особливостей та національних традицій окремих країн.

Ключові слова: система спорту, здоровий спосіб життя, компоненти.

Аннотація. Основано новое научное направление, которое предусматривает изучение спорта для всех как самостоятельной социальной системы и подсистемы здорового образа жизни по ориентации не на внутренние критерии, а на критерии, которые определяются указанной системой высшего уровня, в органической взаимосвязи с другими компонентами здорового образа жизни, а также с учетом особенностей и национальных традиций отдельных стран.

Ключевые слова: система спорта, здоровый образ жизни, компоненты.

Annotation. New scientific direction, which foresees the study of sport for all as an independent frame of society and subsystem of healthy way of life on an orientation not on internal criteria, but on criteria which are determined the indicated system of higher level, is founded, in organic intercommunication with other komponentami of healthy way of life, and also taking into account features and national traditions of separate countries.

Key words: sport system, healthy way of life, komponenty.

744. Дутчак М. Спорт для всіх: особливості сприяння європейських міждержавних організацій / Мирослав Дутчак // Актуальні проблеми

розвитку руху «Спорт для всіх» : досвід, досягнення, тенденції : матеріали II Міжнар. наук.–практ. конф. – Т. 2007. – Т. 2. – С. 209–213.

Анотація. Вивчені основні напрямки, завдання і організація роботи європейських міждержавних організацій щодо сприяння розвитку спорту для всіх і на цій основі визначено підвищення ефективності масового спорту в Україні.

Ключові слова: спорт для всіх, європейські міждержавні організації.

Аннотация. Изучены основные направления, задания и организация работы европейских межгосударственных организаций, относительно содействия развитию спорта для всех и на этой основе определено повышение эффективности массового спорта в Украине.

Ключевые слова: спорт для всех, европейские межгосударственные организации.

Annotation. Basic directions, tasks and organization of work of european intergovernmental organizations, are studied, in relation to an assistance development of sport for all and on this basis the increase of efficiency of mass sport is certain in Ukraine.

Key words: sport for all, European intergovernmental organizations.

745. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: результати загальнонаціонального опитування / Дутчак М. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2006. – № 2. – С. 37–43.

Анотація. Наведено результати загальнонаціонального опитування населення України стосовно рівня та форм рухової активності. Проаналізовано причини позитивного та пасивного ставлення населення до занять спортом для всіх.

Ключові слова: спорт для всіх, рухова активність, загальнонаціональне опитування, проект „Компас”, вікові групи, види спорту, здоров'я, населення.

Аннотация. Представлены результаты общенационального опроса населения Украины относительно уровня и форм двигательной активности. Проанализированы причины положительного и пассивного отношения населения к занятиям спортом для всех.

Ключевые слова: спорт для всех, двигательная активность, общенациональный опрос, проект «Компас», возрастные группы, виды спорта, здоровье, население.

Annotation. Results of national interrogation of the population of Ukraine concerning a level and forms of sports activity are submitted. It is analysed the reasons of the positive and passive attitude of the population to sports for all.

Key words: sport for all, impellent activity, national interrogation, the project "Compass", age groups, sports, health, the population.

746. Дутчак М. В. Спорт для всіх у Фінляндії, Німеччині та Франції / Дутчак М. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми

фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2007. – № 8. – С. 36–43.

Анотація. Охарактеризовано сучасну систему організації та функціонування спорту для всіх у Фінляндії, Німеччині та Франції – країнах з високим рівнем охоплення населення організованою руховою активністю. Залучення громадян до спорту для всіх відбувається на засадах добровільності та усвідомлення ними важливості таких занять для збереження здоров'я, активного дозвілля та загалом – покращення якості життя. Основну відповідальність за розвиток спорту для всіх беруть на себе органи місцевого самоврядування У зазначених країнах реалізуються відповідні загальнонаціональні програми. Спорт для всіх має позитивний вплив на економіку країн.

Ключові слова: спорт для всіх, людина, здоров'я, розвиток, система, організації, країни, програми.

Аннотація. Охарактеризована современная система организации и функционирования спорта для всех в Финляндии, Германии и Франции – странах, с высоким уровнем охватывания населения организованной двигательной активностью. Привлечение граждан к спорту для всех происходит на принципах добровольности и осознания ими важности таких занятий для сохранения здоровья, активного досуга и в целом – улучшение качества жизни. Основную ответственность за развитие спорта для всех берут на себя органы местного самоуправления. В отмеченных странах реализуется соответствующие общенациональные программы. Спорт для всех имеет позитивное влияние на экономику стран.

Ключевые слова: спорт для всех, человек, здоровье, развитие, система, организации, страны, программы.

Annotation. The paper is focused on the organizational and functioning system of sport for All in Finland, Germany and France – countries with high level of organized physical activity of the population. Promotion of Sport for All is based on the volunteer principle and understanding of its ' importance for keeping health, active forms of free time spending and welfare. The main responsibility for Sport for All development is taken by local self-government authorities. In the abovementioned states are being realized the national programs. Sport for All positively influences on the economical development.

Key words: Sport for All, the person, health, development, system, the organisations, the countries, programs.

747. Дутчак М. В. Спорт для всіх як соціальна система / Дутчак М. В. // Вісник Чернігівського педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт. – Чернігів, 2009. – Вип. 64. – С. 13 – 19.

Анотація. У статті розглянуто спорт для всіх як соціальну систему, наведено характеристику її суб'єктів та форм реалізації. Досліджено ієрархію цілей системи спорту для всіх.

Ключові слова: спорт для всіх, соціальна система, ціль, інтерес, рухова активність населення, людина.

Аннотація. В статті розглянуто спорт для всіх як соціальна система, представлена характеристика її суб'єктів і форм реалізації. Досліджено ієрархію цілей системи спорту для всіх.

Ключевые слова: спорт для всіх, соціальна система, ціль, інтерес, рухлива активність населення, людина.

Annotation. In the article it was considered Sport for All as the social system, made the characteristic of its subjects and forms of the realization. It was investigated hierarchy of the aims of the system Sport for All.

Key words: Sport for All, social system, aim, interest, physical activity, population, person.

748. Дутчак М. Спорт для всіх у країнах з високим рівнем охоплення населення організованою руховою активністю / Мирослав Дутчак // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2007. – № 3. – С. 47 – 58.

Аннотація. Приведено аналіз сучасної системи організації і функціонування спорту для всіх у Фінляндії, Німеччині, Франції, Японії і Канаді — країнах з високим рівнем обхвату населення організованою руховою активністю.

Ключові слова: спорт, населення, рухова активність.

Аннотація. Приведен анализ современной системы организации и функционирования спорта для всех в Финляндии, Германии, Франции, Японии и Канаде — странах с высоким уровнем охвата населения организованной двигательной активностью.

Ключевые слова: спорт, население, двигательная активность.

Annotation. The analysis of modern system of the organization and functioning of Sports for All in Finland, Germany, France, Japan and Canada — the countries with high level of coverage of the population the organized physical activity.

Key words: sport, population, motive activity.

749. Дутчак М. Спорт для всіх у світовому контексті: напрями та технології діяльності міжнародних організацій / Мирослав Дутчак // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2007. – № 1. – С. 8 – 16.

Анотація. Розглядаються напрями і технології сприяння розвитку спорту для всіх з боку Організації Об'єднаних Націй, Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, Усесвітньої організації охорони здоров'я, Ради Європи, Європейського Союзу, Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародної асоціації спорту для всіх і Міжнародної федерації спорту для всіх.

Ключові слова: спорт для всіх, напрями, технологія.

Аннотація. Рассматриваются направления и технологии содействия развитию спорта для всех со стороны Организации Объединенных Наций, Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры, Всемирной организации здравоохранения, Совета Европы, Европейского Союза, Международного олимпийского комитета, Международной ассоциации спорта для всех и Международной федерации спорта для всех.

Ключевые слова: спорт для всех, направления, технология.

Annotation. The directions and technologies promoting development of Sport for All are in the attention of United Nations, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, World Health Organization, Council of Europe, European Union, International Olympic Committee, Trim and Fitness International Sport for All Association and International Federation of Sport for All.

Key words: sport for all, directions, technology.

750. Дутчак М. Спорт для всіх в Японії та Канаді / Мирослав Дутчак // Вісник Прикарпатського нац. університету : зб. наук. пр. – Івано-Франківськ, 2007. – Вип. 4. – С. 75–82.

Анотація. У статті охарактеризовано сучасну систему організації та функціонування спорту для всіх в Японії та Канаді – країнах з високим рівнем охоплення населення організованою руховою активністю. Залучення громадян до спорту для всіх відбувається на засадах добровільності й усвідомлення ними важливості таких занять для збереження здоров'я, активного дозвілля та, загалом, поліпшення якості життя. Основну відповідальність за розвиток спорту для всіх беруть на себе органи місцевого самоврядування. У зазначених країнах реалізуються відповідні загальнонаціональні програми. Спорт для всіх має позитивний вплив на економіку країн.

Ключові слова: спорт для всіх, людина, здоров'я, розвиток, система, організації, країни, програми.

Аннотация. В статье охарактеризована современная система организации и функционирования спорта для всех в Японии и Канаде – странах с высоким уровнем охвата населения организованной двигательной активностью. Привлечение граждан к спорту для всех происходит на принципах добровольности и осознания ими важности таких занятий для сохранения здоровья, активного досуга и, в целом, улучшения качества жизни. Основную ответственность за развитие спорта для всех берут на себя органы местного самоуправления. В отмеченных странах реализуются соответствующие общенациональные программы. Спорт для всех имеет позитивное влияние на экономику стран.

Ключевые слова: спорт для всех, человек, здоровье, развитие, система, организации, страны, программы.

Annotation. The paper is focused on the organizational and functioning system of Sport for All in Japan and Canada, which are the countries with high level of organized physical activity of the population. Promotion of Sport for All is based on the volunteer principle and understanding of its importance for keeping health, active forms of free time spending and welfare. The main responsibility for Sport for All development is taken by local self-government authorities. In the abovementioned states are being realized the national programs. Sport for All positively influences on the economical development.

Key words: *Sport for All, the person, health, development, system, the organisations, the countries, programs.*

751. Дутчак М. Экономические аспекты спорта для всех / Мирослав Дутчак // Наука в олимпийском спорте. – 2010. – № 1/2. – С. 101 – 112.

Аннотация. Спорт для всех в экономическом смысле представляет собой процесс производства и потребления соответствующих услуг, среди которых основными являются: услуги по организации и проведению массовых общедоступных спортивных мероприятий; услуги по фитнесу; услуги по физической рекреации. Источниками финансирования спорта для всех определены: государственный и местные бюджеты; лотереи и другие виды игорного бизнеса; инвестиции, спонсорство, фандрейзинг и «механизм солидарных поступлений от элитного спорта»; волонтерство; собственный доход субъектов спорта для всех; налоговые и иные льготы; фонды социального страхования (прежде всего, медицинского); работодатели; семья.

Ключевые слова: спорт для всех, экономика, услуги, спортивные мероприятия.

Анотація. Спорт для всіх в економічному сенсі є процесом виробництва і застосування відповідних послуг, серед яких основними є: послуги з організації і проведення масових загальнодоступних спортивних заходів; послуги з фітнесу; послуги з фізичної рекреації. Джерелами фінансування спорту для всіх визначені: державний і місцеві бюджети; лотереї і інші види грального бізнесу; інвестиції, спонсорство, фандрейзинг і «механізм солідарних надходжень від елітного спорту»; волонтерство; власний дохід суб'єктів спорту для всіх; податкові та інші пільги; фонди соціального страхування (перш за все, медичного); працедавці; сім'я.

Ключові слова: спорт для всіх, економіка, послуги, спортивні заходи.

Annotation. Sport for all in economic sense is a process of production and consumption of the proper services, basic which it is been among: services in organization and leadthrough of mass popular sporting measures; services in fitness; services in physical recreation. For all certain sourcings sport: state and local budgets; lotteries and other types of gambling business; investments, sponson, fandreyzing and «mechanism of joint receipts from elite sport»; volunteer; own profit of sport subjects for all; tax and other privileges; funds of social security (foremost, medical); employers; monogynopaedium.

Key words: sport for all, economy, services, sporting measures.

752. Єрмаков С. Зарубіжний досвід у дослідженнях за напрямком «Спорт для всіх» / Сергій Єрмаков // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх : досвід, досягнення, тенденції : матеріали III Міжнар. наук. – практ. конф. – Т., 2009. – С. 11–19

Анотація. Представлений зарубіжний досвід досліджень розвитку „спорту для всіх”.

Ключові слова: досвід, спорт для всіх, дослідження.

Аннотація. Представлен зарубешный опыт исследований развития „спорта для всех”.

Ключевые слова: опыт, спорт для всех, исследование.

Annotation. Foreign experience of researches of development of „sport is presented for all”.

Key words: experience, sport for all, research.

753. Жданова О. Аналіз обсягів співпраці центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / Ольга Жданова, Мирослава Данилевич, Любов Чеховська // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2010. – № 2. – С. 71–77.

Анотація. Стаття стосується діяльності, мережі центрів фізичного здоров'я населення „Спорт для;всіх”. Виявлена доцільність активізації цієї співпраці в окремих регіонах України, що позитивно вплине на показники залучення населення до організованих та самостійних форм оздоровчих занять, сприятиме поліпшенню стану здоров'я населення України.

Ключові слова: центри фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх”, обсяги співпраці, регіони України.

Аннотація. Стаття посвящена аналізу діяльності сети центров физического здоровья населения «Спорт для всех». Виявлена целесообразность активизации такого сотрудничества в отдельных регионах Украины, что положительно отобразится на показателях вовлечения населения к организованным и самостоятельным формам оздоровительных занятий, будет способствовать улучшению состояния здоровья населения Украины.

Ключевые слова: центры физического здоровья населения «Спорт для всех», объемы сотрудничества, регионы Украины.

Annotation. The article deals with the analysis of health-related centers "Sport for All" activity. It has been found out the necessity of collaboration development in some regions of Ukraine, It will positively influence on population involvement to organized and independent forms of recreative activities. It will also contribute to improving health condition of Ukrainian population.

Key words: health-related centers "Sport for AH", population, collaboration, extent, regions of Ukraine.

754. Жданова О. М. Витоки Міжнародного руху «Спорт для всіх» та досвід фізкультурно-оздоровчої діяльності в Україні та зарубіжжі / Жданова О. М., Чеховська Л. Я., Грибовська І. Б. // Український медичний альманах. – 2008. – Т. 11, № 6. – С. 30–32.

Анотація. Розвиток руху «Спорт для всіх» в країнах світу здійснюється за участю багаточисельних організацій різного типу, зусилля яких координують державні органи спеціальної компетенції або національні федерації «Спорт для всіх».

Ключові слова: спорт для всіх, організації, національні федерації.

Аннотація. Развитие движения «Спорт для всех» в странах мира осуществляется при участии многочисленных организаций разного типа,

усилие которых координируют государственные органы специальной компетенции или национальные федерации «Спорт для всех».

Ключевые слова: *спорт для всех, организации, национальные федерации.*

Annotation. *Development of motion «Sport for all» in the countries of the world is carried out with participation of numerous organizations of different type, effort of which is co-ordinated by the public organs of the special jurisdiction or national federations «Sport for all».*

Key words: *sport for all, organizations, national federations.*

755. Жданова О. Діяльність Львівського обласного центру "Спорт для всіх" пов'язана із наданням методично-консультативної допомоги з питань отримання ліцензії / Ольга Жданова, Наталія Тхір // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 262–266.

Анотація. *Необхідно на всіх рівнях продовжувати роботу з виявлення організацій і фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які надають фізкультурно-спортивні послуги без ліцензій. З цією метою, важливо консолідувати зусилля керівних організацій фізичної культури і спорту, податкової служби, внутрішніх справ громадськості та безпосередніх споживачів послуг.*

Ключові слова: *спорт для всіх, центри, консультація, допомога, ліцензія.*

Аннотация. *Необходимо на всех уровнях продолжать работу по выявлению организаций и физических лиц – субъектов предпринимательской деятельности, которые предоставляют физкультурно-спортивные услуги без лицензий. С этой целью, важно консолидировать усилие руководящих организаций физической культуры и спорта, налоговой службы, внутренних дел общественности и непосредственных потребителей услуг.*

Ключевые слова: *спорт для всех, центры, консультация, помощь, лицензия.*

Annotation. *It is necessary on all levels to continue work on the exposure of organizations and physical persons – subjects of entrepreneurial activity, which give athletic-sporting services without licenses. To that end, it is important to consolidate effort of leading organizations of physical culture and sport, tax service, internal affairs of public and direct users of services.*

Key words: *sport for all, centers, consultation, help, license.*

756. Жданова О. Окремі аспекти планування діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» / Ольга Жданова, Тетяна Господарчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Л., 2007. – Вип. 11. – Т. 5. – С. 121 – 125.

Анотація. *У плануванні діяльності всіх центрів пріоритетною є діяльність з проведення масових заходів змагальної спрямованості. Значно відстає за обсягами планування діяльність з організації повсякденної систематичної фізкультурно-оздоровчої роботи населення за місцем проживання та відпочинку.*

Ключові слова: рух «Спорт для всіх», центри фізичного здоров'я населення, обсяги планування діяльності.

Аннотація. В планировании деятельности всех центров приоритетной остается деятельность по проведению массовых мероприятий состязательной направленности. Значительно отстает за объемами планирования деятельность по организации повседневной систематической физкультурно-оздоровительной работы населения по месту жительства и отдыха.

Ключевые слова: движение «Спорт для всех», центры физического здоровья населения, объемы планирования деятельности.

Annotation. In planning of activity of all centers priority there is activity from conducting of mass measures of competition orientation. Considerably activity falls behind after the volumes of planning from organization of everyday systematic athletic-health work of population for the residence and rest.

Key words: motion «Sport for all», centers of physical health of population, volumes of planning of activity.

757. Жданова О. Оцінювання інформаційно-пропагандистської діяльності центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / Ольга Жданова, Ірина Грибовська, Наталія Семаль // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Л., 2011. – Вип. 15, т. 4. – С. 37–42.

Анотація. У статті подано рейтингове оцінювання показників інформаційно-пропагандистської діяльності регіональних центрів фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх“, скеровану на залучення різних верств населення до фізкультурно-оздоровчих занять. Вивчено її зміст та обсяги проведення упродовж 2009 року.

Ключові слова: інформаційно-пропагандистська робота, центри фізичного здоров'я населення, спорт для всіх, фізкультурно-оздоровча діяльність.

Аннотація. В статье описана рейтинговая оценка показателей информационно-пропагандистской деятельности региональных центров физического здоровья населения «Спорт для всех», направленная на вовлечение разных групп населения в физкультурно-оздоровительные занятия. Проанализировано её содержание и количественные характеристики на протяжении 2009 года.

Ключевые слова: информационно-пропагандистская работа, центры, физического здоровья населения, спорт для всех, физкультурно-оздоровительная деятельность.

Annotation. The article present rating estimation of indicators of informative and promoting activity of "Sport for all" regional centers of physical health of population. This activity is directed at involvonlving the population into the fitness training. The analysis of its contents and its quantitative characteristics for the 2009 year has been conducted.

Key words: informative and promoting activity, centers of physical health of population, sport for all, fitness activity.

758. Жданова О. Пріоритети в діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» / Ольга Жданова, Любов Чеховська, Наталія Городній // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури і спорту. – Л., 2009. – Вип. 13, т 4. – С. 62 – 67.

***Анотація.** Результати вивчення інформації про діяльність десяти обласних центрів, системно-функціонального аналізу планування діяльності Всеукраїнського та Львівського обласного центрів «Спорт для всіх» виявили пріоритетними заплановані обсяги діяльності з проведення масових заходів змагальної спрямованості та недостатню увагу до організації та проведення щоденних оздоровчих занять з населенням за місцем проживання та відпочинку.*

***Ключові слова:** спорт для всіх, центри фізичного здоров'я населення, пріоритети та недоліки планування діяльності.*

***Аннотації.** Результаты изучения информации о деятельности десяти областных центров, системно-функциональный анализ планирования деятельности Всеукраинским и Львовским областным центрами «Спорт для всех» выявили приоритеты в запланированных объемах деятельности по проведению массовых мероприятий соревновательного содержания и недостаточное внимание к организации и проведению ежедневных, систематических физкультурно-оздоровительных занятий с населением по месту жительства и отдыха.*

***Ключевые слова:** спорт для всех, центры физического здоровья населения, приоритеты и недостатки планирования деятельности.*

***Annotation.** The results of study of ten regional centers with system is and functional activity planning analysis of the Ukrainian and Lviv regional centers «Sport for Everybody showed the priorities the planned activities in conducting sportive mass measures and the lacks attention in organization and conducting daily health improving lessons among the population due to their place of living and place of rest.*

***Key words:** Sport for Everybody, people's of physical health centers, priorities and lacks of activity planning.*

759. Жданова О. Н. Пути оптимизации деятельности центров физического здоровья населения "Спорт для всех" / Жданова О. Н. // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму : материалы XII Междунар. науч. сессии по итогам НИР за 2010 год. – Минск, 2011. – Ч. 1. – С. 192–194.

***Аннотація.** Оптимизация деятельности центров должна предполагать перенос акцентов с проведения соревновательных мероприятий на организацию систематических физкультурно-оздоровительных занятий по месту жительства и в местах отдыха населения. Необходимо активно сотрудничать с физкультурно-оздоровительными учреждениями, а предметом просветительско-пропагандистской деятельности сделать систематические физкультурно-оздоровительные занятия.*

Ключевые слова: оптимизация, деятельность центров физического здоровья, оздоровительные занятия.

Анотація. Оптимізація діяльності центрів має передбачати перенесення акцентів з проведення заходів змагань на організацію систематичних фізкультурно-оздоровчих занять за місцем проживання і в місцях відпочинку населення. Необхідно активно співпрацювати з фізкультурно-оздоровчими установами, а предметом просвітницько-пропагандистської діяльності зробити систематичні фізкультурно-оздоровчі заняття.

Ключові слова: оптимізація, діяльність центрів фізичного здоров'я, оздоровчі заняття.

Annotation. Optimization of activity of centers must suppose the transfer of accents from the leadthrough of competition measures to organization of systematic athletic-health employments domiciliary and in resting-places population. It is necessary actively to co-operate with athletic-health establishments, and to do systematic athletic-health employments the article of educational propagandist activity.

Key words: optimization, activity of centers of physical health, health employments.

760. Жданова О. Співпраця центрів "Спорт для всіх" з організаціями, в компетенції яких знаходиться фізкультурно-оздоровча діяльність населення / Ольга Жданова, Наталія Тхір, Любов Чеховська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту / за заг. ред. Євгена Приступи. – Л., 2010. – Вип. 14, т. 4. – С. 65–71.

Анотація. У статті подано результати дослідження співпраці центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» з іншими організаціями у вирішенні проблеми активізації фізкультурно-оздоровчої діяльності населення. За допомогою «Класифікатора функцій» виявлено та співставлено обсяги функцій, які планувалися Всеукраїнським та Львівським центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх». Вивчено зміст угод про співпрацю обласного центру з організаціями сфери фізичної культури і спорту.

Ключові слова: класифікатор функцій, центри «Спорт для всіх», документи планування і звітності, підфункції.

Анотація. В статье представлены результаты исследования сотрудничества центров физического здоровья «Спорт для всех» с другими организациями в решении проблемы активизации физкультурно-оздоровительной деятельности населения. С помощью «Классификатора функций» выявлено и проведено сравнение объемов функций, которые планировались Всеукраинским и Львовским областными центрами физического здоровья населения «Спорт для всех». Изучено содержание договоров о сотрудничестве областного центра с организациями сферы физической культуры и спорта.

Ключевые слова: классификатор функций, центры «Спорт для всех», документы планирования и отчетности, подфункции.

Annotation. *In the article is given results of cooperation centers of physical health «Sport for all» with other organizations in the decision of problem of activation of motive activity of population. By «Classifier of functions» it is discovered and done comparative volumes of functions which were planned the AUUkrainian and Lvov centers of physical health of population «Sport for alb. Examined the meaning of the treaties about collaboration with organizations of sphere of physical culture and sport.*

Key words: *classifier of functions, center «Sport for all, documents of planning and accounting.*

761. Жданова О. Участь центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» у вирішенні проблем оптимізації обсягів рухової активності населення / Ольга Жданова, Тетяна Господарчук // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VI Всеукр. наук.–практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2008. – С. 169–173.

Анотація. *Слід зазначити, що участь центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» у вирішенні проблеми оптимізації обсягів рухової активності населення може активізуватися за рахунок їх плідної співпраці з фізкультурно-оздоровчими клубами та осередками, організації мережі консультативних пунктів, залучення до участі у багаточисельних заходах змагальної спрямованості учасників організованих клубами фізкультурно-оздоровчих занять.*

Ключові слова: *центри фізичного здоров'я населення, обсяги рухової активності.*

Аннотація. *Следует отметить, что участие центров физического здоровья населения «Спорт для всех» в решении проблемы оптимизации объемов двигательной активности населения может активизироваться за счет их плодотворного сотрудничества с физкультурно-оздоровительными клубами и ячейками, организации сети консультативных пунктов, привлечения к участию во многочисленных мероприятиях состязательной направленности участников организованных клубами физкультурно-оздоровительных занятий.*

Ключевые слова: *центры физического, объемы двигательной активности.*

Annotation. *It should be noted that participation of centers of physical health of population «Sport for all» in the decision of problem of optimization of volumes of motive activity of population can activate due to their fruitful collaboration with athletic-health clubs and cells, organizations of network of konsul'tativnykh points, bringing in to participating in the numerous measures of contention orientation of participants organized the clubs of athletic-health-improvement employments organized clubs.*

Key words: *centers of physical, volumes of motive activity.*

762. Жданова О. Роль центрів "Спорт для всіх" у залученні населення до систематичних фізкультурно-оздоровчих занять / Ольга Жданова, Наталія Тхір, Мирослава Данилевич // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої

діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 233–238.

Анотація. Активна інформаційно-пропагандистська робота центрів, на жаль, мало стосується інформування населення про систематичні фізкультурно-оздоровчі заняття. Отримані результати є ще одним доказом пріоритетного спрямування інформаційно-пропагандистської діяльності на спортивно-масові заходи і нехтування проведенням відповідної діяльності для залучення населення до систематичних фізкультурно-оздоровчих занять.

Ключові слова: спорт для всіх, населення, оздоровчі заняття.

Аннотация. Активная информационно-пропагандистская работа центров, к сожалению, мало касается информирования населения о систематических физкультурно-оздоровительных занятиях. Полученные результаты являются еще одним подтверждением приоритетного направления информационно пропагандистской деятельности на спортивно-массовые мероприятия и пренебрежение проведением соответствующей деятельности для привлечения населения к систематическим физкультурно-оздоровительным занятиям.

Ключевые слова: спорт для всех, население, оздоровительные занятия.

Annotation. Active informative-propagandist there is a little robot of centers to regret touches informing of population about systematic athletic-health-improvement employment. The got results are another confirmation of priority direction informatively of propagandist activity on sportivno-massovye measures and ignoring the leadthrough of the proper activity for bringing in of population to systematic of athletic-health employments.

Key words: sport for all, population, health employments.

763. Жуляев В. Международное физкультурно-оздоровительное движение "Спорт для всех" / Жуляев В., Левицкий В., Димитракис Д. // Наука в олимпийском спорте. – 2000. – Спецвып. – С. 41–47.

Аннотация. Предоставляется характеристика современного физкультурно-оздоровительного движения "Спорт для всех". Подана классификация, раскрыто основное содержание деятельности ведущих международных физкультурно-оздоровительных организаций, которые осуществляют развитие "Спорта для всех". Показаны пути использования опыта международного движения "Спорт для всех" в условиях Украины.

Ключевые слова: оздоровительный спорт, международное движение, классификация.

Анотація. Надається характеристика сучасного фізкультурно-оздоровчого руху "Спорт для всіх". Подано класифікацію, розкрито основний зміст діяльності провідних міжнародних фізкультурно-оздоровчих організацій, що здійснюють розвиток "Спорту для всіх". Показано шляхи використання досвіду міжнародного руху "Спорт для всіх" в умовах України.

Ключові слова: оздоровчий спорт, міжнародний рух, класифікація.

Annotation. The authors present characteristics of current physical culture and recreative movement "Sport for all". They provide classification and outline the

major content of the activities of leading international organizations realizing "Sport for All" development. Potential ways of "Sport for All" international movement experience utilization in Ukraine are described.

Key words: health sport, international motion, classification.

764. Злотников А. А. Спорт для всех: зарубежный опыт / А. А. Злотников // Здоровье для всех : материалы IV Междунар. науч.-практ. конф. – Пинск, 2012. – Ч. 2. – С. 23–24.

Аннотація. Актуально наряду с прямым финансированием из республиканского и местных бюджетов развития физической культуры и спорта, возможно, оказывать косвенную финансовую помощь через механизм налоговой политики.

Ключевые слова: спорт для всех, зарубежный опыт, развитие физической культуры и спорта.

Анотація. Актуально поряд з прямим фінансуванням з республіканського і місцевих бюджетів розвитку фізичної культури і спорту, можливо, надавати непряму фінансову допомогу через механізм податкової політики.

Ключові слова: спорт для всіх, зарубіжний досвід, розвиток фізичної культури і спорту.

Annotation. Typically along with the direct financing from republican and local budgets of development of physical culture and sport, possibly, to render an indirect financial help through the mechanism of tax policy.

Key words: sport for all, foreign experience, development of physical culture and sport.

765. Климович В. Аспекти діяльності центру фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх” / Вадим Климович // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 150–154.

Анотація. Проаналізована діяльність Львівського обласного центру фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх”.

Ключові слова: діяльність, центр фізичного здоров'я населення, спорт для всіх.

Аннотація. Проанализирована деятельность Львовского областного центра физического здоровья населения „Спорт для всех”.

Ключевые слова: деятельность, центр физического здоровья населения, спорт, для всех.

Annotation. Activity of the Lvov regional center of physical health of population is analysed „Sport for all”.

Key words: activity, center of physical health of population, sport, for all.

766. Коваленко Є. Спорт для всіх і туризм в Україні / Євгенія Коваленко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2012. – С. 220–223.

Анотація. Загальні висновки проведеного моніторингу та його опублікованих результатів зводяться до наступного: більша частина населення має бажання займатися спортом та визнає цінність здорового способу життя і хотіла б, щоб підрастаюче покоління активно до нього залучалося. Але одним з основних стримуючих чинників на цьому шляху є обмежені фінансові можливості значної частини дорослого населення.

Ключові слова: спорт для всіх, туризм, Україна.

Аннотация. Общие выводы проведенного мониторинга и его опубликованных результатов сводятся к следующему: большая часть населения должна иметь желание заниматься спортом и признает ценность здорового образа жизни и хотела бы, чтобы подрастающее поколение активно к нему привлекалось. Но одним из основных сдерживающих факторов на этом пути являются ограниченные финансовые возможности значительной части взрослого населения.

Ключевые слова: спорт для всех, туризм, Украина.

Annotation. The general conclusions of the conducted monitoring and his published results are taken to the following: greater part of population must have a desire to go in for sports and acknowledges the value of healthy way of life and would like, that a rising generation is active to him attracted. But one of basic retentive factors on this way financial possibilities of considerable part of grown man population are limited.

Key words: sport for all, tourism, Ukraine.

767. Лаврін Г. Сільська школа як осередок спорту для всіх (з досвіду роботи вчителя фізичної культури Г. Г. Покиданця) / Галина Лаврін // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції : матеріали III Міжнар. наук. – практ. конф. – Т.. 2009. – С. 47–51.

Анотація. У статті описується система спортивно-масових заходів у сільській школі і поза нею. Проаналізовано спортивно-масові заходи у школі та заходи, участь в яких беруть мешканці села.

Ключові слова: сільська школа, спорт для всіх, досвід вчителя.

Аннотация. В статье описывается система спортивно-массовых мероприятий в сельской школе и вне ее. Проанализированы спортивно-массовые мероприятия в школе и мероприятия, участие в которых берут сельские жители.

Ключевые слова: сельская школа, спорт для всех, опыт учителя.

Annotation. In the article the system of sport measures at rural school and pose is described by it. Spor measures at school and measures, participating are analysed the inhabitants of village take in which.

Key words: rural school, sport for all, teachers.

768. Литвиненко С. Н. Социально-педагогические основы спорта для всех / Литвиненко С. Н. // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. IX Міжнар. наук. конгр. – К., 2005. – С. 589.

Аннотация. Результаты, полученные в экспериментах по организации спортивно-ориентированного физического воспитания в школах и вузах, показывают высокую оздоровительную, воспитательную и образовательную эффективность приобщения детей и молодежи к практике спорта, возможности освоения ценностей спорта и воспитания "спортивной культуры".

Ключевые слова: педагогические основы, спорт для всех.

Анотація. Результати, отримані в експериментах з організації спортивно-орієнтованого фізичного виховання в школах і вузах, показують високу оздоровчу, виховну і освітню ефективність залучення дітей та молоді до практики спорту, можливості вивчення цінностей спорту і виховання "спортивної культури".

Ключові слова: педагогічні основи, спорт для всіх.

Annotation. Results, got in experiments on organization of the sporting-oriented physical education in schools and institutes of higher, show high health, educate and educational efficiency of attaching of children and young people to practice of sport, possibility of mastering of values of sport and education of "sporting culture".

Keywords: pedagogical bases, sport for all.

769. Макущенко І. В. Рухливо-пізнавальні ігри як ефективний компонент фізичного виховання в діяльності центрів «Спорт для всіх» у школах / Макущенко І. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2008. – № 4. – С. 72–75.

Анотація. У статті розглянуто доцільність застосування методу навчання у русі на принципах ігрової діяльності в навчальній та позакласній роботі як ефективного компоненту в діяльності центрів „Спорт для всіх” у школах. До основних методичних труднощів в організації занять і уроків слід віднести зниження психомоторної активності дітей. Розширення рухової активності та впровадження у процес навчання нових рекреаційних технологій сприятиме не тільки збереженню психосоматичного потенціалу дитини, а й гармонізує його подальший розвиток.

Ключові слова: рух „Спорт для всіх”, діти дошкільного та молодшого шкільного віку, інтеграція, рухові і пізнавальні процеси.

Аннотация. В статье рассматривается целесообразность применения метода обучения в движении на принципах игровой деятельности в учебной и внеклассной работе как эффективного компонента в деятельности центров «Спорт для всех» в школе. К основной методической сложности в организации занятий и уроков следует отнести снижение психомоторной активности детей. Расширение двигательной активности и внедрение в процесс обучения новых рекреационных технологий будет оказывать содействие сохранению психосоматического потенциала ребенка и гармонизирует его дальнейшее развитие.

Ключевые слова: движение «Спорт для всех», дети дошкольного и младшего школьного возраста, интеграция, двигательные и познавательные процессы.

Annotation. The reasonability of applying the method of training in the movement on principles of game activity in class and extracurricular work as an effective component of centers' work «Sports for all» at school is examined in the article. To the basic methodical complexity in architecture of occupations and lessons it is necessary to refer decrease of psychomotor activity of children. Dilating of a motor performance and introduction in process of learning of new recreational technologies will assist conservation of psychosomatic potential of the child and harmonizes his further development.

Key words: movement „ Sports for all", eldest pre-scholars and junior scholars, integration, motor and cognitive processes.

770. Мартин П. Діяльність в Україні мережі центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / Петро Мартин // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 257–262.

Анотація. Проведений аналіз та визначення рейтингових місць за видами діяльності, а також комплексна оцінка діяльності центрів, які функціонують на адміністративних територіях України дає Всеукраїнському центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» можливість виявлення резервів подальшого покращення діяльності мережі центрів, відзначення кращих, запровадження обміну досвідом, проведення кадрової політики, надання методичної та консультативної допомоги працівникам центрів, діяльність яких потребує покращення.

Ключові слова: центри фізичного здоров'я, Україна, спорт для всіх.

Аннотація. Проведенный анализ и определение рейтинговых мест по видам деятельности, а также комплексная оценка деятельности центров, которые функционируют на административных территориях Украины дает Всеукраинскому центру физического здоровья населения «Спорт для всех» возможность выявления резервов последующего улучшения деятельности сети центров, отмечая лучших, внедрения обмена опытом, проведения кадровой политики, предоставления методической и консультативной помощи работникам центров, деятельность которых нуждается в улучшении.

Ключевые слова: центры физического здоровья, Украина, спорт, для всех.

Annotation. Conducted analysis and determining the ratings locations on the types of activity, and also complex estimation of activity of centers which function on administrative territories of Ukraine gives the Allukrainian center of physical health of population «Sport for all» the possibility of exposure of backlogs of subsequent improvement of activity of network of centers, marking the best, introduction of exchange, leadthrough of skilled policy, grant a methodical and konsul'tativnoy help the workers of centers, experience, which needs improvement.

Key words: centers of physical health, Ukraine, sport, for all.

771. Мартин П. Рух «Спорт для всіх» як сфера волонтерської діяльності студентської молоді / Петро Мартин, Степан Мельничук, Ірина Котова // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : Матеріали V Всеукр. наук. практ. конф. – Л., 2006. – С. 126–127.

Анотація. Результати дослідження дозволяють дійти висновку про доцільність залучення в волонтерський рух "Спорт для всіх" студентів ВНЗ різного профілю та необхідність врахування професійних інтересів майбутніх фахівців в програмах ознайомлення з волонтерською діяльністю.

Ключові слова: спорт для всіх, волонтери, студенти.

Аннотація. Результаты исследования позволяют сделать вывод о целесообразности привлечения в качестве волонтеров движения "Спорт для всех" студентов вузов разного профиля и необходимость учета профессиональных интересов будущих специалистов в программах ознакомления с волонтерской деятельностью.

Ключевые слова: спорт для всех, волонтеры, студенты.

Annotation. Research results allow to draw conclusion about expedience of bringing in as volunteers of motion "Sport for all" students of institutes of higher of different type and necessity of account of professional interests of future specialists in the programs of acquaintance with volunteer activity.

Key words: sport for all, volunteers, students.

772. Мельничук С. Мотивація студентів до волонтерської діяльності в рамках руху «Спорт для всіх» / Степан Мельничук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 1. – С. 270–274.

Анотація. Основними чинниками, що приваблюють студентів до волонтерської діяльності у русі "Спорт для всіх" є приналежність до всесвітньої мережі руху, спортивна спрямованість діяльності організації, популярність в Україні та спрямованість організації на профілактику негативних проявів серед молоді. Пріоритетними мотивами студентів до волонтерства у русі "Спорт для всіх" є бажання отримати певні знання та навички, урізноманітнити своє життя та відчувати себе потрібним і корисним.

Ключові слова: спорт для всіх, волонтерська діяльність, мотивація студентів.

Аннотація. Основными факторами, которые привлекают студентов к волонтерской деятельности в движении "Спорт для всех" является приобщение к всемирной сети движения, спортивная направленность деятельности организации, популярность в Украине и направленность организации на профилактику негативных проявлений, среди молодежи. Приоритетными мотивами студентов к волонтерскому движению "Спорт для всех" является желанием получить определенные знания и навыки, разнообразить свою жизнь и почувствовать себя нужным и полезным.

Ключевые слова: спорт для всех, волонтерская деятельность, мотивация студентов.

Annotation. *Ukrainian Evropian choice means a movement of physical culture and sport towards international achivments. The international movement "Sport for everybody" is created for satisfaction everyone in physical shape and recreation. Ukrainian centre "Sport for everybody" and it's local services have to begin organization of volonter's school. We study the motivations of student's from Lviv State Institutet of Physical Culture to volonter's work.*

Key words: *"Sport for everybody", volonter's work, motivations of student's.*

773. Михайлов В. Достукатися до кожного серця: на Львівщині серйозно взялися за створення центрів «Спорт для всіх» / В. Михайлов // Олімпійська арена. – 2005. – № 4. – С. 50–51.

Анотація. *У радянські часи всі спортклуби за місцем проживання були підпорядковані Міністерству комунального господарства і фінансувалися за рахунок відрахувань. Нині створеними центрами «Спорт для всіх» опікується Міністерство у справах молоді та спорту, що, сподіваємося, дозволить проводити роботу більш фахово. Фінансуються вони, як і раніше, з бюджету.*

Ключові слова: *спорт для всіх, спортивні клуби, місце проживання.*

Аннотація. *В советские времена все спортклубы по месту жительства были подчинены Министерству коммунального хозяйства и финансировались за счет отчислений. В настоящее время созданные центры «Спорт для всех» относятся к Министерству по делам молодежи и спорта, что, надеемся, позволит проводить работу более профессионально. Финансируются они, как и раньше, из бюджета.*

Ключевые слова: *спорт для всех, спортивные клубы, место жительства.*

Annotation. *In soviet times all sportkluby were domiciliary inferior Ministry of communal economy and financed due to deductions. The presently created centers «Sport for all» belong to the ministry in matters of young people and sport, that, hope, will allow to conduct work more professionally. They are financed, as well as before, from a budget.*

Keywords: *sport for all, sporting clubs, place of inhabitation.*

774. Мицкан Б. М. Міжнародний рух "Спорт для всіх": реалізація в умовах Івано-Франківського центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / Б. М. Мицкан, І. Ю. Пожар // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – К., 2010. – Вип. 8. – С. 73–75.

Анотація. *У статті коротко описані шляхи створення сприятливих умов для реалізації права громадян на заняттях спортом через розгалужену інфраструктуру спортивно-оздоровчих клубів, секцій, гуртків за місцем проживання, в місцях масового відпочинку.*

Ключові слова: *міжнародний рух, Європейська Хартія, фізична культура, спорт, фізична підготовленість, «Спорт для всіх».*

Аннотація. В статті коротко описані пути создания благоприятных условий для реализации права граждан на занятия спортом посредством разветвленной инфраструктуры спортивно оздоровительных клубов, секций, кружков по месту жительства, в местах массового отдыха.

Ключевые слова: международное движение, Европейская Хартия, физическая культура, спорт, физическая подготовленность, «Спорт для всех».

Annotation. In the article the ways of creation of favourable terms are shortly described for realization of right for citizens on going in for sports through the ramified infrastructure of sporting health clubs, sections, groups domiciliary, in the places of mass rest.

Key words: International motion, European Charter, physical culture, sport, physical preparedness, «Sport for all».

775. Орлова К. Аналіз-характеристика системи управління персоналом Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / Ксенія Орлова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 3. – С. 108–111.

Анотація. Проведено аналіз і представлена характеристика діяльності Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх". Визначені особливості системи управління персоналом Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх".

Ключові слова: система управління, персонал, центри фізичного здоров'я.

Аннотація. Проведен анализ и дана характеристика деятельности Всеукраинского центра физического здоровья населения "Спорт для всех". Определены особенности системы управления персоналом Всеукраинского центра физического здоровья населения "Спорт для всех".

Ключевые слова: система управления, персонал, центры физического здоровья.

Annotation. The analysis and summarizes the activities of the Ukrainian Center Physical Health "Sport for All". Identified features system of the Ukrainian Center Physical Health "Sport for All".

Key words: control system, personnel, centers of physical health.

776. Орлова К. О. Аналіз стилю керівництва у Всеукраїнському центрі фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / К. О. Орлова // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук, конгр. – К., 2010. – С. 688.

Анотація. У результаті проведеного дослідження визначено, що у Всеукраїнському центрі фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» переважає демократичний стиль управління. Між стилем керівництва та результативністю роботи організації існує зв'язок. Керівник намагається досягти балансу між спрямованістю на завдання організації і на потреби підлеглих.

Ключові слова: керівництво, центри фізичного здоров'я, населення.

Аннотація. В результаті проведеного дослідження определено, що во Всеукраїнском центре фізического здоров'я населення «Спорт для всіх» преобладає демократический стиль управління. Между стилем руководства и результативностью работы организации существует связь. Руководитель пытается достичь баланса между направленностью на задание организации и на потребности подчиненных.

Ключевые слова: руководство, центры физического здоровья, населения.

Annotation. It is certain as a result of the conducted research, that in the Allukrainian center of physical health of population «Sport for all» prevails democratic style of management. Between style of guidance and effectiveness of work of organization there is connection. A leader tries to attain balance between an orientation on a task organization and on the necessity of inferiors.

Key words: guidance, centers of physical health, population.

777. Орлова К. О. Руководство и лидерство как фактор повышения зффективности управлення Всеукраїнского центра физического здоровья населення "Спорт для всех" / К. О. Орлова // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук, конгр. – К., 2010. – С. 689.

Аннотація. Руководитель Всеукраїнского центра физического здоровья населения «Спорт для всех» является авторитетной личностью с «полным» или «смешанным» типом руководства, который проявляется при объединении формального типа и личностного авторитета того, кто занимает руководящую должность.

Ключевые слова: руководство, лидер, эффеktivность управления.

Анотація. Керівник Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» є авторитетною особою з «повним» або «змішаним» типом керівництва, який виявляється при об'єднанні формального типа і особистого авторитету того, хто обіймає керівну посаду.

Ключові слова: керівництво, лідер, ефективність управління.

Annotation. Leader of the Allukrainian center of physical health of population «Sport for all» is authoritative personality with the «complete» or «mixed» type of guidance, which shows up at ob'edinenii of formal type and personality authority that, who holds a leading position.

Key words: guidance, leader, management efficiency.

778. Отравенко О. Спортивно-масова та фізкультурно-оздоровча робота в умовах сучасної школи за програмою «Спорт для всіх» / Олена Отравенко // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 1. – С. 275–277.

Анотація. Сучасні методики організації фізкультурно-оздоровчої роботи за програмою "Спорт для всіх" вимагають нового підходу до організації виховання школярів. Вони відкривають можливість створення нових засобів організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в школі і повинні увійти в кожену школу, як одні з основних компонентів, що мають

охопити кількість учнів, батьків, вчителів, широкі верстви населення, залучити їх до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Ключові слова: спорт для всіх, спортивно-масова робота, фізкультурно-оздоровча робота, школярі.

Аннотація. Современные методики организации физкультурно-оздоровительной работы по программе "Спорт для всех" требуют нового подхода к организации воспитания школьников. Они открывают возможность создания новых средств организации физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работы в школе и должны войти в каждую школу, как одни из основных компонентов, охватывающие наибольшее количество учеников, родителей, учителей, широкий круг населения, привлечь их к систематическим занятиям физической культурой и спортом.

Ключевые слова: спорт для всех, спортивно-массовая работа, физкультурно-оздоровительная работа, школьники.

Annotation. The article is about sports-mass and physical health work in conditions of modern school under the program "Sports for all" It is aimed at mass involvement of schoolchildren into sports life. The article provides certain actions according to how to optimize movement regime of schoolchildren and to awake their interest in sports. It contains a thematic calendar for sports-mass work for a year.

Key words: "Sports for all", sports-mass work, physical health work, schoolchildren.

779. Особливості діяльності центрів "Спорт для всіх" різних адміністративних територій / Любов Чеховська, Ольга Жданова, Мирослава Данилевич, Ірина Грибовська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Л., 2011. – Вип. 15, т. 4. – С. 170–175.

Анотація. У статті подано результати опитування директорів обласних та Кримського республіканського центрів „Спорт для всіх“. Встановлено пріоритетні напрями діяльності центрів, їх вплив на залучення населення до постійних занять, скерованість діяльності центрів на вікові групи населення, ставлення керівників до координації зусиль всіх установ, зацікавлених у розвитку спортивної та фізкультурно-оздоровчої роботи населення за місцем проживання та відпочинку.

Ключові слова: спорт для всіх, центри фізичного здоров'я населення, пріоритети діяльності, співпраця, опитування директорів.

Аннотація. В статье поданы результаты опроса директоров территориальных центров «Спорт для всех». Установлены приоритетные направления деятельности центров, активность их влияния на привлечение населения к регулярным занятиям, направленность деятельности на разные возрастные группы населения, отношение руководителей центров к необходимости совместной деятельности всех организаций,

заинтересованных в развитии спортивной и физкультурно-оздоровительной работы населения по месту жительства и отдыха.

Ключевые слова: спорт для всех, центры физического здоровья населения, приоритетные направления деятельности, сотрудничество, опрос директоров.

Annotation. The results of interrogation of regional and Crimean republican directors of centers "Sport for all" are given in the article. There are found priority directions of centers' activity, their influence of involving population to regular lessons, activity orientation of centers on the age groups on population, leaders relation to co-ordination of efforts of all establishments, interested in development of sports and health works of population according to home and rest places and other.

Key words: sport for all, centers of physical health of population, priorities of activity, collaboration, interrogation of directors.

780. Пічугін П. Якість послуг у сфері фізичної культури "Спорт для всіх" / Пічугін П., Мет'єв А. // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2008. – Вип. 12, т. 4. – С. 172 – 176.

Анотація. У сфері послуг фізичної культури і спорту концепція ринкової економіки обумовлює орієнтацію на клієнта. Стає актуальною кількісна оцінка якості послуг. Пропонується можливий варіант оцінки якості послуг з боку споживача, а також здійснюється оцінка якості послуг окремих фітнес-клубів і спортивних клубів в сфері фізичної культури «Спорт для всіх».

Ключові слова: маркетингове дослідження, якість послуг, індекс якості.

Аннотація. В сфері услуг физической культуры и спорта концепция рыночной экономики подразумевает ориентацию на клиента. Становится актуальной количественная оценка качества услуг. Предлагается возможный вариант оценки качества услуг со стороны потребителя, а также осуществляется оценка качества услуг отдельных фитнес-центров и спортивных клубов в сфере физической культуры "Спорт для всех".

Ключевые слова: маркетинговое исследование, качество услуг, индекс качества.

Annotation. The market economy conception in the filed of physical culture and sport services implies the orientation toward clients. The quantitative estimation of service quality becomes urgent. The possible variant of service quality estimation by the clients has been offered, and service quality estimation of some fitness and sporting clubs of the physical culture "Sport for all" has been carried out.

Key words: marketing research, service quality, quality index.

781. Роль центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" у розвитку фізкультурно-оздоровчої клубної роботи / О. Жданова, Л. Чеховська, І. Грибовська, Т. Господарчук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2008. – Вип. 12, т. 4. – С. 77–81.

Анотація. У статті подається інформація щодо визначення ролі центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» у розвитку клубної роботи. Проаналізовано документи планування та реалізації Всеукраїнського центру, двох обласних – Львівського і Волинського.

Ключові слова: рух «Спорт для всіх», центри фізичного здоров'я населення, обсяги планування діяльності.

Анотацій. В статье подается информация об определении роли центров физического здоровья населения «Спорт для всех» в развитии клубной работы. Проанализированы документы планирования и реализации Всеукраинского центра и двух областных – Львовского и Волынского.

Ключевые слова: движение «Спорт для всех», центры физического здоровья населения, объемы планирования деятельности.

Annotation. The information on determination of role of physical health inhabitants centers of «Sport for all» in the development of fitness club work is given in the article. The documents of planning and realization of the Ukrainian center and centers in Lviv and Volyn regions are analysed in the article.

Key words: movement “Sport for all”, centers of physical health of population, volumes of planning activity.

782. Сергієнко Л. Тестування рухової підготовленості людей старшого і похилого віку (із досвіду американської системи „Спорт для всіх”) / Леонід Сергієнко, Тетяна Селезньова, Анатолій Козленко // Актуальні проблеми розвитку руху «Спорт для всіх» у контексті європейської інтеграції України : матеріали міжнар. наук.–практ. конф. – Т., 2004. – С. 344–351.

Анотація. Описано технологію виконання комплексу тестів для визначення рухової підготовленості людей старшого і похилого віку. Наведено нормативні оцінки за бальною і перцентильною шкалами результатів запропонованих тестів.

Ключові слова: тестування, рухова підготовленість, люди старшого і похилого віку.

Анотація. Описана технология выполнения комплекса тестов для определения двигательной подготовленности людей старшего и пожилого лет. Приведены нормативные оценки за балльной и перцентильной шкалами результатов предложенных тестов.

Ключевые слова: тестирование, двигательная подготовленность, люди, старшего и пожилого возраста.

Annotation. Technology of implementation of complex of tests is described for determination of motive preparedness of people senior and elderly years. Normative estimations are resulted after a ball and by the percentil'noy scales of results of the offered tests.

Key words: testing, motive preparedness, people, senior and elderly age.

783. Сущенко Л. П. Спорт для всіх: методологічний аспект / Сущенко Л. П. // Вісник Чернігівського педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2009. – Вип. 64. – С. 98–101.

Анотація. У статті на основі аналізу літератури та інформації з мережі Інтернет з'ясовано мету та завдання спорту для всіх, який повинен стати основою конструктивної людської поведінки щодо збереження та зміцнення власного здоров'я.

Ключові слова: спорт для всіх, здоров'я людини.

Аннотація. В статті на основі аналізу літератури та інформації з мережі Інтернет в'яяснена мета та завдання спорту для всіх, який повинен стати основою конструктивного людського поведінки щодо збереження та зміцнення власного здоров'я.

Ключевые слова: спорт для всех, здоровье человека.

Annotation. The aim and the tasks of sport for everybody, which must become the basis of the constructional human behavior relatively the own health maintenance and strengthening are ascertained in the article'on the basis of literature and Internet network information analysis.

Key words: sport for everybody, the health of human.

784. Сущенко Л. Формування конкурентноспроможного фахівця для галузі «Спорт для всіх» / Людмила Сущенко // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції : матеріали III Міжнар. наук.–практ. конф. – Т., 2009. – С. 111–116.

Анотація. У статті на основі аналізу літератури та інформації з мережі Інтернет подано модель формування конкурентноспроможного фахівця для галузі «Спорт для всіх».

Ключові слова: конкурентноспроможність, фахівець, галузь «Спорт для всіх».

Аннотація. В статті на основі аналізу літератури та інформації з мережі Інтернет представлена модель формування конкурентноспроможного спеціаліста для галузі «Спорт для всіх».

Ключевые слова: конкурентоспособность, специалист, отрасль «Спорт для всех».

Annotation. The model of the competitive specialist formation for the industry «Sports for all» is presented in the article on the basis of literature and Internet network information analysis.

Key words: competitiveness, specialist, industry «Sports for all».

785. Теплий А. Шляхи активізації міжнародного руху «Спорт для всіх» в сучасних умовах / Андрій Теплий, Іван Салук // Актуальні проблеми розвитку руху «Спорт для всіх» у контексті європейської інтеграції України : матеріали Міжнар. наук. – практ. конф. – Т., 2004. – С. 203 – 204.

Анотація. Теоретично обґрунтований комплекс заходів активізації залучення населення, у тому числі студентської молоді до рухової активності в рамках центрів фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх”.

Ключові слова: міжнародний рух, спорт для всіх, комплекс заходів залучення населення.

Аннотація. Теоретически обоснован комплекс заходів активізації залучення населення, в тому числі студентської молоді до фізичної активності в рамках центрів фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх”.

Ключевые слова: міжнародне рухання, спорт для всіх, комплекс заходів залучення населення.

Annotation. The theoretical substantiation of the complex of measures of people involvement activation for physical activity in the centers of physical health of population “Sport for everybody” is given in the article.

Key words: international motion, sport for all, complex of measures of bringing in of population.

786. Турка Р. Інформаційна підтримка спортивно-масових заходів в системі спорт для всіх / Ростислав Турка // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 155–159.

Анотація. Визначено місце інформаційної підтримки спортивно-масових заходів у системі спорт для всіх.

Ключові слова: інформаційна підтримка, спорт для всіх, спортивно-масові заходи.

Аннотація. Определено место информационной поддержки спортивно-массовых мероприятий в системе спорт для всех.

Ключевые слова: информационная поддержка, спорт для всех, спортивно-массовые мероприятия.

Annotation. The place of informative support of sporting mass measures is certain in the system sport for all.

Key words: informative support, sport for all, sporting mass measures.

787. Турка Р. Спортивно-масові заходи як системоутворювальний чинник діяльності центрів "Спорт для всіх" / Ростислав Турка // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Л., 2014. – Вип. 18, т. 4. – С. 155–160.

Анотація. У статті досліджуються питання щодо діяльності Львівського обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх». Наведено аналіз та узагальнення наукової та методичної літератури, у якій розглянуто проблеми рухової активності громадян і шляхи її підвищення. Проаналізовано документи планування та звітності центру, визначено його пріоритетний напрямок діяльності. Установлено обсяги запланованих і реалізованих обласним центром напрямків роботи щодо організації та проведення фізкультурно-спортивних заходів.

Ключові слова: обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», документи планування та звітності, напрямки діяльності, спортивно масові заходи.

Аннотація. В статье рассматриваются вопросы по деятельности Львовского областного центра физической активности населения «Спорт

для всіх». Проведен аналіз і узагальнення науково-методическої літератури, в якій розглянуті проблеми рухової активності громадян і шляхи її збільшення. Проаналізовані документи планування і звітності центру, визначено його пріоритетне напрямлення. Встановлені об'єми запланованих і виконаних обласним центром напрямлений діяльності по організації і проведенні фізкультурно-спортивних заходів.

Ключевые слова: обласний центр фізическої активності населення «Спорт для всіх», документи планування і звітності, напрямлення діяльності, спортивно масові заходи.

Annotation. The activity issues of Lviv regional center of citizens' physical health "Sport for all" are discussed in the article. Analysis and summary of the scientific and methodological sources are presented, in which the problems of citizens' physical activity and methods of its improvement are given. Plans and reports of the center are analyzed. The priority of the activity of Lviv regional center of citizens' physical health "Sport for all" is set. The amount of the regional center's planned and executed lines of work related with organization and realization of sporting mass events are defined.

Key words: regional center of citizens' physical health "Sport for all", plans and reports, lines of work, sporting mass events.

788. Тхір Н. Взаємодія обласного центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" із фізкультурно-оздоровчими закладами / Наталія Тхір // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 1. – С. 86–89.

Анотація. Наведено результати дослідження взаємодії обласного центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" з іншими організаціями у вирішенні проблеми активізації фізкультурно-оздоровчої діяльності населення.

Ключові слова: центри здоров'я, населення, спорт для всіх.

Анотація. Приведены результаты исследования взаимодействия обласного центра физического здоровья населения "Спорт для всех" с другими организациями в решении проблемы активизации физкультурно-оздоровительной деятельности населения.

Ключевые слова: центры здоровья, население, спорт для всех.

Annotation. The paper covers results of the study of interaction between the regional centre of physical health for population "Sport for Everybody" and other organizations in solution of the problem concerning activization of the physical health-improving vjonk of population.

Key words: centers of health, population, sport for all.

789. Тхір Н. Планування та реалізація видів діяльності Львівським обласним центром фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" / Наталія Тхір // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2010. – С. 267–270.

Анотація. Львівським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» впродовж трьох років найбільші обсяги діяльності планувалися з організації та проведення масових змагань і заходів (25,8%; 33,5%; 35,2% - відповідно за роками). Найменші обсяги діяльності планувалися з проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності. Поясненням цього є те, що у безпосередньому підпорядкуванні обласного центру «Спорт для всіх» немає фізкультурно-оздоровчих клубів та осередків. Клуби за місцем проживання, які знаходяться у Львові мають інше підпорядкування.

Ключові слова: планування, види діяльності, центри фізичного здоров'я.

Аннотація. Львовским областным центром физического здоровья населения «Спорт для всех» на протяжении трех лет наибольшие объемы деятельности планировались по организации и проведению массовых соревнований и мероприятий (25,8%; 33,5%; 35,2% - соответственно по годам). Наименьшие объемы деятельности планировались по проведению физкультурно-оздоровительной деятельности. Объяснением этого является то, что в непосредственном подчинении областного центра «Спорт для всех» нет физкультурно-оздоровительных клубов и ячеек. Клубы по месту проживания, которые находятся во Львове, имеют другое подчинение.

Ключевые слова: планирование, виды деятельности, центры физического здоровья.

Annotation. By the Lvov regional center of physical health of population «Sport for all» during three years the most volumes of activity were planned on organization and leadthrough of mass competitions and measures (25,8%; 33,5%; 35,2% - accordingly on years). The least volumes of activity were planned on the leadthrough of athletic-health activity. Explanation of it is that there are not athletic-health clubs and cells in the direct submission of regional center «Sport for all». Clubs after a mestome residences which are in Lvov have other submission.

Key words: planning, types of activity, centers of physical health.

790. Шиян Б. Роль методів наукових досліджень у розвитку спорту для всіх / Богдан Шиян // Актуальні проблеми розвитку спорту для всіх: досвід, досягнення, тенденції : матеріали III Міжнар. наук.–практ. конф. – Т.. 2009. – С. 19 – 28.

Анотація. У статті викладено основні методи і прийоми опитування, які слід використовувати, вивчаючи міркування, потреби, мотиви та інтереси дітей, молоді й дорослого населення для підвищення ефективності масових фізично-оздоровчих та спортивних заходів, що організують центри здоров'я населення України.

Ключові слова: методи наукових досліджень, спорт для всіх, опитування.

Аннотація. В статье изложены основные методы и приемы опроса, которые следует использовать, изучая мнения, потребности, мотивы и интересы детей, молодежи и взрослого населения с целью повышения эффективности массовых физкультурно-оздоровительных мероприятий, организуемых центрами здоровья населения Украины.

Ключевые слова: методы научных исследований, спорт для всех, опрос.

Annotation. The article describes the basic methods and techniques of the survey to be used in studying the views, needs, motivations and interests of children, youth and adults, with a view to enhancing the effectiveness of mass physical fitness activities organized by public health centers in Ukraine.

Key words: methods of scientific researches, sport for all, questioning.

791. Zhdanova O. Dzatałosc krajowej federacji «Sportu dla wszystkich» // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2008. – С. 173–177.

Adnotacja. Działania, które podejmuje ta organizacja promują sport i zdrowie, co jest głównym celem jej istnienia. W dzisiejszych czasach, zdominowanych przez siedzący tryb życia, zmechanizowane środki transportu oraz przez dużą ilość czynników stresogennych, działalność tego typu jest koniecznym elementem zaspakajającym minimum aktywności fizycznej, niezbędnej do prawidłowego rozwoju psychicznego jak i fizycznego.

Анотація. Організація крайових федерацій спорту для всіх є головною метою. Саме вони є елементами фізичної активності, сприяють психічному і фізичному розвитку людини.

Ключові слова: спорт для всіх, організації, фізична активність.

Аннотация. Организация краевых федераций спорта для всех является главной целью. Именно они являются элементами физической активности, способствуют психическому и физическому развитию человека.

Ключевые слова: спорт для всех, организации, физическая активность.

792. Stula A. Rekreacja ruchowa i sport dla wszystkich w jednoczącej się Europie // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2005. – Вип. 9, т. 1. – С. 319–322.

Анотація. У статті розглянута проблема фізичної рекреації і руху „спорт для всіх”; система організації, джерела фінансування спорту, участь в рекреаційному спорті, міжнародні асоціації, що підтримують роботу спорту цілком і програми Євросоюзу.

Ключові слова: рекреація, спорт для всіх, система організації, міжнародні асоціації.

Аннотация. В статье рассмотрена проблема двигательной рекреации и движения „спорт для всех”; система организации, источники финансирования спорта, участие в рекреационном спорте, международные ассоциации, поддерживающие работу спорта целиком и программы Евросоюза.

Ключевые слова: рекреация, спорт для всех, система организации, международные ассоциации.

Annotation. The subject of a work concerned issues like "sport for the all", the organization system, the sources of financing sport, the participation in recreation

sport, international associations supporting the workings of sport for the all, the supporting programmes of the European Union.

Key words: *recreation, sport for all, system of organization, international associations.*

МАСОВІ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ ТА ВИДОВИЩА

793. Вавилов Ю. Н. Спортивно-оздоровительная программа „Президентские состязания” (авторский проект) / Ю. Н. Вавилов, А. Ю. Вавилов // Теория и практика физической культуры. – 1997. – № 6. – С. 51–54.

Аннотация. Новая организационно-деятельностная форма физического воспитания детей способна обеспечить высокий уровень их физической подготовленности с помощью регулярных физкультурно-спортивных состязаний, подготовка и участие в которых станут постоянным элементом жизни общеобразовательной школы. Программа является одним из противовесов пристрастиям к вредным привычкам, негативным воздействиям окружающей среды, обеспечит снижение уровня детской преступности, будет способствовать формированию у подрастающего поколения навыков здорового образа жизни.

Ключевые слова: *дети, программа, здоровый образ жизни, мотивация, состязание.*

Анотація. Нова організаційно-діяльнісна форма фізичного виховання дітей здатна забезпечити високий рівень їх фізичної підготовленості за допомогою постійних фізкультурно-спортивних змагань, підготовка і участь в яких стануть постійним елементом життя загальноосвітньої школи. Програма є однією з противаг пристрастей до шкідливих звичок, негативних дій докільця, забезпечить зниження рівня дитячої злочинності, сприятиме формуванню в підростаючого покоління навичок здорового способу життя.

Ключові слова: *діти, програма, здоровий спосіб життя, мотивація, состязаніє.*

Annotation. The new organizational active form of physical education of children is able to provide the high level of their physical preparedness by regular athletic-sporting contests, preparation and participating in which will become the permanent element of life of general school. The program is one of counterbalances to predilections for harmful habits, negative influences of environment, will provide the decline of level of infant delinquency, will be instrumental in forming at at the rising generation of skills of healthy way of life.

Key words: *children, program, healthy way of life, motivation, sostoyazanie.*

794. Дивинская Е. Тенденция развития массовых спортивно-художественных праздников в Волгограде / Е. Дивинская // Человек в мире

спорта: новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. Междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С. 453–454.

Аннотация. В Волгоградской области с каждым годом растет число спортивных, художественных мероприятий, которые способствуют развитию массовой физической культуры среди населения города и области.

Ключевые слова: массовые спортивные и художественные мероприятия, Волгоград.

Анотація. У Волгоградській області з кожним роком зростає число спортивних, художніх заходів, які сприяють розвитку масової фізичної культури серед населення міста й області.

Ключові слова: масові спортивні і художні заходи, Волгоград.

Annotation. In the Volgograd area the number of sporting, artistic measures which are instrumental in development of mass physical culture among the population of city and area grows with every year.

Key words: mass sporting and artistic measures, Volgograd.

795. Дружков А. Л. Гимнастические выступления в массовых спортивно-художественных праздниках : метод. разработ. для студ., специализирующихся по гимнастике / Дружков А. Л. – М., 1991. – 36 с.

Аннотация. Сведения по истории массовых праздников, физкультурных парадов и массовых гимнастических выступлений представлены с той или иной степенью подробности в очень небольшом количестве специальной и популярной литературы. В данной работе сделана попытка обобщить эти сведения и проследить за логикой становления и развития массового представления и особенно спортивной его части. Кроме того, в пособии представлен краткий анализ существующих в литературе и в практике подготовки массовых выступлений точек зрения по некоторым вопросам деятельности спортивных режиссеров.

Ключевые слова: гимнастические выступления, массовые праздники, спортивные представления.

Анотація. Відомості з історії масових свят, фізкультурних парадів і масових гімнастичних виступів представлені в дуже невеликій кількості спеціальної і популярної літератури. У даній статті здійснена спроба узагальнити ці відомості і простежити за логікою становлення і розвитку масових свят і особливо спортивної їх частини.

Ключові слова: гімнастичні виступи, масові свята, спортивні вистави.

Annotation. Taking on history of mass holidays, athletic parades and gymnastic insyrgencies presented with one or another degree of detail in the very two-bit of the special and popular literature. An attempt to generalize these information and nose after logic of becoming and development of mass presentation and especially sporting his part is done in this work.

Key words: gymnastic appearances, mass holidays, sporting presentations.

796. Козетов І. Спортивне свято в початковій школі / Ігор Козетов // Фізичне виховання в школі. – 1997. – № 2. – С. 48–50.

Анотація. У статті представлений досвід багаторічної практики організації спортивних свят для учнів початкової школи.

Ключові слова: спортивне свято, учні початкової школи, особливості.

Аннотация. В статье представлен опыт многолетней практики организации спортивных праздников для учеников начальной школы.

Ключевые слова: спортивный праздник, ученики начальной школы, особенности.

Annotation. In the article the presented experience of long-term practice of organization of sporting holidays is for the students of initial school.

Key words: sporting holiday, students of initial school, features.

797. Куц О. С. Національні ігри і свята в системі фізкультурно-оздоровчої роботи зі школярами / О. С. Куц, В. А. Леонова, О. В. Ружилю // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : зб. наук. пр. – Рівне, 1999. – С. 186–188.

Анотація. Подане дослідження підтвердило основну робочу гіпотезу про те, що розроблені заходи з використанням національних засобів фізичного виховання мають чітко виражений оздоровчий ефект, сприяють підвищенню як рухової активності студентів, так і ефективного навчального процесу фізичного виховання в загальноосвітніх школах.

Ключові слова: національні ігри, свята, оздоровча робота зі школярами.

Аннотация. Исследование подтвердило основную рабочую гипотезу о том, что разработанные мероприятия по использованию национальных средств физического воспитания имеют четко выраженный оздоровительный эффект, способствуют повышению как двигательной активности студентов, так и эффективного учебного процесса физического воспитания в общеобразовательных школах.

Ключевые слова: национальные игры, праздники, оздоровительная работа со школьниками.

Annotation. The given research confirmed a basic working hypothesis that the developed measures with the use of national facilities of physical education have the expressly expressed health effect, instrumental in the increase of both motive activity of students and effective educational process of physical education, in general schools.

Key words: national games, holidays, health work with schoolboys.

798. Лапшина Г. Водноспортивне свято у студентському оздоровчо-спортивному таборі / Галина Лапшина, Віктор Пижов // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Л., 2014. – С. 146–149.

Анотація. Висвітлений досвід організації та проведення водноспортивного свята у студентському оздоровчо-спортивному таборі Української академії друкарства, який знаходиться на березі Чорного моря у м. Євпаторія.

Ключові слова: спортивне свято на воді, оздоровчий табір, студенти.

Аннотація. Описан опыт организации и проведения водноспортивного праздника в студенческом оздоровительно-спортивном лагере Украинской академии книгопечатания, который находится на берегу Черного моря в г. Евпатория.

Ключевые слова: спортивный праздник на воде, оздоровительный лагерь, студенты.

Annotation. Experience of organization and leadthrough of vodnosportivnogo holiday is described in a student to health-improvement-sporting camp of the Ukrainian academy of book-printing, which is on the bank of the Black sea in Eupatoria.

Key words: sporting holiday on water, health camp, students.

799. Леонов О. З. Спортивне свято в школі. – К. : Здоров'я, 1976. – 106 с., іл.

Анотація. У книжці висвітлено питання організації спортивно-масової роботи в школі, подано практичні рекомендації щодо підготовки й проведення шкільного спортивного свята, приуроченого до складання норм комплексу ГПО.

Ключові слова: спортивне свято, школа, організація роботи.

Аннотація. В книжке рассмотрен вопрос организации спортивно-массовой работы в школе, поданы практические рекомендации относительно подготовки и проведения школьного спортивного праздника, приуроченного к составлению норм комплекса ГТО.

Ключевые слова: спортивный праздник, школа, организация работы.

Annotation. In a book the question of organization of sportivno-masovoy work is reflected at school, practical recommendations are given in relation to preparation and leadthrough of school sporting holiday.

Key words: sporting holiday, school, organization of work.

800. Леськів В. З досвіду проведення масових фізкультурно-оздоровчих свят зі студентською молоддю / Володимир Леськів // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення : матеріали III Міжрегіон. наук.-практ. конф. – Л., 2002. – С. 73–74.

Анотація. Представлено досвід проведення масових фізкультурно-оздоровчих свят зі студентами.

Ключові слова: досвід, масові свята, студенти.

Аннотація. Представлен опыт проведения массовых физкультурно-оздоровительных праздников со студентами.

Ключевые слова: опыт, массовые праздники, студенты.

Annotation. Experience of leadthrough of mass is presented athletic-health-improvement holidays with students.

Key words: experience, mass holidays, students.

801. Массовые физкультурно-спортивные мероприятия / Г. Г. Долидзе, К. А. Кеберлинский, А. В. Маглеваний, В. Н. Мухин // Массовая физическая

культура в вузе / под ред. В. А. Маслякова, В. С. Матяжова. – М., 1991. – Гл. 8. – С. 127–136.

Аннотация. В зависимости от направленности массовые физкультурно-спортивные мероприятия подразделяют на агитационно-пропагандистские, учебно-тренировочные и на спортивные соревнования. Представлено планирование и организация массовых физкультурно-спортивных мероприятий.

Ключевые слова: спортивные мероприятия, виды, задачи, принципы проведения.

Анотація. Залежно від спрямованості масові фізкультурно-спортивні заходи поділяють на агітаційно-пропагандистські, навчально-тренувальні і на спортивні змагання. Представлено планування і організацію масових фізкультурно-спортивних заходів.

Ключові слова: спортивні заходи, види, завдання, принципи проведення.

Annotation. Depending on an orientation mass athletic-sporting measures are subdivided into an agitation-propagandist, uchebno-trenirovochnye and on sporting competitions. Planning and organization is presented mass athletic-sporting measures.

Key words: sporting measures, kinds, tasks, principles of leadthrough.

802. Сацюк П. Спортивне свято гімназії „Козацькі забави” / Павло Сацюк // Фізичне виховання в школі. – 1998. – № 2. – С. 54–55.

Анотація. Представлено сценарій та програма спортивного свята.

Ключові слова: спортивне свято, програма, педагогічна гімназія.

Аннотация. Представлен сценарий и программа спортивного праздника.

Ключевые слова: спортивный праздник, программа, педагогическая гимназия.

Annotation. A scenario and program of sporting holiday is presented.

Key words: sporting holiday, program, pedagogical gymnasium.

803. Свинцов Л. Л. Спортивные соревнования как форма привлечения населения к занятиям физической культурой / Л. Л. Свинцов // Вопросы теории и практики физической культуры и спорта : респуб. межвед. сб. – Мн., 1987. – Вып. 17. – С. 34–38.

Аннотация. Установлено, что спортивные соревнования представляются сложной иерархической системой, обеспечивающей удовлетворение потребности людей в общении как одной из форм их жизнедеятельности. Анализ содержательных характеристик спортивно-зрелищного общения показал, что спортивные соревнования выполняют важную нравственно-регулятивную функцию. Они рассматриваются зрителями как явление общественной жизни, содержащее высокие нравственные цели.

Ключевые слова: спортивные соревнования, население, занятия физической культурой.

Анотація. Встановлено, що спортивні змагання є складною ієрархічною системою, що забезпечує задоволення потреби людей у спілкуванні як однією

з форм їх життєдіяльності. Аналіз змістовних характеристик спортивно-видовищного спілкування показав, що спортивні змагання виконують важливу етично-регулятивну функцію. Вони розглядаються глядачами як явище суспільного життя, що містить високі етичні цілі.

Ключові слова: спортивні змагання, населення, заняття фізичною культурою.

Annotation. It is set that sporting competitions appear the difficult hierarchical system, providing satisfaction of necessity of people in intercourse as to one of forms of their vital functions. The analysis of rich in content descriptions of sporting-spectacle intercourse rotined that sporting competitions executed an important npravstvenno-regulyativnyyu function. They are examined an audience as the phenomenon of public life, containing high moral aims.

Key words: sporting competitions, population, engaged in a physical culture.

804. Турнір рыцарей Спарта // Физическая культура в школе. – 1991. – № 10. – С. 51–52.

Аннотація. Спарт – найменування програми, реалізація якої передбачає посилення зв'язку між спортом і мистецтвом, зближення захоплених спортом людей з тими, хто захоплений світом мистецтва. Програма містить набір засобів, прийомів, з допомогою яких можлива матеріалізація ідеї такого єдинення. Турнір проводиться в формі театралізованого шоу – представлення, в якому поряд з дітьми беруть участь майстри спорту і мистецтва, запрошені як гості.

Ключевые слова: турнір, рыцари, Спарт, программа.

Анотація. Спарт – найменування програми, реалізація якої передбачає зміцнення зв'язку між спортом і мистецтвом, зближення захоплених спортом людей з тими, хто захоплений світом мистецтва. Програма містить набір засобів, прийомів, за допомогою яких можлива матеріалізація ідеї такого поєднання. Турнір проводиться у вигляді шоу – вистави, в якій поряд з дітьми беруть участь майстри спорту і мистецтва, запрошені як гості.

Ключові слова: турнір, лицарі, Спарт, программа.

Annotation. Spart is the name of the program realization of which foresees strengthening of connection between sport and art, rapprochement of the people led away sport with those, who is led away the world of art. The program contains the kit of resources, receptions which materialization of idea of such unity is possible by. A tournament is conducted as the theatricalized show – presentation, in which masters of sport and art, invited as guests, participate along with children.

Key words: tournament, knights, Spart, program.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абрамов М. С.	448	Безугла Л.	220
Азаренкова Т. Н.	447	Бейлин В. Р.	721
Аикина Л. И.	618,619	Бекало И.	583
Айенгар Б. К. С.	677	Белов В. И.	559
Айрапетова К. Г.	304	Белоусов В. В.	722
Акопян Е.	556	Бережна Н. А.	679
Амосов М. М.	1,2	Бережна Л. І.	282
Анашкина Н.	305	Березовський А.	546
Андреев Ю. А.	3	Бельський О. М.	622
Андрєва О.	4,97,98,99,100,512,522	Бибик Р. В.	309
Антикова В. А.	450	Биковська Л. Б.	623
Антипов Е. М.	306	Білоусова С.	663
Апанасенко Г.	557	Білошицький Т.	513
Апарин В.	656	Блавт О. З.	341
Аронов Д. М.	451	Благий А.	454,456
Артимович О. І.	101	Благій О. Л.	310,455
Асеев Г.	452	Блистів Т.	399
Астахов А. И.	102	Богданов Г. П.	105
Астахов В.	102,339,357	Боднар З.	106
Астраханцев Е. А.	214,642,653,654	Боляк А.	6
Афанасьев П. А.	678	Боляк Н.	6
Ахаев А. В.	185	Бондар А. С.	358
Ахмеди Д. В.	103	Бондар О.	531
Ахромова А.	5	Бондар Т. С.	107,108
Бабаліч В. А.	620	Бондарев В. А.	221
Бабінець О. О.	623	Бондаренко Т. В.	311
Багирова С. К.	215	Бондин В. И.	457
Багнюк К. О.	477	Борисова О.	135
Баженков Є.	403	Боровик О. А.	312
Бажуков С. М.	104	Боровик Ю. І.	33
Базильчук В.	216-219	Бочкова Н. Л.	344,458
Бакурідзе В. Б.	233	Брыль А. П.	153
Баламутова Н. М.	621	Бубка С.	732
Балашов Д.	558	Булатова М.	8
Баранов В. М.	307,308	Булгаков О. І.	109
Баранов Д.	155	Булич Э. Г.	277
Барановский Л. Р.	444	Бурень Н. В.	222
Бардин А. Р.	139	Бурлет В.	608
Батищева М. Р.	580,581	Бурмакова О. П.	577
Батуева А. Э.	582	Бухвал А. В.	550
Баховський І.	513	Буц А. Н.	223
Безгребельна О. Л.	341	Быльчинский А. Е.	517
Безруких М. М.	453	Вавилов А. Ю.	793

Вавилов Ю. Н.	793	Гайволя Р. Ю.	514
Вайнбаум Я. С.	224	Гакман А.	97,115
Вайнтруб Р. Е.	427	Галайтатий Г. Д.	547
Ван С. М.	359-361	Гаптарь В. М.	10,11
Ван Ю. Л.	360,361	Гасюк І. Л.	116
Ванг Л.	599	Гвоздев С. Г.	464
Ванджура В.	561	Геллер М. Е.	366
Вареник О. Н.	733-735	Гиббс Р.	316
Варуск К.	39	Гладушкін В.	117
Васильченко О.	313	Гласс Д.	465
Венський В.	664	Глоба Г. В.	118
Вербицький В. В.	362	Гнесь Н.	15
Верблюдов І.	459,460,558	Гнітецька Т.	317
Верзилина Н. А.	363,364	Говорухина Л. Г.	153
Винник Н. М.	435	Говорухіна Л. Г.	189
Виноградов В.	475	Гоглювата Н. О.	318
Випасняк І. П.	665	Годик М. А.	228
Виру А. А.	562	Головач И. И.	120
Вихляев Ю. М.	666	Голуб Л.	229
Вишневский В. А.	226	Голубева Г. Н.	528
Власов Г.	227	Гонтаровська Н.	163
Власова И. А.	314	Гончарова Н. Н.	309
Власюк Г. І.	110,111	Горбенко О. В.	12,386
Влашин Т.	508	Горелов А. А.	230,625
Вовканич Л.	127	Горлова Л.	462
Вовченко І. І.	657	Городній Н.	731,736,758,781
Водлозеров В. Є.	723	Господарук Т.	367,368,736,737,756, 761
Войнаровська Н.	203	Граевская Н. Д.	466
Волков В. В.	436	Граф А. Г.	121
Волков В. Ю.	365	Грегор О.	14
Волосников А. Л.	461	Грейда Н. Б.	122,123
Волошин О. О.	602	Грибан Г. П.	231
Волчок И. П.	112	Грибовська І.	225,343,549,589,673, 731,754,757,779,781
Воробйов Р.	9	Григоревич И. В.	404
Воробйова А.	113,114	Григорьев А. А.	319
Воронин Б. С.	365	Гриненко М. Ф.	563
Воронін Б.	680	Гріненко М. Ф.	16
Воронін Д. М.	591	Губа В.	320,467
Врублевская Л.	90	Губарева О.	5840586
Врублевский Е.	90,599	Губин Г. И.	314
Выдмухова Б.	315	Губка П. И.	643
Гаваль М.	425	Гудков Ю. Э.	468
Гавриков А. Ю.	730	Гужаловский А. А.	321
Гаврилов Д. Н.	548		
Гаврилович Н. Н.	247		

Гуменна О. А.	124	Епифанов Е. А.	314
Гумецька К.	587,588	Еременко Н. П.	473
Гурьянова Е. Н.	405	Ефимова И. В.	240
Гусев Е. Ф.	125	Ефимова Т. Я.	563
Густомясова Е. В.	406	Єжова О. О.	124
Гутарева Н. В.	703	Єременко Н.	627
Гутько И. П.	469	Єрмаков С.	752
Давиденко Е. В.	126	Єрохова А.	590
Даджани Д.	624	Єршов Т.	515
Данек К.	470	Жабокрицька О. В.	684
Данелюк А.	15	Жбанков О. В.	565
Данилевич М.	343,549,551,589,753, 762,779	Жбанков Р. Г.	193,194
Дацьків П.	511	Жданова О. М.	49,71,129,343,371, 410-412,551,731,753-762,779,781, 791
Дворецкий Л. К.	369,370	Жданович Л.	413
Деделюк Н. А.	232	Жевага С.	130
Дейнега І. А.	189	Жевновата М. Д.	241
Деминский А. Ц.	17	Жолдак В. И.	414
Дем'янчук Т.	689	Жук Г.	131
Денискин Д. Н.	724	Жукотинський К.	132
Джамалов А. Р.	234	Жуляев В.	763
Джангобекова Х.	127	Забалуева Т. В.	438
Дибнер Р. Д.	471	Заборовский К. К.	469
Дивинская Е.	794	Завацька Л.	317
Димитракис Д.	762	Завидівська Н.	242
Димова А.	235,236,300	Загороднюк Г. В.	338
Динейка К. В.	564	Заикин В. А.	532
Дінейка К.	682	Зайдовий П.	204
Добровольська Н. О.	679	Зайцева Э. Н.	532
Довбыш В. И.	296	Затилкін В. В.	243
Довгопол О. М.	233	Захарина Е. А.	244
Доленко Ф. Л.	472	Захаріна Є. А.	245
Долидзе Г. Г.	801	Захарова Л. В.	246
Дормидонтова Л. С.	437	Зеленський В. С.	477
Дрогомерецкий В. В.	625,631	Землянский Д. А.	322
Дрозд О. В.	237,301,550	Земцова В.	323
Дружков А. Л.	795	Зендик О.	683
Друзьяка И.	238	Зінченко Н. М.	592
Дудіцька С.	683	Злотников А. А.	764
Дудкина Т. Ю.	626	Золотухина Т. В.	247
Дук В.	18,19	Золочевський В. В.	20
Дуруда А. Н.	239	Зорин А. Д.	426
Дуруда В. Г.	239	Зубенко А.	324
Дутчак М. В.	738-751	Зубков А. Н.	686
Дьячков Д. И.	407-409		

Зубова Н.	474	Климус І.	527
Иванова С. В.	372	Клопов Р. В.	189
Иващенко В. А.	21,557	Клюсов Ю. І.	630
Иващенко Л.	54,478,529,530	Коберник О.	138
Игнатенко Н. С.	662	Коблев Я. К.	644
Иголина Е. Н.	248	Коваленко Д.	358
Измайлов Н. Г.	249	Коваленко Є.	766
Икиманова Г. К.	489	Коваленко І. М.	136
Ильин В. А.	667	Ковров Я.	88
Ильиных А. И.	283	Ковцун В. І.	685
Имас Т.	26,434	Когут І.	137,270
Искакова Р. Г.	489	Козакова К. Г.	516
Иванова Г.	278	Козетов І.	796
Иваночко В.	225,589	Козій Р. С.	685
Іваськів Б. К.	477	Козленко А.	782
Иващенко А. Я.	344	Козлов С. С.	327,338
Ільницький І.	325	Козлова Т.	593
Казаков М. Б.	415	Козловский А. В	139
Казакова К. Г.	326	Козоріз В. В.	254
Калакаускене Л. М.	519	Козупица Г. С.	480
Калинкин Л. А.	22	Козырева О. В.	328
Калинський М. І.	479	Койпиш С. В.	221
Кальонова І.	80	Коломоец Н. К.	416
Карабанов А. Г.	628,668	Колтановский А. П.	688
Карабанова Н.	628	Кольцова Е. В.	346
Кардялис К. К.	133	Комарова Л. Г.	329,344
Карпінська Т. Г.	613	Компанієць Ю. А.	23
Карташев Н. Н.	502	Кондаков В. Л.	230,625,631
Касаткин А. А.	250	Кондратьева Н. Л.	645
Касьянова Е. В.	629	Коптева Т. В.	347
Кашуба В.	531	Корда Г. С.	374
Кварцяний В.	251	Кореневский С. А.	375
Кеберлинский К. А.	801	Корнійчук Я. А.	689
Кедровський Б.	725	Короленко К. В.	255
Кириленко Л.	135	Король С. А.	256,257
Кирилич М. І.	591	Коростелев Н. В.	24
Кирьянова Н. Н.	517	Коростильова Ю.	647
Кисель О.	82	Коршунов А. М.	331
Китманов В. А.	373	Корягін В. М.	341
Ківерник О.	81	Косилов С. А.	417
Кіндзер Б. М.	706	Костикова С.	140-142
Кіприч С. В.	134	Кость М.	439,440
Кісельов А. Ф.	442	Костюченко В. Ф.	338
Клемба А. О.	566	Кот Ф.	413
Клименко Г. О.	254	Котляр Ю.	238

Котова І. В.	49,332,594,771	Кушков Г. И.	377
Коцан І. Я.	143	Кюн Т.	475
Кравцов В. П.	144,595	Лаврін Г.	767
Кравцова О.	725	Лаврухина Г. М.	335
Кравченко А. С.	376	Лазарев С. В.	405
Кравчук Я.	203	Лазарева Е. А.	261
Крамаренко А. В.	567,579	Лазоренко С. А.	27,267
Крапивіна К. О.	596	Ланда Б. Х.	378
Крапивник В. В.	729	Ландарь А. М.	28
Крапівіна К.	462,690-692	Лапичак І.	425
Красильникова А. Н.	484	Лаптев А. П.	485
Краснов В. П.	445	Лапшина Г.	798
Кривенко А. П.	258	Ларионова М. Н.	338
Кривенцова І. В.	259	Лахай С. Д.	336
Кривицкая Е. И.	94	Левицкий В.	29-32,533
Криводуд Т. Є.	282	Леднев И. В.	268
Кривцун В. П.	253,693	Лежнева С. Б.	481
Кривцун-Левшина Л. Н.	693	Лейко П. И.	441
Кривчикова Е. Д.	144	Лекарев В. С.	379
Круглый М. М.	481	Ленартович М.	303
Крук М.	145	Леонов О. З.	151,152,799
Круцевич Т. Ю.	25,26,83,146,147	Леонова В. А.	148,797
Крылов В.	656	Леонова В. В.	73
Крылова З.	656	Леськів В.	33,800
Крылова Л. М.	261	Лесько О.	425
Крюков Ю. М.	262	Литвин О.	8
Крюкова И. Н.	262	Литвиненко С. Н.	768
Кузин В. В.	418,419	Лиходед В. С.	153
Кузнецов А. А.	420	Лиходід В. С.	189
Кузнецов В. С.	17	Логвина Т. Ю.	84
Кузнецова О. В.	263,264	Логинов С. И.	330,480
Кузьмин С. В.	333	Лоза Т. О.	243,256,459,460,598
Кузьмичева Е. В.	196	Лопатникова Е. Н.	226
Куликов А.	6	Льовкін В.	279
Кулыгин С. Б.	553	Любіжанін Ю. Г.	566
Купер К.	482	Людовік Т. В.	341
Купчик В. І.	483	Люлина Н. В.	246
Куриш Н.	334	Лядська О. Ю.	568
Курко Я. В.	632,633	Маглеваний А. В.	269,547,801
Курова Т. В.	597	Мазур Л.	494
Курочкіна М.	265,266	Мазуренко Ю.С.	550
Курчаба Т.	35	Макогонов А. Н.	382
Кутьин И. В.	182	Максимук О. В.	337,518,599
Куц О. С.	148-150,572,575,797	Макущенко І. В.	769
Кучкин С. Н.	484	Малашенко М.	85

Маликова А. Н.	420	Мірошніченко С. М.	344
Малікова А. М.	421	Міхайлович М. М.	86
Маляр Е. І.	175	Міхеєнко О.	487,570
Мамаєва Ю.	324	Мічуда А.	39,40
Манжелей І. В.	380	Мовчан Л. М.	423
Мар'єва О.	154	Мовчанюк В. Е.	41
Маринич В.	137,270	Моисейчук Э.	42
Маркевич О. П.	534	Мокринська Л.	161
Мартин П.	770,771	Моль Х.	43
Мартиненко В.	600	Москаленко М.	162-168
Мартынюк О. В.	506	Москаленко Н. В.	87,88
Марченко В.	155	Мудрик С. Б.	169
Маслов А.А.	694	Мунтян В. С.	276
Масляков В. А.	269,271,293,701,801	Мурахов І. В.	44,277,424,488
Матов В. В.	22	Мурза В. П.	45
Матяшов В. С.	270-273	Мусієнко О.	462
Махдибади Д.	646	Мускаріна Ю. Ю.	703
Мацкевич Н.	156,274,275	Мустафіна Т. К.	489
Мацянтівіч Є.	34	Мухин В. Н.	801
Медведев В.	157,534	Муца Л. Г.	602
Медведєва Л. М.	52	Мысова Л. Н.	158
Медведкова Н. И.	422	Мякотных В. В.	634
Медвідь Ф.	35	Навроцький Е.	170
Мединський М.	605,697	Наврузбеков Ф. Н.	449
Мельник В. В.	726	Нагорна В.	639
Мельник Л.	475	Найдин В. Л.	659,660
Мельник Т. Ф.	169	Насадюк І.	603
Мельникова И. Д.	158	Наскальний В.	279
Мельникова М. С.	95	Невидомский В. А.	171
Мельничук С.	381,771,772	Недвєцкая Г. Д.	490
Мельцер В. Л.	634	Некраха І. А.	613
Менжелей І. В.	372,380	Нестєрова Т.	174
Менхин А. В.	601	Никитенко Ю. В.	696
Меньшиков В. П.	708	Никитин Б. П.	172
Мершавка В. М.	649	Никитин К.В.	654
Метъев А.	780	Никитина Л. А.	172
Мильнер Е. Г.	486,569	Никитина М. А.	340
Мисак Б.	695	Николаичева А. С.	280
Михайлов В.	647,773	Ніфака Я. М.	281
Михайлова В. И.	159	Новак С. Б.	491
Михайлова Л.	226	Новикова Л. В.	604
Михальчук Т. Д.	187	Новікова Г.	173
Мицкан Б.	774	Новікова Н.	494
Мичуда Ю.	37,38	Новоточина Л. В.	526
Мищенко В.	475	Норкина Т.	452

Носач Н. И.	446	Пильненький В.	496,571-576
Обыков В. Н.	277	Пирогова Е. А.	54,55,497,529
Овчаренко Т. Г.	47	Писаренкова Е. П.	648
Овчинникова Н.	174	Підгорний Т. П.	241
Огниста К. М.	175	Піонтковський Д.	284
Огнистий А.	175,605,697	Пічугін П.	780
Озернюк А. Т.	698	Платонова А. Г.	498
Оксьом П. М.	282	Погонцева О.	80
Олейник И. Е.	383	Подлесный В. И.	389
Оліяр Г. І.	717	Подригало Л. В.	498
Омельченко Т.	176,177	Подскребышева Н. П.	302
Ооржак Херел-оол Д.	384	Подщеколдин А. М.	695
Операйло С.	48	Пожар І. Ю.	774
Опришко Н. О.	342	Полеткина И. И.	484
Орешкин Ю. А.	492	Полякова А. В.	87,88
Орлин В. С.	493	Поляковський В. І.	49
Орлова К.	775-777	Пономарев В. В.	713
Осипенко Е. В.	178-180	Попов Н. Д.	578,727
Островська Н.	636	Попов С. Н.	182
Отравенко О.	778	Попова З. И.	390
Очаповский А. П.	686	Поташнюк І.	278
Павленко Т. В.	606	Поташнюк Р.	278
Павлова Н.	590	Презлята Г.	160
Пазичук М.	425	Преображенский В. С.	57,58
Пангелов С.	50	Пресс Т. Н.	520
Пангелова Н.	83,89	Приймак М. С.	40
Панишко Ю.	494,685	Приймак С.	323
Папоян Р. Г.	345	Примасюк В. А.	351
Парамонова Н. А.	346	Пристинська Т.	9
Пархотик И. И.	51	Пристинський В.	9
Паутов Ю. С.	669	Присяжнюк С. И.	392
Пахольчишин М. С.	290	Приходько В. В.	60
Пацалюк К.	512,521,522,536	Приходько І.	285
Пашин А. А.	181	Прокопова Л. І.	393
Пелипейко О.	542	Прокофьева В. И.	720
Петренко В.	385	Пропастин Г. Н.	61
Петренко І.	386	Пугач Н.	607,608
Петренко Н. В.	52	Пугачева Ж. И.	426
Петрина Р.	387	Расин М. С.	63,347
Петровский В. В.	53	Ратов И. П.	499
Петрукович Н.	90,91	Рахматов А. И.	701
Петрунина Н. В.	92	Ребезнюк І.	699,700
Пешкова А. П.	495	Рибак О.	34
Пешкова О. В.	188	Рибалко П. Ф.	394
Пижов В.	635,798	Рибковський А. Г.	241

Римар О.	286	Сибіль М. Г.	591
Ріпак І. М.	348,349	Сиваков Д. В.	186
Ріпак М. О.	106,332,350	Сидоренко Г. М.	621
Розпутняк Б. Д.	183	Сидорко О.	636
Романенко В.	609	Синельникова Э. М.	471
Романов К.	155	Синенко Г. С.	289
Романчишин О. М.	287	Синяков А. Ф.	66,500
Ромбай О. И.	184	Сіренко Р.	610
Рубель Н. Ф.	720	Скуйбіда Ю.	610
Рудницький В.	279	Слинько П. П.	254
Ружило О. В.	148,797	Слободняк Е. Н.	662
Румба О. Г.	230	Слюсарь К. Ю.	611
Русанов В. П.	185	Смирнов А. Ф.	290
Саакян Е. Г.	728	Смирнова Е. Л.	264
Савельзон О. И.	427	Смирнова О. Л.	233
Савкин Т. Г.	261	Смирнова Т. А.	262
Савох А. М.	351	Смолевский В. М.	705
Сагалаков Л. Н.	206	Смоляр О. В.	650
Сагунова І.	702	Соболевский В. И.	722
Сайнчук О.	661	Соков Г.	324
Салук І.	785	Сокол К. М.	498
Салямин Ю. Н.	93	Соколов В. А.	469
Самойлович В. А.	703	Соколова Н. И.	67
Самсонова Е. П.	537	Соловей А.	286
Сапожникова Г. С.	444	Соловьев В. Н.	429
Сафронова Г. Б.	64,547	Соловьева Л. А.	94
Сахно Н.	546	Сологубова С. В.	352
Сацюк П.	802	Соломонова М. В.	449
Свинцов Л. Л.	395,803	Сонькин В. Д.	532
Свиридова А. Я.	396	Сосіна В.	174,612,613
Свищ Я. С.	591	Спекторов В. Б.	397
Свіргунець Є.	218	Стадник Н.	387
Селезньова Т.	782	Стадник С.	285
Селуянов В.	65,538-540	Старинин Ю. Л.	729
Семаль Н.	670-673,757	Староверов С. С.	708
Семанюк М. Д.	288	Стасюк О. М.	706
Семененко В. П.	126	Степанова І.	187,541
Сенотрусова Г. Я.	268	Стойков В. Г.	262
Сергеев В. Н.	283,704	Страпко Н.	54,529
Сергеев С. В.	239	Стрепко Н.	462
Сергієнко В.	428	Струс Д.	614
Сергієнко Л.	782	Суббота Ю. В.	554
Середенко Л. П.	679	Супонев М. Н.	523
Серорез Т. Б.	649	Сутормин А. С.	674
Серьогіна О.	545	Сутула А. В.	188

Сучилин А. А.	322	Усова Т. Е.	296
Сущенко Л. П.	783,784	Утенко В. Н.	548
Тализіна Ю. В.	707	Уткин В. Л.	69
Тарабыкин Ю. С.	430	Фадеев Б. Г.	196
Тараканова Н. Д.	594	Фандикова Л. А.	131,260,675
Таран Ю. Ш.	615	Фатюшин В. В.	446
Тарасов В. В.	685	Федорак О.	197
Тарнопольская О. К.	353	Федоренко Є.	297
Твеліна А.	385	Федоровская В. П.	70
Твердохліб О.	542,710	Федчишин О. Я.	633
Тевосян Х. А.	651	Фестрига С. В.	33
Темирханов М. Т.	291	Филимонова С. И.	526
Теплий А.	785	Филиппов В. К.	721
Теплы З.	470	Филиппов Н. Н.	400
Терещенко С. Г.	398,730	Філімонов Ю. О.	410-412
Теркулов А. Ф.	616	Флеровский Е.	452
Терлецький В.	399	Фоменко Л. А.	503
Терьохін В. В.	711	Франчук В. І.	71,410,412,432,433
Тесленко Л. Н.	292	Фридман М. Г.	401
Тимофеев Н. Н.	293	Фурманов А. Г.	72,73
Тимошкин В. Н.	228	Хабалюк Н.	354
Тимченко А.	294	Хабинец Т. А.	309
Титиевская Р.	501	Ханжиева А. Я.	200
Тиунова О. В.	543,555	Харабуга С.	332
Тихомиров Б. К.	249	Хаупшев М. Х.	295
Ткаченко И. П.	652	Химич И. Ю.	298
Ткаченко С. А.	190	Ходжаев Ш. Г.	201
Толкачев Б. С.	68	Холодов Ж. К.	17
Томенко О. А.	191	Холодный А. И.	202
Травин Ю. Г.	653,654	Хома М. М.	288
Трачук С. В.	192	Хомазюк И. Н.	720
Трегубов Е. И.	502	Хоменко Н.	299
Трибурт Г. М.	616	Хом'якова В.	542
Трофимишин П. И.	712	Хоружев А. Г.	283
Тулегенов Ш. Т.	431	Храмов В. В.	74
Турка Р.	786,787	Цамалашвили Б. Ш.	279
Тучак А. М.	49	Цьось А.	203
Тхазеплов А. М.	295	Чалий О. С.	622
Тхазеплова Г. Н.	295	Чаплигін В.	75,76
Тхір Н.	755,760,762,788,789	Черенков Р. Д.	427
Угнивенко В.	300	Чернецька О.	600
Усачев Ю.	413	Чернышева Е. Н.	449
Усвицкий И. М.	729	Чернышова Р.	300
Усенко А. П.	445	Чернявський М.	99
Усенко Д. В.	525	Чеханюк Л.	628

Чеховська Л. Я.	129,204,343,371, 527,544,545,731,753,754,758,760, 779,781	Шкирьянов Д. Э.	211,253
Чешуина Я. В.	713	Школьников Н. В.	523
Чжу Ф.	77	Шлапаченко О. А.	676
Чиж Ю. А.	443	Шлемин А. М.	198
Чиженок Т. М.	205	Шлепаков Л. М.	402
Чижик В. В.	504	Шляпніков Є.	639
Човнюк Ю.	474	Шматкова А. І.	598
Чорнобай І. М.	714,715	Шостак О. В.	134
Чорнокоза Л. В.	86	Шуба Л.	207
Чудиновских А. В.	505	Шулікін Д.	212
Чудна Р. В.	716	Шульга Л. М.	640
Чуйко О. О.	292	Шутка Г.	508
Чумаченко И. П.	447	Щербин Д. В.	302
Чухров Г. В.	206	Щербина В. А.	79
Чуча Ю. И.	223	Щинов О. Є.	213,717
Шамардина Г. Н.	207,506	Юримяэ Т. А.	562
Шаповал В. М.	208,209,362	Юровский С. Ю.	463
Шарафутдінова С.	593	Юсеф Абдулрасул А. Б.	509
Шебеко В. Н.	95	Юшкевич Т. П.	655
Шевчук І. Й.	550	Яворська Т. Є.	96
Шейко Л. В.	637,638	Язловецький В. С.	684
Шелудешева М.	524	Якубовская А. Р.	356
Шелюженко А. А.	447	Ямалетдинова Г. А.	510
Шенкман С.	476,507	Янковски К.	303
Шершаков Н. В.	78	Яремко Є.	511
Шидловська Є. М.	355	Яримбаш К. С.	641
Шикун В. В.	19	Яшин В. М.	436
Шиян Б. М.	301,790	Кнарік Н.	718
Шиян О.	210	Shan Y.	719
		Stula A.	792

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ
АНОТОВАНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ
ТРЬОМА МОВАМИ**

Укладач Ірина Свістельник